LIBRI JUDICUM ET RUTH

SECUNDUM VERSIONEM SYRIACO-HEXAPLAREM,

QUOS EX CODICE MUSEI BRITANNICI NUNC PRIMUM EDIDIT,
GRÆCE RESTITUIT NOTISQUE CRITICIS ILLUSTRAVIT

DR. T. SKAT RØRDAM.

PRÆMITTITUR DISSERTATIO
DE REGULIS GRAMMATICIS, QUAS SECUTUS EST PAULUS TELLENSIS IN VETERI TESTAMENTO EX GRÆCO SYRIACE VERTENDO.

HAVNIÆ.
APUD OTTONEM SCHWARTZ.
TYPIS EXCUDEBAT J. C. SCHARLING.
MDCCCLXI.

Præfatio.

Veteris Testamenti secundum versionem Pauli Tellensis vel Syriaco-Hexaplarem, ut vulgo dicitur, magna pars jam pridem edita est; desiderabantur adhuc omnes libri historici, libro quarto Regum excepto. Offero jam tibi, Benevole Lector, libros Judicum et Ruth, haud ingratum subsidium per eos rei criticæ versionis LXX interpretum accessurum sperans.

Codex, ex quo desumpti sunt hi libri, in Museo Britannico asservatur, in quod ex monasterio S. Mariæ Deiparæ Nitrensi advectus est. Continet tantum libros Judicum et Ruth, sed in eadem biblio theca extant libri Exodi, Numerorum, Deuteronomii, 1 Regum (h. e. 1 Sam.) et pars Geneseos, ut, si hi libri editorem invenerint, magna incrementa captura sit notitia versionis Syriaco-Hexaplaris. — Quo anno scriptus sit codex, nulla subscriptione significatur, sed forma literarum nonum seculum referre videtur; hoc saltem pro certo statui posse puto, eum non post annum millesimum exaratum esse.

In codice folium unum deest versus 22—32 capitis primi libri Judicum comprehendens, et in fine duo folia lacera sunt, ita ut nonnulla verba et literæ perierint, quæ tamen facile restitui possunt. Utrique libro præmissus est brevis conspectus argumenti et capitum (ܡܥ̈ܠܬܐ ܕܪܥܘܬ — ܡܥ̈ܠܬܐ ܕܣܦܪܐ ܕܕܝ̈ܢܐ) quem, quia mihi levis esse momenti visus est, non transscripsi. Etiam quæ in margine codicis aliquoties extant vestigia divisionis capitum et lectionum ecclesiasticarum*) omisi, quia in ipso codice negligentissime tractata sunt.

*) In libro Jud. ad cap. 2, v. 1 in marg. adscriptum est: ܩ ܩܩ, ad 3, 5: ܩܩ ܝ, et in libro Ruth ad 1, 1: ܩܩ ܐ, ad 1, 3: ܩ, 1, 7: ܝ, 1, 15: ܕ, 1, 19: ܗ,

In ipso textu sæpissime picta sunt varia signa ejusdem fere generis atque ea, quæ proferunt *M. Norberg* (in præfatione Codicis Syr. Hex., quem edidit Lond. Goth. 1787) et *J. G. Hasse* (Libri IV Regum Syro-Heptapl. specim., Jenæ 1782, pag. 45), quod aperte eodem consilio fecit scriba noster atque illi, ut postea scholia reliquorum interpretum versiones continentia adscriberet. Hæc vero scholia quum omnino desint, ne illa quidem signa in editione protuli. Ipsum autem textum cum omnibus punctis diacriticis et interpunctionis et signis criticis Origenis quam accuratissime potui edidi *), nec quidquam in eo mutavi, quod non annotaverim **), nisi quod Ribuj, quod pronomini [Syriac text] et numeralibus interdum adpingit scriba, interdum omittit, ego regulas secutus *Barhebræi* ***) semper omisi, nisi super numeralia cum suffixis conjuncta et feminina ab XI ad XIX, quibus, etiam ubi defuit, Ribuj adpinxi. Quod ad emen-

---

2, 1: ○. Lectiones ecclesiasticæ in lib. Jud. tantum adscribuntur; sic ad 5, 1, ubi in textu præmittitur [Syriac text] ○: Dominicæ palmarum (hoc unico loco ejusmodi res inseritur), in marg. adscriptum est: [Syriac text] ○: lectio trigesima sexta versiculos continens CCCC; sed plerumque aut lectionis aut versiculorum tantum numerus notatur.

*) Quæ dubia in apographo meo inter elaborandum mihi occurrebant, cum codice conferenda amicus *A. X. Bleeck* Londinensis benevolentissime suscepit, cujus rei lubenter occasionem arripio ut publice ei gratias agam.

**) Plerumque quæ correxi in notis commemoravi; interdum tamen quod in textum inserui brevitatis causa parenthesi ( ) tantum inclusi, qua re designatur, id in codice non extare.

***) Liber Splendorum, Lib. IV. cap. V, sect. 2 fin. (Cod. Mus. Brit. Add. 7, 201 fol. 241): [Syriac text] — Et ib. Lib. I, cap. XVIII, sect. 2, (cod. Mus. Brit. f. 77 versa, sq.): [Syriac text] — Si quis operæ pretium esse contendet, etiam irregularitates, quæ in codicibus Syriacis occurrunt, cognoscere, et eam ob causam Ribuj retineri volet, eum ad eas partes versionis Syr. Hex., quæ hactenus sunt editæ, allegabo; ibi satis ejusmodi irregularitatum inveniet.

dationes meas attinet, ܘ otians afformativum plurale masculini, ubi desiderabatur, addidi, non ܝ afform. feminini, quamquam contendunt grammatici nostri *), hæc afformativa utraque promiscue scribi et omitti; nam *Barhebræus* **) ܝ femininum quidem a scribis occidentalibus antiquioribus (cum quibus nobis agendum est) omitti dicit, ܘ non item, unde omissionem hujus pro mendo scribæ habui.

Plurimis laborat mendis codex, ut fieri solet, in signis criticis Origenis; paucis tantum locis Metobelus adpingitur, sæpissime signum, de quo agitur, in margine pictum est, quamquam manifesto ad verbum vel verba in media demum linea refertur, et multis locis signa perversa afferuntur vel omnino desiderantur. Hæc quantum potui emendavi; non tamen, quod fecit *Middeldorpf* in editione libri quarti Regum, quæ desunt verba in textu Hebræo, Obelo expunxi, nam nobis de re critica Origenis tantum agitur, quæ vià historicà disquirenda est, non nova instituta comparatione textus Hebræi et LXX interpretum; sed tantummodo ubi in codice aliquo Græco signum criticum remansit, quod in versione Syriaca deest, hoc in textum introduxi. Signa critica, quæ in nostro codice occurrunt, sunt Asteriscus (·⋇·), qui verba ex reliquis interpretibus inserta denotat, Obelus (÷), qui verba a reliquis interpretibus non allata expungit, et Hypolemniscus (~), quo sub signo Origenes varias lectiones vel versiones variorum codicum versionis LXX inserebat. Præter hæc tria ego non raro, plerumque loco Asterisci, Lemniscum (⁘) ***) in textum intro-

---

*) cfr. *Hoffmann*, Gramm. Syr. § 53, 4. Idem *H. Thorndicius* dicit in præmonito ad var. lect. Bibl. Syr. (Bibl. Polygl. Londin. Tom. VI): „Monendus est lector, in personis verborum, in quibus ܘ masc. plurale vel ܝ fem. sing. sive plurale reticetur, sine discrimine ܘ et ܝ apponi vel omitti solere ab eis, qui codices Syriacos scribunt".

**) Lib. Splend. Lib. IV. cap. V, sect. 2 (Cod. Mus. Brit. f. 240): ܩܛܠܢ ܢܫ̈ܐ ܡܢ ܟܠ. ܘܢܩ̈ܒܬܐ., sed ibid: ܡܕܢܚ̈ܝܐ ܡܥܪ̈ܒܝܐ ܡܩ̈ܕܡܝܐ ܘܐܚ̈ܪܝܐ ܠܐ ܡܫܘ ܡܟܠܡܫܬܐ ܐܝܟ ܩܛܠܘ ܩܛܠܝܢ ܒܩܛܠܘܢ ܠܐ (ܡܟܠܡܫܬܐ ܢܘܩܙܐ) ܡܩܕܡܘ ܩܛܠܘ ܝܘܕܐ ܩܛܠܘܗ ܡܟܠܡܫܬܐ ܡܫܬܘܕܥܐ. Ex his verbis manifestum est, Barhebræum omissionem ܘ otiantis non agnovisse.

***) Nomina Hypolemnisci et Lemnisci signis ~ et ⁘ tribui *Masium* secutus (Josvæ imperatoris hist. Antwp. 1574. p. 123).

duxi, cujus signi vis fere eadem est atque Hypolemnisci*). Occurrit quidem non raro signum ∻, sed semper supra vocem ad scholion marginale delegans (vid. notam ad Jud. 6, 32), unde fortasse colligere possis, id in versione Syriaco-Hexaplari non fuisse pro nota critica usurpatum, sed ejusmodi sententiæ obstat, quod *Masius* l. l. diserte commemorat, hoc signum in suo codice extitisse (in editione ÷ pingit), et idem de cod. Ambros. Mediol. affirmat *Norberg* in præfatione Codicis Syro-Hexapl. Lemniscum in textum Syriacum inse-

---

*) Ex versione Syriaca non patet, *utrum* discrimen inter Lemniscum et Hypolemniscum id sit, quod tradit *Epiphanius* (de mens. et pond. cap. VIII), Lemniscum versionem aliam testimonio plurium, Hypolemniscum vero versionem pauciorum codicum testimonio confirmatam introducere (sic enim sine dubio intelligenda sunt verba Epiphanii, ut recte divinavit Masius, Josvæ imp. hist. p. 123), *an* id, quod statuit *Isidorus Hisp.* (Orig. I. 20), Lemniscum apponi iis locis, quæ S. Scr. interpretes eodem sensu, sed diversis sermonibus transtulerint, Hypolemniscum (vel Antigraphum) vero, ubi in translationibus diversus sensus haberetur. Manifestum enim erit, in locis permultis ex arbitrio fere pendere, utrum versiones diversum an eundem sensum habere dicas. Sed hoc indubitate ex traditionibus veterum de usu horum signorum apparet, sub utroque signo variam lectionem vel versionem variorum codicum ab Origene insertam (vel in margine saltem positam) fuisse, quod idem de Hypolemnisco probat versio Syr. Hex., cfr. Jud. 3, 24. 5, 22. Jer. 1, 8. 47, 1. Ezech. 13, 22. Sed dolendum est, quod *Middeldorpf* in Codice Syriaco-Hexaplari, quem edidit (Berol. 1835), omne discrimen inter Obelum et Lemniscum et Hypolemniscum delevit, omnia hæc signa pingendo ∻, quod signum perrarum est (ut ex *Hassii* specim. libri IV Regum et *Brunsii* Curis hexapl. in libr. IV Regum, in Repertorio Eichhornii, Tom. VIII. IX. X, apparet) nec unquam, ut opinor, in versione Syr. Hex. pro Obelo fuit usurpatum (cfr. *Hasse* l. l. p. 44). Ipse etiam *Bugatus*, quamquam affirmat (præfat. in Danielem, p. XXVII), se nihil omnino, ne errata quidem, in codice edendo immutasse, in editione Danielis saltem signa critica negligentius tractavit (vid. *Michaelis*, Neue Orient. Bibl. VI, p. 192). Quod nisi fecissent illi viri, nulla dubitatio est, quin nunc certiora hac de re proferre possemus. (*Norberg* in præfatione Codicis Syr. Hex. nomen Obeli signo ∻ tribuit, sed hoc errore fit; nam nunquam ∻ in iis libris, quos edidit, occurrit, et Obelum signum fuisse frequentissime in Hexaplis obvium, quis ignorat? Non dubito, quin nomen Obeli transferendum sit ad signa ÷ et ⸚, quæ Lemniscum et Hypolemniscum nominat. Nomen Lemnisci quidem Jer. 27, 18. not. t. signo ⸓ tribuitur, sed suspicor formam signi a Norbergio vel typotheta immutatam esse; nam ⸓ (Ezech. 21, 4. not. d) et ⸚ (4 Reg. 15, 5. not. c, cfr. *Brunsii* Cur. hex. in. Repert. X. p. 65) diserte nomine Obeli insigniuntur, et utrumque signum plerisque locis sine ulla dubitatione vim Obeli habere putandum est, cfr. Jer. 4, 29. 7, 4. 8, 7. 21. 9, 1. 14, 22. 26. 17, 23 sæp.).

rui, ubi nullum signum criticum in eo extabat, si codex aliquis Græcus eum exhibebat. Sed plerumque ubi editio mea Lemniscum exhibet, codex Asteriscum habebat, quem in Lemniscum corrigebam, ubi verba, de quibus agebatur, in textu Hebraico non leguntur, sed aliam versionem verborum Hebraicorum jam translatorum continent. Interdum quidem vocem vel enuntiationem Lemnisco notavi, quæ merum additamentum ideoque Obelo notanda esse videri possit (sic Jud. 4, 9. 20. 6, 27. 11, 23. 15, 18. 16, 11. 21 al.), sed hoc bene cum usu Lemnisci conciliari potest, si tale additamentum in aliis codicibus versionis LXX extabat, in aliis deerat. In omnibus vero illis locis etiam aliæ aderant causæ, quæ ut Lemniscum Obelo præferrem impellerent. Primum quærendum erat signum, cujus forma similitudinem quandam cum Asterisco præberet, ita ut per eam scriba usus ejus ignarus facile ad permutationem signorum invitaretur; hoc vero multo magis de ∻ quam de ⸓ (vel ÷) valere, non facile quisquam negabit. Deinde non raro talibus locis codex aliquis Græcus Lemniscum exhibebat; denique, quod maximi est momenti, Obelus ea verba expungebat, quæ in versione LXX, non autem apud reliquos interpretes occurrebant, unde in iis codicibus, qui textum »vulgatum« præcipue exhibent, imprimis quærenda sunt verba Obelo notata; quo quum accedat, ut hæc verba, quod vel mediocris notitia codicum Græcorum nos docet, etiam in hexaplaribus codicibus perraro deleta sint, necesse est in codicibus plerisque reperiantur. Sed ea verba, quæ Lemnisco notavi, semper in codicibus perpaucis*) et iis quidem hexaplaribus leguntur; inde igitur manifestum est, ea ab Origene Obelo non fuisse notata, itaque nullum signum nisi Lemniscus restat, quo pro Asterisco utamur. Ea causa, quam postremo loco attuli, etiam sufficiet ut defendat, me interdum Obelum in Lemniscum correxisse.

Textui Syriaco versionem Græcam adjunxi, qua re eum textum Græcum restituere studui, quem Paulus Tellensis in vertendo ante oculos habuit. Constat quidem eum non multum ab illo differre, quem exhibet cod. Alexandrinus cum iis codicibus, qui hunc sequi dicuntur (et editionibus Complutensi

*) Sunt hi codices fere semper sex, qui ab *Holmesio* insigniti sunt numeris 54. 59. 75. 84. 106, 134; ad eos plerumque accedunt 44. 76. 82. 128, rarius *Alex.* (III), *Sarrav.* (IV), 19. 58. 108, lect. marg. codicis 121 et editt. *Compl.* et *Ald.* Codices iidem sunt, qui verba Hypolemnisco notata exhibere solent.

et Aldina), quibus idcirco brevitatis causa nomen *hexaplarium* tribui (omissa ea distinctione inter textum tetraplarem, hexaplarem et Luciano-Hesychianam, quam fecit *Holmes*, præfat. in Pentat., cap. I, 11, nam comparatio cum versione Pauli Tellensis luculenter demonstrat, eam retineri non posse, cfr. etiam *Hävernick* Einleit. I. 2, p. 57 s.); sed sicut hi ipsi codices locis permultis inter se differunt, et fere omnes plus minus cum textu »vulgato« permixti sunt, ita nullus est codex, qui non multis locis a Syro discrepet, et idcirco operam me perdidisse non puto, quam in textu Græco restituendo impendi; vix enim multum erramus, si eum omnium accuratissime textum hexaplarem Origenis præbere putamus.

Ut vero hanc restitutionem textus Græci instituerem, primum omnium necesse erat eas regulas invenirem, quas in vertendo secutus est Paulus Tellensis. Quod nisi ita fecissem, fieri non posse videbam, quin maxima incertitudine laboraret versio mea; videbam præterea, eos, qui hucusque versionem Syriaco-Hexaplarem Græce vertere conati sunt*), tam negligenter rem egisse, ut qui eos sequeretur permultis locis in errorem incurrere necesse esset. Ejusmodi regulas jampridem quidem *Plüschke* (l. l. pag. 17 ss.) protulit, sed tam generaliter rem instituit, ut fere quivis linguæ Syriacæ peritus, versione Syr. Hex. nunquam inspecta, tales regulas proponere possit, quæ vero peculiaria sunt vel difficultatem efficiunt in hac versione, obiter tantum vel prorsus non ab eo commemorantur. Denuo igitur necesse erat regulas investigarem, cujus investigationis fructus in Dissertatione præliminari proposui. Ne-

*) Primus omnium hoc fecit *Masius* (Josvæ imperatoris hist. Græce, Antw. 1574 fol.) recte perspiciens, versionem Syr. Hex., si res critica per eam esset juvanda, Græce esse vertendam. Sed quum textus Syriacus ejus hucusque deperditus fuerit, et codex libri Josvæ, qui in Museo Britannico asservatur, nondum sit editus, ejus versionis a nobis nulla ratio haberi potuit. Unus tantum idem quod nos facere conatus est, versione Græca textui Syriaco adjungenda, *J. G. Hasse* (Libri IV Regum Syro-Heptapl. Specimen, Jenæ 1782. 8vo). Partes majores vel minores passim translatæ sunt a *G. L. Spohn* (Jeremias vates ex vers. Judæor. Alex. Lips. 1794—1824. 8vo), *P. J. Bruns* (Curæ hexaplares in librum IV Regum, in Repertorio Eichhornii, Tom. VIII, IX, X), *G. Tb. Lo.* (Zu den Hexaplen, ib. Tom. XV.), *C. Bugato* (Psalmi secundum edit. LXX Syriace, Mediol. 1820. 4to), *J. T. Plüschke* (De Psalter. Syr. Mediolan., Bonnæ 1835. 8vo), *H. A. Hahn* (Δανιηλ κατα τους Ἑβδομηκοντα, e cod. Chisiano, Lips. 1845. 8vo), et imprimis ab *H. Middeldorpf* (Codex Syriaco-Hexaplaris, Berol. 1835. 4to).

que tamen in regulis proponendis id egi, ut omnia irregularia in versione Syr. Hex. obvia percenserem, quorum permulta mera menda videntur scribarum, hoc enim nimis longum esset opus; sed regulas generales protuli cum exceptionibus gravissimis et sæpissime obviis, quibus imprimis versio librorum a me edendorum defenderetur. Neque tanta arrogantia sum, qui hoc ita prospere mihi cessisse credam, ut nihil desit commemoratione dignum, nec quidquam sit dictum quod emendatione non egeat, sed spero fore, ut viri harum rerum periti his conatibus indulgeant, tanto magis, quod ante me nemo hoc ita fecit, ut mihi aliquod subsidium afferret ad regulas inveniendas.

Neque tamen definitis regulis grammaticis, quas secutus est Paulus Tellensis, res peracta erit; etiam necesse est accurate constituere, quomodo singulas voces vertere solitus sit. Sed hoc definire novum lexicon Syriaco-Græcum esset conscribere, quod operæ pretium illud quidem esset, sed multo fines dissertationis excederet. Hac de re ideo mihi tantummodo est dicendum, me nullam vocem in versione Græca posuisse, de qua non accurate disquisiverim, num voci Syriacæ, de qua ageretur, responderet.

Jam si regulas in Dissertatione propositas examinaveris, manifestum tibi erit, non paucas formas et constructiones Græcas Syriace eodem modo verti, sicut etiam multæ sunt voces Græcæ, quibus eadem vox Syriaca respondeat. Hoc quidem efficit, ut nunquam ita restitui possit textus Græcus Pauli Tellensis, ut omnis dubitatio tollatur, neque tamen res desperanda est, nam via satis tuta ejus constituendi ea erit, ut in talibus locis lectio codicum hexaplarium ei præferatur, quam præbent codices reliqui, et si inter duas vel plures lectiones codicum hexaplarium sit eligendum, præferatur lectio eorum codicum, qui ut plurimum cum versione Syriaca consentiunt*). Ne tamen quis dicat me leviter in hac re egisse, plerumque in notis annotavi, textum Syriacum aliam etiam lectionem permittere. Hoc tantum brevitatis causa

*) Proxime ad eam accedunt ii codices, qui ab *Holmesio* numeris 19. 108 et IV (h. e. cod. *Sarrav.*) notati sunt, et ille codex *Escurialensis* (*v.* III. 5), cujus varias lectiones a *Moldenhawero* excerptas se ad editionem Holmesianam adhibere non potuisse dolet *Parson* (præfat. ad librum Judicum), sed ego fere integras inter schedas Moldenhaweri in bibliotheca Regia Havniensi asservatas deprehendi et passim in notis nomine *Esc.* laudavi. Secundum locum post illos tenent codd. 54. 75. 84. 106. *Alex.* et edit. *Complut.*

omisi, ubi in eodem verbo optio facienda erat inter Perfectum et Aoristum; inter Aoristum primum et secundum; inter Conjunctivum, Optativum, Futurum et Imperativum prohibitivum et tertiæ personæ; inter Imperativos omnium temporum; inter Activum et Medium activæ significationis; ubi idem nomen in variis codicibus non mutata significatione varii erat generis (ut *ὁ* et *ἡ Βάαλ*), et ubi eadem præpositio in variis codicibus cum vario construebatur casu non mutata significatione fundamentali (ut *ἐπί* et *πρός* c. Gen. Acc. Dat., *παρά* c. Dat. et Acc.), item ubi eligendum erat inter voces quasdam synonymas frequentissime obvias, quæ Syriace semper per eandem vocem vertuntur, scil. *οἰκία* et *οἶκος*; *σκῆνος* et *σκήνωμα*; *κακός* et *πονηρός*; *κακία* et *πονηρία*; *ἀκούω*, *εἰςακούω* et *ἐπακούω*; *ἀπαντάω*, *συναντάω* et *ὑπαντάω* cum substantivis derivatis; *ἀναστρέφω*, *ἀποστρέφω*, *ἐπιστρέφω* et *ὑποστρέφω* cum subst. deriv.; *ἀπέρχομαι* et *πορεύομαι*; *ἀναγγέλλω* et *ἀπαγγέλλω*, *ἀποστέλλω* et *ἐξαποστέλλω*; *ἔρχομαι* et *παραγίνομαι*; *ἐμπίμπρημι* et *ἐμπυρίζω*; *ἔναντι*, *ἐναντίον* et *ἐνώπιον*; *ἐκ* et *ἀπό*; *σύν* et *μετά*; *οὐ*, *μή* et *οὐ μή*; quivis enim vel mediocriter in hac versione versatus, talia Syriace distingui non posse, facile intelliget. Item ad nomina propria, quæ plerumque in codicibus Græcis diversissime scribuntur, sæpius nihil annotavi, si aliæ formæ præter eam, quam in versione attuli, legi possunt. Quum enim Paulus in nominibus propriis scribendis plerumque versionem Peschitam sequatur, manifestum est, ex ea forma nominis, quam exhibet versio ejus, ut plurimum nihil definiri posse de forma, quam exhibuerunt Hexapla vel codex ejus Græcus. Ubi vero ab ea forma, quæ in Peschita extat, discedit Paulus, hoc annotavi, ut appareret, quamnam formam in codice suo Græco legerit. Ubi ex textu Syriaco certo definiri non potest, utrum vox aliqua Græce ponenda sit necne (quod imprimis de Articulo et Præpositionibus valet), talem vocem typis minoribus exprimendam curavi.

DISSERTATIO

DE REGULIS GRAMMATICIS,

QUAS SECUTUS EST PAULUS TELLENSIS

IN VETERI TESTAMENTO EX GRÆCO SYRIACE VERTENDO.

CAPUT PRIMUM.

De versione Pauli in universum.

§ 1. **V**ersionem Pauli in universum jampridem ejusmodi esse constat, ut textum Græcum verbum de verbo transtulerit, cujus rei exemplo Philoxenus in Novo Testamento vertendo ei præierat; quod ut accurate faceret, et ordinem vocum et singulas voces, quantum ullo modo fieri posset, ita servavit, ut ne linguam Syriacam quidem violare vereretur. Hoc quidem efficit, ut si loquendi genus in ejus versione adhibitum respicias, inter deterrima, quæ protulerunt literæ Syriacæ, sit habenda, si vero de usu ejus in crisi versionis LXX interpretum instituenda quæras, eam ipsam ob causam maximi sit momenti, nec facile puto, ullam versionum antiquarum ei in hac re esse præferendam. Hujus rei exempla pauca hæc sufficient: ܐܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܡܛܝܒܐܝܬ *εἰ ἔχετε ἑτοίμως* Dan. 3, 15 (bene Syriace esset ܐܢ ܡܛܝܒܝܢ ܐܢܬܘܢ); ܗܘ ܕܥܬܝܕ ܠܢܘܢܐ ܪܒܐ ܕܠܡܬܚܝܕܘܬܗ *ὁ μέλλων τὸ μέγα κῆτος χειρώσασθαι* Job. 3, 8 (pro ܢܘܢܐ ܪܒܐ ܕܠܡܬܚܝܕܘܬܗ); ܓܕܫ ܕܚܙܘܐ ܘܚܠܡܐ ܠܡܦܠ ܠܡܠܟܐ *συνέβη εἰς ὁράματα καὶ ἐνύπνια ἐμπεσεῖν τὸν βασιλέα* (pro ܕܚܙܘܐ ... ܢܦܠ ܡܠܟܐ) Dan. 2, 1, quas constructiones dubitare fere possis, num quis linguæ Syriacæ tantum peritus intelligere possit. Extant quidem loci, ubi Paulus a constructione Græca decessisse videatur, e g. ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܝ ܗܘܝܐ ܥܒܝܬܐ *ἤμην ὑλώδης λίαν* Job. 29, 5, sed semper dubitatio relinquitur, num eum textum Græcum ante oculos habuerit, quem exhibent codices nostri, quæ dubitatio ea re augeri videtur, quod ejusmodi loci imprimis in Hagiographis occurrunt, in quibus apparatus criticus editionis Holmesianæ non magna cura est congestus*).

---

*) Variæ lectiones pleræque editionis Aldinæ omissæ sunt (quod etiam in prophetis sæpe accidit), sin autem ita tractata est editio tritissima, de usu codicum quid cogitandum est!

§ 2. 1) Interdum tamen necesse erat, voces Græcæ Syriace transponerentur, ne sensus nimis obscurus fieret, e. g. ܐܠܝܨܬ ܢܦܫܗ ܕܐܝܣܪܝܠ ܒܥܡܠܐ *ὠλιγοψύχησεν ἐν τῷ κόπῳ Ἰσραήλ* **Jud. 10, 16 (**ܐܠܝܨܬ ܢܦܫܗ ܒܥܡܠܐ ܕܐܝܣܪܝܠ **non potuisset recte intelligi). — *a)* Idem plerumque fit, ubi Græce genitivus nomen regens præcedit, sive ille nomen est sive pronomen personale vel possessivum, quia bene Syriace genitivus semper posteriorem locum occupat, e. g.** ܡܪ̈ܕܝܬܗ ܕܢܗܪܐ *τοῦ ποταμοῦ τὰ ὁρμήματα* **Ps. 45, 5;** ܥܠ ܚܝ̈ܐ ܕܝܠܗ *κατὰ τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς* **Job. 24, 22;** ܢܬܩܝܡ ܡܠܬܐ ܕܝܠܢ ܒܠܒܐ ܕܝܠܟ *ἐρειδέτω ὁ ἡμέτερος λόγος εἰς τὴν καρδίαν* **Prov. 4, 4, cfr. v. 23. 22, 17. 23. Job. 17, 15. 20, 21 al. Sunt sane loci, ubi genitivus Syriace etiam priorem locum teneat, e. g.** ܡܢܘ ܕܝܠܢ ܡܪܝܐ ܐܝܬܘܗܝ *τίς ἡμῶν Κύριός ἐστι;* **Ps. 11, 5;** ܕܝܠܗ ܒܡܘܬܐ *αὐτοῦ ἐν θανάτῳ* **Job. 27, 15, cfr. Prov. 15, 26, sed hoc perraro fit, nisi verbum vel vox verbi partes agens inter nomen rectum et regens intercedit; tunc enim fere semper genitivus præcedit, e. g.** ܕܒܥܠܕܒܒܐ ܐܫܬܠܡܘ ܣܝ̈ܦܐ *τοῦ ἐχθροῦ ἐξέλιπον αἱ ῥομφαῖαι* **Ps. 9, 7;** ܐܢܬ ܕܝܠܝ ܐܝܬܝܟ ܡܥܫܢܢܐ *σὺ μοῦ εἶ ὁ σκεπαστής* **Ps. 70, 6, cfr. Jud. 19, 22;** ܕܝܠܝ ܗܝ ܡܠܟܬܐ *ἐμὴ βουλή* **Prov. 8, 14, cfr. Job. 26, 3. *b)* Etiam ubi adjectivum substantivum suum præcedit, hæ voces Syriace plerumque transponuntur, e. g.** ܡܣܠܝܐ ܡܛܢܦܐ ܘܠܐ ܕܟܝܐ *ἐβδελυγμένος καὶ ἀκάθαρτος ἀνήρ* **Job. 15, 16;** ܡܢ ܥܡܠܐ ܕܝܠܟ ܟܐܢܐ *ἀπὸ σῶν δικαίων πόνων* **Prov. 3, 9, cfr. 22, 11. Job. 7, 6;** ܒܝܘܡܐ ܕܝܘܡܢܐ *ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ* **Jer. 1, 18, cfr. Ezech. 2, 3; extant tamen loci, ubi adjectivum priorem occupat locum, ut** ܐܝܟ ܣܘܓܐܐ ܕܚܢܢܐ ܕܝܠܟ *κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου* **Ps. 50, 3, cfr. Job. 12, 4;** ܟܠܗܘܢ ܕܫܪܟܐ ܫܠܝܛܢ̈ܐ *πάντες οἱ ἐπίλοιποι ἄρχοντες* **Jer. 39, 3.**

2) Si quæ conjunctio Græce locum tenet linguæ Syriacæ non congruum, necesse est Syriace in justum locum transponatur. Sic conjunctio *τέ*, quæ Græce vocem, quam cum præcedentibus conjungit, sequitur, Syriace necessario præcedit, e. g. ܘܒܬ̈ܐ ܕܝܠܗ *οἴκους τε αὐτοῖ* **Job. 12, 5;** ܐܢ ܓܝܪ *ἐάν τε γάρ* **Job. 9, 27. Conjunctionibus *δέ*, *γάρ* et *μέν* etiam sæpe necesse est alius locus tribuatur, atque is quem Græce occupant, e. g.** ܒܢ̈ܝܟ ܕܝܢ ܕܝܠܟ *τὰ δὲ τέκνα σου* **Job. 5, 25;** ܢܦܫܗ ܕܝܢ *ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ* **Job. 14, 22;** ܡܢ ܡܘܬܐ ܕܝܢ *ἀπὸ δὲ θανάτου* **Job. 7, 15;** ܟܕ ܕܝܢ ܐܗܦܟ *ὑπολαβὼν δέ* **Job. 4, 1. 6, 1;** ܩܕܡܝܬܐ ܡܢ ܕܝܠܟ ... ܐܚܪܝܬܐ ܕܝܢ *τὰ μὲν πρῶτά σου ... τὰ δὲ ἔσχατα* **Job. 8, 7;** ܡܪܝܐ ܓܝܪ *ὁ γὰρ Κύριος* **Job. 8, 20;** ܣܒܪܗܘܢ ܓܝܪ *ἡ γὰρ ἐλπὶς αὐτῶν* **Job. 11, 20;** ܠܐ ܓܝܪ ܡܫܟܚ ܚܝܠܐ *οὐ δύναται γάρ* **Job. 6, 7 etc. Raro**

extant exempla, ubi ܕܝܢ et ܓܝܪ eundem locum atque *δέ* et *γάρ* inter præpositionem et nomen tenent, e. g. ܩܕܡ ܕܝܢ ܡܦܘܠܬܐ *πρὸ δὲ πτώματος* Prov. 16, 18, cfr. v. 27. Job. 5, 22; ܥܠ ܓܝܪ ܪ̈ܡܐ ܪ̈ܫܐ *ἐπὶ γὰρ τῶν ὑψηλῶν ἄκρων* Prov. 8, 2, cfr. v. 3. 22, 9. Es. 5, 12.

§ 3. Singulas quidem voces Paulus, quantum fieri posset, accurate vertit; tamen in particulis vertendis non facile potuit ab hac regula non decedere, quia particulis multo pluribus utitur lingua Græca quam Syriaca. — 1) Ita duas vel tres particulas negativas, quæ Græce negationem augent, quasi una esset, vertit, e. g. ܠܐ ܢܣܩ ܠܗ̇ ܐܦܠܐ ܢܫܬܟܚ *οὐ μὴ ἀναβῇ εἰς αὐτὴν, οὐδὲ μὴ εὑρεθῇ* Es. 35, 9; ܡܕܡ ܠܐ ܢܫܒܩܘܢ *οὐδὲν οὐ μὴ καταλείψωσι* Es. 39, 6. Tamen, ubi verbum inter negationes intercedit, Syriace duæ ponuntur, e. g. ܠܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܝܕܥܝܢ ܘܠܐ ܡܕܡ *οὐκ εἴσι γινώσκοντες οὐδέν* Eccl. 9, 5; ܠܐ ܢܬܛܫܐ ܡܢܟ ܘܠܐ ܡܕܡ ܡܠܬܐ *οὐ μὴ ἀποκρυβῇ ἀπό σου οὐδὲν ῥῆμα* Jer. 32, 17, cfr. Es. 13, 20. 39, 2. Jer. 39, 10. 12. Job. 21, 25. Eccl. 5, 13. In formula *οὐ μὴν δὲ ἀλλά* adverbium *οὐ* nunquam vertitur, et cum singulis vocibus in ea liberrime agitur; vertitur enim ܒܪܡ ܕܝܢ ܐܠܐ Job. 17, 10. 21, 17. 27, 7; ܡܢ ܕܝܢ ܐܠܐ Job. 5, 8; ܒܪܡ ܐܠܐ Job. 34, 36; ܗܟܝܠ ܡܢ ܐܠܐ Job. 2, 5; ܡܢܕܝܢ ܗܟܝܠ ܐܠܐ Job. 13, 3; ܡܢܕܝܢ ܗܟܝܠ Job. 12, 5 (sed suspicor h. l. sicut 13, 3 legendum esse ܡܢܕܝܢ ܗܟܝܠܐܠܐ).

2) Conjunctio *ἄν* nunquam vertitur, e. g. ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܬܣܒܘܢ *ὅπως ἂν μὴ λάβητε* Ezech. 36, 30; ܪܡܝܬ ܗܘܝܬ ܐܝܕܐ *ἐπέβαλον ἂν τὴν χεῖρα* Ps. 80, 15; ܥܕܡܐ ܕܐܣܝܡ *ἕως ἂν θῶ* Ps. 109, 1, cfr. 118, 92. Es. 1, 9. 55, 10. 11. Cant. 3, 5; (occurrit quidem non raro ܐܢ, ubi in codd. Græcis *ἄν* extat, sed quum talibus locis ut plurimum aliqui codices pro *ἄν* exhibeant *ἐάν*, quod semper per ܐܢ vertitur, non dubito, quin Paulus in suo codice *ἐάν* legerit). In vertendis illis compositionibus conjunctionum, quæ Græce tam sæpe occurrunt, non mediocriter laborat Paulus, quia nihil simile Syriace in usu est, cujus rei translatio conjunctionis *οὐ μὴν δὲ ἀλλά*, quam supra attuli, bonum exhibet exemplum. Omnes autem eas percensere nimis longum esset opus et me in rem lexicalem auferret; sufficiet annotasse, in ejusmodi compositionibus duas conjunctiones, quæ in eundem scopum tendant, quasi una sit verti, e. g. ܠܘܝ ܓܝܪ *εἰ γὰρ ὄφελον* Job. 14, 13. 30, 24; ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܢ ܓܝܪ ܐܚܝܢ *ὅτι μὲν γὰρ ἰσχύϊ κρατεῖ* Job. 9, 19 (*εἰ* enim vim optativam vocis *ὄφελον*, et *ὅτι* vim causativam vocis *γάρ* auget).

§ 4. E contrario autem voculæ quædam sunt, quæ a Paulo inseruntur, etsi nihil loco earum in textu Græco extat. 1. *a)* In illis enuntiationibus brevibus, in quibus copula Græce omitti solet, Paulus pro genere et numero subjecti pronomina personalia ܗܘ, ܗܝ, ܐܢܘܢ et ܐܢܝܢ loco verbi inserit, e. g. ܝܩܝܪ ܗܘ ܩܠܝܠ ܡܢ ܚܟܡܬܐ *τίμιον ὀλίγον σοφίας* Eccl. 10, 1; ܐܢ ܫܠܡܐ ܗܘ *εἰ εἰρήνη;* 4 Reg. 5, 22. 9, 17. 18. 19*); ܠܐ ܡܬܟܒܫܢܝܬܐ ܗܝ ܗܝ ܕܬܚܝܬ ܡܢ
ܫܡܝܐ *ἀνοίκητος ἡ ὑπ' οὐρανόν* Job. 18, 4; ܐܝܟܐ ܐܢܘܢ ܓܒܪ̈ܐ *ποῦ οἱ ἄνδρες;* Jud. 8, 18; ܡܝܬܪ̈ܢ ܐܢܝܢ ܡܟܣܢܘ̈ܬܐ *κρείσσους ἔλεγχοι* Prov. 27, 5, cfr. 4 Reg. 3, 18. 23. Es. 41, 22. 57, 6. Jon. 4, 2. Mal. 2, 1. Ps. 62, 4. Prov. 11, 20. 25. Eccl. 5, 17. *b)* Interdum, sed rarius quam in libris bene Syriacis fit, ܗܘ pleonastice sine ratione (nisi forte euphoniæ, vel emphaseos, ut putat Hoffmann, Gramm. § 123, 1) inseritur, ubi verbum enuntiationis expressum est, e. g. ܐܝܬ ܗܘ ܥܡܗ *ἐστὶ σὺν αὐτῷ* 4 Reg. 3, 12; ܫܡܥܝܢܢ ܗܘ ܓܝܪ ܚܢܢ *ἀκούομεν γὰρ ἡμεῖς* Es. 36, 11 (loco parallelo 4 Reg. 18, 26 ܗܘ non extat), cfr. Es. 43, 8. Prov. 17, 17. Eccl. 7, 16. *c)* Suffixum primæ personæ vocativis *ἀδελφέ*, *υἱέ*, *θύγατερ* semper additur, e. g. ܐܚܝ *ἀδελφέ* Jer. 22, 18; ܒܪܝ *υἱέ* Prov. 1, 10. 2, 1. 3, 1. 21. 4, 20. 5, 1 al.; ܒܪܬܝ *θύγατερ* Ps. 44, 11. Ruth. 2, 2. 8. 22. 3, 1. 10 al. (*μοῦ* si sequitur semper per ܕܝܠܝ vertitur, e. g. ܒܪܝ ܕܝܠܝ *υἱέ μου* Prov. 1, 15. 3, 11. 23, 19. 24, 21); ubi vero plurales sunt illi vocativi, nullum suffixum additur, e. g. ܐܚ̈ܐ *ἀδελφοί* Jud. 19, 23, (ܒܢ̈ܝܐ *τέκνα* Ps. 33, 12, *παῖδες* Prov. 4, 1); neque voci ܐܒܐ pro *πάτερ* suffixum additur, cfr. 4 Reg. 2, 12. 5, 13. 6, 21. 13, 14; (dubito num *μῆτερ* et *ἀδελφή* vocative apud LXX occurrant sine sequente *μοῦ*). — De suffixis vocis ܟܠܢܫ vid. § 8, 5; de suffixis demonstrativis, quæ nominibus et verbis adduntur vid. §§ 13. 14. 20. *d)* Pronomina indefinita subinde pleonastice post demonstrativa inseruntur, sic imprimis ܡܕܡ post ܗܘ, ubi hoc significationem neutralem habet, e. g. ܗܘ ܡܕܡ ܓܝܪ ܕܗܘ ܪܓܐ *ὃ γὰρ αὐτὸς ἠθέλησε* Job. 23, 13, cfr. Eccl. 3, 22. 6, 2. 10; ܟܠܗ ܗܘ ܡܕܡ ܕܐܬܐ *πᾶν τὸ ἐπερχόμενον* Eccl. 11, 8, cfr. 3, 15. 8, 17. Es. 39, 4 (ܟܠܗ ܗܘ ܡܕܡ etiam legendum videtur Eccl. 9, 3 pro ܟܠܗ ܡܕܡ, nisi forte ܟܠ ܡܕܡ sit præferendum, cfr. 9, 6). Rarius ܐܢܫ et ܡܢ inseruntur, e. g. ܠܐܬܘܢܐ ܕܢܘܪܐ ܗܘ ܐܢܫ ܢܦܫ *εἰς τὴν κάμινον τοῦ*

---

*) *Middeldorpf* mendose priore loco vertit *εἰ εἰρήνη αὕτη* (quod ܐܢ ܫܠܡܐ ܗܘܐ sonaret), tribus posterioribus *εἰ ἡ εἰρήνη* (quod esset ܐܢ ܗܘ ܫܠܡܐ).

πυρὸς τὴν καιομένην, Dan. 3, 11 (v. 15: ܗܘ ܕܢܘܪ); ܠܨܠܡܐ ... ܗܘ ܐܢܬ ܡܩܝܡܬ *τῇ εἰκόνι ... ἣν ἔστησας* Dan. 3, 18 (v. 12 idem ܗܘ ܡܩܝܡܬ sonat, v. 14. 15 ܐܢܬ ܡܩܝܡܬ), cfr. Prov. 8, 34. 9, 5; ܠܗܘ ܡܢ ܕܨܒܐ ܢܬܠܝܗ *ᾧ ἂν βούληται δώσει αὐτήν* Dan. 4, 28.

2) Non raro *οὐ* interrogativum et *οὐχί* per ܠܐ ܗܘܐ vertuntur (sæpius tamen nullum ܗܘܐ additur), e. g. ܠܐ ܗܘܐ ܥܠܘܗܝ ܬܟܝܠ ܗܘܐ *οὐκ ἐπ' αὐτῷ ἐπεποίθειν*; Job. 6, 13; ܠܐ ܗܘܐ ܟܠ ܢܣܝܘܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܒܪܢܫܐ *οὐχὶ πειρατήριόν ἐστιν ὁ βίος*; Job. 7, 1, cfr. 1, 10. 6, 30. 8, 10. 14, 3. Rarius post ܠܐ pro *οὐ* directe negans ܗܘܐ additur, e. g. ܗܘ ܕܒܢܐ ܒܝܬܐ ܕܝܠܗ ܠܐ ܗܘܐ ܥܡ ܟܐܢܘܬܐ ܘܥܠܝܬܐ ܕܝܠܗ ܠܐ ܗܘܐ ܒܕܝܢܐ *ὁ οἰκοδομῶν οἰκίαν αὐτοῦ οὐ μετὰ δικαιοσύνης καὶ ὑπερῷα αὐτοῦ οὐκ ἐν κρίματι* Jer. 22, 13, cfr. 2, 33. 34. Zach. 4, 6. Job. 13, 2. — Interdum ܗܘܐ occurrit, ubi nihil pro eo in codd. Græcis legitur; sed talibus locis per *ἐγένετο* vertendum videtur, e. g. ܠܘܝ ܗܘܐ ܡܪܝ ܕܢܒܝܐ ܩܕܡ ܒܚܘܪ *ὄφελον ἐγένετο ὁ κύριός μου ἐνώπιον τοῦ προφήτου* 4 Reg. 5, 3 (vestigia vocis *ἐγένετο*, quæ in nullo codice legitur, extant in illo *ὀφθείη* vel *ὤφθη*, quod quinque codd. exhibent, et in verss. Armen. et Georg.), cfr. Jud. 3, 17. 20, 27. Ruth. 2, 1. 4, 7. Aliud ܗܘܐ pleonasticum vid. § 31, Ann. III.

3) Etiam præpositiones interdum inseruntur secundum meliorem loquendi usum Syriacum, sic ܩܕܡ, e. g. ܡܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ *παρὰ Κυρίου* Job. 27, 13; ܡܢ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܗ *ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ* Es. 19, 1. Jud. 11, 3. Ps. 67, 2. 88, 24 (plerumque autem *ἀπὸ προσώπου* est ܡܢ ܦܪܨܘܦܐ, e. g. Joel. 2, 6. Nah. 1, 5. Eccl. 8, 3); ܡܢ, e. g. ܡܢ ܩܕܡ ܬܪܬܝܢ ܫܢܝܢ *πρὸ δύο ἐτῶν* Am. 1, 1; ܡܢ ܒܬܪ ܥܣܪܐ ܝܘܡܝܢ *μετὰ δέκα ἡμέρας* Jer. 42, 7, cfr. 34, 11. Jud. 15, 1. Ezech. 3, 16 (sed utplurimum *μετὰ* ܒܬܪ sonat, nullo ܡܢ præmisso, e. g. Es. 23, 15. 17. Hos. 6, 3). Illud ܠ vero, quod semper præfigitur adverbiis ܬܡܢ pro *ἐκεῖ* significatione »huc« (e. g. ܠܐ ܢܗܦܘܟ ܠܬܡܢ *οὐκ ἀποστρέψει ἐκεῖ* Jer. 22, 11, cfr. Es. 7, 24. Ezech. 47, 9) et ܐܝܟܐ pro *ποῦ* »quo?« (e. g. ܠܐܝܟܐ ܐܢܬ ܐܙܠ *ποῦ σὺ πορεύῃ* Zach. 2, 2, cfr. 5, 10. Cant. 5, 17 al.), non proprie insertum dici potest, quia ipse sensus illorum adverbiorum id requirit.

4) Ubi relatio facti alicujus ab *ἐγένετο* incipit, conjunctio ܕ fere semper post ܗܘܐ inseritur, e. g. ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܩܪܐ *καὶ ἐγένετο ὡς ἀνέγνω* 4 Reg. 5, 7, cfr. 2, 1. 6, 20. 8, 21. 9, 22. 10, 7. 25 etc. (peraro fit ut ܕ non inseratur, ut ܘܗܘܐ ܟܕ ܫܡܥ *καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαι* Dan. 3, 91, cfr. 8, 15). — Idem nonnunquam fit, ubi post verbum dicendi et narrandi quod dixit aliquis af-

fertur, e. g. ܬܐܡܪ ܕܐܬܬܥܠܝ ἐρεῖς· ὑπερηφανεύσατο Job. 22, 29, cfr. 24, 15. Eccl. 7, 11 (plerumque autem nullum ܕ inseritur, cfr. Jud. 4, 20. 9, 29. Ps. 125, 2. Job. 9, 12. 19, 28 al.); simili modo legitur ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܡܢܗܪ ܠܗܘܢ ... ܕܢܗܘܘܢ ܕܚܠܝܢ ܠܡܪܝܐ ἦν φωτίζων αὐτοὺς ... ὅπως φοβηθῶσι τὸν Κύριον 4 Reg. 17, 28. Etiam in aliis juncturis ܕ insertum legitur, e. g. ܛܒ ܠܝ ܠܡܡܬ ܐܘ ܕܐܚܐ καλόν μοι τὸ ἀποθανεῖν ἢ ζῆν με Jon. 4, 8; ܠܐ ܐܝܬ ܕܝܕܥ ܕܡܕܡ ܡܢ ܗܘ ܕܥܬܝܕ οὐκ ἔστι γινώσκων τί τὸ ἐσόμενον Eccl. 8, 7; sed dubito, an potius ܕ ante ܠܡܡܬ et ܡܕܡ delendum sit, non enim alibi in ejusmodi juncturis id repperi (cfr. Jon. 4, 8 cum Eccl. 7, 3. Prov. 25, 7; — Eccl. 8, 7 cum 10, 14. 11, 2 al.). — Sic etiam ܕ relativum interdum delendum videtur, e. g. ܡܢܘ ܕܡܚܘܐ τίς ἀναγγελεῖ; Job. 21, 31, lege ܡܢܘ ܡܚܘܐ, cfr. Es. 41, 26. Eccl. 7, 1. 30. 10, 14; ܐܡܬܝ ܕܡܚܙܐ ܕܟܒܪ ܡܫܪܪ ὅταν δοκῇ ἤδη ἐστηρίχθαι Job. 20, 7, lege ܟܒܪ ܡܫܪܪ cfr. v. 22. 15, 21. De Waw copulativo inserto vid. §§ 26 & 37, Ann. V.

§ 5. Singulæ orationis partes regulariter per easdem Syriace vertuntur, tamen in unaquaque fere exceptiones occurrunt, quas in singulis partibus orationis percensendis suo loco proferam (vid. §§ 6. 7, 3. 8, 1—5. 22, Ann. II. 27, 1—3. 39. 40. 41).

CAPUT SECUNDUM.

De Substantivis.

§ 6. Unicum substantivum χρεῖα inveni, cujus indoles substantiva in versione plerumque non appareat, e. g. ܠܝ ܬܪܬܝܢ ܣܢܝܩ ܐܢܐ δυοῖν μοι χρεῖα Job. 13, 20; ܠܐ ܣܢܝܩܝܢ ܚܢܢ οὐ χρεῖαν ἔχομεν, Dan. 3, 16, cfr. Es. 13, 17. Ps. 15, 2; ܡܐܢܐ ܗܘ ܕܠܐ ܣܢܝܩ σκεῦος οὗ οὐκ ἔστι χρεῖα αὐτοῦ Jer. 22, 28 (sed Jer. 48, 38 idem ܡܐܢܐ ܗܘ ܕܠܐ ܐܝܬ ܣܢܝܩܘܬܐ ܒܓܘܗ vertitur, cfr. Prov. 18, 2: ܠܐ ܐܝܬ ܣܘܢܩܢܐ ܕܚܟܡܬܐ ܠܗ̄ οὐκ ἔχει χρεῖαν σοφίας, cfr. Eccl. 5, 3, not. c). De translatione substantivi per infinitivum absolutum vid. § 7, 3.

§ 7. 1) *Accusativus*, ubi objecti locum occupat, tum per ܠ tum sine ܠ exprimitur, nisi verbum Syriacum aliam requirit constructionem quam Græcum, quod Lexica docebunt. Accusativus absolutus etiam Syriace per acc. abs. vertitur, qua re a dativo distinguitur, qui per ܒ exprimitur (cfr. Es. 19, 22. 30, 31. Jer. 14, 17. Mich. 5, 1), e. g. ܡܢ ܡܚܐ ܠܥܡܡܐ ܡܚܘܬܐ ... ܡܢ ܡܚܐ ܠܥܡܡܐ ܒܚܡܬܐ ܡܚܘܬܐ ܕܫܠܝܐ πατάξας τὸ ἔθνος θυμῷ, πληγῇ,

... *παίων τὸ ἔθνος πληγὴν θυμοῦ* Es. 14, 6, ܠܥܦܦ ܒܡܚܘܬܐ ܠܬܒܪ ܐܢܘܢ *δισσὸν σύντριμμα σύντριψον αὐτούς* Jer. 17, 18, cfr. 30, 14. Jud. 11, 33. 15, 8. Jon. 1, 10 (ܕܚܠܘ ܕܚܠܬܐ, sed v. 16: ܕܚܠܘ ܒܕܚܠܬܐ *ἐφοβήθησαν φόβῳ*), Zach. 1, 14. 15. 8, 2. — Dubito num unquam accusativus absolutus per ܒ exprimatur, quod colligere possis ex Job. 16, 15: ܐܪܡܝܢܝ ܒܡܦܘܠܬܐ *κατέβαλόν με πτῶμα*, sed suspicor Paulum in suo cod. *πτώματι* legisse. Ille accusativus tantum, qui post verba eundi v i a m, q u â itur, significat, Syriace semper per ܒ circumscribitur, ita ut a dativo distingui non possit, e. g. ܒܐܝܢܐ ܐܘܪܚܐ ܐܣܩ. ܘܐܡܪ ܒܐܘܪܚܐ ܕܡܕܒܪܐ *ποίᾳ ὁδῷ ἀναβῶ; καὶ εἶπεν, ὁδὸν ἐρήμου* 4 Reg. 3, 8; ܐܝܬܐ ܣܡܝܐ ܒܐܘܪܚܐ ܐܝܕܐ ܕܠܐ ܝܕܥܘ ܘܒܫܒܝܠܐ ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܝܕܥܘ *ἄξω τυφλοὺς ὁδῷ ᾗ οὐκ ἔγνωσαν, καὶ τρίβους ἃς οὐκ ἔγνωσαν* Es. 42, 16; ܐܝܠܝܢ ܕܢܚܬܝܢ ܠܝܡܐ ܘܪܕܝܢ ܒܗ *οἱ καταβαίνοντες εἰς τὴν θάλασσαν καὶ πλέοντες αὐτήν* Es. 42, 10, cfr. Jud. 5, 6. 8, 11. 4 Reg. 11, 16. 19. 25, 4. Prov. 2, 20. Job. 22, 12. 24, 13. Eodem modo exprimitur accus. adverbialis in formula *ὃν τρόπον*, quæ plerumque vertitur ܕ ܟܢܐ, e. g. Am. 3, 12. Mich. 3, 3. Zach. 7, 13, cfr. Es. 9, 3, vel ܕ ܗܢܐ ܟܗܘ, Es. 20, 3. 29, 8. Ezech. 15, 6. Obad. 16, interdum ܕ ܐܝܟ ܗܢܐ vel ܕ ܐܟܢܐ, Ezech. 12, 11. 16, 48. 42, 7. Zach. 8, 14.

2) *Genitivus* possessivus plerumque per ܕ exprimitur; perraro tantum evenit, ut nomine regente in statu constructo ponendo designetur, e. g. ܠܐܝܕܝ ܦܪܙܠܐ *εἰς χεῖρας σιδήρου* Job. 15, 22; ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ *υἱοὶ Ἰσραήλ* 4 Reg. 16, 3. 17, 7. 8. 9. 22. 24; ܒܢܝ ܒܢܝܐ *υἱοὶ υἱῶν* Job. 31, 8, not. b; (status constructus plerumque non adhibetur nisi in nominibus compositis vertendis, e. g. ܪܒܘܬ ܫܘܦܪܐ *μεγαλοπρεπεία* Ps. 8, 2; ܥܒܕܘܬ ܡܛܠܠܐ *σκηνοπηγία* Zach. 14, 16; ܪܫ ܚܡܫܝܢ *πεντηκόνταρχος* 4 Reg. 1, 9. 10. 11; perraro compositum per ܕ resolvitur, e. g. ܪܫܐ ܕܚܡܫܝܢ 4 Reg. 1, 13). Genitivus partitivus plerumque etiam per ܕ, interdum autem per ܡܢ exprimitur, e. g. ܩܠܝܠ ܡܢ ܚܟܡܬܐ *ὀλίγον σοφίας* Eccl. 10, 1. cfr. Dan. 3, 48. 4, 12. Job 2, 10. Genitivus, qui tempus, quo quid agitur, significat, semper per ܒ exprimitur, e. g. ܒܪܡܫܐ ܘܒܨܦܪܐ ܘܒܛܗܪܐ *ἑσπέρας καὶ πρωΐ καὶ μεσημβρίας* Ps. 54, 18, cfr. 31, 4. Es. 27, 3 al. — Si genitivus verbo regitur, necessario modus, quo redditur, a verbo pendet; quod quale sit, lexicis illustrandum erit.

3) *Dativus* necesse est per præpositiones circumscribatur, quæ pro diversa significatione dativi diversæ sunt; frequentissimæ sunt ܠ, ubi dativus

objectum personæ, ܒ ubi instrumentum est. Hæc tam manifesta sunt, ut nullis exemplis indigeant, quæ si quæras, unusquisque fere versus præbebit. — Ubi infinitivus absolutus Hebræorum apud LXX per substantivum in dativo positum redditur, hic dativus plerumque quidem per ܒ exprimitur, interdum tamen sine præpositione (h. e. per accus. absol.), e. g. ܚܝ̈ܐ ܢܚܐ *ζωῇ ζήσεται* Ezech. 3, 21. 18, 9. 13. 17. 19; ܡܘܬܐ ܢܡܘܬ *θανάτῳ ἀποθανῇ* 4 Reg. 8, 10. Ezech. 33, 8. 14; sed interdum etiam (eodem modo, quo participium) per inf. abs. vertitur, e. g. ܡܒܗܬܘ ܠܐ ܒܗܬܘ *αἰσχύνῃ οὐ κατῃσχύνθησαν* Jer. 8, 12; ܡܬܠܩܛܘ ܬܬܠܩܛ *ἀφῇ ἀναφθήσεται* Jer. 48, 9, cfr. Jud. 13, 22. 15, 13. Es. 60, 12. Ezech. 27, 28.

CAPUT TERTIUM.

De Adjectivis.

§ 8. 1) Multa sunt adjectiva, quæ per substantiva cum ܕ nota genitivi præfixo vertuntur. Hoc imprimis fit in adjectivis, quæ materiem vel pertinentiam ad rem denotant, e. g. ܡܐܢܐ ܕܕܗܒܐ ܘܡܐܢܐ ܕܣܐܡܐ *σκεῦος χρυσοῦν καὶ σκεῦος ἀργυροῦν* 4 Reg. 12, 13; ܒܫܒܛܐ ܕܦܪܙܠܐ *ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ* Ps. 2, 9; ܡܕܒܚܐ ܕܩܝܣܐ *θυσιαστήριον ξύλινον* Ezech. 41, 22; ܒ̈ܬܐ ܕܛܝܢܐ *οἰκίαι πήλιναι* Job. 4, 19; ܕܐܬܡܠܝ ܓܝܪ ܐܝܬܝܢ *χθιζοὶ γάρ ἐσμεν* Job. 8, 9; ܐܝܟ ܕܐܓܝܪܐ ܕܝܘܡܐ *ὥσπερ μισθίου αὐθημερίνου* Job. 7, 1; ܥܪܕܐ ܕܒܪܐ *ὄνος ἄγριος* Job. 6, 5; (plerumque tamen simul occurrit forma adjectiva in ܢܐ terminata, e. g. ܫ̈ܢܐ ܕܦܪܙܠܐ *ὀδόντες σιδηροῖ* Dan. 7, 7; ܐܫ̈ܝܘܗܝ ܩܝ̈ܣܢܐ *οἱ τοῖχοι αὐτοῦ ξύλινοι* Ezech. 41, 22; ܦܓܪܐ ܛܝܢܢܐ *σῶμα πήλινον* Job. 13, 12). Etiam adjectiva cum *ἀ* privativo composita non raro sic exprimuntur, e. g. ܓܒܪܐ ܕܠܐ ܥܕܠܐ *ἄνθρωπος ἄμεμπτος* Job. 1, 8. 2, 3; ܐܡܪ̈ܐ ܕܠܐ ܡܘܡܐ *ἀμνοὶ ἄμωμοι* Ezech. 46, 4; ܕܠܐ ܪܚܡܐ ܗܘ ܪܘܓܙܐ *ἀνελεήμων ὀργή* Prov. 27, 4, cfr. Job. 19, 13 (alibi ܠܐ ܡܪܚܡܢܐ sonat, Prov. 11, 17. 17, 11). Eodem modo semper adjectiva *λοιπός, ἀριστερός, εὐώνυμος* et *δεξιός* vertuntur, e. g. ܐܪܥܐ ܕܫܪܟܢܐ ܘܢܦܬܠܝ *ἡ γῆ Νεφθαλεὶμ καὶ οἱ λοιποὶ* Es. 9, 1; ܥܠ ܣܛܪܟ ܕܣܡܠܐ *ἐπὶ τὸ πλευρόν σου τὸ ἀριστερόν* Ezech. 4, 4; ܡܢ ܟܬܦܐ ܕܝܡܝܢܐ ܕܒܝܬܐ ܥܕܡܐ ܠܟܬܦܐ ܕܣܡܠܐ ܕܒܝܬܐ *ἀπὸ τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου τῆς δεξιᾶς ἕως τῆς ὠμίας τοῦ οἴκου τῆς εὐωνύμου* 4 Reg. 11, 11, cfr. Ezech. 39, 3 sæp. — Raro fit, ut quum hoc modo adjectivum per substantivum vertatur, præpositio substantivo præfigatur, e. g. ܕܠܥܠܡ *αἰώνιος* Ps. 75, 5. Jer. 5, 22. 6, 16 etc.; ܕܠܐ

ܟܪܝܐ ἄωρος Prov. 11, 30. 13, 2 (sed Prov. 10, 6. Job. 22, 16 ܠܐ ܙܒܢܐ sonat); tunc autem ܕ potius pro pronomine relativo habendum videtur. — Ἐνιαύσιος peculiariter, sed bene Syriace, ܒܪ ܫܢܬܐ sonat, e. g. ܬܘܪܐ ܒܢܝ ܫܢܬܐ μόσχοι ἐνιαύσιοι Mich. 6, 6, cfr. Ezech. 46, 13.

2) Multa adjectiva Græca imprimis verbalia Paulus per participia vertit, quod necesse est fiat, quia multo majorem habet copiam adjectivorum lingua Græca, quam Syriaca; sed a participiis ea re distinguuntur, quod adjective usurpantur, h. e. in statu emphatico ponuntur, e. g. ܢܨܒܬܐ ܠܐ ܡܗܝܡܢܬܐ ܘܙܪܥܐ ܠܐ ܡܗܝܡܢܐ φύτευμα ἄπιστον καὶ σπέρμα ἄπιστον Es. 17, 10; ܪܥܝܐ ܠܐ ܡܕܪܫܐ ποιμὴν ἄπειρος Zach. 11, 15; ܣܐܡܐ ܓܒܝܐ ἀργύριον ἐκλεκτόν Prov. 8, 19, cfr. 4 Reg. 3, 19. Es. 22, 8; ܗܢܘܢ ܓܒܝܐ οἱ ἐπίλεκτοι Dan. 1, 3. — Nonnunquam tamen evenit, ut talia participia participialiter, h. e. præfixo ܕ relativo, construantur, e. g. ܐܝܟ ܡܬܥܪܩܢܘܬܐ ܕܠܐ ܡܬܚܨܕ ܘܠܐ ܡܬܟܒܫ ὥςπερ στρίφνος ἀμάσητος καὶ ἀκατάποτος Job. 20, 18; ܢܘܪܐ ܕܠܐ ܡܬܛܦܝܐ πῦρ ἄκαυστον Job. 20, 26; ܗܘ ܕܫܘܐ ܠܗ τὸν ἴσον αὐτῷ Job. 41, 3, cfr. Es. 40, 20. Hos. 13, 5. — Eadem constructio etiam in adjectivis propriis occurrit, maxime in comparativis et superlativis, e. g. ܐܘܪܚܬܐ ܕܠܐ ܛܒܢ ὁδοὺς οὐκ ἀγαθάς Prov. 16, 29; ܚܬܟ ܕܙܥܘܪܐ ܡܢܟ ܗܝ ἡ ἀδελφή σου ἡ νεωτέρα Ezech. 16, 46, cfr. Job. 1, 18; ܥܘܠܐ ܕܪܒܝܢ ܝܬܝܪ ܠܐ ἀνομίαι μείζονες Ezech. 8, 6. 13, cfr. v. 15. Prov. 30, 30. Job. 11, 9; ܓܒܪܐ ܕܥܫܝܢ ܝܬܝܪ ἄνδρες ἰσχυρότατοι Dan. 3, 20, cfr. Es. 3, 25. Neque solum hoc fit ubi adjectivum est attributum, sed etiam ubi locum adjectivi prædicati occupat, e. g. ܐܬܚܙܝ ܚܙܘܐ ܕܝܠܗܘܢ ܕܫܦܝܪ ἐφάνη ἡ ὄψις αὐτῶν καλή Dan. 1, 15, cfr. v. 20; ܝܬܝܪ ܙܥܘܪܐ ܐܢܐ ܡܢ ܙܒܢܐ ܕܝܠܟܘܢ ܕܝܬܝܪ ܩܫܝܫܝܢ νεώτερος μέν εἰμι τῷ χρόνῳ, ὑμεῖς δὲ ἐστε πρεσβύτεροι Job. 32, 6, cfr. Jud. 8, 20. Jer. 18, 11.

3) Adjectivum ἴδιος semel tantum regulariter per adj. ܕܝܠܢܝܐ translatum repperi, Prov. 5, 18: ܡܒܘܥܐ ... ܢܗܘܐ ܠܟ ܕܝܠܢܝܬܐ πηγή ... ἔστω σοι ἰδία, omnibus aliis locis per ܕܝܠ cum suffixo vertitur, e. g. ܐܝܬ ܐܝܠܝܢ ܕܙܪܥܝܢ ܕܝܠܗܘܢ εἰσὶν, οἳ τὰ ἴδια σπείροντες Prov. 11, 24; ܒܐܪܥܐ ܕܝܠܟ ἐν τῇ γῇ τῇ ἰδίᾳ σου Ezech. 21, 30; ܡܢ ܒܝܬܐ ܕܝܠܗ ἐκ τοῦ ἰδίου οἴκου Prov. 27, 15, cfr. 5, 20. 6, 2. 20, 25. 27, 8. Job. 2, 11.

4) Adjectiva nonnulla, ubi in neutro singulari posita vim nominum abstractorum habent, Syriace per substantiva abstracta vertuntur, sic ܟܐܢܘܬܐ τὸ δίκαιον Es. 51, 1. 64, 5; ܫܪܪܐ ἀληθές Job. 5, 12. 17, 10. 42, 7. 8; ܟܠܐ

ἄδικον Jer. 7, 9. Ezech. 33, 15; ܕܟܝܐ *καθαρόν* Es. 1, 25 (plerumque tamen adjectivum Syriace retinetur, e. g. ܛܒܬܐ *τὸ ἀγαθόν* Eccl. 2, 3; ܒܝܫܐ *τὸ κακόν* Mich. 7, 3). Raro fit, ut adjectivum in neutro plurali substantive adhibitum per substantivum vertatur, ut ܙܕܝܩܘܬܐ *δίκαια* Prov. 21, 3 (alibi est ܟܐܢܘܬܐ, e. g. Jer. 11, 20. Job. 37, 23); ܫܘܠܡܐ *τὰ τελευταῖα* Prov. 14, 12. 13 (sed idem vertitur ܐܚܪܝܬܐ Eccl. 9, 3, not. c). — Eodem modo *τὸ ἅγιον* »sanctitas« est ܩܘܕܫܐ, Ps. 88, 36, et *τὰ ἅγια* »sanctitates« ܩܘܕ̈ܫܐ, Am. 4. 2; sed etiam ubi concretam habet significationem »rei sacræ«, *ἅγιον* est ܩܘܕܫܐ, Ezech. 48, 14. Zach. 14, 20. 21, et *τὰ ἅγια* ܩܘܕ̈ܫܐ, 4 Reg. 12, 4. 18; et eodem modo vertitur, ubi de sacrario, h. e. loco sacro, ponitur, sic (*τὸ*) *ἅγιον τῶν ἁγίων* est ܩܘܕܫܐ ܕܩܘܕ̈ܫܐ, Ezech. 41, 4. 48, 12. Dan. 9, 24 al., et (*τὰ*) *ἅγια* (*τῶν*) *ἁγίων* ܩܘܕ̈ܫܐ ܕܩܘܕ̈ܫܐ, Ezech. 43, 12. 44, 13. Ubi vero *τὸ ἅγιον* de templo Hierosolymitano ponitur, vel speciatim de »Sancto« (היכל), plerumque ܒܝܬ ܩܘܕܫܐ vertitur; e. g. Ezech. 41, 21. 23. 42, 13. 14. 45, 4. 18. 48, 8. Dan. 9, 26. Eccl. 8, 10, rarius ܡܩܕܫܐ, Ps. 19, 3. 62, 3. Es. 64, 10. Dan. 8, 14. Plurale *τὰ ἅγια* promiscue vertitur ܩܘܕ̈ܫܐ, Ps. 133, 2. Ezech. 42, 20. 43, 21. 44, 1. 5. 7. 8. 9 al.*), et ܒܝܬ ܩܘܕ̈ܫܐ, Es. 30, 29. Jer. 51, 51. Ezech. 41, 25. 44, 8. 47, 12. 48, 10. — *Ἔσχατον* et *ἔσχατα* significatione temporali »novissimum (tempus)«, etsi concreta, per subst. ܚܪܬܐ vertuntur, e. g. ܗܠܝܢ ܕܐܬܝܢ ܠܚܪܬܐ *τὰ ἐρχόμενα ἐπ' ἐσχάτου*. Es. 41, 23, cfr. Prov. 23, 32. 29, 21; ܬܬܘܐ ܠܚܪܬܐ *μεταμεληθῇς ἐπ' ἐσχάτων* Prov. 5, 11, cfr. 25, 8. Ezech. 38, 8. Mich. 4, 1 al.; sic et *ἔσχατον* »extremus finis«, e. g. ܡܢ ܣܘܦܗ ܕܐܪܥܐ *ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς* Jer. 6, 22, cfr. 51, 32. Ezech. 38, 6 al., et plurale *τὰ ἔσχατα*, h. e. »extremi fines«, vertitur ܚܪܬܐ, e. g. ܠܚܪܬܐ ܕܠܒܢܢ *εἰς τὰ ἔσχατα τοῦ Λιβάνου* Es. 37, 24, cfr. Ps. 72, 17, vel ܣܘܦܐ Job. 11, 7 (ubi pro ܠܣܘܦܐ legendum est ܠܣܘܦܗ) et Es. 8, 9 (ubi ܒܪܚܩܐ ܠܣܘܦܗܿ ܕܐܪܥܐ sine dubio vertendum est *ἕως τῶν ἐσχάτων τῆς γῆς*, non ut omnes codd. Græci: *ἕως ἐσχάτου τ. γ.*). Si vero *τὰ ἔσχατα* »res extremas, extremum fatum« significat, regulariter ܐܚܪܝܬܐ vertitur, cfr. Job. 8, 7. 13. 42, 12. Es. 41, 22. 47, 7. Vertitur quidem *ἔσχατα* hoc sensu per ܚܪܬܐ Thren. 1, 9 (ܠܐ ܐܬܕܟܪܬ ܚܪܬܐ ܕܝܠܗܿ *οὐκ ἐμνήσθη ἔσχατα αὐτῆς*), cfr. Prov. 14, 13, not. d, sed suspicor Paulum sensum perperam intellexisse. Peculiariter femininum *ἐσχάτη*, ut-

*) Sic etiam legendum videtur Ezech. 41, 21 pro Sing. ܩܘܕܫܐ.

pote vim neutralem habens, quasi neutrum *ἔσχατον* vertitur ܚܪܬܐ Eccl. 7, 9. 10, 13. Etiam nonnulla alia adjectiva neutra, quæ vim substantivi concreti habent, per substantiva vertuntur; sic *μέσον*, vel *τὸ μέσον*, e. g. ܡܢ ܡܨܥܬܐ ܕܝܠܗ *ἐκ μέσου αὐτῆς* Es. 52, 11; ܠܡܨܥܬܗ ܕܡܕܝܢܬܐ *εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως* Jer. 21, 4, cfr. Am. 7, 8. 10. Ps. 135, 14, et *τὰ μέσα*, e. g. ܡܨܥܬܐ ܕܝܠܟ *τὰ μέσα σου* Es. 51, 23 (num *μέσος* etiam adjective adhibitum per subst. ܡܨܥܬܐ vertatur, dubito; legimus quidem ܒܡܨܥܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ, pro quo omnes codd: *ἐν μέσῃ τῇ πόλει*, Ezech. 5, 2. 9, 4; sed quum adj. *μέσος* alibi semper ܡܨܥܝܐ vertatur, e. g. Jud. 16, 29. 4 Reg. 20, 4. Jer. 39, 3. Ezech. 41, 7. 42, 6, opinor Paulum *ἐν μέσῳ τῆς πόλεως* legisse). *Τὸ λοιπόν* (4 Reg. 25, 11. Ezech. 34, 18) et *τὰ λοιπά* (4 Reg. 1, 18. 10, 34 sæp.) per subst. ܫܪܟܐ exprimuntur, raro tantum adjective ܕܫܪܟܐ, Es. 44, 15. 17 (compositum vero *τὸ ἀπόλοιπον* et *τὰ ἀπόλοιπα* semper adjective ܗܘ ܕܫܪܟܐ et ܗܠܝܢ ܕܫܪܟܐ, e. g. Ezech. 41, 13. 14. 15. 42, 1. 10). Peculiariter *κατάλοιπος*, prout semper substantive usurpatum, non solum in neutro vertitur ܫܪܟܢܐ, e. g. ܫܪܟܢܐ ܕܐܕܡܐ *τὸ κατάλοιπον Ἄδαμα* Es. 15, 9, cfr. 46, 3; ܠܫܪܟܢܐ ܕܩܡܨܐ *τὰ κατάλοιπα τῆς κάμπης* Joel. 1, 4, cfr. Ps. 16, 14, sed etiam plerumque in masculino, e. g. ܫܪܟܢܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ *οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων* Am. 9, 12, cfr. Jer. 15, 9. 23, 3. 40, 15. 42, 19. Mich. 2, 12. Zeph. 2, 9; tamen etiam regulariter ܕܫܪܟܐ (Jer. 8, 3. 44, 28. 47, 4) vel ܫܪܟܐ (Am. 1, 8. Hagg. 1, 12. 14. 2, 3, cfr. Obad. 18, not. s) vertitur.

5) Nonnulla etiam adjectiva sunt, quæ per adverbia et præpositiones vertantur, sive semper sive in quibusdam tantum formis. Sic *μόνος* per ܒܠܚܘܕ exprimitur, cui adjicitur suffixum ei personæ respondens, ad quam refertur *μόνος*, e. g. ܐܬܕܟܪ ܙܕܝܩܘܬܐ ܕܝܠܟ ܒܠܚܘܕܝܟ *μνησθήσομαι τῆς δικαιοσύνης σου μόνου* Ps. 70, 16; ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ ܫܪܝܢ *μόνοι καταλύουσι* Jer. 49, 31, cfr. 4 Reg. 19, 19. Ps. 50, 6. 71, 18. 85, 10. 148, 13. Job. 1, 15; rarius ܠܚܘܕ adhibetur, e. g. ܡܬܚܬ ܠܫܡܝܐ ܠܚܘܕܝ *ἐξέτεινα τὸν οὐρανὸν μόνος* Es. 44, 24, cfr. Job. 1, 16*) (per ܒܠܚܘܕ seq. suffixis etiam adverbium *καταμόνας* vertitur Ps. 4, 10. 140, 10. Thren. 3, 28, simul tamen regulariter ܠܚܘܕܝܬ, Jer. 15, 17. Mich. 7, 14. Ps. 32, 15). — *Ἐναντίον*, quippe semper vim præpositionis habens, vertitur ܩܕܡ, e. g. Es. 40, 10. 41, 2. 53, 2. 66, 4. Ps. 30,

---

*) Semel *μόνος* per ܒܠܚܘܕ sine suffixo translatum est: ܐܢܬ ܐܠܗܐ ܒܠܚܘܕ *σὺ εἶ μόνος* 4 Reg. 19, 15, sed non dubito, quin Paulus in suo codice adverbium *μόνως* vel *μόνον* legerit

20. 37, 10. *Ἐξεναντίας* notione adverbii vertitur ܣܘܩܒܠܐܝܬ Obad. 11. Hab. 1, 9, ܡܢ ܠܘܩܒܠܐ Ezech. 47, 3, ܡܢ ܩܘܒܠ 4 Reg. 2, 7. 15. 3, 22; semel adjective ܡܢ ܕܠܘܩܒܠܐ Jud. 9, 17; notione autem præpositionis ܠܘܩܒܠ Ps. 22, 5. 34, 3. 37, 12; semel ܡܢ ܠܘܩܒܠ repperi, Jud. 20, 34. — *Ἀνὰ μέσον* plerumque quidem ܡܨܥܬ vel ܒܡܨܥܬ vertitur, e. g. ܡܨܥܬ ܓܒܪܐ ܘܒܡܨܥܬ ܩܪܝܒܐ ܕܝܠܗ *ἀνὰ μέσον ἀνδρὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ πλησίον αὐτοῦ* Ezech. 18, 8, cfr. Zach. 13, 6. Mal. 3, 18. Prov. 8, 20 — Es. 2, 4. Ezech. 42, 20. Job. 30, 7; sed etiam non raro ܒܝܢܬ. e. g. ܒܝܢܬܟܘܢ ܘܒܝܢܬ ܐܠܗܐ *ἀναμέσον ὑμῶν καὶ ἀναμέσον τοῦ θεοῦ* Es. 59, 2, cfr. Jud. 13, 25. 15, 4. Es. 5, 3. Prov. 6, 19. Hoc autem parum est accuratum, nam ܒܝܢܬ regulariter pro *μεταξύ*, ܡܨܥܬ vero et ܒܡܨܥܬ pro *ἀνὰ μέσον* adhibetur (cfr. Mich. 4, 3 cum not. d), nisi forte Paulus eam regulam secutus est, ut ubi in suo cod. *ἀναμέσον* una voce scriptum reperiret, ܒܝܢܬ verteret, ubi vero *ἀνὰ μέσον*, ܡܨܥܬ et ܒܡܨܥܬ. — Eas formas adjectivorum neutrales, quæ Græce defectum adverbii explent, Syriace per adverbia verti, vix opus est ut moneam.

§ 9. In *Gradibus Comparationis* exprimendis non exigua difficultate laborat Paulus, quia nullos ejusmodi gradus habet lingua Syriaca, unde necesse est eos circumscribat. 1) Comparativus ut plurimum exprimitur voce ܝܬܝܪ ante adjectivum posita, et si genitivus comparationis sequitur, hic per ܡܢ vel interdum ܠܥܠ ܡܢ exprimitur; Superlativus vero plerumque voce ܛܒ, rarius ܠܥܠ præposita circumscribitur, e. g. ܝܬܝܪ ܢܟܝܠܐ *πανουργότερος* Prov. 19, 25. 21, 11; ܝܬܝܪ ܕܩܝܩܐ ܡܢ ܥܘܪܐ *λεπτότερον ἀχύρου* Dan. 2, 35, cfr. Prov. 30, 24. Job. 9, 25. ܝܬܝܪ ܒܚܠܝܨܐܝܬ ܠܥܠ ܡܢ ܡܟܬܫܐ *γυμνοτέρως ὑπέρου* Prov. 23, 31, cfr. 13, 12; ܛܒ ܣܟܠܐ *ἀφρονέστατος* Prov. 9, 16, cfr. 10. 18. Job. 34, 18; ܓܒܪܐ ܕܠܥܠ ܚܝܠܬܢܝܢ *ἄνδρες ἰσχυρότατοι* Dan. 3, 20. Raro superlativus per ܝܬܝܪ circumscribitur, ܒܪܐ ܕܝܠܟ ܕܝܬܝܪ ܫܦܝܪ *ὁ υἱός σου κάλλιστος* (malim legere ܗ̇ܘ ܕܝܬܝܪ ܫܦܝܪ ܗ: *ὁ κάλλιστος*) Es. 3, 25, cfr. Prov. 20, 15.

2) Sed comparativus etiam non raro, ubi genitivus comparationis sequitur, nullo ܝܬܝܪ designatur, ita ut ex sequente genitivo demum pateat, utrum adjectivum in comparativo positum sit necne. Tunc genitivus non solum per ܡܢ et ܠܥܠ ܡܢ, sed etiam et quidem sæpius per ܝܬܝܪ ܡܢ exprimitur, e. g. ܐܝܠܝܢ ܕܙܥܘܪܝܢ ܡܢܝ *οἱ νεώτεροί μου* Job. 30, 1, not. a, cfr. Ezech. 16, 46; ܪܘܓܙܗ ܝܩܝܪ ܗܘ ܠܥܠ ܡܢ ܬܪܝܗܘܢ *ὀργὴ βαρυτέρα ἀμφοτέρων* Prov. 27, 3; ܣܟܠܐ ܝܬܝܪ ܡܢܟܘܢ *ἀσυνετώτερος ὑμῶν* Job. 13, 2, cfr. 7, 6. Jud. 5, 13. 14, 18. Dan. 8, 3. — Jam quum *ὑπέρ* et *παρά*, quæ comparativa significatione et positivum et comparativum sequuntur, etiam per ܡܢ, ܠܥܠ ܡܢ et ܝܬܝܪ ܡܢ

reddantur, manifestum est, in locis plerisque difficillimum esse accurate decidere, utrum Paulus comparativum an positivum, utrum præpositionem an nudum genitivum legerit, quod magis patebit, si conferes locos ut 4 Reg. 6, 16 (ܣܓܝܐܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܠܗܘܢ ܕ πλείους ὑπὲρ τούς), Ps. 18, 11 (ܕܪ̈ܓܝܓܝܢ ܝܬܝܪ ܡܢ ܕܗܒܐ ἐπιθυμητὰ ὑπὲρ χρυσίον) et Dan. 1, 20 (ܕܚܟܝܡܝܢ ܝܬܝܪ ܡܢ ܟܠܗܘܢ σοφοὺς παρὰ πάντας) cum loco supra allato Job. 13, 2, vel Ps. 18, 11 (ܝܬܝܪ ܚܠܝܢ ܐܦ ܡܢ ܕܒܫܐ γλυκύτερα ὑπὲρ μέλι) cum Prov. 23, 31 supra laudato.

3) Non tamen solummodo, ubi sensus comparativus ex sequente genitivo manifestus est, ܝܬܝܪ omittitur, sed etiam in comparativo absolute posito et in superlativo hoc fit, e. g. ܐܚܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܗܝ ܩܫܝܫܬܐ ἡ ἀδελφὴ ὑμῶν ἡ πρεσβυτέρα Ezech. 16, 46; ܛܒ̈ܬܐ ܥܒܕܘ ܐܘܪ̈ܚܬܐ ܕܝܠܟܘܢ βελτίους ποιήσατε τὰς ὁδοὺς ὑμῶν Jer. 26, 13, cfr. v. 14. Job. 1, 13. 18. 30, 1, not. a. Prov. 15, 16. Imprimis ea adjectiva, quæ parvitatem denotant, Paulus in comparativo et superlativo a positivo non distinguit (fortasse quia magnitudo in voce ܝܬܝܪ parvitati nimium contradicere ei visa est). Sic per ܒܨܝܪܐ vertuntur ἥσσων, Es. 23, 8. Job. 20, 10, ἐλάσσων, Prov. 13, 11. 22, 16, ἐλάχιστος. 4 Reg. 18, 24. Es. 60, 22. Job. 18, 7. 30, 1; per ܙܥܘܪܐ ὀλιγοστός 4 Reg. 14, 26. Es. 16, 14. 41, 14, ἐλάχιστος, Prov. 30, 24. Semel tantum ܝܬܝܪ ante ܒܨܝܪܐ positum repperi: ܥܠ ܬܪ̈ܥܐ ܕܗܠܝܢ ܕܝܬܝܪ ܒܨܝܪܝܢ ἐπὶ θύραις τῶν ἡσσόνων Job. 5, 4. — Etiam in iis adjectivis, quorum positivus inter adverbia tantum extat vel omnino non usurpatur, gradus comparationis plerumque non exprimuntur, sic ܒܪܝܐ ἐξώτερος Ezech. 40, 20; ܓܘܝܐ ἐσώτερος Ezech. 8, 16; ܥܠܝܐ ἀνώτερος Ezech. 41, 7; ܬܚܬܝܐ κατώτατος Ps. 85, 13. 87, 7; ܩܕܡܝܐ πρότερος Es. 46, 9. 48, 3, πρῶτος 4 Reg. 25, 18; ܐܚܪܝܐ ὕστερος Jer. 50, 17, ἔσχατος Job. 18, 21. Perraro tantum superlativus voce ܛܒ vel ܝܬܝܪ insignitur, e. g. ܗܠܝܢ ܕܛܒ ܓܘ̈ܝܢ τὰ ἐσώτατα Job. 28, 18; ܣܘܓܐܐ ܕܝܬܝܪ ܓܘ̈ܝܢ πλῆθος ἐσωτάτων Prov. 20, 15 (ܓܘ̈ܝܢ pro ܓܘ̈ܢܝܢ legendum est, nam ܓܘܢܝܐ est »communis« vel »universalis»).

4) Peculiariter comparativa βελτίων et κρείσσων per vocem singularem ܡܝܬܪܐ vertuntur, e. g. ... ܡܝܬܪܐ ܗܘ ܠܡܬܦܠܚܘ ܒܦܐܪ̈ܐ ܕܝܠܝ ܡܢ ܕܗܒܐ ... ܝܠܕ̈ܐ ܕܝܢ ܕܝܠܝ ܡܝܬܪܝܢ ܡܢ ܣܐܡܐ ܓܒܝܐ βέλτιον ἐμὲ καρπίζεσθαι ὑπὲρ χρυσίον ... τὰ δὲ ἐμὰ γεννήματα κρείσσω ἀργυρίου ἐκλεκτοῦ Prov. 8, 19, cfr. quoad βελτίων Jer. 35, 15. 40, 9. Job. 42, 15, quoad κρείσσων Es 56, 5. Ps. 36, 16. 83, 11. Prov. 8, 11. 12, 2 (ubi pro ܛܒܐ ⁘ ܗܘ ܡܝܬܪ ܗܘ legendum est ܛܒܐ ܗܘ ⁘ ܡܝܬܪ ܗܘ), 15, 17. 29 sæp. Utraque tamen vox interdum per

ܛܒܐ vertitur, e. g. ܡܢܬܐ ܐܘ ... ܣܝܡܬܐ ܡܢܬܐ ܗܝ ܛܒܐ *κρείσσων μικρὰ μερὶς ... ἢ θησαυροί* Prov. 15, 16; ܛܒܬܐ ܥܒܕܘ ܐܘܪܚܬܐ ܕܝܠܟܘܢ *βελτίους ποιήσατε τὰς ὁδοὺς ὑμῶν* Jer. 26, 13, cfr. v. 14. — Semel ܝܬܝܪ ܡܛܒܐ pro *βελτίων* repperi: ܗܠܝܢ ܕܡܟܣܝܢ ܝܬܝܪ ܡܛܒܐ ܢܬܚܙܘܢ *οἱ ἐλέγχοντες βελτίους φανοῦνται* Prov. 24, 25; sed dubito, an Paulus superlativum *βέλτιστοι* legerit.

CAPUT QUARTUM.

De Articulo.

§ 10. Articuli vertendi Paulum nullam certam rationem sequi potuisse, necessario inde sequitur, quod articulo lingua Syriaca caret. Sed necesse est aliquem modum habeant Syri, quo illam definitionem exprimant, quam continet articulus Græcus, et varios ejusmodi modos in versione Pauli adhibitos invenimus.

§ 11. Articulus substantivo annexus, quod per illum ut jam commemoratum vel cognitum significatur, non raro per pronom. pers. ܗܘ, ܗܝ, ܗܢܘܢ et demonstr. ܗܠܝܢ (in plurali utriusque generis) vertitur, e. g. ܗܘ ܡܠܟܐ *ὁ βασιλεύς* Dan. 3, 97, cfr. 4, 15. 13, 55. Jud. 16, 30. 17, 11. 18, 6. Ezech. 43, 6. 47, 9; ܗܝ ܐܢܬܬܐ *ἡ γυνή* Dan. 13, 31, cfr. 7, 11. Jud. 13, 6. Ezech. 48, 21; ܗܢܘܢ ܟܠܕܝܐ *οἱ Χαλδαῖοι* Jer. 37, 8. cfr. Ezech. 32, 23. Dan. 13, 34. Jon. 1, 16; ܠܗܠܝܢ ܬܠܝܬܝܐ ܘܦܩܘܕܐ *τοῖς τριστάταις* 4 Reg. 10, 25; ܚܕܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܢܫܐ *μία τῶν γυναικῶν* Job. 2, 10.

Annot. Subinde quidem (sicut plerumque fit in recensione Harclensi) pronomina demonstrativa ܗܿܘ et ܗܿܢܘܢ loco articuli occurrunt, e. g. ܗܿܘ ܓܒܪܐ *ὁ ἀνήρ* Jud. 19, 9; ܗܿܢܘܢ ܐܢܫܐ *οἱ ἄνθρωποι* Dan. 3, 13, cfr. v. 93. 13, 40; sed dubito an menda sint scribarum pro ܗܘ et ܗܢܘܢ (Es. 37, 16 ܐܢܬ ܗܿܘ ܐܠܗܐ *σὺ ὁ θεός* mendum manifestum est pro ܐܢܬ ܗܘ ܐܠܗܐ).

§ 12. Ubi articulus notionem habet demonstrativam ad subjectum enuntiationis relatam, ita ut locum pronominis personalis in genitivo positi expleat, nonnunquam per suffixum exprimitur, e. g. ܛܥܝܢ ܒܠܒܗܘܢ *πλανῶνται τῇ καρδίᾳ* Ps. 94, 10; ܡܢ ܦܬܝܚܢ ܐܕܢܝ̈ܗ *ἠνοιγμένα τὰ ὦτα* Es. 42, 20; ܡܢ ܚܙܝܩܝܢ ܒܟܘܬܝܢܝ̈ܗܘܢ *ἐσχισμένους τοὺς χιτῶνας* Es. 36, 22, cfr. 3, 16. 33, 15. 59, 17. 60, 5. Dan. 4, 16. 25. 8, 3. 10, 5. 6. Prov. 7, 23. 28,

14. Job. 16, 10. Eodem modo opinor explicandum esse illud suffixum, quod plerumque (vel fortasse semper) ad ܠܒܣܬܪܗ additur, ubi pro εἰς τὰ ὀπίσω ponitur, et hoc actionem *subjecti* denotat, e. g. ܗܦܟܬ ܠܒܣܬܪܟ ἐστράφης εἰς τὰ ὀπίσω Ps. 113, 5; ܢܗܦܟܘܢ ܠܒܣܬܪܗܘܢ ἀποστραφήτωσαν εἰς τὰ ὀπίσω Ps. 34, 4, cfr. 9, 4. 39, 15. 55, 10 al. (non autem ita, ubi *objectum* retro cedere dicitur, e. g. ܐܗܦܟܬ ܠܢ ܠܒܣܬܪܗ ἀπέστρεψας ἡμᾶς εἰς τὰ ὀπίσω Ps. 43, 11, cfr. 77, 66. Thren. 1, 13).

Annot. Sunt sane loci, ubi suffixum nomini additum est, cui in nullo codice articulus præponitur, sed non dubito, quin talibus locis Paulus in suo codice articulum (vel pron. possessivum) habuerit, e. g. ܕܟܐ ܒܐܝ̈ܕܘܗܝ quod vertas ἀθῷος ταῖς χερσί Ps. 23, 4, cfr. 109, 7. Prov. 8, 5 (ubi pro ܠܒܗܘܢ legendum est ܠܒܒܟܘܢ), 10, 1. 8. 10. 13. 19. 11, 13. 12, 4. 14. 13, 1. 3. 22. 15, 5. 16, 32. 21, 12. 22, 11. Job. 15, 25. Neque tamen, si quis Paulum parum accurate tales locos transtulisse contendet, hanc opinionem veram esse posse negabimus.

§ 15. 1) Articulus nomini annexus, quod in genitivo positum est, non raro per suffixum demonstrativum*) nomini regenti affixum designatur, præcipue si etiam nomen regens articulum habet, e. g. ܫ̈ܐܠܬܗ ܕܠܒܟ τὰ αἰτήματα τῆς καρδίας σου Ps. 36, 4, cfr. 2, 8. Ezech. 17, 13. Dan. 4, 18 sæp.; ܣܘܦܗ ܕܐܪܥܐ ἔσχατον τῆς γῆς Es. 45, 22. 48, 20. Idem etiam sæpe fit ante nomina propria personarum et nomen ܡܪܝܐ, ubi nomen est Dei, quamquam nullum articulum habent, quia nomina propria, ut pro natura sua definita, quasi articulo prædita habentur, e. g. ܒܪܗ ܕܐܡܘܨ υἱὸς Ἀμώς Es. 1, 1, cfr. Zeph. 1, 1. Hagg. 1, 1. 3. Zach. 4, 9. 10 al.; ܢܡܘܣܗ ܕܡܪܝܐ ὁ νόμος Κυρίου Ps. 1, 2, cfr. 2, 6. Zach. 4, 6. 8.

Annot. Tamen, ubi nomen rectum adjectivum est substantive usurpatum, ut plurimum suffixum demonstrativum nomini regenti additur, etiamsi illud nullum articulum habet, sine dubio ne obscurus fieret sensus (quamquam plerumque mihi bene intelligi posse videtur, etiamsi hoc factum non esset), e. g. ܦܘܡܗ ܕܙܕܝܩܐ στόμα δικαίου Ps. 36, 30, cfr. 93, 21. Prov. 3, 33. 10, 6. 11. 14. 15. 20. 24, 31. Eccl. 10, 2. — Extat etiam suff. demonstr. ante substantiva nullo articulo prædita, e. g. ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ υἱὸς ἀνθρώπου Ps.

*) Sic, vel e m p h a t i c u m, potius nominandum est hoc suffixi genus, quam p l e o n a s t i c u m, ut vulgo fit; nam ipse hic usus ejus probat, illud non esse pleonasticum (h. e inutiliter usurpatum), sed, sicut est ipse articulus definitus, demonstrativum.

8, 5, *υἱὲ ἀνθρώπου* Ezech. 2, 1. 3. 6. 8. 3, 1. 3 sæp., cfr. Prov. 12, 25. 13, 8. 14, 4. 13. 15, 29. 16, 14. 15. 17, 24. 18, 14. 16. 19, 21. 22. 20, 2. 5. 24. 21, 1. 22, 15. Sed observandum est, ejusmodi exempla perrara esse nisi in illa formula *υἱὲ ἀνθρώπου* apud Ezechiam, quæ quodammodo vim nominis proprii habet ideoque sub regulas generales non cadit, et in Proverb. capp. X—XXII, unde non dubito, quin Paulus ibi a regula generali deflexerit, ut sensus, alioquin ob brevitatem enuntiationum obscurior, magis perspicuus fieret.

2) Per suffixum demonstrativum etiam interdum exprimitur articulus, ubi nomen præpositione regitur, e. g. ܒܗܘ ܢܘܪܐ *ἐν τῷ πυρί* Dan. 3, 92; ܠܗܘ ܐܬܪܐ *ἐπὶ τὸν τόπον* Dan. 14, 14, cfr. Jud. 13, 11. 17, 11. 20, 5. Ezech. 47, 3. Dan. 1, 9. 13, 13. Hos. 1, 2. Prov. 26, 18 (ubi pro ܒܗܘ legendum ܒܗܿܘ), Job 2, 4.

3) Si adjectivum *πᾶς* nomini singulari articulum habenti annectitur, semper suffixum demonstrativum voci ܟܠ affigitur, e. g. ܟܠܗ ܐܪܥܐ *πᾶσα ἡ γῆ* Zach. 14, 9. 10; ܟܠܗ ܗܝ ܕܬܚܝܬ ܫܡܝܐ *πᾶσα ἡ ὑπ' οὐρανόν* Job. 41, 2; ܟܠܗ ܗܘ ܡܐ ܕܐܬܐ *πᾶν τὸ ἐπερχόμενον* Eccl. 11, 8 (sed: ܟܠ ܪܝܫܐ ... ܟܠ ܠܒܐ *πᾶσα κεφαλή ... πᾶσα καρδία* Es. 1, 5, cfr. Jer. 49, 32); ܠܗܝ ܕܬܚܝܬ ܫܡܝܐ ܟܠܗ ܚܙܐ *τὴν ὑπ' οὐρανὸν πᾶσαν ἐφορᾷ* Job. 28, 24; ܐܪܥܐ ܟܠܗ *ἡ γῆ ἡ σύμπασα* Nah. 1, 3 (sed: ܟܠ ܢܦܫܐ ܡܒܪܟܬܐ *ψυχὴ εὐλογουμένη πᾶσα* Prov. 11, 25). — Legimus tamen ܪܓܬܗܘܢ ܕܙܕܝܩܐ ܟܠܗ *ἐπιθυμία δικαίων πᾶσα* Prov. 11, 23, sed suspicor Paulum *ἡ ἐπιθυμία* legisse; sic et Jer. 30, 14 ܥܠ ܟܠܗ ܥܘܠܟܝ vertendum est: *ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἀδικίαν σου.*

Annot. In plurali vero suffixum voci ܟܠ semper additur, sive nomini articulato *πάντες* respondet, sive non, e. g. ܬܘܪܐ ܟܠܗܘܢ *βόας πάσας* Ps 8, 8; ܟܠܗܘܢ ܣܛܘ *πάντες ἐξέκλιναν* Ps. 13, 3; ܐܬܬܙܝܥܘܗܝ ܟܠܟܘܢ *κινήσατε αὐτὸν πάντες* Jer. 48, 17; ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ *πάντα ταῦτα* Eccl. 11, 9. Es. 66, 2; ܟܠܗܝܢ ܡܫܡܠܝܢ *πάντα συντετέλεσται* Job. 19, 27. Tamen *πάντα* vel *τὰ πάντα* absolute positum plerumque vertitur ܟܠܡܕܡ, e. g. Am. 5, 8. Prov. 16, 33. Eccl. 1, 2. 2, 16. 17. 7, 16. 19. Raro *τὰ πάντα* vertitur ܟܠ, ut Eccl. 10, 19. 11, 5, et *πάντες* ܟܠܢܫ, e. g. Prov. 15, 27. 16, 33. 22, 10.

§ 14. Ubi nomen articulatum objectum est verbi, quod Syriace accusativum regit, ܠ nota accusativi Syriace illi nomini præfigitur, e. g. ܐܬܕܟܪܘ ܠܡܪܝܐ *μνήσθητε τοῦ Κυρίου* Jer. 51, 50; ܫܡܥ ܠܨܠܘܬܐ ܕܝܠܝ *εἰσήκουσε τῆς προσευχῆς μου* Ps. 4, 2, cfr. 5, 2. 6, 5. 7. 10 sæp. Interdum insuper

verbo additur suffixum demonstrativum vel pronomen personale in accusativo objectum antecipans, e. g. ܕܡܪܗ ܡܪܝܐ ܠܚܣܝܐ ܕܝܠܗ *ἐθαυμάστωσε Κύριος τὸν ὅσιον αὐτοῦ* Ps. 4, 4; ܐܫܒܘܩ ܐܢܐ ܠܗ ܠܟܪܡܐ ܕܝܠܝ *ἀνήσω τὴν ἀμπελῶνά μου* Es. 5, 6; ܓܪܥ ܐܢܘܢ ܠܫܒܥܐ ܓܕܘ̈ܠܐ *ἐξύρησε τοὺς ἑπτὰ βοστρύχους* Jud. 16, 19, cfr. v. 29. 3, 22. 4 Reg. 14, 13. 15, 14. Es. 41, 18. Hic usus præfixi ܠ imprimis manifestus est, ubi articulus sub asterisco est introductus, e. g. ※ܠܣܕܘܡ, Hexapla Montf.: ※ *τὴν*: *Σοδομά* Jer. 50, 40.

Annot. I. Ubi nomen articulatum genitivum regit, sæpe nullum ܠ accusativo præfigitur, e. g. ܫܡܥ ܩܠܐ ܕܒܟܝܬܐ ܕܝܠܝ *εἰσήκουσε τῆς φωνῆς τοῦ κλαυθμοῦ μου* Ps. 6, 9. 10, cfr. 36, 4. 44, 11; ܦܐܪܐ ܕܝܠܗ ܢܬܠ *τὸν καρπὸν αὐτοῦ δώσει* Ps. 1, 3, cfr. 2, 3. 5, 2. 7, 6. Jud. 9, 9. 17 al. His vero locis, ubi ܠ ante nomen absolutum non extat, qui rari sunt, non dubito quin Paulus in suo codice nullum articulum legerit.

Annot. II. Evenit etiam, ut ܠ nomini præfigatur, quod Græce nullum articulum habet, nec ܠ solum sed aliquoties insuper suff. demonstr., quia alioquin sensus ob defectum formarum casuum Syriace obscurior fieret. Hoc imprimis fit, *a*) ubi objectum verbum præcedit, vel subjectum verbum sequitur, e. g. ܠܓܒܪܐ ܕܕܡ̈ܐ ܢܣܠܝܘܗܝ ܡܪܝܐ *ἄνδρα αἱμάτων βδελύξεται Κύριος* Ps. 5, 7; ܠܚܡܬܗ ܕܓܒܪܐ ܡܢܝܚ ܐܣܝܐ ܚܟܝܡܐ ܠܓܒܪܐ ܕܝܢ ܙܥܘܪ ܢܦܫܐ ܡܢܘ ܢܣܝܒܪ *θυμὸν ἀνδρὸς πραΰνει θεραπῶν φρόνιμος, ἄνδρα δὲ ὀλιγόψυχον τίς ὑποίσει*; Prov. 18, 14, cfr. v. 18. 10, 6. 11. 12, 4. 21, 2. 22, 12. Job. 26, 14 al. — *b)* ubi adjectivum masculinum vel participium substantive positum objectum est, e. g. ܕܘܢ ܠܡܣܟܢܐ ܘܠܡܚܝܠܐ *διάκρινε πένητα καὶ ἀσθενῆ* Prov. 31, 9, cfr. 9, 7. 8. 22, 22. Ps. 5, 13. 7, 10; ܠܡܦܩܘ ܡܢ ܐܣܘܪܐ ܠܐܣܝܪ̈ܐ *ἐξαγαγεῖν ἐκ δεσμῶν δεδεμένους* Es. 42, 7, cfr. 61, 4. Job 5, 11. — *c)* ubi nomen objecto appositum huic per particulas *ὡς*, *καθώς*, *ὡσεί* et similes annectitur, e. g. ܥܣܒܐ ܐܝܟ ܕܠܬܘܪܐ ܐܘܟܠܘܟ *χόρτον ὡς βοῦν ἐψώμισάν με* Dan. 4, 30; ܚ̈ܒܠܐ ܢܐܚܕܘܢܟܝ ܐܝܟ ܐܢܬܬܐ ܕܝܠܕܬܐ *ὠδῖνες καθέξουσί σε καθὼς γυναῖκα* Jer. 13, 21, cfr. 50, 26. Jud. 6, 16. 14, 6. Es. 61, 11. Ps. 88, 11; (sunt tamen etiam loci, ubi abest ܠ, e. g. ܥܣܒܐ ܠܟ ܐܝܟ ܬܘܪܐ ܢܘܟܠܘܢ *χόρτον σε ὡς βοῦν ψωμίσουσι* Dan. 4, 29, cfr. Jud. 16, 12. Zach. 9, 15. Ps. 77, 13). — *d)* nonnunquam ubi sensus alias ob causas obscurior fieret, nisi ܠ insereretur, e. g. ܠܐ ܫܒܩܘ ܠܓܒܪܐ ܠܡܥܒܪ *οὐκ ἀφῆκαν ἄνδρα διαβῆναι* Jud. 3, 28. Hoc præcipue in Proverb. X—XXII usu venit, propter brevitatem enun-

tiationum, ut opinor (cfr. § 13, 1. Ann.), vid. Prov. 10, 3. 4. 13. 19, 6. 7. 15. 18. 24. 25.

§ 15. Ubi articulus adjectivo vel numerali ordinali annectitur, sive substantivum, ad quod hoc pertinet, expressum est, sive non, sæpe per pronn. demonstr. ܗܘ, ܗܝ, ܗܢܘܢ, ܗܠܝܢ exprimitur, e. g. ܒܠܕܕ ܗܘ ܫܘܚܝܐ. *Βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης* Job. 8, 1, cfr. 11, 1. 15, 1. 42, 9. Dan. 4, 32. Joel. 2, 31. Zach. 8, 19; ܠܡܫܬܐ ܠܗܘ ܥܘܡܩܐ ܘܦܬܝܐ *πίεσαι τὸ βαθὺ καὶ τὸ πλατύ* Ezech. 23, 32, cfr. Dan. 13, 56. Mich. 7, 3, not. g; ܐܘܪܚܐ ܗܝ ܛܒܬܐ *ἡ ὁδὸς ἡ ἀγαθή* Jer. 6, 16, cfr. Ezech. 40, 20; ܩܪܐ ܠܗܝ ܡܢ ܩܕܡܝܬܐ ... ܠܗܝ ܕܝܢ ܠܬܪܬܝܢܝܬܐ ... ܠܗܝ ܕܝܢ ܠܬܠܝܬܝܬܐ *ἐκάλεσε τὴν μὲν πρώτην ... τὴν δευτέραν δὲ ... τὴν δὲ τρίτην* Job. 42, 14, cfr. Zach. 13, 8. 9; ܗܝ ܐܪܒܥܬܗܘܢ *ἡ τετάρτη* Prov. 30, 15 et *τὸ τέταρτον* v. 18. 21 (sed: ܐܪܒܥܬܗܘܢ *τέταρτον* Prov. 30, 29); ܠܩܕܡܝܐ ܐܦ ܠܗܢܘܢ ܐܚܪܝܐ *τοῖς πρώτοις καίγε τοῖς ἐσχάτοις* Eccl. 1, 11, cfr. 4, 16. Dan. 1, 3. Zach. 6, 6. 7; ܠܓܒܝܬܐ ܕܝܠܝ ܗܠܝܢ ܫܦܝܪܬܐ *τὰ ἐπίλεκτά μου τὰ καλά* Joel. 3, 5; ܗܠܝܢ ܐܚܪܝܬܐ *τὰ ἔσχατα* Job. 42, 12.

§ 16. Quum adjectiva, ut supra (§ 8, 2.) demonstravimus, non raro participialiter adhibeantur, articulus nonnunquam quasi pronomen relativum, h. e. per pronomina demonstr. sequente ܕ relativo, vertitur. Hoc imprimis usu venit in comparativis et superlativis et in adjectivis neutrius generis substantive usurpatis, e. g. ܐܚܐ ܕܝܠܗܘܢ ܗܘ ܕܩܫܝܫ *ὁ ἀδελφὸς αὐτῶν ὁ πρεσβύτερος* Job. 1, 13. 18; ܚܬܐ ܕܝܠܟܝ ܗܝ ܕܙܥܘܪܬܐ *ἡ ἀδελφή σου ἡ νεωτέρα* Ezech. 16, 46; ܡܕܡ ܬܠܐ ܕܫܠܝܛܝܢ ܠܗܢܘܢ *τοὺς ἰσχυροτέρους μου* Jud. 5, 13; ܐܝܠܝܢ ܕܛܠܝܢ *οἱ νεώτεροι* Job. 30, 1, not. a; ܗܠܝܢ ܕܦܢܝܢ ܓܘܝܝܢ *τὰ ἐσώτατα* Job. 28, 18; — ܗܢ ܕܫܦܝܪ *τὸ ἀγαθόν* Jud. 19, 24. 4 Reg. 10, 5. 15, 3; ܗܢ ܕܟܐܢܐ *τὸ δίκαιον* Es. 47, 3; ܗܢ ܕܬܪܝܨ *τὸ εὐθές* 4 Reg. 12. 2. 14, 3. Jer. 34, 15; ܗܢ ܕܒܝܫܐ *τὸ πονηρόν* 4 Reg. 8, 18. 13, 2. 11. Rarius articulus ita vertitur, ubi adjectivum masculinum substantive usurpatum est, e. g. ܗܘ ܕܩܫܝܐ *ὁ σκληρός* Prov. 28, 14; ܗܠܝܢ ܕܣܘܟܠܬܢܝܢ *οἱ συνετοί* Es. 5, 21, cfr. Prov. 16, 21.

Annot. Si nudum ܕ relativum adjectivo præfigitur, Græce nullum articulum habet, e. g. ܡܢܐ ܫܦܝܪ ܘܡܢܐ ܒܣܝܡ *τί καλὸν καὶ τί τερπνόν* Ps. 132, 1, cfr. Jer. 2, 33. Mich. 6, 8; ܕܟܐ ܒܐܝܕܘܗܝ *ἀθῷος ταῖς χερσί* Ps. 23, 4, cfr. Prov. 16, 21, not. h; plura exx. vide supra § 8, 2. Extat quidem non raro ܕܒܝܫ, ubi omnes codd. Græci *τὸ πονηρὸν* præbent (e. g. 4 Reg. 8, 27.

15, 18. 24. 28. 17, 17 al.); sed non dubito, quin Paulus pro eo *πονηρόν* sine articulo legerit.

§ 17. Articulus numerali cardinali præmissus plerumque vertitur, aut per pron. demonstr. eodem modo quo ante adjectiva (vid. § 16), aut per suffixa, e. g. ܗܘ ܚܕ ܗܢܘܢ ܬܪܝܢ *ὁ εἷς, οἱ δύο* Eccl. 4, 12; ܥܠ ܟܐܦܐ ܗܝ ܚܕܐ *ἐπὶ τὸν λίθον τὸν ἕνα* Zach. 3, 10; ܗܢܘܢ ܫܬܐ *τὰ ἕξ* Ruth 3, 17; ܗܠܝܢ ܬܪܝܢ ܩܝܣ̈ܐ *τὰ δύο ξύλα* Es. 7, 4; ܗܠܝܢ ܥܣܪ ܩܪ̈ܢܬܐ *τὰ δέκα κέρατα* Dan. 7, 24, cfr. Jud. 9, 44. 16, 28. 4 Reg. 1, 14. 8, 3. Ezech. 3, 16. Dan. 1. 15. — ܬܪܝܗܘܢ ܡܠܟ̈ܐ *οἱ δύο βασιλεῖς* Es. 7, 16; ܗܠܝܢ ܬܠܬܝܗܝܢ *αἱ τρεῖς αὗται* Prov. 30, 15, cfr. Jud. 7, 25. 8, 12. 16, 3. 29. 4 Reg. 23, 12. Ezech. 21. 21. 23, 13. 46, 22 s. Zach. 11, 8. Eccl. 11, 6. — Evenit etiam, ut sicut ante substantiva articulus per suff. demonstr. vel, si numerale locum objecti tenet, per ܠ præfixum exprimatur, e. g. ܒܗܘܢ ܒܫܒܥܐ ܝܘ̈ܡܝܢ *ἐν ταῖς ἑπτὰ ἡμέραις* Ezech. 45, 23 (eodem versu ܒܗܠܝܢ ܫܒܥܐ ܝܘ̈ܡܝܢ vertitur); ܘܝ ܠܗ ܠܚܕ *οὐαὶ τῷ ἑνί* Eccl. 4, 10; ܠܡܣܒ ܠܬܪ̈ܝܢ ܒܢ̈ܝ ܕܝܠܝ *λαβεῖν τοὺς δύο υἱούς μου* 4 Reg. 4, 1, cfr. 1, 13. Es 38, 8.

Annot. Si *εἷς* excipias, cujus articulum tribus tantum locis supra laudatis expressum repperi, rara sunt exempla, ubi articulus ante numeralia non vertitur, vid. Es. 6, 2. 47, 9. Jer. 41, 2. Ezech. 35, 10. 43, 26. 45, 15. 47, 13. Dan. 7, 20. Zach. 4, 12. 14. Eccl. 11, 2.

§ 18. Articulus adverbio vel præpositioni locum adjectivi vel substantivi occupanti præmissus ut plurimum per pron. demonstr. sequente ܕ relativo vertitur, e. g. ܡܕܒܚܐ ܗܘ ܕܒܕܪܡܣܘܩ *τὸ θυσιαστήριον τὸ ἐν Δαμασκῷ* 4 Reg. 16, 10, cfr. Jud. 9, 32. 33. 44. 45. 48. Es. 41, 25. Zach. 14, 4; ܟܠܗ ܐܣܛܘ̈ܐ ܗܘ ܕܡܢ ܠܬܚܬ *τὸ περίστυλον τὸ ὑποκάτω* Ezech. 40, 18; ܕܝܬܩܐ ܕܝܠܗ ܗܝ ܕܥܡ ܐܒܪܗܡ *διαθήκην αὐτοῦ τὴν μετὰ Ἀβραάμ* 4 Reg. 13, 23, cfr. Ezech. 41, 17. 22. Hagg. 2, 4; ܐܝܟܢܐ ܕܗܝ ܕܡܢ ܩܕܡ *ὥςπερ τὸ ἔμπροσθεν* Ezech. 36, 11; ܗܢܘܢ ܕܡܢ ܒܝܬܐ ܘܗܠܝܢ ܕܥܠ ܡܕܝܢܬܐ *οἱ ἀπὸ τοῦ οἴκου καὶ οἱ ἐπὶ τῆς πόλεως* 4 Reg. 10, 5, cfr. Es. 26, 19. 45, 22. Ezech. 38, 17. 47, 23. 48, 1—8. Zach. 7, 7. 14, 15; ܗܠܝܢ ܕܠܒܪ ܘܗܠܝܢ ܕܠܓܘ *τὰ ἔξω καὶ τὰ ἔσω* Job. 1, 10, cfr. Es. 41, 26. Job. 42, 12; ܗܠܝܢ ܗܢܝܢ ܕܠܘܬ ܡܕܢܚܐ *ταῦτα τὰ πρὸς ἀνατολάς* Ezech. 47, 18, cfr. v. 21. — Raro fit ut articulus per suffixum circumscribatur, e. g. ܗܘ ܕܒܟܠܗܝܢ ܐܝܟ ܗܢܘܢ ܡܫܡܫܢܘܗܝ ܡܫܡܫܢܘܬܐ

ܕܒܬܪܗ *ἐν αὐτῇ γεγραμμένα ἦν τὰ ἔμπροσθεν καὶ τὰ ὄπισθεν αὐτῆς**) Ezech. 2, 10, cfr. quæ supra (§ 12) de formula *εἰς τὰ ὀπίσω* notavimus**), — et ut articulus in accusativo per solum ܠ exprimatur, e. g. ܐܓܠܐ ܠܟܣܝܘܬܟܝ ܕܒܬܪܟܝ *ἀποκαλύψω τὰ ὀπίσω σου* Nah. 3, 5, cfr. Jer. 13, 26. Joel. 2, 20.

Annot. I. Articulus ante adverbia *ἐχθές*, *σήμερον* et *νῦν* nunquam vertitur, e. g. ܝܘܡܐ ܕܐܬܡܠܝ *ἡ ἡμέρα ἡ ἐχθές* Ps. 89, 4; ܡܢ ܝܘܡܢܐ ܓܝܪ *ἀπὸ γὰρ τῆς σήμερον* Es. 38, 19; ܝܘܡܐ ܕܝܘܡܢܐ *ἡ σήμερον ἡμέρα* Es. 37, 3, cfr. Jer. 1, 18. Ezech. 2, 3. 24, 2; ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ *ἕως τοῦ νῦν* 4 Reg. 8, 6. Ezech. 4, 14; ܡܢ ܗܫܐ *ἀπὸ τοῦ νῦν* Es. 9, 7. 48, 6. 59, 21. — Quod articulus ante *πέραν* ܥܒܪܐ et *πρωΐ* ܨܦܪܐ non exprimitur, huc non pertinet, quia hæc verba, quippe per substantiva translata, sub regulas de adverbiis non cadunt.

Annot. II. Nonnunquam ubi Paulus præpositionem articulo carentem adjective positam habuit, ܕ relat. ante eam inserit, e. g. ܒܡܣܩܬܗ ܕܒܬܪܗ ܕܡܢ ܡܨܪܝܢ *ἐν τῇ ἀναβάσει αὐτοῦ ἐξ Αἰγύπτου* Jud. 11, 13. 15; ܗܠܝܢ ܕܫܪܟܐ ܕܠܩܘܒܠ *τὰ ἀπόλοιπα κατέναντι* Ezech. 41, 14, cfr. Jud. 2, 1. 12, 8. 4 Reg. 19, 26. Es. 3, 21. Ezech. 42, 6. 48, 15. Prov. 27, 7; sed plerumque in ejusmodi juncturis nullum ܕ inseritur, cfr. Jud. 19, 30. 4 Reg. 6, 30. 7, 11. 10, 29. Es. 8, 21. 22. 9, 12. Jer. 6, 11. Ezech. 19, 10. 27, 4. 31, 16. Mich. 2, 12. Hagg. 1, 1. 14. Zach. 2, 4. — E contrario autem aliquoties articulus per nudum ܕ translatus esse videtur, e. g. ܐܝܟ ܝܘܡܬܐ ܕܡܢ ܩܕܡ *κατὰ τὰς ἡμέρας τὰς ἔμπροσθεν* Zach. 8, 11; ܐܝܟ ܕܡܢ ܪܫܐ ܕܝܠܟܘܢ *ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς ὑμῶν* Ezech. 36, 11, cfr. 47, 2. Es. 1, 26. 63, 19. Zach. 7, 12. Dubito, *utrum* Paulus hunc articulum, utpote per pron. relativum circumscriptum, tum per nudum ܕ, tum per ܕ præcedente pron. demonstr. transtulisse, *an* in ejusmodi locis nullum articulum legisse putandus sit. Prius pronominis relativi (vid. § 24), posterius adjectivorum (§ 16) et participiorum (§ 36) analogia confirmari videtur.

§ **19.** Simili modo atque ante præpositiones articulus, ubi genitivum regit, per pronomina demonstrativa vertitur, e. g. ܠܙܘܪܒܒܠ ܗܘ ܕܫܠܬܐܝܠ *Ζοροβάβελ τὸν τοῦ Σαλαθιήλ* Hagg. 1, 1, cfr. v. 12. 14. 2, 3. Es. 7, 1. Zeph.

---

*) *αὐτῆς* addendum est, etsi in nullo cod. extat; nam nunquam ܕܝܠ cum suffixo a Paulo inseritur, sed semper nudum tantum suffixum, cfr. § 4, 1. c, et § 12.

**) Sine dubio articulus etiam originem præbuit suffixo ܗ in formula ܠܒܬܪܗ ܕܝܘܡܐ pro *τῇ ἐπαύριον* Jud. 6, 38. 9, 42. 21, 4 (alibi est ܠܒܬܪ ܝܘܡܐ 4 Reg. 8, 15 et ܠܒܬܪ ܡܚܪ Jer. 20, 3. Jon. 4, 7).

1, 1 (ubi pro ܗܘ legendum est ܗ̇ܘ), Zach. 1, 1. 6, 11; ܗܠܝܢ ܕܦܘܪܩܢܐ *τὸ τοῦ σωτηρίου* Ezech. 43, 27, cfr. 45, 17. 46, 2. Eodem modo articulus plerumque exprimitur, ubi præmissus est adjectivo substantive adhibito, quod Syriace per substantivum præcedente ܕ genitivi (cfr. § 8, 1.) vertitur, e. g. ܗܘ ܕܫܪܟܐ *τὸ ἀπόλοιπον* Ezech. 41, 15. 42, 1. 10 (sic etiam legendum videtur 41, 12 pro ܕܫܪܟܐ ܗܘ); ܗܠܝܢ ܕܫܪܟܐ *οἱ ἐπίλοιποι* Jud. 21, 16. Jer. 44, 14 et *τὰ ἀπόλοιπα* Ezech. 41, 13. 14. 15, cfr. 4 Reg. 8, 23. Es. 31, 7; ubi vero tale adjectivum adjective positum est, interdum quidem articulus exprimitur, e. g ܡܕܒܚܐ ܗܘ ܕܢܚܫܐ *τὸ θυσιαστήριον τὸ χαλκοῦν* 4 Reg. 16, 14, cfr. Ezech. 47, 18 (ubi legendum est: ܡܕܢܚܝܬܐ ܗܝ ܕܝܡܐ), Dan. 2, 38; ܥܠ ܝܘ̈ܡܬܐ ܗܠܝܢ ܕܡܣܥܪܢܐ *ἐξ ἡμέρας τὰς ἐνεργούς* Ezech. 46, 1, cfr. Dan. 2, 34; sed plerumque nullum vestigium ejus extat, vid. 4 Reg. 10, 29. 16, 15. 24, 13. 25, 13 ss. Es. 2, 20. 56, 9. Jer. 11, 4.

De articulo ante infinitiva et participia vide postea sub Verbis (§§ 33—36).

§ **20.** Ad disquisitionem de articulo etiam pertinet quæstio, quomodo Paulus illud *σύν* transtulerit, quod in Hexapla inseruit Origenes ex versione Aquilæ, qui id pro את nota accusativi Hebraica adhibuit. Versionem Syriaco-Hexaplarem examinando, interdum, imprimis in Jeremia, invenimus ܠ asterisco notatum nomini præfixum, quos locos si cum fragmentis Hexaplorum comparaverimus, manifestum erit, hoc ܠ Græco *σύν* respondere, sic ܝܗ̇ܒ ܐܢܐ ※ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܕܐ *δίδωμι ※ σὺν: τὴν πόλιν ταύτην* (ut exhibet cod. 88 Holmes.), Hebr. את העיר הזאת Jer. 32, 3, cfr. 7, 18 (ubi legendum est ※ܠܢܘܪܐ, vid. *Bugati* Daniel. p. 165), Jud. 6, 26*). Idem nos docet Ecclesiastes, unicus Veteris Testamenti liber, in quo omnes codices versionis LXX pro את *σύν* exhibent, cujus loco in versione nostra ܠ reperimus, e. g. ܣܢܝܬ ܠܚܝ̈ܐ *ἐμίσησα σὺν τὴν ζωήν*, את החיים Eccl. 2, 17, cfr. 3, 10. 4, 2. 3. 7. 27. 30. 8, 15. 17. 9, 15. 12, 9. Certum igitur est, Paulum *σύν* notam accusativi per ܠ vertere, et optime quidem hoc fecit; nam ܠ accusativi prorsus idem significat quod את Hebraicum, illud nomen, cui præfixum est, definitum esse. Magnopere tamen erres, si omnibus locis, ubi ܠ accus. in versione Syriaca extat, *σύν*

---

*) **Male *Spohn* (Jerem. ll. ll.) et *Bugatus* (Daniel, p. 165) hoc ܠ per articulum verterunt.**

in textum Hexaplarem inserendum censeas*); nam ⁂, ut supra (§ 14) demonstravimus, etiam articulum objecto præpositum exprimit, quem permultis locis reperiri, ubi nullum את in textu Hebraico extat, non opus est ut mo-

---

*) Non minor esset error ubique *σύν* pro את inserere; nam Ecclesiastes nos docet, *σύν* nunquam ante nomen poni, quod genitivum regit (נתתי את לבי *ἔδωκα τὴν καρδίαν μου* Eccl. 1, 13, cfr. 2, 10. 20. 4, 5. 8. 5, 5. 18. 19. 7, 8. 14. 19. 22. 8, 8. 9. 16. 9, 7. 12. 10, 20. 11, 5. 6. 8. 12, 1. 13), unde facile apparet, causam inserendi *σύν* fuisse, ne quid textus Hebraici non translatum maneret; idcirco ubi et articulus et את Hebraice nomen præcedebat, *σύν* pro את ponebatur (vid. supra), ubi autem nullum articulum habebat nomen Hebraice, ut nomina genitivum regentia, articulus Græcus sufficiebat, ut partes vocis את ageret. Hinc etiam apparet ratio non inserendi *σύν* ante pronomina relativa, Eccl. 4, 3 (את אשר *ὅς τις*), 5, 3. 7, 14 (את אשר *ὅσα ἐάν* et *ὃν ἄν*), quia voculæ *τίς*, *ἐάν* et *ἄν*, quæ Græce pronomen relativum sequuntur, partes *τοῦ* את bene agunt, utpote numerum vocum Hebraicarum et Græcarum eundem efficientes et notionem universalitatis pronomini impertientes, quod idem את facit. Ante *πᾶς* tamen, etiam ubi nullum articulum habet nomen sequens, *σύν* legimus (e g. את כל כשרון *σὺν πᾶσαν ἀνδρείαν* Eccl. 4, 4, cfr. 8, 9. 17), sine dubio, quia *σὺν πᾶν* et similia, quippe sono familiaria voci *σύμπαν* (quod etiam codices plerumque pro *σὺν πᾶν* exhibent) non male auribus Græcis sonabant. Sed videtur articulus pro את etiam ante *πᾶς* interdum in Hexaplis extitisse; Eccl. 9, 11 saltem ii codices, qui textum Hexaplarem optime referre solent, pro את כֻּלָּם *τοῖς πᾶσιν αὐτοῖς* exhibent (sed plerique codd. *σύμπασιν αὐτοῖς* habent). — Evenit quidem, ut *σύν* omissum sit, ubi secundum ea, quæ supra sunt dicta, requiritur (את המעשה *τὸ ποίημα* Eccl. 3, 11, cfr. 8, 16. 9, 15. 12, 13), sed hoc aut ex incuria scribarum, fortasse ipsius Origenis, ortum esse potest, aut inde, quod Aquilas in suo codice Hebraico nullum את habuerit. — Quæ de usu vocis *σύν* ex Ecclesiaste collegimus, confirmantur codicibus singulis ceterorum librorum, qui textum Hexaplarem accuratius referunt, et iis præterea docemur, *σύν* nunquam ante nomen proprium poni, cui Hebraice את præmissum est, quia sicut ante nomina genitivum regentia articulus Græce locum illius particulæ explet. Sed etiam docemur, את cum suffixo connexum nunquam per *σύν* verti, cujus rei nullam aliam video causam, quam quod *σύν* non necessarium visum sit, quia את cum suffixo unam efficeret vocem; fateor equidem hanc causam satis levem esse (nam cur tunc את ante nomen articulatum vertitur, quum etiam articulus cum nomine unam efficiat vocem?); sed nullam habeo meliorem quam proferam. Causa *σύν* ante pronomina personalia omittendi ea saltem non esse potest, de qua primo cogitavi, quod *σύν*, ut pars quædam articuli, a natura pronominum, quæ nunquam vel perraro in lingua Græca articulo prædita sunt (pronn. possessivis exceptis, ad quæ, utpote linguis Semiticis ignota, respicere non possumus), nimis abhorrere visum est; nam extat *σύν* et ante pronomina demonstr. (את זה *σὺν τοῦτο* Eccl. 7, 15; את אלה *σὺν ταῦτα* Ezech. 4, 6 ap. Holm.) et relativa (את אשר *σὺν ὅσα* Eccl. 2, 12; ⁂ *σὺν*: *ἃ* Jer. 23, 25, Montfaucon) et interrogativa (Es. 6, 8. 37, 23, ubi *τὸν τίνα*, quod codd. nonnulli pro את מי exhibent, correctio videtur scribarum pro *σὺν τίνα*), unde apparet, *σύν* æque bene ante pronomina personalia poni potuisse. Jam vero in ver-

neam. Quod jam vidimus, *σύν* in universum eodem modo, quo articulus, exprimi, hoc etiam fit ante adjectivum *πᾶς*, ante quod *σύν* non solum per ܠ (Eccl. 7, 16. 11, 5) sed etiam per suffixum demonstrativum (cfr. § 13, 3)

---

sione Syriaco-Hexaplari reperimus ※ܠܘܬ nominibus præfixum, quibus Hebraice את quidem sed non simul articulus præmissus est, scil. et nominibus propriis (Jer. 43, 6. 10. 50, 40) et nominibus genitivum regentibus (Jer. 8, 7. 35, 15. 36, 10. 40, 4. 43, 11. Ezech. 4, 15. 29, 19. 34, 7); quum autem ܠ nota accus. plerumque articulum denotet (vid. § 14), quumque non raro ante talia nomina in codd. Hexaplaribus Græcis articulus sub asterisco occurrat (sic Jer. 50, 40 אֶת סְדֹם, Hex. Montf. ※ *τὴν*: *Σοδομά*, Syr. ※ܠܘܬ ܣܕܘܡ, cfr. Hex. Montf. Es 8, 4. 13. 19, 14. 37, 2. 65, 18. Jer. 3, 21. 19, 5. 20, 13): manifestum est, talibus locis ܠ non pro *σύν*, sed pro articulo positum esse.

Num autem Aquilas ipse in sua versione iis tantum locis *σύν* posuerit, in quibus in Hexaplis legebatur, non ita facile est decidere. Occurrit quidem in fragmentis Hexaplaribus nomen Aquilæ ut plurimum sive solum (Jer. 3, 21) sive cum nominibus reliquorum interpretum conjunctum (*Α. Θ.* Es. 8, 13; *Α. Σ.* Jer. 20, 13; *Α. Σ. Θ.* vel *οἱ Γ.* Es. 19, 14. 37, 2. 65, 18) ante articulum pro את positum (semel nomen Theodotionis solum repperi, Jer. 50, 40, sed Aquilæ haud dubie addendum est); supra autem vidimus, *ἐάν* et *ἄν* post pron. relat. Græce locum *τοῦ* את explere posse, et tamen pro את אשר *σὺν ἅ* et *σὺν ὅσα* reperiri (Jer. 23, 25. Eccl. 2, 12), unde non inepta videri possit conclusio, Origenem ibi tantum *σύν* Aquilæ inseruisse, ubi nulla vox mere Græca in alia versione numerum vocum Hebraicarum expleret; exinde autem sequatur, ut pro certo decidere non possimus, nonne etiam ille articulus ex reliquis interpretibus sit petitus, et nomen Aquilæ, quod præpositum est, id tantum significet, illum in versione sua vocem (*σύν*) exhibuisse ex sententia Origenis articulo synonymam. Veri tamen similius mihi videtur, ipsum Aquilam את ante nomen non articulatum per articulum transtulisse, alioquin mirum esset, quod *σύν* nunquam talibus locis in Hexapla irrepsit, vel quod reliqui interpretes ibi semper articulum exhibebant, ubi Aquilas *σύν* habebat. Et præterea nulla est dubitatio, quin Aquilas ipse את ante suffixa non transtulerit, alioquin certo Origenes *σύν* ibi in Hexapla inseruisset; si vero uno loco liberius solito vertit Aquilas, hoc etiam alio loco factum esse potest. Simul autem non puto dubitari posse, quin Origenes, ubi vox melior Græca in alia versione partes vocis *σύν* apud Aquilam agere posset, illam prætulerit, quod ex iis, quæ supra de pronomine relativo diximus, apparere videtur. Num vero idem ex adjectivo *πᾶς* argui possit, quod, ut supra memoravi, interdum articulus pro *σύν* præcedere videtur, dubito. Nam sicut ille locus Ecclesiastis (9, 11) incertus est, sic etiam ceteri loci, qui hoc demonstrarent, non tam certi sunt, ut decidere audeam, utrum articulus ante *πᾶς* in Hexaplis pro *σύν* positus fuerit, necne; primo enim obtutu codicum Hexaplarium patet, scribas eorum codicum, qui verba asterisco notata retinent, quantum fieri posset *σύν* in articulum immutasse, ideoque, etiamsi omnes illi codices e. g. *τοὺς πάντας* pro את כל exhibent, semper dubium manet, num *σὺν πάντας* in Hexaplis extiterit, nisi asteriscus ante talem articulum inventus fuerit,

redditur, si nomen sequens articulum non habet, e. g. ܚܙܝܬ ܠܟܠܗ ܥܡܠܐ *εἶδον σὺν πάντα (σύμπαντα) μόχθον*, את כל עמל Eccl. 4, 4; ܠܟܠܗ ܗܢܐ ܝܗܒܬ *σὺν πᾶν τοῦτο ἔδωκα*, את כל זה Eccl. 8, 17, cfr. 3, 11. 8, 9 (ubi pro ܟܠܗ legendum est ܠܟܠܗ). Si vero nomen, cui adjectum est *πᾶς*, articulum habet, *σύν* per ܠ, articulus per suff. demonstr. exprimitur, e. g. ܚܙܝܬ ܠܟܠܗܘܢ ܥܒ̈ܕܐ *εἶδον σὺν πάντα (σύμπαντα) τὰ ποιήματα*, את כל המעשים Eccl. 1, 14, cfr. 2, 18. 4, 1. 4. 15. 8. 17. 12, 14. — Si verbum Syriacum aliter construitur, atque cum ܠ, Paulus ad *σύν* omnino non respicit, e. g. ܡܢ ܠܐܠܗܐ ܕܚܠ *σὺν τὸν θεὸν φοβοῦ* Eccl. 5, 6*). — Non desunt quidem loci, ubi codices Græci *σύν* exhibeant, quod in versione Syriaca non expressum est, sic *καὶ σὺν τὸν αἰῶνα ἔδωκε* (את העולם) ܐܦ ܠܥܠܡܐ ܝܗܒ ܒܗܘܢ Eccl. 3, 11; *τοῦ κωλύσαι σὺν τὸ πνεῦμα* (את הרוח) ܠܡܟܠܝܘ ܪܘܚܐ 8, 8; *τοῦ βλέπειν σὺν τὸν ἥλιον* (את השמש) ܠܡܚܙܐ ܫܡܫܐ 11, 7; sed hoc partim inde ortum esse, quod codex Græcus Pauli parum fuit accuratus, partim, quod mihi quidem veri similius videtur, menda codicis Syriaci esse potest, ita ut locis laudatis ܠܥܠܡܐ, ܠܪܘܚܐ, ܠܫܡܫܐ legendum sit. — Sicut in Ecclesiaste, sic et in ceteris libris ܠ pro *σύν* adhibetur, et præterea, sicut ante ܠ articulum objecti exprimens, suffixum demonstrativum verbo sæpe additur (cujus rei exemplum in Ecclesiaste non extat), cfr. Jud. 1, 2. 4. 8 etc. Item non desunt exempla, ubi nullum positum sit ܠ, quod pro *σύν* expectandum erat, quod eodem modo, quo supra dixi, explicandum est.

Apparet igitur, quum Paulus semper *σύν* eodem modo atque articulum transtulerit, nunquam certo decidi posse, utrum in suo codice *σύν* legerit, necne, nisi in versione ܠ sub asterisco affertur, et simul in textu Hebraico

---

quod in iis fragmentis, quæ hucusque sunt cognita, extare non puto. — Hoc igitur ex iis, quæ dixi, patere puto, Aquilam nullum *σύν* ante nomina propria et genitivum regentia nec ante pronomina personalia posuisse; posueritne omnibus reliquis locis, aliis accuratius disquirendum relinquo.

*) Raro fit ut *σύν* per ܠܘܬ vertatur, e. g. ܠܘܬ ܙܕܝܩܐ ܘܠܡܪܫܥܐ ܕܐܢ *σὺν τὸν δίκαιον καὶ σὺν τὸν ἀσεβῆ κρίνει*, את הצדיק ואת הרשע Eccl. 3, 17, cfr. Jud. 4, 21. 20, 44. 46; sed opinor Paulum talibus locis in suo codice *σύν* cum dativo constructum habuisse (igitur Eccl. l. l. *σὺν τῷ δικαίῳ καὶ σὺν τὸν ἀσεβῆ*); nam scribæ codicum hexaplarium non raro *σύν*, usum ejus non intelligentes, cum dativo construxerunt, sic Jud. 8, 25 pro ויפרשו את השמלה cod. Holm. 18: *καὶ ἀνέπτυξεν σὺν τῷ ἱματίῳ* (sed codd. 19 et 108: *σὺν τὸ ἱμάτιον*), cfr. 9, 45. Jer. 19, 4. 11. 22, 1. 5. 24, 10 al.

et את et articulus nomini, de quo agitur, præmissus est. Jam quum asteriscus ante ܥܡ, ubi expectandus erat, plerumque a scribis sit omissus, plerumque decidi non potest, num Paulus *σύν* legerit. (In versione nostra Græca *σύν* inseruimus, ubi ex comparatione textus Hebraici apparuit, *σύν* requiri [quod etiam in codd. hexaplaribus libri Judicum extitisse, cod. Escurialensis, Y. III. 5, qui fere semper *σύν* exhibet, testatur]; sed quum, unico loco Jud. 6, 26 excepto, ܥܡ in nostro codice semper sine asterisco afferatur, *σύν* typis minoribus exprimendum curavimus, ut pateret, textum Syriacum id non necessario requirere).

CAPUT QUINTUM.

De Pronominibus.

§ 21. Probe tenendum est, non ubique, ubi textus Græcus pronomen exhibet, pronomen Syriace verti, nec ubique pronomen, ubi Syriace extat, in textu Græco esse quærendum.

1) Ubi enim pronomen personale Græce subjectum est infinitivi (in accus. cum inf.) vel participii (in genitivo consequentiæ) et post verbum positum est, Syriace non vertitur, e. g. ܡܛܠ ܕܪܓܙܬ *διὰ τὸ ὀργισθῆναί σε* 4 Reg. 19, 28; ܟܕ ܡܬܢܒܝܢ *ἐν τῷ προφητεύειν αὐτούς* Jer. 23, 26; ܟܕ ܕܗܦܟ ܐܢܐ *ἐν τῷ ἐπιστρέφειν με* Jud. 8, 9 (ܐܢܐ non est versio pronominis *μέ*, sed ad formam præsentis pertinet, vid. 2), cfr. 4 Reg. 8, 29. Es. 49, 6. Ezech. 36, 3. Ps. 36, 20 al.; ܟܕ ܩܐܡ ܗܘܝܬ *ἑστηκότος μου* Jer. 18, 20; ܟܕ ܫܡܥ ܐܢܐ *ἀκούοντός μου* Ezech. 9, 5, cfr. Jer. 31, 32. 36, 2. Dan. 9, 21.

Annot. Si pronomen priorem locum tenet, semper vertitur, e. g. ܟܕ ܗܘ ܣܓܕ *ἐν τῷ αὐτὸν προςκυνεῖν* Es. 37, 38; ܟܕ ܗܢܘܢ ܡܡܠܠܝܢ *αὐτῶν λαλούντων* Es. 65, 24. Extant quidem loci, ubi in codd. Græcis pronomen postponitur, quum Syriace præponitur, sed non dubito, quin ibi Paulus in suo cod. pronomen præpositum legerit, e. g. ܟܕ ܗܢܘܢ ܡܩܪܒܝܢ *ἐν τῷ αὐτοὺς πολεμεῖν* (non ut in codd. *πολεμεῖν αὐτούς*) 4 Reg. 9, 15; ܟܕ ܐܢܬ ܥܕܟܝܠ ܡܡܠܠ *ἔτι σου λαλοῦντος* (non ut in codd. *λαλοῦντός σου*) Es. 58, 9.

2) Pronomina primæ et secundæ personæ Syriace post ea tempora inseruntur, quæ per participium vertuntur, e. g. ܐܢܐ ܦܬܚ ܐܢܐ *ἐγὼ ἀνοίγω* Ezech. 37, 12; ܟܕ ܐܢܐ ܡܬܢܒܐ ܐܢܐ *ἐν τῷ ἐμὲ προφητεύειν* Ezech. 37, 7; ܡܠܦ ܐܢܬ *νενουτέθησαι* Job. 38, 18; ܐܢܬܘܢ ܡܫܚܝܢ ܐܢܬܘܢ *ὑμεῖς χρίετε* Jud. 9, 15 al.

Tam accurate hanc postpositionem pronominum observat Paulus, ut pronomen, etiam ubi Græce verbum sequitur, bis ponat, e. g. ܚܣܪ ܐܢܐ ܐܢܐ ὑστερῶ ἐγώ Ps. 38, 5; ܫܡܥܝܢܢ ܚܢܢ ἀκούομεν ἡμεῖς 4 Reg. 18, 26, cfr. Jon. 4, 9. Ps. 44, 2. Job. 3, 24; ܥܩܬ ܐܢܬ ܐܢܬ λελύπησαι σύ Jon. 4, 4; ܡܗܦܟܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ ܐܢܬܘܢ ἐπιστρέφετέ με ὑμεῖς Jud. 11, 9, cfr. v. 12. 4 Reg. 14, 10. Es. 38, 1. — De insertione aliorum pronominum vid. § 4, 1.

Annot. Occurrunt quidem loci, qui iis, quæ supra dixi, obstare videntur, sed ibi aut mendum textui Syriaco inesse videtur, e. g. ܚܢܢ ܥܒܕܝܢ ἡμεῖς ποιοῦμεν 4 Reg. 7, 9, pro quo ܥܒܕܝܢܢ ܚܢܢ legendum est; ܡܢ ܐܢܬܘܢ ܫܡܥܝܢ ὑμῶν ἀκουόντων Job. 13, 17, lege ܡܢ ܐܢܬܘܢ ܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ, aut codex Græcus Pauli a codd. nostris diversus fuit, e. g. ܐܢܬ ܡܣܬܟܠ ܐܢܬ σὺ συνίεις (non: συνίεις σύ, ut in codd.) Job. 15, 9; ܐܢܬ ܡܩܡܨܬ διήρτισαι Job. 33, 6 (non διήρτισαι σύ, nisi forte legendum est ܡܩܡܨܬ ܐܢܬ ܐܢܬ).

§ **22.** Accurate Paulus αὐτός in casu recto per ܗܘ, ܗܝ, ܗܢܘܢ, ܗܢܝܢ vertit, ἐκεῖνος per ܗܘ̇, ܗܝ̇, ܗܢܘܢ̇, ܗܢܝܢ̇*), et οὗτος per ܗܢܐ, ܗܕܐ, ܗܠܝܢ,

*) Hac re comprobatur, quod jam *Bernstein* (Lexicon Syr. Chrest. Kirsch. p. 118) rectissime tuitus est, ܗܘ̇ et ܗܝ̇ sicut ܗܢܘܢ̇ et ܗܢܝܢ̇ pronomina esse demonstrativa, non personalia, quod miror in nullam grammaticam Syriacam recentiorem, quod ego sciam, receptum esse. Satis luculenter quidem naturam mere demonstrativam horum pronominum ostendit etymologia, quam protulit Bernstein, tamen a consilio meo abhorrere non puto, idem testimoniis ipsorum Syrorum comprobare, quo accuratius defendam, me iis in hac dissertatione semper demonstrativorum nomen dedisse. *Barhebræus* (Liber Splendor. I. XIX. 7; cod. Mus. Brit. fol. 83 versa) hoc modo scribit: ܗܢܐ ܠܩܪܝܒܐ ܘܗܕܐ ܠܩܪܝܒܬܐ ܘܗܠܝܢ ܠܩܪ̈ܝܒܐ ܘܩܪ̈ܝܒܬܐ ܕܐܝܟ ܡܩܪܒܝܢ ܠܢܦܫܝܢ. ܘܗܘ̇ ܠܡܨܥܝܐ ܘܗܝ̇ ܠܡܨܥܝܬܐ ܘܗܢܘܢ̇ ܘܗܢܝܢ̇ ܗܘ̇ܘ ܠܡܨܥܝܬܐ ܠܕܐܝܟ ܢܦܫܝܢ. ܘܗܘ̇ ܠܪ̈ܚܝܩܐ ܘܗܝ̇ ܠܪܚܝܩܬܐ ܘܗܢܘܢ ܘܗܢܝܢ ܠܪ̈ܚܝܩܐ ܠܡܘܕܥܘܬܐ ܐܬܝܗܒ ܫܡܗܝܢ — Quod scribit, ܗܢܐ etc. personæ propinquiori, ܗܘ̇ vero etc. remotiori respondere, nihil potest significare, nisi ܗܢܐ et ܗܘ̇ sibi invicem ut *hic* et *ille* correspondere, h. e. utrumque demonstrativum esse, ܗܘ autem et ܗܝ etc., quæ nominibus „in medio positis“ respondent, manifeste ejusmodi sunt pronomina, in quibus nihil ad distantiam vel propinquitatem personæ respicitur, sed tantum ad personam ipsam, h. e. pronomina personalia. Ita Barhebræus pronomina demonstrativa et personalia, quamquam non nomine, re tamen bene distinxit et ܗܘ̇, ܗܝ̇ etc. manifesto ad illa retulit. Idem facit *Jos. Acurensis* (Gramm. Syr. p. ܡܒ), quum ܗܘ̇ per ذلك, ܗܝ̇ per هذك او تلك, ܗܢܘܢ̇ et ܗܢܝܢ̇ per اولايك هم et

quam vertendi rationem qui hucusque versionem Pauli Græce reddiderunt non observasse videntur, e. g. ܗܘ ܕܝܢ ܐܢܬ αὐτὸς δὲ σύ Job. 2, 9; ܗܝ ܗܝ ܡܢܬܐ ܕܝܠܟ αὐτὸ μερίς σου Eccl. 9, 9; ܐܢܬܘܢ ܗܢܘܢ ὑμεῖς αὐτοί Job. 13, 8, cfr. Mich. 3, 7. Ps. 58, 16. Eccl. 5, 17; ܗܝ ܗܝ ܡܢܬܐ ܕܝܠܟܝ ܗܢܘ ܦܣܐ ܕܝܠܟܝ ܘܠܗܘܢ ܐܫܕܬܝ ܢܣܟܐ ... ܥܠ ܗܠܝܢ ܗܟܝܠ ܠܐ ܐܪܓܙ ἐκείνη σου ἡ μερὶς, οὗτός σου ὁ κλῆρος, κἀκείνοις ἐξέχεας σπονδὰς ... ἐπὶ τούτοις οὖν οὐκ ὀργισθήσομαι; Es. 57, 6; ܗܕܐ ܗܝ ܡܢܬܐ τοῦτο τὸ μέρος Ezech. 47, 20 et: αὕτη ἡ μερίς Es. 17, 14. Job. 20, 29; ܒܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ ܘܒܙܒܢܐ ܗܘ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ Jer. 3, 17; ܗܢܝܢ ܡܢ ܕܕܚܠܢ ܗܘܝ ἐκεῖναι φοβούμεναι Dan. 13, 57; ܚܙܘܐ ܗܘ ܕܚܙܐ ܗܢܐ ἡ ὅρασις ἣν οὗτος ὁρᾷ Ezech. 12, 27; ܒܝܘܡܬܐ ܗܠܝܢ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις Zach. 8, 15; ܗܠܝܢ ܡ̈ܠܐ οὗτοι οἱ λόγοι Zach. 8, 16, cfr. Jud. 7, 4. Zach. 8, 6. 23. Ps. 19, 8. 9 al. — Οὗτοι interdum minus accurate vertitur ܗܢܘܢ, e. g. ܐ̈ܢܫܐ ܗܢܘܢ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι Es. 39, 3 (in loco parallelo 4 Reg. 20, 14: ܓܒ̈ܪܐ ܗܠܝܢ οἱ ἄνδρες οὗτοι), cfr. Jud. 18, 18. Es. 57, 13. 61, 9; sed non puto hoc unquam fieri, ubi οὗτος et ἐκεῖνος sibi invicem opponuntur. Αὐτός in casibus obliquis per suffixa et pronomina ܐܢܘܢ et ܐܢܝܢ vertitur, pronomina vero possessiva per suffixa vertuntur, quæ nullis exemplis indigent.

Annot. I. Ubi αὐτός *idem* significat, si substantive positum est, per pron. pers. bis positum (cui utrique necesse est in casibus obliquis præpositio præfigatur), intercedente particula ܒܗ, vertitur, ubi vero adjective adhibetur, in casibus obliquis per solum suffixum præpositioni annexum, quæ etiam sequenti nomini præfigitur, e. g. ܗܘ ܕܝܢ ܒܗ ܗܘ ܪܡܙ ὁ δὲ αὐτὸς ἐννεύει Prov. 6, 13, cfr. Ps. 101, 28; ܐܬܗܦܟ ܠܒܐ ܕܝܠܝ ܒܗ ܒܗ ܒܗ μετεστράφη ἡ καρδία μου ἐν τῷ αὐτῷ Hos. 11, 8, cfr. Job. 33, 6; ܒܗ ܒܠܠܝܐ ἐν αὐτῇ τῇ νυκτί Dan. 5, 5, cfr. Job. 31, 15.

Annot. II. Formulæ ἐπὶ τὸ αὐτό et ἐπέκεινα, quia vis pronominalis in

---

هن اولايك vertit; ܗܘ vero, ܗܝ, ܗܢܘܢ et ܗܢܝܢ per هو, هي, هم, et هن. Quod disputat *Hoffmann* (Gramm. Syr. § 45, 2), ut demonstret, ܗܢܘܢ et ܗܢܝܢ pronomina esse personalia, grammaticos Syria oriundos, in verborum flexione, ubi pronomina postponunt, semper ܩܛܠܘ ܗܢܘܢ scribere, non plus probat, quam si quis grammaticam Latinam conscripturus in flexione verborum pronomina adderet hoc modo: „amat ille, amant illi“, unde non facile quisquam pronomina *ille* et *illi* personalia esse demonstraret.

iis omnino periit, per adverbia ܐܟܚܕܐ et ܠܗܘܢ vertuntur. Num etiam *ἐν τῷ αὐτῷ* per ܐܟܚܕܐ vertatur, dubito; occurrit quidem pro eo ܐܟܚܕܐ Zach. 10, 4, sed suspicor Paulum *ἐπὶ τὸ αὐτό* legisse. Formula *μετὰ τοῦτο* (vel *μετὰ ταῦτα*?) interdum liberius vertitur ܒܬܪܟܢ, e. g. Jud. 3, 31. Job. 3, 1, sed plerumque accurate ܒܬܪ ܗܠܝܢ vel ܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ, e. g. 4 Reg. 6, 24. Jer. 46, 26 sæp.

§ 23. Reflexiva *ἐμαυτόν, σεαυτόν, ἑαυτόν* etc., ubi verbo vel præpositione reguntur, plerumque exprimuntur per pronominis personalis nominativum (prout appositum subjecti), cui postponitur suffixum ei respondens cum præpositione conjunctum, quæ casum pronominis exprimat, e. g. ܐܙܠܢܐ ܐܢܐ *πορεύσομαι ἐμαυτῷ* Cant. 4, 6; ܣܒ ܐܢܬ ܠܟ *λάβε σεαυτῷ* Jer. 43, 9; ܚܟܝܡܐ ܐܢܬ ܠܘܬܟ *φρόνιμος παρὰ σεαυτῷ* Prov. 3, 7; ܠܡܪܕܐ ܠܫܠܝܛܢܘܗܝ ܢܪܕܝܘܗܝ ܐܝܟ ܗܘ ܠܗ *παιδεῦσαι πάντας τοὺς ἄρχοντας αὐτοῦ ὡς ἑαυτόν* Ps. 104, 22; ܝܡܐ ܗܘ ܒܗ *ὤμοσε καθ' ἑαυτόν* Am. 6, 8, cfr. Hos. 2, 19. Ps. 35, 2. Prov. 15, 27. 19, 8. 22, 26. 26, 12. Job. 4, 8. 15, 23. 22, 23. 24, 16*). Nonnunquam tamen, imprimis ubi præpositione reguntur, hæc pronomina per ܢܦܫܐ circumscribuntur, e. g. ܝܕܥ ܐܢܐ ܒܢܦܫܝ *σύνοιδα ἐμαυτῷ* Job. 27, 6; ܚܟܝܡܐ ܠܘܬ ܢܦܫܗ *σοφὸς παρ' ἑαυτῷ* Prov. 26, 5, cfr. Es. 5, 21. Prov. 28, 11. Job. 19, 27 (ubi pro ܕܢܦܫܐ legendum est ܒܢܦܫܐ). In genitivo possessivo posita plerumque, ut pron. pers. vulgare, per suffixa cum ܕܝܠ conjuncta exprimuntur, e. g. ܠܢܦܫܐ ܕܝܠܗܘܢ *τὴν ἑαυτῶν ψυχήν* Prov. 1, 19; ܐܝܟ ܗܝ ܕܝܠܗ *κατὰ τὸ ἑαυτοῦ* Es. 56, 11, cfr. Prov. 1, 31. 14, 14. Job. 24, 22 sæp.; perraro pronomine personali præmisso insigniuntur, ut ܙܕܝܩܐ ܡܩܛܪܓܢܐ ܗܘ ܗܘ ܕܝܠܗ *δίκαιος ἑαυτοῦ κατήγορος* Prov. 18, 17, cfr. 12, 26; similiter ܒܠܥܕܝ ܡܢܝ ܕܝܠܝ *ἀνεὺ ἐμαυτοῦ* Job. 34, 32.

Annot. I. Formula *καθ' ἑαυτόν*, *seorsim*, peculiariter secundum loquendi usum Syrorum vertitur ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܘܠܗ Es. 47, 15, cfr. Ezech. 47, 10. Zach. 12, 12—14.

Annot. II. Nonnunquam tamen compositio verborum Græce talis est, ut non facile Paulus notionem reflexivam eo modo exprimere potuerit, quem supra descripsi, unde ad eam in versione non respexit, e. g. ܢܦܫܐ ܠܗܘܢ

*) Quod legitur Prov. 18, 9: ܕܗܘ ܕܡܚܒܠ ܗܘ ܠܗ *τοῦ λυμαινομένου ἑαυτόν*, sine dubio mendum est scribæ pro ܗܘ ܠܗ.

Digitized by Google

ܕܠܢܦܫܝ ܐܬܕܠܚܬ πρὸς ἐμαυτὸν ἡ ψυχή μου ἐταράχθη Ps. 41, 7; ܡܢ ܗܠܝܢ ܐܝܬ ܠܝ ܥܡ ταῦτα ἔχων ἐν ἐμαυτῷ Job. 10, 13; ܒܟ ܢܬܬܒܪܘܢ ἐν σεαυτῇ συντριβήσονται Job. 38, 11. His locis neque repetitio pronominis neque vox ܢܦܫܐ idonea erat, quæ notionem reflexivam referret; potuisset autem ܩܢܘܡܐ optime adhiberi, sed hanc vocem Paulus nunquam hac significatione adhibuit. — Aliis locis, ubi formas reflexivas in versione non expressit, opinor eum pron. pers. simplex legisse, e. g. ܣܝܡܝܢ ܠܗܘܢ ܒܝܫܬܐ θησαυρίζουσιν αὐτοῖς κακά (non ἑαυτοῖς, ut in omnibus codd.) Prov. 1, 18, cfr. 2, 1, vel textum Syriacum corrigendum esse, e. g. Prov. 21, 2, ubi pro ܡܬܚܙܐ ܗܘ ܙܕܝܩܐ, quod Græce esset φαίνεται αὐτὸς δίκαιος, legendum est: ܡܬܚܙܐ ܗܘ ܠܗ ܙܕܝܩܐ φαίνεται ἑαυτῷ δίκαιος, cfr. Job. 5, 27.

§ 24. Pronomen relativum raro per nudum ܕ vertitur, e. g. ܐܢܬܬܐ ܕܐܚܝܬ ܒܪܗ ܕܝܠܗ ἡ γυνὴ ἧς ἐζωοποίησε τὸν υἱὸν αὐτῆς 4 Reg. 8, 5, cfr. 19, 21; sed ut plurimum per ܕ præcedente pronomine demonstrativo, pro quo, ut Syriace fieri solet, pronomen indefinitum (interrogativum) subinde usurpatur, e. g. ܒܐܘܪܚܐ ܐܝܢܐ ܕܐܬܐ ܒܗ τῇ ὁδῷ, ᾗ ἦλθεν ἐπ' αὐτῇ Es. 37, 34 (v. 29 autem ܒܐܘܪܚܐ ܗܝ ܕܐܬܝܬ ܒܗ), cfr. 30, 32; ܡܢ ܕܢܓܕܦ ὃς ἂν βλασφημήσῃ Dan. 3, 96, cfr. v. 6. 11; ܠܪܘܚܩܐ ܡܢ ܡܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ (sic legendum pro ܕܐܝܬ ܗܘܐ) μακρὰν ὑπὲρ ὃ ἦν Eccl. 7, 25, cfr. 2, 10. 8, 3. — Si pronomen relativum præpositione regitur, nullam certam regulam sequitur Paulus in vertendo; tum enim constructionem Græcam ad verbum exprimit, tum bene Syriace verba liberius transponit; sic ἡ κλίνη ἐφ' ἧς ἀνέβης 4 Reg. 1, 16 vertitur ܥܪܣܐ ܥܠ ܗܘ ܕܣܠܩܬ (cfr. Prov. 23, 35. Job. 1, 1), v. 4 vero: ܥܪܣܐ ܗܘ ܕܥܠܘܗܝ ܣܠܩܬ (cfr. 4 Reg. 6, 1. Job. 3, 3. 20, 18), et v. 6: ܥܪܣܐ ܕܥܠܘܗܝ ܣܠܩܬ.

§ 25. Pronomen indefinitum τίς separate positum in masculino et feminino semper per ܐܢܫ vertitur, in neutro autem per ܡܕܡ, e. g. ܓܒܪܐ ܐܢܫ ἄνθρωπός τις Job. 1, 1; ܐܢܫܝܢ ܓܒܪܐ τινὲς ἄνδρες Dan. 3, 12, cfr. Es. 66, 13. Jer. 37, 10. Dan. 14, 1. 13; ܠܐ ܢܡܘܣܝܐ ܡܕܡ ἄνομόν τι Job. 11, 14, cfr. 4, 18. Es. 57, 17. Ps. 8, 6. — Τίς in ὅςτις plerumque non vertitur, e. g. ܐܢܬܬܐ ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ ἡ γυνὴ ἥτις ἐστὶ Eccl. 7, 27; ܟܣܦܐ ... ܗܘ ܕܐܬܥܠ ἀργύριον ... ὅ,τι εἰςενέχθη 4 Reg. 12, 16, cfr. Es. 60, 12. Ezech. 44, 15. Ps. 89, 4; interdum tamen ܐܢܫ pro eo ponitur, e. g. ܗܘ ܐܢܫ ܕܠܐ ܗܘܐ ὅςτις οὔπω ἐγένετο Eccl. 4, 3; ܐܢܫܝܢ ܕܡܙܕܗܪܝܢ ܗܘܘ ܡܢܝ οἵτινές με διευλαβοῦντο

Job. 6, 16, et nonnunquam pronomina indefinita pro eo adhiberi videntur, e. g. ܗܘ ܐܢܫܐ ܐܢ ܢܬܡܠܟ ὅςτις ἐὰν ἐπιστηριχθῇ (plerique codd. ὅς pro ὅςτις exhibent) Es. 36, 6; ܠܘܝܐ ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܢܦܩܘ οἱ Λευῖται οἵτινες ἀφήλαντο Ezech. 44, 10; ܠܢܫ̈ܐ ܐܝܠܝܢ ܗܢܝܢ ܕܐܝܬܝܗܝܢ ܗ̈ܘܝ τὰς γυναῖκας αἵτινες ἦσαν Jud. 21, 14 (simili modo in formula εἴ τι, quæ eandem vim habet atque ὅ,τι, e. g. ܗܘ ܡܐ ܕܛܒ ܕܝܠܗ ܘܗܘ ܡܐ ܕܫܦܝܪ ܕܝܠܗ εἴ τι τὸ ἀγαθὸν αὐτοῦ καὶ εἴ τι τὸ καλὸν αὐτοῦ Zach. 9, 17, cfr. Job. 14, 17, quam etiam legisse videtur Paulus Eccl. 1, 9: ܗܘ ܡܐ ܕܗܘܐ ... ܗܘ ܡܐ ܕܐܬܥܒܕ εἴ τι τὸ γεγονὸς ... εἴ τι τὸ πεποιημένον, nec ut in codd: τί τὸ γεγ .... τί τὸ πεπ.), cfr. Ezech. 47, 22. 48, 11. Sed dubito, num revera illa pronomina pro τίς posita dici possint; nam, ut supra (§ 4, 1. d.) vidimus, etiam post pronomina relativa nuda interdum inseruntur.

CAPUT SEXTUM.

De Numeralibus.

§ 26. Quum numeralia composita Syriace regulariter eundem ordinem teneant, quem Græce, nulla difficultas oritur in iis vertendis. Observandum est tantum, καί illud, quod in decade secunda inter numerale majus ét minus intercedit, Syriace semper omitti, quod non potuit retineri, nisi plane novæ formæ illorum numeralium essent formandæ, e. g. ܬܡܢܬܥܣܪ ὀκτωκαίδεκα etc. E contrario autem ܘ inter cetera numeralia inseri videtur, ubi καί Græce deest, e. g. ܬܠܬܐ ܐܠܦ̈ܝܢ ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܠܬܐ τριςχιλίους καὶ εἴκοσι τρεῖς Jer. 52, 28; ܬܡܢܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܬܪܝܢ ὀκτακοσίας τριάκοντα δύο Jer. 52, 29, cfr. Ezech. 40, 25. 29. 33. Dan. 8, 14. 9, 26. 12, 12. Quum autem locis plerisque unus vel plures codicum Hexaplarium in ejusmodi compositionibus καί inter singula numeralia inserant (cfr. 4 Reg. 15, 2. Jer. 50, 23. Ezech. 40, 21 al.), dubito, an hoc juxta analogiam codicis Hebræi in Hexaplis semper factum sit.

Annot. Etiam ubi versio LXX ordinem numeralium Hebraicum retinet, hic Syriace servatur, e. g. ܒܫܢܬܐ ܕܬܠܬ ܘܥܣܪܝܢ ἐν ἔτει τρίτῳ καὶ εἰκοστῷ Jer. 52, 30; ܒܐܪܒܥܐ ܘܥܣܪܝܢ ܕܝܪܚܐ ἐν τῇ τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός Jer. 52, 31. Tamen hoc in decade secunda non fieri videtur, si numerale majus Græce priorem locum tenet; vertitur enim δεκαοκτὼ ἔτη ܬܡܢܬܥܣܪܐ ܫܢ̈ܝܢ Jud.

3, 14. Sed nihil certi hac de re proferre possum, quia omnibus aliis locis, ubi tales numeralium formæ occurrunt, aliqui codices formas vulgares exhibent, quas tunc opinari possis, Paulum in suo codice legisse (vid. Jud. 8, 10. 4 Reg. 1, 17. Es. 38, 5. Ezech. 40, 11. 43, 17).

CAPUT SEPTIMUM.

De Verbis.

§ 27. 1) Verbum *ζάω* in indicativo et participio præsentis non per participium verbi ܚܝܳܐ vertitur, sed per adjectivum ܚܝ, e. g. ܚܝ ܗܘ ܡܪܝܐ ܘܚܝܐ ܢܦܫܐ ܕܝܠܟ *ζῇ Κύριος, καὶ ζῇ ἡ ψυχή σου* 4 Reg. 2, 2. 4. 6; ܚܝ ܐܢܐ ܐܢܐ *ζῶ ἐγώ* Es. 49, 18. Jer. 22, 24. Ezech. 14, 16. 18 sæp. (sic et legendum est Ezech. 5, 11 pro ܚܝ ܐܢܐ); ܪ̈ܫܝܥܐ ܚܝܝܢ *ἀσεβεῖς ζῶσι* Job. 21, 7, cfr. Ps. 37, 20; ܠܐܠܗܐ ܚܝܐ *τὸν θεὸν ζῶντα* 4 Reg. 19, 4. 16; ܒܪܢܫܐ ܕܚܝ *ἄνθρωπος ζῶν* Thren. 3, 39, cfr. Ps. 142, 2. Eccl. 7, 3; ܡ̈ܝܐ ܚ̈ܝܐ *ὕδωρ ζῶν* Zach. 14, 8. Cant. 4, 15. — In omnibus autem reliquis temporibus verbum ܚܝܐ adhibetur, etiam in futuro, ubi quasi præsens vertitur, e. g. ܠܐ ܚܳܝܐ ܐܢܬ *οὐ ζήσῃ* Es. 38, 1, cfr. 4 Reg. 1, 2. 8, 8. 9. 10. Job. 7, 16. 14, 14.

2) Nonnulla sunt participia, quæ sensu verbali omnino destituta sunt, ideoque ut formæ verbales non vertuntur, sic *ἄρχων* ܫܠܝܛܢܐ Es. 22, 18 sæp.; *ἡγούμενος* ܫܠܝܛܢܐ Ezech. 19, 11. Mich. 7, 5 sæp., rarius ܫܠܝܛܐ 4 Reg. 20, 5; *ὑπάρχοντα* ܡܩ̈ܢܝܬܐ Prov. 11, 4. Eccl. 5, 18. 6, 2; *ἐχόμενος* ܩܪܝܒ ܠܘܬ, e. g. ܐܪܒܥܐ ܓܝ̈ܓܠܐ ... ܩܪ̈ܝܒܝܢ ܠܘܬ ܟܪ̈ܘܒܐ ܓܝܓܠܐ ܚܕ ܩܪܝܒ ܠܘܬ ܟܪܘܒܐ ܚܕ *τέσσαρες τροχοὶ ... ἐχόμενοι τῶν χερουβὶμ, τροχὸς εἷς ἐχόμενος χερουβ ἑνός* Ezech. 10, 9, cfr. 1, 19. 10, 6. 19. Am. 2, 8. Job. 1, 14 sæp.; interdum etiam vertitur ܡܩܒܠܐ Ezech. 48, 21. Ps. 67, 26; ܠܘܬ Ezech. 9, 2. Ps. 93, 15; ܡܩܒܠܐ ܠܘܬ Ezech. 43, 6; ܠܘܩܒܠ Ezech. 3, 13 (sed suspicor Paulum locis duobus posterioribus *ἐχόμενα πρός* et *ἐξεναντίας* legisse). Non desunt tamen exempla, ubi *τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ* vertitur ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗ, Job. 2, 3. 18, 7. 20, 29. 21, 19, et ܗܠܝܢ ܕܩܿܢܝܢܐ, Ezech. 26, 12. Job. 20, 20 (ubi legendum est ܕܩܿܢܝܢܐ pro ܕܩܼܢܝܢܐ), et *ἐχόμενος* per participium ܡܩܪܒ, Ezech. 1, 9. 15. 10, 16. 43, 8. 48, 13. — Indicativum *ὄφελον* semper per interjectionem ܠܘܝ vertitur, e. g. 4 Reg. 5, 3. Ps. 118, 5 al.

3) Participia non raro per nomina verbalia ex participiis formata vertuntur, et si objectum accusativum habent, hoc in genitivo iis annectitur, e.

g. ܢܬܟܬܒܘܢ ... ܡܬܪܚܩܢܐ ἀφεστηκότες ... γραφήτωσαν Jer. 17, 13; ܡܪܝܡܢܐ ܕܝܠܝ ὁ ὑψῶν με Ps. 9, 15; ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܡܥܠܒܢܐ ܕܝܠܗ ἐκ χειρὸς ἀδικοῦντος αὐτόν Jer. 22, 3*). Quod mera incuria, non secundum regulam aliquam factum esse, ostendit ea res, quod participia et nomina in iisdem juncturis verborum promiscue usurpantur, sic οἱ θλίβοντες αὐτούς vertitur ܐܠܘܨܝܗܘܢ Es. 19, 20, sed ܗܢܘܢ ܕܐܠܨܝܢ ܠܗܘܢ Jer. 30, 20. Plura exempla vide sub participiis (§ 36, Ann. II, cfr. Ann. I).

§ 28. *De Formis.* 1) Translatio formarum Græcarum ex significatione pendet. Idcirco forma *activa* non necesse est per conjugationem activam Syriace reddatur, etsi plerumque ita fit, sed etiam conjugationes passivæ (reflexivæ) Activo exprimendo inserviunt, e. g. ܐܬܝܕܥ ἐπιγινώσκω, ܐܬܕܟܪ μνημονεύω.

2) *Passivum* Græcum Syriace regulariter vertitur per conjugationem passivam ei conjugationi respondentem, per quam Activum exprimi solet, h. e. si Activum per Peal, Passivum per Ethpeel vertitur, e. g. ܗܘ ܕܡܢܐ ὁ ἀριθμῶν Job. 38, 37, ܠܐ ܡܬܡܢܝܢܐ οὐκ ἀριθμηθήσεται Jer. 33, 22, sic et in reliquis conjugationibus, e. g. ܢܛܢܦܘܢ μιανοῦσι Ezech. 7, 22, ܢܬܛܢܦܘܢ μιανθήσονται Ezech. 7, 24; ܐܡܝܬܢܝ θανάτωσόν με Jud. 9, 54, ܡܬܡܝܬܝܢܢ θανατούμεθα Ps. 43, 22; ܗܘ ܕܡܦܨܐ ὁ σώζων Es. 43, 3, ܡܬܦܨܐ σώζεται Ps. 32, 16.

3) Quod de Passivo dictum est etiam de *Medio* valet, ubi sensu strictiore reflexivum est, ut per conjugationes reflexivas activis respondentes reddatur, e. g. ܛܝܒܘ παρασκευάσατε Jer. 46, 9, ܐܬܛܝܒܘ παρασκευάσασθε Jer. 6, 4; ܢܢܝܚܟ ἀναπαύσει σε Prov. 29, 17, ܐܬܬܢܝܚܬ ἀνεπαυσάμην Job. 3, 13. Sin autem Medium non est proprie reflexivum, sed deponens (h. e. si relationem tantum actionis ad subjectum denotat), Paulus id ab Activo in vertendo non distinguit, e. g. ܢܥܒܕ ποιήσει Es. 44, 28, sed ποιήσεται Nah. 1, 8. 9; ܢܬܦܢܘܢ ἐπιστρέψωσι Es. 6, 10, ἐπιστραφήσονται Es. 19, 22.

4) Non tamen semper Paulus, neque in Passivo neque in Medio vertendo, conjugationes passivas vel reflexivas activæ formaliter congruas elegit vel eligere potuit, quia illæ conjugationes minus erant usitatæ vel significa-

---

*) Semel tale nomen verbale cum accusativo conjunctum repperi: ܠܐ ܗܘܐ ܡܦܪܩܢܐ ܚܛܘܦܝܐ οὐκ ἦν ἐξαιρούμενος ἅρπαγμα Es. 42, 22; sed suspicor ܕ ante ܚܛܘܦܝܐ a scriba mendose omissum esse.

tionem habebant Passivo et Medio non respondentem, itaque alia conjugatio atque adeo alia radix quærenda erat, quæ formam Græcam referret. Item necesse erat, eandem formam Græcam, ubi tum active vel transitive, tum passive vel intransitive adhibetur, sive hoc de omnibus sive de nonnullis tantum temporibus valet, pro significatione varie verteret, e. g. ܡܘܒܫ ܐܢܐ *ξηραίνω* Ezech. 17, 24, ܡܐܒܫ ܢܐܒܫ *ξηραινόμενος ξηρανθήσεται* Zach. 11, 17; ܐܘܒܕܬܝ *ἀπολώλεκας* Es. 49, 20, ܐܒܕ *ἀπόλωλε* Ezech. 12, 22, ܢܐܒܕ *ἀπολεῖται* Job. 8, 13; ܐܣܚܬܟܝ *ἔλουσά σε* Ezech. 16, 9, ܐܣܬܚܠܬܝ *ἐλούθης* Ezech. 16, 4, ܣܚܘ *λούσασθε* Es. 1, 16; ܐܠܒܫܢܝ *ἐνέδυσέ με* Es. 61, 10, ܠܒܝܫ ܗܘܝܬ *ἐνεδεδύκειν* Job. 29, 14 et *ἐνεδυόμην* Ps. 34, 13, ܠܒܫܬ *ἐνεδύσατο* Prov. 31, 25; ܐܟܠܝ *ἀπέσχηκε* Joel. 1, 13, ܟܠܝܐ *ἀπέχει* Es. 55, 9, ܐܝܕܟ ܐܟܠܝ *τὴν χεῖρά σου ἀπέχου* Job. 13, 21, ܐܬܟܠܝ ܡܢ ܥܘܠܐ *ἀπέχου ἀπὸ ἀδίκου* Es. 54, 14; ܢܛܪ ܐܢܬ *φυλάσσεις* Job. 10, 14, ܡܬܢܛܪ ܗܘܐ *ἐφυλάσσετο* (custodiebatur) Jer. 32, 2, ܐܢ ܢܛܪܝܢ ܗܘܘ ܐܢܘܢ ܕܢܛܪܘ *εἰ φυλάσσονται* (custodiunt sibi) ... *ὃν τρόπον ἐφύλαξαν* Jud. 2, 22, sed ܐܙܕܗܪ *ἐφυλάξατο* (h. e. cavit) Ezech. 33, 5.

Annot. I. Perfectum et plusquamperfectum Passivi et Medii reflexivi regulariter non per conjugationem passivam, sed per participium passivum conjugationis activæ vertuntur, e. g. ܥܩܪܐ ܡܦܬܚܐ *ἡ ῥίζα διήνοικται* Job. 29, 19; ܡܛܝܒ ܡܪܝܐ *παρατέτακται Κύριος* Zach. 1, 6; ܦܬܝܚ ܗܘܐ *ἀνέῳκτο* Job. 31, 32. Eodem modo etiam nonnunquam exprimitur præsens et perfectum verborum intransitivorum, de quo vid. infra.

Annot. II. Semel Passivum, cujus significatio omnino passiva est, Syriace per conj. activam translatum repperi: ܡܘܬܪܐ ܗܘ ܠܡܬܐܡܪ ܠܟ *κρεῖσσον τὸ ῥηθῆναί σοι* Prov. 25, 7 (fortasse mendum est scribæ pro ܠܡܬܐܡܪܘ). Ps. 18, 12: ܡܐ ܕܡܬܢܛܪܝܢ ܦܘܪܥܢܐ ܣܓܝܐܐ non cum omnibus codd. Græcis verti potest: *ἐν τῷ φυλάσσειν αὐτά*, sed *ἐν τῷ φυλάσσεσθαι αὐτὰ ἀνταπόδοσις πολλή.*

De Modis et Temporibus. § 29. Quum quinque temporum formas habeat lingua Syriaca (Præs. Impf. Perf. Plusqpf. Futur.), itàque Aoristo soli ex Græcis temporum formis nulla forma peculiaris Syriace respondeat, primo obtutu translatio verborum facillima videri possit. Quum vero in Syriaca, ut in ceteris linguis Semiticis, eædem formæ verborum, quæ tempora exprimunt, etiam modis exprimendis inserviant, et usus illorum modorum (Infinitivi et Imperativi), quos præter illas formas habet lingua Syriaca,

in hac finibus multo arctioribus sit inclusus quam in Græca, ita ut in versione sæpe per alios modos circumscribendi sint, quo accedit, quod apud Græcos idem tempus per singulos modos eandem significationem temporalem non retinet: necesse est difficultas non exigua oriatur in verbis accurate vertendis; quin, si indicativum exceperis, pauci erunt loci, ubi sine omni dubitatione statuere possis, quem modum quodve tempus Paulus ante oculos habuerit. Easdem ob causas non potuimus modos et tempora seorsim tractare, sed in singulis modis percensendis versionem singulorum temporum definiemus.

§ 30. 1) *Indicativus* per singula tempora hoc modo vertitur. Præsens in omnibus formis per participium exprimitur, cui postponitur pronomen personale in prima et secunda persona, non autem in tertia*). Ex præsenti Imperfectum formatur, verbo substantivo (ܗܘܐ) post participium ponendo. Perfectum activum et medium deponens per præteritum, passivum vero et medium reflexivum per participium passivum conjugationis activæ, sequente pronomine personali in prima et secunda persona, vertitur**). Plusquamperfectum ex perfecto formatur, postposito verbo substantivo. Futurum per futurum, Aoristus primus et secundus, quorum nullum discrimen Paulus facere potest, per præteritum exprimuntur. E. g. ܐܢܐ ܦܬܚ ܐܢܐ ... ܘܐܣܩܟܘܢ ἐγὼ ἀνοίγω ... καὶ ἀνάξω ὑμᾶς Ezech. 37, 12, cfr. Es. 46, 7. Mich. 7, 6; ܡܬܦܬܚܝܢ ܬܪܥܐ ... ܬܪ̈ܥܐ ܚܙܘ ἀνοίγονται πύλαι ... πυλωροὶ ἔπτηξαν Job. 38, 17; ܝܬܒܬ ܪܝܫܐ ܘܫܪܐ ܗܘܝܬ ἐκάθισα ἄρχων καὶ κατεσκήνουν Job. 29, 25, cfr. Es. 1, 29. Dan. 5, 23. Prov. 1, 24; ܫܡܥܬ ... ܘܕܚܠܬ ... ܬܬܝܕܥ εἰσακήκοα ... καὶ ἐφοβήθην ... γνωσθήσῃ Hab. 1, 2; ܡܗܠܟܐ ܗܘܬ . ܘܚܕ ܡܢܗܘܢ ܕܩܫܝ̈ܫܐ ܐܬܐ ܗܘܐ ܘܗܐ ܗܘ ܐܚܪܢܐ ܬܘܒ ܐܬܐ περιεπάτει, καὶ ὁ εἷς τῶν πρεσβυτέρων ἐληλύθει, καὶ ἰδοὺ ὁ ἕτερος ἔτι παρεγένετο Dan. 13, 13; ܡܢܝܐ ܐܬܚܫܒܬ ἠρίθμηται, κατελογίσθη Dan. 5, 17; ܚܫܟܝ̈ ... ܥܝ̈ܢܝ ܒܠܝ̈ ܚܒܝܫ ܐܢܐ πεπώρωνται ... οἱ ὀφθαλμοί μου, πεπολιόρκημαι Job. 17, 7, cfr. 19, 27. 38, 18. Es. 43, 7. Am. 9, 12; ܡܛܝܒܐ ܗܘܬ ἡτοίμαστο Job. 12, 5.

Annot. Si quod tempus Græce significationem alius temporis habet, necesse

*) Lapsus esse calami videtur, quod scribit *Plüschke* (De Psalter. Syr. Mediol. p. 21), pronomen personale participio addi „præterquam in tertia persona *singularis*"; inter exempla saltem, quæ ipse protulit, jam primum (ܐܡܪܝܢ λέγουσι) demonstrat, pronomen etiam in tertia persone *plurali* omitti, quod Paulus in vertendo semper observat.

**) Ita lingua Syriaca perfectum passivum ab aoristo acutissime distinguit.

est quasi hoc vertatur. Sic ea verba, quæ in perfecto et plusquamperfecto vim præsentis et imperfecti habent, Syriace quasi hæc tempora vertuntur, e. g. ܩܳܐܶܡ ܐܢܐ ἕστηκα Cant. 2, 9, ἕσταμαι Job. 31, 6, ܩܳܐܶܡ ܗܘܐ εἱστήκει 4 Reg. 11, 14. Es. 6, 2; ܝܳܕܰܥ ܐܢܐ οἶδα 4 Reg. 8, 12, ܝܳܕܰܥ ܗܘܰܝܬ ἤδειν Job. 23, 17. Verba ejusmodi tamen, quæ rarius occurrunt, tanta inconstantia vertit Paulus, ut ea parum cognovisse videatur. Tum enim participium activum (h. e. præsens) pro iis ponit, tum part. pass. (h. e. vertit ea ut interdum perfecta intransitivorum), tum præteritum, e. g. ܩܘܠ̈ܒܐ ܕܚܺܝ̈ܠܝܢ κλεῖθρα δεδοίκασι Job. 26, 13, ܕܚܺܝܠܺܝܢ δεδοίκασι Job. 38, 40, ܕܚܺܝܠܰܬ δέδοικας Job. 41, 2 (ܕܚܺܝܠ ܗܘܰܝܬ ἐδεδοίκειν Job. 31, 35); ܩܳܥܶܝܢ κεκράγασι Job. 38, 41, ܩܥܳܬ κέκραγε Es. 15, 4, cfr. Job. 30, 20 (ܩܳܥܶܝܢ ܗܘܰܘ ἐκέκραγον Es. 6, 3. 4). — *Κεῖμαι* cum compositis et *πέποιθα*, quæ nos in perf. et plusqpf. vim præsentis et imperfecti habere dicimus, a Paulo ut perf. et plusqpf. vertuntur, e. g. ܣܺܝܡܳܐ κεῖται Job. 34, 23, not. b, ܣܺܝܡܺܝܢ ܗܘܰܘ ἔκειντο 4 Reg. 8, 11, ܣܺܝܡ ܗܘܳܐ ὑπέκειτο Job. 16, 4; ܬܟܺܝܠܰܬ πέποιθας Job. 39, 11, ܬܟܺܝܠܺܝܢ πεποίθαμεν (peraro πέποιθα vertitur ܐܬܬܟܶܠ, ut 4 Reg. 18, 19. 20. 21), ܬܟܺܝܠ ܗܘܳܐ ἐπεποίθει Es. 30, 32, cfr. Zeph. 3, 2.

2) Si Syriace participium activum et passivum ejusdem verbi eandem habet significationem, Paulus utroque pro præsenti Græco promiscue uti solet, quamquam ut plurimum part. activ. frequentius adhibet, e. g. ܩܳܪܒܳܐ ܕܺܝܢܳܐ ἐγγίζει ἡ κρίσις Es. 41, 21, cfr. 26, 17. 29, 13. Prov. 10, 14 al., sed ܩܪܺܝܒܳܐ ܙܰܕܺܝܩܽܘܬܝ ܠܡܶܐܬܳܐ ἐγγίζει ἡ δικαιοσύνη μου Es. 51, 5; ܝܳܬܒܺܝܢ κάθηνται Job. 38, 40, sed ܝܬܺܝܒܺܝܢܰܢ καθήμεθα 4 Reg. 7, 3; ܪ̈ܓܺܝܓܺܝܢ ἐπιθυμοῦσι Es. 58, 2, sed ܪܳܓܶܓ ἐπιθυμεῖ Prov. 21, 26, cfr. Es. 26, 9. Am. 5, 18; ܐܚܺܝܕ κρατεῖ Job. 9, 19, ܐܳܚܕܺܝܢ κρατοῦσι Prov. 8, 16; ܕܳܡܶܟ ܐܢܬ Ps. 43, 23 et ܕܡܺܝܟ ܐܢܬ Prov. 6, 10: ὑπνοῖς. — Interdum etiam, ubi reliqua tempora per conjug. passivam, præsens per part. pass. conjugationis activæ vertitur, e. g. ܐܰܒܺܝܠܺܝܢ ܐܢܬܘܢ πενθεῖτε Es. 66, 10, cfr. Thren. 1, 4, sed ܢܶܬܐܰܒܠܽܘܢ πενθήσουσι Es. 3, 26, ܐܶܬܐܰܒܠܘ ἐπένθησαν Hos. 10, 5; ܡܫܟܚ ܐܢܐ δύναμαι Es. 29, 11, cfr. 28, 20. Ps. 77, 20 (sic et legendum est pro ܡܫܟܚ Prov. 26, 15. Job. 42, 2), sed ܢܶܫܬܟܰܚ et ܡܶܫܬܟܚܳܐ δυνήσεται Eccl. 1, 8. 15, ܐܶܫܬܟܰܚܘ ἠδυνήθησαν Es. 7, 1. Apparet, omnia hæc exempla, etsi in iis præsens eodem modo atque perfectum passivum translatum est, non facile dubitationem movere posse, utrum

præsens an perfectum legerit Paulus, ita ut hæc irregularitas nihil obscuritatis versioni ejus afferat.

Annot. Perraro pro præsenti futurum repperi, ut ܣܝ̈ܓܐ ܢܬܬܚܦܩܘܢ *οἱ φραγμοὶ κατασκάπτονται* Prov. 24, 31; ܐܢ ܕܝܢ ܬܐܡܪܘܢ *εἰ δὲ λέγετε* Es. 36, 7; ܠܓܒܪܐ ܕܕܡ̈ܐ ܢܣܠܝܘܗܝ ܡܪܝܐ *ἄνδρα αἱμάτων βδελύσσεται Κύριος* Ps. 5, 7; sed suspicor, Paulum non indicativum sed conjunctivum præsentis (*λέγητε*) vel futurum (*κατασκάψονται, βδελύξεται*) legisse.

3) Imperfectum quum ex præsenti formetur, necesse est per idem participium exprimatur, atque præsens, unde non raro per part. pass. sequente ܗܘܐ vertitur, e. g. ܝܬܝܒ ܗܘܐ *ἐκάθητο* 4 Reg. 1, 9 (sed idem ܝܬܒ ܗܘܐ vertitur, 4 Reg. 2, 18. 4, 38. 6, 32); ܡܨܝܢ ܗܘܘ *ἐδύναντο* Es. 59, 14, cfr. Jer. 38, 5. — Ubi imperfecta plura eodem prædita subjecto per *καί* immediate sunt conjuncta, et actiones eorum simultaneæ sunt, ܗܘܐ post primum tantum participium ponitur, post reliqua subauditur, e. g. ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܘܡܡܠܠܝܢ *ἐπορεύοντο καὶ ἐλάλουν* 4 Reg. 2, 11; ܡܕܒܚ ܗܘܐ ܘܡܒܣܡ *ἐθυσίαζε καὶ ἐθυμία* 4 Reg. 16, 4, cfr. 15, 35. Jud. 5, 28. 6, 29. Ezech. 1, 14. Semel ܗܘܐ verbo posteriori postpositum et post prius subintellectum repperi: ܩܣܡܝܢ ܘܡܢܚܫܝܢ ܗܘܘ *ἐμαντεύοντο καὶ οἰωνίζοντο* 4 Reg. 17, 17. — Sin autem actiones non sunt simultaneæ, vel plures voces inter verba intercedunt, ܗܘܐ repetitur, e. g. ܚܙܐ ܗܘܐ ܘܩܥܐ ܗܘܐ *ἑώρα καὶ ἐβόα* 4 Reg. 2, 12; ܥܠ ܪ̈ܫܝ ܛܘܪ̈ܐ ܡܕܒܚܝܢ ܗܘܘ ܘܥܠ ܪ̈ܡܬܐ ܕܒܚܝܢ ܗܘܘ *ἐπὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων ἐθυσίαζον καὶ ἐπὶ τοὺς βουνοὺς ἔθυον* Hos. 4, 13, cfr. v. 14 (ubi pro ܕܒܚܝܢ legendum est ܕܒܚܝܢ vel ܡܕܒܚܝܢ), 11, 2. 4 Reg. 16, 5. Prov. 8, 31.

4) Non solum ea perfecta activa, quæ significationem passivam habent, per part. pass. vertuntur (ut ܩܒܝܥ *πέπηγε* Job. 41, 15, cfr. 38, 6), sed etiam intransitiva nonnunquam ita vertuntur, e. g. ܢܦܠܝܢ ܥܠܝ *ἐπιπεπτώκασί με* Job. 6, 16 (sed ܢܦܠܬ *πέπτωκα* Mich. 7, 8, cfr. Es. 9, 10. Zach. 11, 2); ܐܬܝܢ *ἥκασι* 4 Reg. 20, 14 (plerumque *ἥκα* vertitur ܐܬܝܬ); ܬܟܝܠܢܐ *πέποιθα*, vid. 1, Annot. — Raro perfectum passivum per præteritum (h. e. eodem modo quo aoristus) vertitur, ut ܐܫܬܪܝܬ *λέλυται* Es. 40, 2; ܐܬܥܩܪ *ἐξῆρται* Joel. 1, 9; ܐܬܝܠܕܬ *γεγέννησαι* Job. 38, 21.

5) Plusquamperfectum, etsi regulariter per præteritum sequente ܗܘܐ vertendum erat, tamen sæpissime eodem modo atque imperfectum, h. e. per participium sequente ܗܘܐ, exprimitur (cum quo usu compares, quod aoristus

etiam, ubi vim habet plusquamperfecti conjunctivi Latinorum, quasi impf. vertitur, vid. 7.), e. g. ܗܘܝܐ ܗܘܬ *ἐγεγόνει* Job. 4, 12; ܪܚܡܐ ܗܘܬ *ἠγαπήκει* Jer. 2, 25, cfr. Job. 19, 19. 29, 14.

6) Futurum sæpissime quasi præsens vertitur, ubi actio futura omnino certa et indubitata sistitur, e. g. ܢܦܠܬ ܘܩܝܡܐ ܐܢܐ *πέπτωκα καὶ ἀναστήσομαι* Mich. 7, 8; ܢܟܪܙܘܢ ܗܠܝܢ ܕܓܕܫܢ *ἀγγειλάτωσαν ἃ συμβήσεται* Es. 41, 22; ܡܐܬ ܐܢܬ ܘܠܐ ܚܝܐ ܐܢܬ *ἀποθνήσκεις, καὶ οὐ ζήσῃ* 4 Reg. 20, 1, cfr. 5, 12. 6, 3. 7, 9. Ezech. 36, 33 al.; imprimis hoc fit, ubi apodosis in futuro posita, si evenerit quod in protasi est præsumptum, certo locum habebit, e. g. ܐܢ ܠܐ ܐܝܬ ܠܟ ... ܢܣܒܝܢ *ἐὰν μὴ ἔχῃς ... λήψονται* Prov. 22, 27; ܐܢ ܬܩܘܡ ... ܡܬܚܙܐ *ἐὰν ἐπιστήσῃς ... φανεῖται* Prov. 23, 5, cfr. 4 Reg. 7, 12. Dan. 2, 9. 3, 15; sed etiam participium pro futuro occurrit, ubi nulla ejusmodi causa apparet, e. g. ܡܢܘ ܡܟܪܙ *τίς ἀναγγελεῖ* Es. 41, 26, cfr. 42, 23. Prov. 23, 35. Paulum autem non secundum regulas, sed pro mero arbitrio futurum hoc modo transtulisse, non tantum demonstrant exempla frequentissima, ubi futurum in juncturis, quæ ab iis non differunt, quas supra protuli, per futurum vertit, sed imprimis loci ut ܐܢ ܐܡܪܝܢ ܚܢܢ ... ܡܝܬܝܢ ܚܢܢ. ܘܐܢ ܝܬܒܝܢ ܚܢܢ ܗܪܟܐ ܐܦ ܡܝܬܝܢ ܚܢܢ ... ܐܢ ܡܚܝܝܢ ܠܢ ܐܦ ܢܚܐ. ܘܐܢ ܡܡܝܬܝܢ ܠܢ ܢܡܘܬ *ἐὰν εἴπωμεν ... ἀποθανούμεθα, καὶ ἐὰν καθίσωμεν ὧδε, καὶ ἀποθανούμεθα ... ἐὰν ζωογονήσωσιν ἡμᾶς, καὶ ζήσομεν, καὶ ἐὰν θανατώσωσιν ἡμᾶς, ἀποθανούμεθα* 4 Reg. 7, 4; ibi enim videas futurum duobus locis prioribus per participium, duobus posterioribus per futurum translatum, cfr. 4 Reg. 18, 21.

Annot. Ubi futurum notionem habet futuri in præterito, evenit, ut per imperfectum vertatur: ܠܘܝ ܗܘܐ ܡܪܝ ܕܝܠܝ ܩܕܡ ܢܒܝܐ ... ܗܝܕܝܢ ܡܟܢܫ ܗܘܐ *ὄφελον ἐγένετο ὁ κύριός μου ἐνώπιον τοῦ προφήτου ... τότε ἀποσυνάξει* (collecturus erat) 4 Reg. 5, 3 (alibi autem per præsens: ܠܘ ܣܝܡܐ ܗܘܐ ܢܦܫܐ ܕܝܠܟܘܢ ... ܗܝܕܝܢ ܡܗܪ ܐܢܐ *εἰ ὑπέκειτο ἡ ψυχὴ ὑμῶν ... εἶτα ἐναλοῦμαι* Job. 16, 4. 5, vel futurum, Job. 30, 24); sed dubito, an potius Aor. Opt. *ἀποσυνάξειε* legendus sit, cfr. § 31, Ann. III.

7) Aoristus cum *ἂν* in apodosi post protasin hypotheticam, qui illud significat, quod sub conditione protaseos factum esset (i. q. Latinorum impf. et plusqpf. conj.), semper quasi imperfectum vertitur, e. g. ܠܘ ܡܚܝܬ ... ܗܝܕܝܢ ܡܚܐ ܗܘܝܬ *εἰ ἐπάταξας ... τότε ἂν ἐπάταξας* 4 Reg. 13, 19; ܠܘ ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܒܫܒܝܠܐ ܛܒܬܐ ܡܫܟܚܝܢ ܗܘܘ *εἰ ἐπορεύοντο τρίβους ἀγαθάς, εὗρο-*

σαν ἄν Prov. 2, 20, cfr. Jud. 8, 19. 13, 23. 14, 18. Es. 1, 9. 48, 18. 19. Ezech. 3, 6. Ps. 80, 14. 15. 118, 92. 123, 2. 3. Job. 3, 10. 4, 12. — Simili modo aoristus, ubi vim habet futuri in præterito, per imperfectum vertitur 4 Reg. 3, 27: ܢܣܒ ܠܒܪܗ ܕܝܠܗ ܗܘ ܕܡܡܠܟ ܗܘܐ ܚܠܦܘܗܝ *ἔλαβε τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ὃς ἐβασίλευσεν* (Hebr. אֲשֶׁר יִמְלֹךְ) *ἀντ' αὐτοῦ* *).

Annot I. Dubito num Paulus hunc aoristum per impf. vertat, ubi nullum *ἄν* extat, quod quidem colligere possis ex loco Ps. 93, 17: ܐܠܘ ܠܐ ܡܛܠ ܕܡܪܝܐ ܥܕܪܢܝ ܩܠܝܠ ܥܡܪܐ ܗܘܬ *εἰ μὴ ὅτι Κύριος ἐβοήθησέ μοι, παραβραχὺ παρῴκησε* (tamen unus codex: *παρῴκησε ἄν*), sed contrarium prodire videtur ex Job. 3, 22: ܚܕܝܐ ܕܝܢ ܗܘܘ ܐܢ ܡܫܟܚܝܢ ܠܗ *περιχαρεῖς δὲ ἐγένοντο, ἐὰν κατατύχωσι αὐτῷ*, cfr. Ps. 123, 2—4, sicut ex ea re, quod aoristum in protasi, qui tamen eandem vim habet atque in apodosi, semper per præteritum vertit, unde apparet, non significationem solam eum impulisse, ut aoristum ita verteret.

Annot. II. Minus accurate aoristus, ubi arcte cum imperfecto est conjunctus, ita ut contextus ei quodammodo vim imperfecti tribuat, quasi impf. vertitur: ܐܝܟ ܕܡܫܬܠܡܝܢ ܗܘܘ ܝܘܡܬܐ ܕܡܫܬܘܬܐ ܡܫܕܪ ܗܘܐ ܘܡܕܟܐ ܗܘܐ *ὡς ἂν συνετελέσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ πότου, ἀπέστελλεν καὶ ἐκαθάρισεν* Job. 1, 5. Eadem sine dubio causa fuit vertendi *ἠμφιασάμην* ܡܬܥܛܦܐ ܗܘܝܬ (non ܐܬܥܛܦܬ) Job. 29, 14, quia verba hoc circumdantia imperfecta sunt, nisi forte Paulus plusqpf. *ἠμφιέσμην* legit, quod tunc quasi impf. vertit; sed dubito num ita sit, nam nunquam alibi plusqpf. passivum per impf. translatum repperi.

Annot. III. Dubius sum, num unquam aoristus, ubi vim habet plusquamperfecti, quasi plusqpf. per præteritum sequente ܗܘܐ vertatur **); legitur quidem: ܗܢܘܢ ܕܥܒܕܘ ܘܗܢܘܢ ܕܥܒܕܘ ܗܘܘ ... ܘܥܒܕܘ *ὅσοι ἐποίησαν, καὶ*

---

*) Eodem modo aoristus vertitur in recensione Harklensi Luc. 8, 42: ܘܗܝ ܡܝܬܐ ܗܘܬ pro *καὶ αὐτὴ ἀπέθνησκε.*

**) *Bernstein* quidem, vir inter eos, qui harum literarum nostro ævo periti sunt, facile primus (in Zeitschr. der deutschen morgenl. Gesellsch. III, p. 420) censet, 4 Reg. 18, 16 lectionem Barhebræi ܐܚܕܗ ܗܘܐ præ ܐܚܕܗ, quam exhibet editio *Middeldorpfii*, præferendam esse, quia Græce *ἐχύρωσε* notionem plusquamperfecti habet; sed hoc contra eam regulam est, quam secutus est Paulus in aoristo vertendo, cfr. 4 Reg. 1, 17. 3, 2. 3. 11, 9. 16, 11. 17, 19. 23 sæp.

ὅσοι ἠμφιέσαντο ... καὶ ᾠκοδόμησαν 4 Reg. 17, 8. 9, sed suspicor, illud ܗܘܘ post ܠܒܫܘ mendum scribæ esse; alioquin sine dubio etiam post reliqua præterita, quibus eadem vis plusquamperfecti inest, additum fuisset*), cfr. Jud. 19, 14.

§ 51. *Conjunctivus* et *Optativus* per omnia tempora Syriace per futurum vertuntur, e. g. ܐܢ ܬܥܒܪ ܒܝܬ ܡܝܐ ... ܐܢ ܬܥܒܪ ܒܝܬ ܢܘܪܐ ἐὰν διαβαίνῃς δἰ ὕδατος ... ἐὰν διέλθῃς διὰ πυρός Es. 43, 2; ܐܝܟܢܐ ܕܬܗܠܟܘܢ ... ܘܬܛܪܘܢ ἵνα πορεύησθε ... καὶ φυλάξησθε Ezech. 36, 27, cfr. Es. 1, 19. Jer. 12, 16. Prov. 24, 34. Cant. 8, 4; ܐܢ ܐܢܫ ܢܫܓܫ ܘܢܛܢܦ εἴ τις φράσσοι καὶ λυμαίνοιτο Prov. 25, 26; ܗܟܢܐ ܢܥܒܕ ܘܗܟܢܐ ܢܘܣܦ τάδε ποιήσαι καὶ τάδε προςθείη 4 Reg. 6, 31, cfr. Jud. 9, 15. Ps. 34, 4. Job. 15, 28. 29, 13.

Annot. I. Conjunctivus tamen post ἐάν, ὅταν, ἕως ἄν et conjunctiones similes, quæ cum ἄν compositæ sunt, sæpe per præsens vertitur, imprimis ubi ex futuro vel phrasi vim futuri habente pendet, e. g. ... ܐܢ ܐܡܪܝܢ ܚܢܢ ... ܡܝܬܝܢ ܚܢܢ ܘܐܢ ܝܬܒܝܢ ܚܢܢ ܗܪܟܐ ܐܦ ܡܝܬܝܢ ܚܢܢ ἐὰν εἴπωμεν ... ἀποθανούμεθα, καὶ ἐὰν καθίσωμεν ὧδε, καὶ ἀποθανούμεθα 4 Reg. 7, 4; ܘܝ ܠܗ ܠܚܕ ܐܡܬܝ ܕܢܦܠ οὐαὶ τῷ ἑνὶ ὅταν πέσῃ Eccl. 4, 10; ܐܡܬܝ ܕܡܗܠܟ ܐܢܬ ܐܝܬܝܗ̇ ... ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܕܡܟ ܐܢܬ ܢܛܪܟ ἡνίκα ἂν περιπατῇς ἐπάγου αὐτὴν ... ὡς δ᾽ ἂν καθεύδῃς φυλασσέτω σε Prov. 6, 22, cfr. 4 Reg. 7, 3. Es. 6, 13. Prov. 23, 1. 26, 25 al. Rarius talis conjunctivus, ubi ex præsenti vel præterito pendet, per præsens vertitur, e. g. ܐܡܬܝ ܕܩܐܡ ܐܢܐ ܥܠܝ ܡܡܠܠܝܢ ὅταν ἀναστῶ, κατ᾽ ἐμοῦ λαλοῦσι Job. 19, 18, cfr. 7, 4. Prov. 11, 15; ܐܦ ܐܢ ܓܝܪ ܡܬܕܟܪ ܐܢܐ ܐܬܥܡܠܬ ἐάν τε γὰρ μνησθῶ, ἐσπούδακα Job. 21, 6, cfr. Jud. 15, 14. Multo tamen sæpius futurum in ejusmodi juncturis retinetur; et hunc modum conjunctivi vertendi omnino arbitrarium esse, inde apparet, quod conjunctivus in eadem junctura verborum tum per participium tum per futurum redditur, sic ὃς ἐὰν ἐπιστηριχθῇ ἀνὴρ ἐπ᾽ αὐτήν vertitur: ܗܘ ܕܐܢ ܡܣܬܡܟ ܓܒܪܐ ܥܠܘܗܝ 4 Reg. 18, 21, sed in loco parallelo Es. 36, 6: ܗܘ ܐܢܫ ܕܐܢ ܢܣܬܡܟ, cfr. Cant. 2, 7 cum 3, 5.

Annot. II. Perraro conjunctivus aoristi, ubi eandem vim habet atque conjunctivus futuri exacti (perfecti) Latinorum, per præteritum exprimitur, e. g. ܘܢܗܘܐ ܕܡܐ ܕܫܠܡܬ καὶ ἔσται ὅταν παύσῃ Jer. 51, 63, cfr. Jud. 13, 17, quod exceptionaliter fieri, ostendit Job. 14, 13: ܠܟܣ ܓܝܪ ܠܡܛܫܝܘ ... ܪܘܓܙܐ

---

*) Opinari possis, Paulum mendose ἠμφιέσαντο pro plusqpf. habuisse, quod tamen si eam notitiam linguæ Græcæ, quam alibi exhibet, consideraveris, parum verisimile videbitur.

6

ܕܢܛܪ ܗܘܝܬ ܠܝ ܕܢܫܠܐ ܘܬܣܝܡ ܠܝ ܙܒܢܐ *εἰ γὰρ ὄφελον ἐφύλαξάς με ... ἕως ἂν παύσηταί σου ἡ ὀργή, καὶ τάξῃ μοι χρόνον*, ubi priore quidem loco conjunctivus per præsens, posteriore autem per præteritum translatus est (nisi forte etiam priore loco legendum est præt. ܕܢܛܪ).

Annot. III. Futurum sequente ܗܘܐ pleonastico, quod alibi non raro conjunctivo et optativo exprimendo inservit (vid. *Hoffmann,* Gramm. Syr. § 130, 5), semel tantum in nostra versione pro optativo repperi: ܡܢܘ ܓܝܪ ܢܬܠ ܗܘܐ *τίς γὰρ ἂν δοίη* Job. 19, 23 (sed Job. 31, 31 idem ܡܢܘ ܢܬܠ vertitur, cfr. 29, 2). Parum accurate optativus per præsens vertitur Job. 23, 3: ܡܢܘ ܕܝܢ ܝܕܥ ܕܐܫܟܚܝܘܗܝ ܐܢܐ ܠܗ ܘܐܬܐ ܠܫܘܠܡܐ *τίς δὲ γνοίη, ὅτι εὕροιμι αὐτὸν, καὶ ἔλθοιμι εἰς τέλος*; postremo loco (et in versiculis sequentibus) optativus regulariter per futurum translatum est, non autem duobus prioribus. Accidit etiam, ut in enuntiatione hypothetica optativus per imperfectum exprimatur: ܠܘ ܓܝܪ ܡܨܐ ܗܘܝܬ ܫܠܛ ܐܢܐ ܠܝ ܠܡܣܝܒܘܬ *εἰ γὰρ ὄφελον δυναίμην ἐμαυτὸν διαχειρώσασθαι* Job. 30, 24; sed plerumque per futurum vertitur, e. g. Ps. 118, 5. Job. 6, 2. 8.

§ 32. *Imperativus* præceptum involvens affirmativum per omnia tempora in secunda persona per imperativum, in tertia vero per futurum Syriace exprimitur, ita ut nunquam tempus, ad quod Græce pertineat, a priori dignosci possit, e. g. ܫܒܚܘ ... ܩܥܘ ... ܐܘܕܥܘ ... ܐܬܕܟܪܘ ... ܫܒܚܘ *ὑμνεῖτε ... βοᾶτε ... ἀναγγείλατε ... μιμνήσκεσθε ... ὑμνήσασθε* Es. 12, 4. 5; ܐܬܬܟܠܘ ܘܐܣܬܡܟܘ *πεποίθατε καὶ ἀντιστηρίσασθε* Es. 50, 10; ܢܫܒܚܟ *ἐγκωμιαζέτω σε* Prov. 27, 2; ܢܬܩܪܐ *κεκλήσθω* Es. 4, 1; ܢܣܒܘܢ ... ܘܢܚܣܢܘܢ *λαβέτωσαν ... καὶ κρατήσουσι* 4 Reg. 12, 5. — Imperativus autem prohibitivus semper per futurum vertitur, e. g. ܠܐ ܬܟܠܐ ܐܝܬܐ ܒܢܝ̈ ܕܝܠܝ *μὴ κώλυε, ἄγε τοὺς υἱούς μου* Es. 43, 6; ܠܐ ܬܒܙܘܙ ܡܣܟܢܐ ... ܘܠܐ ܬܨܥܪ *μὴ ἀποβιάσου ... καὶ μὴ ἀτιμάζῃς* Prov. 22, 22; ܠܐ ܬܬܬܟܠܘܢ *μὴ πεποίθατε* Jer. 7, 4, cfr. Es. 43, 18. 44, 21. Job. 12, 5 sæp.

§ 33. *Infinitivus* Græcus, si notionem retinet illius temporis, ad quod pertinet, per tempus finitum ei respondens circumscribitur. Hoc fit

1) Ubi verbis sentiendi et declarandi regitur; tunc enim per tempus finitum præcedente particula ܕ exprimitur, e. g. ܗܢܘܢ ܕܡܣܬܟܠܝܢ ܗܘܘ ܕܡܕܒܪܝܢ *οἱ ἐδόκουν κυβερνᾶν* Dan. 13, 5; ܚܙܝܬ ܕܡܢ ܛܘܪܐ ܐܬܓܙܪܬ ܟܐܦܐ *ἑώρακας ἐκ τοῦ ὄρους τμηθῆναι τὸν λίθον* Dan. 2, 45, cfr. Prov. 27, 14. 28, 24. Job. 15, 21. 20, 7 (ubi pro ܕܡܣܒܪ legendum est ܡܣܒܪ).

Annot. Interdum tamen ejusmodi infinitivus Syriace per infinitivum vertitur, ut ܐܢ ܢܬܗܘܢ ܒܠܒܐ ܠܡܬܦܢܝܘ (sic legendum est pro ܢܬܗܘܢܘܢ) *ἐὰν νοήσῃ τῇ καρδίᾳ ἐπιστραφῆναι* Job. 33, 23; ܠܐ ܢܗܝܡܢ ܠܡܬܦܢܝܘ ܡܢ ܚܫܘܟܐ *μὴ πιστευέτω ἐπιστραφῆναι ἀπὸ σκότους* Job. 15, 22, cfr. Ps. 26, 13.

2) Ubi infinitivus præpositione *ἐν* regitur, per tempus finitum præcedente ܟܕ vertitur; articulus, qui Græce infinitivo præmittitur, non vertitur, e. g. ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܡܣܩ ܡܪܝܐ *καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀνάγειν τὸν Κύριον* 4 Reg. 2, 1; ܟܕ ܡܡܠܠ ܐܢܐ ܠܘܬܟ ܐܦܬܚ *ἐν τῷ λαλεῖν με πρός σε ἀνοίξω* Ezech. 3, 27; ܘܗܘܐ ܟܕ ܫܡܥ ܡܠܟܐ *καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν βασιλέα* Dan. 3, 91; cfr. 4 Reg. 4, 10. 7, 17. 8, 29. Es. 37, 38. — Aliquando, imprimis ubi cum futuro connexus est, infinitivus præsentis per temp. finit. præcedente ܡܐ ܕ vel ܐܡܬܝ ܕ exprimitur, e. g. ܢܚܣܐ ... ܡܐ ܕܥܐܠ *ἱλάσεται ... ἐν τῷ εἰςπορεύεσθαι* 4 Reg. 5, 18, cfr. Ps. 27, 2. 50, 6; ܠܐ ܐܒܗܬ ܐܡܬܝ ܕܚܐܪ ܐܢܐ *οὐ μὴ αἰσχυνθῶ ἐν τῷ ἐπιβλέπειν με* Ps. 118, 6, cfr. Hos. 6, 12; ܠܡܢܐ ܟܕ ܟܡܝܪ ܐܢܐ ܪܕܐ ܐܢܐ ܡܐ ܕܐܠܨ ܒܥܠܕܒܒܐ *ἱνατί σκυθρωπάζων πορεύομαι ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν ἐχθρόν*; Ps. 41, 10. 42, 2. Perraro *ἐν* ante infinitivum per ܒ translatum repperi, e. g. ܒܚܕ ܙܒܢܐ ܐܡܪ ܡܠܠ ܡܪܝܐ *ἐν τῷ ἅπαξ λαλῆσαι τὸν Κύριον* Job. 33, 14, cfr. Ezech. 16, 52. Thren. 4, 14.

Annot. I. Infinitivus præsentis nonnunquam, ubi cum præterito connexus est, itaque propter contextum notionem imperfecti accipit, per imperfectum circumscribitur, e. g. ܡܐ ܕܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܘܡܐ ܕܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܘܡܐ ܕܡܫܬܩܠܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܐܪܥܐ ܡܫܬܩܠܝܢ ܗܘܘ *ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὰ ἐπορεύοντο, καὶ ἐν τῷ ἑστάναι αὐτὰ εἱστήκεισαν, καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν αὐτὰ ἀπὸ τῆς γῆς ἐξήροντο* Ezech. 1, 21; ܛܡܐܘ ... ܟܕ ܡܬܐܡܪܝܢ ܗܘܘ *ἐβεβήλωσαν ... ἐν τῷ λέγεσθαι αὐτούς* Ezech. 36, 20, cfr. 4 Reg. 4, 8. Ezech. 1, 12. 17. 19. 24. 10, 17. Ps. 41, 4. 11. Prov. 8, 29. Thren. 4, 14. — In una tantum loquendi formula inf. præs. constanter per præteritum vertitur: ܒܪ ܕ ... ܫܢܝܢ ܐܡܠܟܗ ܗܘܐ ܟܕ ܐܡܠܟ *υἱὸς ... ἐτῶν ἦν ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν* 4 Reg. 8, 17. 26. 11, 21. 14, 2. 15, 2 etc., quod sine dubio hoc modo transtulit Paulus, quia translatio regularis ܟܕ ܡܡܠܟ »dum rex erat« potuisset intelligi, quum sensus textus Græci sit: »quum rex factus est«. Eodem modo, sed parum accurate, vertitur: ܫܕܐ ܟܕ ܡܣܟܢܐ ܗܘܐ *ἔρριψε*

Συρία ἐν τῷ θαμβεῖσθαι αὐτούς 4 Reg. 7, 15*). — Raro fit, ut inf. præs. ex futuro pendens per futurum exprimatur, e. g. ܡܢ ܕܠܡܩܪܒܘ ܫܢܝܐ ܬܬܝܕܥ ܡܢ ܕܠܡܩܪܒܘ ܙܒܢܐ ܬܬܚܘܐ *ἐν τῷ ἐγγίζειν τὰ ἔτη ἐπιγνωσθήσῃ, ἐν τῷ παρεῖναι τὸν καιρὸν ἀναδειχθήσῃ* Hab. 3, 2, cfr. Ezech. 37, 28; similiter vertitur Jer. 9, 24: ܐܠܐ ܠ ܒܗܕܐ ܢܫܬܒܗܪ ܕܡܫܬܒܗܪ ... ܗܢܘ ܕܡܣܬܟܠܘ ܘܠܡܕܥܘ ܠܝ *ἀλλ' ἢ ἐν τούτῳ καυχάσθω . . . ἐν τῷ συνιεῖν καὶ γινώσκειν με.* Periit in his juncturis vis temporalis infinitivi, cfr. 3, Ann. I.

Annot. II. Infinitivus aoristi præpositione *ἐν* rectus, ubi cum futuro ita est connexus, ut actio, quam exprimit, et ipsa futuri temporis esse videatur, per participium præcedente ܕ ܡܐ vel ܕ ܐܡܬܝ vertitur, e. g. ܢܕܥܘܢ ... ܡܐ ܕܦܬܚܬ ܐܢܐ *γνώσονται . . . ἐν τῷ ἀνοῖξαί με* Ezech. 37, 13, cfr. 36, 23. Ps. 9, 4. 13, 7. 91, 8; ܢܕܥܘܢ ... ܐܡܬܝ ܕܬܒܪܬ ܐܢܐ *γνώσονται . . . ἐν τῷ συντρίψαι με* Ezech. 34, 27, cfr. 20, 41. 42; rarius per futurum præced. ܡܢ, ut ܡܢ ܕܢܬܠ ܡܪܝܐ ... ܐܕܘܫ *ἐν τῷ δοῦναι Κύριον . . . καταξανῶ* Jud. 8, 7; (Dan. 11, 4 inf. aor. cum futuro connexus per præteritum vertitur: ܡܐ ܕܩܡ ܢܬܬܒܪ *ἐν τῷ ἐπαναστῆναι αὐτὸν συντριβήσεται;* sed non dubito quin legendum sit ܡܐ ܕܢܩܘܡ). — Unico loco infinitivum aoristi cum imperfecto conjunctum per impf. translatum repperi: ܠܘ ܐܠܘ ܡܪܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܥܡܢ ܡܐ ܕܩܡܝܢ ܗܘܘ ܒܢܝܢܫܐ ܥܠܝܢ *εἰ μὴ ὅτι Κύριος ἦν ἐν ἡμῖν ἐν τῷ ἐπαναστῆναι ἀνθρώπους ἐφ' ἡμᾶς* Ps. 123, 2**).

Annot. III. Illas particulas, quæ Syriace locum præpositionis *ἐν* explent, ubi plures infinitivi eodem *ἐν* reguntur, ante primum tantum tempus finitum poni, dum reliqui infinitivi etiam per tempora finita, utpote eâdem particulâ recta, vertuntur, vix opus est ut moneam, e. g. ܡܣܟܐ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܐܡܬܝ ܕܡܩܒܠ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ... ܘܡܣܟܐ ܐܢܐ ܠܟܘܢ *προσδέξομαι ἐγὼ ὑμᾶς ἐν*

---

*) Jer. 2, 35 ܗܐ ܐܢܐ ܕܐܢ ܐܢܐ ܠܘܬܟ ܒܡܐ ܕܐܡܪܬ non cum codicibus vertendum est: *ἰδοὺ ἐγὼ κρίνομαι πρός σε ἐν τῷ λέγειν σε*, sed: *διὰ τὸ εἰπεῖν σε.*

**) Quod legitur Dan. 10, 15 (cfr. v. 11 et 19): ܡܢ ܗܘ ܕܡܡܠܠ ... ܝܗܒܬ sine dubio non cum cod. Chisiano vertendum est: *ἐν τῷ αὐτὸν λαλῆσαι . . . ἔδωκα*, sed: *ἐν τῷ αὐτὸν λαλεῖν*, vel potius: *αὐτοῦ λαλοῦντος* (cfr. Es. 65, 24). — Jer. 22, 23: ܬܬܬܢܚܝܢ ܡܢ ܕܐܬܝܢ ܠܟܝ ܚܒܠܐ *καταστενάξεις ἐν τῷ ἐλθεῖν σοι ὠδῖνας* aut mendum est librarii pro ܡܐ ܕܐܬܝܢ, aut vertendum est: *ἐκ τοῦ ἐλθεῖν.* De inf. aor. per plusquamperfectum vertendo vide notam nostram ad Jud. 8, 3.

τῷ ἐξαγαγεῖν με ὑμᾶς . . . καὶ ἐκδέχεσθαι ὑμᾶς Ezech, 20, 41. Hoc etiam de regulis sequentibus valet.

3) Aliis præpositionibus rectus, iis exceptis, quæ intentionem vel consequentiam denotant, infinitivus per tempus finitum ei respondens præcedente ܕ particula exprimitur; articulus *τὸ*, qui infinitivo præmittitur, plerumque per pronom. demonstr. ܗܿܘ vertitur, e. g. ܡܢ ܗܿܘ ܕܩܿܥܐ ܐܢܐ *ἀπὸ τοῦ κράζειν με* Ps. 31, 3; ܚܠܦ ܗܿܘ ܕܐܬܬܫܝܛܬܘܢ ܘܐܣܬܢܝܬܘܢ *ἀντὶ τοῦ ἀτιμασθῆναι ὑμᾶς καὶ μισηθῆναι ὑμᾶς* Ezech. 36, 3; ܡܛܠ ܗܿܘ ܕܫܒܼܘ *ἕνεκεν τοῦ αἰχμαλωτεῦσαι αὐτούς* Am. 1, 6, cfr. Es. 8, 6. Ezech. 29, 9. 36, 6. Am. 1, 11. Job. 4, 20. 21 al.; ܡܢ ܒܬܪ ܕܐܫܬܒܝܬ *μετὰ τὸ αἰχμαλωτισθῆναι* Thren. 1, 1; ܡܛܠ ܕܪܚܩܘ *διὰ τὸ ἀπώσασθαι αὐτούς* Am. 2, 4, cfr. 4 Reg. 3, 5. 14, 17. 22. 19, 28. Es. 36, 21. Jer. 3, 7. 24, 1. Job. 42, 7 al.

Annot. I. Aliquando tamen infinitivus ejusmodi præpositionibus rectus, ubi contextus ei notionem alius temporis tribuit, aliter vertitur, e. g. ܚܠܦ ܕܡܚܒܢܢ ܣܛܪܘܢܝ *ἀντὶ τοῦ ἀγαπᾶν με ἐνδιέβαλόν με* Ps. 108, 4, cfr. 37, 21, not. a (cfr. § 34). — Infinitivus aoristi præpositione *πρό* rectus aut per infinitivum constructum præced. ܕ, aut per futurum præced. ܕ vertitur, cujus rei nullam video causam, nam manifestum est notionem præteriti plerumque ei inesse, e. g. ܩܕܡ ܕܬܫܡܥܘܢ ܐܬܓܠܝ *πρὸ τοῦ ἀναγγεῖλαι ἐδηλώθη* Es. 42, 9; ܩܕܡ ܕܠܬܗܘܡܐ ܢܥܒܕ ܩܕܡ ܕܢܦܩܘܢ ܡܒܘܥܐ ܕܡܝܐ ܩܕܡ ܕܢܬܩܢܘܢ ܛܘܪܐ . . . ܝܠܕ ܠܝ *πρὸ τοῦ τὰς ἀβύσσους ποιῆσαι, πρὸ τοῦ προελθεῖν τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, πρὸ τοῦ τὰ ὄρη ἑδρασθῆναι . . . γεννᾷ με* Prov. 8, 24. 25, cfr. Ezech. 33, 22. Ps. 57, 10. 89, 2. 118, 67. Semel tantum infinitivum post *πρό* modo regulari translatum repperi: ܠܐ ܬܣܒ ܡܢܝ ܩܕܡ ܕܡܐܬ ܐܢܐ *μὴ ἀφέλῃς ἀπ' ἐμοῦ πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με* Prov. 30, 7 (cfr. Annot. II).

Annot. II. Infinitivus præsentis, sicut post *ἐν* (vid. 2, Ann. I), sic etiam post reliquas præpositiones, ubi cum præterito arcte connexus est, per imperfectum circumscribitur, e. g. ܦܪܩ ܐܢܘܢ ܡܛܠ ܗܿܘ ܕܪܚܡ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܘܚܐܣ ܗܘܐ ܥܠܝܗܘܢ *ἔσωσεν αὐτοὺς διὰ τὸ ἀγαπᾶν αὐτοὺς καὶ φείδεσθαι αὐτῶν* Es. 63, 9. — Eodem modo infinitivus aoristi ex futuro pendens (vid. 2, Ann. II) per præsens redditur, e. g. ܢܗܘܐ ܒܬܪ ܕܡܦܩ ܐܢܐ ܠܗܘܢ *ἔσται μετὰ τὸ ἐκβαλεῖν με αὐτούς* Jer. 12, 15, cfr. Jud. 9, 33. 15, 12. Ruth. 3, 3. Ezech. 43, 23. 44, 26. 46, 12. Prov. 20, 25. Eadem sine dubio causa fuit adhibendi præsens Ps. 36, 20: ܬܢܢܐ ܢܗܘܘܢ. ܟܕ ܡܬܦܪܣܝܢ ܗܢܘܢ ܕܝܩܝܪܐ ܠܗܘܢ

ܕܚܛܝܐ ܘܒܥܠܕܒܒܘܗܝ. ܡܢ ܕܐܫܬܒܚܘ ... ܐܬܓܡܪܘ *οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται· οἱ δὲ ἐχθροὶ τοῦ Κυρίου ἅμα τῷ δοξασθῆναι αὐτοὺς καὶ ὑψωθῆναι, ἐκλείποντες ... ἐξέλιπον*, suspicor enim, Paulum infinitivos *δοξασθῆναι* et *ὑψωθῆναι* quasi ex futuro *ἀπολοῦνται* pendentes accepisse, quamquam hoc contra simplicem juncturam verborum est, et contra eam interpunctionem, quam exhibet editio Bugati.

4) Infinitivi perfecti et futuri, quia semper notionem temporis retinent, semper per tempora finita iis respondentia circumscribuntur, e. g. ܣܒܪ ܕܗܘܐ ܐܫܬܡܠܝ *δοκεῖ ἤδη πεπληρῶσθαι* Job. 20, 22; ܡܢ ܗܝ ܕܣܢܝܬ *ἐκ τοῦ μεμισηκέναι σε* Ezech. 35, 11, cfr. Es. 60, 15. Prov. 30, 20; ܠܐ ܕܡܡܠܠܢ ܣܦܘ̈ܬܐ ܕܝܠܝ *μὴ λαλήσειν τὰ χείλη μου* Job. 27, 4, cfr. 12, 5; ܣܒܪ ܐܢܬ ܠܡܪܝܐ ܕܣܟܠܘܬܐ ܥܒܿܕ *οἴει τὸν Κύριον ἄτοπα ποιήσειν;* Job. 34, 12 (necesse enim est, sicut indicativus futuri, cfr. § 30, 6, sic et infinitivus per præsens exprimi possit).

Annot. I. Ea verba, quæ in indicativo perfecti vim præsentis habent ideoque per præsens vertuntur, etiam in infinitivo quasi præsentia tractanda esse, manifestum est. Exempla si quæras, invenias passim in regulis de ceteris infinitivis laudata. Et quod de indicativo diximus (§ 30, 1. Annot.), Paulum nonnulla horum perfectorum satis inconstanter vertere, idem de infinitivo valet, e. g. ܫܡܥܬ ... ܡܢ ܩܥܐ ܐܢܐ *εἰσήκουσας ... ἐν τῷ κεκραγέναι με* Ps. 30, 23; ܨܘܬ ... ܡܛܠ ܕܩܥܐ ܐܢܐ *πρόσχες ... ἐν τῷ κεκραγέναι με* Ps. 140, 1; ܢܫܡܥܢܝ ܡܢ ܩܥܐ ܐܢܐ *εἰσακούσεταί μου ἐν τῷ κεκραγέναι με* Ps. 4, 4; sed etiam: ܡܢ ܕܩܥܝܬ ܫܡܥܢܝ *ἐν τῷ κεκραγέναι με εἰσήκουσέ μου* Ps. 21, 25. Quod legitur Es. 5, 13: ܡܫܒܝܐ ܥܡܐ ܕܝܠܝ ܗܘܐ ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥ *αἰχμάλωτος ὁ λαός μου ἐγενήθη διὰ τὸ μὴ εἰδέναι αὐτόν* (sic vertas pro *αὐτούς* codicum, vel deleas *αὐτόν*), mendum scribæ videtur pro participio ܝܕܥ (cfr. 51, 7. 56, 11).

Annot. II. Quod supra (§ 30, 4) diximus in indicativo perfecti passivi aliquando contra regulam fieri, ut per præteritum vertatur, in infinitivo ejus regulariter fieri videtur, e. g. ܡܛܠ ܕܐܬܟܐܒ *διὰ τὸ κεκακῶσθαι* Es. 53, 7, cfr. Job. 20, 22. — Sicut contextus nonnunquam infinitivo præsentis notionem imperfecti impertit, sic etiam infinitivo perfecti notionem plusquamperfecti, quod Paulus interdum exprimit, e. g. ܚܝܠ ܡܪܝܐ ܠܥܓܠܘܡ ... ܥܠ ܐܝܣܪܝܠ ܡܛܠ ܕܥܒܕܘ ܗܘܘ *ἐνίσχυσε Κύριος τὸν Ἐγλὼμ ... ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ διὰ τὸ πεποιηκέναι αὐτούς* Jud. 3, 12; sic etiam opinor, Paulum Ps. 37, 17 pro ܡܛܠ ܕܐܬܬܙܝܥ ܗܘܝ ܕܢܬܬܙܝܥ ܥܠܝ ܪ̈ܓܠܝ legisse: *ἐν τῷ σεσαλεῦσθαι πόδας μου*

ἐπ' ἐμὲ ἐμεγαλοῤῥημόνησαν, nec ut in codicibus: *ἐν τῷ σαλευθῆναι.* — Quod extat Prov. 25, 26: ܠܐ ܟܐܢܐ ܕܡܫܬܡܥܐ ܢܦܠ *ἄκοσμον δίκαιον πεπτωκέναι*, sine dubio corrigendum est in præt. ܢܦܠ. Ps. 118, 7: ܐܘܕܐ ܠܟ ... ܐܝܟ ܕܝܠܦܬ ܐܢܐ *ἐξομολογήσομαί σοι ἐν τῷ μεμαθηκέναι με*, suspicor in codice Pauli *ἐν τῷ μανθάνειν* vel *μαθεῖν με* sonuisse.

§ 34. In omni alia junctura infinitivi præsentis et aoristi, quippe actionis tantum, non simul temporis notionem continentes, aut per infinitivum constructum (h. e. infin. præfixo ܠ), aut per futurum præfixa ܕ particula vertuntur, quod ܕ, si plures infinitivi per *καί* conjuncti sunt, primo tantum præfigitur et ante reliqua subauditur. Idem ܕ etiam infinitivo præfigitur, si præpositionibus vel conjunctionibus regitur, et ubi articulus Græcus (per ܗܘ) expressus est, e. g. ܗܘ ܕܢܬܩܪܒ ܠܐܠܗܐ ܛܒܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܡܣܡ ܒܡܪܝܐ ܣܒܪܐ ܕܝܠܝ *τὸ προσκολλᾶσθαι τῷ θεῷ ἀγαθόν ἐστι, τίθεσθαι ἐπὶ Κυρίῳ τὴν ἐλπίδα μου* Ps. 72, 28, cfr. 117, 8 s. Prov. 25, 7. 27. Job. 13, 5. 28, 28. 34, 20; ܛܒܐ ܗܘ ܗܘ ܕܠܐ ܬܢܕܪ ܐܘ ܕܬܢܕܪ ܘܠܐ ܬܦܪܘܥ *ἀγαθὸν τὸ μὴ εὔξασθαί σε, ἢ εὔξασθαί σε καὶ μὴ ἀποδοῦναι* Eccl. 5, 4, cfr. Jud. 9, 2. 18, 19. Job. 21, 34; — ܐܚܒܬ ... ܥܘܠܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܕܬܡܠܠ ܟܐܢܘܬܐ *ἠγάπησας ... ἀδικίαν ὑπὲρ τὸ λαλῆσαι δικαιοσύνην* Ps. 51, 5, cfr. Ezech. 40, 4; ܠܘܬ ܗܘ ܕܢܬܐܣܐ *πρὸς τὸ ἰατρευθῆναι* 4 Reg. 8, 29, cfr. Dan. 2, 30; — ... ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܠܡܫܬܘܕܥܘ ܠܡܬܢܟܦܘ *λέγω ὑμῖν ... ἐπιγινώσκειν, αἰδεῖσθαι* Prov. 24, 23, cfr. 4 Reg. 23, 3. Es. 42, 7. 56, 6. Jer. 24, 7; ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܟܘܪܫ ܕܢܬܪܥܐ *ὁ λέγων τῷ Κύρῳ φρονεῖν* Es. 44, 28, cfr. 36, 21. 43, 22. 49, 6; — ܐܝܟܢܐ ܕܬܦܪܩܘܢܢܝ ܡܢ ܒܥܠܕܒܒܐ ܐܘ ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܫܠܝܛܐ ܠܡܦܨܝܘܬܢܝ *ὥστε σῶσαί με ἐξ ἐχθρῶν, ἢ ἐκ χειρὸς δυναστῶν ῥύσασθαί με* Job. 6, 23; ܐܝܟܢܐ ܕܢܗܘܘܢ ... ܘܠܡܠܦܘ ܐܢܘܢ ... ܘܠܡܬܠ ܠܗܘܢ ... ܘܠܡܪܒܝܘ ܐܢܘܢ ... ܘܡܢ ܗܠܝܢ ܠܡܩܡܘ *ὥστε εἶναι ... καὶ διδάξαι αὐτοὺς ... καὶ διδόναι* (sic legas pro *διδόσθαι* Chis.) *αὐτοῖς ... καὶ ἐκπαιδεῦσαι αὐτοὺς ... καὶ ἀπὸ τούτων στῆσαι* Dan. 1, 4. 5, cfr. Jud. 9, 24. 4 Reg. 6, 23. Es. 8, 8. 48, 5. 66, 7. Prov. 30, 14.

Annot. I. Ubi infinitivus verbo regitur, nonnunquam per futurum verbo regenti *ἀσυνδέτως* adjunctum vertitur, e. g. ܫܕܪܢܝ ... ܐܡܠܠ *ἀπέστειλέ με ... λαλῆσαι* Es. 36, 12 (loco parallelo 4 Reg. 18, 27: ܫܕܪܢܝ ܠܡܡܠܠܘ); ܡܫܟܚ ܠܡܬܚܠܛܘ *δύναται συγκραθῆναι* Dan. 2, 43, cfr. Jud. 9, 9. 11. 13. Es. 29, 11. Dan. 9, 23. Prov. 26, 15.

Annot. II. Ubi infinitivus verbo regitur, cui vis privativa inest, hæc aliquoties præpositione ܡܢ seq. ܕ infinitivo præmittenda exprimitur, e. g. ܗܘ ܕܡܣܬܟܠ ܡܢ ܠܡܐܠܦ ὁ σχολάζων τοῦ μαθεῖν Prov. 17, 16; ... ܫܠܡܘ ܡܢ ܠܡܐܡܪ ܠܐܝܘܒ ἡσύχασαν ... ἀντειπεῖν Ἰώβ Job. 32, 1, cfr. Es. 59, 15. Jer. 51, 30. Prov. 3, 27 (sed plerumque per simplicem infin. constr. vertitur, vid. Es. 38, 14. Jer. 51, 63. Prov. 19, 27. 23, 13. Eccl. 12, 12). — Num eodem modo exprimatur notio privativa, ubi negatio μὴ infinitivo præmittitur, dubito; legimus quidem ܛܪ ܡܢ ܠܡܥܒܪ φύλαξαι μὴ παρελθεῖν 4 Reg. 6, 9; ܐܣܬܠܩܘ ܡܢ ܠܡܫܡܥ ἀπέστησαν τοῦ μὴ ἀκοῦσαι Dan. 9, 11; sed quum alibi semper negatio exprimatur (e. g. ܐܢ ܬܗܦܘܟ ... ܕܠܐ ܠܡܥܒܕ ἐὰν ἀποστρέψῃς ... τοῦ μὴ ποιεῖν Es. 58, 13, cfr. 56, 6. Jer. 17, 23. 18, 10. Ezech. 34, 10. Job. 31, 34. 33, 24), suspicor Paulum his locis in suo codice nullam negationem legisse.

Annot. III. Semel infinitivum aoristi substantive usurpatum per præteritum verti repperi: ܗܘ ܕܝܢ ܕܐܬܬܪܝܡ ܐܝܠܢܐ ܗܘ ܘܡܛܝ ܠܫܡܝܐ ܘܡܛܐ ܬܘܩܦܗ ܕܒܥܢܢܐ τὸ δὲ ἀνυψωθῆναι τὸ δένδρον ἐκεῖνο, καὶ ἐγγίσαι τῷ οὐρανῷ, καὶ τὸ κύτος αὐτοῦ ἅψασθαι τῶν νεφελῶν Dan. 4, 19; ibi enim contextus præteritum requirit. — Etiam aliis locis a regulis supra allatis disceditur, sed textus ibi corrigendus esse videtur, sic pro ܠܐܚܝܕܗ ܕܠܐ ܢܦܠ ἀνθέξεται αὐτὸν τοῦ μὴ πεσεῖν Job. 33, 24, lege fut. ܕܠܐ ܢܦܠ (cfr. 31, 34); pro ܡܢܘ ܓܝܪ ܢܬܠ ܕܢܬܟܬܒܢ ܡܠܝ ܢܣܝܡ ܕܝܢ ܠܗܘܢ τίς γὰρ ἂν δοίη γραφῆναι τοὺς λόγους μου, τεθῆναι δὲ αὐτά Job. 19, 23, lege ܕܢܬܣܝܡܘܢ præfixo ܕ (cfr. Jud. 9, 2), et e contrario pro ܛܒ ܠܝ ܠܡܡܬ ܐܘ ܕܐܚܐ ἀγαθόν μοι ἀποθανεῖν με ἢ ζῆν Jon. 4, 8, lege ܠܡܚܐ sine ܕ (cfr. Prov. 25, 7).

§ 35. *Participium* quum Syriace ad tempus aliquod verbale (præs. et perf. pass.) exprimendum plerumque adhibeatur, necesse est participia Græca per indicativum circumscribantur ejus temporis, ex quo participium petitum est, præcedente pro eo modo, quo adhibitum est participium, pronomine vel conjunctione, e. g. ܫܕܪܘ ... ܟܕ ܐܡܪܝܢ ἀπέστειλαν ... λέγοντες Jer. 36, 14; ܗܢܘܢ ܕܢܦܠܘ οἱ πεπτωκότες Ezech. 32, 27; ܡܕܝܢܬܐ ܕܠܐ ܡܬܥܡܪܢ πόλεις μὴ κατοικηθησομένας Jer. 22, 6; ܟܕ ܐܣܒܪ ܐܝܘܒ ܐܡܪ ὑπολαβὼν Ἰὼβ λέγει Job. 16, 1; ܐܝܠܝܢ ܕܡܫܝܚܢ τὰ κεχριμένα Dan. 4, 23.

Annot. I. Si participia complura per καί sunt conjuncta et articulo destituta sunt, pronomen vel conjunctio primo tantum præfigitur, ante reli-

qua autem subauditur; sin autem nullo *καί* juncta sunt vel articulum habent, pronomen vel conjunctio repetitur, e. g. ܕܡܛܥܐ ܠܥܡ̈ܡܐ ܘܡܘܒܕ ܠܗܘܢ ܕܡܛܥܐ ܠܥܡ̈ܡܐ ܘܡܕܒܪ ܠܗܘܢ *πλανῶν τὰ ἔθνη καὶ ἀπολλύων αὐτὰ, καταστρωννύων τὰ ἔθνη καὶ καθοδηγῶν αὐτά* Job. 12, 23; ... ܡܢܘ ܢܦܠܓ ܕܡܗܦܟ ܚܟܝܡ̈ܐ ܠܒܣܬܪ ܘܠܡܬܚܫܒܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܡܫܛܐ ܘܡܩܝܡ ܡܠܬܐ ... ܘܠܡܬܚܫܒܬܐ ܕܐܡܪ ܗܘ ܡܫܪܪ *τίς διασκεδάσει ... ἀναστρέφων φρονίμους εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ τὴν βουλὴν αὐτῶν μωραίνων, καὶ ἱστῶν ῥῆμα ... καὶ τὴν βουλὴν ἀληθεύων, ὁ λέγων* Es. 44, 25. 26; ܗܘ ܡܫܚܠܦ ܙܒܢ̈ܐ ... ܡܢ ܡܩܝܡ ܡܠܟ̈ܐ ܘܡܥܒܪ ... ܘܝܗܒ ... ܡܢ ܓܠܐ ܥܡܝܩ̈ܬܐ ... ܝܕܥ *αὐτὸς ἀλλοιοῖ καιροὺς ... μεθιστῶν βασιλεῖς καὶ καθιστῶν καὶ διδοὺς ... ἀποκαλύπτων βαθέα ... καὶ γινώσκων* Dan. 2, 21. 22, cfr. Es. 48, 1. 2. Ezech. 38, 11. Dan. 3, 22. 8, 27. Job. 7, 2.

Annot. II. Sicut indicativus (cfr. § 30, 2), ita etiam participium præsentis, ubi participium activum et passivum Syriacum eandem habent significationem, per utrumque vertitur, e. g. *ὁ κρατῶν* ܗܘ ܕܐܚܝܕ Es. 41, 13. Job. 26, 9, sed ܗܘ ܕܐܚܕ Prov. 26, 17, cfr. 18, 21; *οἱ ἐγγίζοντες* ܗܢܘܢ ܕܩܪܝܒܝܢ Es. 33, 13. Ps. 54, 19, sed ܗܢܘܢ ܕܩܪܒܝܢ Am. 6, 3. Ps. 31, 9, — et ea præsentia, quæ in indicativo promiscue per part. pass. et per part. conjugationis passivæ vertuntur, idem in participio admittunt, e. g. ܗܢܘܢ ܕܐܒܝܠܝܢ *οἱ πενθοῦντες* Es. 61, 2. 3, ܕܡܬܐܒܠ ܗܘܝܬ *πενθῶν* Dan. 10, 2. — Sed idem etiam usu venit, ubi indicativus nonnisi per participium activum vel part. conj. pass. translatus occurrit, e. g. *ἐνεδρεύοντες* ܡܢ ܟܡܢܝܢ Job. 38, 40, et ܗܢܘܢ ܕܟܡܢܝܢ Prov. 26, 19, cfr. Thren. 3, 10; indicativus vero *ἐνεδρεύει* est ܟܡܢ Ps. 9, pars 2, v. 9. Prov. 7, 12; *καθεύδοντες* ܕܕܡܟܝܢ Ps. 87, 6 et ܕܕܡܟܝܢ Es. 51, 20; *καθεύδεις* vero est ܕܕܡܟ ܐܢܬ Ezech. 4, 9; *κυκλῶν* ܚܕܪ 4 Reg. 6, 15, ܡܬܚܕܪ Cant. 3, 3, sed *κυκλοῖ.* ܡܬܚܕܪ Eccl. 1, 6; *σκυθρωπάζων* ܡܢ ܟܡܝܪ Ps. 41, 10. 42, 2, sed *σκυθρωπάζει* ܡܬܟܡܪ Prov. 15, 13. Non tamen dubito, quin omnino fortuitum sit, exempla non occurrere, ubi indicativus eodem modo translatus sit atque participium.

Annot. III. Participium perfecti activi verborum intransitivorum sæpe quasi passivum vertitur, nec hoc usu venit in iis solum, quæ in indicativo etiam quasi passiva vertuntur (ut ܩܒܝܥܐ *πεπηγώς* Eccl. 12, 11, not. n; ܗܢܘܢ ܬܟܝܠܝܢ ܕܬܟܠܝܢ *οἱ πεποιθότες* Es. 28, 17, cfr. § 30, 4), sed etiam in iis, quæ in indicativo eodem modo translata non occurrunt, e. g. ܠܗܘ ܕܢܦܝܩ *τὸ ἀπο-*

λωλός Ezech. 34, 4, cfr. Ps. 30, 13 (sed ܐܒܕ ἀπόλωλε Ezech. 12, 22. 37, 11), ܕܥܪܝܩ διαπεφευγώς 4 Reg. 9, 15 (ܥܪܩܘ πεφεύγασι Es. 22, 3); sic etiam πεπτωκώς semper vertitur ܕܢܦܝܠ, e. g. Dan. 10, 9. Jud. 3, 25. Am. 8, 3. 9, 11*), quum πέπτωκα semper est ܢܦܠ (tamen Job. 6, 16: ܢܦܝܠܝܢ ܥܠܝ ἐπιπεπτώκασί με). — Exempla etiam occurrunt, etsi raro, ubi part. perf. pass. per præteritum conjugationis passivæ translatum est, e. g. ܗܢܘܢ ܕܐܫܬܒܩܘ οἱ καταλελειμμένοι Es. 37, 31, cfr. 13, 12 (sed 37, 32 idem ܗܢܘܢ ܕܡܫܬܒܩܝܢ vertitur); ܡܕܡ ܕܐܬܥܒܕ ܗܘ τὸ πεποιημένον Eccl. 1, 9 (sed 1, 14 sæp. ܕܥܒܝܕ). — Quod ea verba, quæ in perfecto vim habent præsentis, in part. perf. quasi part. præs. vertuntur, non opus est, ut exemplis illustrem.

Annot. IV. Sicut indicativus futuri sæpe per præsens exprimitur, ita etiam participium, et hoc quidem multo sæpius quam per futurum, e. g. ܒܢܝܐ ܕܡܬܝܠܕܝܢ υἱοὶ τεχθησόμενοι Ps. 77, 6; ܗܘ ܕܡܬܕܝܢ ὁ κριθησόμενος Job. 13, 19, cfr. Ps. 21, 32. Eccl. 1, 9. 11.

§ 36. Ubi participium ut adjectivum adhibitum est, sive hoc attributive sive substantive usurpatur, per id tempus finitum vertitur, ad quod pertinet, præcedente ܕ relativo, cui, si participium articulo præditum est, præmittuntur pronomina demonstrativa eodem modo atque ante pronomen relativum ipsum (cfr. § 24), e. g. ܟܬܢܐ ܕܡܬܛܢܢ λίνον καπνιζόμενον Es. 42, 3; ܥܡܐ ܕܥܒܕ ܙܕܝܩܘܬܐ λαὸς δικαιοσύνην πεποιηκώς Es. 58, 2; ܠܐ ܢܗܘܐ ※ ܗܘ ܕܡܦܨܐ οὐκ ἔσται ※ ὁ: ἐξαιρούμενος Hos. 5, 14; ܠܡܢ ܕܩܢܐ ܠܗ τῷ κεκτημένῳ αὐτήν Prov. 17, 21; ܩܝܣܐ ܗܢܐ ܕܢܨܝܒ ξύλον τὸ πεφυτευμένον Ps. 1, 3; ܡܢ ܕܠܐ ܡܬܗܦܟ ὁ μὴ περιφερόμενος Prov. 11, 29; ܡܚܒܠܢܐ ... ܠܗܢܘܢ ܕܡܚܒܠܝܢ φθερῶ ... τοὺς βουλευομένους Jer. 13, 9; ܗܠܝܢ ܕܫܒܘ ... ܐܝܠܝܢ ܕܫܠܛܘ οἱ αἰχμαλωτεύσαντες ... οἱ κυριεύσαντες Es. 14, 2. — ܐܝܬܝܗܘܢ ܕܝܕܥܝܢ εἰσὶν εἰδότες Eccl. 4, 17; ܐܝܬܝ ܗܘܝܬ ܕܗܠܟ ἤμην πεπορευμένος Job. 31, 5; ܗܘܘ ܕܡܬܚܫܒܝܢ ἐγένοντο λογιζόμενοι Mich. 2, 1, cfr. 4 Reg. 6, 8. 26. 11, 3. 17, 25—29. Jer. 33, 1. Ezech. 1, 12. 2, 10. Dan. 1, 13. 6, 4. 7, 11. 10, 9. 12, 1. Job. 11, 18. Eccl. 8, 11.

Annot. I. Participium perfecti passivi et eorum verborum, quorum

---

*) Sic etiam Jer. 18, 21 et Ezech. 32, 23 pro ܢܦܝܠܝ ܚܪܒܐ πεπτωκότες μαχαίρᾳ legendum est ܢܦܝܠܝ ܚܪܒܐ.

part. perf. act. per part. pass. Syriace vertitur, non raro quasi adjectivum (h. e. in statu emphatico sine ܕ relativo) redditur, si nullo articulo præditum est, e. g. ܡܐܢܐ ܐܒܝܕܐ *σκεῦος ἀπολωλός* Ps. 30, 13, cfr. 4 Reg. 8, 5. Es. 41, 2. 43, 17. Prov. 23, 27; ܫܪܐ ܐܣܝܪ̈ܐ *λύει πεπεδημένους* Ps. 145, 7; ... ܗܝ ܕܚܪܒܐ ... ܐܘܪܚܐ ܕܡܥܒܪܢܘܬܐ ܠܡܦܪ̈ܩܐ ܘܠܡܬܦܪ̈ܩܢܐ *ἡ θεῖσα ... ὁδὸν διαβάσεως ἐῤῥυσμένοις καὶ λελυτρωμένοις* Es. 51, 10. 11, cfr. Ezech. 36, 4. Prov. 16, 30. Job. 5, 11. Eccl. 1, 15; ܗܘܐ ܥܡܐ ܒܙܝܙܐ ܘܡܬܒܙܙܢܐ *ἐγένετο ὁ λαὸς πεπρονομευμένος καὶ διηρπασμένος* Es. 42, 22; ܥܒܕܢܝ ... ܡܚܒܠܐ *πεποίηκέ με ... σεσηπότα* Job. 16, 8, cfr. 4 Reg. 15, 5. Es. 17, 7. 8. 30, 12. 62, 4. — Perraro part. pass. adjective usurpatur, ubi articulum habet, e. g. ܐܪܥܐ ܗܝ ܡܚܒܠܬܐ *ἡ γῆ ἡ ἠφανισμένη* Ezech. 36, 34; ܒܗܠܝܢ ܡܚܪ̈ܒܬܐ ... ܒܗܠܝܢ ܡܫܘܪ̈ܬܐ *ἐν ταῖς ἠρημωμέναις ... ἐν ταῖς τετειχισμέναις* Ezech. 33, 27, cfr. 36, 4. 35. — Raro part. præsentis quasi adjectivum vertitur, e. g. ܐܬܬܥܝܪ ܐܝܟ ܕܡܕܡܟ *ἐξηγέρθη ὡς ὑπνῶν* Ps. 77, 65; ܚܒ̈ܠܐ ܐܝܟ ܕܝܠܕܬܐ *ὠδῖνες ὡς τικτούσης* Jer. 22, 23, cfr. Es. 1, 8. Hos. 13, 12. Job. 29, 13*). — Neque solummodo participia quasi nomina vertuntur, ubi adjective vel substantive sine objecto posita sunt, sed etiam ubi objectum habent vel aliud attributum, quod ut sensus verbalis exprimatur exigere videtur; tunc in statu constructo ponuntur, objectum vero genitivus fit, et ad articulum eorum omnino non respicitur. Hoc modo part. activum æque sæpe ac passivum tractatur, e. g. ܟܠܗܘܢ ܥܒ̈ܕܝ ܠܐ ܢܡܘܣܘܬܐ *πάντες οἱ ἐργαζόμενοι ἀνομίαν* Ps. 35, 13; ܫܐܠܘ ܠܥܒ̈ܪܝ ܐܘܪܚܐ *ἐρωτήσατε παραπορευομένους ὁδόν* Job. 21, 29; ܡܢ ܣܢ̈ܐܝ *ἐκ τῶν μισούντων με* Ps. 17, 18; ܠܬ̈ܒܝܪܝ ܠܒܐ *τοῖς συντετριμμένοις τῇ καρδίᾳ* Ps. 33, 19; ܠܝ̈ܬܒܝ *καθημένοις ἐν σκότει* Ps. 106, 10, cfr. Es. 61, 1. Ps. 27, 3. 33, 17. 36, 1. 48, 2. 67, 2. 73, 23. 119, 7. Rarius ejusmodi genitivus per ܕ exprimitur, e. g. ܣܢ̈ܐܘܗ̇ ܕܨܗܝܘܢ *οἱ μισοῦντες Σιών* Ps. 128, 5; ܠܣܢ̈ܐܝ ܕܝܠܝ *τοὺς μισοῦντάς με* Ps. 17, 41, cfr. 43, 8 (plerumque tamen versio regularis occur-

*) Nonnunquam ܕ ante participium in statu absoluto positum post verbum substantivum desideratur, e. g. ܐܝܬܘܗܝ ܝܕܥ *ἐστὶν εἰδώς* Eccl. 9, 1, cfr. Es. 10, 20. 22, 24. 31, 1. 32, 3. Dan. 6, 26. Prov. 3, 5 (ubi pro ܗܘܬ legendum est ܗܘܐ), Eccl. 8, 16. 9, 5. Dubito, utrum Paulum his locis liberius solito vertisse, an ܕ a librariis omissum esse censendum sit. Posterius tamen, si locos supra (§ 36, fin.) laudatos comparaverimus, veri similius videbitur.

rit, e. g. ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܦܠܚܝܢ ܠܐ ܢܡܘܣܘܬܐ *πάντες οἱ ἐργαζόμενοι ἀνομίαν* Ps. 6, 9; ܐܝܠܝܢ ܕܣܢܝܢ ܠܝ *οἱ μισοῦντές με* Ps. 34, 19).

Annot. II. Neque tamen participia præsentis et perfecti per participia tantum, quæ quasi nomina construuntur, vertuntur, sed etiam non raro per nomina verbalia, quæ tum substantive tum adjective adhibentur; tunc articulus eorum non exprimitur, sed rarius participia hoc modo verti videntur, ubi articulo prædita sunt, e. g. ܡܓܕܠܐ ܕܢܛܪ̈ܝܢ *πύργος φυλασσόντων* 4 Reg. 17, 9; ܒܐܝܕܐ ܕܒܙܘܙܝܢ ܠܗܘܢ *ἐν χειρὶ διαρπαζόντων αὐτούς* 4 Reg. 17, 20; ܢܦܫܐ ܡܬܒܪܟܬܐ *ψυχὴ εὐλογουμένη* Prov. 11, 25; ܡܒ̈ܐܫܢܐ ܢܬܠܚܡܘܢ *οἱ πονηρευόμενοι ἐξολοθρευθήσονται* Ps. 36, 9; ܡܪܝܐ ܦܪܘܩܐ ܕܦܪܩܟ ܘܡܦܨܝܢܟ *Κύριος ὁ σώζων σε καὶ* (ὁ?) *ἐξαιρούμενός σε* Es. 60, 16, cfr. Jud. 2, 16. Es. 32, 4. Jer. 17, 13. 34, 22. Ps. 3, 2. Prov. 8, 26. 30. Thren. 1, 5. 6. 7 (cfr. § 27, 3).

Annot. III. Ubi participium sine articulo pro tempore finito positum est, ut dicunt, etsi hic usus sine dubio subaudito verbo substantivo explicandus est, tamen non eodem modo redditur, atque ubi illud expressum est, sed semper sine ܕ, eodem modo quo indicativus, e. g. ܒܚܪ ܠܒܐ ܘܟܘ̈ܠܝܬܐ ܐܠܗܐ *ἐτάζων καρδίαν καὶ νεφροὺς ὁ θεός* Ps. 7, 10; ܗܐ ܚܝܠܐ ܚܕܪ ܠܡܕܝܢܬܐ *ἰδοὺ δύναμις κυκλοῦσα τὴν πόλιν* 4 Reg. 6, 15, cfr. Jud. 3, 25. 4 Reg. 6, 5. Ps. 102, 6. Job. 15, 20. Eccl. 9, 16. Sin autem participium articulo præditum est, eodem modo atque post verbum subst. vertitur, e. g. ܪܘܚܐ ܐܠܗܝܬܐ ܗܝ ܗܝ ܕܥܒܕܬ ܠܝ ܢܫܡܬܗ ܕܝܢ ܕܐܚܝܕ ܟܠ ܗܝ ܕܡܠܦܐ ܠܝ *πνεῦμα θεῖον τὸ ποιῆσάν με, πνοὴ δὲ παντοκράτορος ἡ διδάσκουσά με* Job. 33, 4.

Annot. IV. Participium præsentis nonnunquam, ubi cum tempore præterito ita conjunctum est, ut contextus ei vim imperfecti impertiat, per imperfectum exprimitur (cfr. § 33, 2, Ann. I; 3, Ann. II), e. g. ܗܢܘܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ܗܘܘ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ *οἱ πωλοῦντες ἔλεγον* Zach. 11, 5; ܡܛܠ ܕܐܬܒܝܐܘ ... ܡܢ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܐ ܕܗܢܘܢ ܕܡܨܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܘܡܒܐܫܝܢ ܠܗܘܢ *ὅτι παρεκλήθη ... ἀπὸ προσώπου τῶν πολιορκούντων αὐτοὺς καὶ κακούντων αὐτούς* Jud. 2, 18, cfr. 11, 21. Dan. 13, 57. Job. 1, 5. Sic etiam 4 Reg. 1, 7 pro absurdo ܡܢܘ ܕܝܢܐ ܕܓܒܪܐ ܗܘ ܕܣܠܩ ܗܘܐ ... ܘܡܠܠ *τίς ἡ κρίσις τοῦ ἀνδρὸς τοῦ ἀναβαίνοντος ... καὶ λαλήσαντος;* legendum est ܕܣܠܩ ܗܘܐ. — Participium perfecti, ubi ex contextu vim plusquamperfecti accipit, interdum per plusqpf. exprimitur (cfr. § 33, 4, Ann. II), e. g. ܗܘܘ ܠܗ ܠܐܠܦܝܢ ܪ̈ܟܒܐ ܕܟܢܝܫܝܢ ܗܘܘ

ἐγένοντο αὐτῷ τριάκοντα υἱοὶ ἐπιβεβηκότες Jud. 10, 4. 12, 14, cfr. Dan. 10, 5. Job. 19, 14. — Raro participium aoristi cum futuro connexum per præsens vertitur, ܗܘ ܕܦܓܥ ... ܩܕܡܝܐ ܡܬܬܩܠܐ (sic pro ܡܬܬܩܠܐ legendum est) ὁ ἀπαντήσας ... πρῶτος ὑποσκελισθήσεται Prov. 26, 18; dubito, an potius legendum sit præteritum ܗܘ ܕܦܓܥ.

Annot. V. Articulus ante participia plerumque accuratissime per pronomina demonstrativa redditur. Desideratur quidem interdum, e. g. ܟܠܗܘܢ ܕܡܬܟܬܫܝܢ πάντες οἱ στρατευόμενοι Es. 29, 7, imprimis in formula οὐκ ἔστιν ὁ ..., e. g. ܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܡܩܒܠ οὐκ ἦν ὁ ἐκδεχόμενος Nah. 3, 18, cfr. Jud. 3, 25. 26. Es. 41, 28. 42, 22. Am. 5, 6. Thren. 1, 7; sed in talibus locis non dubito, quin aut pronomen incuria scribarum e codice Syriaco exciderit, aut Paulus in suo codice Græco nullum articulum legerit. — Tamen ubi participium in accusativo positum locum objecti occupat, pronomen demonstrativum nonnunquam omitti videtur, e. g. ܬܐܟܘܠ ... ܠܕܡܕܢܚܝܢ φάγῃ τὰ ἀνατέλλοντα 4 Reg. 19, 29, cfr. Es. 49, 7. Am. 9, 11; hoc ea quidem re defendi potest, quod ܠ præfixum locum articuli expleat, sed quum eodem modo etiam exprimatur participium articulo destitutum, e. g. ܐܥܝܪ ܠܕܥܪܩܝܢ ἐξεγερῶ φεύγοντας Es. 43, 14, cfr. 61, 4. Ps. 68, 21. 145, 8. Prov. 11, 27. Eccl. 10, 8: potius fortasse Paulum talibus locis nullum articulum legisse censendum est (cfr. tamen § 14, Ann. II. b). — E contrario autem, ubi participium articulo carens in genitivo positum est, et interdum ubi præpositione regitur, aliquoties pronomen demonstrativum Syriace inseri videtur, ut evitetur ille sonus malus, qui ex ܕ eidem verbo bis præfixo oreretur, e. g. ܗܘ ܕܡܨܥܪ ܫܡܝܐܝܬ ... ܢܕܥܟ ܠܫܪܓܗ κακολογοῦντος ... σβεσθήσεται λαμπάς Prov. 20, 20; ܩܠܐ ܕܗܠܝܢ ܕܩܥܝܢ φωνὴ κεκραγότων Jer. 48, 3, cfr. Job. 7, 8. Eccl. 9, 17; ܩܕܡ ܗܘ ܕܩܐܡ ἀπέναντι ἑστηκότος 4 Reg. 19, 26, cfr. Jud. 15, 5. — Quod legitur Jer. 50, 28: ܩܠܐ ܕܥܪܩܝܢ φωνὴ φευγόντων, mendum manifestum est pro ܩܠܐ ܕܗܢܘܢ ܕܥܪܩܝܢ (vel ܕܕܥܪܩܝܢ).

§ 37. Ubi participium subjecto vel objecto appositum statum, modum, causam etc. eorum denotat, per tempus finitum, quod ei respondet, præcedente conj. ܟܕ circumscribitur, e. g. ܟܕ ܗܘܐ ܥܒܕ ܐܢܬ ... ܬܚܬܐ ܐܢܬ τοῦτο ποιῶν ... σωρεύσεις Prov. 25, 22; ܢܐܙܠ ܟܕ ܐܙܠܝܢ πορευθῶμεν πορευόμενοι Zach. 8, 21; ܐܪܝܡܬ ... ܟܕ ܬܟܝܠ ܗܘܝܬ ἐπῆρα ... πεποιθώς Job. 31, 21; ܟܕ ܠܐ

ܡ̇ܢܘ ܐܬܬܟܠܬ ܠܡܡܪܕ *ἐπὶ τίνι πεποιθὼς ἠθέτησας*; 4 Reg. 18, 20; ܫ̇ܡܥܢ ܗܘܝܬ ܠܗ ܟܕ ܡܡܠܠ *ἤκουον αὐτοῦ λαλοῦντος* Ezech. 2, 2; ܟܕ ܕܝܢ ܕܡܟܠ ܡ̈ܝܐ ܢ̇ܚܦܘܢܟ *κοιμηθέντα δὲ ὕδωρ ἐκάλυψέ σε* Job. 22, 11. — Raro, ubi participium subjecto vel objecto enuntiationis futuricæ apponitur, ܗܘܐ ܕ pro ܟܕ repperi: ܢܦܢܝܘܗܝ ܗܘܐ ܕܐܬܓܒܪ *ἀποκαταστήσει αὐτὸν ἀνδρωθέντα* Job. 33, 25, cfr. Prov. 20, 14 (?). — Quod legitur Prov. 8, 31: ܟܕ ܚܕܐ ܗܘܐ ܡܫܡܠܝܢ ܠܬܒܝܠܬܐ *ὅτε ἐνευφραίνετο συντελέσας τὴν οἰκουμένην*, sine dubio mendum est pro ܟܕ ܡܫܡܠܝܢ.

Annot. I. Regulæ huic non obstat, quod Paulus nonnunquam participia, quæ apposita sunt, quasi attributive vel substantive usurpata vertit, quod imprimis fit, ubi talia participia objecto, rarius ubi subjecto apposita sunt, e. g. ܠܐ ܢܚܙܐ ܟܘܟܒ ܢܘܓܗܐ ܕܕܢܚ *μὴ ἴδοι ἑωςφόρον ἀνατέλλοντα* Job. 3, 9, cfr. 2, 13. 5, 3. Jud. 5, 30. 4 Reg. 4, 25. 19, 8. Jer. 26, 7. Ezech. 23, 14 s. Dan. 6, 11. 14. 13, 58. Am. 9, 1. Ps. 36, 25. 35 (dubito tamen, an plerisque locis ܕ pro conjunctione habendum sit, cfr. Annot. II, c); ܬܒܝ ܡܬܐܒܠܬܐ *κάθισον κατανενυγμένη* Es. 47, 5, cfr. Ezech. 1, 4, et plerumque in formula ܗܘܬ ܡܠܬܗ ܕܡܪܝܐ ܠܘܬܝ ܕܐܡܪ *ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με λέγων*, e. g. Ezech. 3, 16. Hagg. 1, 1. 3. Zach. 1, 7 sæp. (sic etiam legas Ezech. 38, 1 pro ܕܐܡܪ). Hanc versionem enim inde ortam esse, quod Paulus sensum non bene intellexit, vel negligentius vertit, ostendit ea res, quod legimus ... ܫܕܪ ... ܠܩܫ̈ܝܫܐ ܕܟܗ̈ܢܐ ܕܡܟܪܟܝܢ ܣܩ̈ܐ *ἀπέστειλε ... τοὺς πρεσβυτέρους τῶν ἱερέων περιβεβλημένους σάκκους* Es. 37, 2, sed loco parallelo 4 Reg. 19, 2 recte: ܟܕ ܡܟܪܟܝܢ ܣܩ̈ܐ; item interdum recte translatum est ܗܘܬ ܡܠܬܗ ܕܡܪܝܐ ܠܘܬܝ ܟܕ ܐܡܪ, e. g. Ezech. 6, 1. Hagg. 2, 11. 21. Zach. 1, 1.

Annot. II. *a*) Ubi in versione LXX participium adhibetur pro infinitivo absoluto Hebræorum, qui verbo ejusdem radicis præmittitur, Paulus hoc participium per infin. absol. exprimit, e. g. ܡܬܛܢܦܘ ܬܬܛܢܦ *μιαινομένη μιανθήσεται* Jer. 3, 1; ܡܐܠܦ ܢܐܠܦܘܢ *μαθόντες μάθωσι* Jer. 12, 16, cfr. Jud. 9, 8. Es. 48, 8. Nah. 3, 13. Ps. 117, 11. 18 sæp. Raro ejusmodi participium per ܟܕ sequente tempore finito exprimitur, e. g. ܟܕ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܬܚܙܘܢ *βλέποντες βλέψετε* Es. 6, 9. — *b*) Ubi participium Græce eandem vim habet atque infinitivus constructus Hebræorum, nonnunquam liberius solito per infinitivum constructum vertitur, quod tamen extra ordinem et quasi involuntarie accidit, e. g. ܗܠܟ ܘܐܡܪ ܠܘܬ ܚܙܩܝܐ ܠܡܐܡܪ *βάδιζε καὶ εἶπον πρὸς*

Ἀνανίαν λέγων Jer. 28, 13 (sed: ܩܪܝ ܠܟܠܗܘܢ ܡ̈ܠܐ ... ܟܕ ܐܡܪ ܐܢܬ *ἀνάγνωθι πάντας τοὺς λόγους ... λέγων* Jer. 11, 6); ܫܡܥ ܡܛܠ ܬܪܗܩ ... ܠܡܐܡܪ *ἤκουσε περὶ Θαρακὰ ... λέγων* 4 Reg. 19, 9 (sed: ܐܫܬܘܕܥ ܠܒܝܬܗ ܕܕܘܝܕ ܟܕ ܐܡܪ *ἀνηγγέλη εἰς τὸν οἶκον Δαυὶδ λέγων* Es. 7, 2; ܢܬܐܠܐ ܐܠܝܬܐ ܒܡܥܠܬܐ ܕܐܡܪܝܢ *θρηνήσεται θρῆνος ἐν μέλει λέγων* Mich. 2, 4); ܫܠܡ ܠܡܥܒܕ *συνετέλεσε ποιῶν* 4 Reg. 10, 25, cfr. Jud. 3, 18. 15, 17. 4 Reg. 5, 6. 10. 9, 36. 19, 10. Jer. 28, 2. 43, 1. — *c*) Participium, quod post nonnulla verba cum subjecto vel objecto appositione conjunctum vim infinitivi habet, plerumque eodem modo atque infinitivus per tempus finitum præfixa conjunctione ܕ exprimitur, e. g. ܡܢ ܕܫܠܐ ܐܪܡܝܐ ܕܡܡܠܠ *παυσαμένου Ἱερεμίου λαλοῦντος* Jer. 26, 8; ܠܐ ܓܝܪ ܝܕܥ ܐܢܐ ܒܢܦܫܝ ܕܣܥܪܬ ܣܪ̈ܝܚܬܐ *οὐ γὰρ σύνοιδα ἐμαυτῷ ἄτοπα πράξας* Job. 27, 6; ܐܢ ܬܚܙܝܢܝ ܕܡܣܬܠܩ ܐܢܐ *ἐὰν ἴδῃς με ἀναλαμβανόμενον* 4 Reg. 2, 10, cfr. Jud. 9, 48. 4 Reg. 8, 13. Es. 62, 6. Ezech. 16, 6 (interdum tamen ejusmodi participium modo solito per ܟܕ seq. temp. fin. exprimitur, vid. 4 Reg. 9, 25. Ezech. 2, 2). — Si ei verbo, quo tale participium regitur, vis privativa inest, hæc aliquoties (ut in infinitivis, vid. § 34, Ann. II) per præpositionem ܡܢ exprimitur, e. g. ܠܐ ܐܬܢܝܚ ܡܢ ܕܡܒܪܟ ܐܢܐ ܠܟ *οὐ παύσομαι εὐλογῶν σε* Es. 38, 20; ܠܐ ܢܬܢܝܚ ܡܢ ܕܥܒܕ ܦܐܪܐ *οὐ διαλείψει ποιῶν καρπόν* Jer. 17, 8, cfr. 44, 18. Es. 57, 10. Peculiariter vertitur Job. 29, 9: ܫܠܝܘ ܡܢ ܕܡܡܠܠܘ *ἐπαύσαντο λαλοῦντες*, quod dubito an ex analogia locorum supra laudatorum corrigendum sit in ܡܢ ܕܡܡܠܠܝܢ.

Annot. III. Participium præsentis subjecto enuntiationis præteritæ appositum nonnunquam per imperfectum circumscribitur (cfr. § 36, Ann. IV), e. g. ܟܕ ܕܝܢ ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܐܟܚܕܐ ܒܢ̈ܘܗܝ ... ܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܡܫܬܘܬܐ ... ܟܕ ܕܒܪܝܢ ܗܘܘ ܐܦ ܠܬܠܬ ܐܚ̈ܘܬܗܘܢ *συμπορευόμενοι δὲ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ... ἐποίουν πότον ... συμπαραλαμβάνοντες καὶ τὰς τρεῖς ἀδελφάς* Job. 1, 4, cfr. Dan. 3, 1. 5, 4. Prov. 7, 15 (ubi pro: ܟܪܓܝܓܐ ܗܘܝܬ ... ܐܫܟܚܬ *ποθοῦσα ... εὕρηκα* legendum videtur ܟܕ ܪܓܝܓܐ ܗܘܝܬ; quum enim particula ܟܕ, quamvis rationem participii hoc loco bene exprimeret, quod ego sciam, non alibi in versione Pauli extet, non dubito quin mendum scribæ sit). — Eodem modo part. perfecti per plusquamperfectum exprimitur, e. g. ܥܗܕ ܐܢܐ ܐܢܐ ܘܐܢܬ ܟܕ ܪܟܝܒܝܢ ܗܘܝܢ *μέμνημαι ἐγὼ καὶ σὺ ἐπιβεβηκότες* 4 Reg. 9, 25.

Annot. IV. Participium aoristi subjecto verbi in futuri positi vel vim futuri habentis appositum ut plurimum per præsens redditur (cfr. § 33, 2, Ann. II), quia notio præterita propter conjunctionem cum futuro (cum quo

actio participii quoad tempus coincidit) periisse videtur, e. g. ܡܢ ܐܙܠ ܐܢܐ ܐܒܥܐ *ἐλθὼν ζητήσω* Prov. 23, 35; ܕܠܡܐ ܡܢ ܣܒܥ ܐܢܬ ܬܬܒܠܥ *μήποτε πλησθεὶς ἐξεμέσῃς* Prov. 25, 16; ܡܢ ܩܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܪ̈ܫܢܐ ܛܝܒܘ *ἀναστάντες ἄρχοντες ἑτοιμάσατε* Es. 21, 5, cfr. 4 Reg. 9, 26. Prov. 25, 17. 29, 25. Job. 11, 11. 22, 26. 24, 22. 23. 32, 20. 33, 26. Rarius part. aoristi per futurum circumscribitur, e. g. ܐܢܬ ܡܢ ܩܡ ܬܬܪܚܡ ܠܨܗܝܘܢ *σὺ ἀναστὰς οἰκτειρήσεις Σιών* Ps. 101, 14, cfr. Ezech. 8, 13. 15. — Peculiariter participium per ܕ ܠܐ sq. temp. finit. redditur Prov. 17, 28: ܠܣܟܠܐ ܗܘܐ ܕܠܐ ܒܥܐ ܠܐ ܚܟܡܬܐ ܡܬܚܫܒܐ ܡܢ ܫܐܠܬܐ ܗܘ ܠܗ ܕܒܢ ܡܫܬܠܡ ܕܚܟܝܡܐ ܐܬܚܫܒܘܗܝ *ἀνοήτῳ ἐπερωτήσαντι σοφία λογισθήσεται, ἐνεὸν ἑαυτὸν ποιήσας δόξει φρόνιμος εἶναι*, cujus rei nullam aliam video causam quam negligentiam translatoris (nisi forte textus incuria scribarum corruptus est); etsi enim ratio participiorum in utroque hemistichio eadem est, tamen diverse vertuntur. — Etiam ubi part. aoristi subjecto »futuri in præterito« appositum est, per præsens exprimitur: ܗܫܐ ܓܝܪ ܡܢ ܕܕܡܟ ܢܚܐ ܗܘܝܬ *νῦν γὰρ ἂν κοιμηθεὶς ἡσύχασα* Job. 3, 13 (aliter infinitivus, cfr. § 33, 2, Ann. II). — Sed non solum ubi part. aor. cum futuro connexum est, etiam ubi apponitur subjecto verbi præsentis, quod vim futuri involvere videtur, accidit, ut per præsens vel futurum vertatur, e. g. ܡܢ ܡܛܫܝܐ ܡܚܒܢܐ ܐܝܕܗ ... ܠܐ ܫܟܝܚܐ ܠܡܩܪܒܘܬܗ *κρύψας ὀκνηρὸς τὴν χεῖρα ... οὐ δύναται ἐπενεγκεῖν αὐτήν* Prov. 26, 15; ܡܢ ܢܣܛܐ ܡܫܬܘܙܒ *ἐκκλίνας σώζεται* Prov. 10, 25, cfr. 22, 3. Es. 46, 6 (?). Dubitarem, num re vera Paulus in suo codice Græco præsens legisset, nisi locus Prov. 26, 15, quem laudavi, manifeste hoc demonstraret, eo quod Part. Peil ܫܟܝܚܐ nunquam futuro exprimendo inservit, hoc enim, ubi per participium exprimitur, semper ܡܫܟܚܐ vertitur*).

*) Num unquam part. aor. per plusquamperfectum reddatur, maxime dubito. Occurrit quidem Job. 3, 13: ܡܢ ܕܕܡܟ ܗܘܝܬ ܐܬܬܢܝܚܬ *ὑπνώσας ἀνεπαυσάμην*, sed suspicor vocem ܗܘܝܬ spuriam esse; alioquin sine dubio eodem modo atque in priore hemistichio hujus versus Paulus vertisset: ܡܢ ܕܕܡܟ (ܐܢܐ) ܡܬܬܢܝܚ ܗܘܝܬ, si scilicet hæc verba recte intellexisset: „dormiens quievissem“; sin autem prave ea intellexit: „quum dormivi, quievi“, nulla apparet causa vertendi aoristum quasi plusqpf. — Dan. 3, 7 legimus: ܢܦܠܘ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܥܡ̈ܡܐ ... ܘܣܓܕܘ, pro quo cod. Chis: *πίπτοντα πάντα τὰ ἔθνη ... προσεκύνησαν*, quæ verba Syriace sic sonare non posse manifestum est. Non dubito quin delendum sit ܗܘܘ post ܢܦܠܘ, et tunc vertendum est: *πεσόντες ... προσεκύνησαν* (cfr. Annot. V).

Annot. V. Ubi participium aoristi arctissime, modo quodam adverbiali, cum verbo sequente ita conjunctum est, ut actiones utriusque verbi prorsus cohæreant, per eundem modum plerumque vertitur, in quo positum est verbum principale, cui tunc aut *ἀσυνδέτως* annectitur aut rarius per ܘ copulativum, e. g. ܐܢܬ ܢܣܒܬ ܥܦܪܐ ܛܝܢܐ ܓܒܠܬ *σὺ λαβὼν γῆν πῆλον ἔπλασας* Job. 38, 14, cfr. Dan. 3, 91; ܢܐܙܠܘܢ ܗܟܝܠ ܢܒܥܘܢ *πορευθέντες δὴ ζητησάτωσαν* 4 Reg. 2, 16; ܐܙܠ ܣܚܐ ܐܢܐ *πορευθεὶς λούσομαι* 4 Reg. 5, 12, cfr. Jud. 9, 9. 11. 13. Jer. 35, 11; ܥܘܠܘ ܡܚܘ *εἰσελθόντες πατάξατε* 4 Reg. 10, 25, cfr. Jud. 8, 20. 4 Reg. 5, 10. Prov. 3, 28; — ܩܐܡ ܗܘܐ ܘܚܙܐ *ἑστὼς ἐθεώρει* Dan. 3, 91, cfr. Jud. 3, 24; ܩܘܡ ܙܠ *ἀναστὰς πορεύθητι* 4 Reg. 1, 3; ܟܠ ܡܢ ܕܠܐ ܢܦܠ ܘܢܣܓܘܕ *πᾶς ὃς ἂν μὴ πεσὼν προσκυνήσῃ* Dan. 3, 6, cfr. v. 11. 15 (pro arbitrio autem ita vertisse Paulum, ostendunt loca parallela ܟܕ ܢܦܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܣܓܘܕܘ *πεσόντες προσκυνήσατε* Dan. 3, 5 et: ܦܩܕܬ ... ܕܟܕ ܢܦܠ ܢܣܓܘܕ *προσέταξα ... ἵνα πεσὼν προσκυνήσῃ* v. 10).

§ 38. In »genitivo consequentiæ« participium etiam per tempus finitum, ex quo petitum est, præcedente ܟܕ ,vel rarius ܡܐ ܕ, exprimitur, e. g. ܟܕ ܡܡܠܟ ܚܙܩܝܐ *βασιλεύοντος Ἐζεκίου* Es. 36, 1; ܟܕ ܗܢܘܢ ܢܦܠܝܢ *ἐκείνων πιπτόντων* Prov. 29, 16; ܟܕ ܗܘ ܩܡ *αὐτοῦ ἀναστάντος* 4 Reg. 8, 21, cfr. 2, 11. 19, 37. Jer. 26, 8. Mich. 2, 11 sæp.; ܡܐ ܕܐܬܦܬܚ ܦܘܡܐ ܕܝܠܝ ܠܐ ܐܬܟܠܝ *ἀνοιχθέντος τοῦ στόματός μου, οὐ συνεσχέθη* Ezech. 33, 22, cfr. Jud. 13, 12. Jer. 28, 9. Dan. 8, 23.

Annot. Quæ peculiaria occurrunt in vertendo participio appositionaliter adhibito, eadem fere in genitivis consequentiæ usu veniunt, e. g. ܟܕ ܡܣܟܝܢ ܗܘܝܢ ܕܣܟܝܢ *ἀποσκοπευόντων ἡμῶν ἀπεσκοπευσάμεθα* Thren. 4, 17, cfr. Jud. 13, 9. Jer. 18, 20. 28, 1. Dan. 8, 1. 2. Ps. 100, 4 (vid. § 37, Ann. III); ܟܕ ܡܨܠܐ ܐܢܬ ܠܘܬܗ ܢܫܡܥܝܟ *εὐξαμένου σου πρὸς αὐτόν, εἰσακούσεταί σου* Job. 22, 27, cfr. Prov. 29, 24; ܟܕ ܢܫܬܠܡ ܓܒܪܐ ܙܕܝܩܐ ܠܐ ܐܒܕ ܣܒܪܗ *τελευτήσαντος ἀνδρὸς δικαίου, οὐχ ὄλλυται ἐλπὶς αὐτοῦ* Prov. 11, 7 (cfr. § 37, Ann. IV). — Genitivus consequentiæ nomine rectus interdum liberius per temp. finit. præcedente conjunctione ܕ redditur, e. g. ܡܢ ܝܘܡܐ ܕܡܠܠܬ *ἀφ' ἡμέρας λαλήσαντός μου* Jer. 36, 2, cfr. 31, 32; quin etiam præp. ܡܢ præmittitur, Jer. 41, 4: ܒܝܘܡܐ ܕܬܪܝܢ ܡܢ ܕܩܛܠܗ ܠܬܡܢ ܠܓܘܕܠܝܐ *τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ πατάξαντος αὐτοῦ ἐκεῖ τὸν Γοδολίαν* (alibi in similibus juncturis per ܟܕ circumscribitur, e. g. ܘܗܘܐ ܒܫܢܬܐ ܗܝ ܒܫܘܪܝܐ ܟܕ ܡܡܠܟ ܗܘܐ ܨܕܩܝܐ *καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει ἐκείνῳ ἐν ἀρχῇ βασιλεύοντος Σεδεκία* Jer. 28, 1, cfr. Es.

36, 1). — Quod legitur Dan. 3, 15: ܡܛܠ ܗܝ ܕܠܐ ܣܓܕܬܘܢ, vix cum cod. Chis. verti potest: *μὴ προςκυνησάντων ὑμῶν*, sed: *διὰ τὸ μὴ προςκυνῆσαι ὑμᾶς*. Sic etiam Dan. 4, 16: ܡܢ ܕܚܠ ܕܚܙܘܗ ܫܚܠܦ ܘܐܚܕܬܗ ܙܘܥܐ ܕܠܗ vertendum videtur: *φοβηθεὶς, ὅτι ἔλαβεν αὐτὸν τρόμος, καὶ ἠλλοιώθη ἡ ὅρασις αὐτοῦ*, neque ut exhibet cod. Chis: *τρόμου λαβόντος αὐτόν, καὶ ἀλλοιωθείσης τῆς ὁράσεως αὐτοῦ*, nisi forte, quod mihi probabilius videtur, pro ܕܚܙܘܗ legendum est ܡܢ ܚܙܘܗ. — 4 Reg. 6, 33: ܥܕ ܗܘ ܡܡܠܠ non potest mendum non esse pro ܟܕ ܗܘ ܡܡܠܠ, *αὐτοῦ λαλοῦντος*, quam lectionem verss. Armen. ab Holmesio laudatæ exhibere videntur (*ὡς ἐλάλει*); lectio codicum Græcorum, *ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος*, Syriace ܟܕ ܗܘ ܥܕܟܝܠ ܡܡܠܠ sonaret, cfr. Es. 58, 9. 65, 24.

CAPUT OCTAVUM.

De Particulis.

§ 39. *Adverbia* Græca etsi Paulus diligentissime per adverbia vertit, ita ut, si adjectivum per participium exprimat, adverbium ex hoc formet, e. g. ܡܛܝܒܐܝܬ *ἑτοίμως* Dan. 3, 15: tamen non pauca sunt adverbia, quæ sine nimia violatione linguæ Syriace per adverbia vertere non posset. Sic *ἴσα* vertitur ܒܫܘܝܘܬܐ, e. g. Job. 27, 16. 28, 2; *ὁμοίως* ܗܘ ܒܫܘܝܘܬܐ, Ezech. 45, 11. Prov. 19, 29; *αὐθήμερον* ܒܗ ܒܝܘܡܐ, Prov. 12, 16; *πρωΐ* ܒܨܦܪܐ, Ps. 54, 18. 87, 14, et ܨܦܪܐ, 4 Reg. 10, 8. Job. 7, 18; *πέραν* ܒܥܒܪܐ, Es. 7, 20. 9, 1, et ܥܒܪܐ, Jer. 41, 10. 49, 32; *πλησίον* quasi adjectivum vertitur ܩܪܝܒܐ, Mal. 3, 16. Cant. 1, 9 (semel pro *τὰ πλησίον* ܗܠܝܢ ܕܒܩܘܪܒܐ legitur, Ezech. 41, 16, sed suspicor Paulum in suo cod. *τὰ ἐγγύς* legisse). Adverbia numeralia proportionalia plerumque per subst. ܥܐܦܐ circumscribuntur, e. g. ܥܣܪܐ ܥܐ̈ܦܐ *δεκαπλασίως* Dan. 1, 20, cfr. Prov. 6, 31, rarius per numerale ܫܒܥ, e. g. ܫܒܥ ܥܘܦܐ *ἑπταπλασίως* Ps. 11, 7. Es. 30, 26. Adverbia numerandi per ܙܒܢ̈ܝܢ exprimuntur, e. g. ܚܡܫ ܙܒܢ̈ܝܢ ܐܘ ܫܬ ܙܒܢ̈ܝܢ *πεντάκις ἢ ἑξάκις* 4 Reg. 13, 19, cfr. Ezech. 41, 6; irregulariter pro *τρίς* nudum numerale ܬܠܬ reperitur, 4 Reg. 13, 18. 19. 25, sed suspicor Paulum *τρεῖς* legisse. Hæc sunt gravissima exempla adverbiorum alio modo atque per adverbia translatorum; sunt sane non pauca præterea, in quæ idem cadat, sed ea omnia si enumerare vellem, ad lexicographi partes avocarer.

§ 40. 1) In *Præpositionibus* vertendis necesse est non mediocri liber-

tate utatur Paulus. Partim enim lingua Græca multo majorem præpositionum copiam habet quam Syriaca, partim præpositiones Græcæ cum diversis casibus constructæ sæpe vel plerumque significationes habent omnino diversas, quæ in eandem præpositionem Syriace non conveniunt, denique indoles linguæ Syriacæ non raro efficit, ut eadem præpositio diversis verbis recta diverse vertatur. Hinc autem sequitur, plerumque difficilius esse a priori, quam præpositionem Paulus legerit, decidere; lexica demum hoc doceant necesse est. Quod nonnullis exemplis illustrabimus: per ܡܢ vertitur *ἀπό, ἐκ, ὑπό* c. Genit., *παρά* c. Gen. et interdum c. Accus. (Jer. 9, 10. 12); per ܠܘܬ *πρός, παρά* c. Gen. et Dat. et interdum *ἐπί* (Dan. 9, 3); per ܒ *ἐν, εἰς* (sic fere semper post verba, quæ »motum in locum« significant, e. g. Es. 37, 7. 19), *κατά* c. Gen. (Am. 4, 2. 8, 14), *ἐπί* (Hos. 3, 5. Mich. 7, 17); per ܥܠ *ἐπί, κατά* c. Gen. (Ps. 34, 15) et Accus. (Ezech. 40, 24), *παρά* c. Accus. (Ps. 1, 3), *εἰς* (4 Reg. 19, 6).

2) Raro accidit, ut præpositiones per aliam partem orationis vertantur; sic *ἐν* ante infinitivos fere semper per conjunctiones ܟܕ, ܡܐ ܕ vel ܐܡܬܝ ܕ redditur, cfr. § 33, 2, et *ἐπί* in formula *ἐπὶ βασιλέως* semper vertitur ܒܡܠܟܘܬ, e. g. ܒܡܠܟܘܬ ܕܕܪܝܘܫ *ἐπὶ Δαρείου* Hagg. 1, 1. 2, 1. 11. Zach. 1, 1 (ubi pro ܕܕܪܝܘܫ legendum est ܕܕܪܝܘܫ), 7, 1, cfr. Dan. 1, 1. In ejusmodi tantum formulis, in quibus vis propria præpositionis omnino periisse videtur, ita ut cum verbo, quod regit, unam fere vocem efficiat, præpositiones plerumque non vertuntur, sed sensus formulæ libere redditur, e. g. *ὑπὸ νύκτα* ܒܪ ܠܠܝܐ Jon. 4, 10; *παρὰ βραχύ* ܒܨܝܪ ܩܠܝܠ Ps. 93, 17. 118, 87; *ἐπὶ πλεῖον* ܝܬܝܪ Ps. 50, 4, ܝܬܝܪ ܣܓܝ Ps. 122, 4; *ἐπὶ τὸ αὐτὸ καθ' ὅλον* ܐܟܚܕܐ ܥܠ ܟܠܗ Am. 3, 3; *κατ' ἐνιαυτόν* ܒܟܠ ܫܢܬܐ Zach. 14, 16; *κατὰ τόπον* ܒܟܠ ܕܘܟ Dan. 4, 34; *κατὰ μέρος* ܒܦܠܓܐ ܦܠܓܐ Prov. 29, 11.

§ **41.** De *Conjunctionibus* nihil opus est ut annotem, nisi quod conj. *εἰ* ante pronomen indefinitum *τί* raro ut conjunctio vertitur (ut ܐܢ ܡܕܡ ܓܝܪ ܐܥܘܠܬ ... ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ *εἴ τι γὰρ ἠσέβησα ... οὐκ οἶδα* Job. 9, 21), sed plerumque juxta sensum quasi *ὅ,τι*, e. g. ܡܕܡ ܕܛܥܝܬ ܐܢܐ *εἴ τι πεπλάνημαι* Job. 6, 24; ܗܘ ܡܐ ܕܟܕ ܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ ܐܥܒܪܬ *εἴ τι ἄκων παρέβην* Job. 14, 17, cfr. Zach. 9, 17. Eccl. 6, 10.

CONSPECTUS ARGUMENTI.

LIBER JUDICUM.

ΒΙΒΛΟΣ ΚΡΙΤΩΝ.

ܟܬܒܐ ܕܕܝܢ̈ܐ

CAP. I.

1 Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν
Ἰησοῦ, καὶ ἐπηρώτων οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ
ἐν Κυρίῳ λέγοντες, τίς ἀναβήσεται
ἡμῖν πρὸς τὸν Χαναναῖον ἀφηγού-
2 μενος τοῦ πολεμῆσαι ἐν αὐτῷ; * Καὶ
εἶπε Κύριος Ἰούδας ἀναβήσεται· ἰδοὺ
παρέδωκα σὺν τὴν γῆν ἐν τῇ χειρὶ αὐ-
3 τοῦ. * Καὶ εἶπεν Ἰούδας πρὸς Συ-
μεὼν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· ἀνάβηθι
μετ' ἐμοῦ* ἐν τῷ κλήρῳ μου, καὶ πο-
λεμήσωμεν ἐν τῷ Χαναναίῳ· καὶ πο-
ρεύσομαι καί γε ἐγὼ μετὰ σοῦ ἐν τῷ
κλήρῳ σου· καὶ ἐπορεύθη μετ' αὐτοῦ
4 Συμεών· * καὶ ἀνέβη Ἰούδας· καὶ
ἔδωκε Κύριος σὺν τὸν Χαναναῖον καὶ
σὺν τὸν Φερεζαῖον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ,
καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἐν Βεζὲκ, δέκα
5 χιλιάδας ἀνδρῶν· * καὶ εὗρον τὸν
Ἀδωνιβεζὲκ ἐν τῇ Βεζέκ· καὶ ἐπολέ-
μησαν ἐν αὐτῷ· καὶ ἐπάταξαν σὺν
τὸν Χαναναῖον καὶ σὺν τὸν Φερεζαῖον·
6 * καὶ ἔφυγεν Ἀδωνιβεζὲκ, καὶ κατε-
δίωξαν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ κατελάβο-

1 ܘܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪ ܡܘܬܗ ܕܝܫܘܥ܂
ܘܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܒܢܝ̈ܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܒܡܪܝܐ
ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂ ܡܢܘ ܢܣܩ ܠܢ ܠܘܬ
ܟܢܥܢܝܐ ܡܕܒܪܢܐ ܠܡܬܟܬܫܘ ܒܗ܂ ܀
2 * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܝܗܘܕܐ ܢܣܩ܂ ܗܐ ܐܫܠܡܬܗ
3 ܠܐܪܥܐ ܒܐܝܕܗ܂ ܀ * ܘܐܡܪ ܝܗܘܕܐ ܠܘܬ
ܫܡܥܘܢ ܐܚܘܗܝ܂ ܣܩ ܥܡܝ ܒܦܣܐ
ܕܝܠܝ܂ ܘܢܬܟܬܫ ܒܟܢܥܢܝܐ܂ ܘܐܙܠ ܐܦ
ܓܝܪ ܐܢܐ ܥܡܟ ܒܦܣܐ ܕܝܠܟ܂ ܘܐܙܠ ܥܡܗ
4 ܫܡܥܘܢ܂ * ܘܣܠܩ ܝܗܘܕܐ܂ ܘܝܗܒܗ
ܡܪܝܐ ܠܟܢܥܢܝܐ ܘܠܦܪܙܝܐ ܒܐܝܕܗ܂ ܘܡܚܐ
ܐܢܘܢ ܒܒܙܩ ܥܣܪܐ ܐܠܦܝ̈ܢ ܓܒܪ̈ܐ܂
5 * ܘܐܫܟܚܘܗܝ ܠܐܕܘܢܝܒܙܩ܂ ܒܒܙܩ܂
ܘܐܬܟܬܫܘ ܒܗ܂ ܘܡܚܘ ܠܟܢܥܢܝܐ
6 ܘܠܦܪܙܝܐ܂ * ܘܥܪܩ ܐܕܘܢܝܒܙܩ
ܘܪܕܦܘ ܒܬܪܗ ܘܐܕܪܟܘܗܝ܂

Cap. I. V. 2. παρέδωκα) omnes codd. Græci: ἔδωκα, quod ܝܗܒܬܗ sonaret, cfr. v. 4. — V. 4. σὺν τὸν Χαναν. καὶ σὺν τὸν Φερεζαῖον) sic *Esc.*; videtur igitur Aquilas ואת הפרזי legisse (textus Masorethicus habet ואת־הפרזי), tamen dubitare possis, an σύν posterius mendum sit scribæ codicis *Esc.*

σαν αὐτόν· καὶ ἀπέκοψαν τὰ ἄκρα
τῶν χειρῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ποδῶν
7 *αὐτοῦ· * καὶ εἶπεν Ἀδωνιβεζέκ· ἑβ-*
δομήκοντα βασιλεῖς ὧν τὰ ἄκρα τῶν
χειρῶν αὐτῶν καὶ τῶν ποδῶν αὐτῶν
ἀποκεκομμένοι ἦσαν, συλλέγοντες τὰ
ὑποκάτω τῆς τραπέζης μου· καθὼς
οὖν ἐποίησα, οὕτως ἀνταπέδωκέ μοι
ὁ Θεός· καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερου-
8 *σαλήμ, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. * Καὶ*
ἐπολέμησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα ἐν Ἱερου-
σαλὴμ, καὶ κατελάβοντο αὐτήν· καὶ
ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν στόματι ῥομ-
φαίας· καὶ σὺν τὴν πόλιν ἐνέπρησαν
9 *ἐν πυρί· * καὶ μετὰ ταῦτα κατέβησαν*
οἱ υἱοὶ Ἰούδα τοῦ πολεμῆσαι ἐν τῷ
Χαναναίῳ, τῷ κατοικοῦντι τὴν ὀρει-
νὴν καὶ τὸν νότον καὶ τὴν πεδινήν.
10 ** Καὶ ἐπορεύθη Ἰούδας πρὸς τὸν Χα-*
ναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Χεβρών,
καὶ ἐξῆλθε Χεβρὼν ἐξεναντίας αὐ-
τοῦ· τὸ δὲ ὄνομα Χεβρὼν ἔμπροσθεν,
Καριὰθ Ἀρβὸκ ÷ Σεφέρ:˙ καὶ ἐπά-
ταξαν τὸν Σεσσὶ καὶ τὸν Ἀχιμὰν καὶ
11 *τὸν Θολμὶ γεννήματα τοῦ Ἐνάκ. * Καὶ*
ἐπορεύθη ἐκεῖθεν πρὸς τοὺς κατοι-

ܘܩܦܣܘ ܠܪ̈ܫܐ ܕܐܝ̈ܕܘܗܝ ܘܕܪ̈ܓܠܘܗܝ.
* ܘܐܡܪ ܐܕܘܢܝܒܙܩ. ܫܒܥܝܢ 7
ܡ̈ܠܟܐ ܕܪ̈ܫܐ ܕܐܝ̈ܕܝܗܘܢ ܘܕܪ̈ܓܠܝܗܘܢ
ܦܣܝ̈ܩܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ. ܡܠܩܛܝܢ
ܠܗܘܢ ܕܬܚܬ ܦܬܘܪܐ ܕܝܠܝ. ܐܝܟܢܐ
ܗܟܝܠ ܕܥܒܕܬ. ܗܟܢܐ ܦܪܥ ܠܝ ܐܠܗܐ.
ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܐܘܪܫܠܡ ܘܡܝܬ ܬܡܢ.܀.
* ܘܐܬܟܬܫܘ ܒ̈ܢܝܐ ܕܝܗܘܕܐ ܒܐܘܪܫܠܡ 8
ܘܐܚܕܘܗ̇. ܘܡܚܐܘܗ̇ ܒܦܘܡܐ ܕܣܝܦܐ.
ܘܠܡܕܝܢܬܐ ܐܘܩܕܘܗ̇ ܒܢܘܪܐ. * ܘܡܢ 9
ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܢܚܬܘ ܒ̈ܢܝܐ ܕܝܗܘܕܐ
ܠܡܬܟܬܫܘ ܥܡ ܟܢܥܢܝܐ. ܗܘ ܕܥܡܪ
ܒܛܘܪܬܐ ܘܒܬܝܡܢܐ ܘܒܦܩܥܬܐ.܀.
* ܘܐܙܠ ܝܗܘܕܐ ܠܘܬ ܟܢܥܢܝܐ ܗܘ ܕܥܡܪ 10
ܒܚܒܪܘܢ. ܘܢܦܩ ܚܒܪܘܢ ܠܘܩܒܠܗ.
ܫܡܐ ܕܝܢ ܕܚܒܪܘܢ ܡܢ ܩܕܡ. ܩܪܝܬ
ܐܪܒܘܟ ÷ ܕܣܦܪ̈ܐ. ܘܡܚܐ ܠܫܫܝ
ܘܠܐܚܝܡܢ ܘܠܬܘܠܡܝ ܝܠ̈ܕܐ ܕܥܢܩ.܀.
* ܘܐܙܠ ܡܢ ܬܡܢ ܠܘܬ ܗܠܝܢ ܕܥܡܪܝܢ 11

V. 8. ܘܐܘܩܕܘܗ̇) Cod: ܘܐܘܒܕܘܗ̇ (h. e. *ἀπώλεσαν*), mendum scribæ manifestum, contra Hebr. et omnes codices (in codice ܒ semierasum est, quod etiam mendum significare videtur).

V. 10. *ἐξεναντίας αὐτοῦ*) in omnibus codd. *αὐτοῦ* deest. — *ib. ὄνομα Χεβρών*) omnes codd: *ὄν. Χεβρὼν ἦν* vel *ὄν. ἦν Χεβρών* — *ib. Καριὰθ Ἀρβὸκ Σεφέρ*) forma nominis Syriaca, quæ formam Græcam non accurate refert, commixta videtur ex lectione Peschitæ ܩܪܝܬ ܣܦܪ̈ܐ, ut scribitur nomen antiquum urbis Dabir v. 11, et *Ἀρβὸκ* Hexaplorum. Tamen in Pesch. (edit. *Lee*) legitur ܣܦܪ̈ܐ „scribæ", quum h. l. legimus : „scripturæ". — V. 11. *ἐπορεύθη*) sic Paulus cum Hebr. contra omnes codd. Græcos. Præstaret forsitan plurale ܐܙܠܘ legere.

κοῦντας Δαβίρ· τὸ δὲ ὄνομα τῆς Δα-
βὶρ ἦν ἔμπροσθεν, πόλις γραμμάτων·
12 * καὶ εἶπε Χάλεβ· ὃς ἐὰν πατάξῃ τὴν
πόλιν τῶν γραμμάτων καὶ προκατα-
λάβηται αὐτὴν, δώσω αὐτῷ τὴν
Ἀσχὰν θυγατέρα μου εἰς γυναῖκα·
13 * καὶ προκατελάβετο αὐτὴν Γοθο-
νιὴλ υἱὸς Κενὲζ, ἀδελφοῦ Χάλεβ ὁ
νεώτερος ※ ὑπὲρ αὐτόν :· καὶ ἔδωκεν
αὐτῷ τὴν Ἀσχὰν θυγατέρα αὐτοῦ
14 γυναῖκα· * καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰςπο-
ρεύεσθαι αὐτήν, καὶ ἐπέσεισεν αὐτὴν
Γοθονιὴλ τοῦ αἰτῆσαι παρὰ τοῦ πα-
τρὸς αὐτῆς τὸν ἀγρόν· καὶ ἐγόγγυζεν
ἐπάνω ἀπὸ τοῦ ὑποζυγίου, καὶ ἔκραζεν
ἀπὸ τοῦ ὑποζυγίου, εἰς γῆν νότου
ἐκδέδοσαί με· καὶ εἶπεν αὐτῇ Χάλεβ·
15 τί ἐστι σοι; * καὶ εἶπεν αὐτῷ
÷ Ἀσχά :· δός μοι εὐλογίαν, ὅτι εἰς
γῆν νότου ἐκδέδοσαί με· καὶ δώσεις
μοι λύτρωσιν ὕδατος· καὶ ἔδωκεν αὐτῇ
Χάλεβ, ÷ κατὰ τὴν καρδίαν αὐτῆς :,
λύτρωσιν μετεώρων, καὶ λύτρω-
16 σιν ταπεινῶν. * Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰωβὰβ
τοῦ Κιναίου πενθέρου Μωυσῆ, ἀνέ-
βησαν ἐκ τῆς πόλεως τῶν φοινίκων,
πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰούδα, εἰς τὴν ἔρη-
μον ※ Ἰούδα :, τὴν οὖσαν ἐν τῷ νότῳ

ܩܕܒܝܪ. ܫܡܐ ܕܝܢ ܕܕܒܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
12 ܡܢ ܩܕܝܡ. ܡܕܝܢܬܐ ܕܟܬ̈ܒܐ. * ܘܐܡܪ
ܟܠܒ. ܗܘ ܕܐܢ ܢܡܚܐ ܠܡܕܝܢܬܐ
ܕܟܬ̈ܒܐ ܘܢܩܕܡܝܗ̇. ܐܬܠ ܠܗ
13 ܠܥܟܣܐ ܒܪܬܝ ܠܐܢܬܬܐ. * ܘܩܕܡܗ̇
ܥܬܢܐܝܠ ܒܪܗ ܕܩܢܙ. ܐܚܘܗܝ ܕܟܠܒ
ܗܘ ܙܥܘܪܐ ※ ܠܥܠ ܡܢܗ ↙. ܘܝܗܒ
ܠܗ ܠܥܟܣܐ ܒܪܬܗ ܐܢܬܬܐ.
14 * ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܥܐܠܐ ܗܘܬ. ܘܦܝܣܬܗ̇
ܠܥܬܢܐܝܠ ܠܡܫܐܠܘ ܡܢ ܐܒܐ ܕܝܠܗ̇
ܚܩܠܐ. ܘܡܪܛܢܐ ܗܘܬ ܠܥܠ ܡܢ
ܚܡܪܐ: ܘܩܥܝܐ ܗܘܬ ܡܢ ܚܡܪܐ. ܒܐܪܥܐ
ܕܬܝܡܢܐ ܫܕܪܬܢܝ. ܘܐܡܪ ܠܗ̇ ܟܠܒ.
15 ܡܢܐ ܐܝܬ ܠܟܝ. * ܘܐܡܪܬ ܠܗ
÷ ܥܟܣܐ ↙. ܗܒ ܠܝ ܒܘܪܟܬܐ. ܡܛܠ
ܕܐܪܥܐ ܕܬܝܡܢܐ ܫܕܪܬܢܝ. ܘܬܬܠ ܠܝ
ܦܘܪܩܢܐ ܕܡ̈ܝܐ. ܘܝܗܒ ܠܗ̇ ܟܠܒ
÷ ܐܝܟ ܠܒܐ ܕܝܠܗ̇ ↙ ܦܘܪܩܢܐ ܕܪ̈ܘܡܐ
16 ܘܦܘܪܩܢܐ ܕܬ̈ܚܬܝܐ . ⁘ . * ܘܒܢ̈ܝܐ
ܕܝܘܒܒ ܗܘ ܩܝܢܝܐ ܚܡܘܗܝ ܕܡܘܫܐ.
ܣܠܩܘ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܕܩ̈ܠܐ. ܠܘܬ ܒܢ̈ܝܐ
ܕܝܗܘܕܐ ※ ܠܡܕܒܪܐ ܕܝܗܘܕܐ.(↙) ܗܘ

V. 16. ܣܠܩܘ) Cod: ܣܠܩ, ἀνέβη, mendum scribæ. — ib. ܕܝܗܘܕܐ prius) Cod: .ܕܝܗܘܕܐ, mendum scribæ, nam Posuko moram nimis longam efficit. Videsis vocem ܐܝܗܘܕܐ h. l. et v. 11 al. cum ܐ prosthet. scriptam esse, v. 2. 3 al. sine ܐ; eadem incon-

V. 13. ἀδελφοῦ) vel: ἀδελφός — Ἰωβάβ) sic Paulus in suo cod. legit, nam Peschito ܚܘܒܒ habet. — ib. πενθέρου) vel: γαμβροῦ — V. 16. τὴν οὖσαν) vel: ἥ ἐστιν

∸ ἐπὶ καταβάσεως: Ἀράδ· καὶ ἐπο-
ρεύθη καὶ κατῴκησε μετὰ τοῦ λαοῦ.
17 * Καὶ ἐπορεύθη Ἰούδας μετὰ Συ-
μεὼν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· καὶ ἐπά-
ταξαν σὺν τὸν Χαναναῖον τὸν κατοι-
κοῦντα ἐν Σεφέθ, καὶ ἀναθεμάτισαν
αὐτὴν, ∸ καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτήν:·
καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τῆς πόλεως,
18 ἐξολόθρευσις· * καὶ οὐκ ἐκληρονό-
μησαν Ἰούδας τὴν Γάζαν καὶ τὸ
ὅριον αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀσκάλωνα καὶ
τὸ ὅριον αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀκκαρὼν
καὶ τὸ ὅριον αὐτῆς, καὶ τὴν Ἄζωτον
19 καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς. * Καὶ ἦν
Κύριος μετὰ Ἰούδα, καὶ ἐκληρονό-
μησε σὺν τὸ ὄρος· ὅτι οὐκ ἐδύνατο
κληρονομῆσαι τοὺς κατοικοῦντας τὴν
κοιλάδα· ὅτι Ῥηχὰβ διεστείλατο αὐ-
20 τήν. * Καὶ ἔδωκε τῷ Χάλεβ τὴν
Χεβρών, καθὼς ἐλάλησε Μωυσῆς· καὶ
ἐκληρονόμησεν ἐκεῖθεν τὰς τρεῖς πό-
λεις τῶν υἱῶν Ἐνάκ· ∾ καὶ ἐξῆραν ἐκεῖ-
21 ∾ θεν τοὺς τρεῖς υἱοὺς Ἐνάκ:· * καὶ

[Syriac]
17 [Syriac]
[Syriac]
[Syriac]
[Syriac]
18 [Syriac]
[Syriac]
[Syriac]
[Syriac]
19 [Syriac]
[Syriac]
[Syriac]
[Syriac]
20 [Syriac]
[Syriac]
[Syriac]
[Syriac]
[Syriac]
21 [Syriac]

stantia scribendi etiam in vocibus [Syriac] et [Syriac], [Syriac] et [Syriac], [Syriac] et [Syriac] et in verbis [Syriac] sæpe occurrit, cujus rei manifesto nulla alia est causa, quam ut expleatur spatium lineæ alioquin vacuum (tenendum est, literam [Syriac] in scriptura Estrangela spatium capere satis magnum). — *ib.* [Syriac]) Cod: [Syriac]; non dubito, quin mendum scribæ sit. — *ib.* [Syriac]) in Cod. deest; excidit, quia vox præcedens et sequens utraque ab [Syriac] incipit. — V. 18. [Syriac]) malim sing. [Syriac] legere; omnes enim codd. cum textu Hebr. habent sing. *ἐκληρονόμησεν*; nulla tamen conspicitur causa pluralis pro sing. ponendi, quum subjectum [Syriac] singulare sit, unde videtur Paulus ipse plurale *ἐκληρονόμησαν* legisse. — V. 20. [Syriac]) Cod: [Syriac]; mendum scribæ. In uno cod. (128) pro [Syriac] legitur plur. *ἐξῆραν*, omnes reliqui cum Hebr. sing. *ἐξῆρεν*.

V. 17. *σὺν τὸν Χαναναῖον*) sic *Eso*.

σὺν τὸν Ἰεβουσαῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Ἰερουσαλὴμ, οὐκ ἐξῆραν οἱ υἱοὶ Βενιαμίν· καὶ κατῴκησεν ὁ Ἰεβουσαῖος μετὰ τῶν υἱῶν Βενιαμὶν ἐν Ἰερουσαλὴμ, ἕως τῆς ἡμέρας ....

ܠܐ ܐܘܪܬܘ ܒܢܝܐ ܕܒܢܝܡܝܢ. ܘܥܡܪ
ܝܒܘܣܝܐ ܥܡ ܒܢܝܐ ܕܒܢܝܡܝܢ ܒܐܘܪܫܠܡ
ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ....

(Deest in codice folium unum continens v. 22—32)

33 * Καὶ Νεφθαλεὶμ οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας Βαιθσαμὺς, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Βαιθενέθ· καὶ κατῴκησεν Ἰσραὴλ ἐν μέσῳ τοῦ Χαναναίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν· οἱ δὲ κατοικοῦντες Βαιθσαμὺς καὶ Βαιθενὲθ, ἐγενήθησαν αὐτοῖς εἰς φόρον.
34 * Καὶ ἐξέθλιψαν ὁ Ἀμοῤῥαῖος τοὺς υἱοὺς Δὰν ἐν τῷ ὄρει· ὅτι οὐκ ἀφῆκεν αὐτὸν καταβῆναι εἰς τὴν κοι-
35 λάδα· * καὶ ἤρξατο ὁ Ἀμοῤῥαῖος τοῦ κατοικεῖν ἐν τῷ ὄρει τοῦ μυρσινῶνος, οὗ αἱ ἄρκοι καὶ αἱ ἀλώπεκες. Καὶ ἐβαρύνθη ἡ χεὶρ τοῦ οἴκου Ἰωσὴφ ÷ ἐπὶ τὸν Ἀμοῤῥαῖον :,
36 καὶ ἐγένετο εἰς φόρον· * καὶ τὸ ὅριον τοῦ Ἀμοῤῥαίου, ÷ ὁ Ἰδουμαῖος :, ἐπάνωθεν Ἀκραβεὶμ, ἀπὸ τῆς πέτρας καὶ ἐπάνω.

33 * ܘܢܦܬܠܝܡ ܠܐ ܐܘܪܬ ܠܗܠܝܢ ܕܥܡܪܝܢ
ܒܒܝܬ ܫܡܫ ܘܠܐ ܠܗܠܝܢ ܕܥܡܪܝܢ ܒܒܝܬ
ܥܢܬ. ܘܥܡܪ ܐܝܣܪܝܠ ܒܡܨܥܬܗ
ܕܟܢܥܢܝܐ ܗܘ ܕܥܡܪ ܒܐܪܥܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܕܥܡܪܝܢ ܒܒܝܬ ܫܡܫ ܘܒܝܬ ܥܢܬ.
34 ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܠܡܕܐܬܐ . ⁖ . * ܘܐܠܨܘ
ܐܡܘܪܝܐ ܠܒܢܝܐ ܕܕܢ ܒܛܘܪܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ
35 ܫܒܩܗ ܠܡܚܬ ܠܥܘܡܩܐ. * ܘܫܪܝ
ܐܡܘܪܝܐ ܠܡܥܡܪ ܒܛܘܪܐ ܕܒܝܬ ܐܣܐ·.
ܐܝܟܐ ܕܕܒܐ ܘܬܥܠܐ. ⁖ ܘܝܩܪܬ ܐܝܕܗ
ܕܒܝܬ ܝܘܣܦ ÷ ܥܠ ܐܡܘܪܝܐ (↙) ܘܗܘܐ
36 ܠܡܕܐܬܐ. * ܘܬܚܘܡܐ ܕܐܡܘܪܝܐ
÷ ܐܕܘܡܝܐ.↙ ܡܢ ܠܥܠ ܠܥܩܪܒܝܡ ܡܢ
ܫܘܥܐ ܘܠܥܠ. ⁖ ⁖ ⁖

V. 36. (÷ ܐܕܘܡܝܐ↙) Cod: ܐ÷ܕܘܡܝܐ↙; Obelus mendosus est, nam manifesto Ἰδουμαῖος varia est lectio pro Ἀμοῤῥαίου, et in tribus tantum codicibus legitur.

V. 33. οὐδέ) vel καὶ οὐ, omnes codd. cum Hebr: καί. — V. 34. ἐξέθλιψαν) omnes codd. sing: ἐξέθλιψεν, lectio nostra cum Hebr. (וילחצו) convenit. — ib. ἐν τῷ ὄρει) omnes codd: εἰς τὸ ὄρος, *Augustinus* tamen ab Holmesio laudatus „*in monte*" legit. — V. 35. τοῦ οἴκου) omnes codd: οἴκου sine articulo, qui necessarius est propter suff. demonstr. ܐܝܕܗ. — V. 36. ἐπάνωθεν) codd: ἐπάνω vel ἀπό, nostra lectio in versione *Slav. Ostrog.* etiam extat (ἀπ' ἐπάνω apud Holm.). — ib. Ἀκραβείμ) hæc, vel Ἀκραβίμ, lectio fuit codicis Pauli, nam Peschito ܥܩܪܒܝܢ habet.

CAP. II.

1 *Καὶ ἀνέβη ἄγγελος Κυρίου, ἀπὸ Γαλγὰλ εἰς τὸν κλαυθμῶνα ÷ καὶ ἐπὶ ÷ Βαιθήλ, καὶ εἰς τὸν οἶκον Ἰσραήλ:· καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Κύριος ἀνεβίβασεν ὑμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, καὶ εἰςήγαγεν ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσε τοῖς πατράσιν ὑμῶν ÷ τοῦ δοῦναι ὑμῖν:· καὶ εἶπεν ὑμῖν, οὐ μὴ διασκεδάσω τὴν διαθήκην μου μεθ᾽ ὑμῶν,*
2 *εἰς τὸν αἰῶνα· * καὶ ὑμεῖς, οὐ διαθήσεσθε διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, ÷ οὐδὲ τοῖς ÷ θεοῖς αὐτῶν οὐ μὴ προςκυνήσητε, ÷ ἀλλὰ τὰ γλυπτὰ αὐτῶν συντρίψατε:· καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν κατασκάψετε· καὶ οὐκ εἰςηκούσατε τῆς φωνῆς μου, ὅτε ταῦτα ἐποιήσατε·*
3 ** κἀγὼ εἶπα, ÷ οὐ προςθήσω τοῦ μετ- ÷ οικῆσαι τὸν λαὸν ὃν εἶπα: τοῦ*

ܘܣܠܩ ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ. ܡܢ ܓܠܓܠ 1
ܠܒܝܬ ܒܟܝܐ ÷ܘܥܠ ܒܝܬ ܐܝܠ.
÷ܘܠܒܝܬܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ ↙. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܡܪܝܐ ܐܣܩܟܘܢ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. ܘܐܥܠܟܘܢ
ܠܐܪܥܐ ܗܝ ܕܝܡܐ ܠܐܒܗܬܟܘܢ ÷ܠܡܬܠ
÷ܠܟܘܢ ↙. ܘܐܡܪ ܠܟܘܢ ܠܐ ܐܒܛܠ
ܕܝܬܩܝ ܕܥܡܟܘܢ ܠܥܠܡ.
* ܘܐܢܬܘܢ ܠܐ ܬܣܝܡܘܢ ܕܝܬܩܐ ܠܥܡܡܐ 2
ܕܝܬܒܝܢ ܒܐܪܥܐ ܗܕܐ. ÷ܘܠܐ ܠܐܠܗܐ
÷ܕܝܠܗܘܢ ܠܐ ܬܣܓܕܘܢ ܠܐ ܠܦܬܟܪܐ
÷ܕܝܠܗܘܢ ܬܬܒܪܘܢ. ܘܠܡܕܒܚܐ ܕܝܠܗܘܢ
ܬܣܚܦܘܢ. ܘܠܐ ܫܡܥܬܘܢ ܠܩܠܝ ܕܝܠܝ.
ܟܕ ܗܠܝܢ ܥܒܕܬܘܢ. * ܘܐܢܐ ܐܡܪܬ ÷ ܠܐ 3
÷ܐܘܣܦ ܠܡܫܢܝܘ ܠܥܡܐ ܗܘ

Cap. II. V. 1. ÷ܘܥܠ ... ܕܐܝܣܪܐܝܠ ↙) Cod: ܘܥܠ ܒܝܬ ܐܝܠ ↙. ܘܠܒܝܬܐ ÷ ܕܐܝܣܪܐܝܠ ↙; non dubito, quin Metobelus post ܐܝܠ mendum sit scribæ, et Obelus ante ܐܝܣܪܐܝܠ inde ortus sit, quod in eo codice, ex quo noster transcriptus est, hæc vox lineam inceperit. Omnia enim hæc verba Hebraice desunt et in ed. *Complut.* omittuntur. — V. 2. ܬܣܚܦܘܢ ↙. ܘܠܡܕܒܚܐ) malim Metobelum post ܘ copul. ponere (ܬܣܚܦܘܢ . ܘ↙ܠܡܕܒܚܐ); nam hæc vox nec Hebraice nec in versionibus antiquis reliquis extat. — V. 3. ÷ܠܐ ܐܘܣܦ) malim Obelum ante ܐܘܣܦ demum ponere; nam vox *οὐ* in omnibus codd. et Hebraice extat, et ad sensum explendum necessaria videtur.

Cap. II. V. 1. *εἰς τὸν κλαυθμῶνα*) sic vers. *Slav. Mosq.* apud Holm.; omnes codd: *ἐπὶ τὸν κλαυθμ.* — *ib. εἰς τὸν οἶκον*) omnes codd: *ἐπὶ τὸν οἶκον*, præter duo (19. 108), qui *ἐπὶ* omittunt, quæ lectio (*τὸν οἶκον*) dubito an præferenda sit. — *ib. ἀνεβίβασεν*) *ἀνήγαγεν*. V. 2. *κατασκάψετε*) *καθελεῖτε*. — V. 3. *μετοικῆσαι*) *μετοικίσαι*, sed malim legere *ἀποικίσαι* (quod in nullo cod. legitur), quia hoc verbum per ܐܓܠܝ vertitur 4 Reg. 15, 29. 16, 9. 17, 6. Jer. 29, 14, quum *μετοικέω* et *μετοικίζω* semper ܫܢܝ sonent.

ἐξῶσαι αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς συνοχήν· καὶ οἱ θεοὶ αὐτῶν ἔσονται ὑμῖν εἰς σκάνδα-
4 *λον. * Καὶ ἐγένετο ὡς ἐλάλησεν ὁ ἄγγελος Κυρίου σὺν τοὺς λόγους τούτους πρὸς πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ ἐπῆρεν ὁ λαὸς τὴν φωνὴν αὐτῶν,*
5 *καὶ ἔκλαυσαν· * διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Κλαυθμών· καὶ ἐθυσίασαν ἐκεῖ τῷ Κυρίῳ.*
6 ** Καὶ ἐξαπέστειλεν Ἰησοῦς σὺν τὸν λαόν, καὶ ἀπῆλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕκαστος ÷ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ:, καὶ εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ τοῦ*
7 *κληρονομῆσαι σὺν τὴν γῆν· * καὶ ἐδούλευσαν ὁ λαὸς τῷ Κυρίῳ, πάσας τὰς ἡμέρας τῶν πρεσβυτέρων ὅσοι ἐμακροημέρευσαν μετὰ Ἰησοῦν, ὅσοι ἔγνωσαν πᾶν ἔργον Κυρίου τὸ μέγα,*
8 *ὃ ἐποίησε τῷ Ἰσραήλ. * Καὶ ἐτελεύτησεν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ναυῆ ὁ δοῦλος Κυρίου, υἱὸς ἑκατὸν καὶ δέκα ἐτῶν·*

÷ܐܦܩܘܬܗܘܢ (ܠ) ܠܡܦܩܘ ܐܢܘܢ ܡܢ ܩܕܡ
ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܘܢܗܘܘܢ ܠܟܘܢ
ܠܐܘܠܨܢܐ. ܘܐܠܗܐ ܕܝܠܗܘܢ ܢܗܘܘܢ
4 ܠܟܘܢ ܠܬܘܩܠܬܐ. ܀ * ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܡܠܠ
ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܠܡܠܐ ܗܠܝܢ ܠܘܬ
ܟܠܗܘܢ ܒܢܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܪܝܡ ܥܡܐ
5 ܠܩܠܐ ܕܝܠܗܘܢ ܘܒܟܘ. * ܡܛܠ ܗܢܐ
ܐܬܩܪܝ ܫܡܗ ܕܕܘܟܬܐ ܗܝ ܒܝܬ ܒܟܝܐ.
6 ܘܕܒܚܘ ܬܡܢ ܠܡܪܝܐ. ܀ * ܘܫܕܪ ܝܫܘܥ
ܠܥܡܐ. ܘܐܙܠܘ ܒܢܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܟܠܢܫ
÷ܠܒܝܬܐ ܕܝܠܗ.↙ ܘܠܝܪܬܘܬܗ ܠܡܐܪܬ
7 ܠܐܪܥܐ. * ܘܦܠܚܘ ܥܒܘܕܬܐ ܥܡܐ ܠܡܪܝܐ
ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ ܕܩܫܝܫܐ ܗܢܘܢ ܕܐܘܪܟܘ
ܝܘܡܬܗܘܢ ܥܡ ܝܫܘܥ. ܗܠܝܢ ܕܝܕܥܘ
ܟܠ ܥܒܕܐ ܪܒܐ ܕܡܪܝܐ. ܗܘ ܕܥܒܕ
8 ܠܐܝܣܪܝܠ. ܀ * ܘܡܝܬ ܝܫܘܥ ܒܪܗ ܕܢܘܢ
ܥܒܕܗ ܕܡܪܝܐ. ܒܪ ܡܐܐ ܘܥܣܪ ܫܢܝܢ.

V. 6. ÷ܠܒܝܬܐ ܕܝܠܗ) Cod: ܠܒܝܬܐ ÷ܕܝܠܗ.

V. 3. *συνοχήν*) omnes codd: *συνοχάς*, sed *Masius* etiam in suo codice sing. ܐܘܠܨܐ legisse videtur (cfr. Syror. Pecul. s. h. v.). — V. 5. *ἐθυσίασαν*) potest fortasse etiam verti *ἔθυσαν*, quod in codd. hexaplaribus plerisque legitur, nam etsi *θυσιάζω* et *θύω* in versione ita distinguuntur, ut illud per Pael ܕܒܰܚ, hoc vero per Peal ܕܒܚ vertatur, cfr. Hos. 4, 13, tamen ubi in eodem versu non occurrunt, Pael ܕܒܰܚ etiam pro *θύω* adhiberi videtur, cfr. Hos. 11, 2. Mal. 1, 14. — V. 7. *ἐδούλευσαν*) sic Paulus cum Hebr. (ויעבדו), contra omnes codd. Græcos, qui sing. *ἐδούλευσεν* habent. — *ib. πᾶν ἔργον*) omnes codd: *πᾶν τὸ ἔργον* (unus: *τὸ ἔργον*); expectandum erat Syriace ܟܠܗ ܥܒܕܐ h. e. *σὺν πᾶν ἔργον* (juxta Hebr. את כל מעשה), vel *πᾶν τὸ ἔργον*.

9 * καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν ὁρίῳ τῆς
κληρονομίας αὐτοῦ, ἐν Θαμναθαρὲς
ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ, ἀπὸ Βοῤῥᾶ τοῦ
10 ὄρους Γαάς. * ※ Ἔτι : καὶ πᾶσα
ἡ γενεὰ ἐκείνη προσετέθη πρὸς τοὺς
πατέρας αὐτῶν. Καὶ ἀνέστη γενεὰ
ἑτέρα μετ' αὐτούς, οἳ οὐκ ἔγνωσαν
τὸν Κύριον, καὶ σὺν τὸ ἔργον ὃ
11 ἐποίησε τῷ Ἰσραήλ. * Καὶ ἐποίησαν
οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πονηρὸν ἐναντίον
Κυρίου, καὶ ἐλάτρευον σὺν τῇ Βάαλ·
12 * καὶ ἐγκατέλιπον τὸν Κύριον τὸν
θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, τὸν ἐξα-
γαγόντα αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου,
καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω θεῶν ἑτέρων
ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν λαῶν τῶν περι-
κύκλῳ αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν αὐ-
13 τοῖς, καὶ παρώργισαν τὸν Κύριον, *
καὶ ἐγκατέλιπον τὸν Κύριον, καὶ ἐλά-
τρευσαν τῇ Βάαλ καὶ ταῖς Ἀστάρ-
14 ταις. * Καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος
ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ, καὶ παρέδωκεν αὐ-

9 * ܘܩܒܪܘܗܝ ܒܬܚܘܡܐ ܕܝܪܬܘܬܗ.
ܒܬܡܢܬܚܪܣ ܒܛܘܪܐ ܕܐܦܪܝܡ ܡܢ
10 ܓܪܒܝܐ ܕܛܘܪܐ ܕܓܥܫ . ※ . ※ * ܬܘܒ
ܐܦ ܟܠܗ ܕܪܐ ܗܘ ܐܬܬܘܣܦ ܠܘܬ ܐܒܗܬܐ
ܕܝܠܗܘܢ. ※ . ܘܩܡ ܕܪܐ ܐܚܪܢܐ ܒܬܪܗܘܢ.
ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܝܕܥܘ ܠܡܪܝܐ. ܘܠܥܒܕܐ ܗܘ
11 ܕܥܒܕ ܠܐܝܣܪܝܠ . ※ . * ܘܥܒܕܘ ܒܢܝ̈ܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ ܕܒܝܫ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܦܠܚܝܢ
12 ܗܘܘ ܠܒܥܠܐ. * ܘܫܒܩܘ ܠܡܪܝܐ ܠܐܠܗܐ
ܕܐܒܗܬܗܘܢ: ܗܘ ܕܐܦܩ ܐܢܘܢ ܡܢ ܐܪܥܐ
ܕܡܨܪܝܢ. ܘܐܙܠܘ ܒܬܪ ܐܠܗܐ ܐܚܪܢܐ ܡܢ
ܐܠܗܐ ܕܥܡܡܐ ܗܢܘܢ ܕܚܕܪܝܗܘܢ (.·
ܘܣܓܕܘ ܠܗܘܢ ܘܐܪܓܙܘ ܠܡܪܝܐ.·
13 * (ܘܫܒܩܘ ܠܡܪܝܐ.·) ܘܦܠܚܘ ܠܒܥܠܐ
14 ܘܠܥܫܬܪܬܐ . ※ . * ܘܪܓܙ ܒܚܡܬܐ ܡܪܝܐ
ܥܠ ܐܝܣܪܝܠ ܘܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܒܐܝܕܐ ܕܒܙܘܙܐ
ܘܒܙܘ ܐܢܘܢ. ܘܙܒܢ ܐܢܘܢ ܒܐܝܕܐ

V. 9. ܕܐܦܪܝܡ) Cod: ܕܐܦܪܝܡ. — V. 10. ܓܪܒܝܐ) Cod: ܓܪܒܝܘ, mendum ex sequente ܘܥܒܕܘ V. 11 ortum. — V. 12. ܘܫܒܩܘ) Cod: ܘܫܒܩܘ. — V. 13. ܘܫܒܩܘ ܠܡܪܝܐ) hæc verba, utpote in omnibus codd. Græcis et in textu Hebr. extantia, restitui. Plerique codd: καὶ ἐγκατέλιπον αὐτὸν exhibent, sed nostra lectio, quæ cum Hebr. convenit, præferenda videtur, quia vox ܠܡܪܝܐ, quæ immediate præcedit, sine dubio causa fuit omissionis. — V. 14. ܘܪܓܙ) Cod: ܘܪܓܙܘ, h. e. παρώργισαν, quod sensu caret et in nullo cod. extat. — ib. ܘܐܫܠܡ) Cod. ܘܐܫܠܡܘ.

V. 10. Ἔτι) hæc vox in *Esc.* tantum extat. — *ib.* οἵ) ὅσοι — V. 11. πονηρόν) omnes codd: τὸ πονηρόν, Hebr. את הרע. — *ib.* σὺν τῇ Βάαλ) σὺν in *Esc.* legitur. Dubito an potius vertendum sit τῇ Βααλίμ, quod exhibent codd. 19. 108 et *Compl.*, quum lect. nostra in nullo cod. reperiatur; sed hoc alibi ܠܒܥܠܕܒܒܐ sonat, cfr. 8, 33. 10, 6. 10. — V. 12. λαῶν τῶν) ἐθνῶν τῶν; sed fortasse delendum est τῶν, cfr. Diss. de reg. gramm., § 18, Ann. II.

τοὺς ἐν χειρὶ προνομευόντων, καὶ
κατεπρονόμευσαν αὐτούς· καὶ ἀπέ-
δοτο αὐτοὺς ἐν χειρὶ τῶν ἐχθρῶν
αὐτῶν κύκλῳ αὐτῶν, καὶ οὐκ ἠδυνή-
θησαν στῆναι κατὰ πρόςωπον τῶν
15 *ἐχθρῶν αὐτῶν, * ἐν πᾶσιν οἷς ἐξε-*
πόρνευον· καὶ χεὶρ Κυρίου ἦν αὐτοῖς
εἰς κακά· καθὼς ἐλάλησε Κύριος, καὶ
καθὼς ὤμοσε Κύριος αὐτοῖς· καὶ ἐξέ-
16 *θλιψεν αὐτοὺς σφόδρα. * Καὶ ἤγειρε*
Κύριος ※ αὐτοῖς : κριτάς, καὶ ἔσω-
σεν αὐτοὺς Κύριος ἐκ χειρὸς τῶν
17 *προνομευόντων αὐτούς· * καί γε τῶν*
κριτῶν αὐτῶν οὐκ ἐπήκουσαν· ὅτι
ἐξεπόρνευσαν ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, καὶ
προςεκύνησαν αὐτοῖς· ÷ καὶ παρώρ-
÷γισαν τὸν Κύριον :· καὶ ἐξέκλιναν
ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐπορεύθησαν
οἱ πατέρες αὐτῶν, τοῦ εἰςακούειν τὰς
ἐντολὰς Κυρίου· οὐκ ἐποίησαν οὕτω.
18 ** Καὶ ἤγειρε Κύριος αὐτοῖς κριτάς,*
καὶ ἦν Κύριος μετὰ τοῦ κριτοῦ, καὶ
ἔσωσεν αὐτοὺς ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν αὐ-
τῶν, πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ κριτοῦ· ὅτι

ܕܒܥܠܕܒܒ̈ܝܗܘܢ ܕܚܕܪ̈ܝܗܘܢ. ܘܠܐ
ܐܫܟܚܘ ܠܡܩܡܘ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܐ
ܕܒܥܠܕܒܒ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ. * ܒܟܠܗܝܢ 15
ܗܠܝܢ ܕܙܢܝܢ ܗܘܘ. ܘܐܝܕܗ ܕܡܪܝܐ ܐܝܬܝܗ̇
ܗܘܬ ܠܗܘܢ ܠܒܝܫ̈ܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܡܠܠ
ܡܪܝܐ. ܘܐܝܟܢܐ ܕܝܡܐ ܡܪܝܐ ܠܗܘܢ. ܘܐܠܨ
ܐܢܘܢ ܛܒ. ܀. * ܘܐܩܝܡ ܡܪܝܐ ※ܠܗܘܢ↙ 16
ܕܝ̈ܢܐ. ܘܦܪܩ ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܒܙܘ̈ܐ
ܕܝܠܗܘܢ: * ܐܦ ܠܘܬ ܕܝ̈ܢܐ ܕܝܠܗܘܢ 17
ܠܐ ܫܡܥܘ. ܡܛܠ ܕܙܢܘ ܒܬܪ ܐܠܗ̈ܐ
ܐܚܪ̈ܢܐ ܘܣܓܕܘ ܠܗܘܢ. ÷ܘܐܪܓܙܘ ܠܡܪܝܐ↙.
ܘܐܬܦܢܝܘ ܥܓܠ ܡܢ ܐܘܪܚܐ ܕܒܗ̇ ܐܙܠܘ
ܐܒ̈ܗܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܠܡܫܡܥ
ܦܘ̈ܩܕܢܘܗܝ ܕܡܪܝܐ. ܠܐ ܥܒܕܘ ܗܟܢܐ. ܀.
* ܘܐܩܝܡ ܡܪܝܐ ܠܗܘܢ ܕܝ̈ܢܐ. ܘܐܝܬܘܗܝ 18
ܗܘܐ ܡܪܝܐ ܥܡ ܕܝܢܐ. ܘܦܪܩ ܐܢܘܢ ܡܢ
ܐܝܕܐ ܕܒܥܠܕܒܒ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܒܟܠܗܘܢ

V. 16. ※ܠܗܘܢ) hæc vox in textu Hebraico Masorethico non extat, unde videri possit Lemniscus (÷) vel Obelus Asterisco præferendus esse; quum autem in tribus tantum codd. (et ed. *Compl.*) extet, qui alias verba Lemnisco notata afferre non solent (in XVIII codd. *αὐτοῖς* ante *Κύριος* legitur), non puto signum mutandum esse. — V. 17. ÷ܘܐܪܓܙܘ ܠܡܪܝܐ↙) Cod: ܘܐܪܓܙܘ ÷ ܠܡܪܝܐ↙. — V. 18. ܘܐܩܝܡ) malim legere ܘܟܕ ܐܩܝܡ, in omnibus enim codd. (præter *Alex.*, qui idem habet atque noster) cum Hebr. (וכי הקים) convenienter legitur: *καὶ ὅτε* vel *ὅτε ἤγειρε*. Omissio vocis ܟܕ vel *ὅτε* ex comparatione cum v. 16 orta esse videtur.

V. 14. *κύκλῳ αὐτῶν*) omnes codd: *κυκλόθεν*, sed lectio nostra etiam in vers. *Slav.* (*οἱ κύκλῳ αὐτῶν* ap. Holm.) extat, et cum Hebr. (אשר סביבותיהם) convenit. — V. 17. *ἧς*) *ἐν ᾗ*

παρεκλήθη Κύριος ἀπὸ τοῦ στεναγ-
μοῦ αὐτῶν, ἀπὸ προςώπου τῶν πολε-
μούντων ἐπ' αὐτοὺς καὶ κακούντων
19 *αὐτούς. * Καὶ ἐγένετο ὡς ἀπέθα-*
νεν ὁ κριτής, καὶ ἀπέστρεψαν,
÷ καὶ πάλιν: διέφθειραν ὑπὲρ τοὺς
πατέρας αὐτῶν, πορευθῆναι ὀπίσω
θεῶν ἑτέρων, λατρεύειν αὐτοῖς· καὶ
προςκυνεῖν αὐτοῖς, οὐκ ἀπέῤῥιψαν
τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν· καὶ ἀπὸ
τῆς ὁδοῦ αὐτῶν τῆς σκληρᾶς οὐκ
20 *ἀπέστρεφον. * Καὶ ὠργίσθη θυμῷ*
Κύριος ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ εἶπεν· ἀνθ'
ὧν ὅσα ἐγκατέλιπε τὸ ἔθνος τοῦτο,
τὴν διαθήκην μου ἣν ἐνετειλάμην
τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐπή-
21 *κουσαν τῆς φωνῆς μου, * καὶ ἐγὼ*
οὐ προσθήσω τοῦ ἐξᾶραι ἄνδρα ἀπὸ
προσώπου αὐτῶν, ἐκ τῶν ἐθνῶν ὧν
22 *ἐγκατέλιπεν Ἰησοῦς, καὶ ἀφῆκε * τοῦ*
πειρᾶσαι ἐν αὐτῷ τὸν Ἰσραήλ, εἰ φυ-
λάσσονται αὐτοὶ τὴν ὁδὸν Κυρίου
τοῦ πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, ὃν τρόπον
ἐφύλαξαν οἱ πατέρες αὐτῶν ἢ οὔ,
23 ** καὶ ἀφῆκε Κύριος σὺν τὰ ἔθνη ταῦ-*
τα τοῦ μὴ ἐξᾶραι αὐτὰ τὸ τάχος, καὶ
οὐ παρέδωκεν αὐτὰ ἐν χειρὶ Ἰησοῦ.

ܡܬܦܝܣ ܗܘܐ ܡܪܝܐ. ܡܛܠ ܬܢܚܬܗܘܢ ܡܚܝܐ
ܡܢ ܐܢܚܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܡܢ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܐ
ܕܗܢܘܢ ܕܡܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܠܘܩܒܠܗܘܢ
19 ܘܡܒܐܫܝܢ ܠܗܘܢ. ܀ . * ܘܗܘܐ ܕܟܕ
ܡܝܬ ܕܝܢܐ. ܗܦܟܘ ‑ܘܬܘܒ ܐܚܒܠܘ
ܝܬܝܪ ܡܢ ܐܒܗܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܠܡܐܙܠ ܒܬܪ
ܐܠܗܐ ܐܚܪܢܐ. ܠܡܦܠܚ ܠܗܘܢ.
ܘܠܡܣܓܕ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܫܕܘ ܠܨܒܘܬܐ
ܕܝܠܗܘܢ. ܘܡܢ ܐܘܪܚܐ ܕܝܠܗܘܢ ܩܫܝܬܐ
20 ܠܐ ܗܦܟܝܢ ܗܘܘ. ܀ * ܘܐܬܚܡܬ ܒܚܡܬܐ ܡܪܝܐ
ܒܐܝܣܪܝܠ ܘܐܡܪ. ܚܠܦ ܕܟܡܐ ܕܫܒܩ
ܥܡܐ ܗܢܐ: ܠܕܝܬܩܐ ܕܝܠܝ ܗܝ ܕܦܩܕܬ
ܠܐܒܗܬܐ ܕܝܠܗܘܢ: ܘܠܐ ܫܡܥܘ ܠܩܠܐ
21 ܕܝܠܝ. * ܐܦ ܐܢܐ ܠܐ ܐܘܣܦ ܠܡܥܒܪܘ
ܓܒܪܐ ܡܢ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܡܢ
ܥܡܡܐ ܗܠܝܢ ܕܫܒܩ ܝܫܘܥ. ܘܐܪܦܝ
22 * ܠܡܢܣܝܘ ܒܗ ܠܐܝܣܪܝܠ. ܐܢ ܢܛܪܝܢ
ܗܢܘܢ ܐܘܪܚܗ ܕܡܪܝܐ ܠܡܗܠܟܘ ܒܗ.
ܒܗ ܐܝܟ ܕܢܛܪܘ ܐܒܗܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܐܘ
23 ܠܐ. * ܘܫܒܩ ܡܪܝܐ ܠܥܡܡܐ ܗܠܝܢ
ܕܠܐ ܢܥܒܪ ܐܢܘܢ ܒܥܓܠ. ܘܠܐ ܐܫܠܡ ܐܢܘܢ
ܒܐܝܕܐ ܕܝܫܘܥ . ܀ .

V. 19. ܘܬܘܒ ‑ܐܚܒܠܘ) malim ܘܬܘܒ ܐܚܒܠܘ legere; textus Hebr. ישבו והשחיתו habet.

V. 18. *τῶν πολεμούντων ἐπ' αὐτούς*) sic vers. *Slav.* (apud Holm.); omnes codd. Græci: *τῶν πολιορκούντων αὐτούς.* — V. 19. *ἀπέθανεν*) omnes codd: *ἀπέθνησκεν* — *ib.* *πορευθῆναι*) *πορεύεσθαι* — V. 21. *ἀπὸ προσώπου*) sic *Esc.*; omnes reliqui: *ἐκ προσώπου*, quod dubito num usquam ܡܢ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܐ vertatur. — V. 22. *φυλάσσονται*) *φυλάξονται* — *ib.* *πορεύεσθαι*) *πορευθῆναι* — V. 23. *ἀφῆκε*) *κατέλιπε* — *ib.* *σὺν τὰ ἔθνη*) sic *Esc.*

CAP. III.

1 Καὶ ταῦτα τὰ ἔθνη ἃ ἀφῆκεν
Ἰησοῦς, ὥςτε πειρᾶσαι ἐν αὐτοῖς τὸν
Ἰσραὴλ, ἅπαντας τοὺς μὴ ἐγνωκότας
σὺν πάντας τοὺς πολέμους Χαναάν·
2 * πλὴν διὰ τὰς γενεὰς τῶν υἱῶν Ἰσ-
ραὴλ, τοῦ διδάξαι αὐτοὺς πόλεμον·
πλὴν οἱ ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἔγνω-
3 σαν αὐτά· * τὰς πέντε σατραπείας
τῶν ἀλλοφύλων, καὶ πάντα τὸν Χανα-
ναῖον καὶ τὸν Σιδώνιον, καὶ τὸν
Εὐαῖον τὸν κατοικοῦντα τὸν Λίβα-
νον· ἀπὸ τοῦ ὄρους Βααλερμὼν, ἕως
4 εἰςόδου Ἐμάθ· * καὶ ἐγένετο ὥςτε
πειρᾶσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ἰσραὴλ, γνῶ-
ναι εἰ ἀκούσονται τὰς ἐντολὰς Κυρίου,
ἃς ἐνετείλατο τοῖς πατράσιν αὐτῶν
5 ἐν χειρὶ Μωυσῆ. * Καὶ οἱ υἱοὶ
Ἰσραὴλ κατῴκησαν ἐν μέσῳ τοῦ
Χαναναίου καὶ τοῦ Χετταίου καὶ τοῦ
Ἀμοῤῥαίου καὶ τοῦ Φερεζαίου καὶ
6 τοῦ Εὐαίου καὶ τοῦ Ἰεβουσαίου, *
καὶ ἔλαβον τὰς θυγατέρας αὐτῶν
αὐτοῖς εἰς γυναῖκας, καὶ τὰς θυγα-

ܘܗܠܝܢ ܥܡ̈ܡܐ ܐܢܘܢ ܕܫܒܩ ܝܫܘܥ: 1
ܐܝܟ ܕܢܢܣܐ ܒܗܘܢ ܠܐܝܣܪܝܠ.
ܠܟܠܗܘܢ ܐܢܘܢ ܕܠܐ ܝܕܥܘ ܠܟܠܗܘܢ
ܩܪ̈ܒܐ ܕܟܢܥܢ. * ܒܪܡ ܡܛܠ ܕܪ̈ܐ ܕܒܢ̈ܝܐ 2
ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܡܠܦܘ ܐܢܘܢ ܩܪܒܐ. ܒܪܡ
ܗܠܝܢ ܕܩܕܡܝܗܘܢ ܠܐ ܝܕܥܘ ܐܢܘܢ.
* ܠܚܡܫ ܐܣܛܪܦܘܬܐ ܕܢܘܟܪ̈ܝܐ ܡܕܝܢ̈ܬܐ 3
ܘܠܟܠܗ ܟܢܥܢܝܐ ܘܠܨܝܕܢܝܐ. ܘܠܚܘܝܐ
ܗܘ ܕܝܬܒ ܒܠܒܢܢ: ܡܢ ܛܘܪܐ
ܕܒܥܠܚܪܡܘܢ ܥܕܡܐ ܠܡܥܠܢܐ ܕܚܡܬ.
* ܘܗܘܐ ܐܝܟ ܕܢܢܣܐ ܒܗܘܢ ܠܐܝܣܪܝܠ. 4
ܠܡܕܥ ܐܢ ܫܡܥܝܢ ܠܦܘܩܕܢܘܗܝ
ܕܡܪܝܐ. ܐܢܘܢ ܕܦܩܕ ܠܐܒܗ̈ܬܐ ܕܝܠܗܘܢ.
ܒܐܝܕܐ ܕܡܘܫܐ . ✣ . * ܘܒܢ̈ܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ 5
ܥܡܪܘ ܒܡܨܥܬܐ ܕܟܢܥܢܝܐ ܘܕܚܬܝܐ
ܘܕܐܡܘܪܝܐ ܘܕܦܪܙܝܐ ܘܕܚܘܝܐ ܘܕܝܒܘܣܝܐ.
* ܘܢܣܒܘ ܠܒܢ̈ܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܠܗܘܢ 6
ܠܢܫ̈ܐ. ܘܠܒܢ̈ܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܝܗܒܘ

Cap. III. V. 3. ܒܥܠܚܪܡܘܢ) Cod: ܒܥܠܚܪܡܘܢ.

Cap. III. V. 1. ἅπαντας τούς) sic plerique codd. hexaplares; dubito utrum ἅπαντας in Hexaplis extiterit pro σὺν πάντας, quod sine dubio Aquilas h. l. adhibuit (Hebr. את כל אשר), an correctio scribarum pro σὺν πάντας putanda sit. — ib. σὺν πάντας τοὺς πολέμους) Hebr. את כל מלחמות; σύν fortasse delendum est, quia Articulus τούς ante πολέμους numerum vocum Hebraicarum explet (cfr. Diss. de reg. gramm. pag. 25). — V. 3 Βααλερμών) hæc lectio fuit codicis Pauli; in Peschita enim ܛܘܪ̈ܐ ܕܚܪܡܘܢ legitur. — ib. εἰςόδου Ἐμάθ) versio est Aquilæ et Symmachi, quæ quum in nullo codice extet, præferenda est fortasse lectio codd. Λαβωημάθ vel Λαβωεμάθ (Λαβὼ Ἡμάθ); Peschito enim idem habet atque noster: ܠܡܥܠܢܐ ܕܚܡܬ. — V. 6. αὐτοῖς) omnes codd: ἑαυτοῖς

τέρας αὐτῶν ἔδωκαν τοῖς υἱοῖς
αὐτῶν· καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς θεοῖς
7 αὐτῶν· * καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσ-
ραὴλ πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου· καὶ
ἐπελάθοντο Κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν,
καὶ ἐλάτρευσαν σὺν τῇ Βάαλ καὶ
8 σὺν τοῖς ἄλσεσι. * Καὶ ὠργίσθη
θυμῷ Κύριος ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ
ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χειρὶ Χουσὰν Ῥε-
σαθθὼμ βασιλέως Συρίας ÷ Μεσο-
÷ ποταμίας: ποταμῶν· καὶ ἐδού-
λευσαν ※ οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ: αὐτῷ,
9 ὀκτὼ ἔτη· * καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ
Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον· καὶ ἤγειρε Κύ-
ριος σωτῆρα τῷ Ἰσραήλ· καὶ ἔσω-
σεν αὐτοὺς Γοθονιὴλ υἱὸς Κενὲζ ἀδελ-
φοῦ Χάλεβ τοῦ νεωτέρου ÷ αὐτοῦ:·
10 ÷ καὶ εἰσήκουσεν αὐτῶν :· * καὶ
ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν τὸ πνεῦμα Κυ-

ܠܒܢܝ̈ܗܘܢ. ܘܦܠܚܘ ܠܐܠܗ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ.
* ܘܥܒܕܘ ܒܢ̈ܝܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ ܕܒܝܫ ܩܕܡ 7
ܡܪܝܐ. ܘܛܥܘ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܝܠܗܘܢ.
ܘܦܠܚܘ ܠܒܥܠܐ ܘܠܒܥܠ ܡܫ̈ܠܝܬܐ. ⁘
* ܘܐܬܚܡܬ ܒܚܡܬܐ ܡܪܝܐ ܒܐܝܣܪܐܝܠ ܘܐܫܠܡ 8
ܐܢܘܢ ܒܐܝܕܐ ܕܟܘܫܢ ܪܫܐ ܬܬܐܡ ܡܠܟܐ
ܕܐܪܡ ÷ ܕܒܝܬ ܢܗܪ̈ܝܢ ↙ ܕܢܗܪ̈ܘܬܐ.
ܘܦܠܚܘ ܥܒܕܘܬܐ ※ ܒܢ̈ܝܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ ↙
ܠܗ ܬܡܢܐ ܫܢ̈ܝܢ. * ܘܩܥܘ ܒܢ̈ܝܐ 9
ܕܐܝܣܪܐܝܠ ܠܘܬ ܡܪܝܐ. ܘܐܩܝܡ ܡܪܝܐ
ܦܪܘܩܐ ܠܐܝܣܪܐܝܠ. ܘܦܪܩ ܐܢܘܢ ܠܓܬܢܝܐܝܠ
ܒܪܗ ܕܩܢܙ ܐܚܘܗܝ ܕܟܠܒ ܗܘ ܕܙܥܘܪܐ
÷ ܡܢܗ ↙. ܘܫܡܥ ܐܢܘܢ ↙. * ܘܗܘܬ 10

V. 8 ܪܫܐ ܬܬܐܡ) malim utramque vocem in unam conjungere (ܪܫܐܬܬܐܡ); sed in Cod. constanter separantur. — *ib.* ÷ܕܒܝܬ ܢܗܪ̈ܝܢ ↙) Cod: ܕܒܝܬ ※ ܢܗܪ̈ܝܢ ↙, manifestum est, hæc verba aliam versionem pro *Συρίας ποταμῶν* continere. — *ib.* ※ܒܢ̈ܝܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ ↙) Cod: ※ܒܢ̈ܝܐ ※ܕܐܝܣܪܐܝܠ — V. 9. ܠܓܬܢܝܐܝܠ) malim ܠܓܬܢܝܐܝܠ legere; nam omnes codd. *τὸν Γοθονιήλ* cum Hebr. (את ע׳) congrue habent. Tamen vers. *Slav. Ostrog.* (apud Holm.) habet: *καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς Γοθονιήλ.* — *ib.* ÷ܡܢܗ ↙) dubito, an pro Obelo Asteriscus ponendus sit; nam hæc vox in textu Hebr. Masorethico et in Peschita extat. Quum tamen in *Vulgata* Latina desit, non correxi. — *ib.* ܘܫܡܥ ܐܢܘܢ) Cod: ÷ܘܫܡܥ; si Obelus genuinus esset, sine dubio Metobelus post ܡܢܗ exaratus non fuisset, quo accedit, quod verba *καὶ εἰσήκουσεν αὐτῶν* in XVIII tantum codd. et ed. *Ald.* extant; ideo Lemniscum loco Obeli posui.

V. 7. *πονηρόν*) omnes codd: *τὸ πονηρόν*, Hebr. את הרע. — *ib. σὺν τῇ Βάαλ*) sic *Esc.* — V. 8. *Χουσὰν Ῥεσαθθώμ*) vel *Ῥεσατθώμ* (?), sic in suo cod. Paulus legisse videtur, nam Peschito habet ܟܘܫܢ ܪܫܥܬܐ. In nullo codice hanc formam invenimus, sed simillimam, *Χουσὰν Ῥεσαθώμ*, *Esc.* exhibet. — V. 9. *αὐτοῦ*) *ὑπὲρ αὐτόν* (?).

ρίου, καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραήλ· καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸν πόλεμον, καὶ παρέδωκε Κύριος ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸν Χουσὰν Ῥεσαθθὼμ βασιλέα τῆς Συρίας· καὶ ἐκραταιώθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐπὶ ※ τὸν
11 ※ Χουσὰν Ῥεσαθθώμ :· * καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ τεσσαράκοντα ἔτη· καὶ
12 ἀπέθανε Γοθονιὴλ υἱὸς Κενέζ· * καὶ προςέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι πονηρὸν ἔναντι Κυρίου· καὶ ἐνίσχυσε Κύριος τὸν Ἐγλὼμ βασιλέα Μωὰβ ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ, διὰ τὸ πεποιηκέναι
13 αὐτοὺς πονηρὸν ἔναντι Κυρίου· * καὶ προςήγαγον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς υἱοὺς Ἀμμών, καὶ τὸν Ἀμαλήκ· καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἐπάταξε τὸν Ἰσραήλ, καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν πόλιν
14 τῶν φοινίκων· * καὶ ἐδούλευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ Ἐγλὼμ βασιλεῖ Μωάβ,
15 δεκαοκτὼ ἔτη· * καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον, καὶ ἤγειρε Κύριος αὐτοῖς σωτῆρα, τὸν Ἀὼδ υἱὸν Γηρὰ υἱὸν τοῦ Ἰεμενὶ, ἄνδρα

ܒܠܒܗܘܢ ܪܘܚܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܕܢ ܠܐܝܣܪܐܝܠ.
ܘܢܦܩ ܠܩܪܒܐ. ܘܐܫܠܡ ܡܪܝܐ ܒܐܝܕܐ
ܕܝܠܗ ܠܟܘܫܢ ܪܫܐ ܬܬܝܡ ܡܠܟܐ
ܕܣܘܪܝܐ. ܘܐܬܥܫܢܬ ܐܝܕܐ ܕܝܠܗ ܥܠ
ܟܘܫܢ ܪܫܐ ܬܬܝܡ (√). * ܘܫܠܝܬ ※ 11
ܐܪܥܐ ܐܪܒܥܝܢ ܫܢܝܢ. ܘܡܝܬ ܓܬܢܐܝܠ
ܒܪܗ ܕܩܢܙ. * ܘܐܘܣܦܘ ܒܢܝܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ 12
ܠܡܥܒܕ ܕܒܝܫ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܐܚܝܠ
ܡܪܝܐ ܠܥܓܠܘܢ ܡܠܟܐ ܕܡܘܐܒ
ܥܠ ܐܝܣܪܐܝܠ. ܡܛܠ ܕܥܒܕܘ ܗܘܘ ܕܒܝܫ
ܩܕܡ ܡܪܝܐ. * ܘܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܠܟܠܗܘܢ 13
ܒܢܝܐ ܕܥܡܘܢ ܘܠܥܡܠܝܩ. ܘܐܙܠܘ
ܘܡܚܝܘ ܠܐܝܣܪܐܝܠ ܘܐܪܬܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܕܩܠܐ.
* ܘܦܠܚܘ ܥܒܕܘܬܐ ܒܢܝܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ 14
ܠܥܓܠܘܢ ܡܠܟܐ ܕܡܘܐܒ ܬܡܢܬܥܣܪܐ
ܫܢܝܢ. * ܘܩܥܘ ܒܢܝܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ ܠܘܬ 15
ܡܪܝܐ. ܘܐܩܝܡ ܡܪܝܐ ܠܗܘܢ ܦܪܘܩܐ.

V. 11. ܘܫܠܝܬ) malim ܘܫܠܝܬ legere (cfr. v. 30. 5, 31. 8, 28); quum tamen interdum formæ ex rad. ܫܠܐ quasi ex ܫܠܐ formentur (e. g. Pesch. Luc. 23, 56. Col. 1, 9 al.), necesse non est lectionem Codicis emendemus. — V. 13. ܘܩܪܒܘ ... ܘܐܙܠܘ) malim cum codd. Græcis (quorum duo tamen pro ܩܪܒܘ plurale συνήγαγον exhibent) et Hebr. (ויאסף ... וילך) singulariter ܩܪܒ ... ܘܐܙܠ legere. — ib. ܘܠܥܡܠܝܩ) mendum suspicor scribæ pro ܘܠܥܡܠܝܩ, quæ lectio cum omnibus codd. Gr. et textu Hebr. conveniret.

V. 12. πονηρόν secundo loco) omnes codd: τὸ πονηρόν, Hebr. את הרע. — ib. Ἐγλώμ) sic cod. Pauli (non Αἰγλώμ, quod Syriace ܐܝܓܠܘܡ scriberetur); Peschito: ܥܓܠܘܢ. — V. 15. Ἀώδ) hanc formam in cod. Pauli extitisse, ex ea re apparere videtur, quod pro nom. Syr. ܐܗܘܕ passim ܐܗܘܕ occurrit (ܐܗܘܕ fortasse, ut secundum Peschitam emendatum, semper in ܐܗܘܕ corrigendum est). — ib. υἱὸν τοῦ Ἰεμενί) υἱοῦ τ. Ἰεμ. Num re vera Paulus Ἰεμενί

ἀμφοτεροδέξιον· καὶ ἀπέστειλαν οἱ
υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ αὐτοῦ δῶρα τῷ
16 Ἐγλὼμ βασιλεῖ Μωάβ· * καὶ ἐποίη-
σεν αὐτῷ Ἀὼδ μάχαιραν δίστομον·
σπιθαμὴ τὸ μῆκος αὐτῆς· καὶ περι-
εζώσατο αὐτὴν ὑπὸ τὴν μανδύαν
αὐτοῦ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ τὸν
17 δεξιόν, * καὶ προσήνεγκε δῶρα τῷ
Ἐγλὼμ βασιλεῖ Μωάβ· καὶ Ἐγλὼμ
18 ἀνὴρ ἐγένετο ἀστεῖος σφόδρα· * καὶ
ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν ÷ Ἀὼδ ↙
προσφέρων σὺν τὰ δῶρα, καὶ ἐξαπέ-
στειλεν ÷ Ἀὼδ ↙ σὺν τοὺς αἴροντας
19 δῶρα· * καὶ Ἐγλὼμ ἀνέστρεψεν ἀπὸ
τῶν γλυπτῶν μετὰ τῆς Γαλγάλ· καὶ

ܠܐܗܘܕ ܒܪܗ ܕܓܐܪܐ ܒܪ ܝܡܝܢܝ. ܓܒܪܐ
ܟܠܝܘܡ ܡܫܡܫܢܐ. ܘܫܕܪܘ ܒܢܝ̈ܐ
ܕܐܝܣܪܐܝܠ ܒܐܝܕܗ ܩܘܪܒܢܐ ܠܥܓܠܘܡ
16 ܡܠܟܐ ܕܡܘܐܒ. * ܘܥܒܕ ܠܗ ܐܗܘܕ
ܣܦܣܪܐ ܕܬܪܝܢ ܦܘܡܘ̈ܗܝ. ܙܪܬܐ ܐܘܪܟܐ
ܕܝܠܗ. ܘܐܣܪܗ ܠܬܚܬ ܡܢ ܠܒܘܫܐ
17 ܕܝܠܗ ܥܠ ܥܛܡܗ ܕܝܡܝܢܐ. * ܘܩܪܒ
ܩܘܪܒܢܐ ܠܥܓܠܘܡ ܡܠܟܐ ܕܡܘܐܒ.
ܘܥܓܠܘܡ ܓܒܪܐ ܗܘܐ ܟܝܣܐ ܛܒ.
18 * ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ÷ ܐܗܘܕ ↙ ܠܡܩܪܒܘ
ܠܩܘܪܒܢܐ. ܘܫܕܪ ÷ ܐܗܘܕ ↙ ܠܫܩܘܠܘ̈ܗܝ
19 ܕܫܩܠܝܢ ܩܘܪܒܢܐ. * ܘܥܓܠܘܡ ܗܦܟ
ܡܢ ܦܣܝܠܬܐ ܥܡ ܓܠܓܠܐ. ܘܐܡܪ ܐܗܘܕ.

V. 15. ܟܠܝܘܡ ܡܫܡܫܢܐ) *Masius* in cod. suo pro his verbis ܝܡܝܢܝ vel ܝܡܝܢܝܐ legisse videtur; hoc modo enim in Syror. Pecul. s. h. v. scribit: „ܝܡܝܢܝܐ et sine Vau ܝܡܝܢܝ ἀμφοτεροδέξιος … Jud. 3, et 20 (v. 16)“. Fieri tamen potest, ut vocem ܝܡܝܢܝ in scholio marginali legerit. — *ib.* ܘܫܕܪܘ) Cod: ܘܫܕܪ. — V. 18. ÷ ܐܗܘܕ ↙ ܠܡܩܪܒܘ) Cod: ܐܗܘܕ ÷ ܠܡܩܪܒܘ ↙, mendum scribæ. — *ib.* ܘܫܕܪ ÷ ܐܗܘܕ ↙) Cod: ܘܫܕܪ ÷ ܐܗܘܕ ↙; verbum ܫܕܪ Hebraice extat, nec facile unquam defuit; nomen autem ܐܗܘܕ in textu Hebr. Masor. non legitur. Obelo tamen non notandum est, nam in IV tantum codd. (19. 58. 108. *Esc.*) extat; sed dubito, utrum Lemniscus an Asteriscus loco Obeli inserendus sit; ii enim codd. qui nomen Ἀὼδ exhibent, alias rarius verba lemniscata afferunt.

---

legerit dubito, nam punctum diacrit. supra ܝ in ܝܡܝܢܝ (si genuinum est) formam Ἰαμενὶ indicare videtur (Peschito habet: ܡܢ ܫܒܛܐ ܕܒܢܝܡܝܢ). — V. 16. σπιθαμή) omnes codd., qui hanc vocem exhibent, Genit: σπιθαμῆς habent, quod si Paulus legisset, sine dubio ܕܙܪܬܐ transtulisset. — V. 17. δῶρα) codd: τὰ δῶρα, *Esc*: σὺν τὰ δῶρα (Hebr. אֶת הַמִּנְחָה), quod Syriace ܠܩܘܪܒܢܐ sonuisset, cfr. v. 18. — *ib.* ἐγένετο) in nullo cod. extat; verbum ܗܘܐ fortasse, ut ex Peschita petitum, delendum est; vestigia ejus tamen apud *Augustinum* („*erat* autem Eglom“) et in verss. *Armen.*, *Georg.* (ἦν ἀνὴρ ἀστεῖος) et *Slav.* (ἀνὴρ ἀστεῖος ἦν) ab Holmesio laudatis extare videntur. — V. 18. ὡς) ἡνίκα — *ib.* σὺν τὰ δῶρα) sic *Esc.* — *ib.* δῶρα) omnes codd: τὰ δῶρα (Hebr. הַמִּנְחָה).

εἶπεν Ἀὼδ· λόγος κρύφιός μοι πρὸς
σὲ βασιλεῦ. Καὶ εἶπεν Ἐγλὼμ πᾶσιν·
ἐκ μέσου· καὶ ἐξῆλθον ἀπ' αὐτοῦ
20 πάντες οἱ παρεστηκότες αὐτῷ· * καὶ
Ἀὼδ εἰςῆλθε πρὸς αὐτόν· καὶ αὐτὸς
ἐκάθητο ἐν τῷ ὑπερῴῳ τῷ θερινῷ
αὐτοῦ, μονώτατος· καὶ εἶπεν Ἀὼδ·
λόγος Θεοῦ μόι πρὸς σὲ ÷ βασιλεῦ :,
καὶ ἐξανέστη ἐκ τοῦ θρόνου αὐτοῦ
21 Ἐγλὼμ ἐγγὺς αὐτοῦ· * καὶ ἐγένετο
ἅμα τῷ ἀναστῆναι αὐτὸν, ἐξέτεινεν
Ἀὼδ τὴν χεῖρα τὴν ἀριστερὰν αὐτοῦ,
καὶ ἔλαβε μάχαιραν ἀπὸ τοῦ μηροῦ
τοῦ δεξιοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐνέπηξεν αὐτὴν
22 εἰς τὴν κοιλίαν Ἐγλώμ. * καὶ ἐπειςή-
νεγκε καὶ τὴν λαβὴν ὀπίσω τῆς φλο-
γός· καὶ ἀπέκλεισε τὸ στέαρ κατὰ
τῆς φλογός, ὅτι οὐκ ἐξέσπασε τὴν
μάχαιραν ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ· καὶ
ἐξῆλθεν Ἀὼδ εἰς τὴν προστάδα,
23 * καὶ παρῆλθεν Ἀὼδ τοὺς διατεταγ-
μένους· καὶ ἀπέκλεισε τὰς θύρας τοῦ
ὑπερῴου ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἐσφήνωσεν
24 αὐτά· * καὶ αὐτὸς ἐξῆλθεν, καὶ οἱ
παῖδες αὐτοῦ εἰςῆλθον· καὶ εἶδον καὶ
ἰδοὺ αἱ θύραι τοῦ ὑπερῴου, ἀποκε-
κλεισμέναι· ~ καὶ ἀποτιναξάμενος
~Ἀὼδ, ἐξῆλθε καὶ ἐπορεύετο· καὶ
~οἱ παῖδες Ἐγλὼμ εἰςπορευθέντες
~προςῆλθον· καὶ αἱ θύραι τοῦ οἴκου

ܡܠܬܐ ܟܣܝܬܐ ܠܝ ܠܘܬܟ ܡܠܟܐ. ܀.
ܘܐܡܪ ܥܓܠܘܢ ܠܟܠܗܘܢ. ܡܢ ܡܨܥܬܐ.
ܘܢܦܩܘ ܡܢ ܠܘܬܗ ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ
20 ܕܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܩܕܡܘܗܝ. * ܘܐܗܘܕ
ܥܠ ܠܘܬܗ. ܘܗܘ ܝܬܒ ܗܘܐ ܒܥܠܝܬܐ
ܩܝܛܝܬܐ ܕܝܠܗ ܒܠܚܘܕܘܗܝ. ܘܐܡܪ
ܐܗܘܕ. ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܠܝ ܠܘܬܟ
÷ܡܠܟܐ.. ܘܩܡ ܡܢ ܟܘܪܣܝܐ ܕܝܠܗ
21 ܥܓܠܘܢ ܩܪܝܒ ܠܗ. * ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܩܡ.
ܐܘܫܛ ܐܗܘܕ ܐܝܕܐ ܕܣܡܠܐ ܕܝܠܗ. ܘܢܣܒ
ܣܦܣܪܐ ܡܢ ܥܛܡܐ ܕܝܡܝܢܐ ܕܝܠܗ.
ܘܡܚܝܗ ܒܟܪܣܗ ܕܥܓܠܘܢ(.)
22 * ܘܐܥܠܗ ܐܦ ܠܩܬܝܐ ܒܬܪ
ܡܠܗܒܬܐ. ܘܣܟܪ ܬܪܒܐ ܥܠ
ܡܠܗܒܬܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܫܡܛܗ ܠܗ
ܠܣܦܣܪܐ ܡܢ ܟܪܣܐ ܕܝܠܗ. ܘܢܦܩ
23 ܐܗܘܕ ܠܦܪܘܣܛܐܕ. * ܘܥܒܪ ܐܗܘܕ ܠܗܢܘܢ
ܕܡܛܟܣܝܢ. ܘܐܚܕ ܠܬܪ̈ܥܐ ܕܥܠܝܬܐ ܥܠܘܗܝ
24 ܘܐܚܕ ܐܢܘܢ. * ܘܗܘ ܢܦܩ(.) ܘܥܒ̈ܕܐ
ܕܝܠܗ ܥܠܘ. ܘܚܙܘ ܘܗܐ ܬܪ̈ܥܐ ܕܥܠܝܬܐ
ܐܣܝܪ̈ܝܢ. ~ ܘܟܕ ܐܬܥܪܝ ܐܗܘܕ. ܢܦܩ
~ܘܐܙܠ ܗܘܐ. ܘܥܒ̈ܕܘܗܝ ܕܥܓܠܘܢ
~ܟܕ ܥܠܘ ܘܐܬܩܪܒܘ. ܘܬܪ̈ܥܐ ܕܒܝܬܐ ܐܣܝܪ̈ܝܢ.

V. 21. *μάχαιραν*) omnes codd: *τὴν μάχαιραν*, Hebr. את החרב. — *ib. εἰς τὴν κοιλίαν*) *ἐν τῇ κοιλίᾳ* — V. 22. *ἐπειςήνεγκε*) *ἐπειςήγαγε* — *ib. ἀπέκλεισε*) *ἐπέκλεισε* sive *ἐνέκλεισε* s. *ἀνέκλεισε* — V. 23. *παρῆλθεν*) sic vers. *Slav. Mosq.*, vel *διῆλθεν*, ut in verss. *Armen.* et *Georg.* ab Holmesio laudatis; omnes codd. Gr: *ἐξῆλθεν*, quod dubito num usquam ܥܒܪ vertatur. *ib. ἐπ' αὐτόν*) *κατ' αὐτοῦ*

ἀποκεκλεισμέναι :· καὶ εἶπον· μήποτε πρὸς δίφρους κάθηται ἐν τῇ ἀποχωρή-
25 σει τοῦ κοιτῶνος; * καὶ προσέμειναν, αἰσχυνόμενοι· καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν ἀνοίγων τὰς θύρας τοῦ ὑπερῴου· καὶ ἔλαβον σὺν τὴν κλεῖδα καὶ ἤνοιξαν, καὶ ἰδοὺ ὁ κύριος αὐτῶν πεπτωκὼς
26 ἐπὶ τῆς γῆς τεθνηκώς· * καὶ Ἀὼδ διεσώθη ἕως ἐθορυβοῦντο, ÷ καὶ ÷οὐκ ἦν προςνοῶν αὐτῷ :· καὶ αὐτὸς παρῆλθε σὺν τὰ γλυπτὰ, καὶ διεσώθη
27 εἰς Σιρώθ. * Καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἦλθεν, καὶ ἐσάλπισεν ἐν κερατίνῃ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραΐμ, καὶ κατέβησαν σὺν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ※ ἀπὸ τοῦ ※ὄρους :, καὶ αὐτὸς ἔμπροσθεν αὐτῶν·
28 * καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· καταβαίνετε ὀπίσω μου, ὅτι παρέδωκε Κύριος ÷ὁ Θεὸς: τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν τὴν Μωὰβ ἐν τῇ χειρὶ ὑμῶν· καὶ κατέβησαν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ προκατελάβοντο τὰς διαβάσεις τοῦ Ἰορδάνου τῆς Μωάβ, καὶ οὐκ ἀφῆκαν ἄνδρα
29 διαβῆναι· * καὶ ἐπάταξαν τὴν Μωὰβ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὡσεὶ δέκα χιλιά-

ܐܡܪܘ. ܕܠܡܐ܆ ܥܠ ܡܫܘܬܐ ܝܬܒ
25 ܒܡܦܩܬܐ ܕܒܝܬܐ ܕܡܫܟܒܗ. * ܘܐܘܪܟܘ
ܟܕ ܡܬܒܗܬܝܢ. ܘܗܐ ܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܦܬܚ
ܠܬܪ̈ܥܐ ܕܥܠܝܬܐ. ܘܢܣܒܘ ܠܩܠܝܕܐ
ܘܦܬܚܘ. ܘܗܐ ܡܪܐ ܕܝܠܗܘܢ ܢܦܝܠ
26 ܥܠ ܐܪܥܐ ܟܕ ܡܝܬ. * ܘܐܗܘܕ ܐܫܬܘܙܒ
ܥܕ ܡܫܬܓܫܝܢ ܗܘܘ. ÷ ܘܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ
÷ܕܡܬܒܛܠ ܒܗ܆. ܘܗܘ ܥܒܪ ܠܦܣܝ̈ܠܐ
27 ܘܐܫܬܘܙܒ ܠܣܝܪܘܬ. ⁘ . * ܘܗܘܐ ܕܟܕ
ܐܬܐ (.) ܩܪܐ ܒܩܪܢܐ ܒܛܘܪܐ
ܕܐܦܪܝܡ. ܘܢܚܬܘ ܥܡܗ ܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ
28 ※ܡܢ ܛܘܪܐ (※) ܘܗܘ ܩܕܡܝܗܘܢ. * ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܢܚܬܘ ܒܬܪܝ. ܡܛܠ ܕܐܫܠܡ
ܡܪܝܐ ÷ܐܠܗܐ܆ ܠܒܥܠܕܒ̈ܒܝܟܘܢ
ܠܡܘܐܒ ܒܐܝܕܝܟܘܢ. ܘܢܚܬܘ
ܒܬܪܗ. ܘܩܕܡܘ ܐܚܕܘ ܠܡܥܒܪ̈ܬܐ
ܕܝܘܪܕܢܢ ܕܡܘܐܒ. ܘܠܐ ܫܒܩܘ ܠܓܒܪܐ
29 ܠܡܥܒܪ. * ܘܡܚܘ ܠܡܘܐܒ ܒܙܒܢܐ
ܗܘ ܐܝܟ ܥܣܪܐ ܐܠܦܝ̈ܢ ܓܒܪ̈ܝܢ. ܟܠܗܘܢ

V. 26. ÷ܘܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܡܬܒܛܠ ܒܗ܆) Cod: ܘܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܡܬܒܛܠ ÷ܒܗ܆, sed omnia hæc verba Hebraice desunt et in cod. 58 et vers. *Slav. Ostrog.* omittuntur, sola autem vox αὐτοῦ nusquam deest. — V. 29. ܡܫܡ̈ܢܐ) Cod: ܡܫܡܢܐ.

V. 24. τοῦ κοιτῶνος) Suffixum voci ܡܫܟܒܗ annexum locum Articuli explet (cfr. Diss. § 12). — V. 25. ἀνοίγων) omnes codd: ὁ ἀνοίγων, quod ܗܘ ܕܦܬܚ sonaret. — *ib.* σὺν τὴν κλεῖδα) sic *Esc.* — V. 26. προςνοῶν) omnes codd: ὁ προςνοῶν (vel ὁ προνοῶν). — *ib.* σὺν τὰ γλυπτά) sic *Esc.* — *ib.* Σιρώθ) sic cum cod. 75, vel potius Σειρώθ (quod in nullo cod. extat) Paulus in suo cod. legit, non Σειρωθά, quod esset ܠܣܝܪܘܬܐ; Peschito ܠܣܥܝܪ habet.

δας ανδρῶν, πάντας τοὺς μαχητὰς,
καὶ πάντα ἄνδρα δυνάμεως, καὶ οὐ
30 *διεσώθη ὁ ἀνήρ. * Καὶ ἐνετράπη*
Μωὰβ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὑπὸ τὴν
χεῖρα Ἰσραήλ· καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ,
ὀγδοήκοντα ἔτη· καὶ ἔκρινεν αὐτοὺς
31 *Ἀὼδ ἕως οὗ ἀπέθανε. * Καὶ μετὰ*
τοῦτο ἀνέστη Σαμεγὰρ υἱὸς Ἀνάθ·
καὶ ἐπάταξε τοὺς ἀλλοφύλους, ἑξα-
κοσίους ἄνδρας ἐκτὸς τῶν μόσχων τῶν
βοῶν· καὶ ἔσωσε καὶ αὐτὸς τὸν Ἰσ-
ραήλ.

ܡܬܚܝܠܢܐ ܘܟܠܗܘܢ ܓܒܪܐ ܕܚܝܠܐ.
ܘܠܐ ܐܫܬܘܙܒ ܓܒܪܐ . ܀ . * ܘܟܦܝܬ 30
ܡܘܐܒ ܒܝܘܡܐ ܗܘ ܬܚܝܬ ܐܝܕܐ ܕܐܝܣܪܝܠ.
ܘܫܠܝܬ ܐܪܥܐ. ܬܡܢܝܢ ܫܢܝܢ. ܘܕܢ
31 ܐܢܘܢ ܐܗܘܕ ܥܕܡܐ ܕܡܝܬ . ܀ . * ܘܒܬܪ
ܗܕܐ ܩܡ ܫܡܓܪ ܒܪܗ ܕܥܢܬ. ܘܡܚܐ ܠܐܠܘܦܘܠܘܣ
ܫܬܡܐܐ. ܓܒܪܐ ܣܛܪ ܡܢ ܥܓܠܐ
ܕܬܘܪܐ. ܘܦܪܩ ܐܦ ܗܘ ܠܐܝܣܪܝܠ . ܀ ܀ ܀ .

CAP. IV.

1 *Καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ*
ποιῆσαι πονηρὸν ἔναντι Κυρίου·
2 *※ καὶ Ἀὼδ ἀπέθανε :· * καὶ ἀπέδοτο*
αὐτοὺς Κύριος ἐν χειρὶ Ἰαβὶν βασι-
λέως Χαναὰν, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἀσώρ·
καὶ ὁ ἄρχων τῆς δυνάμεως αὐτοῦ,
Σισάρα· καὶ αὐτὸς κατῴκει ἐν Ἀρι-
3 *σὼθ τῶν ἐθνῶν· * καὶ ἐκέκραξαν οἱ*
υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον· ὅτι ἐννα-
κόσια ἅρματα σιδηρᾶ ἦν αὐτῷ· καὶ
αὐτὸς ἔθλιβε τὸν Ἰσραὴλ κατακράτος,

ܘܐܘܣܦܘ ܒܢܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܡܥܒܕ 1
ܒܝܫ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ※ ܘܐܗܘܕ ܡܝܬ ܡ.
ܘܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ ܒܐܝܕܐ ܕܝܒܝܢ ܡܠܟܐ * 2
ܕܟܢܥܢ. ܗܘ ܕܐܡܠܟ ܒܚܨܘܪ. ܘܪܝܫܐ
ܕܚܝܠܗ ܣܝܣܪܐ. ܘܗܘ ܥܡܪ ܗܘܐ ܒܚܪܫܬ
ܕܥܡܡܐ. * ܘܩܥܘ ܒܢܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܘܬ 3
ܡܪܝܐ. ܡܛܠ ܕܬܫܥܡܐܐ ܡܪܟܒܬܐ ܕܦܪܙܠܐ
ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ. ܘܗܘ ܐܠܨ ܗܘܐ ܠܐܝܣܪܝܠ

Cap. IV. V. 1. ܠܡܥܒܕ ... ※ ܘܐܗܘܕ ܡܝܬ ܡ) Cod: ※ ܠܡܥܒܕ ... ܘܐܗܘܕ ܡܝܬ, locus hic Asterisci manifeste mendosus est; nam verba *ποιῆσαι ... Κυρίου* in nullo cod. desunt, nec facile unquam defuerunt; verba autem *καὶ Ἀὼδ ἀπέθανε* in XVI codd. omittuntur. — V. 3. ܐܠܨ ܗܘܐ) Cod: ܐܠܨ ܗܘܐ, h. e. Plusqpf. *ἐκεκλίφει*, quod tempus, quum in nullo cod. Græco extet, nec h. l. bene adhiberi possit (si Græce extat), in Imperfectum correxi.

Cap III. V. 31. *μετὰ τοῦτο*) *μετὰ ταῦτα* (?). — Cap. IV. V. 1. *πονηρόν*) omnes codd: *τὸ πονηρόν* (Hebr. הָרַע) — *ib. ἀπέδοτο*) *παρέδωκεν*. — V. 2. *Ἰαβίν*) vel *Ιαβείν*, sic in suo cod. legit Paulus; Pesch: ܠܝܒܝܢ.

4 εἴκοσι ἔτη. * Καὶ Δεββώρα γυνὴ
προφῆτις γυνὴ Λαφιδὼθ, αὐτὴ ἔκρινε
τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ·
5 * καὶ αὐτὴ Δεββώρα ἐκάθητο ὑπὸ
φοίνικα, ἀναμέσον τῆς Ῥαμὰ καὶ ἀνα-
μέσον τῆς Βαιθὴλ ἐν τῷ ὄρει Ἐφρα-
ὶμ· καὶ ἀνέβαινον πρὸς αὐτὴν οἱ
6 υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῦ κρίνεσθαι· * καὶ
ἀπέστειλε ÷ Δεββώρα: καὶ ἐκάλεσε
τὸν Βαρὰκ υἱὸν Ἀβινεὲμ ἐκ Κέδες
τῆς Νεφθαλείμ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν·
οὐχί σοι ἐνετείλατο Κύριος ὁ θεὸς
Ἰσραήλ, καὶ ἀπελεύσῃ εἰς ὄρος Θα-
βὼρ, καὶ λήψῃ μετὰ σοῦ δέκα χιλιά-
δας ἀνδρῶν ἀπὸ τῶν υἱῶν Νεφθα-
7 λεὶμ καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ζαβουλών, * καὶ
ἐπάξω πρὸς σὲ εἰς τὸν χειμάῤῥουν
Κισῶν, ἐπὶ τὸν Σισάρα ἄρχοντα τῆς
δυνάμεως Ἰαβὶν, καὶ τὰ ἅρματα αὐ-
τοῦ καὶ τὸ πλῆθος αὐτοῦ, καὶ παρα-
8 δώσω αὐτὸν ἐν τῇ χειρί σου; * καὶ
εἶπε πρὸς αὐτὴν Βαράκ· ἐὰν πορευ-
θῇς μετ' ἐμοῦ, πορεύσομαι· καὶ ἐὰν
μὴ πορευθῇς μετ' ἐμοῦ, οὐ πορεύσο-
μαι· ÷ ὅτι οὐκ οἶδα τὴν ἡμέραν ἐν
÷ ᾗ εὐοδοῖ ὁ ἄγγελος Κυρίου μετ'

ܠܥܣܪܝܢ ܫܢܝ̈ܢ . ܀ . * ܘܕܒܘܪܐ 4
ܐܢܬܬܐ ܢܒܝܬܐ ܐܢܬܬܗ ܕܠܦܝܕܘܬ. ܗܝ ܕܝܢܐ
ܗܘܬ ܠܐܝܣܪܝܠ ܒܙܒܢܐ ܗܘ. * ܘܗܝ 5
ܕܒܘܪܐ ܝܬܒܐ ܗܘܬ ܬܚܝܬ ܕܩܠܐ. ܒܝܢܬ
ܪܡܬܐ ܘܒܝܢܬ ܒܝܬ ܐܝܠ ܒܛܘܪܐ ܕܐܦܪܝܡ.
ܘܣܠܩܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ ܒܢܝ̈ܐ ܕܐܝܣܪܝܠ
ܠܡܬܕܝܢܘ. * ܘܫܕܪܬ ÷ ܕܒܘܪܐ ܘܩܪܬ 6
ܠܒܪܩ ܒܪܗ ܕܐܒܝܢܥܡ ܡܢ ܩܕܫ
ܕܢܦܬܠܝ. ܘܐܡܪܬ ܠܘܬܗ. ܠܐ ܗܘܐ ܠܟ
ܦܩܕ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ: ܘܬܐܙܠ ܠܛܘܪܐ
ܕܬܒܘܪ: ܘܬܣܒ ܥܡܟ ܥܣܪܐ ܐܠܦ̈ܝܢ
ܓܒܪ̈ܐ: ܡܢ ܒܢ̈ܝܐ ܕܢܦܬܠܝ ܘܡܢ ܒܢ̈ܝܐ
ܕܙܒܘܠܘܢ: * ܘܐܝܬܐ ܠܘܬܟ ܠܢܚܠܐ 7
ܕܩܝܫܘܢ: ܥܠ ܣܝܣܪܐ ܪܫܐ ܕܚܝܠܗ ܕܝܒܝܢ:
ܘܡܪ̈ܟܒܬܐ ܕܝܠܗ ܘܣܘܓܐܐ ܕܝܠܗ:
ܘܐܫܠܡܝܘܗܝ ܒܐܝܕܟ. * ܘܐܡܪ ܠܘܬܗ 8
ܒܪܩ. ܐܢ ܐܙܠܐ ܐܢܬܝ ܥܡܝ ܐܙܠ ܐܢܐ. ܘܐܢܗܘ
ܕܠܐ ܐܙܠܐ ܐܢܬܝ ܥܡܝ ܠܐ ܐܙܠ ܐܢܐ. ÷ ܡܛܠ
÷ ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܝܘܡܐ ܕܒܗ ܡܨܠܚ

V. 6. ܘܫܕܪܬ ÷ ܕܒܘܪܐ ↙) Cod: ÷ ܘܫܕܪܬ ܕܒܘܪܐ; nomen Deboræ in textu Hebr. deest. — *ib.* ܕܐܒܝܢܥܡ) Cod: ܕܐܒܝܢܥܡ., quod nomen non dubito quin merum mendum scribæ sit; cfr. v. 12. 5, 1. 12. — V. 8. ܡܨܠܚ ܡܠܐܟܗ) Cod: ܡܨܠܚ ܡܨܠܚ

V. 4. *Λαφιδώθ*) sic legit Paulus; Pesch: ܠܦܝܕܘܬ. — V. 5. *Καὶ αὐτὴ Δεββώρα ἐκάθητο ὑπὸ φοίνικα*) sic male transposita fuerunt verba in codice Pauli; reliqui codd. cum Hebr. conveniunt: *καὶ αὐτὴ ἐκάθητο ὑπὸ φοίνικα Δεββώρα.* — V. 6. *Κέδες*) Pesch: ܪܩܡ. Paulum ita legisse, non *Κάδης*, quod exhibent codd. plerique, indicare videtur punctum infra ܩ in ܩܕܫ; *Κάδης* scriberetur ܩܳܕܫ (vel ܩܐܕܫ). — V. 8. *ὁ ἄγγελος Κυρίου*)

9 —ἐμοῦ:· * καὶ εἶπε ※ Δεββώρα πρὸς
※ αὐτόν:· πορευομένη πορεύσομαι
μετὰ σοῦ· πλὴν γίνωσκε, ὅτι οὐκ ἔσται
τὸ προτέρημά σου, ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ σὺ πο-
ρεύῃ· ὅτι ἐν χειρὶ γυναικὸς ἀποδώσε-
ται Κύριος τὸν Σισάρα· καὶ ἀνέστη
Δέββωρα, καὶ ἐπορεύθη μετὰ τοῦ
Βαρὰκ ἐκ Κέδες ※ τῆς Νεφθαλείμ:·
10 * καὶ παρήγγειλε Βαρὰκ τῷ Ζαβου-
λὼν καὶ τῷ Νεφθαλεὶμ εἰς Κέδες,
καὶ ἀνέβησαν κατὰ πόδας αὐτοῦ,
δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν· καὶ ἀνέβη μετ'
11 αὐτοῦ Δεββώρα· * καὶ οἱ πλησίον τῶν
Κιναίων ἐχωρίσθησαν ἀπὸ Καινᾶ

9 ـ ܡܠܘܗܝ ܕܦܩܕܐ ܠܡܥܒܕ. * ܘܐܡܪܬ
※ ܕܒܘܪܐ ܠܘܬܗ. ܡܐܙܠ ܐܙܠ ܥܡܟ. ܒܪܡ
ܕܥ. ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܫܘܒܚܐ ܕܝܠܟ. ܒܐܘܪܚܐ
ܗܢܐ ܕܐܢܬ ܐܙܠ. ܡܛܠ ܕܒܐܝܕܐ ܕܐܢܬܬܐ
ܢܫܠܡܝܘܗܝ ܡܪܝܐ ܠܣܝܣܪܐ. ܘܩܡܬ
ܕܒܘܪܐ ܘܐܙܠܬ ܥܡ ܒܪܩ ܡܢ ܩܕܫ
10 ※ ܕܢܦܬܠܝ. * ܘܩܪܐ ܒܪܩ
ܠܙܒܘܠܘܢ ܘܠܢܦܬܠܝ ܠܩܕܫ.
ܘܣܠܩܘ ܒܬܪ ܪܓܠܗ ܥܣܪܐ ܐܠܦܝܢ
ܓܒܪܐ. ܘܣܠܩܬ ܥܡܗ ܕܒܘܪܐ.
11 * ܘܩܪܝܒܐ ܕܩܝܢܝܐ ܦܪܫܘ ܡܢ ܩܢ ܡܢ

ܡܠܘܗܝ, mendum scribæ inde ortum, quod vox sequens ܡܠܘܗܝ etiam a ܡ incipit. — V. 9. ܘܐܡܪܬ ※ ܕܒܘܪܐ ܠܘܬܗ) Cod: ※ ܘܐܡܪܬ ܕܒܘܪܐ ܠܘܬܗ; quin positio Asterisci ante ܘܐܡܪܬ mendosa sit, nulla est dubitatio, nam verba *καὶ εἶπε* in omnibus codd. exhibentur nec facile unquam defuisse possunt. Verba autem *Δεββώρα πρὸς αὐτόν* in 30 tantum codd., *Compl* et *Ald.* extant, unde non dubitavi, quin ad ea transferendus esset Asteriscus. Hæc verba in textu Hebr. Masor. quidem non extant, sed nihilominus Asteriscus mihi retinendus videtur, quo indicetur, Origenem hæc verba apud aliquem trium interpretum repperisse. Obelo enim non possunt notari, nam tunc necesse erat fere omnes codd. et præcipue „vulgati" ea exhiberent; sed in nullis fere nisi hexaplaribus extant. Neque notanda sunt Lemnisco; nam verba lemniscata semper in codd. paucioribus tantum reperiuntur (cfr. Præfat. pag. IV). — *ib.* ※ ܕܢܦܬܠܝ) Cod: ※ ܕܢܦܬܠܝ, deest hoc nomen in textu Hebr., et in quattuor tantum codd. Græcis extat.

codd: *τὸν ἄγγελον (αὐτοῦ) Κύριος* vel *Κύριος τὸν ἄγγελον (αὐτοῦ)*. Dubito an ܕ ante ܡܠܐܟܐ delendum sit, quo facto codex Pauli cum lectione priore (quæ in codd. hexapl. exhibetur) consentiet. — V. 9. *Δεββώρα πρὸς αὐτόν*) sic vers. *Slav. Ostrog.* et *Mosq*; codd. Græci: *πρὸς αὐτὸν Δεββώρα* — *ib προτέρημά σου*) *προτέρημα σόν* — *ib. ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ*) *εἰς τὴν ὁδὸν ἣν* (?). — V. 10. *εἰς Κέδες*) præstaret fortasse *ἐν Κέδες* vertere; sed in nullo cod. ita legitur. — *ib κατὰ πόδας*) Syriace sing. ܒܪܓܠܗ legimus, sed hoc nomen singulare pro plurali *πόδας* in hac formula etiam adhibetur Es. 41, 2 (alibi pressius vertitur ܥܩܒܬܐ, ut Job. 18, 11 not a.). — V. 11. *τῶν Κιναίων*) omnes codd. cum Hebr. sing. *τοῦ Κιναίου*, unde fortasse præstet Syriace etiam sing. ܩܝܢܝܐ legere. — *ib. Ἰωβάβ*) sic codex Pauli; Pesch: ܚܘܒܒ.

ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰωβὰβ γαμβροῦ Μωυσῆ·
καὶ ἔπηξε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ πρὸς
δρῦν ἀναπαυομένων, ἥ ἐστιν ἐχόμενα
12 Κέδες· * καὶ ἀνήγγειλαν τῷ Σισάρᾳ,
ὅτι ἀνέβη Βαρὰκ υἱὸς Ἀβινεὲμ ἐπ'
13 ὄρος Θαβώρ· * καὶ ἐκάλεσε Σισάρα
πάντα τὰ ἅρματα αὐτοῦ, ἐννακόσια
ἅρματα σιδηρᾶ, καὶ σὺν πάντα τὸν
λαὸν μετ' αὐτοῦ, ἀπὸ Ἀρισὼθ τῶν
ἐθνῶν, εἰς τὸν χειμάῤῥουν Κισῶν·
14 * καὶ εἶπε Δεββώρα πρὸς Βαράκ,
ἀνάστηθι· ὅτι αὕτη ἡ ἡμέρα ἐν ᾗ
παρέδωκε Κύριος τὸν Σισάρα ἐν τῇ
χειρί σου· οὐκ ἰδοὺ Κύριος ἐξελεύσε-
ται ἔμπροσθέν σου; καὶ κατέβη Βα-
ρὰκ ἀπὸ τοῦ ὄρους Θαβώρ, καὶ δέκα
15 χιλιάδες ἀνδρῶν ὀπίσω αὐτοῦ· * καὶ
ἐξέστησε Κύριος τὸν Σισάρα καὶ σὺν
πάντα τὰ ἅρματα αὐτοῦ ÷ καὶ σὺν
÷ πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν αὐτοῦ: ἐν
στόματι ῥομφαίας ἐνώπιον Βαράκ·
καὶ κατέβη Σισάρα ἀπὸ τοῦ ἅρματος
αὐτοῦ, καὶ ἔφυγε τοῖς ποσὶν αὐτοῦ·
16 * καὶ Βαρὰκ ἐδίωκεν ὀπίσω τῶν ἁρ-
μάτων καὶ ὀπίσω τῆς παρεμβολῆς,
ἕως δρυμοῦ τῶν ἐθνῶν· καὶ ἔπεσε
πᾶσα ἡ παρεμβολὴ Σισάρα, ἐν στό-
ματι ῥομφαίας· καὶ οὐ κατελείφθη

ܒܢܝ̈ܐ ܕܝܘܒܒ ܚܡܘܗܝ ܕܡܘܫܐ.
ܘܢܩܫ ܡܫܟܢܗ ܠܘܬ ܒܠܘܛܐ
ܕܡܬܬܢܝܚܝ̈ܢ. ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܥܠ ܓܢܒ
ܩܕܫ. * ܘܐܘܕܥܘ ܠܣܝܣܪܐ ܕܣܠܩ 12
ܒܪܩ ܒܪܗ ܕܐܒܝܢܥܡ ܥܠ ܛܘܪܐ ܕܬܒܘܪ.
* ܘܩܪܐ ܣܝܣܪܐ ܠܟܠܗܝܢ ܡܪ̈ܟܒܬܐ 13
ܕܝܠܗ: ܠܬܫܥܡܐܐ ܡܪ̈ܟܒܬܐ ܕܦܪܙܠܐ.
ܘܠܟܠܗ ܥܡܐ ܕܥܡܗ. ܡܢ ܚܪܫܬ
ܕܥܡ̈ܡܐ ܠܢܚܠܐ ܕܩܝܫܘܢ. * ܘܐܡܪܬ 14
ܕܒܘܪܐ ܠܘܬ ܒܪܩ ܩܘܡ. ܡܛܠ ܕܗܢܘ
ܝܘܡܐ ܕܒܗ ܐܫܠܡ ܡܪܝܐ ܠܣܝܣܪܐ ܒܐܝܕܐ
ܕܝܠܟ. ܠܐ ܗܐ ܡܪܝܐ ܢܦܩ ܩܕܡܝܟ.
ܘܢܚܬ ܒܪܩ ܡܢ ܛܘܪܐ ܕܬܒܘܪ. ܘܥܣܪܐ
ܐܠܦ̈ܝܢ ܕܓܒܪ̈ܐ ܒܬܪܗ. * ܘܐܬܗܘܗ ܡܪܝܐ 15
ܠܣܝܣܪܐ ܘܠܟܠܗܝܢ ܡܪ̈ܟܒܬܐ ܕܝܠܗ.
÷ܘܠܟܠܗ ܡܫܪܝܬܐ ܕܝܠܗ↙ ܒܦܘܡܐ
ܕܣܝܦܐ ܩܕܡ ܒܪܩ. ܘܢܚܬ ܣܝܣܪܐ ܡܢ
ܡܪܟܒܬܐ ܕܝܠܗ (.) ܘܥܪܩ ܒܪ̈ܓܠܘܗܝ.
* ܘܒܪܩ ܪܕܦ ܗܘܐ ܒܬܪ ܡܪ̈ܟܒܬܐ 16
ܘܒܬܪ ܡܫܪܝܬܐ. ܥܕܡܐ ܠܚܘܪܫܐ ܕܥܡ̈ܡܐ.
ܘܢܦܠ ܟܠܗ ܡܫܪܝܬܐ ܕܣܝܣܪܐ
ܒܦܘܡܐ ܕܣܝܦܐ. ܘܠܐ ܐܫܬܒܩ ܥܕܡܐ

V. 13. ܡܪ̈ܟܒܬܐ ܕܝܠܗ) Cod: ܡܪܟܒܬܐ ܕܝܠܗ. — V. 15. ܕܝܠܗ. ÷ܘܠܟܠܗ ܡܫܪܝܬܐ ܕܝܠܗ↙) Obelus mihi suspectus est; Hebraice את כל הרכב ואת כל המחנה legimus, unde malim corrigere: ܕܝܠܗ.↙ ܘܠܟܠܗ ܡܫܪܝܬܐ ÷ܕܝܠܗ↙. In uno cod. αὐτοῦ prius omittitur.

V 11. γαμβροῦ) πενθέρου — V. 16. ἐδίωκεν) sic vers. *Georg.* (ap. Holm.); omnes codd. Gr: διώκων — *ib.* κατελείφθη) ὑπελείφθη vel ἀπελείφθη

17 ἕως ἑνός· * καὶ Σισάρα ἀνεχώρησε
τοῖς ποσὶν αὐτοῦ εἰς τὴν σκηνὴν Ἰαὴλ,
γυναικὸς Χαβὲρ τοῦ Κιναίου· ὅτι εἰ-
ρήνη ἦν ἀναμέσον Ἰαβὶν βασιλέως
Ἀσὼρ, καὶ ἀναμέσον τοῦ οἴκου Χαβὲρ
18 τοῦ Κιναίου· * καὶ ἐξῆλθεν Ἰαὴλ εἰς
ἀπάντησιν Σισάρα, καὶ εἶπε πρὸς
αὐτόν· ἔκκλινον κύριέ μου, ἔκκλινον
πρός μέ· μὴ φοβοῦ· καὶ ἐξέκλινε
πρὸς αὐτὴν εἰς τὴν σκηνήν, καὶ συν-
εκάλυψεν αὐτὸν ἐν τῇ δέῤῥει αὐτῆς·
19 * καὶ εἶπε Σισάρα πρὸς αὐτήν· πό-
τισόν με δὴ μικρὸν ὕδωρ, ὅτι ἐδίψησα·
καὶ ἤνοιξε τὸν ἀσκὸν τοῦ γάλακτος,
καὶ ἐπότισεν αὐτόν· καὶ συνεκάλυψε
20 τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, * καὶ εἶπε πρὸς
αὐτήν· στῆθι ἐν τῇ θύρᾳ τῆς σκη-
νῆς, καὶ ἔσται ἐάν τις ἔλθῃ πρὸς
σὲ καὶ ἐρωτήσῃ σε καὶ εἴπῃ ÷ σοι :·
ἔστιν ἐνταῦθα ἀνήρ; καὶ ἐρεῖς, οὐκ

17 ܚܕ. * ܘܣܝܣܪܐ ܥܪܩ ܒܪ̈ܓܠܘܗܝ
ܠܡܫܟܢܐ ܕܝܥܝܠ. ܐܢܬܬܗ ܕܚܒܪ
ܗܘ ܩܝܢܝܐ. ܡܛܠ ܕܫܝܢܐ ܐܝܬ ܗܘܐ
ܒܝܬ ܝܒܝܢ ܡܠܟܐ ܕܚܨܘܪ. ܘܒܝܬ
18 ܒܝܬܐ ܕܚܒܪ ܩܝܢܝܐ. * ܘܢܦܩܬ ܝܥܝܠ
ܠܐܘܪܥܗ ܕܣܝܣܪܐ. ܘܐܡܪܬ ܠܘܬܗ. ܣܛܝ
ܡܪܝ ܕܝܠܝ ܣܛܝ ܠܘܬܝ. ܠܐ ܬܕܚܠ.
ܘܐܣܛܝ ܠܘܬܗ ܠܡܫܟܢܐ. ܘܟܣܝܬܗ
19 ܒܡܥܛܦܬܐ ܕܝܠܗ. * ܘܐܡܪ ܣܝܣܪܐ ܠܘܬܗ.
ܐܫܩܝܢܝ ܗܫܐ ܩܠܝܠ ܡܝ̈ܐ ܡܛܠ
ܕܨܗܝܬ. ܘܦܬܚܬ ܙܩܐ ܕܚܠܒܐ ܘܐܫܩܝܬܗ.
20 ܘܟܣܬܗ ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܗ. * ܘܐܡܪ ܠܘܬܗ.
ܩܘܡܝ ܒܬܪܥܐ ܕܡܫܟܢܐ. ܘܢܗܘܐ ܐܢ
ܐܢܫ ܢܐܬܐ ܠܘܬܟܝ ܘܢܫܐܠܟܝ ܘܢܐܡܪ
÷ ܠܟܝ ↙. ܐܝܬ ܗܪܟܐ ܓܒܪܐ. ܘܬܐܡܪܝܢ

V. 19. ܕܨܗܝܬ) Cod: ܕܨܗܝܬ, quod esset tertia pers. foem. vel secunda pers. masc.; mendum scribæ. — *ib.* ܙܩܐ ܕܚܠܒܐ) Cod: ܙܩܐ, sed vocem ܕܚܠܒܐ mendose omissam esse, ostendit *Barhebræus*, qui in *Horreo Mysteriorum* ab Holmesio laudato „*utrem lactis*" exhibet. Omnes codd: τὸν ἀσκὸν τοῦ γάλακτος. — V. 20. ܠܘܬܟܝ ܘܢܫܐܠܟܝ ܘܢܐܡܪ ÷ ܠܟܝ ↙) Cod: ܠܘܬܟܝ ÷ܘܢܫܐܠܟܝ ܘܢܐܡܪ ܠܟܝ ↙; Obelum posteriorem pravum locum occupare manifestum est; quum autem ipsa vox *σοί*, in quam sine dubio signum aliquod criticum est conferendum, in textu Hebr. quidem desit, sed in decem tantum codd. Holm., *Esc.*, *Compl.* et *Ald.* extet, non dubito quin Lemnisco notanda sit. Quod ad illum Obelum attinet, qui in Cod ante ܘܢܫܐܠܟܝ pingitur, dubito an potius, quam ut deleatur, aut in vocem ܠܘܬܟܝ transferendus sit, quia in textu Hebr. deest

---

V. 18. ἔκκλινον bis, ἐξέκλινε) sic codd. vulgati; omnes fere codd. hexapl: ἔκνευσον ... ἐξένευσε, sed quum hoc verbum alibi constanter ܐܣܛܝ vertatur (cfr. 18, 26. 4 Reg. 2, 24. 23, 16. Mich. 6, 14 not. 1), non dubito, quin Paulus ἔκκλινον etc. legerit. — *ib.* συνεκάλυψεν) περιέβαλεν (cfr. Es. 58, 7. 59, 6. Ezech. 34, 3).

ἔστι· ⁒ καὶ συνεκάλυψεν αὐτὸν ἐν
21 ⁒ τῇ δέῤῥει αὐτῆς:· * καὶ ἔλαβεν
Ἰαὴλ ἡ γυνὴ Χαβὲρ τὸν πάσσαλον
τῆς σκηνῆς, καὶ ἔθηκε ※ σὺν: τῇ
σφύρᾳ ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς· καὶ εἰς-
ῆλθε πρὸς αὐτὸν ἡσυχῇ· καὶ ἐνέ-
κρουσε σὺν τὸν πάσσαλον εἰς τὸν κρό-
ταφον αὐτοῦ, καὶ διεξῆλθεν ἐν τῇ
γῇ· καὶ αὐτὸς ἀπεσκάρισεν ⁒ ἀνα-
⁒ μέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς:· καὶ ἐξέ-
22 ψυξε, καὶ ἀπέθανε· * καὶ ἰδοὺ Βα-
ρὰκ, διώκων τὸν Σισάρα· καὶ ἐξῆλ-
θεν Ἰαὴλ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, καὶ
εἶπεν αὐτῷ· δεῦρο, καὶ δείξω σοι σὺν
τὸν ἄνδρα ὃν σὺ ζητεῖς· καὶ εἰςῆλθε
πρὸς αὐτὴν, καὶ ἰδοὺ Σισάρα πεπτω-
κὼς νεκρὸς, καὶ ὁ πάσσαλος ἐν τῷ
23 κροτάφῳ αὐτοῦ. * Καὶ ἐταπείνωσε
Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
τὸν Ἰαβὶν βασιλέα Χαναὰν, ἐνώπιον
24 τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· * καὶ ※ ἐπορεύετο:

ܠܐ ܐܝܬ. ÷ ܘܟܣܝܬܗ ܒܡܟܣܝܬܐ ܕܝܠܗܿ.
ܘܢܣܒܬ ܝܥܝܠ ܐܢܬܬܗ ܕܚܒܪ ܣܟܬܐ * 21
ܕܡܫܟܢܐ. ܘܣܡܬ ※ ܥܡ ܐܪܙܦܬܐ ܒܐܝܕܐ
ܕܝܠܗܿ. ܘܥܠܬ ܠܘܬܗ ܒܫܠܝܐ.
ܘܢܩܫܬ ܠܣܟܬܐ ܒܨܕܥܐ ܕܝܠܗ
ܘܢܦܩܬ ܒܐܪܥܐ. ܘܗܘ ܐܬܦܪܟܣ
÷ ܒܝܢܬ ܪ̈ܓܠܝܗܿ. ܘܢܦܩܬ ܢܦܫܗ
ܘܡܝܬ. * ܘܗܐ ܒܪܩ ܪܕܦ ܠܣܝܣܪܐ. 22
ܘܢܦܩܬ ܝܥܝܠ ܠܐܘܪܥܗ ܘܐܡܪܬ
ܠܗ. ܬܐ ܘܐܚܘܝܟ ܠܓܒܪܐ ܗܘ ܕܒܥܐ
ܐܢܬ ܐܢܬ. ܘܥܠ ܠܘܬܗܿ. ܘܗܐ ܣܝܣܪܐ
ܢܦܝܠ ܡܝܬܐ. ܘܣܟܬܐ ܒܨܕܥܐ
ܕܝܠܗ. ܀. * ܘܡܟܟܗ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ 23
ܒܝܘܡܐ ܗܘ ܠܝܒܝܢ ܡܠܟܐ ܕܟܢܥܢ.
ܩܕܡ ܒܢܝ̈ܐ ܕܐܝܣܪܝܠ (.) * ܘ※ ܐܙܠܐ ܗܘܬ 24

(sed in nullo cod. verba πρός σέ desunt), aut scribendum sit ܠܘܬܟ ÷ ܘܢܫܐܠܟ ܘܐܡܪ, quo indicetur, verba καὶ ἐρωτήσῃ σε apud illos tres interpretes defuisse, quod ea re affirmari videtur, quod hæc verba in sex codd. et *Catena Nic.* omittuntur. — *ib.* ÷ ܘܟܣܝܬܗ) Cod: ܘܟܣܝܬܗ ※, Asteriscus pravus est, nam verba καὶ συνεκάλυψεν ... αὐτῆς in textu Hebr. desunt, et in decem tantum codd. Holm., *Esc.* et *Ald.* extant. — V. 21 ÷ ܒܝܢܬ ܪ̈ܓܠܝܗܿ) Cod: ܪ̈ܓܠܝܗܿ ÷ ܒܝܢܬ, Obelum in Lemniscum correxi, quia hoc additamentum in decem tantum codd Holm., *Esc.* et *Compl.* extat. — V. 24. ܘ※ ܐܙܠܐ ܗܘܬ) Cod: ܘܐܙܠܐ ܗܘܬ ※; vox καί vix unquam in codd. Græcis defuit.

V. 20. ἐνταῦθα) ὧδε — V. 21. σὺν τῇ σφύρᾳ) sic mendose cod Pauli pro σὺν τὴν σφῦραν, quod in *Esc.* legitur (Hebr את המקבת). — *ib.* ἐνέκρουσε) ἔπηξε vel ἐνέπηξε — *ib.* σὺν τὸν πάσσαλον) sic *Esc.* — *ib.* εἰς τὸν κρόταφον) ἐν τῷ κροτάφῳ — *ib.* διεξῆλθεν) διῆλθεν — *ib.* ἀπεσκάρισεν) ἀπεσκίρτησεν (?) — *ib.* ἐξέψυξε) ἀπέψυξε

ἡ χεὶρ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πορευομένη καὶ σκληρυνομένη ἐπὶ Ἰαβὶν βασιλέα Χαναάν, ἕως οὗ ἐξωλόθρευσαν αὐτόν.

ܐܝܕܐ ܕܒܢܝ̈ܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܟܕ ܐܙܠܐ ܘܡܬܩܫܝܐ
ܥܠ ܝܐܒܝܢ ܡܠܟܐ ܕܟܢܥܢ ܥܕܡܐ
ܕܚܒܠܘܗܝ.

CAP. V.

1 Καὶ ᾖσεν Δεββώρα καὶ Βαρὰκ
υἱὸς Ἀβινεὲμ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ
2 εἶπον· * ἐν τῷ ἄρξασθαι ἀρχηγοὺς
ἐν Ἰσραὴλ ἐν προαιρέσει λαοῦ, εὐλο-
3 γεῖτε τὸν Κύριον· * ἀκούσατε βασι-
λεῖς· ἐνωτίσασθε σατράπαι· ἐγὼ, τῷ
Κυρίῳ ※ ἐγώ εἰμι: ᾄσομαι· ψαλῶ
4 τῷ Κυρίῳ τῷ θεῷ Ἰσραήλ. * Κύριε
ἐν τῇ ἐξόδῳ σου ἐκ Σηεὶρ, ἐν τῷ
ἀπαίρειν σε ἐκ πεδίου Ἐδὼμ, γῆ ἐσεί-
σθη· καὶ ※ γε: ὁ οὐρανὸς ἐταράχθη·
5 καὶ αἱ νεφέλαι ἔσταξαν ὕδωρ· * ὄρη
ἐσαλεύθησαν ἀπὸ προσώπου Κυρίου
τοῦ θεοῦ Ἰσραήλ· ἀπὸ προσώπου
6 Κυρίου τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ, * ἐν ἡμέ-
ραις Σαμεγὰρ υἱοῦ Ἀνὰθ, ἐν ἡμέ-
ραις Ἰαὴλ ἐξέλιπον βασιλεῖς, καὶ ἐπο-

1 ܘܫܒܚܬ ܕܒܘܪܐ ܘܒܪܩ ܒܪܗ
2 ܕܐܒܝܢܥܡ ܒܝܘܡܐ ܗܘ ܘܐܡܪܘ. * ܟܕ
ܡܫܪܝܢ ܪ̈ܫܐ ܒܐܝܣܪܝܠ ܒܨܒܝܢܐ
3 ܕܥܡܐ. ܒܪܟܘ ܠܡܪܝܐ. * ܫܡܥܘ
ܡ̈ܠܟܐ. ܨܘܬܘ ܫܠܝܛܢ̈ܐ.. ܐܢܐ ܠܡܪܝܐ
※ ܐܢܐ ܐܫܒܚ ܐܙܡܪ. ܐܙܡܪ ܠܡܪܝܐ
4 ܠܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ . ÷ . * ܡܪܝܐ ܒܡܦܩܬܐ
ܕܝܠܟ ܕܡܢ ܣܥܝܪ. ܟܕ ܡܫܬܩܠܬ ܡܢ
ܒܩܥܬܐ ܕܐܕܘܡ. ܐܪܥܐ ܐܬܬܙܝܥܬ. ܐܦ
※ ܒܠܚܘܕ ܫܡܝܐ ܐܬܕܠܚ (.) ܘܥܢ̈ܢܐ
5 ܢܛܦܘ ܡ̈ܝܐ. * ܛܘ̈ܪܐ ܐܙܕܥܘ ܡܢ ܩܕܡ
ܦܪܨܘܦܐ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܡܢ ܩܕܡ
ܦܪܨܘܦܐ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ (:)
6 * ܒܝܘܡ̈ܬܗ ܕܫܡܓܪ ܒܪܗ ܕܥܢܬ:
ܒܝܘܡ̈ܬܗ ܕܝܥܝܠ ܐܫܬܠܝܘ ܡ̈ܠܟܐ.

Cap. V. V. 4. ※ܒܠܚܘܕ) Cod: ※ܒܠܚܘ; Asteriscus, si genuinus est, de quo dubitandi nulla apparet causa, significat, illos tres interpretes Hebraice וְגַם legisse (non גַם, ut in textu Masorethico legitur). — *ib.* ܫܡܝܐ ܐܬܕܠܚ) Cod: ܫܡܝܐ ܐܬܕܠܚܘ, quod aut ita corrigendum est, ut nos fecimus, quæ lectio cum codd. Græcis convenit, aut ܫܡ̈ܝܐ ܐܬܕܠܚܘ, *οἱ οὐρανοὶ ἐταράχθησαν*, quod exhibet vers. *Armen.* (ap. Holm.). — V. 6. ܒܝܘܡ̈ܬܗ) Cod: ܒܝܘܡ̈ܬܗ.

Cap. V. V. 3. *ἐγὼ τῷ Κυρίῳ ἐγώ εἰμι ᾄσομαι*) sic *Esc.*; plerique codd., qui verba eodem ordine exhibent atque noster, *ἐγώ εἰμι* priore etiam loco pro *ἐγὼ* habent. — V. 5. *τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ* priore loco) hæc verba in nullo cod. extant (in duobus *τοῦ θεοῦ Σινᾶ* legitur), unde suspicor, verba Syriaca iis respondentia (ܠܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ) mendose a scriba Syro ex hemistichio posteriore inserta esse.

ρεύθησαν τρίβους ∾ οὐκ εὐθείας:· καὶ ἐπορεύθησαν ὁδοὺς διεστραμμέ-
7 *νας· * ἐξέλιπε ∾ φράζων ἐν τῷ ∾Ἰσραήλ:· οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ Ἰσ-ραὴλ ἐξέλιπον. ἕως οὗ ἐξανέστη Δεβ-βώρα· ἕως οὗ ἐξανέστη μήτηρ ἐν τῷ*
8 *Ἰσραήλ· * ἡρέτισαν θεοὺς κενούς, ὡς ἄρτον κρίθινον· ÷ σκέπη νεανί-÷δων σειρομαστῶν:· ἐὰν ὤφθῃ καὶ σειρομάστης ἐν τεσσαράκοντα χιλιά-*
9 *σιν ※ ἐν τῷ Ἰσραήλ:, * ἡ καρδία μου*

ܘܐܙܠܘ ܫܒܝ̈ܠܐ ~ ܠܐ ܠܬܪ̈ܝܨܐ. ܘܐܙܠܘ
7 ܐܘܪ̈ܚܬܐ ܡܥܩܡ̈ܬܐ. * ܐܘܒܕ
~ ܡܦܪܙܢ ܒܐܝܣܪܝܠ. ܗܢܘܢ ܕܥܡܪܝܢ
ܒܐܝܣܪܝܠ ܐܬܟܠܝܘ. ܥܕܡܐ ܕܩܡܬ ܕܒܘܪܐ.
8 ܥܕܡܐ ܕܩܡܬ ܐܡܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. * ܓܒܘ
ܐܠܗ̈ܐ ܣܪ̈ܝܩܐ. ܐܝܟ ܕܠܚܡܐ ܕܣܥܪ̈ܐ.
÷ܛܠܠܐ ܕܥܠܝ̈ܡܐ ܕܡܚܠܢ̈ܬܐ. ܐܢ ܗܘ
ܕܐܬܚܙܝ ܘܥܠܝܡܐ ܒܐܪܒܥܝܢ ܠܐܠܦ̈ܝܢ
9 ※ ܒܐܝܣܪܝܠ܆ * ܠܒܝ ܥܠ ܗܠܝܢ

V. 7. ~ ܡܦܪܙܢ) Hypolemniscus in Cod. non extat, etsi signum criticum requirit Metobelus post ܒܐܝܣܪܝܠ. Illud autem signum vel Lemniscum adhibendum et ante ܡܦܪܙܢ ponendum esse, inde apparet, quod verba *φράζων ἐν τῷ Ἰσρ.*, quæ in tribus codd. Holm. et *Esc.* extant, aperte aliam versionem continent eorundem verborum Hebr. (פרזון בישראל), quæ postea *οἱ κατοικ. ἐν τῷ Ἰσρ.* interpretantur. — V. 8. ܠܐܠܗ̈ܐ) *Barhebræus* in *Horreo Myst.*, cujus partem Lib. Jud. Cap. V. complectentem edidit *J. M. Winkler* (De Syriaca carm. Deboræ Jud. V. versione, scholiis, quæ ad eam a Bar-Hebræo conscripta sunt, additis; Vratisl. 1839) ܠܐܠܗ̈ܐ scribit, quod tamen procul dubio mendum est scribæ vel typothetæ pro ܐܠܗ̈ܐ. — *ib.* ܕܠܚܡܐ) sic *Barhebræus* l. l.; Cod: ܕܠܚܡܐ. — *ib.* ÷ܛܠܠܐ ܕܥܠܝ̈ܡܐ ܕܡܚܠܢ̈ܬܐ) Cod: ܛܠܠܐ ÷ܕܥܠܝ̈ܡܐ ܕܡܚܠܢ̈ܬܐ, dubito an Obelus ante ܛܠܠܐ delendus et ante ܕܥܠܝ̈ܡܐ demum ponendus sit, nam Græce *σκέπη* versio est vocis מגן Hebr. Dubito præterea, an Obelus in Lemniscum mutandus sit; nam XVIII tantum codd. Holm. et ii quidem hexaplares, *Esc.*, *Compl.* et *Ald.* hæc verba afferunt (vid. Præfat. pag. IV). Quum tamen hi codd. plures sint, quam ii qui solito verba lemniscata exhibent, et quum ratio omnium Obelorum, qui in hoc capite occurrunt, hæc sit, ut verba eo signo notata in codd. hexaplaribus tantum extent, neque tamen facile omnes mendosi esse possint, non correxi, dubius, an ratio recensionis Origenis in hoc capite alia fuerit, atque in reliquis. Videtur versio Theodotionis fundamentum esse recensionis hexaplaris hujus capitis.

V. 7. *ἐξέλιπον*) malim vertere *ἐξαναλώθησαν* (quod verbum semper ܐܬܟܠܝ redditur), nam etsi *ἐκλείπω* interdum ܐܬܟܠܝ vertitur (e. g. Es. 53, 3. Prov. 24, 10), nullam video causam hujus verbi h. l. aliter vertendi quam in verbis proxime præcedentibus et v. 6. Sed in omnibus codd. *ἐξέλιπον* legitur.

ἐπὶ τὰ διατεταγμένα τοῦ Ἰσραήλ· οἱ δυνατοὶ τοῦ λαοῦ, εὐλογεῖτε τὸν Κύ-
10 ριον· * ἐπιβεβηκότες ἐπὶ ὀνάδων καὶ ἐπὶ λαμπηνῶν· καὶ καθήμενοι ἐπὶ κριτηρίου καὶ πορευόμενοι ἐφ' ὁδῷ·
11 φθέγξασθε * φωνὴν ἀνακρουομένων ἀνὰ μέσον εὐφραινομένων· ἐκεῖ δώσουσι δικαιοσύνην τῷ Κυρίῳ· δίκαιοι ἐνίσχυσαν ἐν τῷ Ἰσραήλ· τότε κατέβησαν εἰς τὰς πόλεις αὐτοῦ ὁ λαὸς
12 Κυρίου. * Ἐξεγείρου ἐξεγείρου Δεββώρα· ÷ ἐξέγειρον μυριάδα μετὰ

ܘܥܩ̈ܒܝ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܚܝ̈ܠܬܢܐ ܕܥܡܐ ܒܪܟܘ
10 ܠܡܪܝܐ. * ܪܟ̈ܒܝ ܥܠ ܐܬܢ̈ܐ ܘܥܠ
ܡܢܗܪܐ. ܘܝܬ̈ܒܝ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܘܐܙܠܝ
11 ܒܐܘܪܚܐ. ܫܒܚܘ * ܩܠܐ ܕܡܙܝܥܝ
ܒܡܨܥܬ ܡܬܒܣܡܝ̈ܢ. ܬܡܢ
ܢܬܠܘܢ ܙܕܝܩܘܬܐ ܠܡܪܝܐ. ܙܕܝ̈ܩܐ ܐܬܚܝܠܘ
ܒܐܝܣܪܝܠ. ܗܝܕܝܢ ܢܚܬܘ ܠܡܕ̈ܝܢܬܐ
12 ܕܝܠܗ ܥܡܐ ܕܡܪܝܐ. . ⁘ . * ܐܬܬܥܝܪܝ
ܐܬܬܥܝܪܝ ܕܒܘܪܐ.. ÷ܐܬܥܝܪܝ ܪܒܘܬܐ

V. 11. ܢܚܬܘ ܠܡܕ̈ܝܢܬܐ ܕܝܠܗ ܥܡܐ ܕܡܪܝܐ) *Barhebræus* l. l.: ܢܚܬܘ ܠܡܕ̈ܝܢܬܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܥܪܝܩܝܢ ܗܘܘ, h. e. κατέβησαν εἰς τὰς πόλεις (αὐτῶν) ὅσοι (οἱ) ἐπεφεύγεισαν (vel οἱ πεφευγότες); lectio πόλεις αὐτῶν pro αὐτοῦ in uno cod. extat, malim tamen αὐτῶν in versione omittere et Suffixum ܗܘܢ quasi pro Articulo positum habere, cfr. Diss. § 12 (in plerisque codd. εἰς τὰς πόλεις legitur). Num autem hæc lectio ei præferenda sit, quam codex noster exhibet, maxime dubito; nam ii codd., qui textum hexaplarem optime referre solent, omnes αὐτοῦ habent. Quod attinet ad verba postrema ܗܢܘܢ ܕܥܪܝܩܝܢ ܗܘܘ, nihil simile in ullo cod. extat. Suspicor scribam quendam ea depravasse; Holmesius in suo cod. Barhebræi ea non legisse videtur, alioquin ea sine dubio cum verbis præcedentibus („*ad civitates eorum*"), quæ in editione LXX laudat, attulisset. — V. 12. ÷ܐܬܥܝܪܝ) malim Obelum in Lemniscum corrigere, nam hæc verba in XIII tantum codd. Holm. et *Eso.* extant, cfr. notam ad v. 8.

V. 9. τοῦ Ἰσραήλ) convenit hæc lectio cum Hebr.; in codd Græcis aut τῷ Ἰσραήλ aut ἐν Ἰσραήλ legitur, unde fortasse Syriace potius legendum est ܒܐܝܣܪܝܠ pro ܕܐܝܣܪܝܠ, tanto magis quod literæ ܒ et ܕ in scriptura Estrangela minus perspicua facile confunduntur. — V. 10. ὀνάδων) versio Symmachi est (vid. *Montfaucon* Hexapla ad h. l.), quæ in codicem Pauli recepta fuisse videtur; nam versio Theodotionis ὑποζυγίων, quam omnes codd. hexapl. habent, Syriace ܚܡܪ̈ܐ sonaret, et eodem modo verteretur ὄνους vel ὄνων, quod duo codd. pro vulgato ὄνου θηλείας exhibent. — *ib.* καὶ ἐπὶ λαμπηνῶν) sic nullus codex. Legitur aut καὶ λαμπ. aut ἐπὶ λαμπ. (aut καὶ ἐπικαθήμενοι ἐπὶ λυμπ.). — *ib* καὶ καθήμενοι) καὶ in nullo cod. extat. — V. 12. μυριάδα) omnes codd: plur. μυριάδας, itaque fortasse Syriace etiam plur. ܪ̈ܒܘܬܐ legendum est.

÷λαοῦ:· ἐξεγείρου ἐξεγείρου· λάλει
μετ' ᾠδῆς· ÷ ἐνισχύων: ἐξανίστασο
Βαράκ. ÷ Καὶ κατίσχυσον Δεββώρα
÷τὸν Βαράκ:· καὶ αἰχμαλώτιζε αἰχ-
13 μαλωσίαν σου, υἱὸς Ἀβινεέμ, * ὅποτε
ἐμεγαλύνθη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ· Κύριε τα-
14 πείνωσόν μοι τοὺς ἰσχυροτέρους * μου·
÷λαός: Ἐφραΐμ, ἐτιμωρήσατο αὐ-
τούς· ἐν τῇ κοιλάδι ἀδελφός σου, Βεν-
ιαμίν· ἐν τοῖς λαοῖς σου. Ἐξ ἐμοῦ
Μαχίρ· κατέβησαν ἐξερευνῶντες, καὶ
ἐκ Ζαβουλών· ÷ Κύριος ἐπολέμει μοι
÷ἐν δυνατοῖς ἐκεῖθεν:, ἐν σκήπτροις
15 ἐνισχύοντες ἡγήσεως· * Ἐν Ἰσσάχαρ,
μετὰ Δεββώρας ἐξαπέστειλε πεζοὺς
αὐτοῦ εἰς τὴν κοιλάδα· ÷ ἵνα τί
÷κατοικεῖς ἐν μέσῳ χειλέων:; ἐξέ-
τεινε ἐν τοῖς ποσὶν αὐτοῦ ἐν διαιρέ-
σει. Ῥουβήν, μεγάλοι ἐξικνούμενοι

÷ܥܡ ܥܡܐ(↙). ܐܬܬܥܝܪܝ ܐܬܬܥܝܪܝ. ܡܠܠܝ ܥܡ
ܬܫܒܘܚܬܐ. ÷ܡܢ ܡܬܚܝܠܢܘܬܐ↙ ܩܘܡ
ܒܪܩ.. ܀ ÷ܘܐܬܚܝܠ ܕܒܘܪܐ..
÷ܠܒܪܩ↙. ܘܫܒܝ ܫܒܝܬܐ ܕܝܠܟ ܒܪܗ..
ܕܐܒܝܢܥܡ. * ܡܐ ܕܐܬܪܒܝ ܚܝܠܐ ܕܝܠܗ. 13
ܡܪܝܐ ܡܟܟ ܠܝ ܠܕܝܠܗܘܢ ܕܚܝܠܬܢܝܢ
ܝܬܝܪ ܡܢܝ. ÷ܥܡܐ↙ ܐܦܪܝܡ ܬܒܥ * 14
ܬܒܥܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܒܥܘܡܩܐ ܐܚܐ ܕܝܠܟ
ܒܢܝܡܝܢ. ܒܥܡܡܐ ܕܝܠܟ. ܀ ܡܢܝ
ܡܟܝܪ. ܢܚܬܘ ܕܡܥܩܒܝܢ ܐܦ ܡܢ
ܙܒܘܠܘܢ. ÷ܡܪܝܐ ܡܩܪܒ ܗܘܐ ܠܝ
÷ܒܚܝܠܬܢܐ ܡܢ ܬܡܢ.(↙) ܒܫܒܛܐ
ܡܚܝܠܢܐ ܕܫܘܥܝܬܐ. ܀ * ܒܐܝܣܟܪ 15
ܥܡ ܕܒܘܪܐ ܫܕܪ ܪ̈ܓܠܝܐ ܕܝܠܗ ܠܥܘܡܩܐ.
÷ܡܛܠ ܡܢܐ ܥܡܪ ܐܢܬ ܒܡܨܥܬ
÷ܣܦܘܬܐ↙. ܡܬܚ ܒܪ̈ܓܠܐ ܕܝܠܗ

V. 12. (÷ܡܢ) etiam hic Obelus fortasse in Lemniscum corrigendus est; vox *ἐνισχύων* in X codd. Holm. et *Esc.*, et *ἐν ἰσχύι*, quod fere idem valet atque illa, in sex codd. extat. — *ib.* (÷ܘܐܬܚܝܠ ܕܒܘܪܐ.. ܠܒܪܩ↙) Cod: ÷ܘܐܬܚܝܠ↙ ܕܒܘܪܐ.. ÷ܠܒܪܩ, nulla dubitatio est, quin Metobelus post ܚܝܠ et Obelus ante ܠܒܪܩ prave adpicti sint; de Obelo idem valet atque de prioribus, extant enim hæc verba in XIV codd. Holm., *Esc.* et *Ald.* ܠܒܠܩ fortasse retinendum est; nam fieri potest ut in cod. Pauli prave scriptum fuerit *τὸν Βαλάκ*, sicut cod. 56 Holm. in priore parte versus *ἀνάστα Βαλαάκ* legit. — V. 13. (ܡܟܟ) Cod: ܡܟܟܟ, mendum scribæ. — V. 14. (÷ܥܡܐ↙) Cod: ÷ܥܡܐ; vox *λαός* in XVI tantum codd Holm., *Esc.*, *Compl.* et *Ald.* extat. — *ib.* (ܙܒܘܠܘܢ. ÷ܡܪܝܐ) Codex Obelum negligenter in margine ante ܙܒܘܠܘܢ pictum habet. Extant verba Obelo notata in XIV codd. Holm. et *Esc.* — V. 15. (÷ܡܛܠ ... ܣܦܘܬܐ↙) XIII codd. Holm., *Esc.* et *Ald.* hæc verba exhibent.

V. 12. *ἐξανίστασο*) *ἀνάστα* — *ib.* *κατίσχυσον*) *ἐνίσχυσον* — V. 15. *κατοικεῖς*) omnes codd: *σὺ κατοικεῖς*, quod Syriace ܐܢܬ ܥܡܪ ܐܢܬ sonaret. — *ib.* *ἐξικνούμενοι*) sic cum textu

16 *καρδίαν· * ἱνατί μοι κάθησαι ἀνὰ*
μέσον Μωσφαθὰμ, τοῦ εἰςακούειν
συριγμοὺς, ἐξεγειρόντων τοῦ διελθεῖν
εἰς τὰ τοῦ Ῥουβὴν· μεγάλοι ἐξιχνια-
17 *σμοὶ καρδίας. * Γαλαὰδ, ἐν τῷ πέραν*
τοῦ Ἰορδάνου κατεσκήνωσε· καὶ Δὰν,
ἱνατί παρῴκησας ἐν πλοίοις. Ἀσὴρ
παρῴκησε παρ᾽ αἰγιαλὸν θαλασσῶν·
καὶ ἐπὶ διεξόδῳ αὐτοῦ κατεσκήνωσε

ܒܡܫܩܠܐ . ܂ ܕܪܘܒ(ܐ)ܝܠ ܪܘܪܒܝܢ ܒܘܩ̈ܝܐ
ܕܠܒܐ. * ܠܡܢܐ ܠܝ ܝܬܒܬ ܐܝܠ 16
ܒܡܨܥܬ ܡܘܫܦܬܐܡ. ܠܡܫܡܥܘ
ܡܫܪܘܩܝܬܐ. ܕܡܥܝܪܝܢ ܠܡܥܒܪ ܠܗܠܝܢ
ܕܪܘܒܝܠ. ܪܘܪܒܝܢ ܒܘܩ̈ܝܐ ܕܠܒܐ . ܂ .
* ܓܠܥܕ. ܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢ ܫܪܐ. ܘܕܢ ܠܡܢܐ 17
ܐܬܬܘܬܒ ܒܐܠܦ̈ܐ . ܂ . ܐܫܝܪ ܐܬܬܘܬܒ
ܥܠ ܣܦܪܐ ܕܝܡ̈ܡܐ. ܘܥܠ ܡܦܩܢܐ

V. 17. ܐܬܬܘܬܒ) sic etiam *Barhebræus* l. l. legit; ab Holmesio autem hæc ei tribuitur lectio: *cur habitat in navibus?* h. e. ܡܬܬܘܬܒ, quæ lectio dubito an præferenda sit, utpote quæ cum codd. Græcis conveniat. Sed suspicari possis, nomen LXX (ܐܠܦ̈ܐ) in illo cod. Barhebræi, quo usus est Holmesius, male ad versionem Peschitam (quam Barhebr. ita laudat: ܠܡܢܐ ܕܐܝܟ ܫܩ̈ܝܠܐ) translatum fuisse. — *ib.* ... ܐܫܝܪ ܐܬܬܘܬܒ (ܥܠ ܫܪܐ) *Barhebræus* l. l.: ܐܫܝܪ ܝܬܒ ܥܠ ܣܦܪܐ ܕܝܡܐ. ܘܥܠ ܬܘܠܦܗ ܫܪܐ, h. e. *Ἀσὴρ κάθηται παρ᾽ αἰγιαλὸν θαλάσσης· καὶ ἐπὶ (τὴν) διακοπὴν αὐτοῦ (κατα-)σκηνώσει.* Lectio *κάθηται* in nullo cod. extat, *vulgati* autem *ἐκάθισε* (quod esset ܝܬܒ) habent. Neque Sing. *θαλάσσης* in ullo cod. extat. Verba sequentia apud Barhebræum accuratius quam ea, quæ in Cod. nostro legimus, cum codd. hexapl. conveniunt, maxime si pro ܬܘܠܦܗ plur.

---

vulgato Paulum in suo cod. legisse opinor, si lectio codicis nostri Syriaci retinenda est. Verbo *ἐξικνεῖσθαι* vim *scrutandi* tribuisse videtur, quod recte fecerit an secus, decidere non audeo (vid. *Schleusner* Thes. s. h. v. Noli putare Paulum *ἐξιχνευόμενοι* vel similem formam ex *ἴχνος* derivatam legisse, tunc enim radicem ܥܩܒ adhibuisset). Sed malim pro ܒܘܩ̈ܝܐ legere ܒܘܨ̈ܝܐ „disquisitiones", *ἀκριβασμοί*, quod verbum omnes codd. hexapl. exhibent. Vertitur quidem *ἀκριβασμός* alibi per ܬܚܘܡܬܐ Ps. 2, 6 not. f, cfr. Prov. 8, 29, et verbum *ἀκριβάζω* per ܬܚܡ Prov. 8, 27 not. 1 (num radix ܒܨܐ in vers. Syr. Hex. occurrat, nescio); sed illis locis vis „statuendi" et „statuti" verbo et nomini inest, quum h. l. comparatio cum voce *ἐξιχνιασμοί*, v. 16, Paulum impulisse possit, ut „disquisitionem" exprimeret. — V. 16. *ἱνατί*) *εἰς τί* — *ib. Μωσφαθάμ*) sic vel *Μωσφεθάμ* Paulus legit; in nullo cod. hæ formæ extant, sed similes sunt *Μασφαιθάμ* (ex qua forma Pauli, abjecta litera *ι*, vel *αι* per itacismum *ε* scripto, mihi orta esse videtur) *Μωσφαθεμ*, *Μοσφθεμ*. — V. 17. *κατεσκήνωσε*) *ἐσκήνωσε* — *ἱνατί*) *εἰς τί* — *ib. παρῴκησας*) sic nullus codex; hexaplares plerique *παροικεῖς* (quod esset ܐܢܬ ܡܬܬܘܬܒ) habent; reliqui *παροικεῖ*, unus tantum cod. Aoristum habet, sed in tertia persona: *παρῴκησε.*

18 * Ζαβουλὼν· λαὸς ὀνειδίσας ψυχὴν
αὐτοῦ εἰς θάνατον· καὶ Νεφθαλεὶμ
19 ἐπὶ ὕψη ἀγροῦ· * ἦλθον βασιλεῖς,
καὶ παρετάξαντο ἐν πολέμῳ· τότε ἐπο-
λέμησαν βασιλεῖς Χαναὰν ἐν Θα-
ναὰχ, ἐπὶ τοῦ ὕδατος Μαγεδδώ· πλε-
20 ονεξίαν ἀργυρίου οὐκ ἔλαβον· * ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ ἐπολέμησαν οἱ ἀστέρες·
ἐκ τῶν τάξεων αὐτῶν ἐπολέμησαν
21 μετὰ Σισάρα· * χειμάῤῥους Κισῶν
ἐξέβαλεν αὐτούς· χειμάῤῥους Καδη-
μεὶμ χειμάῤῥους Κισῶν· καταπατήσει
22 αὐτοὺς ψυχή μου δυνατή· * τότε
ἀπεκόπησαν πτέρναι ἵππων, καὶ ὁμα-
λιεῖ ÷ αὐτοὺς: ἡ πτέρνα μου, ∾ ἐκ-
∾ στάσεως: Μαδαρὼθ δυνατῶν αὐ-

18 ܙܒܘܠܘܢ ܥܡܐ * ܐܚܣܕܘ. ܕܚܣܕ ܢܦܫܐ
ܢܦܫܐ ܕܝܠܗ ܠܡܘܬܐ. ܘܢܦܬܠܝܡ ܥܠ
19 ܪ̈ܘܡܐ ܕܚܩܠܐ. * ܐܬܘ ܡܠܟܐ ܘܐܬܟܬܫܘ
ܒܩܪܒܐ. ܗܝܕܝܢ ܐܬܟܬܫܘ ܡܠܟܐ ܕܟܢܥܢ
ܒܬܥܢܟ. ܥܠ ܡܝܐ ܕܡܓܕܘ. ܠܝܘܬܪܢܐ
20 ܕܟܣܦܐ ܠܐ ܢܣܒܘ. * ܡܢ ܫܡܝܐ ܐܬܟܬܫܘ
ܟܘܟܒܐ. ܡܢ ܛܟܣ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ ܐܬܟܬܫܘ
21 ܥܡ ܣܝܣܪܐ. * ܢܚܠܐ ܕܩܝܫܘܢ ܐܫܕ
ܐܢܘܢ. ܢܚܠܐ ܕܩܕܝܡܝܢ ܢܚܠܐ ܕܩܝܫܘܢ.
ܬܕܘܫ ܐܢܘܢ. ܢܦܫܐ ܕܝܠܝ ܚܝܠܬܢܝܬܐ.
22 * ܗܝܕܝܢ ܐܬܦܣܩܝ ܦܪܣܬܐ ܕܣܘ̈ܣܝܐ.
ܘܡܡܠܠ ÷ ܐܢܘܢ ܃ ܦܪܣܬܐ ܕܝܠܝ.
ܡܢ ܢܨܘܚܘܬܐ ܃ ܕܡܕܪܘܬ ܕܚܝܠܬܢܐ

ܠܬܫܡܫܬܗ legeris (omnes enim codd. hexapl. *ἐπὶ τὰς διακονάς* habent, nullus autem sing. *διακονήν*); in ultimo autem verbo ܬܕܘܫ rursus a codd. hexaplaribus (in quibus *κατεσκήνωσεν*) decedens lectionem vulgatam *σκηνώσει* exhibet. Unde ortæ sint hæ discrepantiæ inter textum Barhebræi et nostrum, ne conjectura quidem assequi ausus sum. — V. 18. ܐܚܣܕܘ) ad hanc vocem *Barhebræus* l. l. annotat: *In Græco* (h. e. vers. Syr. Hex.) *post* ܐܚܣܕܘ *punctum Posuko positum est.* Recte igitur scriba noster eam ad verba præcedentia refert. V. 22. ܦܪܣܬܐ) sic Cod.; rectius ܦܪ̈ܣܬܐ scriberetur juxta regulam *Barhebræi* (*Liber Splendor.* lib. IV. cap. V, sect. 2, cod. Mus. Brit. fol. 240, versa): ܡܫܡܗܐ ܡܟܢܫܢܝܐ ܕܣܘܡܐ. ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܩܒܠܝܢ ܣܝܡܐ ܕܡܣܓܝܢܘܬܐ. ܐܝܟ ܥܢܐ. ܣܘܣܝܐ. ܦܪܣܬܐ. ܒܪܘܒܥܐ ܡܬܟܬܒܝܢ h. e. „Nomina collectivæ significationis, si Pluralem formalem non admittunt, ut ܦܪ̈ܣܬܐ, cum punctis (Ribuj) exarantur". Deinde addit: „si vero Pluralem formalem admittunt (ut ܩܢ̈ܝܐ — ܩܢܝܐ) in Sing. sine punctis, in Plur. cum punctis exarantur". — *ib.* ܘܡܡܠܠ ÷ ܐܢܘܢ ܃ ܦܪܣܬܐ ܕܝܠܝ) malim omnia hæc verba Obelo includere (afferunt XIV tantum codd. et *Ald.* hæc verba in textu, unus in marg.), quia omnia in textu Hebr. desunt, et vox *αὐτούς* in nullo cod., quæ reliqua verba exhibet, omittitur. — *ib.* ܡܢ ܢܨܘܚܘܬܐ) Dubito num hæc lectio recta sit. ܢܨܘܚܘܬܐ alibi est pro *ἀρώμα*, Ezech. 19, 17;

V. 19. *ἐν πολέμῳ*) in nullo cod. extant hæc verba.

23 τοῦ· * καταρᾶσθε τὴν Μαρὼζ εἶπεν
ὁ ἄγγελος Κυρίου· καταράσει κατα-
ρά σασθε τοὺς ἐνοικοῦντας αὐτὴν,
ὅτι οὐκ ἦλθον εἰς τὴν βοήθειαν Κυ-
ρίου· βοηθὸς ἡμῶν ÷ Κύριος :· ἐν
24 μαχηταῖς δυνατός· * εὐλογηθείη ἐν
γυναιξὶν Ἰαὴλ ἡ γυνὴ Χαβὲρ τοῦ Κι-
ναίου· ἐκ γυναικῶν, ἐν σκηνῇ εὐλο-
25 γηθείη· * ὕδωρ ᾔτησεν ÷ αὐτὴν

ܒܚܝܠܗ. * ܠܘܛܘ ܠܡܪܘܙ ܐܡܪ ܡܠܐܟܗ 23
ܕܡܪܝܐ. ܡܠܛܘ ܠܘܛܘ ܠܥܡܪܝ ܕܒܓܘܗ̇
ܗ̇. ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܬܘ ܠܡܥܕܪܢܘܬܗ ܕܡܪܝܐ.
ܡܥܕܪܢܐ ܕܝܠܢ ÷ ܡܪܝܐ:. ܒܡܩܛܠܢܐ
ܚܝܠܬܢܐ. * ܬܬܒܪܟ ܒܢܫ̈ܐ 24
ܝܥܝܠ ܐܢܬܬܗ ܕܚܒܪ ܗܘ ܩܝܢܝܐ. ܡܢ
ܢܫ̈ܐ ܒܡܫܟܢܐ ܬܬܒܪܟ. * ܡܝ̈ܐ ܫܐܠ 25

---

sed codd. ἐκ στάσεως vel ἐκστάσεως habent. Στάσις notione „stationis" alibi vertitur ܡܩܘܡܐ (Es. 22, 19. Nah. 3, 11 sæp.) notione „statuti": ܩܝܡܐ (Dan. 6, 7), „tumultus": ܫܘܓܫܐ (Prov. 17, 14 cfr. vers. *Harkl.* Act. 15, 3. 23, 10), qua postrema versione Paulus haud dubie usus esset, si ἐκ στάσεως legisset. Ἔκστασις autem fere semper ܬܗܪܬܐ sonat, rarius ܡܬܬܗܪܢܘܬܐ, Ps. 30, 1. 23. 115, 2; ܬܘܡܗܬܐ 4 Reg. 4, 13; ܬܘܡܗܐ Zach. 12, 4. Ex uno horum verborum non dubito quin orta sit lectio codicis, collata versione Peschitæ (ܡܢ ܚܫܡܬܐ ܕܣܘܣܝܐ ܕܡܫܬܡܥܝܢ). Quænam autem præferenda sit, certo decidere non audeo. ܬܘܡܗܐ quidem propter similitudinem soni (et significationis fortasse; Zach. 12, 4 de stupore *equorum* adhibetur), ܬܘܡܗܬܐ vero propter similitudinem figuræ (in apographo subobscuro facile ܬܘܡܠܬܐ legi potuit, ex qua voce absurda, collata Peschita, ܚܫܡܬܐ factum esse potest) lectio primitiva videri possit; sed magis mihi placet ܡܢ ܬܗܪܬܐ legere; ita enim *Masius* legisse videtur, in Syrorum Peculio s. h. v. scribens: „ܬܗܪܬܐ est a ܬܗܪ ἔκστασις, libro Judicum"; sed in cod. nostro ܬܗܪܬܐ in lib. Jud nusquam occurrit (neque vox ἔκστασις alibi legitur), unde sequi videtur, Masium, nisi forte ܬܗܪܬܐ in scholio marginali repperit, hoc loco ܬܗܪܬܐ legisse. In scriptura Estrangela obscuriore ܬܗܪܬܐ et ܚܫܡܬܐ satis facile permutari possunt. — V. 23. ÷ ܡܪܝܐ↙) extat hoc verbum in XIX codd. Holm., *Esc.*, *Compl.* et *Ald.* In plerisque codd. Hebraicis יהוה hodie legitur, sed teste *de Rossi* (Var. lect. V. T. ad h. l.) in XXI codd. et omnibus versionibus antiquis deest. — V. 25. ÷ ܠܗ̇ ܘܚܠܒܐ Cod: ÷ ܠܗ̇ ܘܡܠܚܐ↙, prave, γάλα enim in omnibus codd. legitur et in textu Hebr. extat; voces αὐτὴν καὶ autem in XIV tantum codd. Holm., *Esc.*, *Compl.* et *Ald.* afferuntur.

V. 23. τὴν Μαρώζ) sic vel Μηρώζ vel Μερώζ Paulus legit (Peschito: ܠܡܪܘܙ). Articulus τὴν in nullo cod. extat. — *ib.* ἐνοικοῦντας αὐτήν) κατοικοῦντας αὐτήν vel ἐνοικοῦντας ἐν αὐτῇ.

÷ καὶ: γάλα ἔδωκεν ÷ αὐτῷ:· ἐν
λεκάνῃ ἰσχυρῶν προσήγγισε βούτυ-
26 ρον· * τὴν χεῖρα αὐτῆς ἐπὶ πάσσα-
λον ἐξέτεινε, καὶ τὴν δεξιὰν ※ αὐ-
※ τῆς: ἐπὶ ἀποτομὰς κατακοπῶν·
καὶ ἀπέτεμε τὸν Σισάρα· καὶ ἀπέ-
τριψε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ συν-
έθλασεν αὐτὴν, καὶ διήλασε τὴν γνά-
27 θον αὐτοῦ· * ἀνὰ μέσον τῶν πο-
δῶν αὐτῆς συγκάμψας ἔπεσεν· ἐκοι-
μήθη μεταξὺ ποδῶν αὐτῆς· ἔκαμψεν
※ ἔπεσεν:· ἐν ᾧ ἔκαμψεν, ἐκεῖ ἔπεσε
28 ταλαίπωρος· * διὰ τῆς θυρίδος διέ-
κυπτε ※ καὶ κατεμάνθανεν: ἡ μή-

÷ ܠܗ̇ ܘܚܠܒܐ ܝܗܒܬ ÷ ܠܗ܀
ܒܠܩܢܐ ܕܚܝܠܬܢܐ ܩܪܒܬ ܚܡܐܬܐ. * ܐܝܕܐ 26
ܕܝܠܗ̇ ܥܠ ܣܟܬܐ ܦܫܛܬ. ܠܝܡܝܢܐ
※ ܕܝܠܗ̇ ܥܠ ܠܦܣ̈ܩܬܐ ܕܢܣ̈ܩܐ.
ܘܦܣܩܬܗ ܠܣܝܣܪܐ. ܘܫܚܩܬܗ ܠܪܝܫܗ
ܘܪܨܥܬܗ. ܘܐܥܒܪܬ ܒܦܟܐ ܕܝܠܗ.
* ܒܡܨܥܬ ܪ̈ܓܠܐ ܕܝܠܗ̇ ܟܕ ܟܦܝܦ ܢܦܠ. 27
ܕܡܟ ܒܡܨܥܬ ܪ̈ܓܠܐ ܕܝܠܗ̇. ܟܦܝܦ ※ ܢܦܠ܀
ܐܝܟܐ ܕܟܦܝܦ ܬܡܢ ܢܦܠ ܕܘܝܐ. * ܡܢ ܟܘܬܐ 28
ܡܓܚܐ ܗܘܬ ※ ܘܡܬܒܩܝܐ܀ ܐܡܗ

V. 25. ܠܗ÷) extat hoc additamentum in XIV codd. Holm., *Esc.*, *Compl.* et *Ald.* — V. 26. ܠܦܣ̈ܩܬܐ) *Barhebræus* l. l. sing. ܠܦܣܩܬܐ; lectio codicis nostri, utpote quæ cum codd. Græcis consentiat, præferenda est. — V. 28. ܡܓܚܐ ܗܘܬ ܘܡܬܒܩܝܐ ܐܡܗ (ܕܣܝܣܪܐ ܡܢ ܟܘܬܐ) *Barhebræus* l. l. ܡܓܚܐ ܘܡܬܒܩܝܐ ܡܢ ܟܘܬܐ. Verba ܐܡܗ ܕܣܝܣܪܐ brevitatis causa videntur omissa, quia in versione Peschita (ܘܚܪܬ ܐܡܗ ܕܣܝܣܪܐ ܡܢ ܟܘܬܐ) immediate præcedente allata erant. Studium brevitatis etiam, vel potius negligentia (sive ipsius Barhebræi, sive scribæ cujusdam) causa videtur omittendi ܗܘܬ, quam lectionem si retinebis, vertendum erit: *διακύπτει καὶ καταμανθάνει*, quod in nullo codice legitur. Quod ad nomen ܟܘܬܐ attinet (quod male in lex. *Castelli* ܟܘܬ݂ܐ punctatur;

V. 25. προσήγγισε) προσήνεγκε — V. 26. ἐπὶ πάσσαλον ... ἐπὶ ἀποτομάς) omnes codd. utroque loco εἰς habent, quæ lectio fortasse retinenda est; fieri enim potest, ut εἰς per ܥܠ translatum sit, ne sensus obscurus fieret. — *ib.* ἀποτομάς) sic omnes codd. hexapl., nec dubito quin ܠܦܣ̈ܩܬܐ hoc verbum exprimere possit, siquidem recte *Hesychius* et *Pollux* (apud *Schleusnerum*, Thes. s. h. v.) voci ἀποτομή notionem „instrumenti fabrorum" tribuunt. Alibi ܦܣܩܬܐ pro λόγχῃ adhibetur (Ezech. 26, 9. sæp.); non autem verti potest σφῦραν, ut vertunt *Winkler* (in edit. scholiorum Barhebræi, pag. 26 s.), et *Holmesius* (qui verba Barhebræi hoc modo laudat: *in malleum secantium*); nam σφῦρα semper ܐܪܙܦܬܐ sonat. — *ib.* κατακοπῶν) κατακοπτῶν vel κατακοπτόντων. — *ib.* συνέθλασεν αὐτήν) vel συνέθλ. αὐτὸν (h. e. τὸν Σισάρα); deest hoc pronomen in omnibus codd. — V. 27. ἐκοιμήθη μεταξὺ ποδῶν) ἀφύπνωσεν ἀναμέσον τῶν ποδῶν.

τηρ Σισάρα διὰ τῆς δικτυωτῆς,
÷ ἐπιβλέπουσα ἐπὶ τοὺς μεταστρέ-
÷ φοντας μετὰ Σισάρα:↙ διὰ τί
ἠρχάτισε τὸ ἅρμα αὐτοῦ παραγενέ-
σθαι, διὰ τί ἐχρόνισαν ἴχνη ἁρμά-
29 των αὐτοῦ; * σοφαὶ ἀρχουσῶν αὐ-
τῆς ἀνταπεκρίνοντο πρὸς αὐτήν, καὶ
αὐτὴ ※ δὲ: ἀνταπεκρίνετο ἐν ῥή-
30 μασιν αὐτῆς· * οὐχ εὑρήσουσιν αὐ-
τὸν διαμερίζοντα σκῦλα, φιλιάζων
φίλοις; εἰς κεφαλὴν δυνατοῦ σκῦλα
βαμμάτων, τῷ Σισάρα· σκῦλα βαμ-
μάτων ποικιλίας. βάμμα ποικιλτῶν
31 περιτραχήλῳ τῷ ἑαυτοῦ σκῦλα· * οὕ-
τως ἀπόλοιντο πάντες οἱ ἐχθροί
σου Κύριε· καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτὸν,
ὡς ἡ ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου ἐν δυνα-
στείαις αὐτοῦ· καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ
τεσσαράκοντα ἔτη.

ܕܣܝܣܪܐ ܡܢ ܩܢܟܠܐ. ܟܕ ܚܙܝܐ ܒܗܠ
÷ܝܢ ܕܗܦܟܝܢ ܥܡ ܣܝܣܪܐ↙.
ܡܛܠ ܡܢܐ ܐܘܚܪܬ ܡܪܟܒܬܐ ܕܝܠܗ
ܠܡܐܬܐ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܐܘܚܪܘ ܥܩ̈ܒܬܐ
29 ܕܡܪ̈ܟܒܬܐ ܕܝܠܗ. * ܚܟ̈ܝܡܬܐ ܕܪ̈ܫܢܝܬܐ
ܕܝܠܗ ܗܘ̈ܝ ܡܦܢ̈ܝܢ ܠܘܬܗ.
ܘܗܝ ※ܕܝܢ↙ ܗܦܟܐ ܗܘܬ ܡܦܢܝܐ
30 ܒܡ̈ܠܐ ܕܝܠܗ. * ܠܐ ܢܫܟܚܘܢܗ
ܕܡܦܠܓ ܒܙܬܐ. ܕܪܚܡ ܪܚܡܘܬܐ ܠܪ̈ܚܡܐ.
ܒܪܝܫܗ ܕܚܝܠܬܢܐ ܒܙܬܐ ܕܨ̈ܒܥܐ
ܠܣܝܣܪܐ. ܒܙܬܐ ܕܨ̈ܒܥܐ ܕܡܓܠܦܘܬܐ.
ܨܒܥܐ ܕܡܓܠܦ̈ܬܐ ܠܨܘܪܐ ܗܘ ܕܝܠܗ
31 ܒܙܬܐ(.) * ܗܟܢܐ ܢܐܒܕܘܢ ܟܠܗܘܢ
ܒܥܠܕܒ̈ܒܐ ܕܝܠܟ ܡܪܝܐ. ܘܗܢܘܢ
ܕܪܚܡܝܢ ܠܗ ܐܝܟ ܡܕܢܚܗ ܕܫܡܫܐ
ܒܓܢܒܪ̈ܘܬܐ ܕܝܠܗ. ܘܫܠܝܐ ܐܪܥܐ
ܐܪܒܥܝܢ ܫܢ̈ܝܢ. ÷ ÷ ÷

---

legendum est ܩܢ̈ܟܠܐ), non recte apud *Barhebræum* l. l. scriptum est ܩܢܟܠܐ, nam manifesto idem est atque Græcorum (Latinorum) *κάγκελλον* (*κάγκελος*), quod non solum notionem habet „Cancellorum" (cfr. *Du Cange*, Glossar. ad script. med. et inf. Græcit s. h. v.), sed etiam idem significat atque *κιγκλίς*, h. e. „fenestra", cfr. Schol. ad Ezech. 8, 16 in Hexapl. *Montfauconii* (*κιγκλίδα* ... *ἥτις λέγεται παρὰ τοῖς πολλοῖς κάγκελλον*). Lectio ܩܢܟܠܐ comparatione vocis *κιγκλίς* fulciri non potest, si enim ex ea originem traxisset, ܩܢܟܠܝܐ sonuisset. — *ib.* ܣܝܣܪܐ↙ ... ܟܕ ܚܙܝܐ) in XI codd. Holm. et *Esc.* hoc additamentum legitur. — V. 29. ܘܗܝ※ܕܝܢ↙) Cod: ܘܗܝ※ ܕܝܢ↙; Græce *καὶ αὐτή* in omnibus codd. legitur, *δέ* autem in tribus tantum codd. et *Compl.* extat. Si Asteriscus genuinus est, neque in Lemniscum emendandus, hæc translatio innuere videtur, illos tres interpretes Hebraice וְאַף הִיא legisse (textus Masorethicus אַף הִיא habet).

V. 30 *φιλιάζων*) *φιλιάζοντα* — *ib.* *περιτραχήλῳ τῷ ἑαυτοῦ*) codd. varie: *ἐν τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ*, vel *περὶ* (*τὸν*) *τράχηλον αὐτοῦ*, vel *περιτράχηλον αὐτοῦ*; lectio postrema mihi videtur originem præbuisse illi, quam exhibuit codex Pauli (ܗܘ ܕܝܠܗ i. q. *τῷ ἑαυτοῦ*, cfr. Es. 56, 11. Diss. § 23).

CAP. VI.

Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ
πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου, καὶ παρ-
έδωκεν αὐτοὺς Κύριος ἐν χειρὶ Μα-
2 διὰμ, ἑπτὰ ἔτη· * καὶ κατίσχυσε χεὶρ
Μαδιὰμ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ~σφόδρα:·
ἀπὸ προσώπου Μαδιὰμ, ἐποίησαν
αὐτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, μάνδρας
※τὰς: ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ ἐν τοῖς σπη-
3 λαίοις καὶ ἐν τοῖς ὀχυρώμασι· * καὶ
ἐγένετο ὅτε ἔσπειρεν ÷ἀνὴρ: Ἰσρα-
ὴλ, ἀνέβαινε Μαδιὰμ καὶ Ἀμα-
λὴκ καὶ οἱ υἱοὶ ἀνατολῶν, καὶ ἀνέ-
4 βαινον ἐπ' αὐτόν· * καὶ παρενέβαλ-
λον ἐπ' αὐτούς, καὶ διέφθειρον τὰ
ἐκφόρια τῆς γῆς, ἕως τοῦ ἐλθεῖν εἰς
Γάζαν· καὶ οὐχ ὑπελείποντο ὑπόστα-
σιν ζωῆς ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ποίμνιον
5 καὶ μόσχον καὶ ὄνον· * ὅτι αὐτοὶ καὶ
τὰ κτήνη αὐτῶν ἀνέβαινον, καὶ τὰς
σκηνὰς αὐτῶν ~ παρέφερον, καὶ τὰς
~ καμήλους αὐτῶν ἦγον:, καὶ παρ-
εγίνοντο ὡς ἀκρὶς εἰς πλῆθος· καὶ
αὐτοῖς καὶ ταῖς καμήλοις αὐτῶν,
οὐκ ἦν ἀριθμός· καὶ παρεγίνοντο ἐν

ܘܥܒܕܘ ܒܢܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܕܒܝܫ ܩܕܡ
ܡܪܝܐ. ܘܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ ܒܐܝܕܐ ܕܡܕܝܢ
ܫܒܥ ܫܢܝܢ. * ܘܐܬܥܫܢܬ ܐܝܕܗ ܕܡܕܝܢ 2
ܥܠ ܐܝܣܪܝܠ ~ ܛܒ܀. ܡܢ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܗ
ܕܡܕܝܢ. ܥܒܕܘ ܠܗܘܢ ܒܢܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ.
ܡܥܪ̈ܬܐ ※ ܗܠܝܢ܀ ܕܒܛܘ̈ܪܐ ܘܒܡܥܪ̈ܐ
ܘܒܚܣܢ̈ܐ. * ܘܗܘܐ ܟܕ ܙܪܥ ܗܘܐ 3
÷ ܓܒܪܐ܀ ܐܝܣܪܝܠ. ܣܠܩ ܗܘܐ ܡܕܝܢ
ܘܥܡܠܝܩ ܘܒܢܝ̈ ܡܕܢܚܐ. ܘܣܠܩܝܢ
ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ. * ܘܫܪܝܢ ܗܘܘ ܥܠܝܗܘܢ. 4
ܘܡܚܒܠܝܢ ܗܘܘ ܠܦܐܪ̈ܐ ܕܐܪܥܐ. ܥܕܡܐ
ܠܡܐܬܝܬܗ ܠܥܙܐ. ܘܠܐ ܡܫܬܒܩܝܢ ܗܘܘ ܩܝܘܡܐ
ܕܚ̈ܝܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. ܘܥܢܐ ܘܬܘܪܐ ܘܚܡܪܐ.
* ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܘܒܥܝܪܐ ܕܝܠܗܘܢ ܣܠܩܝܢ 5
ܗܘܘ. ܘܡܫܟܢ̈ܝܗܘܢ ~ ܡܥܠܝܢ
ܗܘܘ. ܘܓܡ̈ܠܝܗܘܢ ܕܒܪܝܢ ܗܘܘ܀ ܘܐܬܝܢ
ܗܘܘ ܐܝܟ ܩܡܨܐ ܒܣܘܓܐܐ. ܘܠܗܘܢ
ܘܠܓܡ̈ܠܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܡܢܝܢܐ.
ܘܐܬܝܢ ܗܘܘ ܒܐܪܥܐ ܕܐܝܣܪܝܠ

Cap. VI. V. 3. ÷ܓܒܪܐ) Cod: ※ܓܒܪܐ, Asteriscum in Lemniscum mutavi, quia hoc verbum in textu Hebr. et versionibus antiquis deest; in XVII codd. Holm., *Esc.*, *Compl.* et *Ald.* ἀνήρ extat. — V. 5. ~ܡܥܠܝܢ ... ܗܘܘ܀) Cod: ܡܥܠܝܢ ... ܗܘܘ܀; extat hoc additamentum in VIII codd. Lemniscus fortasse pro Hypolemnisco inserendus est; sed quum ante ܕܒܪܝܢ in Cod. signum quoddam exaratum sit, quod similitudinem aliquam cum Hypolemnisco habet, hunc præferendum esse putavi.

Cap. VI. V. 1. *πονηρόν*) omnes codd. *τὸ πον.*; Hebr. הָרַע. — V. 4. *διέφθειρον*) *κατέφθειρον* — *ib. ὑπελείποντο*) *κατελείποντο* — *ib. ὄνον*) *ὑποζύγιον*

τῇ γῇ τοῦ Ἰσραὴλ τοῦ διαφθεῖραι
6 αὐτήν· * καὶ ἐπτώχευσεν Ἰσραὴλ
σφόδρα ἀπὸ προσώπου Μαδιάμ·
καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς
7 Κύριον. * Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐκέκρα-
ξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον
8 διὰ Μαδιάμ, * ἐξαπέστειλε Κύριος
ἄνδρα προφήτην πρὸς τοὺς υἱοὺς
Ἰσραήλ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τάδε λέγει
Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ· ἐγώ εἰμι ὃς
ἀνήγαγον ὑμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, καὶ
ἐξήγαγον ὑμᾶς ἐξ οἴκου δουλείας,
9 * καὶ ἐξειλάμην ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Αἰ-
γύπτου, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν
θλιβόντων ὑμᾶς, καὶ ἐξέβαλον αὐ-
τοὺς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔδωκα
10 ὑμῖν τὴν γῆν αὐτῶν· * καὶ εἶπον
ὑμῖν ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν,
οὐ φοβηθήσεσθε τοὺς θεοὺς ἑτέ-
ρους, ἐν οἷς ὑμεῖς κατοικεῖτε ἐν τῇ
γῇ αὐτῶν· καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς
11 φωνῆς μου. * Καὶ ἦλθεν ὁ ἄγγελος
Κυρίου, καὶ ἐκάθισεν ὑπὸ τὴν δρῦν
τὴν οὖσαν ἐν Ἐφρὰ τῇ τοῦ Ἰωὰς
πατρὸς τοῦ Ἐσδρί· καὶ Γεδεὼν ὁ
υἱὸς αὐτοῦ, ἐράβδιζε πυροὺς ἐν λη-

6 ܠܡܚܒܠܘܬܗ̇. * ܘܐܬܡܣܟܢ ܐܝܣܪܐܝܠ
ܛܒ ܡܢ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܐ ܕܡܕܝܢ.
ܘܩܥܘ ܒܢܝ̈ܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܘܬ ܡܪܝܐ. ܀
7 * ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܩܥܘ ܒܢܝ̈ܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ ܠܘܬ
8 ܡܪܝܐ ܡܛܠ ܡܕܝܢ. * ܫܕܪ ܡܪܝܐ ܓܒܪܐ
ܢܒܝܐ ܠܘܬ ܒܢܝ̈ܐ ܕܐܝܣܪܝܠ(.) ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ.
ܐܢܐ ܐܢܐ ܗܘ ܕܐܣܩܬܟܘܢ ܡܢ ܡܨܪܝܢ.
ܘܐܦܩܬܟܘܢ ܡܢ ܒܝܬܐ ܕܥܒܕܘܬܐ.
9 * ܘܦܨܝܬܟܘܢ ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܘܡܢ
ܐܝܕܐ ܕܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܐܠܨܝܢ ܠܟܘܢ.
ܘܐܦܩܬ ܐܢܘܢ ܡܢ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܐ
ܕܝܠܟܘܢ. ܘܝܗܒܬ ܠܟܘܢ ܠܐܪܥܐ ܕܝܠܗܘܢ.
10 * ܘܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܐܢܐ ܐܢܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ.
ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ ܠܐܠܗ̈ܐ ܐܚܪ̈ܢܐ. ܕܒܗܘܢ ܐܢܬܘܢ
ܥܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܐܪܥܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܠܐ
11 ܫܡܥܬܘܢ ܠܩܠܝ ܕܝܠܝ. ܀ * ܘܐܬܐ
ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܝܬܒ ܬܚܝܬ ܒܠܘܛܐ.
ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܒܥܦܪܐ ܗܝ ܕܝܘܐܫ
ܕܐܒܘܗܝ ܕܐܣܪܝ. ܘܓܕܥܘܢ ܒܪܗ
ܕܝܠܗ ܢܒܛ ܗܘܐ ܚܛ̈ܐ ܒܡܥܨܪܬܐ.

V. 7. *διὰ Μαδιάμ*) *περὶ Μ.* — V. 8. *ὃς ἀνήγαγον*) *ὁ ἀναβιβάσας* (?). — V. 9. *ἐξειλάμην*) *ἐῤῥυσάμην* — V. 10. *θεοὺς ἑτέρους*) omnes codd. cum Hebr: *θεοὺς τοῦ Ἀμοῤῥαίου* vel *τῶν Ἀμοῤῥαίων*. Sine dubio ܐܚܪ̈ܢܐ Codicis mendum est librarii pro ܕܐܡܘܪ̈ܝܐ. — *ib. κατοικεῖτε*) *ἐνοικεῖτε* — *ib. τῆς φωνῆς μου*) *μοῦ τῆς φωνῆς* — V. 11. *Ἐφρά*) sic cod. Pauli sonuisse videtur, non *Ἐφραθά*, quod exhibent plerique codd.; retinet quidem formam ܒܥܦܪܐ ex Peschita petitam, cfr. 8, 27, sed alibi (8, 32. 9, 5) pro eodem nomine ܥܦܪܬ scribit, cujus diversitatis manifeste causa est, in codice ejus aliis locis aliter scriptum fuisse. — *ib. τῇ τοῦ Ἰωάς*) in omnibus codd., qui verba hæc exhibent, *τὴν τοῦ Ἰωάς* legitur, quod ܗܝ ܕܝܘܐܫ sonaret.

νῷ· ~καὶ ἔσπευδε: τοῦ ἐκφυγεῖν
12 ἀπὸ προσώπου τοῦ Μαδιάμ. * Καὶ
ὤφθη αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ
εἶπε πρὸς αὐτόν· Κύριος μετὰ σοῦ
13 δυνατὸς ἐν τῇ ἰσχύϊ· * καὶ εἶπε πρὸς
αὐτὸν Γεδεών· ἐν ἐμοὶ Κύριέ μου·
καὶ εἰ ἔστι Κύριος μεθ' ἡμῶν, καὶ
ἵνα τί εὗρεν ἡμᾶς πάντα τὰ κακὰ
ταῦτα; καὶ ποῦ ἔστι πάντα τὰ θαυ-
μάσια αὐτοῦ, ὅσα διηγήσαντο ἡμῖν
οἱ πατέρες ἡμῶν λέγοντες, μὴ οὐχὶ
ἐξ Αἰγύπτου, ἀνήγαγεν ἡμᾶς Κύριος;
καὶ νῦν ἀπώσατο ἡμᾶς ※Κύριος:,
καὶ παρέδωκεν ἡμᾶς ἐν χειρὶ Μα-
14 διάμ. * Καὶ ἐπέβλεψε πρὸς αὐτὸν ὁ
ἄγγελος ÷Κυρίου:, καὶ εἶπεν ÷αὐ-
÷τῷ:· πορεύου ἐν τῇ ἰσχύϊ σου ταύ-
τῃ, καὶ σώσεις τὸν Ἰσραὴλ ※ἐκ χει-
※ρὸς Μαδιάμ:· καὶ ἰδοὺ, ἐξαπέ-
15 στειλά σε· * καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν
Γεδεών· ἐν ἐμοὶ Κύριέ ※μου:, ἐν
τίνι σώσω τὸν Ἰσραήλ; ἰδοὺ ἡ χι-

~ܘܡܣܬܪܗܒ ܗܘܐ↙ ܠܡܥܪܩ ܡܢ
12 ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܐ ܕܡܕܝܢ. ܀ * ܘܐܬܚܙܝ
ܠܗ ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܘܐܡܪ ܠܘܬܗ. ܡܪܝܐ
13 ܥܡܟ ܚܝܠܬܢܐ ܒܚܝܠܐ.. * ܘܐܡܪ ܠܘܬܗ
ܓܕܥܘܢ. ܒܝ ܡܪܝܐ ܕܝܠܝ. ܘܐܢ ܐܝܬܘܗܝ
ܡܪܝܐ ܥܡܢ. ܘܡܛܠ ܡܢܐ ܐܫܟܚ
ܠܢ ܟܠܗܝܢ ܒܝܫܬܐ ܗܠܝܢ. ܘܐܝܟܐ
ܐܝܬܝܗܝܢ ܟܠܗܝܢ ܬܕܡܪܬܗ ܕܝܠܗ.
ܗܠܝܢ ܕܐܫܬܥܝܘ ܠܢ ܐܒܗܬܢ ܟܕ
ܐܡܪܝܢ. ܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܡܨܪܝܢ܆ ܐܣܩ
ܠܢ ܡܪܝܐ. ܘܗܫܐ ܫܒܩܢ ※ܡܪܝܐ.↙
14 ܘܐܫܠܡܢ ܒܐܝܕܐ ܕܡܕܝܢ. ܀ * ܘܚܪ
ܠܘܬܗ ܡܠܐܟܗ ÷ܕܡܪܝܐ↙ ܘܐܡܪ ÷ܠܗ.↙
ܙܠ ܒܚܝܠܟ ܗܢܐ. ܘܬܦܪܘܩܝܘܗܝ ܠܐܝܣܪܝܠ
15 ※ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܡܕܝܢ.↙ ܘܗܐ ܫܕܪܬܟ. * ܘܐܡܪ
ܠܘܬܗ ܓܕܥܘܢ. ܒܝ ܡܪܝܐ ※ܕܝܠܝ.↙
ܒܡܢܐ ܐܦܪܘܩܝܘܗܝ ܠܐܝܣܪܝܠ. ܗܐ ܐܠܦܐ
ܕܝܠܝ ܡܟܝܟ ܗܘ ܒܡܢܫܐ. ܘܐܢܐ ܐܝܬܝ

V. 11. ~ܘܡܣܬܪܗܒ ܗܘܐ↙) In Codice Metobelus mendose post ܘܡܣܬܪܗܒ exaratus est. — V. 14. ܘܚܪ ܠܘܬܗ ܡܠܐܟܗ ÷ܕܡܪܝܐ↙) Cod: ÷ܘܚܪ . . . ܕܡܪܝܐ↙, qui locus Obeli non dubito quin mendosus sit, quia verba tria priora et in textu Hebr. et in omnibus codd. Græcis extant. Sed dubitare quis possit, an ܡܠܐܟܗ potius quam ܡܪܝܐ Obelo notandum sit, quum omnes fere codd. Hebr. יהוה habeant. Quum tamen *Κυρίου* in tribus codd. Holm., *ὁ ἄγγελος* autem in nullo omissum sit, quo accedit, quod Metobelus in textu Syr post ܡܪܝܐ positus est, hanc vocem Obelo notandam esse putavi. — *ib.* ܘܐܡܪ ÷ܠܗ↙) in Cod. Obelus ante ܘܐܡܪ et postea ante ܘܬܦܪܘܩܝܘܗܝ pictus est, quæ duo verba duas lineas subsequentes incipiunt. Metobelus nullus reperitur. Obelum ad ܠܗ tantum pertinere suspicatus sum, quia nihil pro eo in textu Hebr. legitur, et XIX tantum codd. Holm., *Compl.* et *Ald.* *αὐτῷ* (duo præterea *πρὸς αὐτόν*) exhibent. Reliqua verba in omnibus codd. et Hebraice leguntur. — *ib.* ※ܡܢ ܐܝܕܐ) in Cod. Asteriscus ante ܐܝܕܐ demum exaratus est.

V. 13. *εὗρεν . . . ποῦ ἔστι*) *εὗρον . . . ποῦ εἰσί* — *ib.* *ὅσα*) *ἃ*

λιάς μου ταπεινοτέρα ἐν Μανασσῇ,
καὶ ἐγώ εἰμι μικρὸς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ
16 πατρός μου· * καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν
ὁ Κύριος· ὅτι ἔσομαι μετὰ σοῦ· καὶ
πατάξεις τὴν Μαδιὰμ, ὡσεὶ ἄνδρα
17 ἕνα. * Καὶ εἶπε ÷πρὸς αὐτὸν Γε-
÷δεών:· καὶ εἰ εὗρον χάριν ἐν τοῖς ὀφ-
θαλμοῖς σου, καὶ ποιήσεις μοι ⁒ση-
18 ⁒μεῖον: ὅτι σὺ λαλεῖς μετ᾽ ἐμοῦ, * μὴ
κινηθῇς ἐντεῦθεν, ἕως τοῦ ἐλθεῖν
με πρὸς σέ, καὶ οἴσω τὴν θυσίαν
μου· καὶ θήσω ἐνώπιόν σου. Καὶ
εἶπεν αὐτῷ· ἐγώ εἰμι· καθίσομαι,
19 ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι σε. * Καὶ Γε-
δεὼν εἰςῆλθε καὶ ἐποίησεν ἔριφον
αἰγῶν, καὶ οἰφὶ ἀλεύρου ἄζυμα,
καὶ τὰ κρέα ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ κα-
νοῦν, καὶ τὸν ζωμόν, ἐξέχεεν εἰς τὴν
χύτραν· καὶ ἐξήνεγκε πρὸς αὐτὸν
20 ὑπὸ τὴν δρῦν, καὶ προςεκύνησε· * καὶ
εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος Κυρίου·
λάβε σὺν τὰ κρέα καὶ σὺν ÷τοὺς
÷ἄρτους: τοὺς ἀζύμους, καὶ θὲς
πρὸς τὴν πέτραν ἐκείνην· καὶ σὺν
τὸν ζωμὸν, ἔκχεον· καὶ ἐποίησεν οὕ-
21 τως· * καὶ ἐξέτεινεν ὁ ἄγγελος Κυ-

16 ܐܢܐ ܒܒܝܬܗ ܕܐܒܐ ܕܝܠܝ. * ܘܐܡܪ
ܠܘܬܗ ܡܪܝܐ. ܡܛܠ ܕܐܗܘܐ
ܥܡܟ. ܘܬܡܚܝܘܗܝ ܠܡܕܝܢ ܐܝܟ ܕܠܓܒܪܐ
17 ܚܕ. ✣ * ܘܐܡܪ ÷ܠܘܬܗ ܓܕܥܘܢ↙.
ܘܐܢ ܐܫܟܚܬ ܛܝܒܘܬܐ ܒܥܝܢܐ ܕܝܠܟ:
ܘܬܥܒܕ ܠܝ ⁒ܐܬܐ↙ ܕܐܢܬ ܡܡܠܠ ܐܢܬ
18 ܥܡܝ. * ܠܐ ܬܬܬܙܝܥ ܡܢ ܗܪܟܐ. ܥܕܡܐ
ܕܐܬܐ ܠܘܬܟ. ܘܐܝܬܐ ܠܕܒܚܐ ܕܝܠܝ.
ܘܐܣܝܡ ܩܕܡܝܟ. ✣ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܐ
ܐܝܬܝ. ܝܬܒ ܐܢܐ ܥܕܡܐ ܕܬܗܦܘܟ ܐܢܬ ✣
19 * ܘܓܕܥܘܢ ܥܠ ܘܥܒܕ ܓܕܝܐ ܕܥܙܐ.
ܘܐܦܐ ܕܩܡܚܐ ܦܛܝܪܐ. ܘܠܒܣܪܐ ܣܡ
ܥܠ ܩܢܘܢܐ. ܘܠܡܪܩܐ ܐܫܕ ܒܩܕܪܐ.
ܘܐܝܬܝ ܠܘܬܗ ܬܚܝܬ ܒܠܘܛܐ ܘܣܓܕ.
20 * ܘܐܡܪ ܠܘܬܗ ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ. ܣܒ
ܠܒܣܪܐ ܘ÷ܠܓܪܝܣܐ↙ ܗܠܝܢ ܦܛܝܪܐ.
ܘܣܝܡ ܠܘܬ ܟܐܦܐ ܗܝ. ܘܠܡܪܩܐ ܐܫܘܕ.
21 ܘܥܒܕ ܗܟܢܐ. * ܘܐܘܫܛ ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ

V. 17. ÷ܠܘܬܗ ܓܕܥܘܢ↙) Dubito num rectum locum teneat Obelus. Nomen Gideon, quod exhibent omnes codd. Græci, in textu Hebr. non quidem legitur, sed quum πρὸς αὐτόν (pro quo Hebr. אֵלָיו) in uno cod. Græco et vers. Armen. desit, potius fortasse ita corrigendum est, ut ܠܘܬܗ solum Obelo notetur. Nihil tamen correxi, quia utrumque verbum in *Vulgata* Latina deest, itaque fieri potest, ut apud illos etiam tres interpretes defuerit. — *ib.* ⁒ܐܬܐ) Cod. pro Lemnisco Asteriscum habet, quem, quia tres tantum codd. Holm., *Esc.* et *Compl.* hanc vocem exhibent, correxi. — V. 19. ܩܢܘܢܐ est Gr. κανίσκιον, unde vocales, quæ in Lex. *Castelli* exhibentur, corrigendæ sunt.

V. 19. ἐξέχεεν) ἐνέχεεν — V 20. σὺν τὰ κρέα . . . σὺν τὸν ζωμόν) sic *Esc.*

ρίου τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου τῆς ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἥψατο τῶν κρεῶν καὶ τῶν ἀζύμων, καὶ ἀνήφθη πῦρ ἐκ τῆς πέτρας, καὶ κατέφαγε σὺν τὰ κρέα καὶ σὺν τοὺς ἀζύμους· καὶ ὁ ἄγγελος Κυρίου, ἀπῆλθεν ἐξ ὀφθαλ-
22 μῶν αὐτοῦ. * Καὶ εἶδε Γεδεὼν ὅτι
ὁ ἄγγελος Κυρίου ἐστί, καὶ εἶπε Γεδεών· ἆ, ἆ, ἆ, Κύριε Κύριε, ὅτι ※ἐπὶ τοῦτο: εἶδον τὸν ἄγγελον Κυ-
23 ρίου πρόσωπον, πρὸς πρόσωπον· * καὶ
εἶπεν αὐτῷ Κύριος· εἰρήνη σοι, μὴ
24 φοβοῦ· οὐ μὴ ἀποθάνῃς. * Καὶ
ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐπεκάλεσεν αὐτὸ εἰρήνη Κυρίου, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Ἔτι αὐτοῦ ὄντος ἐν Ἐφραθὰ πατρὸς
25 τοῦ Ἐσδρὶ, * καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ
νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ εἶπεν αὐτῷ Κύριος· λάβε τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν τὸν τοῦ πατρός σου, καὶ μόσχον ※τὸν δεύτερον: ἑπταετῆ, καὶ καθελεῖς τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βάαλ ὅ ἐστι τοῦ πατρός σου, καὶ ἄλσος τὸ
26 ἐπ' αὐτὸ ἐκκόψεις, * καὶ οἰκοδομή-
σεις θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ τῷ θεῷ σου ⁒ὀφθέντι σοι: ἐπὶ τῆς κορυ-

ܠܪܝܫ ܫܒܛܐ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܒܐܝܕܗ: ܘܩܪܒ
ܒܒܣܪܐ ܘܒܦܛܝܪܐ. ܘܐܬܕܠܩܬ ܢܘܪܐ
ܡܢ ܟܐܦܐ. ܘܐܟܠܬ ܠܒܣܪܐ ܘܠܦܛܝܪܐ.
ܘܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܐܙܠ ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ. ܀
ܘܚܙܐ ܓܕܥܘܢ ܕܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܐܝܬܘܗܝ. * 22
ܘܐܡܪ ܓܕܥܘܢ. ܐܘ ܐܘ ܐܘ ܡܪܝܐ ܡܪܝܐ.
ܡܛܠ ܕ※ܥܠ ܗܕܐ (ܓ) ܚܙܝܬ ܡܠܐܟܗ
ܕܡܪܝܐ ܦܪܨܘܦܐ ܠܘܬ ܦܪܨܘܦܐ. * ܘܐܡܪ 23
ܠܗ ܡܪܝܐ. ܫܠܡܐ ܠܟ ܠܐ ܬܕܚܠ. ܠܐ
ܬܡܘܬ ܐܠܐ. ܀ * ܘܒܢܐ ܬܡܢ ܡܕܒܚܐ 24
ܠܡܪܝܐ. ܘܩܪܝܗ ܫܠܡܐ ܕܡܪܝܐ ܥܕܡܐ
ܠܝܘܡܢܐ. ܀ ܟܕ ܥܕܟܝܠ ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ ܒܥܦܪܐ ܕܐܒܘܗܝ ܕܥܙܪܝ. * ܘܗܘܐ 25
ܒܠܠܝܐ ܗܘ ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝܐ. ܣܒ
ܠܥܓܠܐ ܕܦܛܡܐ ܗܘ ܕܐܒܘܟ: ܘܥܓܠܐ
※ܐܚܪܢܐ ܒܪ ܫܒܥ ܫܢܝܢ. ܘܬܣܬܘܪ
ܡܕܒܚܐ ܕܒܥܠܐ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܕܐܒܘܟ.
ܘܠܐܠܝܬܐ ܕܥܠܘܗܝ ܬܦܣܩ. * ܘܬܒܢܐ 26
ܡܕܒܚܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܕܐܬܚܙܝ. ܕܐܬܚܙܝ
ܠܟ(ܓ) ܥܠ ܪܝܫܗ ܕܡܥܘܙ ܗܢܐ

V. 26. ܡܥܘܙ .. ܕܐܬܚܙܝ ܠܟ) Cod. ܡܥܘܙ .. ܕܐܬܚܙܝ. Verba ὀφθέντι σοι in XVI codd. Holm., *Esc.*, *Compl.* et *Ald.* extant, et τοῦ ὄρους in V codd. super illos. Numerus horum codd. major quidem est solito, sed τοῦ ὄρους sine dubio varia est lectio (versio) pro *Maωζ*. — *ib.* ܡܥܘܙ) Scriptura Codicis obscurior est; fortasse ܡܥܘܙ legitur, quod Græce *Maωζί* scribendum est.

V. 21. σὺν τὰ κρέα) sic *Esc.* — V. 24. ἐκεῖ) omnes codd: ἐκεῖ Γεδεών, quod cum textu Hebr. convenit. Veri simile est, nomen propter incuriam scribæ ex cod. nostro Syr. excidisse. — V. 25. τὸν τοῦ πατρός) nullus cod. Græcus τόν habet. Si in textu Syriaco ܕܦܛܡܐ ܗܘ legeremus pro ܗܘ ܕܦܛܡܐ, Græce textum haberemus cum codd. hexaplaribus conformem. — *ib.* ἄλσος) omnes codd: τὸ ἄλσος (את האשרה), quod Syr. ܠܐܠܝܬܐ sonaret.

φῆς ⁒τοῦ ὄρους: Μαὼζ τούτου, ἐν
τῇ παρατάξει· καὶ λήψῃ ※σὺν: τὸν
μόσχον τὸν δεύτερον, καὶ ἀνοίσεις
αὐτὸν ὁλοκαύτωμα ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ
27 ἄλσους οὗ ἐκκόψεις. * Καὶ ἔλαβε Γε-
δεὼν ⁒τρεῖς καὶ: δέκα ἄνδρας ἀπὸ
τῶν δούλων αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε καθὰ
ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος. Καὶ
ἐγένετο ὡς ἐφοβήθη τὸν οἶκον τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἄνδρας τῆς
πόλεως τοῦ μὴ ποιῆσαι ἡμέρας, καὶ
28 ἐποίησε νυκτός. * Καὶ ὤρθρισαν οἱ
ἄνδρες τῆς πόλεως τοπρωΐ, καὶ ἰδοὺ
καθήρητο τὸ θυσιαστήριον τοῦ
Βάαλ, καὶ τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ,
ἐκκεκομμένον· καὶ ὁ μόσχος ὁ σιτευ-
τὸς ἀνηνεγμένος εἰς ὁλοκαύτωμα,
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ᾠκοδομημέ-
29 νον. * Καὶ εἶπεν ἀνὴρ πρὸς τὸν πλη-
σίον αὐτοῦ, τίς ἐποίησε τὸ πρᾶγμα
τοῦτο; καὶ ἀνήταζον καὶ ἐξεζήτουν·
καὶ εἶπαν, Γεδεὼν ὁ υἱὸς Ἰωὰς ἐποί-
30 ησε τὸ πρᾶγμα τοῦτο· * καὶ εἶπεν
ὁ ἀνὴρ τῆς πόλεως πρὸς Ἰωάς·
ἐξάγαγε τὸν υἱόν σου καὶ ἀποθα-
νέτω, ὅτι κατέσκαψε τὸ θυσιαστή-

ܡܥܘܙ ܗܢܐ. ܒܣܝܕܪܘܬܐ ܣܕܪܐ.
ܘܬܣܒܝܘܗܝ ※ܥܡ ܬܘܪܐ ܬܪܝܢܐ.
ܘܬܣܩܝܘܗܝ ܥܠܬܐ ܡܫܠܡܬܐ ܒܩܝ̈ܣܐ
ܕܚܘܫܬܐ ܗܝ ܕܦܣܩܬ ܐܢܬ. ✤ * ܘܢܣܒ 27
ܓܕܥܘܢ ܬܠܬܐ ܘܥܣܪܐ ܓܒܪ̈ܐ ܡܢ
ܥܒ̈ܕܘܗܝ. ܘܥܒܕ ܐܝܟܢܐ ܕܡܠܠ ܥܡܗ
ܡܪܝܐ. ✤ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܕܚܠ ܡܢ ܒܝܬܐ
ܕܐܒܘܗܝ: ܘܡܢ ܓܒܪ̈ܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܠܐ
ܢܥܒܕ ܒܐܝܡܡܐ ܘܥܒܕ ܒܠܠܝܐ. ✤
* ܘܩܕܡܘ ܓܒܪ̈ܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܠܨܦܪܐ. ܘܗܐ 28
ܚܙܝܘ ܗܘܐ ܡܕܒܚܗ ܕܒܥܠ. ܘܚܘܫܬܐ
ܗܝ ܕܥܠܘܗܝ ܦܣܝܩܐ. ܘܬܘܪܐ
ܕܦܛܡܐ ܣܠܩ ܠܥܠܬܐ ܡܫܠܡܬܐ. ܥܠ
ܡܕܒܚܐ ܗܘ ܕܒܢܐ ܗܘܐ. ✤. * ܘܐܡܪ 29
ܓܒܪܐ ܠܘܬ ܚܒܪܗ ܕܝܠܗ. ܡܢܘ ܥܒܕ
ܠܨܒܘܬܐ ܗܕܐ. ܘܡܥܩܒܝܢ ܗܘܘ
ܘܒܥܝܢ. ܘܐܡܪܘ. ܓܕܥܘܢ ܒܪܗ ܕܝܘܐܫ
ܥܒܕ ܠܨܒܘܬܐ ܗܕܐ. * ܘܐܡܪ ܓܒܪ̈ܐ 30
ܕܡܕܝܢܬܐ ܠܘܬ ܝܘܐܫ. ܐܦܩ ܠܒܪܟ ܕܝܠܟ
ܘܢܡܘܬ. ܡܛܠ ܕܣܚܦ ܡܕܒܚܗ

V. 26. ܥܡ ܬܘܪܐ※) Cod: ※ܥܡ ܬܘܪܐ — V. 27. ܬܠܬܐ ܘܥܣܪܐ) Cod. pro Lemnisco habet Asteriscum, quem mutavi, quia hoc additamentum in textu Hebr. non legitur et in XIII tantum codd. Holm. et *Esc.* extat. — V. 28. ܕܒܢܐ ܗܘܐ) Cod: ܕܒܢܐ ܗܘܐ, quod ὃ ᾠκοδόμει sonaret. Omnes codd: τὸ ᾠκοδομημένον habent.

V. 26. *ἀνοίσεις αὐτόν*) in omnibus codd. *αὐτόν* deest. — V. 27. *ἡμέρας*) *ἐν τῇ ἡμέρᾳ* — V. 28. *καθήρητο*) omnes codd. hexapl. *κατεσκαμμένον* exhibent, quam lectionem textus Syr. vix admittit (non enim post ܗܘܐ verbum ܗܘܐ participio addi solet), nisi ܗܘܐ quasi spurium deleamus. — V. 30. *καὶ εἶπεν ὁ ἀνήρ*) omnes codd. (secundum textum Hebr.): *καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες*, unde malim Syriace ܘܐܡܪܘ ܓܒܪ̈ܐ legere. — *ib.* *ἐξάγαγε*) *ἐξένεγκε* — *ib.* *κατέσκαψε*) *καθεῖλε*

ριον τοῦ Βάαλ, καὶ ὅτι ἐξέκοψε τὸ
31 ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ. * Καὶ εἶπεν
Ἰωὰς πρὸς τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐπαν-
ισταμένους ἐπ' αὐτόν· μὴ ὑμεῖς
⸓νῦν: δικάζεσθε περὶ τοῦ Βάαλ; ἢ
ὑμεῖς σώσετε αὐτόν; ὃς ἀντεδίκασεν
αὐτῷ ἀποθανέτω, ἕως πρωΐ· εἰ θεὸς
αὐτός ⸓ἐστι:, ἐκδικήσει αὐτὸν ὅτι
κατέσκαψε τὸ θυσιαστήριον αὐτοῦ·
32 ※ ⸓καὶ ἐπεκάλεσεν αὐτὸ ἐν τῇ ἡμέρᾳ
⸓ἐκείνῃ Ἰεροβάαλ· λέγων:, δικαστή-
ριον τοῦ Βάαλ, ὅτι κατέσκαψε τὸ
33 θυσιαστήριον αὐτοῦ. * Καὶ πᾶσα
Μαδιὰμ καὶ Ἀμαλὴκ καὶ οἱ υἱοὶ ἀνα-
τολῶν συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ
διέβησαν καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ κοι-
34 λάδι Ἰεζραέλ· * καὶ πνεῦμα Θεοῦ
ἐνεδυνάμωσε τὸν Γεδεών· καὶ ἐσάλ-
πισεν ἐν κερατίνῃ, καὶ ἐβόησεν Ἀβι-
35 έζερ ὀπίσω αὐτοῦ. * Καὶ ἀγγέλους
ἐξαπέστειλεν ἐν παντὶ Μανασσῇ, καὶ

ܕܒܥܠܐ. ܘܡܛܠ ܕܦܣܩ ܠܐܣܟܠܬܐ
ܕܥܠܘܗܝ. ܀ * ܘܐܡܪ ܝܘܐܫ ܠܘܬ 31
ܓܒ̈ܪܐ ܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ.
ܠܡܐ: ܐܢܬܘܢ ⸓ܗܫܐ(ܠܐ) ܕܝܢܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܡܛܠ ܒܥܠܐ. ܐܘ ܐܢܬܘܢ ܡܦܨܝܢ ܠܗ.
ܗܘ ܕܐܬܕܝܢ ܠܗ ܢܡܘܬ ܥܕ ܨܦܪܐ.
ܐܢ ܐܠܗܐ ܗܘ ⸓ܐܝܬܘܗܝ. ܢܬܒܥܝܘܗܝ
ܡܛܠ ܕܣܚܦ ܡܕܒܚܗ. * ܘܩܪܝܘܗܝ 32
ܒܝܘܡܐ ܗܘ ܝܪܘܒܥܠ. ܟܕ ܐܡܪ: ܒܝܬ
ܕܝܢܐ ܕܒܥܠܐ. ܡܛܠ ܕܣܚܦ ܡܕܒܚܗ
ܕܝܠܗ. ܀. * ܘܟܠܗ ܡܕܝܢ ܘܥܡܠܝܩ 33
ܘܒܢ̈ܝ ܡܕܢܚܐ ܐܬܟܢܫܘ ܐܟܚܕܐ.
ܘܥܒܪܘ ܘܫܪܘ ܒܥܘܡܩܐ ܕܝܙܪܥܐܠ.
* ܘܪܘܚܗ ܕܐܠܗܐ ܚܝܠܬ ܠܓܕܥܘܢ. 34
ܘܩܥܐ ܒܩܪܢܐ. ܘܙܥܩ ܐܒܝܥܙܪ
ܒܬܪܗ. ܀ * ܘܐܝܙܓܕܐ ܫܕܪ ܒܟܠܗ 35

V. 31. ܗܘ ܕܐܬܕܝܢ) Cod: ܐܘ ܕܐܬܕܝܢ (h. e. ἢ ἀντιδικήσας, contra omnes codd. Gr. et textum Hebr.), mendum, quod ex ܐܘ præcedente ortum videtur. *Masius* in suo cod. ܐܬܕܝܢ legisse videtur (vid. Syr. Pecul. p. 9). — V. 32. ܘܩܪܝܘܗܝ ... ܟܕ ܐܡܪ) Lemniscum mendosum esse suspicor, partim enim in Cod. nostro Lemniscus omnibus aliis locis voci *super*scribitur (qua re ad notam marginalem postea adscribendam delegatur, cfr. Præfat. p. IV), partim verba eo notata in textu Hebr. et omnibus fere codd. Gr. leguntur. Malim Lemniscum delere et ante ܝܪܘܒܥܠ Asteriscum ponere, nam desunt verba Ἰεροβάαλ· λέγων in XV codd. Holm., *Esc.* et *Ald.* — V. 35. ܫܕܪ *utroque loco*) Cod. (contra textum Hebr. et omnes codd. Gr.): ܫܕܪܘ, quæ forma pluralis sine dubio inde orta est, quod scriba errore hoc verbum pro prædicato habuit vocis ܐܝܙܓܕܐ præcedentis.

V. 31. ἐπανισταμένους) συνισταμένους vel ἱσταμένους — ib. ἀντεδίκασεν) ἀντεδίκησεν — ib. κατέσκαψε) καθεῖλε — V. 32. αὐτό) αὐτόν — ib. Ἰεροβάαλ) sic Paulus in suo cod. legisse videtur; Pesch. depravate ܝܪܘܒܥܠ. — V. 33. διέβησαν) περῆλθον

ἐβόησε καὶ αὐτὸς ὀπίσω αὐτοῦ.
Καὶ ἀγγέλους ἐξαπέστειλεν ἐν Ἀσὴρ
καὶ ἐν Ζαβουλὼν καὶ ἐν Νεφθαλί,
καὶ ἀνέβησαν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ.
36 * Καὶ εἶπε Γεδεὼν πρὸς τὸν Θεόν·
εἰ σώζεις ἐν τῇ χειρί μου τὸν Ἰσραήλ,
37 ὃν τρόπον ἐλάλησας, * ἰδοὺ ἐγὼ
ἀπερείδομαι τὸν πόκον τοῦ ἐρίου ἐν
τῇ ἅλωνι, καὶ ἐὰν δρόσος γένηται
ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν
τὴν γῆν ξηρασία, καὶ γνώσομαι ὅτι
σώζεις ἐν χειρί μου τὸν Ἰσραήλ, ὃν
38 τρόπον ἐλάλησας. * Καὶ ἐγένετο
οὕτως. Καὶ ὤρθρισε ÷ Γεδεών↙
τῇ ἐπαύριον καὶ ἀπεπίασε σὺν τὸν
πόκον, καὶ ἀπεῤῥύη ἡ δρόσος ἐκ τοῦ
39 πόκου, πλήρης λεκάνη ὕδατος· * καὶ
εἶπε Γεδεὼν πρὸς τὸν Θεόν· μὴ
ὀργισθήτω ὁ θυμός σου ἐν ἐμοί,
καὶ λαλήσω ἔτι ἅπαξ, καὶ πειράσω
ἔτι ἅπαξ ἐν τῷ πόκῳ· καὶ γενηθήτω
÷ ἔτι↙ ξηρασία ἐπὶ τὸν πόκον μό-
νον, ἐπὶ δὲ πᾶσαν τὴν γῆν, γενη-
40 θήτω δρόσος· * καὶ ἐποίησεν ὁ Θεός,

ܡܢܫܐ. ܘܐܙܥܩ ܐܦ ܗܘ ܒܬܪܗ. ܀
ܘܡܠܐܟܐ ܫܕܪ ܒܐܫܝܪ ܘܒܙܒܘܠܘܢ
- ܘܒܢܦܬܠܝ. ܘܣܠܩܘ ܠܐܘܪܥܗ. ܀
ܘܐܡܪ ܓܕܥܘܢ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܐܢ ܦܪܩ * 36
ܐܢܬ ܒܐܝܕܝ ܠܐܝܣܪܝܠ: ܐܝܟ ܗܘ ܐܝܕܐ
ܕܡܠܠܬ. * ܗܐ ܐܢܐ ܣܡܟ ܐܢܐ ܥܡܪܐ 37
ܕܓܙܬܐ ܒܐܕܪܐ. ܘܐܢ ܛܠܐ ܢܗܘܐ ܥܠ ܥܡܪܐ
ܒܠܚܘܕܘܗܝ: ܘܥܠ ܟܠܗ ܐܪܥܐ
ܝܒܝܫܘܬܐ. ܐܦ ܐܕܥ ܕܦܪܩ ܐܢܬ ܒܐܝܕܝ
ܠܐܝܣܪܝܠ. ܐܝܟ ܗܘ ܐܝܕܐ ܕܡܠܠܬ. ܀
ܘܗܘܐ ܗܟܢܐ ܀ ܘܩܕܡ ÷ ܓܕܥܘܢ ↙ * 38
ܠܒܬܪܗ ܕܝܘܡܐ ܘܥܨܪܗ ܠܥܡܪܐ. ܘܢܦܩ
ܛܠܐ ܡܢ ܥܡܪܐ ܡܠܐ ܠܩܢܐ ܕܡܝܐ. * ܘܐܡܪ 39
ܓܕܥܘܢ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܠܐ ܢܪܓܙ ܚܡܬܐ
ܕܝܠܟ ܒܝ. ܘܐܡܠܠ ܬܘܒ ܚܕܐ ܙܒܢ.
ܘܐܢܣܐ ܬܘܒ ܚܕܐ ܙܒܢ ܒܥܡܪܐ. ܘܬܗܘܐ
÷ ܬܘܒ ↙ ܝܒܝܫܘܬܐ ܥܠ ܥܡܪܐ
ܒܠܚܘܕܘܗܝ. ܥܠ ܕܝܢ ܟܠܗ ܐܪܥܐ ܢܗܘܐ
ܛܠܐ. * ܘܥܒܕ ܐܠܗܐ ܗܟܢܐ ܒܠܠܝܐ 40

V. 37. ܒܐܝܕܝ). Cod: ܒܐܝܕܝܟ, contra omnes codd. Gr. et textum Hebr., quod mendum scribæ ex collatione vers. Peschitæ ortum videtur. — V. 38. ÷ܓܕܥܘܢ↙) Cod. pro Lemnisco Obelum habet, quem emendavi, quia nomen Γεδεών in XIII tantum codd. Holm. et *Compl.* extat. — *ib.* ܕܩܢܐ) Cod: ܩܢܐ — V. 39. ÷ܬܘܒ↙) Cod: ―ܬܘܒ↙, Obelum mutavi, quia in tribus tantum codd. Holm., *Esc.* et *Compl.* ἔτι extat. Fieri tamen potest, ut Lemnisco Asteriscus præferendus sit, nam ἔτι (pro quo IX codd. accuratius: δή) locum tenet particulæ נָא in textu Hebr.

V. 36. *σώζεις*) *σώσεις* vel *σώζῃς* — V. 37. *σώζεις*) *σώσεις* — V. 38. *ἀπεπίασε*) *ἐξεπίασε* — *ib.* *σὺν τὸν πόκον*) sic *Esc.*

οὕτως ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ· καὶ ἐγένετο ξηρασία ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, ἐπὶ δὲ πᾶσαν τὴν γῆν, ἐγένετο δρόσος.

ܗܘ. ܘܗܘܐ ܝܒܝܫܘܬܐ ܥܠ ܓܙܬܐ ܒܠܚܘܕܝܗ̇. ܥܠ ܟܠܗ̇ ܕܝܢ ܐܪܥܐ ܗܘܐ ܛܠܐ.

CAP. VII.

1 Καὶ ὤρθρισεν Ἱεροβάαλ, αὐτός
ἐστι Γεδεών, καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ'
αὐτοῦ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὴν γῆν
Ἀράδ· καὶ ἡ παρεμβολὴ Μαδιὰμ καὶ
Ἀμαλὴκ, ἦν αὐτῷ ἀπὸ Βοῤῥᾶ· ἀπὸ
τοῦ βουνοῦ τοῦ Ἀμωραὶ, ἐν τῇ κοι-
2 λάδι. * Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς τὸν
Γεδεών· πολὺς ὁ λαὸς ὁ μετὰ σοῦ,
ὥςτε μὴ παραδοῦναί με τὴν Μα-
διὰμ ἐν τῇ χειρὶ αὐτῶν· μήποτε καυ-
χήσηται ἐπ' ἐμέ Ἰσραὴλ λέγων, ἡ
3 χείρ μου ἔσωσέ με. * ÷καὶ εἶπε
÷Κύριος πρὸς αὐτόν:· λάλησον δὴ
εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ λέγων, τίς φο-
βούμενος καὶ δειλός; ἀποστραφήτω·
καὶ ἐξώρμησεν ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ

1 ܘܩܕܡ ܝܪܘܒܥܠ ܕܗܘ ܐܝܬܘܗܝ
ܓܕܥܘܢ ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܥܡܗ. ܘܫܪܘ
ܥܠ ܐܪܥܐ ܕܐܪܕ (.) ܘܡܫܪܝܬܐ ܕܡܕܝܢ
ܘܕܥܡܠܝܩ. ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܠܗ ܡܢ
ܓܪܒܝܐ. ܡܢ ܬܠܐ ܕܐܡܘܪܝ ܒܥܘܡܩܐ ܀
* ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܘܬ ܓܕܥܘܢ. ܣܓܝܐ ܗܘ 2
ܥܡܐ ܗܘ ܕܥܡܟ. ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܐܫܠܡ
ܠܡܕܝܢ ܒܐܝܕܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܕܠܡܐ
ܢܫܬܒܗܪ ܥܠܝ ܐܝܣܪܝܠ ܟܕ ܐܡܪ. ܐܝܕܐ
ܕܝܠܝ ܦܪܩܬܢܝ. * ÷ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ 3
÷ܠܘܬܗ↙. ܡܠܠ ܗܫܐ ܒܐܕܢܐ ܕܥܡܐ
ܟܕ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܡܢܘ ܕܕܚܠ ܘܡܣܬܪܕ.
ܢܗܦܘܟ. ܘܐܫܘܠ ܡܢ ܛܘܪܐ ܕܓܠܥܕ.

Cap. VII. V. 2. ܥܠܝ) Cod. mendose: ܥܠ — V. 3. ÷ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ) Cod: ܘܐܡܪ ÷ ܡܪܝܐ. Obelum correxi, quod verba *καὶ εἶπεν . . . αὐτόν* in XI tantum codd. Holm., *Esc.*, *Compl.* et *Ald.* occurrunt, et præterea in marg. codicis 121 Holm signo ÷ notantur, quod Lemniscus esse videtur. — *ib.* ܘܐܫܘܠ) *Masius* in suo cod. Peal ܘܫܘܠ legit (v. Syr. Pecul. s. h. v.), quod dubito an præferendum sit. Ὁρμάω quidem Jer. 4, 28. Nah. 3, 16 ܫܘܠ ܩܡܨܐ vertitur, sed ibi ܫܘܠ transitivum est, ut nihil de nostro loco ostendat. Quum tamen ܫܘܠ sæpe intransitive adhibeatur, et ܐܫܘܠ intr. in versione Pauli semper pro ἀπαίρω ponatur, fieri potest, ut lectio Masii præferenda, et ܐ in ܐܫܘܠ pro prosthetico habendum sit (quod non raro inseritur ante verba a sono sibilanti et ܫ incipientia, ubi præfixum præcedit, cujus rei exemplum habes in ܕܐܫܘܠ 4 Reg. 19, 8).

Cap. VII. V. 1. Ἀράδ) sic, vel Ἀρέδ, Paulus in suo cod. habuit; Pesch: ܚܪܘܕ. — *ib.* Ἀμωραί) Ἀμωρέ — V. 3. εἰς τὰ ὦτα) ἐν ὠσί

Γαλαάδ· καὶ ἀπεστράφησαν ἀπὸ τοῦ
λαοῦ, εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες· καὶ
4 *δέκα χιλιάδες, ὑπελείφθησαν· * καὶ*
εἶπε Κύριος πρὸς Γεδεών· ἔτι ὁ λαὸς
πολύς· κατάγαγε αὐτοὺς εἰς τὸ ὕδωρ,
καὶ δοκιμῶ αὐτούς σοι ἐκεῖ· καὶ ἔσται
ὃν ἐὰν εἴπω πρὸς σὲ ὅτι οὗτος πο-
ρεύσεται μετὰ σοῦ, αὐτὸς πορεύσε-
ται μετὰ σοῦ· καὶ ※πᾶς: ὃν ἐὰν
εἴπω ὅτι οὐ πορεύσεται μετὰ σοῦ,
5 *÷καὶ: αὐτὸς οὐ πορεύσεται· * καὶ*
κατεβίβασε οὖν τὸν λαὸν εἰς τὸ
ὕδωρ· καὶ εἶπε Κύριος πρὸς τὸν Γε-
δεών· πᾶς ὃς ἐὰν λάψῃ τῇ γλώσσῃ
αὐτοῦ ἐκ τοῦ ὕδατος, ὡς ἐὰν λάψῃ
ὁ κύων, στήσεις αὐτὸν κατὰ μόνας·
καὶ πᾶς ὃς ἐὰν κάμψῃ ἐπὶ τὰ γό-
νατα αὐτοῦ τοῦ πιεῖν, μεταστήσεις
6 *αὐτὸν κατὰ μόνας· * καὶ ἐγέ-*
νετο ὁ ἀριθμὸς πᾶς τῶν λαψάν-
των ἐν τῇ χειρὶ αὐτῶν ἐν τῇ γλώσσῃ
αὐτῶν, τριακόσιοι ἄνδρες· καὶ πᾶς
ὁ ἐπίλοιπος τοῦ λαοῦ, ἔκαμψαν ἐπὶ
τὰ γόνατα αὐτῶν τοῦ πιεῖν ὕδωρ.
7 * *Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Γεδεών· ἐν*

ܘܗܦܟܘ ܡܢ ܥܡܐ ܥܣܪܝܢ ܘܬܪܬܝܢ
ܐܠ̈ܦܐ. ܘܥܣܪܐ ܐܠ̈ܦܐ ܫܪܟܘ. * ܘܐܡܪ 4
ܡܪܝܐ ܠܘܬ ܓܕܥܘܢ. ܥܕܟܝܠ ܥܡܐ ܣܓܝܐ
ܗܘ. ܐܚܘܬ ܐܢܘܢ ܠܡ̈ܝܐ. ܘܐܒܩܐ ܐܢܘܢ
ܠܟ ܬܡܢ. ܘܢܗܘܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ
ܕܗܢܐ ܢܐܙܠ ܥܡܟ. ܗܘ ܢܐܙܠ ܥܡܟ.
ܘ※ܟܠ↙ ܗܘ ܕܐܡܪ ܕܠܐ ܢܐܙܠ ܥܡܟ.
÷ܘܐܦ↙ ܗܘ ܠܐ ܢܐܙܠ. * ܘܐܚܬܗ 5
ܠܥܡܐ ܠܡ̈ܝܐ. ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܘܬ
ܓܕܥܘܢ. ܟܠ ܗܘ ܕܢܠܘܩ ܒܠܫܢܗ
ܕܝܠܗ ܡܢ ܡ̈ܝܐ: ܐܝܟ ܕܢܠܘܩ
ܟܠܒܐ. ܬܩܝܡܝܘܗܝ ܠܚܘܕܘܗܝ.
ܘܟܠ ܗܘ ܕܢܒܪܘܟ ܥܠ ܒܘܪܟܐ
ܕܝܠܗ ܠܡܫܬܐ. ܬܫܢܐ ܬܩܝܡܝܘܗܝ
ܠܚܘܕܘܗܝ. * ܘܗܘܐ ܡܢܝܢܐ ܟܠܗ 6
ܕܠܚܟܝܢ ܕܠܫܢܗ ܒܐܝܕܐ ܕܝܠܗܘܢ
ܒܠܫܢܗܘܢ. ܬܠܬܡܐܐ ܓܒܪ̈ܐ. ܘܟܠܗ
ܫܪܟܐ ܕܥܡܐ: ܒܪܟܘ ܥܠ ܒܘܪܟܐ
ܕܝܠܗܘܢ ܠܡܫܬܐ ܡ̈ܝܐ. ✣ * ܘܐܡܪ 7

V. 4. ܘ※ܟܠ↙) Cod: ※ܘܟܠ↙. — *ib.* ÷ܘܐܦ↙) Lemniscum, qui in cod. Syr. non extat, ex cod. 121 Holm. (qui ÷ habet) inserui. Vox *καί* præterea in XIV codd., *Ald.* et *Compl.* legitur. — V. 5. ܕܢܠܘܩ) Cod: ܕܢܠܚܟ, sed lectio nostra postea in marg. adscripta est.

V. 4. *κατάγαγε*) *κατένεγκε* — *ib.* *πᾶς*) *πάντα* — V. 5. *κατεβίβασε*) *κατήνεγκε* vel *κατήγαγε* — *ib.* *κατὰ μόνας posteriore loco*) codd. Gr., in quibus hæc verba leguntur, *καθ' ἑαυτὸν* habent, sed lectionem cod. nostri etiam exhibent verss. *Georg.*, *Slav. Ostrog.* et *Mosq.* ab Holmesio laudatæ. — V. 6. *πᾶς ὁ ἐπίλοιπος*) *πᾶν τὸ κατάλοιπον*, vel *ἐπίλοιπον*, vel *πᾶς ὁ κατάλοιπος*

τοῖς τριακοσίοις ἀνδράσι τοῖς λάψασι
σώσω ὑμᾶς, καὶ παραδώσω τὴν Μα-
διὰμ ἐν τῇ χειρί σου· καὶ πᾶς ὁ λαὸς,
τρεχέτω ἀνὴρ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.
8 * Καὶ ἔλαβον τὸν ἐπισιτισμὸν τοῦ
λαοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτῶν, καὶ τὰς κε-
ρατίνας αὐτῶν· καὶ τὸν πάντα ἄν-
δρα Ἰσραὴλ, ἐξαπέστειλεν ἄνδρα εἰς
τὸ σκήνωμα αὐτοῦ· τῶν δὲ τριακο-
σίων ἀνδρῶν, ἐκράτησε. Ἡ δὲ παρ-
εμβολὴ Μαδιὰμ, ἦν ὑποκάτω αὐ-
9 τοῦ, ἐν τῇ κοιλάδι· * καὶ ἐγενήθη
ἐν τῇ νυκτί ἐκείνῃ, καὶ εἶπε πρὸς
αὐτὸν ὁ Κύριος· ἀνάστα κατάβηθι
τὸ τάχος ÷ἐντεῦθεν: εἰς τὴν παρ-
εμβολὴν, ὅτι παρέδωκα αὐτὴν ἐν
10 τῇ χειρί σου· * εἰ δὲ φοβῇ καταβῆ-
ναι, κατάβηθι σὺ, καὶ Φαρὰ τὸ παι-
11 δάριόν σου εἰς τὴν παρεμβολήν, * καὶ
ἀκούσῃ τί λαλοῦσι· καὶ μετὰ ταῦτα
ἐνισχύσουσιν αἱ χεῖρές σου, καὶ κα-
ταβήσῃ εἰς τὴν παρεμβολήν· καὶ κατ-
έβη αὐτὸς καὶ Φαρὰ τὸ παιδάριον
αὐτοῦ, εἰς μέρος τῶν πεντήκοντα
12 τῶν ἐν τῇ παρεμβολῇ· * καὶ Μα-
διὰμ καὶ Ἀμαλὴκ καὶ πάντες οἱ
υἱοὶ ἀνατολῶν, παρεμβεβλήκεισαν ἐν
τῇ κοιλάδι, ὡς ἀκρὶς εἰς πλῆθος·
καὶ ταῖς καμήλοις αὐτῶν, οὐκ ἔστιν

V. 9. (ܢܚܘܬ) Cod: ܢܚܘܬ, Obelum mutavi, quia XV tantum codd. Holm., *Esc.*, *Compl.* et *Ald.* ἐντεῦθεν exhibent.

V. 8. τὸν πάντα) sic codd. hexaplares. Præstet forsitan σὺν πάντα (את כל) vertere. — V. 9. ἀνάστα) ἀναστάς — V. 11. μετὰ ταῦτα) μετὰ τοῦτο — V. 12. ὡς utroque loco) ὥςπερ vel ὡςεί (?)

ἀριθμός· ἀλλ' ἦσαν ὡς ἡ ἄμμος
ἐπὶ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης εἰς πλῆ-
13 θος· * καὶ εἰςῆλθε Γεδεών, καὶ ἰδοὺ
ἀνὴρ ἐξηγεῖτο τῷ πλησίον αὐτοῦ ἐν-
ύπνιον, καὶ εἶπεν· ἰδοὺ τὸ ἐνύπνιον
ὃ ἐνυπνιάσθην· καὶ ἰδοὺ μαγὶς ἄρ-
του κριθίνου κυλιομένη ἐν τῇ παρ-
εμβολῇ Μαδιάμ· καὶ ἦλθεν ἕως
τῆς σκηνῆς Μαδιὰμ, καὶ ἐπάταξεν
αὐτὴν ※καὶ ἔπεσε: καὶ κατέστρεψεν
αὐτὴν ※ἄνω:· καὶ ἔπεσεν ἡ σκηνή·
14 * καὶ ἀπεκρίθη ὁ πλησίον αὐτοῦ,
καὶ εἶπεν· οὐκ ἔστιν αὕτη, ἀλλ' ἢ
ῥομφαία Γεδεὼν υἱοῦ Ἰωὰς ἀνδρὸς
Ἰσραήλ· παρέδωκεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ
χειρὶ αὐτοῦ τὴν Μαδιὰμ καὶ σὺν πᾶ-
15 σαν τὴν παρεμβολήν. * Καὶ ἐγένετο
ὡς ἤκουσε Γεδεὼν τὴν διήγησιν τοῦ
ἐνυπνίου καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ,
καὶ προςεκύνησε τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐπέ-
στρεψεν εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ,
καὶ εἶπεν· ἀνάστητε, ὅτι παρέδωκε
Κύριος ἐν χερσὶν ὑμῶν τὴν παρεμ-
16 βολὴν Μαδιάμ· * καὶ διεῖλε σὺν τοὺς
τριακοσίους ἄνδρας τρεῖς ἀρχάς, καὶ
ἔδωκε κερατίνας ἐν χερσὶ πάντων,
καὶ ὑδρίας κενὰς, καὶ λαμπάδας ἔνδον

ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܐܝܟ ܚܠܐ ܕܥܠ ܣܦܬܐ
ܕܝܡܐ ܠܣܘܓܐܐ. * ܘܥܠ ܓܕܥܘܢ(.) 13
ܘܗܐ ܓܒܪܐ ܡܫܬܥܐ ܗܘܐ ܠܩܪܝܒܗ
ܕܚܠܡܗ ܚܠܡܐ. ܘܐܡܪ. ܗܐ ܚܠܡܐ ܗܘ
ܕܚܠܡܬ. ܘܗܐ ܓܪܝܨܐ ܕܠܚܡܐ ܕܣܥܪܐ
ܕܡܬܥܓܠ ܒܡܫܪܝܬܐ ܕܡܕܝܢ. ܘܐܬܐ
ܥܕܡܐ ܠܡܫܟܢܐ ܕܡܕܝܢ. ܘܡܚܝܗܝ
※ܘܢܦܠ↙ ܘܗܦܟܗ ※ܠܥܠ↙. ܘܢܦܠ
ܗܘ ܡܫܟܢܐ. * ܘܥܢܐ ܗܘ ܩܪܝܒܐ 14
ܕܝܠܗ ܘܐܡܪ. ܠܐ ܐܝܬܝܗ ܗܕܐ. ܐܠܐ
ܣܝܦܗ ܕܓܕܥܘܢ ܒܪܗ ܕܝܘܐܫ ܓܒܪܐ
ܐܝܣܪܝܠܝܐ. ܐܫܠܡܗ ܐܠܗܐ ܒܐܝܕܗ ܕܝܠܗ
ܠܡܕܝܢ ܘܠܟܠܗ ܡܫܪܝܬܐ. ⁘ * ܘܗܘܐ 15
ܕܟܕ ܫܡܥ ܓܕܥܘܢ ܠܡܫܬܥܝܬܗ ܕܚܠܡܐ
ܘܠܦܘܫܩܗ ܕܝܠܗ. ܘܣܓܕ ܠܡܪܝܐ. ܘܗܦܟ
ܠܡܫܪܝܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܘܐܡܪ. ܩܘܡܘ.
ܡܛܠ ܕܐܫܠܡܗ ܡܪܝܐ ܒܐܝ̈ܕܝܐ ܕܝܠܟܘܢ
ܠܡܫܪܝܬܐ ܕܡܕܝܢ. * ܘܦܠܓ ܐܢܘܢ 16
ܠܬܠܬܡܐܐ ܓܒܪܐ ܠܬܠܬ ܪ̈ܫܐ. ܘܝܗܒ
ܩܪ̈ܢܬܐ ܒܐܝ̈ܕܝܐ ܕܟܠܗܘܢ. ܘܩܠ̈ܐ
ܣܪ̈ܝܩܬܐ ܘܠܡܦ̈ܐܕܐ ܓܘ ܩܠ̈ܐ.

V. 13. Ante ܡܫܬܥܝܐ in Cod. Obelus exaratus est, quem, quia hoc verbum cum sequentibus in omnibus codd. Gr. et Hebr. extat, delevi.

V. 13. κατέστρεψεν) ἀνέστρεψεν — V. 15. διήγησιν) ἐξήγησιν (?) — V. 16. ἐν χερσὶ πάντων) Similiter vers. Armen. (εἰς χεῖρας πάντων) ap. Holm. In codd. plerisque ἐν χειρὶ πάντων legitur, sex codd. hex: ἐν χερσὶν αὐτῶν. Dubito an scriba Codicis Syr. vers. Peschitæ (ܒܐܝ̈ܕܝܗܘܢ ܕܟܠܗܘܢ) memor ܕܟܠܗܘܢ pro ܕܝܠܗܘܢ scripserit.

17 τῶν ὑδριῶν· * καὶ εἶπε πρὸς αὐ-
τούς· ἀπ' ἐμοῦ ὄψεσθε, καὶ οὕτω
ποιήσετε· ἰδοὺ ἐγὼ εἰςπορεύομαι ἐν
τῷ μέσῳ τῆς παρεμβολῆς· καὶ ἔσται
καθὼς ἐὰν ποιήσω, οὕτω ποιήσετε·
18 * καὶ σαλπιῶ ἐν τῇ κερατίνῃ ἐγώ, καὶ
πάντες οἱ μετ' ἐμοῦ· καὶ σαλπιεῖτε
ἐν ταῖς κερατίναις καὶ ὑμεῖς κύκλῳ
τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐρεῖτε, τῷ Κυ-
19 ρίῳ καὶ τῷ Γεδεών· * καὶ εἰςῆλθε
Γεδεὼν καὶ οἱ ἑκατὸν ἄνδρες οἱ μετ'
αὐτοῦ ἐν μέρει τῆς παρεμβολῆς, ἀρ-
χομένης τῆς φυλακῆς τῆς μέσης·
πλὴν ἐγέρσει ἤγειρε τοὺς φυλάσσον-
τας· καὶ ἐσάλπισαν ἐν ταῖς κερατίναις,
καὶ ἐξετίναξαν τὰς ὑδρίας τὰς ἐν
20 ταῖς χερσὶν αὐτῶν, * καὶ ἐσάλπισαν
αἱ τρεῖς ἀρχαὶ ἐν ταῖς κερατίναις· καὶ
συνέτριψαν τὰς ὑδρίας· καὶ ἐλάβον-
το ἐν τῇ χειρὶ τῇ ἀριστερᾷ αὐτῶν
τῶν λαμπάδων, καὶ ἐν τῇ χειρὶ τῇ
δεξιᾷ αὐτῶν ἡ κερατίνη τοῦ σαλπί-
ζειν· καὶ ἀνέκραξον ῥομφαία τῷ Κυ-
21 ρίῳ καὶ τῷ Γεδεών· * καὶ ἔστησαν
ἕκαστος καθ' ἑαυτὸν κύκλῳ τῆς παρ-
εμβολῆς· καὶ ἔδραμεν πᾶσα ἡ παρ-
εμβολή· καὶ ἐσήμαναν, καὶ ἔφυγον·
22 * καὶ ἐσάλπισαν τριακόσιαι κερατί-

17 * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܝ ܚܙܘ ܘܗܟܢܐ
ܬܥܒܕܘܢ. ܗܐ ܐܢܐ ܥܐܠ ܐܢܐ ܒܡܨܥܬܗ
ܕܡܫܪܝܬܐ. ܘܢܗܘܐ ܐܝܟܢܐ ܕܐܢ
18 ܐܥܒܕ ܗܟܢܐ ܬܥܒܕܘܢ. * ܘܐܙܥܩ
ܒܩܪܢܐ ܐܢܐ ܘܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܥܡܝ.
ܘܬܙܥܩܘܢ ܒܩܪ̈ܢܬܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܚܕܪ
ܕܡܫܪܝܬܐ. ܘܬܐܡܪܘܢ ܠܡܪܝܐ ܘܠܓܕܥܘܢ.
19 * ܘܥܠ ܓܕܥܘܢ ܘܡܐܐ ܓܒܪܝܢ ܗܢܘܢ
ܕܥܡܗ ܒܡܢܬܐ ܕܡܫܪܝܬܐ. ܟܕ ܡܫܪܝܐ
ܡܛܪܬܐ ܡܨܥܝܬܐ. ܒܪܡ ܡܩܡܘ ܐܩܝܡ
ܠܗܢܘܢ ܕܢܛܪܝܢ. ܘܙܥܩܘ ܒܩܪ̈ܢܬܐ.
ܘܢܦܨܘ ܠܩܠ̈ܐ ܗܠܝܢ ܕܒܐܝ̈ܕܝܗܘܢ.
20 * ܘܙܥܩܘ ܬܠܬܝܗܘܢ ܪ̈ܫܐ ܒܩܪ̈ܢܬܐ.
ܘܬܒܪܘ ܠܩܠ̈ܐ. ܘܐܚܕܘ ܒܐܝܕܐ ܕܣܡܠܐ
ܕܝܠܗܘܢ ܠܠܡܦܐܕ̈ܐ. ܘܒܐܝܕܐ ܕܝܡܝܢܐ
ܕܝܠܗܘܢ ܩܪܢܐ ܠܡܙܥܩܘ. ܘܩܥܘ
21 ܚܪܒܐ ܠܡܪܝܐ ܘܠܓܕܥܘܢ. * ܘܩܡܘ
ܟܠܢܫ ܡܢܗܘܢ ܥܠܗ ܒܚܕܪܗ ܕܡܫܪܝܬܐ.
ܘܪܗܛܬ ܟܠܗ ܡܫܪܝܬܐ. ܘܝܒܒܘ
22 ܘܥܪܩܘ. * ܘܙܥܩܘ ܬܠܬܡܐܐ ܩܪ̈ܢܬܐ.

V. 18. ܒܩܪܢܐ) Cod: ܡܩܪ̈ܢܐ — V. 19. ܐܩܝܡ) Malim ܐܩܝܡܘ legere; tres tamen codd. Sing. ἤγειρεν habent.

V. 17. ἐν τῷ μέσῳ) τῷ in nullo cod. extat. — V. 20. ἐλάβοντο) ἐκράτησαν — ib. ἡ κερατίνη) omnes codd. cum textu Hebr. Plur.: αἱ κερατίναι (vel τῶν κερατίνων). Malim in textu Syriaco ܒܩܪ̈ܢܬܐ legere pro ܒܩܪܢܐ.

*ναι, καὶ ἔθετο Κύριος τὴν μάχαι-
ραν ἀνδρὸς ἐν τῷ πλησίον αὐτοῦ,
καὶ ἐν ὅλῃ τῇ παρεμβολῇ· καὶ ἔφυ-
γεν ἡ παρεμβολὴ, ἕως τῆς Βαιθ-
ασεττά· καὶ συνηγμένη, ἕως χείλους*
23 *Ἀβελμεουλὰ, καὶ ἐπὶ Ταβάθ. * Καὶ
ἐβόησαν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐκ Νεφθα-
λεὶμ καὶ ἐξ Ἀσὴρ καὶ ἐκ παντὸς Μα-
νασσῆ, καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω Μα-*
24 *διάμ. * Καὶ ἀγγέλους ἐξαπέστειλε
Γεδεὼν, ἐν παντὶ τῷ ὁρίῳ Ἐφραῒμ λέ-
γων, κατάβητε εἰς συνάντησιν Μα-
διὰμ, καὶ προκαταλάβετε σὺν τὸ ὕδωρ,
ἕως Βαιθβηρὰ, καὶ σὺν τὸν Ἰορδά-
νην· καὶ ἐβόησαν πᾶς ἀνὴρ Ἐφρα-
ἲμ, καὶ προκατελάβοντο ἑαυτοῖς
σὺν τὸ ὕδωρ, ἕως Βαιθβηρὰ καὶ τὸν*
25 *Ἰορδάνην· * καὶ συνέλαβον τοὺς δύο
ἄρχοντας τῆς Μαδιὰμ τὸν Ὠρὴβ
καὶ τὸν Ζὴβ· καὶ ἀπέκτειναν τὸν
Ὠρὴβ, ἐν Σουρωρήβ· καὶ τὸν Ζὴβ
ἀπέκτειναν, ἐν Ἀκεβζήβ· καὶ κατε-
δίωξαν τὴν Μαδιάμ· καὶ τὴν κεφα-
λὴν Ὠρὴβ καὶ Ζὴβ, ἤνεγκαν πρὸς
Γεδεὼν ἐκ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδά-
νου.*

ܘܣܡ ܡܪܝܐ ܣܦܣܪ ܕܓܒܪܐ ܒܩܪܝܒܐ
ܕܝܠܗ. ܐܦ ܒܟܠܗ ܡܫܪܝܬܐ. ܘܥܪܩܬ
ܡܫܪܝܬܐ ܥܕܡܐ ܠܒܝܬ ܐܫܛܬܐ. ܘܟܢ
ܡܟܢܫܐ ܥܕܡܐ ܠܣܦܬܐ ܕܐܒܠ ܡܚܘܠܬܐ
ܘܥܠ ܛܒܬ. ܀ * ܘܐܬܟܢܫܘ ܓܒܪܐ 23
ܐܝܣܪܝܠ ܡܢ ܢܦܬܠܝ ܘܡܢ ܐܫܝܪ ܘܡܢ
ܟܠܗ ܡܢܫܐ ܘܪܕܦܘ ܒܬܪ ܡܕܝܢ. ܀
ܘܡܠܐܟܐ ܫܕܪ ܓܕܥܘܢ ܒܟܠܗ * 24
ܬܚܘܡܐ ܕܐܦܪܝܡ ܟܕ ܐܡܪ. ܢܚܬܘ ܠܐܘܪܥܐ
ܕܡܕܝܢ: ܘܩܕܡܘ ܐܚܘܕܘ ܠܡܝܐ. ܥܕܡܐ
ܠܒܝܬ ܒܪܐ ܘܠܝܘܪܕܢ. ܘܐܬܟܢܫܘ ܟܠ
ܓܒܪܐ ܕܐܦܪܝܡ. ܘܩܕܡܘ ܐܚܕܘ ܗܢܘܢ
ܠܗܘܢ ܠܡܝܐ. ܥܕܡܐ ܠܒܝܬ ܒܪܐ
ܘܠܝܘܪܕܢ. * ܘܐܚܕܘ ܠܬܪܝܗܘܢ ܪ̈ܫܢܐ 25
ܕܡܕܝܢ ܠܥܘܪܝܒ ܘܠܙܝܒ. ܘܩܛܠܘܗܝ
ܠܥܘܪܝܒ ܒܨܘܪܥܘܪܝܒ. ܘܠܙܝܒ
ܩܛܠܘܗܝ ܒܐܩܒܙܝܒ. ܘܪܕܦܘ
ܠܡܕܝܢ. ܘܠܪܫܐ ܕܥܘܪܝܒ ܘܙܝܒ.
ܐܝܬܝܘ ܠܘܬ ܓܕܥܘܢ ܡܢ ܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢ.

V. 25. ܕܝܘܪܕܢ) Cod: ܕܝܘܪܢ

V. 22. *μάχαιραν*) *ῥομφαίαν* — *ib.* *ὅλῃ*) *πάσῃ* — *ib.* *Βαιθασεττά*) sic, vel *Βηθασεττά*, Paulus in suo cod. legit; Pesch: ܒܝܬ ܫܛܬܐ. — V. 24. *σὺν τὸ ὕδωρ priore loco*) sic *Esc.* et cod. 19 Holm. Ante *σύν* omnes codd. Gr. *ἑαυτοῖς* vel *αὐτῶν* habent; vers. *Armen.* ap. Holm. eandem habet lectionem atque cod. noster. — *ib.* *ἐβόησαν*) sic vers. *Slav. Ostrog.* ap. Holm. Omnes codd. Gr. cum textu Hebr. Sing: *ἐβόησε*. — V. 25. *Σουρωρήβ*) sic cod. Pauli; Pesch: ܙܘܪ. — *ib.* *Ἀκεβζήβ*) ita Paulus legisse videtur; Pesch: ܒܝܬ ܩܒܙ; simillime vers. *Armen.* ap. Holm: *Ἀκεβζίβ*. In nullo cod. Gr. ita legitur; codd. hex plerique *Ἰακεβζὴβ* habent, unus *Ἀκεφζήβ*.

CAP. VIII.

1 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ἀνὴρ
Ἐφραΐμ, τί τὸ ῥῆμα τοῦτο ὃ ἐποίη-
σας ἡμῖν, τοῦ μὴ καλέσαι ἡμᾶς ὅτε
ἐξεπορεύου πολεμῆσαι τῇ Μαδιάμ;
καὶ ἐκρίνοντο μετ' αὐτοῦ, κραταιῶς·
2 * καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· τί ἐποίησα
νῦν καθὼς ὑμεῖς; οὐχὶ κρείττω ἐπι-
φυλλίδες Ἐφραΐμ ἢ τρυγητὸς Ἀβι-
3 εζρί; * ἐν χειρὶ ὑμῶν, παρέδωκε
Κύριος τοὺς ἄρχοντας Μαδιάμ, τὸν
Ὠρὴβ καὶ τὸν Ζήβ· καὶ τί ἠδυνή-
θην ποιῆσαι καθὼς ὑμεῖς; τότε
ἀνέθη τὸ πνεῦμα αὐτῶν ἀπ' αὐτοῦ,
ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτοῖς λόγον τοῦ-
4 τον. * Καὶ ἦλθε Γεδεὼν ἐπὶ
τὸν Ἰορδάνην, καὶ διέβη αὐτὸς καὶ
οἱ τριακόσιοι ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ,
5 ὀλιγοψυχοῦντες καὶ πεινῶντες· * καὶ
εἶπε τοῖς ἀνδράσι Σοχχώθ· δότε δὴ
ἄρτους τῷ λαῷ μετ' ἐμοῦ, ὅτι πει-
νῶσι· ἐγὼ δὲ διώκω, ὀπίσω τοῦ Ζεβεὲ
καὶ Σαλμανὰ βασιλέων Μαδιάμ·
6 * καὶ εἶπαν οἱ ἄρχοντες Σοχχώθ·
μὴ χεὶρ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ νῦν ἐν

ܘܐܡܪ ܠܘܬܗ ܓܒܪܐ ܐܦܪܝܡܝܐ. ܡܢܐ 1
ܗܝ ܡܠܬܐ ܗܕܐ ܕܥܒܕܬ ܠܢ. ܕܠܐ ܩܪܝܬ
ܠܢ ܟܕ ܢܦܩ ܗܘܝܬ ܠܡܩܪܒܘ ܥܡ
ܡܕܝܢ. ܘܡܬܕܝܢܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗ ܩܫܝܐܝܬ.
* ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܥܒܕܬ ܗܫܐ ܐܝܟ 2
ܡܐ ܕܐܢܬܘܢ. ܠܐ ܡܝܬܪܢ ܥܘ̈ܠܠܬܐ ܕܐܦܪܝܡ
ܐܘ ܩܛܘܦܗ ܕܐܒܝܥܙܪܝ. * ܒܐܝܕܝܟܘܢ 3
ܐܫܠܡ ܡܪܝܐ ܠܪ̈ܫܢܐ ܕܡܕܝܢ.
ܠܥܘܪܒ ܘܠܙܐܒ. ܘܡܢܐ ܐܬܡܨܝܬ
ܠܡܥܒܕ ܐܝܟ ܕܐܢܬܘܢ. ܗܝܕܝܢ
ܐܬܢܝܚܬ ܪܘܚܐ ܕܝܠܗܘܢ ܡܢܗ. ܟܕ
ܡܠܠ ܠܗܘܢ ܡܠܬܐ ܗܕܐ. ❖ * ܘܐܬܐ ܓܕܥܘܢ 4
ܥܠ ܝܘܪܕܢܢ. ܘܥܒܪ ܗܘ ܘܬܠܬܡܐܐ
ܓܒܪܝܢ ܕܥܡܗ. ܟܕ ܐܠܝܨܝܢ
ܒܢܦܫܗܘܢ ܘܟܦܢܝܢ. * ܘܐܡܪ ܠܓܒܪܐ 5
ܕܣܘܟܘܬ. ܗܒܘ ܗܟܝܠ ܠܚܡܐ ܠܥܡܐ
ܕܥܡܝ ܡܛܠ ܕܟܦܢܝܢ. ܐܢܐ ܕܝܢ ܪܕܦ
ܐܢܐ ܒܬܪ ܙܒܚ ܘܨܠܡܢܥ ܡܠ̈ܟܐ
ܕܡܕܝܢ. * ܘܐܡܪܘ ܪ̈ܫܢܐ ܕܣܘܟܘܬ. ܠܡܐ 6
ܐܝܕܐ ܕܙܒܚ ܘܨܠܡܢܥ ܗܫܐ ܒܐܝܕܐ ܕܝܠܟ:

Cap. VIII. V. 3. (ܟܕ ܡܠܠ) Cod: ܟܕ ܡܠܠ ܗܘܐ, quod Græce ἐν τῷ λελαληκέναι (αὐτόν) sonaret. Quod quum in nullo cod. extet, nec facile unquam extiterit, mendum in textu Syr. inesse suspicatus sum (non enim facile verti potest ἐν τῷ λαλῆσαι, quod omnes codd. habent; nam Inf. Aor. nunquam quasi Plusqupf. verti solet). — V. 4. (ܒܢܦܫܗܘܢ.) Cod: ܒܢܦܫܗܘܢ.

Cap. VIII. V. 2. Ἀβιεζρί) sic cod. Græcus Pauli; Pesch: ܐܒܝܥܙܪ. — V. 3. ἀνέθη) ἀνῆκε (?) — ib. αὐτοῖς) malim αὐτὸν αὐτοῖς vertere, quod tamen in nullo cod. habemus; omnes fere codd. αὐτόν solum habent, unus αὐτοῖς solum; Compl: αὐτὸν μετ' αὐτῶν — ib. λόγον) omnes codd: τὸν λόγον — V. 5. μετ' ἐμοῦ) τῷ μετ' ἐμοῦ (?), cfr. Diss. § 19. Ann. II.

τῇ χειρί σου, ὅτι δώσομεν τῇ στρα-
7 τείᾳ σου ἄρτους; * καὶ εἶπε Γεδεών·
οὐχ οὕτως· ἐν τῷ δοῦναι τὸν Κύριον
τὸν Ζεβεὲ καὶ τὸν Σαλμανὰ ἐν τῇ
χειρί μου, καὶ καταξανῶ τὰς σάρκας
ὑμῶν ἐν ταῖς ἀκάνθαις ἐν τῇ ἐρήμῳ,
8 καὶ ἐν ταῖς βαρκονείμ· * καὶ ἀνέβη
ἐκεῖθεν εἰς Φανουήλ, καὶ ἐλάλησε
πρὸς αὐτοὺς κατὰ ταῦτα· καὶ ἀπε-
κρίθησαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Φανουὴλ,
ὃν τρόπον ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ
9 ἄνδρες Σοκχώθ· * Καὶ εἶπε τοῖς
ἀνδράσι Φανουὴλ λέγων, ἐν τῷ ἐπι-
στρέφειν με μετ' εἰρήνης, κατασκά-
10 ψω σὺν τὸν πύργον τοῦτον· * Καὶ
Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ, ἐν Καρκάρ,
καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτῶν μετ' αὐτῶν,
ὡσεὶ πεντεκαίδεκα χιλιάδες· ※πάν-
※τες: οἱ καταλειφθέντες ἐν πάσῃ
τῇ παρεμβολῇ τῶν υἱῶν ἀνατολῶν.
Καὶ οἱ πεπτωκότες ἦσαν, ἑκατὸν καὶ
εἴκοσι χιλιάδες ἀνδρῶν κρατούντων
11 ῥομφαίαν· * καὶ ἀνέβη Γεδεὼν ὁδὸν
κατοικούντων ἐν σκηναῖς, ἀπὸ ἀνα-
τολῶν Ναβαὶ ἐξ ἐναντίας Ναβαλ,
καὶ ἐπάταξε σὺν τὴν παρεμβολήν·
ἡ δὲ παρεμβολὴ ἦν πεποιθυῖα·

7 ܕܢܬܠ ܠܚܝܠܘܬܟ ܕܝܠܟ ܠܚܡܐ. * ܘܐܡܪ
ܓܕܥܘܢ. ܠܐ ܗܟܢܐ. ܟܕ ܢܬܠ ܡܪܝܐ
ܠܙܒܝ ܘܠܨܠܡܢܥ ܒܐܝܕܝ ܕܝܠܝ. ܐܦ
ܐܣܪܩ ܠܒܣܪܐ ܕܝܠܟܘܢ ܒܟܘ̈ܒܐ
8 ܕܡܕܒܪܐ. ܘܒܒܪܩܘܢܝܡ. * ܘܣܠܩ
ܡܢ ܬܡܢ ܠܦܢܘܐܝܠ. ܘܡܠܠ ܠܘܬܗܘܢ
ܐܝܟ ܗܠܝܢ. ܘܥܢܘ ܠܗ ܓܒܪ̈ܐ
ܕܦܢܘܐܝܠ. ܒܗܘ ܐܝܢܐ ܕܥܢܘ ܠܗ
9 ܓܒܪ̈ܐ ܕܣܟܘܬ. ܀ * ܘܐܡܪ ܠܓܒܪ̈ܐ
ܕܦܢܘܐܝܠ ܟܕ ܐܡܪ. ܕܟܕ ܕܗܦܟ ܐܢܐ ܥܡ
ܫܠܡܐ. ܐܣܚܘܦܝܘܗܝ ܠܡܓܕܠܐ ܗܢܐ ܀
10 * ܘܙܒܝ ܘܨܠܡܢܥ ܒܩܪܩܪ. ܘܡܫܪܝܬܐ
ܕܝܠܗܘܢ ܥܡܗܘܢ. ܐܝܟ ܚܡܫܬܥܣܪ
ܐܠܦܝܢ. ※ܟܠܗܘܢ(↙) ܗܠܝܢ ܕܐܫܬܚܪܘ
ܒܟܠܗ ܡܫܪܝܬܐ ܕܒ̈ܢܝ ܡܕܢܚܐ. ܀
ܘܗܠܝܢ ܕܢܦܠܘ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ. ܡܐܐ
ܘܥܣܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܕܓܒܪ̈ܐ ܐܚܝܕܝ ܣܝܦܐ.
11 * ܘܣܠܩ ܓܕܥܘܢ ܒܐܘܪܚܐ ܕܥܡܘܪ̈ܝ
ܒܡܫ̈ܟܢܐ: ܡܢ ܡܕܢܚܐ ܕܢܐܒܝ ܡܢ
ܠܩܘܒܠܐ ܢܐܒܠ. ܘܡܚܐ ܠܡܫܪܝܬܐ.
ܗܝ ܕܝܢ ܡܫܪܝܬܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܬܟܝܠܬܐ.

V. 7. ܒܟܘ̈ܒܐ) Cod: ܒܟܘܒܐ — V. 11. ܠܩܘܒܠܐ) Cod: ܠܩܘܒܠ

V. 7. *βαρκονείμ*) *βαρκοννείμ* vel *βορκοννείμ*, sic etiam infra, v. 16. — V. 9. *σὺν τὸν πύργον*) sic *Esc.* — V. 10. *Καρκάρ*) sic cod Gr. Pauli; Pesch: ܩܪܩܪ. — *ib.* *πεντεκαίδεκα*) *δεκαπέντε* — *ib.* *κρατούντων*) sic vers. *Slav.* apud Holm.; codd. Gr. aut *ἐσπασμένων* aut *σπωμένων* habent. — V. 11. *Ναβαλ*) sic (vel *Ναβέ*, quod tamen potius ܢܐܒܐ scriptum fuisset) Paulus in suo cod. Gr. legit; Pesch: ܢܒܚ.

12 * καὶ ἐξέφυγε Ζεβεὲ καὶ Σαλμανά· καὶ
κατεδίωξεν ὀπίσω αὐτῶν· καὶ ἐκρά-
τησε τοὺς δύο βασιλεῖς Μαδιὰμ,
τὸν Ζεβεὲ καὶ τὸν Σαλμανά, καὶ
πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν αὐτῶν, ἐξέ-
13 στρεψε. * Καὶ ἀνέστρεψε Γεδεὼν ὁ
υἱὸς Ἰωὰς ἐκ τοῦ πολέμου ἀπὸ τῆς
14 ἀναβάσεως Ἀρές· * καὶ συνέλαβε
παιδάριον ἐκ τῶν ἀνδρῶν Σοκχὼθ
καὶ ἐπηρώτησεν αὐτόν, καὶ ἀπεγρά-
ψατο πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἄρχοντας
Σοκχὼθ καὶ τοὺς πρεσβυτέρους αὐ-
τῆς, ἑβδομήκοντα καὶ ἑπτὰ ἄνδρας·
15 * καὶ παρεγένετο πρὸς τοὺς ἄρχον-
τας Σοκχὼθ, καὶ εἶπεν ⁜αὐτοῖς:·
ἰδοὺ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ, δι' οὓς
ὠνειδίσατέ με λέγοντες, μὴ ἡ χεὶρ
Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ νῦν ἐν τῇ χειρί
σου, ὅτι δώσομεν τοῖς ἀνδράσι σου
16 ἐκλυομένοις ἄρτους; * καὶ ἔλαβε
⁜τοὺς ἄρχοντας καὶ: τοὺς πρεσβυ-
τέρους τῆς πόλεως, ÷καὶ κατέξα-
÷νεν αὐτούς:· καὶ τὰς ἀκάνθας
τῆς ἐρήμου καὶ σὺν τὰς βαρκονείμ,
καὶ κατέξανεν ἐν αὐτοῖς τοὺς ἄνδρας
17 Σοκχὼθ, * καὶ τὸν πύργον Φα-

ܘܥܪܩ ܙܒܚ ܘܨܠܡܢܥ. ܘܪܕܦ * 12
ܒܬܪܗܘܢ. ܘܐܚܕ ܠܬܪܝܗܘܢ ܡܠܟܐ
ܕܡܕܝܢ ܠܙܒܚ ܘܠܨܠܡܢܥ. ܘܠܟܠܗ̇
ܡܫܪܝܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܗܦܟ. ܀ * ܘܗܦܟ 13
ܓܕܥܘܢ ܒܪܗ ܕܝܘܐܫ ܡܢ ܩܪܒܐ ܡܢ
ܡܣܩܬܐ ܕܐܪܣ. * ܘܐܚܕ ܛܠܝܐ ܡܢ ܓܒܪܐ 14
ܕܣܟܘܬ ܘܫܐܠܗ. ܘܐܟܬܒ ܠܘܬܗܘܢ
ܠܪܝܫܢܐ ܕܣܟܘܬ ܘܠܩܫܝܫܐ ܕܝܠܗ̇.
ܫܒܥܝܢ ܘܫܒܥܐ ܓܒܪܐ. * ܘܐܬܐ ܠܘܬ 15
ܪܫܢܐ ܕܣܟܘܬ ܘܐܡܪ ⁜ܠܗܘܢ↙. ܗܐ
ܙܒܚ ܘܨܠܡܢܥ: ܕܡܛܠܬܗܘܢ
ܡܚܣܕܬܘܢ ܠܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܕܠܡܐ
ܐܝܕܐ ܕܙܒܚ ܘܨܠܡܢܥ ܗܫܐ ܒܐܝܕܟ
ܕܝܠܟ. ܕܢܬܠ ܠܓܒܪܐ ܕܝܠܟ ܕܡܫܬܠܗܝܢ
ܠܚܡܐ. * ܘܢܣܒ ⁜ܠܪܝܫܢܐ 16
ܘ↙ܠܩܫܝܫܐ ܕܡܕܝܢܬܐ (÷) ܘܕܫ ܐܢܘܢ.↙
ܘܠܟܘܒܐ ܕܡܕܒܪܐ ܘܠܒܪܩܘܢܝܡ
ܘܕܫ ܒܗܘܢ ܠܓܒܪܐ ܕܣܟܘܬ.
* ܘܠܡܓܕܠܐ ܕܦܢܘܐܝܠ ܗܦܟ. ܘܣܚܦܗ̇ 17

V. 12. ܕܡܕܝܢ) Cod: ܕܡܕܝܢ. — V. 15. ⁜ܠܗܘܢ) Cod. pro Lemnisco Obelum habet, quem correxi, quia *αὐτοῖς* in IX tantum codd. Holm., *Esc.*, *Compl.* et *Ald.* extat. — V. 16. ⁜ܠܪܝܫܢܐ ܘ↙ܠܩܫܝܫܐ) Cod: ÷ܠܪܝܫܢܐ ↙ ܘܠܩܫܝܫܐ, verba *τοὺς ἄρχοντας καί* in XVII codd. Holm., *Esc.*, *Compl.* et *Ald.* leguntur.

V. 13. *Ἀρές*) sic Paulus in suo cod. Gr. legit; Pesch: ܚܪܣ. — V. 14. *τοὺς πρεσβυτέρους*) Dubito an potius contra codd. omnes: *τοῖς πρεσβυτέροις*, et deinde cum *Ald*: *ἑβδ. καὶ ἑπτὰ ἄνδρες* vertendum sit. — V. 15. *ἐκλυομένοις*) in omnibus codd. *τοῖς* præmittitur.

νουὴλ, κατέσκαψε· καὶ ἀπέκτεινε
18 *τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως. * Καὶ εἶπε*
πρὸς Ζεβεὲ καὶ Σαλμανά· ποῦ οἱ
ἄνδρες οὓς ἀπεκτείνατε ἐν Θαβώρ;
καὶ εἶπαν, ὡςεὶ σὺ ὅμοιός σοι, ὅμοιος
αὐτοῖς· ὡς εἶδος υἱῶν βασιλέως.
19 ** Καὶ εἶπε Γεδεών· ἀδελφοί μου,*
υἱοὶ τῆς μητρός μου εἰσί· ÷καὶ
÷ὤμοσεν αὐτοῖς κατὰ τοῦ Θεοῦ
÷λέγων:, ζῇ Κύριος, εἰ ἐζωογονή-
σατε αὐτοὺς, οὐκ ἂν ἀπέκτεινα ὑμᾶς·
20 ** καὶ εἶπε τῷ Ἰεθὲρ τῷ πρωτοτόκῳ*
αὐτοῦ· ἀναστὰς ἀπόκτεινον αὐτούς·
καὶ οὐκ ἔσπασε τὸ παιδάριον τὴν
μάχαιραν αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβήθη· ὅτι
21 *ἦν νεώτερος· * καὶ εἶπε Ζεβεὲ καὶ*
Σαλμανά· ἀνάστα δὴ σὺ, καὶ ἀπάν-
τησον ἡμῖν· ὅτι ὡς ἀνὴρ ἡ δύναμις
αὐτοῦ· καὶ ἀνέστη Γεδεὼν, καὶ
ἀνεῖλε τὸν Ζεβεὲ καὶ τὸν Σαλμανά,
καὶ ἔλαβε σὺν τοὺς μηνίσκους τοὺς
ἐν τοῖς τραχήλοις τῶν καμήλων αὐ-
22 *τῶν. * Καὶ εἶπεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ πρὸς*
Γεδεών· ἄρχε ἐν ἡμῖν, σὺ καὶ ὁ υἱός
σου, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ υἱοῦ σου· ὅτι
σέσωκας ἡμᾶς ἐκ χειρὸς Μαδιάμ·
23 ** καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Γεδεών·*
οὐκ ἄρξω ἐγὼ ὑμῖν, καὶ οὐκ ἄρξει

18 ܠܓܒܪܐ ܕܡܕܝܢܬܐ܀ . * ܘܐܡܪ ܠܘܬ
ܙܒܚ ܘܨܠܡܘܢܥ. ܐܝܟܐ ܐܢܘܢ ܓܒܪܐ
ܗܢܘܢ ܕܩܛܠܬܘܢ ܒܬܒܘܪ. ܘܐܡܪܘ
ܐܝܟܘܬܟ ܕܕܡܐ ܠܟ ܕܡܐ ܠܗܘܢ. ܐܝܟ
19 ܚܙܘܐ ܕܒܢܝܐ ܕܡܠܟܐ. ܀ * ܘܐܡܪ
ܓܕܥܘܢ. ܐܚܝ ܕܝܠܝ ܒܢܝܐ ܕܐܡܐ ܕܝܠܝ
ܐܢܘܢ. ÷ܘܐܘܡܝ ܠܗܘܢ ܒܐܠܗܐ ܟܕ
ܐܡܪ.↙ ܚܝ ܗܘ ܡܪܝܐ. ܕܐܠܘ ܐܚܝܬܘܢ
20 ܐܢܘܢ ܠܐ ܩܛܠܬ ܗܘܝܬ ܠܟܘܢ. * ܘܐܡܪ
ܠܝܬܪ ܒܘܟܪܐ ܕܝܠܗ. ܩܘܡ ܩܛܘܠ
ܐܢܘܢ. ܘܠܐ ܫܡܛܗ ܛܠܝܐ ܠܣܝܦܐ ܕܝܠܗ.
ܡܛܠ ܕܕܚܠ. ܡܛܠ ܕܛܠܝܘܬܗ ܗܘܐ
21 ܕܝܠܗ ܛܠܝܐ. * ܘܐܡܪ ܙܒܚ ܘܨܠܡܘܢܥ.
ܩܘܡ ܗܟܝܠ ܐܢܬ ܘܦܓܘܥ ܒܢ. ܡܛܠ
ܕܐܝܟ ܓܒܪܐ ܚܝܠܐ ܕܝܠܗ. ܘܩܡ ܓܕܥܘܢ
ܘܩܛܠ ܠܙܒܚ ܘܠܨܠܡܘܢܥ. ܘܢܣܒ
ܠܣܗܪܐ ܗܢܘܢ ܕܒܨܘܪܝ ܓܡܠܐ ܕܝܠܗܘܢ܀ .
22 * ܘܐܡܪ ܓܒܪܐ ܐܝܣܪܝܠ ܠܘܬ ܓܕܥܘܢ.
ܗܘܝ ܫܠܝܛܐ ܒܢ. ܐܢܬ ܘܒܪܐ ܕܝܠܟ.
ܘܒܪܗ ܕܒܪܐ ܕܝܠܟ. ܡܛܠ ܕܦܪܩܬ ܠܢ
23 ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܡܕܝܢ. * ܘܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ
ܓܕܥܘܢ. ܠܐ ܐܗܘܐ ܐܢܐ ܫܠܝܛܐ ܠܟܘܢ. ܘܠܐ

V. 18. ܘܐܡܪܘ) Cod: ܘܐܡܪ — V. 19 ܢܘܡܐ .. ܐܡܪ.↙) Cod: ܢܘܡܐ .. ܐܡܪ., verba *καὶ ὤμοσεν . . . λέγων* in IX codd. extant (præterea sex codd., *Esc.* et *Ald.* *καὶ ὤμοσεν αὐτοῖς* habent). — *ib.* Ante ܚܝ in Cod. Hypolemniscus (~) pictus est, quem ut mendosum in Metobelum mutavi.

V. 17. *κατέσκαψε*) *κατέστρεψε* — V. 20. *μάχαιραν*) *ῥομφαίαν* — V. 21. *ἀνεῖλε*) *ἀπέκτεινε*

ὁ υἱός μου ὑμῖν· Κύριος ἄρξει ὑμῶν.
24 * Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Γεδεών· αἰτήσομαι παρ' ὑμῶν αἴτησιν, καὶ δότε μοι ἀνὴρ ἐνώτιον ἐκ τῶν σκύλων αὐτοῦ· ὅτι ἐνώτια χρυσᾶ πολλὰ ἦν
25 αὐτοῖς, ὅτι Ἰσμαηλῖται ἦσαν· * καὶ εἶπαν, διδόντες δώσωμεν· καὶ ἀνέπτυξε οὖν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἔῤῥιψεν ἐκεῖ ἀνὴρ ἐνώτιον ÷χρυσοῦν:
26 ἐκ τῶν σκύλων αὐτοῦ· * καὶ ἐγενήθη ὁ σταθμὸς τῶν ἐνωτίων τῶν χρυσῶν, ὧν ᾐτήσατο, ÷σίκλοι: χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι χρυσίου· πλὴν τῶν σιρώνων καὶ τῶν ὁρμίσκων καὶ τῶν περιβολαίων τῶν πορφυρῶν, ἃ ἦν ἐπὶ τοῖς βασιλεῦσι Μαδιάμ, καὶ πλὴν τῶν κλοιῶν τῶν χρυσῶν, τῶν ἐν τοῖς τραχήλοις τῶν καμήλων αὐτῶν.
27 * Καὶ ἐποίησεν αὐτὰ Γεδεὼν εἰς ἐφούδ· καὶ ἔστησεν αὐτὸ ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ ἐν Ἐφρά· καὶ ἐξεπόρνευσε

ܢܗܘܐ ܫܠܝܛ ܒܪܝ ܕܝܠܝ ܠܟܘܢ. ܡܪܝܐ
ܢܗܘܐ ܫܠܝܛ ܕܝܠܟܘܢ. ❖ * ܘܐܡܪ 24
ܠܘܬܗܘܢ ܓܕܥܘܢ. ܐܫܐܠ ܡܢܟܘܢ
ܫܐܠܬܐ. ܘܗܒܘ ܠܝ ܓܒܪܐ ܩܕܫܐ ܡܢ
ܒܙܬܐ ܕܝܠܗ. ܡܛܠ ܕܩܕ̈ܫܐ ܕܕܗܒܐ
ܣܓܝ̈ܐܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܡܛܠ
ܕܐܝܣܡܥܝܠܝ̈ܐ ܗܘܘ. * ܘܐܡܪܘ 25
ܡܬܠ ܢܬܠ. ܘܦܪܣܘ ܠܡܪܛܘܛܐ ܕܝܠܗ.
ܘܐܪܡܝ ܬܡܢ ܓܒܪܐ ܩܕܫܐ ܕ÷ܕܗܒܐ ܡܢ
ܒܙܬܐ ܕܝܠܗ. * ܘܗܘܐ ܡܬܩܠܐ ܕܩܕ̈ܫܐ 26
ܕܕܗܒܐ ܕܫܐܠ. ÷ܡܬܩ̈ܠܐ: ܐܠܦܐ ܘ
ܘܫܒܥܡܐܐ ܕܕܗܒܐ. ܣܛܪ ܡܢ ܣܝܪܘܢܝܣ
ܘܡܢ ܡܢܝ̈ܟܐ ܘܡܢ ܦܪܝ̈ܣܐ ܕܐܪܓܘܢܐ. ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܥܠ
ܡܠ̈ܟܐ ܕܡܕܝܢ. ܣܛܪ ܡܢ ܩܘܠܪ̈ܐ
ܕܕܗܒܐ. ܗܠܝܢ ܕܒܨܘܪ̈ܐ ܕܓܡ̈ܠܐ
ܕܝܠܗܘܢ. ❖ * ܘܥܒܕ ܐܢܘܢ ܓܕܥܘܢ 27
ܐܦܘܕ. ܘܐܩܝܡܗ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܝܠܗ
ܒܥܦܪܐ. ܘܙܢܝ ܒܬܪܗ ܐܝܣܪܐܝܠ

V. 24. ܩܕܫܐ) *Masius* ܩܕܫܐ legit (v. Syr. Pecul. s. h. v.); sed suspicor formam literæ ܩ initialis in script. Estrangela eum ut in legendo hallucinaretur fecisse. — V. 25. ܕ÷ܕܗܒܐ) Cod. pro Lemnisco Obelum habet. XVII codd. Holm., *Esc.* et *Compl.* vocem χρυσοῦν exhibent. — *ib.* ܢܬܠ) Cod: ܕܢܬܠܘ — *ib.* ܐܪܓܘܢܐ) Cod: ܐܪܓܘܢܐ (cfr. Hex. Cant. 3, 10, not. e)

V. 23. *ὑμῖν utrumque*) priore loco unus cod. ὑμῖν habet, posteriore autem omnes ὑμῶν, quod sane utroque loco retineri posset, quum Genitivus post ἄρχειν alibi constanter, uno loco (c. 9, 9) excepto, per ܒ reddatur. Quum tamen in fine hujus versus Genitivus Syriace retentus sit, suspicor Paulum aliquam causam habuisse, cur diverse verterit, h. e. eum duobus locis prioribus Dativum in suo cod. Gr. legisse. — V. 24. *αἴτησιν*) *αἴτημα* — V. 26. *χρυσίου*) *χρυσοί* — *ib.* *σιρώνων*) sic codd. hexapl. accuratiores. Sed dubito an Paulus *σιρωνίμ* legerit; aliter enim explicari non potest, unde terminationem ܝܣ (in ܣܝܪܘܢܝܣ) acceperit. — *ib.* *ἃ ἦν*) codd. hex: *τῶν ὄντων*, quod (ܗܘܘ) ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ sonuisset. Reliqui codd. nihil habent, quod verbis *ἃ ἦν* respondeat. — V. 27. *Ἐφρά*) cfr. not. ad c. 6, 11.

πᾶς Ἰσραὴλ ὀπίσω αὐτοῦ ἐκεῖ· καὶ
ἐγένετο τῷ Γεδεὼν καὶ τῷ οἴκῳ αὐ-
28 τοῦ, εἰς σκάνδαλον· * καὶ ἐνετράπη
Μαδιὰμ ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ,
καὶ οὐ προςέθεντο ÷ἔτι: ἆραι κε-
φαλὴν αὐτῶν· καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ, τεσ-
σαράκοντα ἔτη ἐν ἡμέραις Γεδεών.
29 * Καὶ ἐπορεύθη Ἱεροβάαλ υἱὸς Ἰω-
ὰς, καὶ κατῴκησεν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ·
30 * καὶ τῷ Γεδεὼν ἦν ἑβδομήκοντα
υἱοὶ ἐκπορευόμενοι ἐκ τῶν μηρῶν αὐ-
τοῦ, ὅτι γυναῖκες πολλαὶ ἦσαν αὐ-
31 τῷ· * καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἡ ἐν
Σικίμοις ἔτεκεν αὐτῷ καί γε αὐτὴ
υἱόν, καὶ ἔθηκε τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
32 Ἀβιμέλεχ. * Καὶ ἀπέθανε Γεδεὼν
υἱὸς Ἰωὰς, ἐν πολιᾷ ἀγαθῇ· καὶ ἐτάφη
ἐν τῷ τάφῳ Ἰωὰς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐν
33 Ἐφραθὰ πατρὸς τοῦ Ἀβιεζρί. * Καὶ
ἐγένετο ὡς ἀπέθανε Γεδεὼν, καὶ ἀπε-
στράφησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ ἐξε-
πόρνευσαν ὀπίσω τῶν Βααλὶμ, καὶ
ἔθεντο αὐτοῖς τὸν Βααλβερεὶθ εἰς
διαθήκην, τοῦ εἶναι αὐτὸν αὐτοῖς
34 εἰς θεόν· * καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν οἱ
υἱοὶ Ἰσραὴλ Κυρίου τοῦ θεοῦ αὐ-
τῶν, τοῦ ῥυσαμένου αὐτοὺς ἐκ χει-
ρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν

ܒܬܪܗ ܬܡܢ. ܘܗܘܐ ܠܓܕܥܘܢ ܘܠܒܝܬܗ.
28 ܠܬܘܩܠܬܐ. * ܘܐܬܟܢܥܬ ܡܕܝܢ ܩܕܡ
ܒܢܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܘܠܐ ܐܘܣܦܘ ÷ܬܘܒ↙
ܠܡܪܝܡܘ ܪܫܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܫܠܝܬ ܐܪܥܐ
ܐܪܒܥܝܢ ܫܢܝܢ ܒܝܘܡܬܗ ܕܓܕܥܘܢ. ܀
29 * ܘܐܙܠ ܝܪܘܒܥܠ ܒܪܗ ܕܝܘܐܫ ܘܝܬܒ
30 ܒܒܝܬܐ ܕܝܠܗ. * ܘܠܓܕܥܘܢ ܐܝܬ ܗܘܐ
ܫܒܥܝܢ ܒܢܝܐ ܕܢܦܩܝܢ ܡܢ ܚܨܘܬܗ
ܕܝܠܗ. ܡܛܠ ܕܢܫܐ ܣܓܝܐܬܐ ܐܝܬ ܗܘܝ
31 ܠܗ. * ܘܦܠܓܬܗ ܗܝ ܕܒܫܟܝܡ ܝܠܕܬ
ܠܗ ܐܦ ܗܝ ܗܝ ܒܪܐ. ܘܣܡ ܠܫܡܐ
32 ܕܝܠܗ ܐܒܝܡܠܟ. ܀ * ܘܡܝܬ ܓܕܥܘܢ
ܒܪܗ ܕܝܘܐܫ ܒܣܝܒܘܬܐ ܛܒܬܐ. ܘܐܬܩܒܪ
ܒܩܒܪܗ ܕܝܘܐܫ ܐܒܘܗܝ. ܒܥܦܪܬܐ
33 ܕܐܒܘܗܝ ܕܐܒܝܥܙܪ. ܀ * ܘܗܘܐ ܕܟܕ
ܡܝܬ ܓܕܥܘܢ. ܘܗܦܟܘ ܒܢܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ
ܘܙܢܘ ܒܬܪ ܒܥܠܝܡ. ܘܣܡܘܗܝ
ܠܗܘܢ ܠܒܥܠܒܪܝܬ ܠܕܝܬܩܐ. ܠܡܗܘܐ
34 ܠܗܘܢ ܠܐܠܗܐ. * ܘܠܐ ܐܬܕܟܪܘ ܒܢܝܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܗܘ
ܕܦܪܩ ܐܢܘܢ ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܟܠܗܘܢ ܒܥܠܕܒܒܐ

V. 28. ÷ܬܘܒ↙) Cod: ܬܘܒ※; nihil pro eo in textu Hebr. extat, et in tribus tantum codd. Holm., *Esc.* et *Compl.* ἔτι legitur. — V. 29. ܝܪܘܒܥܠ) hanc formam hujus nominis, quam præterea v. 35 et ubique in cap. IX habemus, mendosam esse suspicor pro ܝܘܪܒܥܠ, quod supra 6, 32. 7, 1 legitur. — V. 32. ܒܣܝܒܘܬܐ) sic *Masius* in suo cod. legit (v. Syr. Pecul. s. h. v.); Cod. noster mendose: ܒܣܝܒܬܐ.

V. 30. τῷ Γεδεὼν ἦν) omnes codd: τῷ Γ. ἦσαν

35 *κυκλόθεν· * καὶ οὐκ ἐποίησαν ἔλεος μετὰ τοῦ οἴκου Ἱεροβάαλ Γεδεὼν, κατὰ πᾶσαν τὴν ἀγαθωσύνην ἣν ἐποίησε μετὰ Ἰσραήλ.*

ܕܒܚܕܪܝܗܘܢ. * ܘܠܐ ܥܒܕܘ ܛܝܒܘܬܐ 35
ܥܡ ܒܝܬܗ ܕܝܪܘܒܥܠ ܓܕܥܘܢ. ܐܝܟ
ܟܠܗ ܛܒܬܐ ܗܝ ܕܥܒܕ ܥܡ ܐܝܣܪܝܠ.

CAP. IX.

1 *Καὶ ἐπορεύθη Ἀβιμέλεχ ὁ υἱὸς Ἱεροβάαλ εἰς Σίκιμα πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς πᾶσαν τὴν συγγένειαν τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς τῆς*
2 *μητρὸς αὐτοῦ λέγων, * λαλήσατε δὴ ἐν τοῖς ὠσὶ πάντων τῶν ἀνδρῶν Σικίμων, ποῖον βέλτιον ὑμῖν· τὸ ἄρχειν ὑμῶν ἑβδομήκοντα ἄνδρας πάντας τοὺς υἱοὺς Ἱεροβάαλ, ἢ κυριεύειν ὑμῶν ἄνδρα ἕνα; καὶ μνήσθητε ὅτι ὀστοῦν ὑμῶν καὶ σὰρξ ὑμῶν*
3 *εἰμὶ ἐγώ· * καὶ ἐλάλησαν οἱ ἀδελφοὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ περὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς ὠσὶ πάντων τῶν ἀνδρῶν Σικίμων πάντας τοὺς λόγους τούτους, καὶ ἔκλινεν ἡ καρδία αὐτῶν ὀπίσω Ἀβιμέλεχ· ὅτι εἶπαν, ἀδελφὸς ἡμῶν*
4 *ἐστί· * καὶ ἔδωκαν αὐτῷ ἑβδομήκοντα ἀργυρίου ἐκ τοῦ οἴκου Βααλβερεὶθ, διαθήκης· καὶ ἐμισθώσατο ἐν αὐτοῖς Ἀβιμέλεχ ἄνδρας κενοὺς καὶ ῥεμβομένους, καὶ ἐπορεύθησαν*

ܘܐܙܠ ܐܒܝܡܠܟ ܒܪܗ ܕܝܪܘܒܥܠ 1
ܠܫܟܝܡ ܠܘܬ ܐܚܐ ܕܐܡܗ. ܘܡܠܠ
ܠܘܬܗܘܢ ܘܠܘܬ ܟܠܗ̇ ܐܚܝܢܘܬܗ ܕܒܝܬܐ
ܕܐܒܐ ܕܐܡܗ ܟܕ ܐܡܪ. * ܡܠܠܘ 2
ܗܫܐ ܒܐܕܢܐ ܕܟܠܗܘܢ ܓܒܪܐ ܕܫܟܝܡ.
ܐܝܢܐ ܦܩܚ ܠܟܘܢ. ܕܢܗܘܘܢ ܫܠܝܛܝܢ
ܠܟܘܢ ܫܒܥܝܢ ܓܒܪܐ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝܐ
ܕܝܪܘܒܥܠ. ܐܘ ܕܢܫܠܛ ܒܟܘܢ ܓܒܪܐ
ܚܕ (.) ܘܐܬܕܟܪܘ ܕܓܪܡܐ ܕܝܠܟܘܢ ܘܒܣܪܟܘܢ
ܐܢܐ ܐܢܐ. * ܘܡܠܠܘ ܐܚܐ ܕܐܡܗ̇ ܕܝܠܗ 3
ܡܛܠܬܗ ܒܐܕܢܐ ܕܟܠܗܘܢ ܓܒܪܐ ܕܫܟܝܡ
ܟܠܗܘܢ ܡܠܐ ܗܠܝܢ. ܘܐܬܪܟܢ ܠܒܗܘܢ
ܒܬܪ ܐܒܝܡܠܟ. ܡܛܠ ܕܐܡܪܘ ܐܚܐ
ܕܝܠܢ ܐܝܬܘܗܝ. * ܘܝܗܒܘ ܠܗ 4
ܫܒܥܝܢ ܕܣܐܡܐ ܡܢ ܒܝܬܐ ܕܒܥܠܒܪܝܬ
ܕܝܬܩܐ. ܘܐܓܪ ܒܗܘܢ ܐܒܝܡܠܟ ܓܒܪܐ

Cap. IX. V. 1. ܟܠܗ̇) Cod: ܟܠܗ — V. 3. ܕܐܡܗ̇) Cod: ܕܐܡܗ

Cap. IX. V. 4. *ἀργυρίου*) *ἀργυρίους* — *ib. ῥεμβομένους*) hoc verbum, quod sensum multo meliorem præbet, quam absurdum *θαμβουμένους* codd. hexaplarium et *δειλοὺς* vulgatorum, in nullo quidem codice legitur, sed sine omni dubitatione in cod. Pauli extitit, quod affirmatur partim similitudine verborum *ῥέμβω* et *θαμβέω*, partim ea re, quod ܗܘܐ

5 ὀπίσω αὐτοῦ, * καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν
οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἰς Ἐφρα-
θά, καὶ ἀπέκτειναν τοὺς ἀδελφοὺς
αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς Ἱεροβάαλ, ἑβδο-
μήκοντα ἄνδρας ἐπὶ λίθον ἕνα·
καὶ ὑπελείφθη Ἰωάθαμ υἱὸς Ἰε-
ροβάαλ ὁ νεώτερος, ὅτι ἐκρύβη·
6 * καὶ συνήχθησαν πάντες οἱ ἄν-
δρες Σικίμων, καὶ πᾶς ὁ οἶκος
Μααλώ, καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἐβα-
σίλευσεν Ἀβιμέλεχ εἰς βασιλέα πρὸς
τῇ βαλάνῳ τῆς στάσεως τῆς ἐν Σι-
7 κίμοις· * καὶ ἀνήγγειλαν τῷ Ἰωά-
θαμ· καὶ ἐπορεύθη καὶ ἔστη ἐν τῇ
κορυφῇ τοῦ ὄρους Γαριζίν, καὶ ἐπῆρε
τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἐκάλεσε, καὶ
εἶπεν αὐτοῖς· ἀκούσατέ μου ἄνδρες
Σικίμων, καὶ ἀκούσαι ὑμῶν ὁ Θεός·
8 * πορευόμενα ἐπορεύθησαν τὰ ξύλα
τοῦ χρῖσαι ἐπ' αὐτῶν βασιλέα, καὶ
εἶπαν τῇ ἐλαίᾳ, βασίλευσον ἐφ' ἡμῶν·
9 * καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ ἐλαία· ἀφεῖσα
τὴν πιότητά μου, ἣν ἐν ἐμοὶ ἐδόξα-
σεν ὁ Θεὸς καὶ οἱ ἄνθρωποι, πορευ-
10 θῶ ἄρχειν τῶν ξύλων; * καὶ εἶπαν
τὰ ξύλα τῇ συκῇ· δεῦρο ※σύ: βασί-

5 ܣܪܝܩܐ ܘܦܚܙܐ ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ. *ܘܥܠܘ
ܠܒܝܬܐ ܕܐܒܘܗܝ ܠܐܦܪܬܐ. ܘܩܛܠܘ
ܠܐܚܘܗܝ ܒܢܘܗܝ ܕܝܪܘܒܥܠ. ܫܒܥܝܢ
ܓܒܪܝܢ ܥܠ ܟܐܦܐ ܚܕܐ. ܘܐܫܬܒܩ
ܝܘܬܡ ܒܪܗ ܕܝܪܘܒܥܠ ܗܘ ܙܥܘܪܐ.
6 ܡܛܠ ܕܐܬܛܫܝ. * ܘܐܬܟܢܫܘ ܟܠܗܘܢ
ܓܒܪܐ ܕܫܟܝܡ: ܘܟܠܗ ܒܝܬܐ ܕܡܠܘ.
ܘܐܙܠܘ ܘܐܡܠܟܘ ܠܐܒܝܡܠܟ ܠܡܠܟܐ ܠܘܬ
ܒܠܘܛܐ ܕܩܝܡܬܐ ܗܝ ܕܒܫܟܝܡ(.)
7 * ܘܐܘܕܥܘ ܠܝܘܬܡ. ܘܐܙܠ ܘܩܡ
ܒܪܫܗ ܕܛܘܪܐ ܕܓܪܝܙܝܢ. ܘܐܪܝܡ
ܠܩܠܗ ܘܩܪܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܡܥܘܢܝ
ܓܒܪܐ ܕܫܟܝܡ. ܘܢܫܡܥܟܘܢ ܐܠܗܐ.
8 * ܡܐܙܠ ܐܙܠܘ ܩܝܣܐ ܠܡܫܚܘ
ܥܠܝܗܘܢ ܡܠܟܐ. ܘܐܡܪܘ ܠܙܝܬܐ ܐܡܠܟܝ
9 ܥܠܝܢ. * ܘܐܡܪܐ ܠܗܘܢ ܙܝܬܐ. ܐܫܒܘܩ
ܕܘܫܢܘܬܝ ܕܒܝ: ܗܝ ܕܒܗ ܡܫܒܚܝܢ
ܠܐܠܗܐ ܘܠܒܢܝ ܐܢܫܐ: ܘܐܙܠ ܐܗܘܐ ܪܝܫܐ ܕܩܝܣܐ.
10 * ܘܐܡܪܘ ܩܝܣܐ ܠܬܐܬܐ. ܬܐ ※ܐܢܬܝ↙

V. 7. ܘܐܙܠ ܘܩܡ) Cod. contra textum Hebr. et omnes codd. Gr: ܘܐܙܠܘ ܘܩܡܘ, quod aperte mendum est incuria scribæ ex ܘܐܘܕܥܘ præcedente ortum. — V. 10. ※ܐܢܬܝ↙)

---

constanter pro *ῥέμβομαι* adhibetur, v. Prov 7, 12 Ps. 58, 16 not. a, cfr. Es. 23, 16. Cant. 1, 7 not. l. (alibi *περιφέρομαι* sonat, Eccl. 7, 8, cfr. 2, 2. 12. 9, 3 al.). Similiter vers. *Slav. Mosq*: *πλανωμένους* et *Vulg*. Lat: *vagos*. — V. 5. *ἀπέκτειναν*) omnes codd. cum Hebr: *ἀπέκτεινε* — *ib. ὑπελείφθη*) *κατελείφθη*, vel *ἀπελείφθη* — V. 6. *ἐβασίλευσεν*) omnes codd. cum Hebr. Plur: *ἐβασίλευσαν*

11 λευσον ἐφ' ἡμῶν· * καὶ εἶπεν αὐ-
τοῖς ἡ συκῆ· ἀφεῖσα τὴν γλυκύτητά
μου καὶ τὸ γέννημά μου τὸ ἀγα-
θὸν, πορευθῶ τοῦ ἄρχειν ※·ἐπὶ:
12 τῶν ξύλων; * καὶ εἶπαν τὰ ξύλα τῇ
ἀμπέλῳ· δεῦρο σὺ βασίλευσον ἐφ'
13 ἡμῶν· * καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ ἄμπε-
λος· ἀφεῖσα τὸν οἶνόν μου, τὴν εὐ-
φροσύνην τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀνθρώ-
πων, πορευθῶ τοῦ ἄρχειν ※·ἐπὶ: τῶν ξύ-
14 λων; * καὶ εἶπαν πάντα τὰ ξύλα
πρὸς τὴν ῥάμνον· δεῦρο σὺ βασί-
15 λευσον ἐφ' ἡμῶν· * καὶ εἶπεν ἡ ῥάμ-
νος πρὸς τὰ ξύλα· εἰ ἐν ἀληθείᾳ
ὑμεῖς χρίετέ με εἰς βασιλέα ἐφ' ὑμῶν,
δεῦτε πεποίθατε ἐν τῇ σκέπῃ μου·
καὶ εἰ μὴ, ἐξέλθοι πῦρ ἐκ τῆς ῥάμ-
νου, καὶ καταφάγοι τὰς κέδρους
16 τοῦ Λιβάνου· * καὶ νῦν εἰ ἐν ἀλη-
θείᾳ καὶ ἐν τελειότητι ἐποιήσατε,
καὶ ἐβασιλεύσατε τὸν Ἀβιμέλεχ, καὶ
εἰ καθὼς ἐποιήσατε μετὰ Ἰεροβάαλ
καὶ μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ εἰ
κατὰ τὸ ἀνταπόδομα τῆς χειρὸς αὐ-
17 τοῦ ἐποιήσατε αὐτῷ, * ὡς ἐπολέμη-
σεν ὁ πατήρ μου ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ

11 ܐܡܠܟ ܥܠܝܢ. * ܘܐܡܪܬ ܠܗܘܢ ܬܐܬܐ.
ܐܫܒܘܩ ܠܚܠܝܘܬܐ ܕܝܠܝ ܘܠܝܠܕܐ ܕܝܠܝ
ܛܒܐ: ܘܐܙܠ ܐܗܘܐ ܢܫܝܐ ※ܥܠ↙ ܩܝܣܐ.
12 * ܘܐܡܪܘ ܩܝܣܐ ܠܓܦܬܐ. ܬܐ ܐܢܬܝ
13 ܐܡܠܟܝ ܥܠܝܢ. * ܘܐܡܪܬ ܠܗܘܢ
ܓܦܬܐ. ܐܫܒܘܩ ܠܚܡܪܐ ܕܝܠܝ:
ܠܒܣܝܡܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܦ ܕܒܢܝܢܫܐ: ܘܐܙܠ
14 ܐܗܘܐ ܢܫܝܐ ※ܥܠ↙ ܩܝܣܐ. * ܘܐܡܪܘ
ܟܠܗܘܢ ܩܝܣܐ ܠܘܬ ܗܛܒܐ. ܬܐ ܐܢܬ
15 ܐܡܠܟ ܥܠܝܢ. * ܘܐܡܪ ܗܛܒܐ ܠܘܬ
ܩܝܣܐ. ܐܢ ܒܫܪܪܐ ܐܢܬܘܢ ܡܫܚܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܝ ܠܡܠܟܐ ܥܠܝܟܘܢ. ܬܘ ܐܬܬܟܠܘ
ܒܛܠܠܐ ܕܝܠܝ. ܘܐܢ ܠܐ ܬܦܘܩ ܢܘܪܐ
ܡܢ ܗܛܒܐ. ܘܬܐܟܘܠ ܠܐܪܙܐ ܕܠܒܢܢ.
16 * ܘܗܫܐ ܐܢ ܒܫܪܪܐ ܘܒܫܠܡܘܬܐ
ܥܒܕܬܘܢ: ܘܐܡܠܟܬܘܢ ܠܐܒܝܡܠܟ: ܘܐܢ
ܐܝܟܢܐ ܕܥܒܕܬܘܢ ܥܡ ܝܪܘܒܥܠ ܘܥܡ
ܒܝܬܐ ܕܝܠܗ: ܘܐܢ ܐܝܟ ܦܘܪܥܢܐ ܕܐܝܕܐ
17 ܕܝܠܗ ܥܒܕܬܘܢ ܠܗ: * ܐܝܟ ܕܐܩܪܒ ܐܒܐ
ܕܝܠܝ ܚܠܦܝܟܘܢ: ܘܫܕܐ ܢܦܫܐ ܕܝܠܗ

Cod: ܐܢܬܝ↙, extat hoc verbum in IV codd. Gr. et textu Hebr. — *ib.* ܐܡܠܟ) rectius ܐܡܠܟܝ scriberetur, cfr. v. 12; quum vero in Cod. nostro non raro omittatur idem ܝ otians (vid. Ruth 2, 2. 8. 14. 21. 3, 13), quod in codd. antiquioribus passim fieri solet, non emendandum esse putavi. — V. 11. ܢܫܝܐ ※ܥܠ↙) Cod: ※ܢܫܝܐ ܥܠ, mendum scribæ manifestum.

V. 11. *ἄρχειν ※·ἐπί:*) In nullo cod. ita legitur; codd. hex. omnes *ἄρχειν τῶν ξύλων* habent, unde suspicor vocem *ἐπί* ex v. 13 petitam in codicem Gr. Pauli introductam fuisse, nisi forte cod. Pauli *ἡγεῖσθαι ἐπὶ τῶν ξ.* sonuit (cfr. Ps. 103, 17), quæ versio Theodotionis est, v. Hex. Montf., et in uno cod. Holm. in marg. adscripta est. — V. 16. *κατὰ τὸ ἀνταπόδομα*) *ὡς ἀνταπόδοσις*

ἐξέῤῥιψε τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐξ ἐναν-
τίας, καὶ ἐξείλατο ὑμᾶς ἐκ χειρὸς
18 Μαδιάμ; * καὶ ὑμεῖς ἐπανέστητε ἐπὶ
τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου σήμερον,
καὶ ἀπεκτείνατε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ
ἑβδομήκοντα ἄνδρας ἐπὶ λίθον ἕνα,
καὶ ἐβασιλεύσατε τὸν Ἀβιμέλεχ υἱὸν
τῆς παιδίσκης αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ἄν-
δρας Σικίμων, ὅτι ἀδελφὸς ὑμῶν
19 ἐστί· * καὶ εἰ ἐν ἀληθείᾳ καὶ τελειό-
τητι ἐποιήσατε μετὰ Ἰεροβάαλ καὶ
τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ,
÷εὐλογηθείητε ὑμεῖς, καὶ: εὐφραν-
θείητε ἐν Ἀβιμέλεχ· καὶ εὐφρανθείη
20 καὶ αὐτὸς ἐν ὑμῖν. * Καὶ εἰ μή,
ἐξέλθοι πῦρ ἐξ Ἀβιμέλεχ, καὶ κατα-
φάγοι τοὺς ἄνδρας Σικίμων καὶ τὸν
οἶκον ※Μααλλώ:· καὶ εἰ μή, ἐξέλ-
θοι πῦρ ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν Σικίμων
※καὶ ἐκ τοῦ οἴκου Μααλλώ, καὶ κα-
21 ※ταφάγοι τὸν Ἀβιμέλεχ:. * Καὶ
ἀπέδρα Ἰωάθαμ καὶ ἔφυγε καὶ ἐπο-

ܡܢ ܕܠܩܘܒܠܐ: ܘܦܨܝܟܘܢ ܡܢ ܐܝܕܐ
ܕܡܕܝܢ. * ܘܐܢܬܘܢ ܩܡܬܘܢ ܥܠ ܒܝܬܗ 18
ܕܐܒܐ ܕܝܠܝ ܝܘܡܢܐ. ܘܩܛܠܬܘܢ ܠܒܢ̈ܘܗܝ
ܕܝܠܗ ܫܒܥܝܢ ܓܒܪ̈ܐ ܥܠ ܟܐܦܐ ܚܕܐ.
ܘܐܡܠܟܬܘܢ ܠܐܒܝܡܠܟ ܒܪܐ ܕܐܡܬܗ ܥܠ
ܓܒܪ̈ܐ ܕܫܟܝܡ. ܡܛܠ ܕܐܚܐ ܕܝܠܟܘܢ
ܐܝܬܘܗܝ. * ܘܐܢ ܒܫܪܪܐ ܘܒܫܠܡܘܬܐ 19
ܥܒܕܬܘܢ ܥܡ ܝܪܘܒܥܠ ܘܥܡ ܒܝܬܐ ܕܝܠܗ
ܒܝܘܡܐ ܗܢܐ. ÷ܬܬܒܪܟܘܢ ܐܢܬܘܢ.
ܘܬܬܒܣܡܘܢ ܒܐܒܝܡܠܟ. ܘܢܚܕܐ ܐܦ ܗܘ
ܒܟܘܢ. ܀ * ܘܐܢ ܠܐ ܬܦܘܩ ܢܘܪܐ ܡܢ 20
ܐܒܝܡܠܟ ܘܬܐܟܘܠ ܠܓܒܪ̈ܐ ܕܫܟܝܡ
ܘܠܒܝܬܐ ※ܕܡܐܠܘ܀. ܘܐܢ ܠܐ(.) ܬܦܘܩ
ܢܘܪܐ ܡܢ ܓܒܪ̈ܐ ܕܫܟܝܡ ※ܘܡܢ ܒܝܬܐ
※ܕܡܐܠܘ. ܘܬܐܟܘܠ ܠܐܒܝܡܠܟ܀. ܀
* ܘܥܪܩ ܝܘܬܡ ܘܥܪܩ ܘܐܙܠ ÷ܠܒܐܪܐ܀. 21

V. 19. ÷ܬܬܒܪܟܘܢ .. ܘܬܬܒܣܡܘܢ܀) Cod: –ܬܬܒܪܟܘܢ .. ܘܬܬܒܣܡܘܢ, Obelum correxi, quia verba εὐλογηθείητε ὑμεῖς καί in XIV tantum codd. Holm., *Esc.* et *Ald.* extant. — V. 20. ※ܕܡܐܠܘ܀) Dubito an Asteriscus mendosus sit, vel saltem pravum locum teneat; nomen *Μααλλώ* enim vix unquam a textu Græco afuisse posse videtur, et in omnibus codd. legitur. Si Asteriscus in textu retinendus est, malim ante vocem ܘܠܒܝܬܐ eum exarare. — *ib.* ܕܫܟܝܡ ※ܘܡܢ ... ܠܐܒܝܡܠܟ܀) In Cod. Asteriscus pictus est ante ܕܫܟܝܡ et ܘܬܐܟܘܠ, a quibus verbis duæ lineæ subsequentes incipiunt; Metobelum ego addidi. Nulla est dubitatio, quin Asteriscus ante ܘܡܢ demum ponendus sit; *Σικίμων* enim nunquam afuisse potest, nec in ullo cod. deest, verba autem καὶ ἐκ τοῦ οἴκου Μααλλώ in III codd. desunt. Sed dubito an Metobelus rectius post ܕܡܐܠܘ ponendus, et Asteriscus ante ܘܬܐܟܘܠ mendosus habendus sit, nam omnes codd. verba καὶ καταφάγοι τὸν Ἀβ. exhibent. — V. 21. ÷ܠܒܐܪܐ܀) Cod. pro Lemnisco Obelum habet, quem emendavi, quia in XIII tantum

---

V. 17. ἐξείλατο) ἐῤῥύσατο

ρεύθη ⁓ἐν ὁδῷ:˙ καὶ ἀνεχώρησεν
εἰς Βηρὰ καὶ κατῴκησεν ἐκεῖ, ἀπὸ
προςώπου Ἀβιμέλεχ τοῦ ἀδελφοῦ αὐ-
22 τοῦ˙ * καὶ ἦρξεν ὁ Ἀβιμέλεχ ἐπὶ
23 τὸν Ἰσραὴλ, τρία ἔτη. * Καὶ ἐξαπ-
έστειλεν ὁ Θεὸς πνεῦμα πονηρὸν
ἀνὰ μέσον Ἀβιμέλεχ, καὶ ἀνὰ μέσον
τῶν ἀνδρῶν Σικίμων˙ καὶ ἠθέτη-
σαν οἱ ἄνδρες Σικίμων ἐν τῷ οἴκῳ
24 Ἀβιμέλεχ, * τοῦ ἐπαγαγεῖν τὴν ἀδι-
κίαν τῶν ἑβδομήκοντα υἱῶν Ἰερο-
βάαλ, καὶ τὸ αἷμα αὐτῶν ἐπιθεῖναι
ἐπὶ Ἀβιμέλεχ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν,
τὸν ἀποκτείναντα αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ
τοὺς ἄνδρας Σικίμων τοὺς κατισχύ-
σαντας τὰς χεῖρας αὐτοῦ ὥςτε ἀπο-
25 κτεῖναι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ˙ * καὶ
ἔθεντο αὐτῷ οἱ ἄνδρες Σικίμων
ἔνεδρα ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ὀρέων,
καὶ ἀνήρπαζον οὖν πάντας τοὺς δια-
πορευομένους ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐν τῇ ὁδῷ˙
26 καὶ ἀπηγγέλη τῷ Ἀβιμέλεχ˙ * καὶ
ἦλθε Γαὰλ υἱὸς Ἀβὲδ καὶ οἱ ἀδελ-

ܘܥܪܩ ܠܒܐܪ ܘܥܡܪ ܬܡܢ܆ ܡܢ ܩܕܡ
ܦܪܨܘܦܗ ܕܐܒܝܡܠܟ ܐܚܘܗܝ܂ * ܘܗܘܐ 22
ܫܢܐ ܐܒܝܡܠܟ ܒܐܝܣܪܝܠ ܬܠܬ ܫܢܝܢ܂ ✧
* ܘܫܕܪ ܐܠܗܐ ܪܘܚܐ ܒܝܫܐ ܒܡܨܥܬ 23
ܐܒܝܡܠܟ܂ ܘܒܡܨܥܬ ܓܒܪܐ ܕܫܟܝܡ܂
ܘܐܬܛܠܡܘ ܓܒܪܐ ܕܫܟܝܡ ܒܒܝܬܗ
ܕܐܒܝܡܠܟ܂ * ܠܡܝܬܝܘ ܠܥܘܠܐ ܕܫܒܥܝܢ 24
ܒܢܘܗܝ ܕܝܪܘܒܥܠ܂ ܘܠܕܡܐ ܕܝܠܗܘܢ
ܠܡܣܡ ܥܠ ܐܒܝܡܠܟ ܐܚܘܗܘܢ ܕܝܠܗܘܢ ܗܘ
ܕܩܛܠ ܐܢܘܢ܂ ܘܥܠ ܓܒܪܐ ܕܫܟܝܡ ܗܢܘܢ
ܕܐܚܝܠܘ ܐܝܕܝܗ ܐܝܟ ܕܢܩܛܠܘܢ ܠܐܚܐ
ܕܝܠܗ܂ * ܘܣܡܘ ܠܗ ܓܒܪܐ ܕܫܟܝܡ 25
ܟܡܝܢܐ ܥܠ ܪܝܫܐ ܕܛܘܪܐ܂ ܘܚܛܦܝܢ
ܗܘܘ ܠܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܥܒܪܝܢ ܗܘܘ
ܥܠܝܗܘܢ ܒܐܘܪܚܐ܂ ܘܐܬܬܚܘܝ ܠܐܒܝܡܠܟ܂
* ܘܐܬܐ ܓܥܠ ܒܪܗ ܕܥܒܕ ܘܐܚܐ ܕܝܠܗ܂ 26

---

codd. Holm. et *Esc.* ἐν ὁδῷ legitur. Metobelus fortasse potius post verbum ܘܥܪܩ, quod sequitur, exarandus est, nam VII tantum codd. καὶ ἀνεχώρησεν, cui in textu Hebr. nihil respondet, exhibent. — V. 24. ܕܝܠܗܘܢ *posterius*) Cod: ܕܝܠܗܘܢ. — V. 25. ܘܐܬܬܚܘܝ) Cod: ܘܐܬܬܚܘܝܘ, mendum scribæ, cfr. v. 42 et 47.

V. 21. *Βηρά*) sic, vel *Βαρά*, cod. Pauli; Pesch: ܠܒܐܪ. — V. 24. *τὸν ἀποκτείναντα*) ὃς ἀπέκτεινεν — V. 25. *ἀνήρπαζον*) *διήρπαζον* — V 26. *Γαάλ*) Quum infra, v. 30, hoc nomen Syriace ܓܥܕ scribatur, conjicere quis possit, Paulum in suo cod. Gr. semper *Γαάδ* habuisse, ita ut forma ܓܥܠ, quam reliquis locis habemus, negligentia scribæ ex Peschita irrepsisse censenda sit, cujus rei exemplum habeas in nominibus ܐܗܘܕ et ܐܗܘܪ (cfr. annot. ad 3, 15), ܥܒܕ et ܥܒܠ (cfr. annot. ad 11, 1). Quum tamen non nisi uno

φοὶ αὐτοῦ, καὶ ἦλθον εἰς Σίκιμα· καὶ ἐπεποίθησαν ἐπ' αὐτῷ οἱ ἄνδρες
27 Σικίμων· * καὶ ἦλθον εἰς ἀγρὸν, καὶ ἐτρύγησαν τοὺς ἀμπελῶνας αὐτῶν· καὶ ἐπάτησαν, καὶ ἐποίησαν χορούς· καὶ εἰςῆλθον εἰς τὸν οἶκον θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἔφαγον, καὶ ἔπιον· καὶ κατ-
28 ηρῶντο τὸν Ἀβιμέλεχ· * καὶ εἶπε Γαὰλ υἱὸς Ἀβέδ· τίς ἐστιν Ἀβιμέλεχ; καὶ τίς ἐστιν ὁ υἱὸς Συχὲμ, ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ; οὐχ οὗτος υἱὸς Ἰεροβάαλ, καὶ Ζεβοὺλ ὁ ὢν ἐπίσκοπος αὐτοῦ δοῦλος αὐτοῦ, σὺν τοῖς ἀνδράσιν Ἐμμὼρ πατρὸς Συχέμ; καὶ τί ὅτι
29 δουλεύσομεν αὐτῷ ἡμεῖς; * καὶ τίς δῴη σὺν τὸν λαὸν τοῦτον ἐν τῇ χειρί μου; καὶ μεταστήσω τὸν Ἀβιμέλεχ καὶ εἶπε τῷ Ἀβιμέλεχ· πλήθυνον τὴν

ܘܐܬܘ ܠܫܟܝܡ. ܘܐܬܬܟܠܘ ܒܗ ܓܒܪ̈ܐ
ܕܫܟܝܡ. * ܘܐܬܘ ܠܚܩܠܐ ܘܩܛܦܘ 27
ܠܟܪ̈ܡܝܗܘܢ. ܘܕܪܟܘ ܘܥܒܕܘ ܚܓ̈ܐ.
ܘܥܠܘ ܠܒܝܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܝܠܗܘܢ.. ܘܐܟܠܘ
ܘܐܫܬܝܘ. ܘܡܨܛܠܝܢ ܗܘܘ ܠܐܒܝܡܠܟ.
* ܘܐܡܪ ܓܥܠ ܒܪܗ ܕܥܒܕ. ܡܢܘ 28
ܐܝܬܘܗܝ ܐܒܝܡܠܟ. ܘܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ
ܒܪܗ ܕܫܟܝܡ. ܕܢܦܠܘܚ ܥܒܕܘܬܐ ܠܗ.
ܠܐ ܗܘܐ ܗܢܐ ܒܪܗ ܕܝܪܘܒܥܠ. ܘܙܒܘܠ
ܗܘ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ܗܘܐ ܕܝܠܗ ܥܒܕܐ ܕܝܠܗ.
ܥܡ ܓܒܪ̈ܐ ܕܚܡܘܪ ܐܒܘܗܝ ܕܫܟܝܡ.
ܘܡܢܘ ܕܢܦܠܘܚ ܥܒܕܘܬܐ ܠܗ ܚܢܢ.
* ܘܡܢܘ ܢܬܠܘܗܝ ܠܥܡܐ ܗܢܐ ܒܐܝܕܐ 29
ܕܝܠܝ. ܘܐܥܒܪܝܘܗܝ ܠܐܒܝܡܠܟ. ܘܐܡܪ
ܠܐܒܝܡܠܟ. ܐܣܓܐ ܚܝܠܐ ܕܝܠܟ ܘܦܘܩ.

V. 26. ܘܐܬܬܟܠܘ) Cod: ܘܐܬܬܟܠ — V. 28. ܘܡܢܘ) Cod: ܘܡܢܘ, h. e. *καὶ τίς*, quod in nullo cod. Gr. extat nec facile unquam extitit.

---

illo loco forma ܓܥܠ extet, veri similius mihi videtur in cod. Pauli, sicut in codd. hex. nostris plerisque fit, hoc nomen inconstanter tum *Γαὰλ* tum *Γαὰδ* sonuisse. — *ib.* *Ἀβέδ*) sic cod. Pauli; Pesch: ܥܒܕ. — *ib.* *ἐπεποίθησαν*) Paulum hanc formam raram Aoristi, quam exhibent VIII codd. et *Compl.*, in suo cod. legisse, inde apparet, quod in versione Præt. ܐܬܬܟܠܘ adhibuit; Plusqpf. *ἐπεποίθεισαν*, quod in VI codd. legitur, ܬܟܝܠܝܢ ܗܘܘ sonuisset. (De illa Aoristi forma, quæ apud LXX etiam Job. 31, 24 occurrit, cfr. *Maittaire*, Græcæ linguæ diall., ed. *Sturz*, p. 284). — V. 28. *Ζεβούλ*) sic cod. Pauli; Pesch. ܙܒܘܠ. — V. 29. *καὶ εἶπε*) lectionem hanc absurdam, quæ a textu Hebr. et omnibus codd. Gr. discrepat, etsi facillime emendari posset (si in textu Syr. ܐܡܪ pro ܐܡܪ scriberemus), retinui, quia in vers. *Slav. Ostrog.* (*καὶ εἶπε πρὸς Ἀβιμ.*) ap. Holm. etiam extat. Velim aliquis harum linguarum bene gnarus disquirat, nonne verss. Slavonica, Armenica et Georgica ex versione nostra Syr. Hex. correctæ fuerint. Nec enim facile cuiquam varias earum lectiones, quas laudat Holmes, cum vers. Syr. Hex. comparanti suspicio moveri non potest, hanc permultis locis originem illis præbuisse.

30 δύναμίν σου, καὶ ἔξελθε· * καὶ ἤκουσε
Ζεβοὺλ ὁ ὢν ἄρχων τῆς πόλεως,
τοὺς λόγους Γαὰδ υἱοῦ Ἀβὲδ, καὶ
31 ὠργίσθη θυμῷ· * καὶ ἀπέστειλεν
ἀγγέλους πρὸς Ἀβιμέλεχ μετὰ δώ-
ρων λέγων, ἰδοὺ Γαὰλ υἱὸς Ἀβὲδ
καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ παραγεγόνασιν
εἰς Σίκιμα, καὶ αὐτοὶ πολιορκοῦσι
32 οὖν τὴν πόλιν ἐπὶ σέ· * καὶ νῦν ἀνά-
στηθι νυκτὸς σὺ καὶ ὁ λαὸς ὁ μετὰ
σοῦ, καὶ ἐνέδρευσον ἐν τῷ ἀγρῷ·
33 * καὶ ἔσται τοπρωῒ ἅμα τῷ ἀνα-
τεῖλαι τὸν ἥλιον, καὶ ὀρθριεῖς καὶ
ἐκτενεῖς ἐπὶ τὴν πόλιν· καὶ ἰδοὺ αὐ-
τὸς καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἐκπο-
ρεύονται πρὸς σέ· καὶ ποιήσεις αὐτῷ,
34 καθάπερ ἐὰν εὕρῃ ἡ χείρ σου· * καὶ
ἀνέστη Ἀβιμέλεχ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ'
αὐτοῦ, καὶ ἐνήδρευσεν ἐπὶ Σίκιμα
35 τέσσαρες ἀρχαί· * ÷ καὶ ἐγένετο πρωΐ :,
καὶ ἐξῆλθε Γαὰλ υἱὸς Ἀβέδ· καὶ
ἔστη πρὸς τῇ θύρᾳ τῆς πύλης τῆς

* ܘܫܡܥ ܙܒܘܠ ܗܘ ܕܐܪܟܘܢܛܐ ܗܘܐ 30
ܐܢܫܐ ܕܡܕܝܢܬܐ: ܠܡ̈ܠܘܗܝ ܕܓܥܠ
ܒܪ ܥܒܕ. ܘܐܬܚܡܬ ܒܚܡܬܐ. * ܘܫܕܪ 31
ܡ̈ܠܐܟܐ ܠܘܬ ܐܒܝܡܠܟ ܥܡ ܩܘܪ̈ܒܢܐ
ܟܕ ܐܡܪ. ܗܐ ܓܥܠ ܒܪ ܥܒܕ ܘܐܚ̈ܘܗܝ
ܕܝܠܗ ܐܬܘ ܠܫܟܝܡ. ܘܗܢܘܢ ܡܚܨܝܢ
ܡܕܝܢܬܐ ܠܘܬܟ. * ܘܗܫܐ 32
ܩܘܡ ܒܠܠܝܐ ܐܢܬ ܘܥܡܐ ܗܘ ܕܥܡܟ.
ܘܟܡܢ ܒܚܩܠܐ. * ܘܢܗܘܐ ܠܨܦܪܐ ܥܡ 33
ܡܕܢܚܗ ܕܫܡܫܐ. ܘܬܩܕܡ ܘܬܬܡܬܚ ܥܠ
ܡܕܝܢܬܐ. ܘܗܐ ܗܘ ܘܥܡܐ ܗܘ ܕܥܡܗ
ܢܦܩܝܢ ܠܘܬܟ. ܘܬܥܒܕ ܠܗ. ܐܝܟܢܐ
ܕܬܫܟܚ ܐܝܕܟ. * ܘܩܡ ܐܒܝܡܠܟ 34
ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܗܘ ܕܥܡܗ. ܘܟܡܢ
ܥܠ ܫܟܝܡ ܐܪܒܥܐ ܪ̈ܝܫܐ. * ÷ ܘܗܘܐ ܨܦܪܐ. ↙ 35
ܘܢܦܩ ܓܥܠ ܒܪ ܥܒܕ. ܘܩܡ ܠܘܬ
ܡܥܠܢܐ ܕܬܪܥܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܘܩܡ ܐܒܝܡܠܟ

V. 34. ܕܥܡܗ) Cod: ܕܥܡܟ — V. 35. ܘܗܘܐ ÷ ܨܦܪܐ) Cod: ܘܗܘܐ ÷ ܨܦܪܐ. Locus Obeli manifesto mendo debetur, nam in nullo cod. Gr. πρωΐ solum omissum est, sed semper tota enuntiatio καὶ ἐγένετο πρωΐ. Obelum præterea in Lemniscum corrigendum putavi, quia in XVI tantum codd. Holm., *Esc.* et *Compl.* hæc verba leguntur. — *ib.* ܓܥܠ) Cod: ܥܓܠ, quam lectionem etsi retinendam esse scriba ea re significare voluisse videtur, quod signum (÷) ad not. marg. postea adscribendam delegans supra pinxit, tamen corrigere non dubitavi. Græce enim hic textus καὶ ἐξῆλθε ταχέως (vel ταχὺ) υἱὸς Ἀβέδ sonaret, sed et textus Hebr. et omnes codd. Gr. Γαὰλ habent. ܥܓܠ sine dubio mendo debetur scribæ illius codicis, quem scriba cod. nostri descripsit, quod mendum tanto faci-

---

V. 30. ὁ ὢν ἄρχων) vel ὃς ἦν ἄρχων, sic in nullo cod. legitur; unus cod. ὢν ἄρχων habet, reliqui (ὁ) ἄρχων. — V. 31. αὐτοὶ πολιορκοῦσι) contra omnes codd. Vulgati αὐτοὶ περικάθηνται habent, hexaplares: οἱ δὲ πολιορκοῦσι (quod ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܚܨܝܢ sonaret).

πόλεως· καὶ ἀνέστη Ἀβιμέλεχ καὶ
※πᾶς : ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἐκ τῶν
36 ἐνέδρων· *καὶ εἶδε Γαὰλ ÷υἱὸς Ἀβὲδ:
σὺν τὸν λαὸν, καὶ εἶπε πρὸς Ζεβούλ·
ἰδοὺ λαὸς καταβαίνων ἀπὸ τῶν κο-
ρυφῶν τῶν ὀρέων· καὶ εἶπε πρὸς
αὐτὸν Ζεβούλ· τὴν σκιὰν τῶν ὀρέ-
37 ων σὺ ὁρᾷς ὡς ἄνδρας· * καὶ προς-
έθετο ἔτι Γαὰλ τοῦ λαλῆσαι, καὶ εἶ-
πεν· ἰδοὺ λαὸς καταβαίνων ÷κατὰ
÷θάλασσαν: ÷ἀπὸ τοῦ: ἐχόμενα
τοῦ ὀμφαλοῦ τῆς γῆς· καὶ ἀρχὴ μία
παραγίνεται ἀπὸ ὁδοῦ δρυὸς ἀπο-
38 βλεπόντων· * καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν
Ζεβούλ· ποῦ ἔστι νῦν τὸ στόμα σου
τὸ λέγον, τίς ἐστιν Ἀβιμέλεχ ὅτι δου-
λεύσομεν αὐτῷ; μὴ οὐχὶ οὗτός ἐστιν
ὁ λαὸς, ὃν ἐξουδένωσας ※ἐν αὐτῷ:;
ἔξελθε ※δή: νῦν, καὶ πολέμησον αὐ-
39 τόν· * καὶ ἐξῆλθε Γαὰλ ἀπὸ προς-
ώπου τῶν ἀνδρῶν Σικίμων, καὶ ἐπο-
40 λέμησεν ἐν Ἀβιμέλεχ· *καὶ κατεδίωξεν

ܘ※ܟܠܗܘܢ ܥܡܐ ܗܘ ܕܥܡܗ ܡܢ
36 ܟܡܐܢܐ. * ܘܚܙܐ ܓܥܠ ÷ܒܪܗ ܕܥܒܕ↙
ܠܥܡܐ ܘܐܡܪ ܠܘܬ ܙܒܘܠ. ܗܐ ܥܡܐ
ܢܚܬ ܡܢ ܡܪ̈ܝܫܬܐ ܕܛܘܪ̈ܐ. ܘܐܡܪ ܠܘܬܗ
ܙܒܘܠ. ܠܛܠܠܐ ܕܛܘܪ̈ܐ ܐܢܬ ܚܙܐ ܐܢܬ ܐܝܟ
37 ܓܒܪ̈ܐ. * ܘܐܘܣܦ ܬܘܒ ܓܥܠ
ܠܡܡܠܠܘ ܘܐܡܪ. ܗܐ ܥܡܐ ܢܚܬ
÷ܠܘܩܒܠ ܝܡܐ.↙ ÷ܡܢ(↙) ܠܘܬ
ܓܒܐ ܒܥܘܡܩܐ ܕܐܪܥܐ. ܘܪܫܐ ܚܕ ܐܬܐ
38 ܡܢ ܐܘܪܚܐ ܕܒܠܘܛܐ ܕܚܙ̈ܝܐ. * ܘܐܡܪ
ܠܘܬܗ ܙܒܘܠ. ܐܝܟܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܫܐ
ܦܘܡܐ ܕܝܠܟ ܗܘ ܕܐܡܪ. ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ
ܐܒܝܡܠܟ ܕܢܦܠܘܚ ܠܗ. ܠܐ
ܗܘܐ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܥܡܐ: ܗܘ ܕܫܝܛܬ
※ܒܗ.↙ ܦܘܩ ※ܗܟܝܠ↙ ܗܫܐ
39 ܘܐܬܟܬܫ ܥܡܗ. * ܘܢܦܩ ܓܥܠ ܡܢ
ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܐ ܕܓܒܪ̈ܐ ܕܫܟܝܡ. ܘܐܬܟܬܫ
40 ܒܐܒܝܡܠܟ. * ܘܪܕܦܗ ܐܒܝܡܠܟ. ܘܥܪܩ

---

lius irrepere potuit, quod literæ ܓ et ܠ in scriptura Estrangela inter se simillimæ sunt. — *ib.* ܘ※ܟܠܗܘܢ) Cod: ܘܟܠܗܘܢ※. Asteriscus forsitan in Lemniscum corrigendus sit, quia in VIII tantum codd. et Compl. πᾶς extat, et in textu Hebr. plerumque deest כל. Quum tamen apud *De Rossium* VI codd. Hebr. וכל העם exhibeant, et *Vulg.* Lat: „et *omnis* exercitus", nihil correxi. — V. 36. ܓܥܠ) Cod: ܓܥܠ, de qua lectione omnia valent, quæ de lect. ܓܥܠ v. 35 dixi. — *ib.* ÷ܒܪܗ ܕܥܒܕ↙) Cod: ÷ܒܪܗ↙ ܕܥܒܕ, mendum scribæ. — V. 37. ÷ܡܢ) Mendosus videri possit Obelus, quum Hebraice מעם legamus, sed fieri potest, ut tres illi interpretes עם tantum legerint, vel saltem מן præf. in versione sua omiserint (in duobus codd. Gr. ἀπὸ τοῦ deest). — V. 38. ※ܗܟܝܠ↙ ܦܘܩ) Cod: ※ܦܘܩ ܗܟܝܠ↙, quod mendum esse scribæ inde apparet, quod δή in XX codd. Holm., *Esc.* et *Ald.*, ἔξελθε autem in nullo cod. deest.

V. 36. ὁρᾷς) βλέπεις — V. 38. μὴ οὐχί) omnes codd. hex. οὐκ ἰδού habent, unde in textu Syr. ܗܘܐ ܠܐ in ܗܐ ܠܐ corrigendum esse videtur.

αὐτὸν Ἀβιμέλεχ· καὶ ἔφυγεν ἀπὸ
προςώπου αὐτοῦ· καὶ ἔπεσον τραυ-
ματίαι πολλοὶ, ἕως τῶν θυρῶν τῆς
41 πόλεως· * καὶ ἐκάθισεν Ἀβιμέλεχ,
ἐν Ἀρημά· καὶ ἐξέβαλεν ὁ Ζεβοὺλ
τὸν Γαὰλ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ,
42 τοῦ μὴ κατοικεῖν ἐν Σικίμοις. * Καὶ
ἐγενήθη τῇ ἐπαύριον, καὶ ἐξῆλθεν ὁ
λαὸς εἰς τὸ πεδίον· καὶ ἀπηγγέλη
43 τῷ Ἀβιμέλεχ· * καὶ παρέλαβε σὺν
τὸν λαὸν, καὶ διεῖλεν αὐτὸν τρεῖς
ἀρχάς· καὶ ἐνήδρευσεν ἐν αὐτῷ· καὶ
εἶδε καὶ ἰδοὺ ὁ λαὸς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς
πόλεως· καὶ ἐπανέστη ἐπ' αὐτούς,
44 καὶ ἐπάταξεν αὐτούς· * καὶ Ἀβιμέ-
λεχ καὶ αἱ ἀρχαὶ αἱ μετ' αὐτοῦ, ἐξε-
τάθησαν πρὸς τὴν θύραν τῆς πύ-
λης τῆς πολεως· καὶ αἱ δύο ἀρχαὶ
ἐξεχύθησαν, ἐπὶ πάντας τοὺς ἐν τῷ
45 ἀγρῷ, καὶ ἐπάταξαν αὐτούς· * καὶ
Ἀβιμέλεχ ἐπολέμει ἐν τῇ πόλει ὅλην
τὴν ἡμέραν ἐκείνην· καὶ κατελάβοντο
σὺν τὴν πόλιν, καὶ σὺν τὸν λαὸν τὸν
ἐν αὐτῇ, ἀπέκτειναν· καὶ καθεῖλε
σὺν τὴν πόλιν, καὶ ἔσπειρεν αὐτὴν,
46 ἅλας· * καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἄν-
δρες τοῦ πύργου Σικίμων, καὶ εἰςῆλ-
θον εἰς τὸ ὀχύρωμα οἴκου τοῦ Βαιθ-
47 ἠλ διαθήκης· * καὶ ἀπηγγέλη τῷ

ܡܢ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܗ ܕܝܠܗ. ܘܢܦܠܘ
ܩ̈ܛܝܠܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܥܕܡܐ ܠܬܪ̈ܥܐ ܕܡܕܝܢܬܐ.
41 * ܘܝܬܒ ܐܒܝܡܠܟ ܒܐܪܘܡܐ. ܘܙܒܘܠ
ܐܦܩ ܠܓܥܠ ܘܠܐܚܘ̈ܗܝ ܕܝܠܗ. ܕܠܐ ܢܥܡܪܘܢ
42 ܒܫܟܝܡ. ܀ * ܘܗܘܐ ܠܝܘܡܐ ܕܒܬܪܗ.
ܢܦܩ ܥܡܐ ܠܦܩܥܬܐ. ܘܐܬܬܢܝ
43 ܠܐܒܝܡܠܟ(.) * ܘܕܒܪܗ ܠܥܡܐ. ܘܦܠܓܗ
ܠܬܠܬ ܪ̈ܫܐ. ܘܟܡܢ ܒܗ. ܘܚܙܐ ܘܗܐ
ܥܡܐ ܢܦܩ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܩܡ
44 ܥܠܝܗܘܢ ܘܡܚܐ ܐܢܘܢ. * ܘܐܒܝܡܠܟ
ܘܪ̈ܫܐ ܕܥܡܗ ܕܝܠܗ. ܐܬܦܫܛܘ ܠܘܬ
ܬܪܥܐ ܕܬܪܥܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܘܗܠܝܢ ܬܪ̈ܝܢ
ܪ̈ܫܐ ܐܬܐܫܕܘ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܒܚܩܠܐ
45 ܘܡܚܘ ܐܢܘܢ. * ܘܐܒܝܡܠܟ ܡܩܪܒ
ܗܘܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܟܠܗ ܝܘܡܐ ܗܘ.
ܘܐܚܕܘܗ ܠܡܕܝܢܬܐ. ܘܠܥܡܐ ܗܘ
ܕܒܗ ܩܛܠܘ. ܘܣܚܦܗ ܠܡܕܝܢܬܐ.
46 ܘܙܪܥܗ ܡܠܚܐ. * ܘܫܡܥܘ ܟܠܗܘܢ
ܓܒܪ̈ܐ ܕܡܓܕܠܐ ܕܫܟܝܡ. ܘܥܠܘ ܠܚܣܢܐ
47 ܕܒܝܬܗ ܕܒܝܬ ܐܝܠ ܕܕܝܬܩܐ. * ܘܐܬܬܢܝ

V. 41. ܒܐܪܘܡܐ) In Pesch. hoc nomen prave ܕܪܘܡܐ scribitur. Quod autem Paulus ܐܪܘܡܐ scribit, non ܐܪܡܐ, quod nomen Græcum Ἀρημά postularet, ostendere videtur, ejus tempore formam nominis in Pesch. nondum depravatam fuisse. — V. 44. ܐܬܐܫܕܘ) Cod. mendose Sing: ܐܬܐܫܕ

V. 43. σὺν τὸν λαόν) sic *Esc.* — *ib.* ἐπανέστη ἐπ' αὐτούς) ἐπανέστη αὐτοῖς — V. 45. σὺν τὴν πόλιν καὶ σὺν τὸν λαὸν . . . σὺν τὴν πόλιν) sic *Esc.*

Ἀβιμέλεχ, ὅτι συνήχθησαν πάντες
48 οἱ ἄνδρες τοῦ πύργου Σικίμων· * καὶ
ἀνέβη Ἀβιμέλεχ εἰς τὸ ὄρος Ἐλώμ,
αὐτὸς, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐ-
τοῦ· καὶ ἔλαβεν Ἀβιμέλεχ ἀξίνην ἐν
τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔκοψε φορτίον
ξύλων· καὶ ἦρεν αὐτὸ καὶ ἐπέθηκεν
αὐτὸ ἐπὶ τοὺς ὤμους αὐτοῦ· καὶ
εἶπε πρὸς τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ·
τί εἴδετέ με ποιοῦντα, ταχέως ποιή-
49 σατε, ὡς καὶ ἐγώ· * καὶ ἔκοψαν καί
※γε πάντες: ἕκαστος φορτίον,
÷καὶ ἦραν:, καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω
Ἀβιμέλεχ· καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὸ ὀχύ-
ρωμα, καὶ ἐνέπρησαν ἐπ' αὐτοὺς σὺν
τὸ ὀχύρωμα ἐν πυρί, καὶ ἀπέθανον

ܠܐܒܝܡܠܟ. ܕܐܬܟܢܫܘ ܟܠܗܘܢ ܓܒܪ̈ܐ
ܕܡܓܕܠܐ ܕܫܟܝܡ. * ܘܣܠܩ ܐܒܝܡܠܟ 48
ܠܛܘܪܐ ܕܐܠܘܡ. ܗܘ ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܗܘ
ܕܥܡܗ. ܘܢܣܒ ܐܒܝܡܠܟ ܢܪܓܐ ܒܐܝܕܗ.
ܘܦܣܩ ܡܘܒܠܐ ܕܩܝܣܐ. ܘܫܩܠܗ
ܘܣܡܗ ܥܠ ܟܬܦܬܗ. ܘܐܡܪ ܠܘܬ
ܥܡܐ ܗܘ ܕܥܡܗ. ܡܢܐ ܕܚܙܝܬܘܢܢܝ
ܕܥܒܕ ܐܢܐ. ܒܥܓܠ ܥܒܕܘ ܐܝܟ ܕܐܦ ܐܢܐ.
* ܘܦܣܩܘ ܐܦ ※ܓܝܪ ܟܠܗܘܢ(↙) 49
ܟܠ ܚܕ ܡܘܒܠܐ. ÷ܘܫܩܠܘ↙ ܘܐܙܠܘ
ܒܬܪ ܐܒܝܡܠܟ. ܘܣܡܘ ܥܠ ܚܣܢܐ
ܘܐܘܩܕܘ ܥܠܝܗܘܢ ܠܚܣܢܐ ܒܢܘܪܐ.
ܘܡܝܬܘ ܐܦ ※ܓܝܪ↙ ܟܠܗܘܢ ܓܒܪ̈ܐ

V. 48. ܘܟܠܗ) Cod: ܘܟܠܗܘ — *ib.* ܒܥܓܠ) Cod: ܒܥܓܠܘ, quod Imperativus esset radicis ܒܥܓܠ „festinavit", quam igitur scriba agnovisse videtur, sed dubito an ipse formaverit; vix enim hæc radix in lingua Syr. extat, et Masius talem formam in suo cod. non legisse videtur, alioquin eam sine dubio in Peculio commemorasset. — V. 49. ※ܓܝܪ ܟܠܗܘܢ↙) In fragmento apud Montfaucon Asteriscus ad πάντες solum refertur, quod forsitan præferendum sit. Ex testimonio codd. Græcorum vix quidquam definiri poterit, quum in nonnullis codd. γέ, in nonnullis πάντες solum, in duobus vero γὲ πάντες omissum sit. Præterea observandum est, lectionem καί γε, si re vera Asteriscus ad γέ pertinet, Hebraice textum וְגַם significare, textus Masor. גַּם habet. — *ib.* ܡܘܒܠܐ) Cod: ܡܘܒܠܐ, quod mendum scribæ videtur; partim enim omnes codd. cum textu Hebr. Sing. φορτίον (vel κλάδον) habent, partim ܡܘܒܠܐ, ut femininum, in Plur. sine dubio ܡܘܒ̈ܠܐ sonat. — *ib.* ※ܓܝܪ↙ ܐܦ) Textus Hebr. Masor. hoc etiam loco גַּם, non וְגַם, habet. In uno tantum cod. Gr. γέ solum omissum est; XX autem codd. Holm., *Esc.* et *Compl.* καί γε omittunt, unde fortasse Asteriscus ante ܐܦ ponendus est.

V. 48 Ἐλώμ) ita Paulus legisse videtur. Nullus cod. Gr. hanc formam nominis habet; proxime accedit forma Σελώμ in vers. *Armen.* ap. Holm. Pesch: ܠܨܠܡܘܢ. — *ib.* ἀξίνην) sic etiam cod. *Alex.* et VI alii codd. Fragmentum apud Montf: ※οὖν: τὴν ἀξίνην, itemque *Esc.* sine Asterisco, secundum Hebr. את הקרדמות. — *ib.* ἦρεν αὐτό) sic cod. Pauli contra omnes codd.; hexaplares ἔλαβεν αὐτό, vulgati ἦρε solum sine αὐτό habent.

καί ※γε: πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ πύργου Σικίμων, ὡσεὶ χίλιοι ἄνδρες, καὶ
50 γυναῖκες. * Καὶ ἐπορεύθη Ἀβιμέλεχ εἰς Θηβής, καὶ περιεκάθισεν ἐπ'
51 αὐτὴν, καὶ κατέλαβεν αὐτήν· * καὶ πύργος ὀχυρὸς ἦν ἐν μέσῳ τῆς πόλεως, καὶ ἔφυγον ἐκεῖ, πάντες οἱ ἄνδρες, καὶ αἱ γυναῖκες, καὶ πάντες οἱ ἡγούμενοι τῆς πόλεως· καὶ ἀπέκλεισαν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ
52 τὸ δῶμα τοῦ πύργου· * ※καὶ προς※ήγγισε: καὶ ἦλθεν Ἀβιμέλεχ ἕως τοῦ πύργου, καὶ ἐξεπολέμησαν πρὸς αὐτόν. Καὶ ἤγγισεν ÷Ἀβιμέλεχ:, ἕως τῆς θύρας τοῦ πύργου τοῦ ἐμ-
53 πρῆσαι αὐτὸν ἐν πυρί· * καὶ ἔῤῥιψε γυνὴ μία κλάσμα μύλου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἀβιμέλεχ, καὶ συνέθλασε τὸ
54 κράνιον αὐτοῦ· * καὶ ἐβόησε τὸ τάχος ἐπὶ τὸ παιδάριον τὸ αἶρον τὰ σκεύη αὐτοῦ· καὶ εἶπεν αὐτῷ· σπάσαι τὴν μάχαιράν σου, καὶ θανάτωσόν με, μήποτε εἴπωσιν ※ὅτι: γυνὴ ἀπέκτεινεν αὐτόν· καὶ ἐξεκέντησεν αὐτὸν τὸ παιδάριον αὐτοῦ,
55 καὶ ἀπέθανεν ÷Ἀβιμέλεχ:· * καὶ εἶδεν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ὅτι ἀπέθανεν Ἀβι-

ܕܡܓܕܠܐ ܕܫܟܝܡ ܐܝܟ ܐܠܦܐ ܓܒܪܐ ܘܢܫ̈ܐ. ÷.
* ܘܐܙܠ ܐܒܝܡܠܟ ܠܬܒܨ. ܘܫܪܐ ܥܠܝܗ 50
ܘܟܒܫܗ. * ܡܓܕܠܐ ܕܝܢ ܥܫܝܢܐ ܐܝܬ ܗܘܐ 51
ܒܡܨܥܬܗ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܘܥܪܩܘ ܠܬܡܢ
ܟܠܗܘܢ ܓܒܪܐ ܘܢܫ̈ܐ. ܘܟܠܗܘܢ ܪ̈ܝܫܐ
ܕܡܕܝܢܬܐ. ܘܐܚܕܘ ܥܠܝܗܘܢ ܘܣܠܩܘ
ܠܐܓܪܗ ܕܡܓܕܠܐ. * ※ܘܩܪܒ: ܘܐܬܐ 52
ܐܒܝܡܠܟ ܥܕܡܐ ܠܡܓܕܠܐ. ܘܐܬܟܬܫܘ
ܠܘܬܗ. ÷. ܘܩܪܒ ÷ܐܒܝܡܠܟ:
ܥܕܡܐ ܠܬܪܥܐ ܕܡܓܕܠܐ ܠܡܘܩܕܘܬܗ
ܒܢܘܪܐ. * ܘܫܕܬ ܐܢܬܬܐ ܚܕܐ ܩܨܝܐ ܕܪܚܝܐ 53
ܥܠ ܪܫܗ ܕܐܒܝܡܠܟ. ܘܪܥܥܬܗ ܠܓܘܠܓܘܠܬܗ
ܒܥܓܠ. * ܘܩܪܐ ܡܣܬܪܗܒܐܝܬ ܥܠ ܛܠܝܐ 54
ܗܘ ܕܫܩܠ ܡܐܢ̈ܘܗܝ. ܘܐܡܪ ܠܗ.
ܫܡܘܛ ܣܝܦܟ ܘܩܛܘܠܝܢܝ. ܕܠܡܐ
ܢܐܡܪܘܢ ※ܕ:ܐܢܬܬܐ ܩܛܠܬܗ. ܘܕܩܪܗ
ܛܠܝܐ ܕܝܠܗ ܘܡܝܬ ÷ܐܒܝܡܠܟ:.
* ܘܚܙܐ ܓܒܪܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܕܡܝܬ ܐܒܝܡܠܟ. 55

V. 51. ܘܢܫ̈ܐ.) Cod: ܘܢܫ̈ܐ. — ib. ܪ̈ܝܫܐ) Cod: ܪܝܫܐ — V. 52. ※ܘܩܪܒ) Asteriscum ex fragmento apud Montfaucon inserui. — V. 54. ※ܕ:ܐܢܬܬܐ et ÷ܐܒܝܡܠܟ:) Asteriscum et Lemniscum ex fragmento ap. Montf. inserui.

V. 50. κατέλαβεν) προκατελάβετο (?) — V. 51. ἐπ' αὐτούς) nullus cod. hæc verba habet; codd. hex: ἐφ' ἑαυτούς vel ἐφ' ἑαυτοῖς (quod ܥܠܝܗܘܢ ܒܢܦܫܗܘܢ sonaret), vulgati: ἔξωθεν αὐτῶν. — V. 52. πρὸς αὐτόν) in nullo cod. πρός extat. — V. 53. συνέθλασε) συνέκλασε vel ἔκλασε — V. 54. τὸ τάχος) ταχύ — ib. ἐπὶ τὸ παιδάριον) omnes codd: πρὸς τὸ π. — ib. μάχαιραν) ῥομφαίαν

μέλεχ, καὶ ἀπῆλθον ἀνὴρ εἰς τὸν τό-
56 πον αὐτοῦ. * Καὶ ἐπέστρεψεν ὁ
Θεὸς τὴν κακίαν Ἀβιμέλεχ, ἣν ἐποί-
ησε τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἀποκτεῖναι τοὺς
57 ἑβδομήκοντα ἀδελφοὺς αὐτοῦ, * καὶ
τὴν πᾶσαν κακίαν ἀνδρῶν Σικίμων,
ἐπέστρεψεν ὁ Θεὸς εἰς τὴν κεφαλὴν
αὐτῶν· καὶ ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς ἡ
κατάρα Ἰωάθαμ τοῦ Ἱεροβάαλ.

ܘܐܙܠܘ ܓܒܪܐ ܠܕܘܟܬܐ ܕܝܠܗ .܀.
* ܘܐܗܦܟ ܐܠܗܐ ܠܒܝܫܘܬܗ ܕܐܒܝܡܠܟ: 56
ܗܝ ܕܥܒܕ ܠܐܒܘܗܝ ܠܡܩܛܠ ܠܫܒܥܝܢ
ܐܚܘܗܝ: * ܘܟܠܗ ܒܝܫܘܬܐ ܕܓܒܪܐ 57
ܕܫܟܝܡ. ܐܗܦܟ ܐܠܗܐ ܒܪܫܗܘܢ. ܘܐܬܬ
ܥܠܝܗܘܢ ܠܘܛܬܗ ܕܝܘܬܡ ܗܘ
ܕܝܪܘܒܥܠ . ܀ . ܀ .

CAP. X.

1 Καὶ ἀνέστη μετὰ Ἀβιμέλεχ τοῦ
σῶσαι τὸν Ἰσραὴλ, Θωλὰ υἱὸς Φουὰ,
υἱὸς πατρὸς ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀνὴρ
Ἰσσάχαρ· καὶ αὐτὸς κατῴκει ἐν Σα-
2 μαρείᾳ, ἐν ὄρει Ἐφραίμ· * καὶ ἔκρινε
τὸν Ἰσραὴλ εἴκοσι καὶ τρία ἔτη· καὶ
ἀπέθανε καὶ ἐτάφη, ἐν Σαμαρείᾳ·
3 * καὶ ἀνέστη μετ' αὐτὸν Ἰαὶρ ὁ
Γαλααδίτης· καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ
4 εἴκοσι καὶ δύο ἔτη· * καὶ ἐγένοντο
αὐτῷ τριάκοντα ÷καὶ δύο: υἱοὶ,
ἐπιβεβηκότες ἐπὶ τριάκοντα ÷καὶ δύο:
πώλους, καὶ τριάκοντα ÷καὶ δύο:
πόλεις αὐτοῖς· καὶ αὐτὰς ἐκάλεσαν
ἐπαύλεις Ἰαὶρ, ἕως τῆς ἡμέρας ταύ-
5 της· αἵ εἰσιν, ἐν τῇ γῇ Γαλαάδ· * καὶ
ἀπέθανεν Ἰαὶρ καὶ ἐτάφη ἐν Καμών.

ܘܩܡ ܒܬܪ ܐܒܝܡܠܟ ܠܡܦܪܩܘ 1
ܠܐܝܣܪܝܠ. ܬܘܠܥ ܒܪܗ ܕܦܘܐ. ܒܪܗ
ܕܐܚܘܗܝ ܕܐܒܘܗܝ. ܓܒܪܐ ܕܐܝܣܟܪ.
ܘܗܘ ܥܡܪ ܗܘܐ ܒܫܡܪܝܢ ܒܛܘܪܐ
ܘܐܦܪܝܡ. * ܘܕܢ ܠܐܝܣܪܝܠ ܥܣܪܝܢ ܘܬܠܬ 2
ܫܢܝܢ. ܘܡܝܬ ܘܐܬܩܒܪ ܒܫܡܪܝܢ.
* ܘܩܡ ܒܬܪܗ ܝܐܝܪ ܗܘ ܓܠܥܕܝܐ. ܘܕܢ 3
ܠܐܝܣܪܝܠ ܥܣܪܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܫܢܝܢ. * ܘܗܘܘ 4
ܠܗ ܬܠܬܝܢ ÷ܘܬܪܝܢ↙ ܒܢܝܐ. ܕܪܟܒܝܢ
ܗܘܘ ܥܠ ܬܠܬܝܢ ÷ܘܬܪܝܢ↙ ܥܝܠܐ.
ܘܬܠܬܝܢ ÷ܘܬܪܬܝܢ↙ ܡܕܝܢܬܐ ܠܗܘܢ.
ܘܩܪܘ ܐܢܝܢ ܩܘܪܝܐ ܕܝܐܝܪ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ
ܗܢܐ. ܗܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܝܢ ܒܐܪܥܐ ܕܓܠܥܕ.
* ܘܡܝܬ ܝܐܝܪ ܘܐܬܩܒܪ ܒܩܡܘܢ .܀. 5

Cap. X. V. 1. ܕܐܒܘܗܝ.) Cod: ܕܐܒܘܗܝ. — V. 4. ÷ܘܬܪܬܝܢ↙) Obelum, qui in Cod. non extat, ex cod. *Alex.* inserui (in quo ÷ pingitur, quod signum a *Grabio* quidem Hypolemniscus appellatur, sed manifesto plerumque, æque atque ∼, Obelus est).

V. 57. τὴν πᾶσαν) πᾶσαν τὴν — Cap. X. V. 1. πατρὸς ἀδελφοῦ) ἀδελφοῦ πατρός (cfr. Diss. § 2. 1. *a.*)

6 * Καὶ προςέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ
τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἔναντι Κυ-
ρίου· καὶ ἐλάτρευσαν σὺν τοῖς Βααλεὶμ,
καὶ σὺν ταῖς Ἀσταρὼθ, ※καὶ τοῖς
※θεοῖς Συρίας:· καὶ τοῖς θεοῖς
Σιδῶνος καὶ τοῖς θεοῖς Μωὰβ, καὶ
τοῖς θεοῖς υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ τοῖς
θεοῖς τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ἐγκατέλι-
πον τὸν Κύριον, καὶ οὐκ ἐδούλευ-
7 σαν αὐτῷ. * Καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ
Κύριος ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέδοτο
αὐτοὺς, ἐν τῇ χειρὶ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ
8 ἐν χειρὶ υἱῶν Ἀμμών· * καὶ ἐσά-
θρωσαν καὶ ἔθλασαν τοὺς υἱοὺς
Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ ὀκτω-
καίδεκα ἔτη, τοὺς πάντας υἱοὺς Ἰσρα-
ὴλ τοὺς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδά-
νου, ἐν τῇ γῇ τοῦ Ἀμοῤῥαίου ἐν τῇ
9 Γαλααδίτιδι· * καὶ διέβησαν οἱ υἱοὶ
Ἀμμὼν Ἰορδάνην, τοῦ ἐκπολεμῆσαι
καὶ ἐν τῷ Ἰούδα καὶ ἐν τῷ Βενιαμὶν
καὶ ἐν τῷ οἴκῳ Ἐφραίμ, καὶ ἐθλί-
10 βησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, σφόδρα· * καὶ
ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Κύ-
ριον λέγοντες, ἡμάρτομέν σοι· ὅτι
ἐγκατελίπομεν τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ
11 ἐλατρεύσαμεν σὺν τοῖς Βααλείμ· * καὶ
εἶπε Κύριος πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσρα-
ὴλ· οὐχὶ οἱ Αἰγύπτιοι καὶ οἱ Ἀμοῤ-
ῥαῖοι καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν ÷καὶ

6 * ܘܐܘܣܦܘ ܒܢܝ̈ܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܡܥܒܕ
ܗܿܝ ܕܒܝܫܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܦܠܚܘ
ܥܡ ܒܥܠܝܡ ܘܥܡ ܥܫܬܪܘܬ ※ܘܠܐܠܗܐ
※ܕܣܘܪܝܐ. ↙ ܘܠܐܠܗܐ ܕܨܝܕܘܢ ܘܠܐܠܗܐ
ܕܡܘܐܒ. ܘܠܐܠܗܐ ܕܒܢܝ̈ܐ ܕܥܡܘܢ.
ܘܠܐܠܗܐ ܕܐܠܘܦܘܠܘ ܢܘܟܪ̈ܝܐ. ܘܫܒܩܘܗ
ܠܡܪܝܐ ܘܠܐ ܦܠܚܘ ܗܘܘ ܠܗ. :·
7 * ܘܐܬܚܡܬ ܪܘܓܙܐ ܕܡܪܝܐ ܒܐܝܣܪܝܠ.
ܘܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܒܐܝܕܐ ܕܢܘܟܪ̈ܝܐ.
8 ܘܒܐܝܕܐ ܕܒܢܝ̈ܐ ܕܥܡܘܢ. * ܘܪܨܨܘ
ܘܕܫܘ ܠܒܢܝ̈ܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܒܫܢܬܐ ܗܿܝ
ܬܡܢܥܣܪܐ ܫܢ̈ܝܢ. ܠܟܠܗܘܢ ܒܢܝ̈ܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ ܗܢܘܢ ܕܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ (.)
9 ܒܐܪܥܐ ܕܐܡܘܪܝܐ ܒܓܠܥܕ. * ܘܥܒܪܘ
ܒܢܝ̈ܐ ܕܥܡܘܢ ܝܘܪܕܢܢ: ܠܡܬܟܬܫܘ
ܒܝܗܘܕܐ ܘܒܒܢܝܡܝܢ ܘܒܒܝܬܐ ܕܐܦܪܝܡ
10 ܘܐܬܐܠܨܘ ܒܢܝ̈ܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܛܒ. * ܘܩܥܘ
ܒܢܝ̈ܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ.
ܚܛܝܢ ܠܟ. ܡܛܠ ܕܫܒܩܢ ܠܐܠܗܢ.
11 ܘܦܠܚܢ ܠܒܥܠܝܡ. * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ
ܠܘܬ ܒܢܝ̈ܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܠܐ ܡܨܪ̈ܝܐ ܘܐܡܘܪܝܐ
ܘܒܢܝ̈ܐ ܕܥܡܘܢ ÷ܘܦܠܣܛܝ̈ܐ:↙

V. 11. ÷ܘܦܠܣܛܝ̈ܐ) Malim Obelum in Lemniscum corrigere, quia Græce καὶ

V. 6. ※καὶ τοῖς) Fragm. ap. Montf. ※καὶ σὺν τοῖς habet, verum σὺν sine omni dubitatione mendum est librarii, cfr. Diss. pag. 24. not.*). — V. 9. Ἰορδάνην) omnes codd. Holm. τὸν præmittunt, Esc: σὺν τὸν Ἰορδ. (Hebr: את הירדן). — V. 10. σὺν τοῖς Βααλεὶμ) sic Esc. — V. 11. οὐχί) οὐχ

12 ÷Μωὰβ :, καὶ οἱ ἀλλόφυλοι * καὶ
οἱ Σιδώνιοι καὶ Ἀμαλὴκ καὶ Χαναὰν
καὶ ἐξέθλιψαν ὑμᾶς, καὶ ἐκεκράξατε
πρὸς μὲ καὶ ἔσωσα ὑμᾶς ἐκ χειρὸς αὐ-
13 τῶν; * καὶ ὑμεῖς ἐγκατελίπετέ με,
καὶ ἐλατρεύσατε θεοῖς ἑτέροις· διὰ
τοῦτο, οὐ προσθήσω τοῦ σῶσαι ὑμᾶς·
14 * βαδίζετε καὶ βοᾶτε πρὸς τοὺς θεοὺς
οὓς ἐξελέξασθε ὑμῖν, καὶ αὐτοὶ σω-
σάτωσαν ὑμᾶς, ἐν καιρῷ θλίψεως
15 ὑμῶν. * Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ
πρὸς Κύριον· ἡμάρτομεν· ποίησον
σὺ ἡμῖν, κατὰ πάντα ὅσα ἐὰν ἀρέ-
σκῃ ἐνώπιόν σου· πλὴν ÷Κύριε :,
ἐξελοῦ ἡμᾶς ※δή: ἐν τῇ ἡμέρᾳ
16 ταύτῃ· * καὶ μετέστησαν τοὺς θεοὺς
τοὺς ἀλλοτρίους ἐκ μέσου αὐτῶν,
καὶ ἐλάτρευσαν τῷ Κυρίῳ· ÷καὶ
÷οὐκ εὐηρέστησε τῷ λαῷ :· καὶ
ὠλιγοψύχησεν ἐν τῷ κόπῳ ὁ Ἰσραήλ·

12 ܘܐܡܘܪ̈ܝܐ ܡܘܐܒ * ܘܢܘܟܪ̈ܝܐ ܘܨܝܕܘܢܝ̈ܐ
ܘܥܡܠܝܩ ܐܦ ܟܢܥܢܝ̈ܐ: ܘܐܠܨܘܟܘܢ
ܘܩܥܝܬܘܢ ܠܘܬܝ ܘܦܪܩܬܟܘܢ ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܝܠܗܘܢ.
13 * ܘܐܢܬܘܢ ܫܒܩܬܘܢܢܝ ܘܦܠܚܬܘܢ
ܠܐܠܗ̈ܐ ܐܚܪ̈ܢܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܠܐ ܐܘܣܦ
14 ܠܡܦܪܩܟܘܢ. * ܙܠܘ ܘܩܥܘ ܠܘܬ
ܐܠܗ̈ܐ ܗܢܘܢ ܕܓܒܝܬܘܢ ܠܟܘܢ. ܘܗܢܘܢ
ܢܦܪܩܘܢܟܘܢ. ܒܙܒܢܐ ܕܐܘܠܨܢܐ
15 ܕܝܠܟܘܢ. ܀. * ܘܐܡܪܘ ܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ
ܠܘܬ ܡܪܝܐ. ܣܟܠܢ. ܥܒܕ ܐܢܬ ܠܢ
ܐܝܟ ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܫܦܪ̈ܢ ܩܕܡܝܟ.
ܒܪܡ ÷ܡܪܝܐ↙ ܦܨܐ ܠܢ ※ܗܫܐ (↙)
16 ܒܝܘܡܐ ܗܢܐ. * ܘܐܥܒܪܘ ܠܐܠܗ̈ܐ ܢܘܟܪ̈ܝܐ
ܡܢ ܡܨܥܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܘܦܠܚܘ ܠܡܪܝܐ.
÷ܘܠܐ ܫܦܪ ܠܥܡܐ.↙ ܘܐܟܪܝ ܠܢܦܫܗ

Μωὰβ non nisi in codd. hexaplaribus legitur; sed dubito num rectum sit, quum in XXIII codd. Holm., *Esc.*, *Compl.* et *Ald.* extet, qui codd. multo plures sunt, quam qui verba Lemniscata exhibere solent. — V. 14. (ܢܦܪܩܘܢܟܘܢ) Cod: ܢܦܪܩܘܢܟܘܢ — V. 15. (÷ܡܪܝܐ) Cod: ܡܪܝܐ÷, extat hoc additamentum in XII tantum codd. Holm., *Esc.* et *Compl.* — V. 16. (÷ܘܠܐ .. ܠܥܡܐ↙) Metobelus in Cod. extat, sed signum criticum, ad quod referendus est, non præmittitur; nulla tamen est dubitatio, quin Lemniscus eligendus sit et ante ܘܠܐ ponendus, quia Græce verba *καὶ οὐκ .. λαῷ* in XVI tantum codd. Holm., *Esc.* et *Ald.* extant, et quæ iis in textu Hebr. responderent desunt. — *ib.* (ܘܐܟܪܝ .. ܒܥܡܠܐ) Vir quidam doctus, qui de Dissertatione huic libro præmissa (in „Literarisches Centralblatt", 1860, p. 386) judicium tulit, causam, ob quam Paulus ab ordine verborum textus Græci discesserit, non eam esse censet, quam ego (Diss. § 2, 1.) proposui, ne sensus obscurus fieret, si ordo verborum Græcorum retineretur, sed ut anthropomorphismum, quem in textu

---

V. 14. *ὑμῖν*) sic vers. *Armen.* ap. Holm.; codd. Gr: *ἑαυτοῖς* (quod ܐܢܬܘܢ ܠܟܘܢ sonaret), vel *ἐν αὐτοῖς*.

17 * καὶ ἀνεβόησαν οἱ υἱοὶ Ἀμμών, καὶ
παρενέβαλον ἐν Γαλαάδ· καὶ ἐξῆλ-
θον οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ παρενέβα-
18 λον, ἐν Μασσηφά· * καὶ εἶπον οἱ
ἄρχοντες Γαλαάδ ἀνὴρ πρὸς τὸν
πλησίον αὐτοῦ· τίς ὁ ἀνὴρ ὃς ἄρ-
ξεται τοῦ πολεμῆσαι ἐν τοῖς υἱοῖς
Ἀμμών, καὶ ἔσται εἰς κεφαλὴν πᾶσι
τοῖς κατοικοῦσι ἐν Γαλαάδ.

ܕܐܝܣܪܝܠ ܒܥܡܠܐ. * ܘܐܙܕܥܩܘ ܒܢ̈ܝܐ 17
ܕܥܡܘܢ. ܘܫܪܘ ܒܓܠܥܕ. ܘܢܦܩܘ
ܒܢ̈ܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܫܪܘ ܒܡܨܦܐ.
* ܘܐܡܪܘ ܪ̈ܫܢܐ ܕܓܠܥܕ ܓܒܪܐ ܠܘܬ 18
ܩܪܝܒܗ. ܡܢܘ ܓܒܪܐ ܗܘ ܕܢܫܪܐ
ܠܡܬܟܬܫܘ ܥܡ ܒܢ̈ܝܐ ܕܥܡܘܢ. ܘܢܗܘܐ
ܠܪܫܐ ܠܟܠܗܘܢ ܕܝܬܒܝܢ ܒܓܠܥܕ. ܀ .

CAP. XI.

1 Καὶ Ἰεφθάε ὁ Γαλααδίτης, ἦν
δυνατὸς ἐν ἰσχύϊ· καὶ αὐτὸς υἱὸς γυ-
ναικὸς πόρνης· καὶ ἐγέννησε τῷ
2 Γαλαάδ τὸν Ἰεφθάε· * καὶ ἔτεκεν
ἡ γυνὴ Γαλαάδ αὐτῷ υἱούς, καὶ
ἡδρύνθησαν οἱ υἱοὶ τῆς γυναικός,
καὶ ἐξέβαλον τὸν Ἰεφθάε· καὶ εἶπον
αὐτῷ· οὐ κληρονομήσεις ἐν τῷ οἴκῳ
τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ὅτι υἱὸς γυναι-
3 κὸς ἑταίρας εἶ σύ· * καὶ ἔφυγεν
Ἰεφθάε ἀπὸ προσώπου τῶν ἀδελφῶν

ܘܝܦܬܚ ܗܘ ܓܠܥܕܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ 1
ܓܢܒܪܐ ܒܚܝܠܐ. ܘܗܘ ܒܪܐ ܕܐܢܬܬܐ ܙܢܝܬܐ.
ܘܝܠܕ ܠܓܠܥܕ ܠܝܦܬܚ. * ܘܝܠܕܬ 2
ܐܢܬܬܗ ܕܓܠܥܕ ܠܗ ܒܢ̈ܝܐ. ܘܪ̈ܒܘ
ܒܢ̈ܘܗܝ ܕܐܢܬܬܐ. ܘܐܦܩܘܗܝ ܠܝܦܬܚ.
ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܠܐ ܬܐܪܬ ܒܒܝܬܐ ܕܐܒܘܢ ܕܝܠܢ.
ܡܛܠ ܕܒܪܐ ܕܐܢܬܬܐ ܢܟܪܝܬܐ ܐܝܬܝܟ ܐܢܬ.
* ܘܥܪܩ ܝܦܬܚ ܡܢ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܐ 3

Hebr. et versione LXX inesse contendit, evitaret. Inest quidem in textu vulgato versionis LXX, non autem in textu Gr. Pauli, in quo verba præcedentia (καὶ οὐκ εὐηρέστησε τῷ λαῷ) omnem cogitationem de anthropomorphismo excludunt. — Cap. XI. V. 1. Nomen ܝܦܬܚ, quod in fine hujus versus et præterea v. 2. 5. 11, posteriore loco, 12. 15. 34. 39 et c. 12, 1 ܝܦܬܚ scribitur, rectius sine dubio ubique ut ex Peschita petitum in ܝܦܬܚ corrigendum est. — V. 2. ܘܪ̈ܒܘ) sic, cum Ribuj, in Cod. scriptum est.

V. 17. ἀνεβόησαν) sic cum uno cod. Holm. (44) cod. Gr. Pauli textui Hebr ויצעקו (in consonis, non autem in punctatione) respondit. Reliqui codd. mendose: ἀνέβησαν. — V. 18. οἱ ἄρχοντες Γαλαάδ) codd. hex: οἱ τοῦ λαοῦ ἄρχοντες Γαλαάδ, vel οἱ ἀρχ. τ. λαοῦ Γ. (vulgati: ὁ λαὸς οἱ ἀρχ. Γ.); excidisse videtur e textu Syr. ܕܥܡܐ inter ܪ̈ܫܢܐ et ܕܓܠܥܕ. — ib. ὃς ἄρξεται) ὅστις ἂν ἄρξεται (?) — Cap. XI. V. 1. ἐγέννησε) ἔτεκε — V. 2. ἔτεκεν) ἐγέννησεν

αὐτοῦ· καὶ κατῴκησεν ἐν γῇ Τώβ.
καὶ συνελέγοντο πρὸς τὸν Ἰεφθάε
ἄνδρες λιτοὶ, οἳ συνεξεπορεύοντο
4 μετ' αὐτοῦ. * Καὶ ἐγένετο μεθ'
ἡμέρας, καὶ ἐπολέμησαν οἱ υἱοὶ Ἀμ-
5 μὼν μετὰ Ἰσραήλ· * καὶ ἐγενήθη
ἡνίκα ἐπολέμουν οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν με-
τὰ Ἰσραήλ, καὶ ἐπορεύθησαν οἱ πρε-
σβύτεροι Γαλαὰδ παραλαβεῖν τὸν
6 Ἰεφθάε ἐν τῇ γῇ Τώβ· * καὶ εἶπον
πρὸς Ἰεφθάε· δεῦρο καὶ ἔσῃ ἡμῖν
εἰς ἡγούμενον, καὶ πολεμήσωμεν ἐν
7 τοῖς υἱοῖς Ἀμμών· * καὶ εἶπεν Ἰε-
φθάε τοῖς πρεσβυτέροις Γαλαάδ· οὐχ
ὑμεῖς ἐμισήσατέ με καὶ ἐξεβάλετέ με ἐκ
τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου, καὶ ἐξαπε-
στείλατέ με ἀφ' ὑμῶν; καὶ τί ὅτι ἤλ-
θετε πρὸς μὲ νῦν, ἡνίκα ἐθλίβητε;
8 * Καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλαὰδ
πρὸς Ἰεφθάε· οὐχ οὕτως· νῦν ἤλθομεν
πρὸς σέ, καὶ συμπορεύσῃ ἡμῖν, καὶ
πολεμήσομεν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἀμμών,
καὶ ἔσῃ ἡμῖν εἰς κεφαλὴν, πᾶσι τοῖς
9 κατοικοῦσι Γαλαάδ· * καὶ εἶπεν Ἰε-
φθάε πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Γα-
λαάδ· εἰ ἐπιστρέφετέ με ὑμεῖς πο-
λεμῆσαι ἐν τοῖς υἱοῖς Ἀμμών, καὶ
παραδῷ αὐτοὺς Κύριος ἐνώπιόν μου,
10 ἐγὼ ἔσομαι ὑμῖν εἰς κεφαλήν· * καὶ

ܕܐܚ̈ܐ ܕܝܠܗ. ܘܥܡܪ ܒܐܪܥܐ ܕܛܘܒ.
ܘܡܬܟܢܫܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬ ܝܦܬܚ ܓܒܪ̈ܐ
ܣܪ̈ܝܩܐ ܕܢܦܩܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗ. ܀.
* ܘܗܘܐ ܒܬܪ ܝܘܡܬܐ. ܘܐܬܟܬܫܘ ܒܢ̈ܝ 4
ܥܡܘܢ ܥܡ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܗܘܐ ܟܕ 5
ܡܬܟܬܫܝܢ ܗܘܘ ܒܢ̈ܝ ܥܡܘܢ ܥܡ
ܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܙܠܘ ܩܫܝ̈ܫܐ ܕܓܠܥܕ
ܠܡܕܒܪܗ ܠܝܦܬܚ ܒܐܪܥܐ ܕܛܘܒ(.)
* ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܠܝܦܬܚ. ܬܐ ܘܗܘܝܬ ܠܢ 6
ܠܡܕܒܪܢܐ. ܘܢܬܟܬܫ ܥܡ ܒܢ̈ܝ ܥܡܘܢ.
* ܘܐܡܪ ܝܦܬܚ ܠܩܫܝ̈ܫܐ ܕܓܠܥܕ. 7
ܠܐ ܐܢܬܘܢ ܣܢܐܬܘܢܢܝ ܘܐܦܩܬܘܢܢܝ
ܡܢ ܒܝܬܗ ܕܐܒܐ ܕܝܠܝ: ܘܫܕܪܬܘܢܢܝ
ܡܢܟܘܢ. ܘܡܢܐ ܕܐܬܝܬܘܢ ܠܘܬܝ
ܗܫܐ ܟܕ ܐܬܐܠܨܬܘܢ. ܀ . * ܘܐܡܪܘ 8
ܩܫܝ̈ܫܐ ܕܓܠܥܕ ܠܘܬ ܝܦܬܚ. ܠܐ
ܗܟܢܐ. ܗܫܐ ܐܬܝܢ ܠܘܬܟ. ܘܬܐܙܠ
ܥܡܢ. ܘܢܬܟܬܫ ܒܒܢ̈ܝ ܥܡܘܢ..
ܘܬܗܘܐ ܠܢ ܠܪܝܫܐ. ܠܟܠܗܘܢ ܕܥܡܪܝܢ
ܒܓܠܥܕ. * ܘܐܡܪ ܝܦܬܚ ܠܘܬ ܩܫܝ̈ܫܐ 9
ܕܓܠܥܕ. ܐܢ ܡܗܦܟܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ
ܐܢܬܘܢ ܠܡܬܟܬܫܘ ܒܒܢ̈ܝ ܥܡܘܢ:
ܘܢܫܠܡ ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ ܩܕܡܝ: ܐܢܐ ܐܗܘܐ
ܠܟܘܢ ܠܪܝܫܐ. * ܘܐܡܪܘ ܩܫܝ̈ܫܐ 10

V. 7. ܘܐܦܩܬܘܢܢܝ) Cod: ܘܦܩܬܘܢܢܝ, cfr. notam ad c. 9, 28.

V. 3. οἳ συνεξεπορεύοντο) omnes codd. cum textu Hebr. καί habent pro οἵ, unde mallm in textu Syr. ܘܢܦܩܝܢ legere. — V. 7. οὐχ) οὐχί — V. 8. συμπορεύσῃ ἡμῖν) πορεύσῃ μεθ' ἡμῶν

εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλαὰδ πρὸς Ἰεφθάε· Κύριος ἔσται ὁ ἀκούων ἀναμέσον ἡμῶν, εἰ μὴ κατὰ τὸ ῥῆμά
11 σου, οὕτω ποιήσομεν. * Καὶ ἐπορεύθη Ἰεφθάε μετὰ τῶν πρεσβυτέρων Γαλαάδ, καὶ κατέστησαν αὐτὸν ※·ὁ λαὸς: ἐπ' αὐτῶν εἰς κεφαλὴν εἰς ἡγούμενον· καὶ ἐλάλησεν Ἰεφθάε πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐνώ-
12 πιον Κυρίου ἐν Μασσηφά. * Καὶ ἀπέστειλεν Ἰεφθάε ἀγγέλους πρὸς τὸν βασιλέα υἱῶν Ἀμμὼν λέγων, τί ἐμοὶ καὶ σοὶ, ὅτι ἥκεις ÷πρὸς μὲ: σὺ πολεμῆσαί ÷με: ἐν τῇ γῇ μου;
13 * Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῶν υἱῶν Ἀμμὼν πρὸς τοὺς ἀγγέλους Ἰεφθάε· διὰ τί ἔλαβεν Ἰσραὴλ τὴν γῆν μου ἐν τῇ ἀναβάσει αὐτοῦ ἐξ Αἰγύπτου, ἀπὸ Ἀρνὼν ἕως Ἰαβὸκ, καὶ ἕως τοῦ Ἰορδάνου; καὶ νῦν ἐπίστρεψον αὐτὰς μετ' εἰρήνης· ÷καὶ ἀπέστρεψαν
14 ÷οἱ ἄγγελοι πρὸς Ἰεφθάε:· * καὶ προσέθετο ※·ἔτι: Ἰεφθάε, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς τὸν βασιλέα
15 υἱῶν Ἀμμὼν * καὶ εἶπεν αὐτῷ· τάδε λέγει Ἰεφθάε· οὐκ ἔλαβεν Ἰσραὴλ

ܕܓܠܥܕ ܠܘܬ ܝܦܬܚ. ܡܪܝܐ ܢܗܘܐ ܗܘ
ܕܫܡܥ ܒܝܢܬܢ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܡܠܬܟ ܕܝܠܟ
ܗܟܢܐ ܢܥܒܕ. ܀ . * ܘܐܙܠ ܝܦܬܚ 11
ܥܡ ܩܫܝܫܐ ܕܓܠܥܕ. ܘܐܩܝܡܘܗܝ
※ܥܡܐ↙ ܥܠܝܗܘܢ ܠܪܫܐ ܠܡܕܒܪܢܐ.
ܘܡܠܠ ܝܦܬܚ ܟܠܗܘܢ ܡ̈ܠܘܗܝ
ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܒܡܨܦܐ. ܀ . * ܘܫܕܪ 12
ܝܦܬܚ ܡܠܐܟܐ ܠܘܬ ܡܠܟܐ ܕܒܢܝܐ
ܕܥܡܘܢ ܟܕ ܐܡܪ. ܡܢܐ ܠܝ ܘܠܟ. ܕܐܬܝܬ
ܐܢܬ ÷ܠܘܬܝ↙ ܐܢܬ ܠܡܩܪܒܘ
÷ܥܡܝ↙ ܒܐܪܥܐ ܕܝܠܝ. ܀ . * ܘܐܡܪ 13
ܡܠܟܐ ܕܒܢܝܐ ܕܥܡܘܢ ܠܘܬ ܡܠܐܟܐ
ܕܝܦܬܚ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܢܣܒ ܐܝܣܪܝܠ
ܠܐܪܥܐ ܕܝܠܝ ܒܡܣܩܬܐ ܕܝܠܗ ܕܡܢ
ܡܨܪܝܢ. ܡܢ ܐܪܢܘܢ ܥܕܡܐ ܠܝܒܘܩ.
ܘܥܕܡܐ ܠܝܘܪܕܢܢ. ܘܗܫܐ ܐܗܦܟ ܐܢܝܢ
ܥܡ ܫܠܡܐ. ÷ܘܗܦܟܘ ܡܠܐܟܐ ܠܘܬ
ܝܦܬܚ↙. * ܘܐܘܣܦ ※ܬܘܒ(↙) 14
ܝܦܬܚ ܘܫܕܪ ܡܠܐܟܐ ܠܘܬ ܡܠܟܐ
ܕܒܢܝܐ ܕܥܡܘܢ * ܘܐܡܪ ܠܗ. ܗܟܢܐ 15
ܐܡܪ ܝܦܬܚ. ܠܐ ܢܣܒ ܐܝܣܪܝܠ ܠܐܪܥܐ

V. 12. ÷ܠܘܬܝ↙) Obelus mendosus esse videtur, quum quod huic voci respondeat et in textu Hebr. (אֵלַי) et in omnibus codd. Gr. (πρός μέ) extet. Dubito an in ܐܢܬ, quod sequitur, transferendus et deinde in Lemniscum mutandus sit; nam in XI tantum codd. et *Compl.* σύ legitur. — *ib.* ÷ܥܡܝ↙) Cod. pro Lemnisco Obelum habet, quem, quia XVI tantum codd. et *Compl.* μέ exhibent, correxi. — V. 13. ÷ܘܗܦܟܘ .. ܝܦܬܚ↙) Cod: ܘܗܦܟܘ .. ÷ܝܦܬܚ↙. Nulla est dubitatio, quin Obelus in Lemniscum corrigendus et ante ܘܗܦܟܘ ponendus sit, quum verba καὶ ἀπέστρεψαν .. Ἰεφθάε in XIII tantum codd. Holm. et *Esc.* reperiantur; Ἰεφθάε autem solum nusquam deest. — V. 14. ܘܐܘܣܦܘ̣) Cod: ܘܐܘܣܦܘ

τὴν γῆν Μωὰβ καὶ τὴν γῆν υἱῶν
16 Ἀμμών, * ἐν τῇ ἀναβάσει αὐτῶν ἐξ
Αἰγύπτου· ἀλλὰ ἐπορεύθη Ἰσραὴλ
ἐν τῇ ἐρήμῳ ἕως θαλάσσης ἐρυθρᾶς·
17 καὶ ἦλθεν, ἕως Κέδες· * καὶ ἐξαπ-
έστειλεν ἀγγέλους Ἰσραὴλ πρὸς τὸν
βασιλέα Ἐδὼμ λέγων, παρελεύσομαι
διὰ τῆς γῆς σου· καὶ οὐκ ἤκουσεν
αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς Ἐδώμ· καί γε πρὸς
βασιλέα Μωὰβ ἀπέστειλε, καὶ οὐκ
ἠθέλησεν, ~οὐδὲ οὗτος ἀνεῖναι αὐ-
~τῷ παρελθεῖν:, καὶ ἐκάθισεν
18 Ἰσραὴλ, ἐν Κέδες· * καὶ διῆλθεν ἐν
τῇ ἐρήμῳ καὶ ἐκύκλωσε τὴν γῆν
Ἐδὼμ καὶ τὴν γῆν Μωάβ, καὶ παρ-
εγένετο κατ' ἀνατολὰς ἡλίου τῆς
γῆς Μωάβ· καὶ παρενέβαλον ἐν τῷ
πέραν Ἀρνών· καὶ οὐκ εἰςῆλθον εἰς
τὸ ὅριον Μωάβ, ὅτι Ἀρνὼν ἦν ὅριον
19 Μωάβ. * Καὶ ἀπέστειλεν Ἰσραὴλ
ἀγγέλους πρὸς Σηὼν βασιλέα τοῦ
Ἀμοῤῥαίου βασιλέα Ἐσεβών· καὶ
εἶπεν αὐτῷ Ἰσραήλ· παρελεύσομαι
δὴ διὰ τῆς γῆς σου, ἕως τοῦ τόπου
20 μου· * καὶ οὐκ ἠθέλησε Σηὼν διελ-
θεῖν τὸν Ἰσραὴλ διὰ τῶν ὁρίων
αὐτοῦ· καὶ συνήγαγε Σηὼν τὸν πάν-
τα λαὸν αὐτοῦ, καὶ παρενέβα-
λεν ἐν Ἰασσά· καὶ ἐπολέμησε μετὰ
21 Ἰσραήλ· * καὶ παρέδωκε Κύριος ὁ

ܕܡܘܐܒ ܘܠܐܪܥܐ ܕܒܢܝ̈ܐ ܕܥܡܘܢ
16 * ܒܡܣܩܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܕܡܢ ܡܨܪܝܢ. ܐܠܐ
ܐܙܠ ܐܝܣܪܐܝܠ ܒܡܕܒܪܐ ܥܕܡܐ ܠܝܡܐ
17 ܣܘܡܩܐ. ܘܐܬܐ ܥܕܡܐ ܠܩܕܫ. * ܘܫܕܪ
ܡܠܐܟܐ ܐܝܣܪܐܝܠ ܠܘܬ ܡܠܟܐ ܕܐܕܘܡ ܟܕ
ܐܡܪ. ܐܥܒܪ ܒܝ ܐܪܥܐ ܕܝܠܟ. ܘܠܐ ܫܡܥܗ
ܡܠܟܐ ܕܐܕܘܡ. ܐܦ ܒܗ ܠܘܬ ܡܠܟܐ
ܕܡܘܐܒ ܫܕܪ. ܘܠܐ ܨܒܐ ~ܐܦ ܠܐ ܗܢܐ
~ܢܫܒܘܩܝܘܗܝ ܠܡܥܒܪ: ܘܝܬܒ ܐܝܣܪܐܝܠ
18 ܒܩܕܫ. * ܘܗܠܟ ܒܡܕܒܪܐ ܘܐܬܟܪܟܗ
ܠܐܪܥܐ ܕܐܕܘܡ ܘܠܐܪܥܐ ܕܡܘܐܒ. ܘܐܬܐ
ܠܡܕܢܚ ܡܢܗܪ ܫܡܫܐ ܕܐܪܥܐ ܕܡܘܐܒ.
ܘܫܪܘ ܒܥܒܪܐ ܕܐܪܢܘܢ. ܘܠܐ ܥܠܘ
ܠܬܚܘܡܐ ܕܡܘܐܒ. ܡܛܠ ܕܐܪܢܘܢ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܬܚܘܡܐ ܕܡܘܐܒ. ܀ .
19 * ܘܫܕܪ ܐܝܣܪܐܝܠ ܡܠܐܟܐ ܠܘܬ ܣܝܚܘܢ
ܡܠܟܐ ܕܐܡܘܪܝܐ ܡܠܟܐ ܕܚܫܒܘܢ.
ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܝܣܪܐܝܠ. ܐܥܒܪ ܗܟܝܠ ܒܝ
20 ܐܪܥܐ ܕܝܠܟ. ܥܕܡܐ ܠܕܘܟܬܐ ܕܝܠܝ. * ܘܠܐ
ܨܒܐ ܣܝܚܘܢ ܕܢܥܒܪ ܐܝܣܪܐܝܠ ܒܝ
ܬܚܘܡܐ ܕܝܠܗ. ܘܟܢܫ ܣܝܚܘܢ
ܠܟܠܗ ܥܡܐ ܕܝܠܗ. ܘܫܪܐ ܒܝܗܨ.
21 ܘܐܬܟܬܫ ܥܡ ܐܝܣܪܐܝܠ. * ܘܐܫܠܡ ܡܪܝܐ

V. 15. ܕܒܢܝ̈ܥܡܘܢ) Cod: ܒܢܝ̈ܥܡܘܢ. — V. 17. ~ܐܦ ܠܐ ܗܢܐ) Cod: ܐܦ ܠܐ ~ܗܢܐ —
V. 18. ܘܗܠܟ) Cod: ܘܗܠܟ

V. 16 & 17. Κέδες) omnes codd: Κάδης, cfr. not. ad c. 4, 6. — V. 20. διελθεῖν) παρελθεῖν

Θεὸς Ἰσραὴλ τὸν Σηὼν καὶ σὺν
πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν χειρὶ Ἰσρα-
ήλ, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς· καὶ ἐκλη-
ρονόμησεν Ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν γῆν
αὐτοῦ τοῦ Ἀμοῤῥαίου, τοῦ κατοι-
22 κοῦντος ἐν τῇ γῇ ※ἐκείνῃ:· * καὶ
ἐκληρονόμησεν πᾶν τὸ ὅριον τοῦ
Ἀμοῤῥαίου, ἀπὸ Ἀρνὼν, καὶ ἕως
※τοῦ Ἰαβόκ· καὶ ἀπὸ τῆς ἐρήμου,
23 ※ἕως: τοῦ Ἰορδάνου· * καὶ νῦν Κύ-
ριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ἐξῇρε σὺν
τὸν Ἀμοῤῥαῖον ἀπὸ προσώπου τοῦ
λαοῦ αὐτοῦ Ἰσραὴλ, καὶ σὺ κληρο-
24 νομήσεις αὐτὸν ⁓ἐπὶ σοῦ:; * οὐχὶ
ὅσα ἂν κατεκληρονόμησέ σοι Χαμὼς
ὁ Θεός σου, αὐτὰ κατακληρονομήσεις;
καὶ σὺν πάντα ὅσα κατεκληρονόμησεν
⁓ἡμῖν: Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀπὸ
προσώπου ἡμῶν αὐτὰ κληρονομήσο-
25 μεν. * Καὶ νῦν μὴ κρείσσων σὺ
τοῦ Βαλὰκ τοῦ υἱοῦ Σεπφὼρ τοῦ βα-
σιλέως Μωάβ; μὴ μαχόμενος ἐμα-

ܠܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܣܝܚܘܢ ܘܠܟܠܗ ܥܡܗ
ܒܐܝܕܗ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܡܚܐ ܐܢܘܢ.
ܘܝܪܬ ܐܝܣܪܝܠ ܟܠܗ ܐܪܥܐ ܕܝܠܗ
ܕܐܡܘܪܝܐ. ܗܘ ܕܥܡܪ ܗܘܐ ܒܐܪܥܐ
※ܗܝ ↘. * ܘܝܪܬ ܟܠܗ ܬܚܘܡܐ 22
ܕܐܡܘܪܝܐ. ܡܢ ܐܪܢܘܢ ܘܥܕܡܐ
※ܠܝܒܘܩ. ܘܡܢ ܡܕܒܪܐ ܥܕܡܐ↘
ܠܝܘܪܕܢܢ. * ܘܗܫܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ: 23
ܐܥܒܪܗ ܠܐܡܘܪܝܐ ܡܢ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܐ ܕܥܡܐ
ܕܝܠܗ ܐܝܣܪܝܠ: ܘܐܢܬ ⁓ܬܐܪܬܝܘܗܝ
ܣܩܕܡܝܟ↘. * ܠܐ ܗܘܐ ܟܠܗܝܢ ܕܐܘܪܬܟ 24
ܟܡܘܫ ܐܠܗܐ ܕܝܠܟ ܗܠܝܢ ܬܐܪܬ.
ܘܟܠܗܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܘܪܬ ⁓ܠܢ ܡܪܝܐ
ܐܠܗܐ ܕܝܠܢ: ܡܢ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܢ
ܗܢܝܢ ܢܐܪܬ. ܀ . * ܘܗܫܐ ܕܠܡܐ ܡܥܠܝ 25
ܐܢܬ ܡܢ ܒܠܩ ܒܪܗ ܕܨܦܘܪ ܡܠܟܐ
ܕܡܘܐܒ. ܕܠܡܐ ܡܬܟܬܫܘ ܐܬܟܬܫ

V. 22. ※ܠܝܒܘܩ .. ܥܕܡܐ↘) Cod: ※ܠܝܒܘܩ↘ .. ܥܕܡܐ. Metobelum post ܥܕܡܐ posui, quia in VII codd. verba τοῦ Ἰαβὸκ .. ἕως omittuntur, τοῦ Ἰαβὸκ autem solum nec in ullo cod. deest, nec facile unquam defuit. — V. 23. ⁓ܣܩܕܡܝܟ↘) Cod: ※ܣܩܕܡܝܟ↘. Asteriscum mutavi, quia nihil est in textu Hebr., quod huic verbo respondeat, et in *Ald.*, XIII codd. Holm. et *Esc.*, qui codd. verba lemniscata exhibere solent, ἐπὶ σοῦ vel ἐπὶ σοί extat (ἐπί c. Genit. signif. *coram* vertitur ܣܩܕܡ, cfr. Dan. 2, 9. 10. 27. 36). — V. 25. Ante ܕܠܡܐ in Cod. Hypolemniscus (⁓) exaratus est, quem, quia omnes codd. verba μὴ μαχ. κ. τ. λ. exhibent, delevi. Hypolemniscus sine dubio ad notam marginalem postea adscribendam delegat, nisi forte e Cod. exciderunt verba ܗܘ ܕܐܬܕܝܢ ܕܝܢܐ ܥܡ ܐܝܣܪܝܠ (pro τοῦ δικασαμένου δίκην μετὰ Ἰσραήλ, quæ in IV codd. leguntur), ad quæ Hypolemniscus pertinuisse potest.

V. 21. σὺν πάντα τόν) sic *Esc.* — *ib.* ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ) τὴν γῆν ἐκείνην — V. 23. σὺν τὸν Ἀμοῤῥαῖον) sic *Esc.* — V. 25. μαχόμενος) μάχῃ (?)

χέσατο μετὰ Ἰσραήλ, ἢ πολεμῶν
26 ἐπολέμησεν αὐτούς * ἐν τῷ οἴκῳ
Ἰσραὴλ, ἐν τῇ Ἐσεβὼν καὶ ἐν ταῖς
θυγατράσιν αὐτῆς, καὶ ἐν Ἀροὴρ
καὶ ἐν ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς, καὶ
ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι ταῖς παρὰ
τὸν Ἰορδάνην, τριακόσια ἔτη; διὰ
τί οὐκ ἐξείλαντο αὐτὰς ἐν τῷ καιρῷ
27 ἐκείνῳ; * καὶ ἐγὼ, οὐχ ἥμαρτόν σοι·
καὶ σὺ ποιεῖς μετ' ἐμοῦ πονηρίαν
τοῦ πολεμῆσαί με· κρίναι ὁ Κύριος
ὁ κρίνων, σήμερον ἀναμέσον τῶν υἱῶν
Ἰσραὴλ καὶ ἀναμέσον τῶν υἱῶν Ἀμ-
28 μών· * καὶ οὐκ εἰςήκουσε βασιλεὺς
τῶν υἱῶν Ἀμμὼν τῶν λόγων Ἰεφθάε,
29 ὧν ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν. * Καὶ
ἐγενήθη ἐπὶ Ἰεφθάε πνεῦμα Κυρίου,
καὶ διέβη σὺν τὸν Γαλαὰδ καὶ τὸν
Μανασσῆ, καὶ διέβη τὴν σκοπιὰν
Γαλαάδ· καὶ ἀπὸ τῆς σκοπιᾶς Γα-
λαὰδ, εἰς τὸ πέραν τῶν υἱῶν Ἀμμών.
30 * Καὶ ηὔξατο Ἰεφθάε εὐχὴν τῷ
Κυρίῳ, καὶ εἶπεν· ἐὰν παραδόσει πα-
ραδῷς μοι τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν ἐν τῇ
31 χειρί μου, * καὶ ἔσται ※ὁ ἐκπο-
※ρευόμενος: ὃς ἐὰν ἐξέλθῃ ἐκ τῆς
θύρας τοῦ οἴκου μου εἰς ἀπάντησίν

ܥܡ ܐܝܣܪܝܠ: ܐܘ ܡܩܪܒܘ ܐܩܪܒ
26 ܥܡܗܘܢ * ܟܕ ܥܡܪ ܐܝܣܪܝܠ: ܒܚܫܒܘܢ
ܘܒܒܢܬܗ ܕܝܠܗ: ܘܒܥܪܘܥܝܪ ܘܒܒܢܬܗ
ܕܝܠܗ: ܘܒܟܠܗܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܗܠܝܢ
ܕܥܠ ܝܕ ܝܘܪܕܢܢ: ܬܠܬܡܐܐ ܫܢܝܢ. ܡܛܠ
27 ܡܢܐ ܠܐ ܦܨܝܬܘܢ ܐܢܝܢ ܒܙܒܢܐ ܗܘ. * ܐܦ
ܐܢܐ ܠܐ ܚܛܝܬ ܠܟ. ܘܐܢܬ ܥܒܕ ܐܢܬ
ܥܡܝ ܒܝܫܬܐ ܠܡܩܪܒܘ ܥܡܝ.
ܢܕܘܢ ܡܪܝܐ ܗܘ ܕܝܢܐ. ܝܘܡܢܐ ܒܝܬ
ܒܢܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܘܒܝܬ ܒܢܝܐ ܕܥܡܘܢ.
28 * ܘܠܐ ܫܡܥ ܡܠܟܐ ܕܒܢܝܐ ܕܥܡܘܢ
ܠܡܠܘܗܝ ܕܝܦܬܚ. ܗܠܝܢ ܕܫܕܪ
29 ܠܘܬܗ. ܀. * ܘܗܘܐ ܥܠ ܝܦܬܚ
ܪܘܚܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܥܒܪ ܠܓܠܥܕ
ܘܠܡܢܫܐ. ܘܥܒܪ ܠܕܘܟܐ ܕܚܙܬܐ
ܕܓܠܥܕ. ܘܡܢ ܕܘܟܐ ܕܚܙܬܐ ܕܓܠܥܕ ܠܥܒܪܐ
30 ܕܒܢܝܐ ܕܥܡܘܢ. ܀. * ܘܢܕܪ ܝܦܬܚ
ܢܕܪܐ ܠܡܪܝܐ ܘܐܡܪ. ܐܢ ܡܫܠܡܘ
ܬܫܠܡ ܠܝ ܠܒܢܝܐ ܕܥܡܘܢ ܒܐܝܕܝ:
31 * ܘܢܗܘܐ ※ܗܘ ܕܢܦܩ ܗܘ ܕܝܢ
ܢܦܘܩ ܡܢ ܬܪܥܐ ܕܒܝܬܝ ܠܐܘܪܥܐ

V. 26. ܘܒܥܪܘܥܝܪ) Cod. secundum Pesch: ܘܒܥܪܘܥܝܪ, quod emendavi, quia infra, v. 33, et Jer. 48, 19. Hex. hoc nomen ܥܪܘܥܝܪ scribitur. — *ib.* ܕܥܠܘ ܝܘܪܕܢܢ) Cod: ܕܥܠ ܝܘܪܕܢܢ. Possit etiam ܕܥܠ ܝܕ ܝܘܪܕܢܢ legi. — V. 31. ※ܗܘ ܕܢܦܩ) Cod: ܗܘ ※ܕܢܦܩ

V. 26. ἐξείλαντο) ἐῤῥύσαντο — V. 27. πολεμῆσαί με) sic, vel πολ. μετ' ἐμοῦ, vertendum est; codd. πολ. ἐν ἐμοί vel πρὸς μέ habent. — V. 29. διέβη bis) παρῆλθε — V. 31. τῆς θύρας) sic codd. vulg.; codd. hex. omnes: τῶν θυρῶν, unde fortasse in textu Syr. Plur. ܬܪܥܐ legendum est. — *ib.* ἐπιστρέψαι) ἐπιστρέφειν

μου, ἐν τῷ ἐπιστρέψαι με ἐν εἰρήνῃ
ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἀμμών, καὶ ἔσται τῷ
Κυρίῳ, καὶ ἀνοίσω αὐτὸν ὁλοκαύ-
32 τωμα· * καὶ διέβη Ἰεφθάε πρὸς τοὺς
υἱοὺς Ἀμμὼν τοῦ πολεμῆσαι πρὸς αὐ-
τούς· καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς Κύριος
33 ἐν χειρὶ αὐτοῦ, * καὶ ἐπάταξεν αὐ-
τοὺς ἀπὸ Ἀροήρ, καὶ ἕως τοῦ ἐλθεῖν
Σεμενεὶθ, εἴκοσι πόλεις, ἕως Ἀβὲλ
ἀμπελώνων· πληγὴν μεγάλην, σφό-
δρα· καὶ ἐνετράπησαν οἱ υἱοὶ Ἀμ-
μὼν ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ·
34 * καὶ ἦλθεν Ἰεφθάε εἰς Μασσηφὰ
εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἡ θυ-
γάτηρ αὐτοῦ ἐξεπορεύετο, εἰς ἀπάν-
τησιν αὐτοῦ ἐν τυμπάνοις, καὶ ἐν
χοροῖς. Καὶ αὐτὴ μονογενὴς ἐγέ-
νετο αὐτῷ ἀγαπητή· καὶ οὐκ ἦν αὐ-
τῷ πλὴν αὐτῆς υἱὸς ἢ θυγάτηρ·
35 * καὶ ἐγενήθη ἡνίκα εἶδεν αὐτήν,
καὶ διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ
εἶπεν· οἴ μοι θύγατέρ μου· ἐμπεπο-
δοστάτηκάς μοι· εἰς σκῶλον ἐγένου
ἐν ὀφθαλμοῖς μου· ἐγὼ δὲ ἤνοιξα
τὸ στόμα μου, ÷ περὶ σοῦ: πρὸς
Κύριον, καὶ οὐ δυνήσομαι ἀποστρέ-
36 ψαι· * καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· εἰ ἐν
ἐμοὶ ἤνοιξας τὸ στόμα σου πρὸς

ܒܝܬܝ. ܡܐ ܕܗܦܟ ܐܢܐ ܒܫܝܢܐ ܡܢ
ܒܢܝ̈ܐ ܕܥܡܘܢ. ܘܢܗܘܐ ܠܡܪܝܐ
ܘܐܣܩܝܘܗܝ ܡܣܩܐ ܡܫܠܡܐ. * ܘܥܒܪ 32
ܝܦܬܚ ܠܘܬ ܒܢܝ̈ܐ ܕܥܡܘܢ ܠܡܩܪܒܘ
ܠܘܬܗܘܢ. ܘܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ ܒܐܝܕܗ
ܕܝܠܗ. * ܘܡܚܐ ܐܢܘܢ ܡܢ ܥܪܘܥܝܪ 33
ܘܥܕܡܐ ܠܡܥܠܢܐ ܠܣܡܢܝܬ. ܥܣܪܝܢ
ܡܕܝ̈ܢܢ. ܥܕܡܐ ܠܐܒܝܠ ܕܟܪ̈ܡܐ. ܡܚܘܬܐ
ܪܒܬܐ ܛܒ. ܘܐܬܟܪܝܘ ܒܢܝ̈ܐ ܕܥܡܘܢ
ܡܢ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܐ ܕܒܢܝ̈ ܐܝܣܪܝܠ.
* ܘܐܬܐ ܝܦܬܚ ܠܡܨܦܝܐ ܠܒܝܬܗ ܕܝܠܗ. 34
ܘܗܐ ܒܪܬܗ ܢܦܩܐ ܗܘܬ ܠܐܘܪܥܗ
ܒܛܒ̈ܠܐ ܘܒܚܝ̈ܓܐ . ܀ . ܘܗܝ ܝܚܝܕܝܬܐ
ܗܘܬ ܠܗ ܚܒܝܒܬܐ. ܘܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ
ܣܛܪ ܡܢܗ ܒܪܐ ܐܘ ܒܪܬܐ. * ܘܗܘܐ ܕܟܕ 35
ܚܙܐ. ܨܪܐ ܢܚܬܘܗܝ ܘܐܡܪ. ܘܝ ܠܝ
ܒܪܬܝ ܕܝܠܝ. ܥܘܟܪܐ ܥܒܕܬ ܠܝ.
ܠܬܘܩܠܬܐ ܗܘܝܬ ܒܥܝ̈ܢܝ. ܐܢܐ ܕܝܢ
ܦܬܚܬ ܠܦܘܡܝ ܕܝܠܝ ÷ܥܠܝܟܝ܁
ܠܘܬ ܡܪܝܐ. ܘܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܠܡܗܦܟܘ.
* ܘܐܡܪܬ ܠܗ. ܐܢ ܒܝ ܦܬܚܬ 36
ܠܦܘܡܟ ܕܝܠܟ ܠܘܬ ܡܪܝܐ. ܥܒܕ ܠܝ

V. 33. ܡܕܝ̈ܢܬܐ܀) Cod: ܡܕܝ̈ܢܬܐ.

V. 33. *Σεμενείθ*) sic cod. Pauli; Pesch. ܡܢܝܬ — V. 34. *μονογενὴς ἐγένετο*) Similiter vers. *Georg.* (*ἐγένετο αὕτη μονογ.*) ap. Holm. Codd. Gr. vulgati *ἦν μονογενής* vel *μονογ. ἦν* (quod ܗܘܬ ܝܚܝܕܝܬܐ sonaret) habent, in codd. hexaplaribus verbum *ἦν* omittitur, unde dubito an in textu Syr. ܗܘܬ, utpote ex Peschita petitum, delendum sit. — V. 35. *ἡνίκα*) *ὡς* — ib. *θύγατέρ μου*) *θυγάτηρ μου*

Κύριον, ποίει μοι ὃν τρόπον ἐξῆλ-
θεν ἐκ τοῦ στόματός σου, ἀνθ' ὧν
ἐποίησέ σοι Κύριος ἐκδικήσεις ἐκ τῶν
ἐχθρῶν σου ἐκ τῶν υἱῶν Ἀμμών·
37 * *καὶ εἶπε πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς·*
καὶ ποίησόν μοι τὸ ῥῆμα τοῦτο·
ἔασόν με δύο μῆνας, καὶ πορεύσο-
μαι καὶ καταβήσομαι ἐπὶ τὰ ὄρη,
καὶ κλαύσομαι ἐπὶ τὰ παρθένιά μου
38 *ἐγὼ, καὶ αἱ συνεταιρίδες μου·* * *καὶ*
εἶπε πορεύου· καὶ ἐξαπέστειλεν αὐ-
τὴν, δύο μῆνας· καὶ ἐπορεύθη αὐτὴ
καὶ αἱ συνεταιρίδες αὐτῆς· καὶ
ἔκλαυσεν ἐπὶ τὰ παρθένια αὐτῆς
39 *ἐπὶ τὰ ὄρη.* * *Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ*
τέλος δύο μηνῶν, καὶ ἀνέκαμψε
πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς, καὶ ἐπετέ-
λεσεν Ἰεφθάε τὴν εὐχὴν αὐτοῦ ἣν

ܥܒܘܕ ܠܝ ܐܝܟ ܕܢܦܩ ܡܢ ܦܘܡܐ ܕܝܠܟ.
ܚܠܦ ܕܥܒܕ ܠܟ ܡܪܝܐ ܬܒܥܬܐ ܡܢ
ܒܥܠܕܒܒܐ ܕܝܠܟ ܡܢ ܒܢܝܐ ܕܥܡܘܢ.
ܘܐܡܪܬ ܠܘܬ ܐܒܐ ܕܝܠܗ̇. ܘܥܒܕ ܠܝ * 37
ܡܠܬܐ ܗܕܐ. ܐܪܦܐ ܠܝ ܬܪܝܢ ܝܪܚܝܢ. ܘܐܙܠ
ܘܐܚܘܬ ܥܠ ܛܘܪܐ. ܘܐܒܟܐ ܥܠ ܒܬܘܠܘܬܐ
ܕܝܠܝ ܐܢܐ ܘܚܒܪܬܝ. * ܘܐܡܪ ܐܙܠܝ. 38
ܘܫܕܪܗ̇ ܬܪܝܢ ܝܪܚܝܢ. ܘܐܙܠܬ ܗܝ ܘܚܒܪܬܗ̇
ܕܝܠܗ̇. ܘܒܟܬ ܥܠ ܒܬܘܠܘܬܐ ܕܝܠܗ̇ ܥܠ
ܛܘܪܐ. ܀. * ܘܗܘܬ ܡܢ ܒܬܪ ܫܘܠܡܐ 39
ܕܬܪܝܢ ܝܪܚܝܢ. ܘܗܦܟܬ ܠܘܬ ܐܒܐ ܕܝܠܗ̇
ܘܫܠܡ ܝܦܬܚ ܠܢܕܪܐ ܕܝܠܗ ܗܘ ܕܢܕܪ.

V. 37. ܬܪܝܢ) In Cod. propter defectum spatii in fine lineæ ܬܪܝ scriptum est, abjecto ܢ.

V. 37. *τὸ ῥῆμα τοῦτο) τὸν λόγον τοῦτον.* Etsi in textu Syr. ante ܡܠܬܐ nullum ܠ præfixum est (cfr. Diss. § 14.), Articulum tamen, qui in omnibus codd. legitur, Græce retinui, quia Paulus satis inconstanter Articulum ante nomen, post quod Pron. demonstr. sequitur, tum vertit (cfr. 6, 29. 4 Reg. 2, 21), tum non vertit (cfr. 8, 3. 4 Reg. 8, 13. 21, 11). Neque ܠ omittitur talibus tantum locis, quales hi sunt, ubi Hebraice את nota accus. non præmittitur, sed etiam aliquoties ubi את extat (cfr. 4 Reg. 17, 12. 23, 16. 17. Es. 36, 12. Jer. 3, 12. 5, 14. 7, 23 al.), quod tamen sine dubio aut negligentiæ scribarum debetur, aut inde ortum est, quod in cod. Pauli *σύν* non extitit; plerumque enim, ubi textus Hebr. את habet, ܠ præfigitur (e. g. Jud. 2, 4. 23. 4 Reg. 6, 18. Jer. 19, 8. 11), et quidem sub Asterisco (Jer. 32, 3), et loci sunt (e. g. Jer. 22, 1. 4. 5. 26, 10), ubi nullum ܠ extat, etsi codd. Gr. pro את *σύν* habent. (Quod ita Paulus Articulum ante Pron. demonstr. non expressit, comparare possis cum ea re, quod neque Art. ante *σήμερον* et *νῦν* reddit, cfr. Diss. § 18, Ann. 1, cujus rei causa sine dubio ea est, quod Syriace ܝܘܡܢܐ et ܗܫܐ ex particulis demonstrativis formata sunt.) Hæc observatio addenda est iis, quæ in Diss. § 14, Ann. 1. dixi. — V. 39. *ἀνέκαμψε) ἐπέστρεψε*

*ηὔξατο· καὶ αὐτὴ οὐκ ἔγνω ἄνδρα.
Καὶ ἐγενήθη εἰς πρόσταγμα ἐν Ἰσρα-
40 ήλ, * ἐξ ἡμέρων εἰς ἡμέρας συνή-
γοντο αἱ θυγατέρες Ἰσραὴλ θρηνεῖν
τὴν θυγατέρα Ἰεφθάε τοῦ Γαλαα-
δίτου, τέσσαρας ἡμέρας ἐν τῷ ἐνι-
αυτῷ.*

ܢܕܪ ܠܐ ܝܕܥܬ ܓܒܪܐ . ❖ . ܘܗܘܬ
ܠܦܘܩܕܢܐ ܒܐܝܣܪܝܠ: * ܕܡܢ ܝܘܡܬܐ 40
ܠܝܘܡܬܐ ܡܬܟܢܫܝܢ ܗܘܝ ܒܢܬܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ ܕܢܐܠܝܢ ܠܒܪܬܗ ܕܝܦܬܚ ܗܘ
ܓܠܥܕܝܐ. ܐܪܒܥܐ ܝܘܡܬܐ ܒܫܢܬܐ.

CAP. XII.

1 *Καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Ἐφρα-
ὶμ, καὶ ἦλθον εἰς Σεφινά. Καὶ εἶ-
πον πρὸς Ἰεφθάε· διὰ τί ἐπορεύθης
πολεμεῖν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν,
καὶ ἡμᾶς οὐ κέκληκας πορευθῆναι
μετὰ σοῦ; τὸν οἶκόν σου ἐμπρήσο-
2 μεν ※ἐπὶ σέ: ἐν πυρί. * Καὶ εἶπεν
Ἰεφθάε πρὸς αὐτούς· ἀνὴρ ἀντιδι-
κῶν ἤμην ἐγὼ, καὶ ὁ λαός μου· καὶ
οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν ἐταπείνουν με, σφό-
δρα· καὶ ἐβόησα πρὸς ὑμᾶς, καὶ
οὐκ ἐσώσατέ με ἐκ χειρὸς αὐτῶν·
3 * καὶ εἶδον ὅτι οὐκ ἦν ὁ σώζων,
καὶ ἐθέμην τὴν ψυχήν μου ἐν τῇ
χειρί μου, καὶ διέβην πρὸς τοὺς υἱοὺς
Ἀμμών, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς Κύ-
ριος ἐν τῇ χειρί μου· καὶ ἵνα τί ἀνέ-*

ܘܐܬܟܢܫܘ ܒܢܝܐ ܕܐܦܪܝܡ. ܘܐܬܘ 1
ܠܨܦܝܢܐ . ❖ . ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܠܝܦܬܚ.
ܡܛܠ ܡܢܐ ܐܙܠܬ ܠܡܬܟܬܫܘ ܠܘܬ
ܒܢܝܐ ܕܥܡܘܢ. ܘܠܢ ܠܐ ܩܪܝܬ ܠܡܐܙܠ
ܥܡܟ. ܠܒܝܬܐ ܕܝܠܟ ܢܘܩܕ ※ܥܠܝܟ(↙)
ܒܢܘܪܐ . ❖ . *ܘܐܡܪ ܝܦܬܚ ܠܗܘܢ. 2
ܓܒܪܐ ܒܥܠ ܕܝܢܐ ܗܘܝܬ ܐܢܐ ܘܥܡܝ
ܕܝܠܝ. ܘܒܢܝܐ ܕܥܡܘܢ ܡܫܬܥܒܕܝܢ
ܗܘܘ ܠܝ ܛܒ. ܘܩܪܝܬ ܠܟܘܢ. ܘܠܐ
ܦܪܩܬܘܢܢܝ ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܝܠܗܘܢ. *ܘܚܙܝܬ 3
ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܗܘ ܕܦܪܩ. ܘܣܡܬ
ܠܢܦܫܝ ܕܝܠܝ ܒܐܝܕܝ. ܘܥܒܪܬ ܠܘܬ
ܒܢܝܐ ܕܥܡܘܢ. ܘܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ
ܒܐܝܕܝ ܕܝܠܝ. ܘܡܛܠ ܡܢܐ ܣܠܩܬܘܢ

V. 40. ܕܡܢ) ܕ præf. Græce non vertendum est, cfr. Diss. § 4, 4.

V. 40. *συνήγοντο*) vel *συνήρχοντο*, vel *συνηθροίζοντο*. Similiter vers. *Armen.* (*συνήχθησαν*) et *Augustinus* („conveniebant") apud Holm. Codd. Gr. vulgati *ἐπορεύοντο* habent, hexaplares plerique: *συνεπορεύοντο*, quod nunquam ܐܬܟܢܫܘ vertitur, nullus autem cod. idem habet atque noster. — Cap. XII. V. 1. *συνήχθησαν*) *συνηθροίσθησαν* — *ib.* *Σεφινά*) *Σεφεινά* vel *Σεφηνά*, sic cod. Gr. Pauli; Pesch: ܠܨܦܘܢ. — *ib.* *πολεμεῖν*) *πολεμῆσαι* — V. 3. *διέβην*) *παρῆλθον*

βητε πρὸς μὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ
4 τοῦ πολεμεῖν ἐμοί; * Καὶ συνήθροι-
σεν Ἰεφθάε τοὺς πάντας ἄνδρας
Γαλαάδ, καὶ ἐπολέμει τὸν Ἐφραΐμ·
※καὶ ἐπάταξαν οἱ ἄνδρες Γαλαὰδ
※τὸν Ἐφραΐμ· ὅτι εἶπαν οἱ διασε-
※σωσμένοι τοῦ Ἐφραΐμ, ὑμεῖς Γα-
※λαάδ, ἐν μέσῳ τοῦ Ἐφραΐμ, καὶ
5 ※ἐν μέσῳ τοῦ Μανασσῆ :· * καὶ προ-
κατελάβοντο ἄνδρες Γαλαὰδ τὰς δια-
βάσεις τοῦ Ἰορδάνου τοῦ Ἐφραΐμ·
καὶ ἐγενήθη ὅτε ἔλεγον οἱ διασεσω-
σμένοι τοῦ Ἐφραΐμ, διαβῶμεν ÷δή:,
καὶ εἶπαν αὐτοῖς οἱ ἄνδρες Γαλαάδ·
μὴ ἐκ τοῦ Ἐφραΐμ ὑμεῖς; καὶ εἶπαν,
6 οὐκ ἔσμεν· * καὶ εἶπαν αὐτοῖς, εἴπα-
τε δὴ σύνθημα· ※καὶ εἶπε, στάχυς:·
καὶ οὐ κατεύθυνον τοῦ λαλῆ-
σαι οὕτως· καὶ ἐπελάβοντο αὐτῶν,
καὶ ἔσφαζον αὐτούς, ἐπὶ τὰς δια-
βάσεις τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἔπεσαν ἐν
τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐξ Ἐφραΐμ, τεσσα-
7 ράκοντα καὶ δύο χιλιάδες· * καὶ
ἔκρινεν Ἰεφθάε τὸν Ἰσραήλ, ἓξ ἔτη·
καὶ ἀπέθανεν Ἰεφθάε ὁ Γαλααδί-
της, καὶ ἐτάφη ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ
8 Γαλαάδ. * Καὶ ἔκρινε μετ' αὐτὸν
τὸν Ἰσραήλ, Ἀβαισσὰν ἀπὸ Βηθ-
9 λεέμ· * καὶ ἐγένοντο αὐτῷ τριά-

ܠܡܢܐ ܣܠܩܬܘܢ ܗܫܐ ܠܡܬܟܬܫܘ
ܥܡܝ. * ܘܟܢܫ ܝܦܬܚ ܠܟܠܗܘܢ 4
ܓܒܪܐ ܕܓܠܥܕ ܘܡܬܟܬܫ ܗܘܐ ܠܘܩܒܠ
ܐܦܪܝܡ. ※ܘܡܚܐܘܗܝ ܓܒܪܐ ܕܓܠܥܕ
※ܠܐܦܪܝܡ. ܡܛܠ ܕܐܡܪܘ ܗܢܘܢ
※ܕܐܫܬܘܙܒܘ ܡܢ ܐܦܪܝܡ. ܐܢܬܘܢ
※ܓܠܥܕ. ܒܡܨܥܬܐ ܕܐܦܪܝܡ ܘܒܡܨܥܬܐ
※ܕܡܢܫܐ܀ * ܘܩܕܡܘ ܐܚܕܘ ܓܒܪܐ 5
ܕܓܠܥܕ ܠܡܥܒܪܬܐ ܕܝܘܪܕܢܢ ܕܐܦܪܝܡ.
ܘܗܘܐ ܕܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܗܢܘܢ ܕܐܫܬܘܙܒܘ
ܡܢ ܐܦܪܝܡ: ܢܥܒܪ ܗܫܐ܀ ܘܐܡܪܘ
ܠܗܘܢ ܓܒܪܐ ܕܓܠܥܕ. ܕܠܡܐ ܡܢ
ܐܦܪܝܡ ܐܢܬܘܢ. ܘܐܡܪܘ ܠܐ ܐܝܬܝܢ. * ܘܐܡܪܘ 6
ܠܗܘܢ. ܐܡܪܘ ܗܟܝܠ ܣܘܟܠܐ. ※ܘܐܡܪ
※ܫܒܠܐ. ܘܠܐ ܡܬܩܢܝܢ ܗܘܘ ܠܡܡܠܠܘ
ܗܟܢܐ. ܘܐܚܕܘ ܐܢܘܢ ܘܢܟܣܝܢ ܗܘܘ
ܠܗܘܢ ܥܠ ܡܥܒܪܬܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܘܢܦܠܘ
ܒܙܒܢܐ ܗܘ ܡܢ ܐܦܪܝܡ. ܐܪܒܥܝܢ
ܘܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ. * ܘܕܢ ܝܦܬܚ ܠܐܝܣܪܝܠ 7
ܫܬ ܫܢܝܢ. ܘܡܝܬ ܝܦܬܚ ܗܘ ܓܠܥܕܝܐ.
ܘܐܬܩܒܪ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܝܠܗ ܓܠܥܕ.܀
* ܘܕܢ ܡܢ ܒܬܪܗ ܠܐܝܣܪܝܠ. ܐܒܨܢ 8
ܕܡܢ ܒܝܬ ܠܚܡ. * ܘܗܘܘ ܠܗ ܬܠܬܝܢ 9

Cap. XII. V. 4. ܠܓܠܥܕ※ܐܦܪܝܡ. ※ܘܡܚܐܘܗܝ) Cod. Asteriscum mendose ante ܠܓܠܥܕ exaratum habet. — V. 5. ܢܥܒܪ ܗܫܐ) Cod. pro Lemnisco Asteriscum habet, quem mutavi, quia VI tantum codd. Holm., *Esc.*, *Compl.* et *Ald.* δή exhibent, et in textu Hebr. nihil est, quod huic verbo respondeat. — V. 6. ※ܘܐܡܪ) Malim hanc formam sing. ut mendum scribae in plur. ܘܐܡܪܘ emendare; quum tamen unus cod. (85) in marg. sing. εἶπε habeat, nihil correxi.

κοντα υἱοὶ, καὶ τριάκοντα θυγατέ-
ρες ἐξαπεσταλμέναι ἔξω· καὶ τριά-
κοντα γυναῖκας εἰσήγαγε τοῖς υἱοῖς
αὐτοῦ ※ἀπὸ: ἔξωθεν· καὶ ἔκρινε τὸν
10 Ἰσραὴλ, ἑπτὰ ἔτη· * καὶ ἀπέθανεν
Ἀβαισσάν· καὶ ἐτάφη ἐν Βηθ-
11 λεέμ. * ※Καὶ ἔκρινε μετ' αὐτὸν
※τὸν Ἰσραὴλ, Αἰλὼν ὁ Ζαβουλωνί-
※της· καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ, δέκα
12 ※ἔτη· * καὶ ἀπέθανεν Αἰλὰν ὁ
※Ζαβουλωνίτης, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν
13 ※ἐν Αἰλὼμ ἐν γῇ Ζαβουλών:. * Καὶ
ἔκρινε μετ' αὐτὸν τὸν Ἰσραὴλ, Ἀβ-
δὼν ὁ υἱὸς Ἑλλὴλ ὁ Φρααθωνίτης·
14 * καὶ ἐγένοντο αὐτῷ τεσσαράκοντα
υἱοὶ, καὶ τριάκοντα υἱοὶ τῶν υἱῶν
÷αὐτοῦ:, ἐπιβεβηκότες ἐπὶ ἑβδο-
μήκοντα πώλους· καὶ ἔκρινε τὸν
15 Ἰσραὴλ ὀκτὼ ἔτη· * καὶ ἀπέθα-
νεν Ἀβδὼν ὁ υἱὸς Ἑλλὴλ ὁ Φρaα-
θωνίτης, καὶ ἐτάφη ἐν Φρααθὼν
ἐν γῇ Ἐφραΐμ, ἐν ὄρει τῶν Ἀμαλη-
κιτῶν.

ܒܢܝܐ. ܘܬܠܬܝܢ ܒܢܬܐ ܡܫܕܪܢ ܠܒܪ.
ܘܬܠܬܝܢ ܢܫܐ ܐܝܬܝ ܠܒܢܘܗܝ ܕܝܠܗ
※ܡܢ↙ ܠܒܪ. ܘܕܢ ܠܐܝܣܪܝܠ ܫܒܥ
ܫܢܝܢ. * ܘܡܝܬ ܐܒܨܢ. ܘܐܬܩܒܪ 10
ܒܒܝܬ ܠܚܡ. ܀ . * ※ܘܕܢ ܒܬܪܗ 11
※ܠܐܝܣܪܝܠ↙. ܐܠܘܢ ܗܘ ܙܒܘܠܘܢܝܐ.
※ܘܕܢ ܠܐܝܣܪܝܠ ܥܣܪ ܫܢܝܢ. * ܘܡܝܬ 12
※ܐܠܘܢ ܗܘ ܙܒܘܠܘܢܝܐ. ܘܩܒܪܘܗܝ
※ܒܐܠܘܡ ܒܐܪܥܐ ܕܙܒܘܠܘܢ(↙) . ܀
* ܘܕܢ ܡܢ ܒܬܪܗ ܠܐܝܣܪܝܠ ܥܒܕܘܢ 13
ܒܪܗ ܕܗܠܝܠ ܗܘ ܦܪܥܬܘܢܝܐ. * ܘܗܘܘ 14
ܠܗ ܐܪܒܥܝܢ ܒܢܝܐ. ܘܬܠܬܝܢ ܒܢܝܐ
ܕܒܢܝܐ ÷ܕܝܠܗ.↙ ܕܪܟܒܝܢ ܗܘܘ ܥܠ
ܫܒܥܝܢ ܥܝܠܐ. ܘܕܢ ܠܐܝܣܪܝܠ ܬܡܢܐ
ܫܢܝܢ. * ܘܡܝܬ ܥܒܕܘܢ ܒܪܗ ܕܗܠܝܠ 15
ܦܪܥܬܘܢܝܐ. ܘܐܬܩܒܪ ܒܦܪܥܬܘܢ ܒܐܪܥܐ
ܕܐܦܪܝܡ ܒܛܘܪܐ ܕܥܡܠܩܝܐ. ܀ .

CAP. XIII.

1 Καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ
ποιῆσαι πονηρὸν ἐναντίον Κυρίου·

ܘܐܘܣܦܘ ܒܢܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܡܥܒܕ 1
ܕܒܝܫ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ

V. 10. 11. ܒܒܝܬ ܠܚܡ. ܀ . ※ܘܕܢ) in Cod. Asteriscus in marg. ante ܠܚܡ pictus est. — V. 14. ÷ܕܝܠܗ.↙) Cod: ÷ܕܝܠܗ.↙

V. 9. εἰσήγαγε) εἰσήνεγκε — V. 13. Ἀβδών et Ἑλλήλ) ita Paulus in suo cod. legisse videtur (non Ἐλλήλ cum spiritu leni); Pesch: ܥܒܕܘܢ et ܗܠܝܠ. — V. 15. τῶν Ἀμαληκιτῶν) omnes codd: τοῦ Ἀμαλήκ, unde dubito an in textu Syr. ܕܥܡܠܩܝܐ mendum sit librarii ex Pesch. petitum pro ܕܥܡܠܝܩ. — Cap. XIII. V. 1. πονηρόν) omnes codd. τό præmittunt (Hebr. הָרַע).

καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς Κύριος ἐν
χειρὶ ἀλλοφύλων, τεσσαράκοντα ἔτη.
2 * Καὶ ἐγένετο ἀνὴρ εἷς ἐκ Σαραὰ
ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Δάν· καὶ ὄνομα
αὐτῷ Μανωέ· καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ
3 στεῖρα, καὶ οὐκ ἔτικτεν· * καὶ ὤφθη
ἄγγελος Κυρίου πρὸς τὴν γυναῖκα,
καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν· ἰδοὺ δὴ σὺ
στεῖρα, καὶ οὐ τέτοκας· καὶ ἐν γα-
4 στρὶ ἕξεις καὶ τέξῃ υἱόν· * καὶ νῦν
φύλαξαι ※δή:, καὶ μὴ πίῃς οἶνον
καὶ σίκερα· καὶ μὴ φάγῃς πᾶν ἀκά-
5 θαρτον· * ὅτι ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ
ἕξεις, καὶ τέξῃ υἱόν· καὶ σίδηρος
οὐκ ἀναβήσεται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐ-
τοῦ· ὅτι Ναζιραῖον Θεοῦ ἔσται τὸ
παιδάριον ἐκ τῆς γαστρός, καὶ αὐτὸς
ἄρξεται τοῦ σώζειν τὸν Ἰσραὴλ ἐκ
6 χειρὸς τῶν ἀλλοφύλων· * καὶ ἦλθεν
ἡ γυνή, καὶ εἶπε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς
λέγουσα, ὅτι ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ
ἦλθε πρός με, καὶ ἡ ὅρασις αὐτοῦ,
ὡς ἡ ὅρασις ἀγγέλου τοῦ Θεοῦ ἐπι-
φανὴς σφόδρα· καὶ ἠρώτων ※αὐτὸν:,
πόθεν ἐστί· καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
7 οὐκ ἀπήγγειλέ μοι· * καὶ εἶπε
※πρός με:· ἰδοὺ σὺ ἐν γαστρὶ ἕξεις,

ܘܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ ܒܐܝܕܐ ܕܐܠܠܘܦܘܠܐ ܐܪܒܥܝܢ ܫܢܝܢ. :·.
* ܘܗܘܐ ܓܒܪܐ ܚܕ ܡܢ ܨܪܥܐ ܡܢ ܫܒܛܐ 2
ܕܕܢ. ܘܫܡܗ ܡܢܘܚ. ܘܐܢܬܬܗ
ܥܩܪܬܐ ܗܘܬ ܘܠܐ ܝܠܕܐ ܗܘܬ. * ܘܐܬܚܙܝ 3
ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܠܘܬ ܐܢܬܬܐ ܘܐܡܪ
ܠܘܬܗ. ܗܐ ܗܫܐ ܐܢܬܝ ܥܩܪܬܐ ܘܠܐ
ܝܠܕܬܝ. ܘܒܟܪܣܐ ܬܩܒܠܝܢ ܘܬܐܠܕܝܢ
ܒܪܐ. * ܘܗܫܐ ܐܙܕܗܪܝ ※ܗܫܐ:, ܘܠܐ 4
ܬܫܬܝܢ ܚܡܪܐ ܘܫܟܪܐ. ܘܠܐ ܬܐܟܠܝܢ
ܟܠ ܛܡܐ. * ܡܛܠ ܕܗܐ ܐܢܬܝ 5
ܒܟܪܣܐ ܬܩܒܠܝܢ ܘܬܐܠܕܝܢ ܒܪܐ. ܘܦܪܙܠܐ
ܠܐ ܢܣܩ ܥܠ ܪܫܗ. ܡܛܠ
ܕܢܙܝܪܐ ܕܐܠܗܐ ܢܗܘܐ ܗܘ ܛܠܝܐ ܡܢ
ܟܪܣܐ. ܘܗܘ ܢܫܪܐ ܠܡܦܪܩ ܠܐܝܣܪܝܠ
ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܐܠܠܘܦܘܠܐ. * ܘܐܬܬ ܗܝ 6
ܐܢܬܬܐ ܘܐܡܪܬ ܠܓܒܪܗ ܟܕ ܐܡܪܐ.
ܕܓܒܪܐ ܕܐܠܗܐ ܐܬܐ ܠܘܬܝ. ܘܚܙܘܗ
ܐܝܟ ܚܙܘܐ ܕܡܠܐܟܐ ܕܐܠܗܐ ܓܠܝܐ
ܛܒ. ܘܫܐܠܬܗ ※ܠܗ:, ܕܡܢ
ܐܝܟܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܫܡܗ ܠܐ ܐܘܕܥܢܝ.
* ܘܐܡܪ ※ܠܘܬܝ:. ܗܐ ܐܢܬܝ ܒܟܪܣܐ 7

Cap. XIII. V. 2. ܨܪܥܐ) sic cum Peschita præterea scribitur hoc nomen v. 25 et c. 18, 8, verum c. 18, 2. 11 cum nomine Hebraico et Græco congrue: ܨܪܥܐ, quæ lectio sine dubio ubique præferenda est, cfr. not. ad c. 8, 26. — V. 6. ܘܫܐܠܬܗ ※ܠܗ:) Cod: ※ܘܫܐܠܬܗ ܠܗ — V. 7. ܘܐܡܪ ※ܠܘܬܝ:) Cod: ※ܘܐܡܪ ※ܠܘܬܝ:. Quum Græce καὶ εἶπε in omnibus codd. extet, nec facile unquam defuisse possit, Asteriscum ante ܘܐܡܪ delevi. Quum præterea unus tantum cod. Holm., Esc. et Compl. πρός με, omnes autem reliqui codd. μοί habeant, præstet forsitan ※ܠܝ: legere. — ib. ܐܢܬܝ)

V. 5. γαστρός) κοιλίας — ib. σώζειν) σῶσαι — V. 6. ἡ ὅρασις bis) τὸ εἶδος

καὶ τέξῃ υἱόν· καὶ νῦν μὴ πίῃς οἶ-
νον καὶ σίκερα· καὶ μὴ φάγῃς πᾶ-
σαν ἀκαθαρσίαν· ὅτι Ναζιραῖον
τοῦ Θεοῦ ἔσται τὸ παιδάριον ἀπὸ
τῆς γαστρὸς, ἕως ἡμέρας θανάτου
8 *αὐτοῦ· * καὶ ἐδεήθη Μανωὲ τοῦ*
Κυρίου, καὶ εἶπεν, ἐν ἐμοὶ Κύριε,
ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ὃν ἀπέστει-
λας ÷πρὸς ἡμᾶς:, ἐλθέτω δὴ ἔτι
πρὸς ἡμᾶς, καὶ φωτισάτω ἡμᾶς τί
ποιήσωμεν τῷ παιδαρίῳ τῷ τικτο-
9 *μένῳ. * Καὶ ἐπήκουσεν ὁ Θεὸς τῆς*
φωνῆς Μανωὲ, καὶ παρεγένετο ὁ
ἄγγελος τοῦ Θεοῦ ἔτι πρὸς τὴν γυ-
ναῖκα αὐτῆς καθημένης ἐν τῷ ἀγρῷ,
καὶ Μανωὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς οὐκ ἦν
10 *μετ' αὐτῆς· * καὶ ἐτάχυνεν ἡ γυνὴ,*
καὶ ἐξέδραμε καὶ ἀπήγγειλε τῷ ἀν-
δρὶ αὐτῆς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν·
ἰδοὺ ὤφθη μοι ὁ ἀνὴρ ὁ ἐλθὼν ἐν
11 *τῇ ἡμέρᾳ ÷ἐκείνῃ: πρὸς μέ· * καὶ*
ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη Μανωὲ ὀπίσω
τῆς γυναικὸς αὐτοῦ· ※καὶ ἦλθε:
πρὸς τὸν ἄνδρα· καὶ εἶπεν αὐτῷ· εἰ
σὺ ὁ ἀνὴρ ὁ λαλήσας πρὸς τὴν γυ-

ܘܬܐܠܕܝܢ ܒܪܐ. ܘܗܫܐ ܠܐ
ܬܫܬܝܢ ܚܡܪܐ ܘܫܟܪܐ. ܘܠܐ ܬܐܟܠܝܢ
ܟܠ ܛܢܦܘܬܐ. ܡܛܠ ܕܢܙܝܪܐ ܕܐܠܗܐ
ܢܗܘܐ ܛܠܝܐ ܡܢ ܟܪܣܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ
ܕܡܘܬܗ. * ܘܒܥܐ ܡܢܘܚ ܡܢ 8
ܡܪܝܐ ܘܐܡܪ. ܒܒܥܘܬܐ ܡܪܝ. ܓܒܪܐ
ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܕܫܕܪܬ ÷ܠܘܬܢ: ܢܐܬܐ
ܬܘܒ ܠܘܬܢ. ܘܢܚܘܐ ܠܢ ܡܢܐ
ܢܥܒܕ ܠܛܠܝܐ ܗܘ ܕܡܬܝܠܕ. ܀
* ܘܫܡܥ ܐܠܗܐ ܠܩܠܗ ܕܡܢܘܚ. 9
ܘܐܬܐ ܡܠܐܟܗ ܕܐܠܗܐ ܬܘܒ ܠܘܬ ܐܢܬܬܐ
ܟܕ ܝܬܒܐ ܗܘܬ ܒܚܩܠܐ. ܘܡܢܘܚ
ܓܒܪܗ ܕܝܠܗ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܥܡܗ.
* ܘܐܘܚܕܬ ܗܝ ܐܢܬܬܐ. ܘܪܗܛܬ 10
ܘܐܘܕܥܬ ܠܓܒܪܗ ܕܝܠܗ. ܘܐܡܪܬ ܠܘܗܝ.
ܗܐ ܐܬܚܙܝ ܠܝ ܓܒܪܐ ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܝܘܡܐ
÷ܗܘܢܝ: ܠܘܬܝ. * ܘܩܡ ܘܐܙܠ ܡܢܘܚ 11
ܒܬܪ ܐܢܬܬܗ. ※ܘܐܬܐ(:) ܠܘܬܗ ܕܓܒܪܐ.
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢ ܐܢܬ ܗܘ ܓܒܪܐ ܗܘ

Cod: ܐܢܬܝ. Eodem modo scribitur Pron. 2 pers. fem. in Cod. nostro, Ruth. 1, 16. 2, 9. 3, 9. 10. — V. 8. ܒܒܥܘܬܐ) Dubito an scriba hanc vocem ex Peschita inseruerit; supra enim, c. 6, 13. 15, *ἐν ἐμοί* ܒܝ vertitur. — *ib.* ܠܘܬܢ) Cod. ÷ܠܘܬܢ. Obelum in Lemniscum correxi, et Metobelum post ܢ suff. posui, quia XII tantum codd. Holm., *Esc.* et *Compl.* verba *πρὸς ἡμᾶς* exhibent. — V. 10. ܗܘܢܝ) Cod pro Lemnisco Obelum habet, quem mutavi, quia *ἐκείνῃ* in XIV tantum codd. Holm., *Esc.*, *Compl.* et *Ald.* legitur.

V. 7. *γαστρός*) *κοιλίας* — V. 8. *ὁ ἄνθρωπος*) *τὸν ἄνθρωπον* — *ib.* *παιδαρίῳ*) *παιδίῳ* — V. 10. *ὤφθη*) *ὦπται* (?) — *ib.* *ὁ ἐλθών*) *ὃς ἦλθεν*

ναῖκα; καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος, ἐγώ·
12 * καὶ εἶπε Μανωέ· νῦν δὴ ἐλθόν-
τος τοῦ ῥήματός σου, τί ἔσται τὸ
κρίμα τοῦ παιδαρίου καὶ τὰ ἔργα
13 αὐτοῦ; * καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος Κυ-
ρίου πρὸς τὸν Μανωέ· ἀπὸ πάντων
ὧν εἶπα πρὸς τὴν γυναῖκα, φυλα-
14 ξάσθω· * ἀπὸ πάντων ὅσα ἐκπο-
ρεύεται ἐξ ἀμπέλου ※τοῦ οἴνου:, οὐ
φάγεται· καὶ οἶνον καὶ σίκερα, μὴ
πιέτω· καὶ πᾶν ἀκάθαρτον, μὴ φα-
γέτω· πάντα ὅσα ἐνετειλάμην αὐτῇ,
15 φυλαξάσθω. * Καὶ εἶπε Μανωὲ
πρὸς τὸν ἄγγελον Κυρίου· βιασώ-
μεθα δή σε, καὶ ποιήσωμεν ἐνώ-
16 πιόν σου ἔριφον αἰγῶν· * καὶ εἶπεν
ὁ ἄγγελος Κυρίου πρὸς Μανωέ·
ἐὰν βιάσῃ με, οὐ φάγομαι ἀπὸ τῶν
ἄρτων σου· καὶ ἐὰν ποιήσῃς ὁλο-
καύτωμα, τῷ Κυρίῳ ἀνοίσεις αὐτό·
ὅτι οὐκ ἔγνω Μανωὲ ὅτι ἄγγελος
17 Κυρίου ἐστί· * καὶ εἶπε Μανωὲ πρὸς
τὸν ἄγγελον Κυρίου· τί τὸ ὄνομά
σοι; ἵνα ὅταν ἔλθῃ τὸ ῥῆμά σου
18 δοξάσωμέν σε· * καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ
ἄγγελος Κυρίου· ἵνα τί τοῦτο ἐρω-
τᾷς τὸ ὄνομά μου; καὶ αὐτό ἐστι
19 θαυμαστόν· * καὶ ἔλαβε Μανωὲ τὸν
ἔριφον τῶν αἰγῶν καὶ σὺν τὴν θυ-
σίαν, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὴν ἐπὶ τὴν

ܕܡܡܠܠ ܥܡ ܐܢܬܬܐ. ܘܐܡܪ ܡܠܐܟܐ
ܐܢܐ ܗܘ. * ܘܐܡܪ ܡܢܘܚ. ܗܫܐ ܗܟܝܠ 12
ܡܐ ܕܐܬܬ ܡܠܬܐ ܕܝܠܟ. ܡܢܐ ܢܗܘܐ
ܕܝܢܗ ܕܛܠܝܐ ܘܥܒܕܐ ܕܝܠܗ. * ܘܐܡܪ 13
ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܠܘܬ ܡܢܘܚ. ܡܢ
ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܐܡܪܬ ܠܘܬ ܐܢܬܬܐ. ܬܛܪ.
* ܡܢ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܢܦܩܢ ܡܢ 14
ܓܦܬܐ ※ܕܚܡܪܐ↙ ܠܐ ܬܐܟܘܠ. ܘܚܡܪܐ
ܘܫܟܪܐ ܠܐ ܬܫܬܐ. ܘܟܠ ܛܡܐ ܠܐ ܬܐܟܘܠ.
ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܦܩܕܬܗ̇ ܬܛܪ. ܀
* ܘܐܡܪ ܡܢܘܚ ܠܘܬ ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ. 15
ܢܟܦܐ ܗܟܝܠ ܠܟ ܘܢܥܒܕ ܩܕܡܝܟ ܓܕܝܐ
ܕܥܙܐ. * ܘܐܡܪ ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܠܘܬ 16
ܡܢܘܚ. ܐܢ ܬܟܒܫܢܝ ܠܐ ܐܟܘܠ ܡܢ
ܠܚܡܐ ܕܝܠܟ. ܘܐܢ ܬܥܒܕ ܡܣܩܬܐ
ܠܡܪܝܐ ܬܣܩܝܗ̇. ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥ
ܡܢܘܚ ܕܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܐܝܬܘܗܝ. * ܘܐܡܪ 17
ܡܢܘܚ ܠܘܬ ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ. ܡܢܐ
ܫܡܐ ܠܟ. ܕܡܐ ܕܐܬܬ ܡܠܬܐ ܕܝܠܟ
ܢܫܒܚܟ. * ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ. 18
ܡܛܠ ܡܢܐ ܗܕܐ ܡܫܐܠ ܐܢܬ ܠܫܡܐ
ܕܝܠܝ. ܘܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܬܡܝܗܐ. * ܘܢܣܒ 19
ܡܢܘܚ ܠܓܕܝܐ ܕܥܙܐ ܘܩܘܪܒܢܐ. ܘܐܣܩܗ

V. 15. ܢܟܦܐ) *Masius* ܢܟܦ legisse videtur, nostrum enim locum in Peculio quasi exemplum affert radicis ܟܦܦ. — V. 17. ܠܟ.) Cod: ܠܟ.

V. 12. *τί ἔσται .. ἔργα αὐτοῦ;) τίς ἔσται κρίσις τοῦ παιδίου καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ;* — V. 13. *εἶπα) εἴρηκα*

πέτραν τῷ Κυρίῳ, τῷ θαυμαστὰ
ποιοῦντι· καὶ Μανωὲ καὶ ἡ γυνὴ
20 αὐτοῦ, ἐθεώρουν· * καὶ ἐγένετο ἐν
τῷ ἀναβαίνειν τὴν φλόγα ἐπάνωθεν
τοῦ θυσιαστηρίου εἰς τὸν οὐρανὸν,
καὶ ἀνέβη ὁ ἄγγελος Κυρίου ἐν τῇ
φλογὶ ※τοῦ θυσιαστηρίου:, καὶ
Μανωὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, ἐθεώρουν·
καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόςωπον αὐτῶν ἐπὶ
21 τὴν γῆν· * καὶ οὐ προςέθηκεν ἔτι
ὁ ἄγγελος Κυρίου ὀφθῆναι πρὸς
Μανωὲ καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐ-
τοῦ· τότε ἔγνω Μανωὲ ὅτι ἄγγελος
22 Κυρίου ἐστί· * καὶ εἶπε Μανωὲ
πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· θανάτῳ
ἀποθανούμεθα, ὅτι Θεὸν ἑωράκα-
23 μεν· * καὶ εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐ-
τοῦ· εἰ ἐβούλετο ὁ Κύριος θανατῶ-
σαι ἡμᾶς, οὐκ ἂν ἐδέξατο ἐκ τῆς
χειρὸς ἡμῶν ὁλοκαύτωμα καὶ θυ-
σίαν· καὶ οὐκ ἂν ἐφώτισεν ἡμᾶς
σὺν πάντα ταῦτα· ※καὶ καθὼς ὁ
※καιρὸς:, οὐκ ἂν ἀκουστὰ ἐποίησεν
24 ἡμῖν ταῦτα· * καὶ ἔτεκεν ἡ γυνὴ
υἱόν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
Σαμψών· καὶ ηὐξήθη τὸ παιδάριον
25 καὶ εὐλόγησεν αὐτὸ Κύριος, * καὶ
ἤρξατο τὸ πνεῦμα Κυρίου συμπο-
ρεύεσθαι αὐτῷ ἐν τῇ παρεμβολῇ
Δὰν, ἀναμέσον Σαραὰ καὶ ἀναμέ-
σον Ἐσθαόλ.

ܥܠ ܟܐܦܐ ܠܡܪܝܐ. ܠܗܘ ܕܠܬܕܡܪ̈ܬܐ
ܥܒܕ. ܘܡܢܘܚ ܘܐܢܬܬܗ ܚܙܝܢ ܗܘܘ.
20 * ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܣܠܩܐ ܗܘܬ ܫܠܗܒܝܬܐ ܠܥܠ
ܡܢ ܡܕܒܚܐ ܠܫܡܝܐ. ܘܣܠܩ ܡܠܐܟܗ
ܕܡܪܝܐ ܒܫܠܗܒܝܬܐ ※ܕܡܕܒܚܐ(.)↙
ܘܡܢܘܚ ܘܐܢܬܬܗ ܚܙܝܢ ܗܘܘ. ܘܢܦܠܘ
21 ܥܠ ܦܪ̈ܨܘܦܝܗܘܢ ܥܠ ܐܪܥܐ. * ܘܠܐ
ܐܘܣܦ ܬܘܒ ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܠܡܬܚܙܝܘ
ܠܘܬ ܡܢܘܚ ܘܠܘܬ ܐܢܬܬܗ ܕܝܠܗ.
ܗܝܕܝܢ ܝܕܥ ܡܢܘܚ ܕܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ
22 ܐܝܬܘܗܝ. * ܘܐܡܪ ܡܢܘܚ ܠܘܬ ܐܢܬܬܗ
ܕܝܠܗ. ܡܡܬ ܢܡܘܬ. ܡܛܠ ܕܠܐܠܗܐ
23 ܚܙܝܢ. * ܘܐܡܪܬ ܠܗ ܐܢܬܬܗ ܕܝܠܗ. ܐܠܘ
ܨܒܐ ܗܘܐ ܡܪܝܐ ܠܡܡܬܘܬܢ ܠܢ. ܠܐ
ܡܩܒܠ ܗܘܐ ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܝܠܢ ܥܠܬܐ
ܘܕܒܚܐ. ܘܠܐ ܡܢܗܪ ܗܘܐ ܠܢ ܒܗܠܝܢ
ܟܠܗܝܢ. ※ܘܐܝܟ ܙܒܢܐ.↙ ܠܐ ܗܘܐ
ܡܫܡܥܢܝܬܐ ܥܒܕ ܗܘܐ ܠܢ ܗܠܝܢ.
24 * ܘܝܠܕܬ ܐܢܬܬܐ ܒܪܐ. ܘܩܪܬ ܠܫܡܗ
ܕܝܠܗ ܫܡܫܘܢ. ܘܪܒܐ ܛܠܝܐ ܘܒܪܟܗ
25 ܡܪܝܐ. * ܘܫܪܝ ܪܘܚܗ ܕܡܪܝܐ ܠܡܬܠܘ
ܠܗ ܒܡܫܪܝܬܐ ܕܕܢ. ܒܝܬ ܨܪܥܐ
ܘܒܝܬ ܐܫܬܐܘܠ. ܀ .

V. 21. ܐܘܣܦ) Cod: ܐܘܣܦܘ

V. 23. ἐβούλετο) ἤθελεν — V. 24. ηὐξήθη) ἡδρύνθη — V. 25. συμπορεύεσθαι) συνεκπορεύεσθαι — ib. Σαραά) vid. not. ad v. 2.

CAP. XIV.

1 *Καὶ κατέβη Σαμψὼν εἰς Θαμναθά· καὶ εἶδε γυναῖκα ἐν Θαμναθὰ ἐκ τῶν θυγατέρων τῶν ἀλλοφύλων,*
2 *~καὶ ἤρεσεν αὐτῷ:· * καὶ ἀνέβη καὶ ἀπήγγειλε τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ※καὶ εἶπε:· γυναῖκα ἑώρακα ἐν Θαμναθὰ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν ἀλλοφύλων, καὶ νῦν,*
3 *λάβετε αὐτήν μοι εἰς γυναῖκα· * καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ· μὴ οὐκ ἔστιν ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν ἀδελφῶν σου, καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ μου γυνὴ, ὅτι σὺ πορεύῃ λαβεῖν γυναῖκα ἐκ τῶν ἀλλοφύλων τῶν ἀπεριτμήτων; καὶ εἶπε Σαμψὼν πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ· ταύτην λάβετέ μοι, ὅτι ※αὐτὴ: ἤρε-*
4 *σεν ἐν ὀφθαλμοῖς μου· * καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, οὐκ ἔγνωσαν ὅτι παρὰ Κυρίου ἐστίν, ὅτι ἀνταπόδομα αὐτὸς ἐζήτει ἐκ τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, οἱ ἀλλόφυλοι ἐκυρίευον τῶν υἱῶν*
5 *Ἰσραήλ. * Καὶ κατέβη Σαμψὼν καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἰς Θαμναθά· καὶ ἐξέκλινεν εἰς ἀμπελῶνας Θαμναθά, καὶ ἰδοὺ σκύμνος λέοντος ὠρυόμενος εἰς ἀπάν-*
6 *τησιν αὐτοῦ· * καὶ κατεύθυνεν ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου, καὶ διέσπα-*

ܘܢܚܬ ܫܡܫܘܢ ܠܬܡܢܬܐ. ܘܚܙܐ 1
ܐܢܬܬܐ ܒܬܡܢܬܐ ܡܢ ܒܢ̈ܬܐ ܕܐܚܪ̈ܢܝ
ܫܒܛܐ ܘܫܦܪܬ ܠܗ. * ܘܣܠܩ 2
ܘܚܘܝ ܠܐܒܘܗܝ ܘܠܐܡܗ ܕܝܠܗ ※ܘܐܡܪ܆.
ܐܢܬܬܐ ܚܙܝܬ ܒܬܡܢܬܐ ܡܢ ܒܢ̈ܬܐ
ܕܐܚܪ̈ܢܝ ܫܒܛܐ. ܘܗܫܐ ܣܒܘܗ̇ ܠܝ
ܠܐܢܬܬܐ. * ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܒܘܗܝ ܘܐܡܗ 3
ܕܝܠܗ. ܕܠܡܐ܆ ܠܐ ܐܝܬ ܡܢ ܒܢ̈ܬܐ ܕܐܚ̈ܝܟ
ܕܝܠܟ: ܘܒܟܠܗ ܥܡܐ ܕܝܠܝ ܐܢܬܬܐ:
ܕܐܢܬ ܐܙܠܬ ܠܡܣܒ ܐܢܬܬܐ ܡܢ
ܐܚܪ̈ܢܝ ܫܒܛܐ ܠܐ ܓܙܝܪ̈ܐ. ܘܐܡܪ ܫܡܫܘܢ
ܠܘܬ ܐܒܐ ܕܝܠܗ(.) ܠܗܕܐ ܣܒܘ ܠܝ
ܡܛܠ ܕ※ܗܝ܆ ܫܦܪܬ ܒܥܝ̈ܢܝ ܕܝܠܝ.
* ܘܐܒܘܗܝ ܘܐܡܗ ܕܝܠܗ ܠܐ ܝܕܥܘ ܕܡܢ 4
ܡܪܝܐ ܐܝܬܝܗ̇. ܡܛܠ ܕܦܘܪܥܢܐ ܗܘ
ܒܥܐ ܗܘܐ ܡܢ ܐܚܪ̈ܢܝ ܫܒܛܐ. ܘܒܙܒܢܐ
ܗܘ ܐܚܪ̈ܢܝ ܫܒܛܐ ܫܠܝܛܝܢ ܗܘܘ ܥܠ
ܒܢ̈ܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܀ . * ܘܢܚܬ ܫܡܫܘܢ 5
ܘܐܒܘܗܝ ܘܐܡܗ ܕܝܠܗ ܠܬܡܢܬܐ. ܘܐܬܦܢܝ
ܠܟܪ̈ܡܐ ܕܬܡܢܬܐ. ܘܗܐ ܓܘܪܝܐ ܕܐܪܝܐ ܕܢܗܡ
ܠܐܘܪܥܐ ܕܝܠܗ. * ܘܐܬܪܨ ܥܠܘܗܝ ܪܘܚܗ 6
ܕܡܪܝܐ. ܘܦܫܚܗ ܐܝܟ ܕܠܓܕܝܐ ܕܥܙ̈ܐ. ܘܠܐ

V. 3. ܕܗܘ※ܝ) Cod: ※ܗܘܝ — V. 6. ܕܠܓܕܝܐ) Cod: .ܕܠܓܕܝܐ

V. 1. *ἤρεσεν αὐτῷ*) in omnibus codd., qui hoc additamentum exhibent, *ἤρεσεν ἐνώπιον αὐτοῦ* legitur. — V. 4. *ἐζήτει*) codd. Gr. aut *ζητεῖ* aut *ἐκζητεῖ* habent.

σεν αὐτὸν, ὡς ἔριφον αἰγῶν, καὶ
οὐδὲν ἦν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· καὶ οὐκ
ἀπήγγειλε τὸ πατρὶ αὐτοῦ, οὔτε τῇ
7 μητρὶ αὐτοῦ, ὃ ἐποίησε· * καὶ κατ-
έβησαν καὶ ἐλάλησαν τῇ γυναικί, καὶ
8 ἤρεσεν ἐνώπιον Σαμψών· * καὶ ἐπ-
έστρεψε μεθ' ἡμέρας λαβεῖν αὐτήν,
καὶ ἐξέκλινεν ἰδεῖν τὸ πτῶμα τοῦ
λέοντος· καὶ ἰδοὺ συστροφὴ μελισ-
σῶν ἐν τῷ στόματι τοῦ λέοντος· καὶ
9 μέλι ἦν· * καὶ ἐξεῖλεν αὐτὸ ἐκ τοῦ
στόματος αὐτοῦ· καὶ ἐπορεύθη πο-
ρευόμενος καὶ ἔσθων· καὶ ἐπορεύθη
πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ πρὸς
τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐ-
τοῖς, καὶ ἔφαγον· καὶ οὐκ ἀπήγγει-
λεν αὐτοῖς ὅτι ἐκ τῆς ἕξεως τοῦ λέ-
10 οντος ἐξεῖλε τὸ μέλι· * καὶ κατέβη
ὁ πατὴρ αὐτοῦ πρὸς τὴν γυναῖκα·
καὶ ἐποίησεν ἐκεῖ Σαμψὼν πότον
÷ἑπτὰ ἡμέρας↙ ὅτι οὕτως ἐποίουν
11 οἱ νεανίσκοι· * καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
φοβεῖσθαι ÷αὐτοὺς: αὐτὸν, προ-
κατέστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἑταί-
12 ρους, καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ· * καὶ εἶπεν
αὐτοῖς Σαμψών· προβαλῶ δὴ ὑμῖν
πρόβλημα, καὶ ἐὰν ※ἀπαγγέλλοντες:

ܐܝܟ ܕܗܘܐ ܡܦܪܩ ܓܕܝܐ ܕܝܠܗ. ܘܠܐ ܐܚܘܝ
ܠܐܒܘܗܝ ܘܠܐ ܠܐܡܗ ܕܝܠܗ. ܗܘ ܡܕܡ
7 ܕܥܒܕ. * ܘܢܚܬܘ ܘܡܠܠܘ ܠܐܢܬܬܐ.
8 ܘܫܦܪܬ ܩܕܡ ܫܡܫܘܢ. * ܘܗܦܟ ܒܬܪ
ܝܘܡܬܐ ܠܡܣܒܗ̇. ܘܐܬܦܢܝ ܠܡܚܙܐ
ܫܠܕܐ ܕܐܪܝܐ. ܘܗܐ ܫܘܪܒܐ ܕܕܒܘܪܝܬܐ
ܒܦܘܡܗ ܕܐܪܝܐ. ܘܕܒܫܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ.
9 * ܘܐܦܩܗ ܡܢ ܦܘܡܗ. ܘܐܙܠ ܟܕ ܐܙܠ
ܗܘܐ ܘܐܟܠ. ܘܐܙܠ ܠܘܬ ܐܒܘܗܝ ܘܠܘܬ
ܐܡܗ ܕܝܠܗ. ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܘܐܟܠܘ.
ܘܠܐ ܐܚܘܝ ܐܢܘܢ ܕܡܢ ܫܠܕܗ ܕܐܪܝܐ ܐܦܩܗ
10 ܠܕܒܫܐ. * ܘܢܚܬ ܐܒܐ ܕܝܠܗ ܠܘܬ
ܐܢܬܬܐ. ܘܥܒܕ ܬܡܢ ܫܡܫܘܢ ܡܫܬܝܐ
÷ܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ.↙ ܡܛܠ ܕܗܟܢܐ
11 ܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܥܠܝܡܐ. * ܘܗܘܐ ܕܟܕ
ܕܚܠܝܢ ܗܘܘ ÷ܐܢܘܢ(↙) ܡܢܗ.
ܐܩܝܡܘ ܠܗ ܬܠܬܝܢ ܚܒܪܐ. ܘܐܝܬܝܗܘܢ
12 ܗܘܘ ܥܡܗ. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܫܡܫܘܢ.
ܐܚܘܕ ܗܟܝܠ ܠܟܘܢ ܡܬܠܐ. ܘܐܢ
※ܡܚܘܝܢ ܬܚܘܘܢܢܝ ܠܗ̇ ܠܡܬܠܐ:

V. 11. ÷ܐܢܘܢ) Obelus mendosus videri possit, quum Græce αὐτούς suffixo Hebr. ם_ in כראותם respondeat. Deleri tamen non potest, Paulus enim αὐτούς non transtulisset, nisi signum criticum ut in versione exprimeretur postulasset (cfr. Diss. § 21. 1.); nec in Lemniscum corrigi posse videtur, quia omnes codd., qui eandem habent versionem atque cod. Gr. Pauli (XXXIV codd. Holm., *Esc.*, *Compl.* et *Ald.*), αὐτούς exhibent. Videntur igitur tres illi interpretes nullum suffixum Hebraice legisse.

V. 6. οὔτε) codd. aut καί aut οὐδέ (ܐܦܠܐ) habent. — V. 9. ἔσθων) ἐσθίων

ἀπαγγείλητέ μοι τὸ πρόβλημα, ἐν
ταῖς ἑπτὰ ἡμέραις τοῦ πότου ※καὶ
※εὕρητε:, δώσω ὑμῖν τριάκοντα σιν-
δόνας, καὶ τριάκοντα στολὰς ※ἱμα-
13 ※τίων:˙ * καὶ ἐὰν μὴ δυνηθῆτε
ἀπαγγεῖλαι αὐτό μοι, καὶ δώσετε
ὑμεῖς ἐμοὶ τριάκοντα σινδόνας, καὶ
τριάκοντα στολὰς ἱματίων· καὶ εἶπον
αὐτῷ· προβάλου τὸ πρόβλημά σου,
14 καὶ ἀκουσόμεθα αὐτοῦ· * καὶ εἶπεν
αὐτοῖς· ἐκ τοῦ ἔσθοντος ἐξῆλθε βρῶ-
σις· καὶ ἐξ ἰσχυροῦ, ἐξῆλθε γλυκύ.
Καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν εἰπεῖν τὸ πρό-
15 βλημα ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. * Καὶ ἐγέ-
νετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ, καὶ εἶπαν
τῇ γυναικὶ Σαμψών· ἀπάτησον δὴ
τὸν ἄνδρα σου, καὶ ἀπαγγειλάτω
σοι σὺν τὸ πρόβλημα, μήποτε ἐμπυ-
ρίσωμέν σε καὶ τὸν οἶκον τοῦ πα-
τρός σου ἐν πυρί· ἢ πτωχεῦσαι ἐκα-
16 λέσατε ἡμᾶς; * καὶ ἔκλαυσεν ἡ γυνὴ
Σαμψὼν ἐπ' αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐ-
τῷ· ※πλὴν: μεμίσηκάς με, καὶ οὐκ
ἠγάπηκάς με· ὅτι τὸ πρόβλημα ὃ
προεβάλου τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ μου,
καὶ ἐμοὶ, οὐκ ἀπήγγειλας αὐτό· καὶ
εἶπεν αὐτῇ ÷Σαμψών:˙ ἰδοὺ τῷ
πατρί μου καὶ τῇ μητρί μου, οὐκ

ܒܫܒܥܐ ܝܘܡ̈ܐ ܕܡܫܬܝܐ ※ܘܬܫܟܚܘܢ.܊
ܐܬܠ ܠܟܘܢ ܬܠܬܝܢ ܣ̈ܕܢܐ ܘܬܠܬܝܢ
ܐܣ̈ܛܠܐ ※ܕܢ̈ܚܬܐ.܊ * ܘܐܢ ܠܐ ܬܫܟܚܘܢ 13
ܠܡܚܘܝܘܬܗ ܠܝ. ܐܦ ܬܬܠܘܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܝ ܬܠܬܝܢ ܣ̈ܕܢܐ. ܘܬܠܬܝܢ ܐܣ̈ܛܠܐ
ܕܢ̈ܚܬܐ. ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܐܡܪ ܠܡܬܠܐ
ܕܝܠܟ. ܘܢܫܡܥܝܗ̇. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. 14
ܡܢ ܐܟܘܠܐ ܢܦܩ ܐܟܘܠܐ. ܘܡܢ ܚܣܝܢܐ
ܢܦܩ ܚܠܝܐ.܀. ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ ܠܡܚܘܝܘܬܗ
ܠܡܬܠܐ ܒܬܠܬܐ ܝܘܡ̈ܬܐ.܀ * ܘܗܘܐ 15
ܒܝܘܡܐ ܪܒܝܥܝܐ. ܘܐܡܪܘ ܠܐܢܬܬܗ
ܕܫܡܫܘܢ. ܐܛܥܝ ܗܟܝܠ ܠܓܒܪܟܝ
ܘܢܚܘܐ(.) ܗܘܝܘ ܠܟܝ ܠܡܬܠܐ.
ܕܠܡܐ ܢܘܩܕ ܘܠܒܝܬܐ ܕܐܒܘܟܝ
ܒܢܘܪܐ. ܐܘ ܠܡܬܡܣܟܢܘ ܩܪܝܬܘܢ
ܠܢ. * ܘܒܟܬ ܐܢܬܬܗ ܕܫܡܫܘܢ 16
ܥܠܘܗܝ ܘܐܡܪܐ ܠܗ. ※ܒܪܡ܊
ܣܢܝܬܢܝ ܘܠܐ ܪܚܡܬܢܝ. ܡܛܠ ܕܠܡܬܠܐ
ܗ̇ܘ ܕܐܡܬܠܬ ܠܒ̈ܢܝܐ ܕܥܡܐ ܕܝܠܝ ܐܦ
ܠܝ ܠܐ ܚܘܝܬܗ. ܘܐܡܪ ܠܗ̇ ÷ܫܡܫܘܢ.܊
ܗܐ ܠܐܒܝ ܘܠܐܡܐ ܕܝܠܝ ܠܐ ܚܘܝܬܗ.܊

V. 14. ܚܣܝܢܐ) Cod. plur. ܚܣ̈ܝܢܐ, quod correxi, quia *Barhebræus* ab Holm. laudatus sing: „et de *forti*" exhibet. Omnes codd. Græci cum textu Hebr. sing. *ἰσχυροῦ* habent. — V. 15. ܘܐܡܪܘ) Cod: ܘܐܡܪ

V. 13. *ἀναγγεῖλαι αὐτό*) omnes fere codd. *αὐτό* omittunt, unus tantum cod. et *Ald*: *αὐτὸ ἀπαγγεῖλαι* habent. — V. 14. *ἔσθοντος*) *ἐσθίοντος* — *ib. εἰπεῖν*) omnes codd: *ἀπαγγεῖλαι* — V. 15. *ἐμπυρίσωμεν*) *κατακαύσωμεν*

19

ἀπήγγειλα ÷αὐτό:· καὶ σοὶ ἀπαγ-
17 γελῶ αὐτό; * καὶ ἔκλαυσεν ἐπ' αὐ-
τὸν ἐπὶ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας ἐν αἷς ἦν
ἐν αὐταῖς ὁ πότος· καὶ ἐγένετο ἐν
τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἀπήγγει-
λεν αὐτῇ ὅτι παρηνόχλησεν αὐτόν·
καὶ ἀπήγγειλεν αὐτὸ καὶ αὐτὴ τοῖς
18 υἱοῖς τοῦ λαοῦ αὐτῆς· * καὶ εἶπαν
αὐτῷ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἐν τῇ
ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ πρὶν δῦναι τὸν
ἥλιον· τί γλυκύτερον μέλιτος, καὶ τί
ἰσχυρότερον λέοντος; καὶ εἶπεν αὐ-
τοῖς ÷Σαμψών:· εἰ μὴ καταδαμά-
σατε τὴν δάμαλίν μου, οὐκ ἂν εὕ-
19 ρετε τὸ πρόβλημά μου· * καὶ κατεύ-
θυνεν ἐπ' αὐτὸν τὸ πνεῦμα Κυρίου,
καὶ κατέβη εἰς Ἀσκάλωνα· καὶ ἔπαι-
σεν ἐκεῖθεν τριάκοντα ἄνδρας, καὶ
ἔλαβε τὰς στολὰς ※αὐτῶν:, καὶ
ἔδωκε τοῖς ἀπαγγείλασι τὸ πρόβλη-
μα. Καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ ÷Σαμ-
÷ψὼν:, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν οἶκον
20 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· * καὶ συνῴκη-
σεν ἡ γυνὴ Σαμψὼν, τῷ νυμφα-
γωγῷ αὐτοῦ ὃς ἦν ἑταῖρος αὐτοῦ.

17 ܠܟܝ ܐܚܘܝܘܗܝ. * ܘܒܟܬ ܥܠܘܗܝ
ܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ ܗܠܝܢ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
ܒܗܘܢ ܡܫܬܝܐ. ܘܗܘܐ ܒܝܘܡܐ ܫܒܝܥܝܐ.
ܘܚܘܝܬܗ ܡܛܠ ܕܐܠܨܬܗ. ܘܐܚܘܝܬܗ ܐܦ
18 ܗܝ ܠܒܢܝܐ ܕܥܡܐ ܕܝܠܗ. * ܘܐܡܪܘ
ܠܗ ܓܒܪܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܝܥܝܐ
ܩܕܡ ܕܢܥܪܘܒ ܫܡܫܐ. ܡܢܘ ܕܚܠܐ ܝܬܝܪ
ܡܢ ܕܒܫܐ. ܘܡܢܘ ܕܚܣܝܢ ܝܬܝܪ ܡܢ
ܐܪܝܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ÷ܫܡܫܘܢ↙. ܐܠܘ
ܠܐ ܒܩܛܘܪܬܗ ܠܥܓܠܬܐ ܕܝܠܝ. ܠܐ
ܡܫܟܚܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܠܚܝܕܬܐ ܕܝܠܝ.
19 * ܘܫܪܬ ܥܠܘܗܝ ܪܘܚܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܢܚܬ
ܠܐܫܩܠܘܢ. ܘܩܛܠ ܡܢ ܬܡܢ ܬܠܬܝܢ
ܓܒܪܐ. ܘܢܣܒ ܠܐܣܛܠܐ ※ܕܝܠܗܘܢ↙
ܘܝܗܒ ܠܗܠܝܢ ܕܐܚܘܝܘ ܠܚܝܕܬܐ. ܀ .
ܘܐܬܚܡܬ ܒܪܘܓܙܐ ÷ܫܡܫܘܢ↙
20 ܘܣܠܩ ܠܒܝܬܐ ܕܐܒܐ ܕܝܠܗ. * ܘܐܬܢܣܒܬ
ܐܢܬܬܗ ܕܫܡܫܘܢ. ܠܡܢ ܫܘܫܒܝܢܗ
ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܚܒܪܐ ܕܝܠܗ.

CAP. XV.

1 Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας, ἐν
ἡμέραις θερισμοῦ πυρῶν, καὶ ἐπ-
εσκέψατο Σαμψὼν τὴν γυναῖκα αὐ-

1 ܘܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪ ܝܘܡܬܐ: ܒܝܘܡܬܐ
ܕܚܨܕܐ ܕܚܛܐ. ܘܣܥܪܗ ܫܡܫܘܢ ܠܐܢܬܬܐ

V. 19. ܬܠܬܝܢ) Cod: ܠܬܠܬܝܢ, quod τοὺς τριάκοντα sonaret.

V. 16. ἀπαγγελῶ αὐτό) in nullo cod. αὐτό extat. — V. 17. ἐπὶ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας) ἐν ταῖς ἑπτὰ ἡμέραις — ib. καὶ ἀπήγγειλεν αὐτὸ καὶ αὐτή) omnes codd: καὶ αὐτὴ ἀπήγγειλε, quibus verbis in VII codd. adjicitur τὸ πρόβλημα, in uno αὐτό. — V. 18. πρὶν δῦναι) πρὸ τοῦ δῦναι — ib. τὴν δάμαλίν μου) μοῦ τὴν δάμαλιν — V. 19. ἔπαισεν) ἐπάταξεν

τοῦ, ἀγαγὼν ἔριφον αἰγῶν· καὶ εἶ-
πεν εἰςελεύσομαι πρὸς τὴν γυναῖκά
μου εἰς τὸν κοιτῶνα· καὶ οὐκ ἀφῆκεν
2 αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτῆς εἰςελθεῖν· * καὶ
εἶπεν ὁ πατὴρ αὐτῆς· εἰπὼν εἶπον,
ὅτι μισῶν ἐμίσησας αὐτήν· καὶ ἔδωκα
αὐτὴν, τῷ συνεταίρῳ σου· οὐκ ἰδοὺ
ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς ἡ νεωτέρα, κρείσσων
αὐτῆς ἐστίν; ἔστω σοι δὴ ἀντὶ αὐ-
3 τῆς· * καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαμψών·
ἠθῴωμαι τὸ ἅπαξ ἀπὸ τῶν ἀλλοφύ-
λων, ὅτι ποιῶ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν κακά·
4 * καὶ ἐπορεύθη Σαμψὼν καὶ συν-
έλαβε τριακοσίας ἀλώπεκας· καὶ ἔλαβε
λαμπάδας, καὶ συνέδησεν κέρκον
πρὸς κέρκον· καὶ ἔθηκε λαμπάδα
μίαν ἀναμέσον δύο κέρκων ἐν τῷ
5 μέσῳ, * καὶ ἐξῆψεν πῦρ ἐν ταῖς λαμ-
πάσι, καὶ ἐξαπέστειλεν εἰς τὰ δράγ-
ματα τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ἐνεπύ-
ρισε ⁘τοὺς στάχυας καὶ τὰ προ-

ܕܒܠܗ̇. ܗܘ ܐܝܬܝ ܓܕܝܐ ܕܥܙܐ. ܘܐܡܪ ܐܥܘܠ
ܠܘܬ ܐܢܬܬܝ ܕܒܝܬ ܡܫܟܒܐ. ܘܠܐ ܐܫܒܩܗ
ܐܒܐ ܕܒܠܗ̇ ܠܡܥܠ. * ܘܐܡܪ ܐܒܐ ܕܒܠܗ̇. 2
ܡܐܡܪ ܐܡܪܬ. ܕܡܣܢܐ ܣܢܝܬܗ̇.
ܘܝܗܒܬܗ̇ ܠܚܒܪܟ ܕܝܠܟ. ܠܐ ܗܐ ܚܬܗ̇
ܗܝ ܕܙܥܘܪܐ: ܕܡܝܬܪܐ ܡܢܗ̇ ܐܝܬܝܗ̇.
ܬܗܘܐ ܠܟ ܚܠܦܝܗ̇. * ܘܐܡܪ 3
ܠܗ ܫܡܫܘܢ. ܐܚܣ ܐܢܐ ܚܕܐ ܙܒܢ ܡܢ
ܐܠܘܦܘܠܐ. ܡܛܠ ܕܥܒܕ ܐܢܐ ܐܢܐ
ܥܡܟܘܢ ܒܝܫܬܐ. * ܘܐܙܠ ܫܡܫܘܢ ܘܨܕ 4
ܬܠܬܡܐܐ ܬܥܠܐ. ܘܢܣܒ ܠܡܦܐܕܐ.
ܘܐܣܪ ܕܘܢܒܐ ܠܘܬ ܕܘܢܒܐ. ܘܣܡ
ܠܡܦܐܕܐ ܚܕ ܒܝܬ ܬܪܝܢ ܕܘܢܒܐ
ܒܡܨܥܬܐ. * ܘܐܕܠܩ ܢܘܪܐ ܒܠܡܦܐܕܐ. 5
ܘܫܕܪ ܒܟܢܫܐ ܕܐܠܘܦܘܠܐ. ܘܐܘܩܕ
÷ܫܒܠܐ ܠܚܩܠܐ ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܡܩܕܡ

Cap. XV. V. 1. ܐܝܬܝ) Cod: ܐܝܬܝ — V. 2. ܣܢܝܬܗ̇) Cod: ܣܢܝܬܗ — V. 5. ܘܐܘܩܕ ÷ܫܒܠܐ) Cod: ܘܐܘܩܕ ܫܒܠܐ ⁜ (hoc uno loco Asteriscus erectus pingitur, omnibus aliis locis propensus est). In cod. *Sarav.* ab Holm. in Appendice citato verba τοὺς στάχ. κ. τ. προτεθερισμένα Lemnisco (÷) notata sunt, et nihil est in textu Hebr., quod iis respondeat. Codd. Græci in his verbis afferendis magnopere discrepant; XVI codd et *Compl.* omnia habent, XVIII codd. et *Ald.* τοὺς στάχυας solum, unus τὰ προτεθερισμένα solum. Verba ἀπὸ ... ἑστῶτος, quæ sequuntur, sine dubio ab initio Asterisco signata fuerunt, utpote versionem Theodotionis (vid. Hex. Montf.) exhibentia accuratiorem, quam verba præcedentia. Similis insertionis exempla habeas Jer. 27, 18, 28, 3. 4, cfr. 29, 20. 30, 17 al. —

Cap. XV. V. 1. ἀγαγών) Similiter verss. *Armen.* et *Georg.* (ἦγεν); codd. Gr. hexaplares φέρων habent, quod ܗܘ ܡܫܩܠ sonaret (vulgati: ἐν ἐρίφῳ) — V. 3. ἠθῷωμαι) omnes codd. hex. versionem Theodotionis ἀθῷός εἰμι exhibent, unde forsitan in textu Syr. ܐܚܣ ܐܝܬܝ pro ܐܚܣ ܐܢܐ legendum sit.

÷τεθερισμένα :, ἀπὸ στοιβῆς καὶ ἕως
τοῦ ἑστῶτος, καὶ ἕως ἀμπελῶνος καὶ
6 ἐλαίας. * Καὶ εἶπαν οἱ ἀλλόφυλοι·
τίς ἐποίησε ταῦτα; καὶ εἶπαν, Σαμ-
ψὼν ὁ γαμβρὸς τοῦ Θαμνάθ, ὅτι
ἔλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἔδω-
κεν αὐτὴν τῷ συνεταίρῳ αὐτοῦ. Καὶ
ἀνέβησαν οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ ἐνεπύ-
ρισαν αὐτὴν, καὶ τὴν οἰκίαν τοῦ πα-
7 τρὸς αὐτῆς ἐν πυρί. * Καὶ εἶπεν
αὐτοῖς Σαμψών· ἐὰν ποιήσητε οὕ-
τως, οὐκ εὐδοκήσω· ἀλλὰ τὴν ἐκδίκη-
σίν μου, ἐξ ἑνὸς, καὶ ἐξ ἑκάστου
8 ὑμῶν παιήσομαι· * καὶ ἐπάταξεν
αὐτοὺς κνήμην ἐπὶ μηρὸν, πληγὴν
μεγάλην. Καὶ κατέβη καὶ κατῴκει
παρὰ τῷ χειμάῤῥῳ ἐν τῷ σπηλαίῳ
9 Ἠτάμ. * Καὶ ἀνέβησαν οἱ ἀλλό-
φυλοι, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὸν Ἰού-
10 δαν, καὶ ἐξεῤῥίφησαν ἐν Λεχί· * καὶ
εἶπον ÷αὐτοῖς πᾶς: ἀνὴρ Ἰούδα·
ἵνα τί ἀνέβητε ἐφ' ἡμᾶς; καὶ εἶπαν
÷οἱ ἀλλόφυλοι:· δῆσαι τὸν Σαμ-
ψὼν ※ἀνέβημεν :, καὶ ποιῆσαι αὐτῷ,

ܚܨܝ̈ܕܐ.(↙) ܡܢ ܓܕܫܐ ܘܥܕܡܐ ܠܗܝ
ܕܩܝܡܐ ܘܥܕܡܐ ܠܟܪܡܐ ܘܠܙܝܬܐ. ܀ .
6 * ܘܐܡܪܘ ܐܠܘܦܘܠܐ. ܡܢܘ ܥܒܕ
ܗܠܝܢ. ܘܐܡܪܘ ܫܡܫܘܢ ܚܬܢܐ ܕܬܡܢܬ.
ܡܛܠ ܕܢܣܒ ܠܐܢܬܬܐ ܕܝܠܗ ܘܝܗܒܗ̇
ܠܚܒܪܗ. ܀ . ܘܣܠܩܘ ܐܠܘܦܘܠܐ.
ܘܐܘܩܕܘܗ̇ ܠܗ̇ ܘܠܒܝܬܐ ܕܐܒܘܗ̇ ܕܝܠܗ̇
7 ܒܢܘܪܐ. ܀ . * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܫܡܫܘܢ.
ܐܢܘ ܕܥܒܕܝܢ ܗܟܢܐ. ܠܐ ܡܬܪܥܐ ܐܢܐ.
ܐܠܐ ܬܒܥܬܐ ܕܝܠܝ. ܡܢ ܚܕ ܘܡܢ ܟܠ
8 ܚܕ ܡܢܟܘܢ ܐܬܒܥ. * ܘܡܚܐ ܐܢܘܢ ܡܚܐ
ܥܠ ܥܛܡܐ. ܡܚܘܬܐ ܪܒܬܐ. ܀ . ܘܢܚܬ
ܘܝܬܒ ܗܘܐ ܠܘܬ ܢܚܠܐ ܒܡܥܪܬܐ
9 ܕܥܛܡ. ܀ . * ܘܣܠܩܘ ܐܠܘܦܘܠܐ
ܘܫܪܘ ܥܠ ܝܗܘܕܐ. ܘܐܬܦܫܛܘ ܒܠܚܝ.
10 * ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ ܟܠܗ↙ ܓܒܪܐ ܕܝܗܘܕܐ.
ܡܛܠ ܡܢܐ ܣܠܩܬܘܢ ܥܠܝܢ. ܘܐܡܪܘ
÷ܐܠܘܦܘܠܐ↙. ܠܡܐܣܪܗ ܠܫܡܫܘܢ
※ܣܠܩܢܢ.↙ ܘܠܡܥܒܕ ܠܗ ܒܗ ܗܘ

V. 5. ܕܩܝܡܐ) Cod: ܕܩܝܡܐ. — V. 6. ܘܐܡܪܘ *posterius*) Cod. ܘܐܡܪ habet. — V. 10. ↙ܠܗܘܢ ܟܠܗ) Lemniscum inserui ex cod. *Sarav.*, præter quem XVI codd., *Compl.* et *Ald.* αὐτοῖς πᾶς exhibent. — *ib.* ↙ܐܠܘܦܘܠܐ ÷) Cod: ↙ܐܠܘܦܘܠܐ ÷ — *ib.* ↙ܣܠܩܢܢ※) Metobelum Codex exhibet, et vix dubitari potest quin signum, ad quod referatur, Asteriscus sit et ad hoc solum verbum pertineat, quum Græce ἀνέβημεν (pro quo textus Hebr. עָלִינוּ habet) unicum sit verbum, quod in codd. (IX) desideratur.

V. 5. ἕως τοῦ ἑστῶτος) in nullo cod. extat Articulus τοῦ, quem fortasse necesse non est in versione retineamus, cfr. Diss. § 36. Ann. V. fin. — V. 6 γαμβρός) νυμφίος — *ib.* Θαμνάθ) sic cod. Gr. Pauli; Pesch. ܠܬܡܢܬ. — V. 7. καὶ ἐξ ἑκάστου) ἐξ in nullo cod. legitur. — *ib.* παιήσομαι) sic suspicor Paulum in suo cod. legisse pro ποιήσομαι, quod codd. hex. habent, nisi forte in textu Syr. ܐܬܒܥ in ܐܥܒܕ corrigendum est. Possit etiam verti: πατάξω.

11 ὃν τρόπον ἐποίησεν ἡμῖν· * καὶ
κατέβησαν τρισχίλιοι ἄνδρες ἐξ Ἰούδα
ἐπὶ τὴν ὀπὴν τῆς πέτρας Ἠτάμ·
καὶ εἶπον πρὸς Σαμψών· οὐκ οἶδας
ὅτι ἄρχουσιν ἡμῶν οἱ ἀλλόφυλοι;
καὶ ἵνα τί ταῦτα ἐποίησας ἡμῖν;
καὶ εἶπεν αὐτοῖς ÷ Σαμψών:· καθ-
ὼς ἐποίησαν ἡμῖν, οὕτως ἐποίησα
12 αὐτοῖς· * καὶ εἶπον αὐτῷ· τοῦ δῆσαί
σε κατέβημεν, τοῦ παραδοῦναί σε
εἰς χεῖρας τῶν ἀλλοφύλων. Καὶ εἶπεν
αὐτοῖς Σαμψών· ὀμόσατέ μοι ÷ μὴ
÷ ἀποκτεῖναί με ὑμεῖς, καὶ παρά-
÷ δοτέ με αὐτοῖς:· μήποτε ἀπαντή-
13 σητε ἐν ἐμοὶ ὑμεῖς· * καὶ ὤμοσαν
αὐτῷ λέγοντες, οὐχί· ἀλλὰ δεσμῷ
δήσομέν σε καὶ παραδώσωμέν σε εἰς
χεῖρας αὐτῶν· θανάτῳ δὲ οὐ θανα-
τώσωμέν σε· καὶ ἔδησαν αὐτὸν ἐν
δυσὶ καλωδίοις καινοῖς, καὶ ἀνήγα-
14 γον αὐτὸν ἐκ τῆς πέτρας. * Καὶ
αὐτὸς ἦλθεν ἕως σιαγόνος· καὶ οἱ
ἀλλόφυλοι ἠλάλαξαν εἰς ἀπάντησιν
αὐτοῦ, ÷ καὶ ἔδραμον εἰς συνάντη-
÷ σιν αὐτοῦ:· καὶ κατεύθυνεν ἐπ'
αὐτὸν πνεῦμα Κυρίου, καὶ ἐγένετο
τὰ καλώδια τὰ ἐν τοῖς βραχίοσιν

ܐܝܟܢܐ ܕܥܒܕ ܠܢ. * ܘܢܚܬܘ ܬܠܬܐ ܐܠܦܝܢ 11
ܓܒܪ̈ܐ ܡܢ ܝܗܘܕܐ ܥܠ ܚܘܪܐ ܕܫܘܥܐ
ܕܥܝܛܡ. ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܠܫܡܫܘܢ. ܠܐ
ܝܕܥ ܐܢܬ ܕܡܫܠܛܝܢ ܥܠܝܢ ܐܠܘܦܘܠܐ
ܡܢܟܪ̈ܝܐ. ܘܡܛܠ ܡܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕܬ
ܠܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ÷ ܫܡܫܘܢ↙. ܐܝܟܢܐ
ܕܥܒܕܘ ܠܝ ܗܟܢܐ ܥܒܕܬ ܠܗܘܢ.
* ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܠܡܐܣܪܟ ܢܚܬܢ. 12
ܠܡܫܠܡܘܬܟ ܠܗ ܒܐܝܕ̈ܝ ܐܠܘܦܘܠܐ
ܡܢܟܪ̈ܝܐ. ∴ . ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܫܡܫܘܢ.
ܝܡܘ ܠܝ ÷ ܕܠܐ ܬܩܛܠܘܢܢܝ ܐܢܬܘܢ ܠܝ
÷ ܐܢܬܘܢ. ܘܬܫܠܡܘܢܢܝ ܠܗܘܢ(↙).
ܕܠܡܐ ܬܦܓܥܘܢ ܒܝ ܐܢܬܘܢ. * ܘܝܡܘ 13
ܠܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܠܐ. ܐܠܐ ܡܐܣܪ ܢܐܣܪܟ
ܘܢܫܠܡܘܢܟ ܒܐܝܕ̈ܝܗܘܢ. ܡܩܛܠܘ
ܕܝܢ ܠܐ ܢܩܛܠܘܢܟ. ܘܐܣܪܘܗܝ ܒܬܪܬܝܢ
ܚܒ̈ܠܐ ܚܕ̈ܬܐ. ܘܐܣܩܘܗܝ ܡܢ ܟܐܦܐ. ∴ .
* ܘܗܘ ܐܬܐ ܥܕܡܐ ܠܠܘܥܐ. ܘܐܠܘܦܘܠܐ 14
ܡܢܟܪ̈ܝܐ ܐܝܠܠܘ ܠܦܘܓܥܗ. ÷ ܘܪܗܛܘ
÷ ܠܐܘܪܥܗ↙. ܘܐܬܛܪܝܘ ܥܠܘܗܝ ܪܘܚܐ
ܕܡܪܝܐ. ܘܗܘܘ ܚܒ̈ܠܐ ܗܠܝܢ ܕܒܕܪ̈ܥܘܗܝ

V. 12. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ .. ÷ ܕܠܐ) Cod. Obelum jam ante ܘܐܡܪ exaratum habet, quod emendavi, quia in cod. *Sarav.* verba μὴ .. με αὐτοῖς signo ÷, quod et Obelum et Lemniscum significare videtur, notata sunt, et quæ verbis ܘܐܡܪ .. ܠܗ respondent, in textu Hebr. vix unquam defuisse possunt. — V. 14. ÷ ܘܪܗܛܘ ܠܐܘܪܥܗ↙) Obelum ex cod. *Sarav.* inserui, qui ÷ habet, quod signum h. l. Obelum esse inde patet, quod omnes fere codd. verba καὶ ἔδραμον .. αὐτοῦ exhibent.

V. 11. ἄρχουσιν) κυριεύουσιν — V. 13. ἀνήγαγον) ἀνήνεγκαν

αὐτοῦ, ὡσεὶ στυππίον ἡνίκα ἐὰν
ὀσφρανθῇ ἐν πυρί· καὶ διελύθησαν οἱ
δεσμοὶ ἀπὸ τῶν βραχιόνων αὐτοῦ·
15 * καὶ εὗρε σιαγόνα ὄνου ἐξεῤῥιμμέ-
νην, καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ,
καὶ ἔλαβεν αὐτήν· καὶ ἀπέκτεινεν ἐν
16 αὐτῇ, χιλίους ἄνδρας· * καὶ εἶπε
Σαμψών· ἐν σιαγόνι ὄνου, ἐξαλεί-
φων ἐξήλειψα αὐτούς· ὅτι ἐν τῇ σια-
γόνι τοῦ ὄνου, ἀπέκτεινα χιλίους ἄν-
17 δρας· * καὶ ἐγένετο ἡνίκα συνετέλεσε
λαλῶν, καὶ ἔῤῥιψε τὴν σιαγόνα ἀπὸ
τῆς χειρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐκάλεσε τὸν
τόπον ἐκεῖνον ἀναίρεσις σιαγόνος·
18 * καὶ ἐδίψησε, σφόδρα· καὶ ἐβόησε
πρὸς Κύριον, καὶ εἶπε· σὺ ἔδωκας
ἐν τῇ χειρὶ τοῦ δούλου σου σὺν τὴν
σωτηρίαν τὴν μεγάλην ταύτην· καὶ
νῦν ἀποθανοῦμαι ἐν δίψει, καὶ ἐμ-
πεσοῦμαι ἐν χειρὶ τῶν ἀπεριτμήτων
19 ÷τούτων:; * καὶ ἤνοιξεν ὁ Θεὸς τὸ
τραῦμα τῆς σιαγόνος, καὶ ἐξῆλθεν ἐξ
αὐτοῦ ὕδατα, καὶ ἔπιε· καὶ ἐπέστρε-
ψε τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ ἀνέψυξε·
διὰ τοῦτο ἐπεκλήθη τὸ ὄνομα αὐτῆς

ܕܝܠܗ. ܐܝܟ ܫܘܡܠܬܐ ܐܡܬܝ ܕܐܢ ܡܬܪܝܚܐ
ܒܢܘܪܐ. ܘܐܫܬܪܝܘ ܐܣܘܪܐ ܡܢ ܕܪܥܐ
15 ܕܝܠܗ. * ܘܐܫܟܚ ܦܟܐ ܕܚܡܪܐ ܕܫܕܐ.
ܘܫܛܚ ܠܐܝܕܗ ܕܝܠܗ ܘܢܣܒܗ. ܘܩܛܠ
16 ܒܗ ܐܠܦܐ ܓܒܪܐ. * ܘܐܡܪ ܫܡܫܘܢ.
ܒܦܟܐ ܕܚܡܪܐ ܡܫܝܚܐ ܡܫܚܬ ܐܢܘܢ.
ܡܛܠ ܕܒܦܟܐ ܕܚܡܪܐ ܩܛܠܬ ܐܠܦܐ
17 ܓܒܪܐ. * ܘܗܘܐ ܟܕ ܫܠܡ ܠܡܡܠܠܘ
ܘܫܕܝܗ ܠܦܟܐ ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܝܠܗ. ܘܩܪܐ
18 ܠܕܘܟܬܐ ܗܝ ܩܛܠܐ ܕܦܟܐ. * ܘܨܗܝ
ܛܒ. ܘܩܥܐ ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܘܐܡܪ. ܐܢܬ
ܝܗܒܬ ܒܐܝܕܐ ܕܥܒܕܟ ܠܦܘܪܩܢܐ ܪܒܐ
ܗܢܐ. ܘܗܫܐ ܐܡܘܬ ܒܨܗܝܐ: ܘܐܦܠ
19 ܒܐܝܕܐ ܕܠܐ ܓܙܝܪܐ ܗܠܝܢ.܆ * ܘܦܬܚ
ܐܠܗܐ ܠܡܚܘܬܐ ܕܦܟܐ. ܘܢܦܩܘ ܡܢܗ
ܡܝܐ ܘܐܫܬܝ. ܘܗܦܟܬ ܪܘܚܐ ܕܝܠܗ
ܘܐܬܢܦܫ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܬܩܪܝ ܫܡܐ
ܕܝܠܗ ܕܕܘܟܬܐ ܗܝ ܡܩܪܝܢܐ ܡܫܬܡܥܢܝܬܐ

V. 18. ܗܠܝܢ.܆) Cod. pro Lemnisco Asteriscum habet, quem correxi, quia VIII tantum codd. τούτων exhibent, et in textu Hebr. nihil est, quod huic voci respondeat. — V. 19. ܘܢܦܩܘ .. ܡܝܐ) Cod : ܘܢܦܩ .. ܡܝܐ

V. 14. ἡνίκα ἐάν) codd. aut ἐάν omnino omittunt, aut pro eo ἄν habent. — ib. ἐν πυρί) sic cod. Pauli sonuisse videtur; si cum codd. hex. πυρός legisset, sine dubio ܡܢ ܢܘܪܐ transtulisset. — V. 15. ἀπέκτεινεν) omnes codd: ἐπάταξεν. — V. 17. ἀναίρεσις) ἀναίρεσιν — V. 18. ἐν δίψει) τῷ δίψει — V. 19. ὕδατα) ὕδωρ — ib. τὸ ὄνομα αὐτῆς τοῦ τόπου ἐκείνου) codd: τὸ ὄν. αὐτῆς, vel τὸ ὄν. τοῦ τόπου ἐκ., unus τὸ ὄν. τοῦ τόπου αὐτῆς, nullus autem cod. lectionem nostram exhibet.

τοῦ τόπου ἐκείνου πηγὴ ἀντιλήπτρις ※ἥ ἐστι: σιαγόνος, ἕως τῆς ἡμέρας
20 ταύτης· * καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραὴλ ἐν ἡμέραις ἀλλοφύλων, εἴκοσιν ἔτη.

※ܗ̇ܝ ܕܐܝܬܝܗ̇(÷) ܕܦܟܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ
20 ܗܢܐ. * ܘܕܢ ܠܐܝܣܪܝܠ ܒܝܘ̈ܡܬܐ ܕܐܠܘܦܘܠܘܣ
ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ. ܀

CAP. XVI.

1 Καὶ ἐπορεύθη Σαμψὼν ÷ἐκεῖθεν: εἰς Γάζαν, καὶ εἶδεν ἐκεῖ γυναῖκα πόρνην, καὶ εἰςῆλθε πρὸς
2 αὐτήν· * καὶ ἀπηγγέλη τοῖς Γαζαίοις λέγοντες, ἥκει Σαμψὼν ἐνταῦθα· καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν καὶ ἐνήδρευσαν αὐτὸν ὅλην τὴν νύκτα ἐπὶ τὴν πύλην τῆς πόλεως· καὶ ἐκώφευσαν ὅλην τὴν νύκτα λέγοντες, ἕως φωτὸς τοῦ πρωῒ ÷μείνωμεν:,
3 καὶ ἀποκτείνωμεν αὐτόν· * καὶ ἐκοιμήθη Σαμψὼν, ἕως τοῦ μεσονυκτίου· καὶ ἀνέστη περὶ τὸ μεσονύκτιον, καὶ ἐπελάβετο τῆς θύρας τῆς πύλης τῆς πόλεως, καὶ τῶν δύο σταθμῶν, καὶ ἀνεβάστασεν αὐτὰς σὺν τῷ μοχλῷ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τῷ ὤμῳ αὐτοῦ, καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰς ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, ὅ ἐστιν

1 ܘܐܙܠ ܫܡܫܘܢ ܡܢ ܬܡܢ÷
ܠܥܙܐ. ܘܚܙܐ ܬܡܢ ܐܢܬܬܐ ܙܢܝܬܐ ܘܥܠ
2 ܠܘܬܗ̇. * ܘܐܬܚܘܝ ܠܥܙܝ̈ܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܐܬܐ
ܫܡܫܘܢ ܠܗܪܟܐ. ܘܚܕܪܘܗܝ ܘܟܡܢܘ
ܠܗ ܟܠܗ ܠܠܝܐ ܥܠ ܬܪܥܐ ܕܡܕܝܢܬܐ.
ܘܫܬܩܘ ܟܠܗ ܠܠܝܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܥܕܡܐ
ܠܢܘܗܪܐ ܕܨܦܪܐ ܢܩܘܘܐ(÷)
3 ܘܢܩܛܠܝܘܗܝ. * ܘܕܡܟ ܫܡܫܘܢ
ܥܕܡܐ ܠܦܠܓܗ ܕܠܠܝܐ. ܘܩܡ ܠܐܦ̈ܝ
ܦܠܓܗ ܕܠܠܝܐ. ܘܐܚܕ ܒܬܪܥܐ ܕܬܪܥܐ
ܕܡܕܝܢܬܐ: ܘܠܬܪ̈ܬܝܗܘܢ ܡܩ̈ܝܡܐ. ܘܫܩܠ
ܐܢܘܢ ܥܡ ܡܘܟܠܐ. ܘܣܡ ܥܠ ܟܬܦܐ
ܕܝܠܗ. ܘܐܣܩ ܐܢܘܢ ܥܠ ܡܪܘܡܬܐ
ܕܛܘܪܐ. ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܩܕܡ ܚܒܪܘܢ

Cap. XVI. V. 1. ܡܢ ܬܡܢ÷) Lemniscum ego inserui ex cod. *Sarav.*, præter quem XVI codd. et *Compl.* ἐκεῖθεν exhibent. — V. 2. ܢܩܘܘܐ) Cod: ܢܩܘܐ, quod correxi, quia XVII tantum codd., *Compl.* et *Ald.* μείνωμεν exhibent (in cod. *Sarav.* μείνωμεν signo ÷ notatur).

V. 19. πηγὴ ἀντιλήπτρις) aliter vix verti potest textus noster Syriacus; sed quum hæc lectio sensum parum bonum efficiat, et ab omnibus codd. Gr. et textu Hebr. discrepet, malim secundum codd. hexaplares ܡܥܕܪܢܝܬܐ corrigere in ܡܬܩܪܝܢܝܬܐ, h. e. ἐπίκλητος (codd. vulg: πηγὴ τοῦ ἐπικαλουμένου). — Cap. XVI. V. 2. ἐνταῦθα) ὧδε — ib. ἀποκτείνωμεν) φονεύσωμεν — V. 3. τῆς θύρας) omnes codd. cum Hebr. plur: τῶν θυρῶν, unde fortasse in textu Syr. ܒܬܪ̈ܥܐ legendum est. — ib. ὅ ἐστιν) τοῦ ὄντος

ἐπὶ πρόςωπον Χεβρών, καὶ ἔθηκεν
4 αὐτὰς ἐκεῖ. * Καὶ ἐγένετο μετὰ
ταῦτα, καὶ ἠγάπησε γυναῖκα ἐπὶ τοῦ
χειμάῤῥου Σωρήχ· καὶ ὄνομα αὐτῇ
5 Δαλιδά· * καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτὴν
οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων, καὶ
εἶπον αὐτῇ· ἀπάτησον αὐτὸν, καὶ
ἴδε ἐν τίνι ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἐστὶν ἡ
μεγάλη· καὶ ἐν τίνι δυνησόμεθα
πρὸς αὐτὸν καὶ δήσομεν αὐτὸν, ὥςτε
ταπεινῶσαι αὐτόν· καὶ ἡμεῖς δώσο-
μέν σοι ἀνὴρ χιλίους καὶ ἑκατὸν ἀρ-
6 γυρίου· * καὶ εἶπε Δαλιδὰ πρὸς
Σαμψών· ἀπάγγειλόν μοι ἐν τίνι ἡ
ἰσχύς σου ἡ μεγάλη, καὶ ἐν τίνι δε-
7 θήσῃ τοῦ ταπεινωθῆναί σε. * Καὶ
εἶπε πρὸς αὐτὴν Σαμψών· ἐὰν δή-
σητέ με ἐν ἑπτὰ νευραῖς ὑγραῖς μὴ
ἠρημωμέναις, καὶ ἀσθενήσω καὶ
8 ἔσομαι ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων· * καὶ
ἀνήνεγκαν αὐτῇ οἱ σατράπαι τῶν
ἀλλοφύλων, ἑπτὰ νευρὰς ὑγρὰς μὴ
ἠρημωμένας, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν
9 αὐταῖς· * καὶ τὸ ἔνεδρον αὐτοῦ, ἐκάθ-
ητο ἐν τῷ ταμείῳ· καὶ εἶπε πρὸς

ܕܚܒܪܘܢ ܘܣܡ ܐܢܘܢ ܬܡܢ. ܀ . * ܘܗܘܐ 4
ܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ. ܘܐܚܒ ܐܢܬܬܐ ܒܢܚܠܐ
ܕܣܘܪܝܩ. ܘܫܡܗ̇ ܠܗ̇ ܕܠܝܠܐ. * ܘܣܠܩܘ 5
ܠܘܬܗ̇ ܣܛܪ̈ܦܐ ܕܐܠܠܘܦܘܠܘܣ ܢܘܟܪ̈ܝܐ ܘܐܡܪܘ
ܠܗ̇. ܛܥܝܗܝ ܘܚܙܝ ܒܡܢܐ ܚܝܠܐ
ܕܝܠܗ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܪܒܐ. ܘܒܡܢܐ
ܢܫܟܚ ܠܘܬܗ ܘܢܐܣܪܝܘܗܝ. ܐܝܟ
ܕܢܡܟܟܝܘܗܝ. ܘܚܢܢ ܢܬܠ ܠܟܝ ܓܒܪܐ
ܐܠܦܐ ܘܡܐܐ ܕܟܣܦܐ. * ܘܐܡܪܬ ܕܠܝܠܐ 6
ܠܘܬ ܫܡܫܘܢ. ܐܚܘܝܢܝ ܒܡܢܐ ܗܘ
ܚܝܠܐ ܕܝܠܟ ܗܘ ܪܒܐ. ܘܒܡܢܐ ܬܬܐܣܪ
ܠܡܬܡܟܟܘ. ܀ . * ܘܐܡܪ ܠܘܬܗ̇ ܫܡܫܘܢ. 7
ܐܢ ܬܐܣܪܘܢܢܝ ܒܫܒܥܐ ܝܬ̈ܪܐ ܪ̈ܛܝܒܐ
ܠܐ ܚܪܘܒܝܢ. ܐܦ ܐܬܟܪܗ ܘܐܗܘܐ ܐܝܟ ܚܕ
ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ. * ܘܐܣܩܘ ܠܗ̇ ܣܛܪ̈ܦܐ 8
ܕܐܠܠܘܦܘܠܘܣ ܢܘܟܪ̈ܝܐ ܫܒܥܐ ܝܬ̈ܪܐ ܪ̈ܛܝܒܐ ܠܐ
ܚܪܘܒܝܢ ܘܐܣܪܬܗ ܒܗܝܢ. * ܘܟܡܐܢܐ 9
ܕܝܠܗ ܝܬܒ ܗܘܐ ܒܬܘܢܐ. ܘܐܡܪܬ

V. 7. ܚܪܘܒܝܢ) hoc verbum, nisi infra, v. 8, reverteret, correxissem in ܡܚܪ̈ܒܝܢ, quod fere constanter pro ἠρημωμένος (quod h. l. in plerisque codd. hex. legitur) adhibetur. An recte ܚܪܘܒܐ ἠρημωμένος verterim nescio, nullo enim alio loco hanc vocem videre memini, neque forma significationi passivæ favere videtur. — V. 9. ܕܝܠܗ) αὐτοῦ, quod huic voci (in XXI codd. et *Compl.*) Græce respondet, in cod. *Sarav.* Lemnisco (÷) notatur, quod nescio an rectum sit; pro αὐτοῦ enim codd. vulg. αὐτῇ habent, et utraque vox locum tenet vocis לָהּ in textu Hebr. Videtur αὐτοῦ primo in marg. pro αὐτῇ ut varia lectio sub Lemnisco adscriptum fuisse, et deinde, Lemnisco errore retento, locum vocis αὐτῇ in textu occupasse.

V. 5. ἀργυρίου) ἀργυρίους — V. 7. δήσητε) omnes codd: δήσωσι

αὐτόν, ἀλλόφυλοι ἐπὶ σὲ Σαμψών·
καὶ διέῤῥηξεν οὖν τὰς νευρὰς, ὃν τρό-
πον διασπᾶται τὸ κλῶσμα τὸ ἐκτε-
ταμένον, ἐν τῷ ὀσφρανθῆναι αὐτῷ
πῦρ· καὶ οὐκ ἐγνώσθη ἡ ἰσχὺς αὐ-
10 τοῦ· * καὶ εἶπε Δαλιδὰ πρὸς Σαμ-
ψών· ἰδοὺ παρελογίσω με· καὶ ἐλά-
λησας πρὸς μὲ ψεύδη· νῦν οὖν,
ἀπάγγειλον δή μοι ἐν τίνι δεθήσῃ·
11 * καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν· ἐὰν δεσμῷ
δήσωσί με ἐν ※ἑπτά: καλωδίοις και-
νοῖς ἐν οἷς οὐκ ἐγενήθη ἔργον, καὶ
ἀσθενήσω καὶ ἔσομαι ὡς εἷς τῶν
12 ἀνθρώπων· * καὶ ἔλαβεν ⁒αὐτῇ:
Δαλιδὰ καλώδια καινὰ καὶ ἔδησεν
αὐτὸν ἐν αὐτοῖς· καὶ εἶπε πρὸς αὐ-
τόν· οἱ ἀλλόφυλοι ἐπὶ σὲ Σαμψών·
καὶ τὸ ἔνεδρον ἐκάθητο ἐν τῷ τα-
μείῳ· καὶ διέσπασεν αὐτὰ ἀπὸ τῶν
13 βραχιόνων αὐτοῦ, ὡσεὶ ῥάμμα. * Καὶ
εἶπε Δαλιδὰ πρὸς Σαμψών· ἕως
νῦν παρελογίσω με, καὶ ἐλάλησας
πρὸς μὲ ψεύδη· ἀνάγγειλον ※δή:

ܠܗܘ(.) ܐܠܘܦܘܠܐ ܥܠܝܟ ܫܡܫܘܢ
ܫܡܫܘܢ. ܘܦܣܩ ܗܟܝܠ ܠܝ̈ܬܪ̈ܐ. ܒܗܘ
ܐܝܟ ܕܡܬܦܣܩ ܚܘܛܐ ܗܘ ܕܡܬܡܬܚ.
ܡܐ ܕܡܪܝܚ ܒܗ ܢܘܪܐ. ܘܠܐ ܐܬܝܕܥ ܚܝܠܐ
ܕܝܠܗ. * ܘܐܡܪܬ ܕܠܝܠܐ ܠܘܬ ܫܡܫܘܢ. 10
ܗܐ ܐܛܥܝܬ ܒܝ. ܘܡܠܠܬ ܥܡ ܠܘܬܝ
ܕܓ̈ܠܬܐ. ܗܫܐ ܗܟܝܠ ܐܘܕܥܝܢܝ ܒܡܢܐ
ܡܬܐܣܪ ܐܢܬ. * ܘܐܡܪ ܠܗ̇. ܐܢ ܗܘ 11
ܕܐܣܪܝܢ ܠܝ ܒܐܣܘܪܐ ※ܒܫܒܥܐ: ܚܒ̈ܠܐ
ܚܕ̈ܬܐ ܕܒܗܘܢ ܠܐ ܗܘܐ ܥܒܕܐ. ܐܦ ܐܬܡܚܠ
ܘܐܗܘܐ ܐܝܟ ܚܕ ܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ. * ܘܢܣܒܬ 12
ܠܗ̇ ⁒: ܕܠܝܠܐ ܚܒ̈ܠܐ ܚܕ̈ܬܐ ܘܐܣܪܬܗ
ܒܗܘܢ. ܘܐܡܪܬ ܠܗ. ܐܠܘܦܘܠܐ ܥܠܝܟ
ܫܡܫܘܢ.. ܘܟܡܐܢܐ ܝܬܒ ܗܘܐ
ܒܬܘܢܐ. ܘܦܣܩ ܐܢܘܢ ܡܢ ܕܪ̈ܥܘܗܝ.
ܐܝܟ ܚܘܛܐ. ⁘ . * ܘܐܡܪܬ ܕܠܝܠܐ ܠܘܬ 13
ܫܡܫܘܢ. ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ ܐܛܥܝܬ ܒܝ.
ܘܡܠܠܬ ܠܘܬܝ ܕܓ̈ܠܬܐ. ܐܘܕܥܝܢܝ

V. 11. ※ܒܫܒܥܐ) Asteriscus mendosus videri possit, quum in textu Hebr. nihil sit, quod huic voci respondeat; nihil tamen corrigendum putavi, quia XXVI codd. hex. ἑπτά exhibent, qui multo plures sunt, quam qui verba lemniscata afferre solent. — V. 12. ⁒ܠܗ̇) videtur in ܠܗ corrigendum esse, nullus enim cod. αὐτῇ habet, in tribus autem codd. et *Compl.* αὐτῷ legitur. Lemniscum ego ex cod. *Alex.* inserui, in quo (secundum *Sarav.* ?) αὐτῷ signo ⁒ notatur.

V. 9. *τὸ ἐκτεταμένον*) ita (cfr. v. 14. Ezech. 1, 11. 22), vel eandem formam ex verbo *τείνω* vel composito ejus formatam (ut *διατεταμένον*, cfr. Es. 21, 15, vel potius *ἀποτεταμένον*), cod. Gr Pauli sonuit. Codd. hex. fere omnes *τοῦ ἀποτινάγματος* habent (vulgati: *στέμμα στιππύου*). — *ib. αὐτῷ πῦρ*) sic Paulus legisse videtur contra omnes codd., siquidem textus integer est, neque ex Pesch. mutatus (cfr. c. 15, 14). Plerique codd. *αὐτὸ πυρός*, tres *αὐτῷ πυρός* habent. — V. 11. *δεσμῷ*) *δεσμεύοντες* — V. 12. *ῥάμμα*) *σπαρτίον* — V. 13. ※*δή*) ※*οὖν*

μοι ἐν τίνι δεθήσῃ· καὶ εἶπε πρὸς
αὐτήν· ἐὰν ὑφάνῃς τὰς ἑπτὰ σειρὰς
τῆς κεφαλῆς μου μετὰ τοῦ διάσμα-
τος, καὶ ἐγκρούσῃς ἐν τῷ πασσάλῳ
εἰς τὸν τοῖχον, καὶ ἐνυφάνῃς ὡς
※ἐπὶ: πῆχυν, καὶ ἔσομαι ÷ἀσθε-
14 ÷νής:· * καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν Δα-
λιδά, ÷καὶ ἐδιάσατο τοὺς ἑπτὰ
÷βοστρύχους τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ
÷μετὰ τῆς ἐκτάσεως· καὶ κατέκρου-
÷σεν ἐν τοῖς πασσάλοις εἰς τὸν
÷τοῖχον:, ∾καὶ ὕφανε:· καὶ εἶπε
πρὸς αὐτόν· οἱ ἀλλόφυλοι ἐπὶ σὲ
Σαμψών· καὶ ἐξηγέρθη ἐκ τοῦ
ὕπνου αὐτοῦ, καὶ ἐξέσπασε σὺν τοὺς
πασσάλους ἐν τῷ ὑφάσματι ÷ἐκ
÷τοῦ τοίχου: καὶ σὺν τὸ δίασμα,
÷καὶ οὐκ ἐγνώσθη ἡ ἰσχὺς αὐ-
15 ÷τοῦ:· * καὶ εἶπε πρός αὐτὸν Δα-
λιδά· πῶς ἐρεῖς ὅτι ἠγάπηκά σε, καὶ
ἡ καρδία σου οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ;

※ܗܘܢܐ(܇) ܒܡܢܐ ܬܬܐܣܪ. ܘܐܡܪ
ܠܗܿ. ܐܢ ܬܙܩܘܪܝܢ ܠܫܒܥ ܩܘ̈ܨܐ ܕܪܝܫܝ
ܥܡ ܗܘ ܡܥܒܕܬܐ: ܘܬܩܒܥܝܢ ܒܣܟܬܐ
ܒܐܣܬܐ: ܘܬܙܩܘܪܝܢ ܐܝܟ ※ܥܠ܇ ܐܡܬܐ.
ܐܦ ܐܗܘܐ ÷ܡܚܝܠܐ܇. * ܘܐܪܕܡܬܗ 14
ܕܠܝܠܐ. ÷ܘܫܩܠܬ ܠܫܒܥܐ ܦ̈ܠܚܐ ܕܪܝܫܗ
÷ܕܠܗ ܥܡ ܡܬܚܐ. ܘܩܒܥܬ ܒܣܟ̈ܬܐ
÷ܒܐܣܬܐ܇. ܘܙܩܪܬ܇. ܘܐܡܪܬ ܠܗ.
ܐܢ̈ܫܐ ܢܘܟܪ̈ܝܐ ܥܠܝܟ ܫܡܫܘܢ..
ܘܐܬܬܥܝܪ ܡܢ ܫܢܬܐ ܕܝܠܗ. ܘܫܡܛܗ
ܐܝܟ ܠܣܟ̈ܬܐ ܒܡܙܩܘܪܐ ÷ܡܢ ܐܣܬܐ(܇)
ܘܠܡܬܚܐ. ÷ ܘܠܐ ܐܬܝܕܥ ܚܝܠܐ ܕܝܠܗ܇.
* ܘܐܡܪܬ ܠܗ ܕܠܝܠܐ. ܐܝܟܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ 15
ܕܪܚܡܬܟܝ. ܘܠܒܐ ܕܝܠܟ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ

V. 13. ※ܗܘܢܐ) plerique codd. Hebr. nihil habent, quod huic voci respondeat; in XI tamen codd. secundum *de Rossi* נא legitur. — *ib.* ܘܬܙܩܘܪܝܢ ܐܝܟ ※ܥܠ܇ ܐܡܬܐ) Malim Asteriscum ante ܥܠ in Lemniscum mutare et hoc signum ad omnia hæc verba referre, extant enim quæ iis Græce respondent in IX tantum codd., et nihil pro iis in textu Hebr. reperitur. Quum tamen ἐπί, quod h. l. ܥܠ significat, in duobus tantum codd. extet (ceteri codd. ὡσεί pro ὡς ἐπί habent), non correxi, fieri enim potest, ut ex vers. Theodotionis insertum fuerit. Num reliqua verba signo aliquo notanda sint, aliis decidendum relinquimus. — *ib.* ÷ܡܚܝܠܐ܇) Videtur aut Obelus ut mendosus delendus esse, aut post ܡܚܝܠܐ excidisse verba ܐܝܟ ܚܕ ܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ, ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων, quæ omnes codd. hex., præter unum et *Compl.*, post et reliqui ante ἀσθενής exhibent. — V. 14. ÷ܘܠܐ .. ܕܝܠܗ܇) Obelum ego inserui ex cod. *Sarav.*, qui ÷ habet, quod signum h. l. Obelus esse videtur, quia in XXXII codd., *Compl.* et *Ald.* καὶ οὐκ . . αὐτοῦ legitur.

V. 15. ἐρεῖς) λέγεις

τοῦτο τρίτον παρελογίσω με, καὶ οὐκ
ἀπήγγειλάς μοι ἐν τίνι ἐστὶν ἡ ἰσχύς
16 *σου ἡ μεγάλη. * Καὶ ἐγένετο ὅτε*
κατειργάσατο αὐτὸν ἐν τοῖς λόγοις
αὐτῆς ὅλην τὴν νύκτα, καὶ παρηνώχλησεν αὐτὸν καὶ ὠλιγοψύχησεν
17 *ἕως τοῦ θανάτου, * καὶ ἀπήγγειλεν*
αὐτῇ σὺν πάντα τὰ ἀπὸ τῆς καρδίας
αὐτοῦ· καὶ εἶπεν αὐτῇ· ξυρὸν, οὐκ
ἀναβήσεται ἐπὶ τὴν κεφαλήν μου·
ὅτι Ναζιραῖος τοῦ Θεοῦ ἐγώ ※εἰμι:
ἐκ τῆς κοιλίας τῆς μητρός μου· καὶ
ἐὰν ξυρήσωμαι ἀποστήσεται ἀπ' ἐμοῦ
ἡ ἰσχύς μου, καὶ ἀσθενήσω καὶ ἔσομαι, κατὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους.
18 ** Καὶ εἶδε Δαλιδὰ ὅτι ἀπήγγειλεν*
αὐτῇ σὺν πάντα τὰ ἀπὸ τῆς καρδίας
αὐτοῦ· καὶ ἀπέστειλε καὶ ἐκάλεσε
τοὺς σατράπας τῶν ἀλλοφύλων λέγουσα, ἀνάβητε τοῦτο ἅπαξ, ὅτι
ἀπήγγειλέ μοι πᾶσαν τὴν καρδίαν
αὐτοῦ· καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτὸν
÷πᾶσαι αἱ: σατραπεῖαι τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἤνεγκαν τὸ ἀργύριον ἐν
19 *ταῖς χερσὶν αὐτῶν· * καὶ ἐκοίμισεν*
αὐτὸν ἀναμέσον τῶν γονάτων αὐτῆς·
καὶ ἐκάλεσε τὸν κουρέα, καὶ ἐξύρησε

ܒܡܢܐ. ܗܕܐ ܬܠܬ ܐܩܦܝܢ ܐܬܛܠܡܬ ܒܝ.
ܘܠܐ ܐܘܕܥܬܝܢܝ ܒܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܚܝܠܐ ܕܝܠܟ
16 ܗܘ ܪܒܐ. ܀ . * ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܥܡܠܬܗ
ܒܡ̈ܠܝܗ ܟܠܗ ܠܠܝܐ: ܘܐܥܝܩܬܗ ܘܐܙܥܪܬ
17 ܢܦܫܗ ܥܕܡܐ ܠܡܘܬܐ. * ܐܦ ܐܘܕܥܗ̇
ܥܡܗ ܟܠܗܝܢ ܕܡܢ ܠܒܗ. ܘܐܡܪ
ܠܗ̇. ܡܣܦܪܐ ܠܐ ܣܠܩ ܥܠ ܪܝܫܐ ܕܝܠܝ.
ܡܛܠ ܕܢܙܝܪܐ ܕܐܠܗܐ ܐܢܐ ※ܐܝܬܝ↙ ܡܢ
ܟܪܣܗ ܕܐܡܐ ܕܝܠܝ. ܘܐܢ ܗܘ ܕܐܬܓܠܚܬ
ܡܬܦܪܩ ܡܢܝ ܚܝܠܐ ܕܝܠܝ. ܘܡܬܡܚܝܠ
ܐܢܐ ܘܗܘܐ ܐܢܐ ܐܝܟ ܟܠܗܘܢ ܒܢ̈ܝ
18 ܐܢܫܐ. ܀ * ܘܚܙܬ ܕܠܝܠܐ ܕܐܘܕܥ ܠܗ̇
ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܡܢ ܠܒܐ ܕܝܠܗ. ܘܫܕܪܬ
ܘܩܪܬ ܠܣܛܪ̈ܦܐ ܕܐܠܘܦܘܠܘܣ ܡܪ̈ܕܘܬܐ ܟܕ
ܐܡܪܐ. ܣܩܘ ܗܕܐ ܚܕܐ ܙܒܢ. ܡܛܠ
ܕܐܘܕܥ ܠܝ ܟܠܗ ܠܒܐ ܕܝܠܗ. ܘܣܠܩܘ
ܠܘܬܗ ÷ܟܠܗܝܢ↙ ܣܛܪܦܘܬܐ ܕܐܠܘܦܘܠܘܣ
ܡܪ̈ܕܘܬܐ. ܘܐܝܬܝܘ ܠܟܣܦܐ ܒܐܝ̈ܕܝܐ
19 ܕܝܠܗܘܢ. * ܘܐܪܕܡܬܗ ܒܝܢܬ ܒܘܪ̈ܟܐ
ܕܝܠܗ̇. ܘܩܪܬ ܠܓܠܒܐ ܘܓܪܥ ܐܝܟ

V. 17. ※ܐܝܬܝ) Nihil est in textu Hebr. Masor., quod huic voci respondeat; duo codd. et *Compl.* *εἰμὶ* omittunt. — V. 18. ÷ܟܠܗܝܢ↙ ܣܛܪܦܘܬܐ) Cod: ܟܠܗܝܢ ÷ܣܛܪܦܘܬܐ. Verba *πᾶσαι αἱ* in cod. *Alex.* Lemnisco signata sunt, et nihil est in textu Hebr., quod iis respondeat. XII codd., *Compl.* et *Ald.* *πᾶσαι αἱ σατρ.* exhibent (unus *πᾶσα ἡ σατραπεία*, et IX codd. *πάντες οἱ σατράπαι* habent).

V. 16. *ἕως τοῦ θανάτου*) *ἕως εἰς θάνατον* — V. 17. *κατὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους*) *ὡς πάντες οἱ ἄνθρωποι* — V. 18. *τοῦτο ἅπαξ*) sic in nullo cod. legitur; codd. plerique aut *τὸ ἅπαξ* aut *ἔτι τὸ ἅπαξ τοῦτο* habent.

τοὺς ἑπτὰ βοστρύχους τῆς κεφαλῆς
αὐτοῦ· καὶ ἤρξατο ταπεινοῦσθαι·
καὶ ἀπέστη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἀπ' αὐ-
20 τοῦ· * καὶ εἶπεν αὐτῷ ἡ Δαλιδά·
οἱ ἀλλόφυλοι ἐπὶ σὲ Σαμψών· καὶ
ἐξηγέρθη ἐκ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ, καὶ
εἶπεν· ἐξελεύσομαι καὶ ποιήσω καθ-
ὼς ἀεί, καὶ ἀποτινάξομαι· καὶ αὐ-
τὸς οὐκ ἔγνω ὅτι ὁ Κύριος ἀπέστη
21 ἀπ' αὐτοῦ· * καὶ ἐπελάβοντο αὐτοῦ
οἱ ἀλλόφυλοι, καὶ ἐξώρυξαν τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ· καὶ κατήγαγον αὐ-
τὸν εἰς Γάζαν, καὶ ἐπέδησαν αὐτὸν
ἐν πέδαις χαλκαῖς, ÷καὶ ἔβαλον αὐ-
÷τὸν ἐν οἴκῳ τῆς φυλακῆς:· καὶ ἦν
22 ἀλήθων ἐν οἴκῳ τῆς φυλακῆς. * Καὶ
ἤρξατο ἡ θρὶξ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ
23 ἀνατέλλειν ἡνίκα ἐξυρήθη· * καὶ οἱ
σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων, συνή-
χθησαν τοῦ θῦσαι θυσίαν μεγάλην
Δαγὼν τῷ θεῷ αὐτῶν καὶ τοῦ εὐ-
φρανθῆναι· καὶ εἶπαν, παρέδωκεν ὁ
θεὸς ἡμῶν ἐν χειρὶ ἡμῶν, τὸν Σαμ-
24 ψὼν τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν· * καὶ εἶδον
αὐτὸν ὁ λαός, καὶ ἤνεσαν τοὺς
θεοὺς αὐτῶν· ὅτι εἶπαν, παρέδωκεν
ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν χειρὶ ἡμῶν τὸν

ܠܫܒܥܐ ܦܘܪ̈ܥܐ ܕܪܫܐ ܕܝܠܗ. ܘܫܪܝ
ܠܡܬܡܟܟܘ. ܘܐܬܪܚܩ ܚܝܠܐ ܕܝܠܗ
20 ܡܢܗ. * ܘܐܡܪܬ ܠܗ ܕܠܝܠܐ. ܐܠܠܘ
ܦܘܠܐ ܥܠܝܟ ܫܡܫܘܢ.. ܘܐܬܬܥܝܪ
ܡܢ ܫܢܬܐ ܕܝܠܗ ܘܐܡܪ. ܐܦܘܩ ܘܐܥܒܕ
ܐܝܟ ܕܒܟܠܙܒܢ. ܘܐܬܢܦܨ. ܘܗܘ ܠܐ ܝܕܥ
21 ܕܡܪܝܐ ܐܬܪܚܩ ܡܢܗ. * ܘܐܚܕܘܗܝ ܐܠܠܘ
ܦܘܠܐ. ܘܢܩܪܘ ܠܥܝܢ̈ܐ ܕܝܠܗ.
ܘܐܚܬܘܗܝ ܠܥܙܐ. ܘܐܣܪܘܗܝ ܒܟܒ̈ܠܐ
ܕܢܚܫܐ. ܘܐܪܡܝܘܗܝ ܒܒܝܬܐ
ܕܡܛܪܬܐ.܀ ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܛܚܢ
22 ܒܒܝܬܐ ܕܡܛܪܬܐ. ܀ . * ܘܫܪܝ ܣܥܪܐ
ܕܪܫܐ ܕܝܠܗ ܠܡܕܢܚܘ ܡܢ ܐܡܬܝ ܕܐܬܓܠܚ.
23 * ܘܣܛܪܦܐ ܕܐܠܠܘܦܘܠܝ ܐܬܟܢܫܘ
ܠܡܕܒܚ ܕܒܚܐ ܪܒܐ ܠܕܓܘܢ ܐܠܗܐ
ܕܝܠܗܘܢ ܘܠܡܬܒܣܡܘ. ܘܐܡܪܘ.
ܐܫܠܡ ܐܠܗܐ ܕܝܠܢ ܒܐܝܕܢ. ܠܫܡܫܘܢ
24 ܒܥܠܕܒܒܐ ܕܝܠܢ. * ܘܚܙܐܘܗܝ ܥܡܐ
ܘܫܒܚܘ ܠܐܠܗ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܐܡܪܘ.
ܐܫܠܡ ܐܠܗܐ ܕܝܠܢ ܒܐܝܕܢ ܠܒܥܠܕܒܒܐ

V. 20. ܕܒܟܠܙܒܢ.) Cod: ܕܒܟܠܙܒܢ. — V. 21. ܘܐܪܡܝܘܗܝ ܒܒܝܬܐ ܕܡܛܪܬܐ) Cod: ܘܐܪܡܝܘܗܝ ܒܒܝܬܐ ※ܕܡܛܪܬܐ, quod correxi, quia in X tantum codd. καὶ ἔβαλον αὐτὸν ἐν φυλακῇ vel εἰς φυλακήν extat, et textus Hebr. nihil habet, quod his verbis respondeat. Quum præterea nullus cod. h. l. ἐν οἴκῳ φυλ. exhibeat, potius Syriace ܘܐܪܡܝܘܗܝ ܒܡܛܪܬܐ legendum videtur; facile enim ܕ ܒܝܬܐ incuria scribæ ex verbis sequentibus insertum esse potest. — V. 24. ܐܫܠܡ) Cod: ܐܫܠܡ ܐܫܠܡ

V. 20. ἀποτινάξομαι) ἐκτιναχθήσομαι — V. 21. ἐπελάβοντο αὐτοῦ) ἐκράτησαν αὐτόν — ib. κατήγαγον) κατήνεγκαν — V. 23. Δαγὼν τῷ θεῷ) τῷ Δαγὼν θεῷ

ἐχθρὸν ἡμῶν, καὶ τὸν ἐξερημοῦντα
τὴν γῆν ἡμῶν, ὅςτις ἐπλήθυνε τοὺς
25 τραυματίας ἡμῶν. * Καὶ ἐγένετο
ὅτε ἠγαθύνθη ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ
εἶπαν· καλέσατε τὸν Σαμψὼν ÷ἐξ
÷οἴκου τῆς φυλακῆς:, καὶ παιξάτω
ἐνώπιον ἡμῶν· καὶ ἐκάλεσαν τὸν
Σαμψὼν ἐξ οἴκου τῆς φυλακῆς, καὶ
ἐνέπαιζον αὐτῷ· καὶ ἔστησαν αὐτὸν
26 ἀνὰ μέσον τῶν δύο στύλων· * καὶ
εἶπε Σαμψὼν πρὸς τὸ παιδάριον,
τὸν χειραγωγοῦντα αὐτόν· ἐπανά-
παυσόν με δὴ καὶ ποίησόν με ψηλα-
φῆσαι ἐπὶ τοὺς στύλους, ἐφ' ὧν ὁ
οἶκος ἐπιστήρικται ἐπ' αὐτῶν, καὶ
ἐπιστηρίσομαι ἐπ' αὐτούς· ⁓ὁ δὲ
27 ⁓παῖς ἐποίησεν οὕτως:· * ὁ δὲ οἶκος
ἦν πλήρης τῶν ἀνδρῶν, καὶ τῶν γυ-
ναικῶν· καὶ ἐκεῖ πάντες οἱ σατράπαι
τῶν ἀλλοφύλων· καὶ ἐπὶ τοῦ δώμα-
τος, ὡςεὶ τριςχίλιοι ἄνδρες καὶ γυ-
ναῖκες, βλέποντες ἐμπαιζόμενον τὸν
28 Σαμψών· * καὶ ἐβόησε Σαμψὼν
πρὸς Κύριον, καὶ εἶπε· Κύριε Κύ-
ριε, μνήσθητί μου δὴ καὶ ἐνίσχυσόν
με· πλὴν καὶ τοῦτο ἅπαξ ὁ Θεός·
καὶ ἐκδικήσω ἐκδίκησιν μίαν | ἀντὶ
τῶν δύο ὀφθαλμῶν μου, ἐκ τῶν

ܕܝܠܢ. ܘܠܗܘ ܕܡܚܪܒ ܠܐܪܥܐ ܕܝܠܢ.
ܗܘ ܐܝܟ ܕܐܣܓܝ ܠܩܛܝܠܐ ܕܝܠܢ. ܀ .
ܘܗܘܐ * ܟܕ ܛܒ ܠܒܐ ܕܝܠܗܘܢ ܘܐܡܪܘ. 25
ܩܪܘ ܠܗ ܠܫܡܫܘܢ ÷ܡܢ ܒܝܬܐ
÷ܕܐܣܝܪܘܬܐ.(↙) ܘܢܬܓܚܟ ܩܕܡܝܢ.
ܘܩܪܘܗܝ ܠܫܡܫܘܢ ܡܢ ܒܝܬܐ
ܕܐܣܝܪܘܬܐ. ܘܡܬܓܚܟܝܢ ܗܘܘ ܒܗ.
ܘܐܩܝܡܘܗܝ ܒܡܨܥܬܐ ܕܬܪܝܢ ܥܡܘܕܝܢ.
ܘܐܡܪ * ܫܡܫܘܢ ܠܘܬ ܛܠܝܐ. ܗܘ 26
ܕܡܕܒܪ ܗܘܐ ܠܗ ܒܐܝܕܗ. ܐܢܝܚܢܝ ܗܫܐ
ܘܥܒܕ ܠܝ ܠܡܓܫܫܘ ܥܠ ܥܡܘܕܐ.
ܗܠܝܢ ܕܒܝܬܐ ܣܡܝܟ ܥܠܝܗܘܢ.
ܘܐܣܬܡܟ ܥܠܝܗܘܢ. ⁓ܗܘ ܕܝܢ ܛܠܝܐ
ܥܒܕ ܗܟܢܐ↙. * ܗܘ ܕܝܢ ܒܝܬܐ 27
ܐܬܡܠܝ ܗܘܐ ܕܓܒܪܐ ܘܢܫܐ. ܘܬܡܢ
ܟܠܗܘܢ ܣܛܪܦܐ ܕܐܠܘܦܘܠܘܣ.
ܘܥܠ ܐܓܪܐ. ܐܝܟ ܬܠܬܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܐ
ܘܢܫܐ. ܕܚܙܝܢ ܗܘܘ ܠܡܬܓܚܟܢܘܬܐ
ܕܫܡܫܘܢ. * ܘܩܥܐ ܫܡܫܘܢ ܠܘܬ 28
ܡܪܝܐ. ܘܐܡܪ. ܡܪܝܐ ܡܪܝܐ. ܐܬܕܟܪܝܢܝ
ܗܫܐ ܘܐܚܝܠܢܝ. ܒܪܡ ܐܦ ܗܕܐ ܙܒܢܐ
ܐܠܗܐ. ܘܐܬܒܥ ܬܒܥܬܐ ܚܕܐ
ܚܠܦ ܬܪܬܝܢ ܥܝܢܝ ܕܝܠܝ. ܡܢ

V. 25. ÷ܡܢ ܒܝܬܐ ܕܐܣܝܪܘܬܐ) in Cod. Obelus exaratus est ante ܡܢ ܒܝܬܐ ܕ÷ posteriore loco, quod correxi, quia quæ his verbis in textu Hebr. respondent, priore tantum loco desiderantur. — *ib.* ܘܢܬܓܚܟ) Cod: ܘܢܬܓܚܟ. — V. 26. ⁓ܗܘ.. ܗܟܢܐ↙) Lemniscum inserui ex *Sarav.*, qui ÷ habet; XVII codd. verba ὁ δὲ παῖς ἐποίησεν οὕτως exhibent, quibus nihil est quod respondeat in textu Hebr.

V. 28. καὶ τοῦτο ἅπαξ) codd. varie, nullus autem lectionem nostram habet.

29 ἀλλοφύλων. * Καὶ περιέλαβε Σαμψὼν
τοὺς δύο στύλους τοὺς μέσους, ἐφ'
ὧν ὁ οἶκος ἐπεστήρικτο ἐπ' αὐτῶν, καὶ
ἐπεστηρίσατο ἐπ' αὐτοῖς, ἕνα ἐν τῇ
δεξιᾷ αὐτοῦ, καὶ ἕνα ἐν τῇ ἀριστερᾷ
30 αὐτοῦ· * καὶ εἶπε Σαμψών· ἀποθα-
νέτω ἡ ψυχή μου, μετὰ τῶν ἀλλοφύ-
λων· καὶ ἔκλινεν ἐν ἰσχύϊ, καὶ ἔπεσεν
ὁ οἶκος ἐπὶ τοὺς σατράπας, καὶ ἐπὶ
πάντα τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῷ· καὶ
ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες, οὓς ἐθανά-
τωσε ÷ Σαμψών: ἐν τῷ θανάτῳ
αὐτοῦ, πλείους, ὑπὲρ οὓς ἐθανάτω-
31 σεν ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. * Καὶ κατ-
έβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ πᾶς ὁ
οἶκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ἔλαβον
αὐτὸν, καὶ ἀνέβησαν· καὶ ἔθαψαν
αὐτὸν ἀνὰ μέσον Σαραὰ καὶ ἀνὰ
μέσον Ἐσθαὸλ, ἐν τῷ τάφῳ Μανωὲ
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ αὐτὸς ἔκρινε
τὸν Ἰσραὴλ, εἴκοσιν ἔτη. ÷Καὶ ἀν-
÷έστη μετὰ τὸν Σαμψὼν, Ἐμεγὰρ
÷υἱὸς Ἐνάν· καὶ ἔκοψεν ἐκ τῶν ἀλ-
÷λοφύλων, ἑξακοσίους ἄνδρας, ἐκτὸς
÷τῶν κτηνῶν· καὶ ἔσωσε καὶ αὐ-
÷τὸς τὸν Ἰσραήλ:.

CAP. XVII.

1 Καὶ ἐγένετο ἀνὴρ ἐξ ὄρους Ἐφρα-
2 ἰμ· καὶ ὄνομα αὐτῷ, Μιχά· * καὶ εἶ-
πε τῇ μητρὶ αὐτοῦ· τοὺς χιλίους καὶ

V. 30. ܩܛܠ ÷ ܫܡܫܘܢ) Cod: ÷ ܩܛܠ ܫܡܫܘܢ — V. 31. ܐܣܬܐܘܠ) Cod: ܐܫܬܐܘܠ — *ib.* ܠܦܠܫܬܝܐ ... ܘܩܡ) Lemniscum inserui ex cod. 121 Holm. (in quo ÷ pingitur); IX codd. et *Ald.* hæc verba exhibent. — *ib.* ܒܥܝܪܐ) Cod: ܒܥܝܪܐ. — Cap. XVII. V. 1. ܘܗܘܐ) in cod. 121 Holm. verba *καὶ ἐγένετο* signo ÷ notata sunt, quod mendum est manifestum, quum hæc verba nunquam defuisse possint.

ἑκατὸν τοῦ ἀργυρίου τοὺς ληφθέν-
τας σοι, καὶ ἐξώρκισας καὶ εἶπας
ἐν τοῖς ὠσί μου, ἰδοὺ τὸ ἀργύριον
παρ' ἐμοί, ἐγὼ ἔλαβον αὐτό· καὶ
εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ· εὐλογημένος
3 ὁ υἱός μου τῷ Κυρίῳ· * καὶ ἀπ-
έδωκε σὺν τοὺς χιλίους καὶ ἑκατὸν
※ἀργυροὺς: τῇ μητρὶ αὐτοῦ· καὶ
εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ· ἁγιασμῷ ἡγί-
ασα σὺν τὸ ἀργύριον τῷ Κυρίῳ ἐκ
τῆς χειρός μου κατὰ μόνας, τοῦ ποιῆ-
σαι γλυπτὸν καὶ χωνευτόν· καὶ νῦν,
4 ἐπιστρέψω αὐτό σοι· * καὶ ἀπέδωκε
σὺν τὸ ἀργύριον τῇ μητρὶ αὐτοῦ.
Καὶ ἔλαβεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ διακοσί-
ους τοῦ ἀργυρίου, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ
τῷ χωνευτῇ· καὶ ἐποίησεν αὐτὸ
γλυπτὸν καὶ χωνευτόν, καὶ ἐγένετο
5 ἐν τῷ οἴκῳ Μιχά· * καὶ ὁ ἀνὴρ Μιχὰ
αὐτῷ οἶκος θεοῦ· καὶ ἐποίησεν ἐφοὺδ
καὶ θεραφείμ, καὶ ἐνέπλησε τὴν
χεῖρα ἑνὸς τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἐγε-
6 νήθη αὐτῷ εἰς ἱερέα· * ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν
Ἰσραήλ· ἀνὴρ τὸ εὐθὲς ἐν ὀφθαλ-
7 μοῖς αὐτοῦ ἐποίει. * Καὶ ἐγένετο
παιδάριον ἐκ Βηθλεὲμ Ἰούδα, ἐκ τῆς
συγγενείας Ἰούδα, καὶ αὐτὸς Λευίτης·

ܠܐܠܦܐ ܘܡܐܐ ܕܟܣܦܐ ܗܢܘܢ ܕܐܬܢܣܒܘ
ܠܟܝ: ܘܐܘܡܝܬ ܘܐܡܪܬ ܒܐܕܢܝ ܕܝܠܝ:
ܗܐ ܟܣܦܐ ܠܘܬܝ ܐܢܐ ܢܣܒܬܗ. ܘܐܡܪܬ
ܐܡܗ ܕܝܠܗ. ܡܒܪܟܐ ܗܘ ܒܪܝ ܕܝܠܝ
ܠܡܪܝܐ. * ܘܗܦܟ ܐܢܘܢ ܠܐܠܦܐ ܘܡܐܐ 3
※ܕܟܣܦܐ ↙ ܠܐܡܗ ܕܝܠܗ. ܘܐܡܪܬ ܐܡܗ
ܕܝܠܗ. ܡܩܕܫܘ ܩܕܫܬܗ ܠܟܣܦܐ
ܠܡܪܝܐ ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܝܠܝ ܒܠܚܘܕܝ.
ܠܡܥܒܕ ܓܠܝܦܐ ܘܢܣܝܟܐ. ܘܗܫܐ
ܗܦܟܢܐ ܠܟܝ. * ܘܗܦܟܗ ܠܗ 4
ܠܟܣܦܐ ܠܐܡܐ ܕܝܠܗ. ÷ . ܘܢܣܒܬ
ܐܡܐ ܕܝܠܗ ܡܐܬܝܢ ܕܟܣܦܐ ܘܝܗܒܬܗ
ܠܢܣܟܐ. ܘܥܒܕܗ ܓܠܝܦܐ ܘܢܣܝܟܐ.
ܘܗܘܐ ܒܒܝܬܗ ܕܡܝܟܐ. * ܘܓܒܪܐ ܡܝܟܐ 5
ܠܗ ܒܝܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܥܒܕ ܐܦܘܕ
ܘܬܪܦܝܡ. ܘܡܠܐ ܐܝܕܐ ܕܚܕ ܡܢ ܒܢܘܗܝ
ܕܝܠܗ ܘܗܘܐ ܠܗ ܠܟܗܢܐ. * ܒܝܘܡܬܐ 6
ܗܢܘܢ ܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܡܠܟܐ ܒܐܝܣܪܝܠ.
ܓܒܪܐ ܗܘ ܕܬܪܝܨܐ ܒܥܝܢܘܗܝ ܕܝܠܗ ܥܒܕ
ܗܘܐ. ÷ . * ܘܗܘܐ ܛܠܝܐ ܡܢ ܒܝܬ ܠܚܡ 7
ܕܝܗܘܕܐ: ܡܢ ܐܫܬܒܘܬܐ ܕܝܗܘܕܐ:
ܘܗܘ ܠܘܝܐ. ܐܦ ܗܘ ܡܬܬܘܬܒ ܗܘܐ

V. 2. ܘܐܘܡܝܬ ܘܐܡܪܬ) ܝ otians feminini omissum est, ut in codd. antiquioribus passim fieri solet, et in cod. nostro fit, e. g. c. 11, 35. Ruth. 2, 11. 12. 19. 3, 2. — V. 3. ܠܟܝ) Malim ܠܟ legere; sed fieri potest, ut Paulus verba ܠܟܝ .. ܗܦܟܢܐ pro verbis Michæ habuerit.

Cap. XVII. V. 2. τοῦ ἀργυρίου) ἀργυρίους, sic etiam infra, v. 4 et 10. — V. 3. ἀργυρούς) ἀργυρίους vel ἀργυρίου — ib. ἁγιασμῷ) ἁγιάζουσα — V. 5. ἐνέπλησε) ἐπλήρωσε

8 καὶ αὐτὸς παρῴκει ἐκεῖ· * καὶ
ἐπορεύθη ὁ ἀνὴρ ἐκ Βηθλεὲμ Ἰούδα,
παροικεῖν οὗ ἐὰν εὕρῃ· καὶ παρεγε-
νήθη εἰς ὄρος Ἐφραῒμ, ἕως οἴκου
Μιχὰ, τοῦ ποιῆσαι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ·
9 * καὶ εἶπεν αὐτῷ Μιχά· πόθεν ἔρχῃ;
καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Λευίτης ἐγώ
εἰμι, ἐκ Βηθλεὲμ Ἰούδα· καὶ ἐγὼ
πορεύομαι παροικεῖν οὗ ἐὰν εὕρω.
10 * Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Μιχά· κάθου
μετ' ἐμοῦ, καὶ γίνου μοι εἰς πα-
τέρα, καὶ εἰς ἱερέα· καὶ ἐγὼ δώσω
σοι δέκα ἀργυρίου εἰς ἡμέρας, καὶ
ζεῦγος ἱματίων, καὶ τὰ πρὸς τὸ ζῆν
11 σου. * Καὶ ἐπορεύθη ὁ Λευίτης καὶ
ἤρξατο ⁚παροικεῖν παρὰ τῷ ἀνδρί·
καὶ ἐγενήθη αὐτῷ τὸ παιδάριον, ὡς
12 εἷς ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτοῦ· * καὶ ἐν-
έπλησε Μιχὰ τὴν χεῖρα τοῦ Λευίτου,
καὶ ἐγενήθη αὐτῷ τὸ παιδάριον εἰς
13 ἱερέα· καὶ ἦν ἐν τῷ οἴκῳ Μιχά· * καὶ
εἶπε Μιχά· νῦν ἔγνων ὅτι ἠγαθο-
ποίησε Κύριος ἐμοί, ὅτι ἐγένετό μοι
ὁ Λευίτης εἰς ἱερέα. ⁝

ܬܡܢ. * ܘܐܙܠ ܗܘ ܓܒܪܐ ܡܢ ܒܝܬ ܠܚܡ 8
ܕܝܗܘܕܐ. ܠܡܬܬܘܬܒܘ ܐܝܟܐ ܕ
ܢܫܟܚ. ܘܐܬܐ ܠܛܘܪܐ ܕܐܦܪܝܡ. ܥܕܡܐ
ܠܒܝܬܗ ܕܡܝܟܐ. ܠܡܥܒܕ ܐܘܪܚܐ ܕܝܠܗ.
* ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܝܟܐ. ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܬܐ ܐܢܬ. 9
ܘܐܡܪ ܠܘܬܗ. ܠܘܝܐ ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܡܢ ܒܝܬ
ܠܚܡ ܕܝܗܘܕܐ. ܘܐܢܐ ܐܙܠ ܐܢܐ ܠܡܬܬܘܬܒܘ
ܐܝܟܐ ܕܐܫܟܚ. ∻ . * ܘܐܡܪ ܠܘܬܗ 10
ܡܝܟܐ. ܬܒ ܥܡܝ. ܘܗܘܝ ܠܝ ܠܐܒܐ
ܘܠܟܘܡܪܐ. ܘܐܢܐ ܐܬܠ ܠܟ ܥܣܪܐ ܕܟܣܦܐ
ܠܝܘܡܬܐ ܘܙܘܓܐ ܕܡܐܢܐ ܘܗܠܝܢ ܕܠܚܝܐ
ܗܝ ܕܝܠܟ. ∻ . * ܘܐܙܠ ܠܘܝܐ ܘܫܪܝ 11
ܠܡܬܬܘܬܒܘ ܠܘܬܗ ܕܓܒܪܐ. ܘܗܘܐ
ܠܗ ܗܘ ܛܠܝܐ ܐܝܟ ܚܕ ܡܢ ܒܢܝܐ ܕܝܠܗ.
* ܘܡܠܝ ܡܝܟܐ ܐܝܕܗ ܕܠܘܝܐ. ܘܗܘܐ ܠܗ 12
ܗܘ ܛܠܝܐ ܠܟܘܡܪܐ. ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
ܒܒܝܬܗ ܕܡܝܟܐ. * ܘܐܡܪ ܡܝܟܐ. ܗܫܐ 13
ܝܕܥܬ ܕܐܛܐܒ ܡܪܝܐ ܠܝ. ܡܛܠ ܕܗܘܐ
ܠܝ ܠܘܝܐ ܠܟܘܡܪܐ. ∻ .

CAP. XVIII.

1 Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, οὐκ
ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραήλ· καὶ ἐν ταῖς
ἡμέραις ἐκείναις, ἡ φυλὴ τοῦ Δὰν

ܒܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ ܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܡܠܟܐ 1
ܒܐܝܣܪܝܠ. ܘܒܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ. ܫܒܛܐ

V. 10. ܕܡܐܢܐ) Cod: ܕܡܐܢܐ. ∻ — V. 13. ܐܛܐܒ) rectius ܐܛܝܒ scriberetur.

V. 8. *Βηθλ. Ἰούδα*) omnes codd. τῆς πόλεως bis verbis aut præmittunt aut postponunt; prius in codd. hex. fit et cum textu Hebr. congruit. Quum satis facile ܠܚܡ incuria scribæ ante ܒܝܬ ex Cod. excidisse possit, quia vox præcedens ܡܢ ab eadem litera incipit, illud nomen inserendum esse videtur. — *ib. παροικεῖν*) παροικῆσαι, sic etiam infra, v. 9. — V. 12. *ἐνέπλησε*) ἐπλήρωσε

ἐζήτει αὐτῇ κληρονομίαν τοῦ κατοι-
κεῖν, ὅτι οὐκ ἐνέπεσεν αὐτῇ ἕως τῶν
ἡμερῶν ἐκείνων ἐν μέσῳ φυλῶν Ἰσρα-
2 *ὴλ κληρονομία· * καὶ ἐξαπέστειλαν*
οἱ υἱοὶ Δὰν ἀπὸ συγγενείας αὐτῶν
πέντε ἄνδρας ※ἀπὸ τοῦ μέρους αὐ-
※τῶν, ἄνδρας: υἱοὺς δυνάμεως ἐκ
Σαραὰ καὶ Ἐσθαόλ· τοῦ κατασκέ-
ψασθαι σὺν τὴν γῆν καὶ ἐξιχνιάσαι
αὐτήν· καὶ εἶπαν πρὸς αὐτούς· πο-
ρεύεσθε καὶ ἐξερευνήσατε σὺν τὴν γῆν·
καὶ παρεγένοντο ÷οἱ ἄνδρες: εἰς
ὄρος Ἐφραὶμ, ἕως τοῦ οἴκου Μιχά,
3 *καὶ κατέπαυσαν ἐκεῖ· * αὐτῶν ὄντων*
παρὰ τῷ οἴκῳ Μιχὰ, καὶ αὐτοὶ ἐπ-
έγνωσαν τὴν φωνὴν τοῦ παιδαρίου
τοῦ Λευίτου. Καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ,
καὶ εἶπαν αὐτῷ· τίς ἤγαγέ σε ὧδε;
καὶ τί σὺ ποιεῖς ἐνταῦθα; καὶ τί
4 *ἔστι σοι ὧδε; * Καὶ εἶπε πρὸς αὐ-*
τούς· οὕτω καὶ οὕτως ἐποίησέ μοι
Μιχά· καὶ ἐμισθώσατό με, καὶ ἐγε-
5 *νήθην αὐτῷ εἰς ἱερέα· * καὶ εἶπαν*
αὐτῷ· ἐπερώτησον δὴ ἐν τῷ Θεῷ,
καὶ γνωσόμεθα εἰ κατευοδοῖ ἡ ὁδὸς
ἡμῶν, ἣν ἡμεῖς πορευόμεθα ἐπ' αὐ-
6 *τήν· * καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἱερεύς·*
πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ· ἐνώπιον Κυ-
ρίου ἡ ὁδὸς ὑμῶν, ᾗ πορεύεσθε ἐν

ܕܢ ܒܥܐ ܗܘܐ ܠܗ ܝܪܬܘܬܐ ܠܡܥܡܪܘ.
ܡܛܠ ܕܠܐ ܢܦܠܬ ܠܗ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܬܐ
ܗܢܘܢ ܒܡܨܥܬ ܫܒܛܐ ܕܐܝܣܪܝܠ
ܝܪܬܘܬܐ. * ܘܫܕܪܘ ܒܢܝ̈ܐ ܕܢ ܡܢ ܐܫܬܘܬ 2
ܓܢܣܐ ܕܝܠܗܘܢ ܚܡܫܐ ܓܒܪ̈ܐ ※ܡܢ
※ܡܢܬܐ ܕܝܠܗܘܢ܆ ܓܒܪ̈ܐ(↙) ܒܢ̈ܝܐ
ܕܚܝܠܐ ܡܢ ܨܪܥܐ ܘܡܢ ܐܫܬܐܘܠ. ܠܡܪܓܠܘ
ܠܐܪܥܐ ܘܠܡܥܩܒܘܬܗ. ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ.
ܙܠܘ ܥܩܒܘܗ ܠܐܪܥܐ. ܘܐܬܘ ÷ܓܒܪ̈ܐ↙
ܠܛܘܪܐ ܕܐܦܪܝܡ ܥܕܡܐ ܠܒܝܬܗ ܕܡܝܟܐ
ܘܒܬܘ ܬܡܢ. * ܟܕ ܗܢܘܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܠܘܬ 3
ܒܝܬܗ ܕܡܝܟܐ. ܘܗܢܘܢ ܐܫܬܘܕܥܘܗ
ܠܩܠܗ ܕܛܠܝܐ ܗܢܐ ܠܘܝܐ. ⁘ ܘܐܬܦܢܝܘ
ܠܬܡܢ ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܡܢܘ ܐܝܬܝܟ
ܠܗܪܟܐ. ܘܡܢܐ ܐܢܬ ܥܒܕ ܐܢܬ ܗܪܟܐ.
ܘܡܢܐ ܐܝܬ ܠܟ ܗܪܟܐ. ⁘ * ܘܐܡܪ 4
ܠܗܘܢ. ܗܟܢܐ ܘܗܟܢܐ ܥܒܕ ܠܝ
ܡܝܟܐ. ܘܐܓܪܢܝ ܘܗܘܝܬ ܠܗ ܠܟܘܡܪܐ.
* ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܫܐܠ ܗܟܝܠ ܒܐܠܗܐ. 5
ܘܢܕܥ ܐܢ ܡܛܝܒܐ ܐܘܪܚܢ ܕܝܠܢ܆ ܗܝ ܕܚܢܢ
ܐܙܠܝܢ ܒܗ. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܘ 6
ܟܘܡܪܐ. ܙܠܘ ܒܫܠܡܐ. ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܗܝ
ܐܘܪܚܐ ܕܝܠܟܘܢ܆ ܗܝ ܕܐܙܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܗ.

Cap. XVIII. V. 2. ܓܒܪ̈ܐ↙) Cod. pro Lemnisco Asteriscum habet, quem correxi, quia nec in textu Hebr. nec in vers. antiquis quidquam extat, quod huic voci respondeat, et in VII tantum codd. *οἱ ἄνδρες* legitur.

Cap. XVIII. V. 1. *κατοικεῖν*) *κατοικῆσαι* — V. 2. *ἐξιχνιάσαι*) *ἐξιχνεῦσαι* — V. 3. *ἤγαγε*) *ἤνεγκε* — V. 5. *κατευοδοῖ*) *κατευοδοῦται* vel *εὐοδωθήσεται* — V. 6. *ᾗ πορεύεσθε*) Similiter vers. *Armen.* (*ἥν*); codd. Gr. aut *καθ' ἣν* aut *ἐν ᾗ πορ.* habent.

7 αὐτῇ· * καὶ ἐπορεύθησαν οἱ πέντε
ἄνδρες, καὶ παρεγένοντο εἰς Λαισά·
καὶ εἶδον σὺν τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῇ,
κατοικοῦντα ἐν ἐλπίδι, κατὰ τὴν σύγ-
κρισιν τῶν Σιδωνίων· ἡσυχάζοντας
ἐν ἐλπίδι, καὶ μὴ δυναμένους λαλῆ-
σαι ῥῆμα ※ἐν τῇ γῇ· κληρονόμος
※θησαυροῦ:· ὅτι μακράν εἰσιν ἀπὸ
Σιδῶνος, καὶ λόγος οὐκ ἦν αὐτοῖς
8 μετὰ Συρίας· * καὶ παρεγένοντο
÷οἱ πέντε ἄνδρες: πρὸς τοὺς ἀδελ-
φοὺς αὐτῶν εἰς Σαραὰ καὶ εἰς Ἐσθα-
όλ, καὶ ἔλεγον αὐτοῖς τοῖς ἀδελφοῖς
9 αὐτῶν· εἰς τί ὑμεῖς κάθησθε; * καὶ
εἶπον, ἀνάστητε καὶ ἀναβῶμεν ἐπ'
αὐτούς· ⁒ὅτι εἰςήλθαμεν καὶ ἐμπε-
⁒ριεπατήσαμεν ἐν τῇ γῇ ἕως Λαισά
⁒καὶ εἴδομεν τὸν λαὸν κατοικοῦντα
⁒ἐν αὐτῇ, ἐν ἐλπίδι κατὰ τὸ σύγ-
⁒κριμα τῶν Σιδωνίων· καὶ μακρὰν

7 * ܘܐܙܠܘ ܚܡܫܐ ܓܒܪ̈ܐ. ܘܐܬܘ
ܠܠܝܫ. ܘܚܙܘ ܠܥܡܐ ܗܘ ܕܒܗ̇. ܕܝܬܒ
ܒܬܘܟܠܢܐ ܐܝܟ ܕܘܡܝܐ ܕܨܝܕ̈ܢܝܐ. ܟܕ
ܫܠܝܢ ܒܣܒܪܐ. ܘܠܐ ܡܨܝܢ ܠܡܡܠܠܘ
ܡܠܬܐ ※ܒܐܪܥܐ. ܝܪܬܘܬܐ ܕܣܝܡܬܐ܀.
ܡܛܠ ܕܪ̈ܚܝܩܝܢ ܐܢܘܢ ܡܢ ܨܝܕܢ܀
ܘܡܠܬܐ ܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܥܡ ܣܘܪܝܐ.
8 * ܘܐܬܘ ÷ܚܡܫܐ ܓܒܪ̈ܐ܀ ܠܘܬ
ܐܚ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ ܠܨܪܥܐ ܘܠܐܫܬܐܘܠ. ܘܐܡܪܝܢ
ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܠܐܚ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܠܡܢܐ
9 ܐܢܬܘܢ ܝܬܒܝܢ ܐܢܬܘܢ. * ܘܐܡܪܘ (.) ܩܘܡܘ
ܘܢܣܩ ܥܠܝܗܘܢ. ⁒ܡܛܠ ܕܥܠܠܢ
⁒ܘܗܠܟܢ ܒܐܪܥܐ ܥܕܡܐ ܠܠܝܫ.
⁒ܘܚܙܝܢܢ ܠܥܡܐ ܕܝܬܒ ܒܗ̇.
⁒ܒܬܘܟܠܢܐ ܐܝܟ ܕܘܡܝܐ ܕܨܝܕ̈ܢܝܐ. ܟܕ

V. 7. ※ܒܐܪܥܐ. ܝܪܬܘܬܐ ܕܣܝܡܬܐ܀) Cod: ܒܐܪܥܐ. ܝܪܬܘܬܐ ※ܕܣܝܡܬܐ܀. Asteriscum secundum *Sarav.* ad ܒܐܪܥܐ retuli, et ܝܪܬܘܬܐ in sing. correxi, quia omnes codd., qui hæc verba exhibent, cum Hebr. sing. *κληρονόμος* habent. — *ib.* ܥܡ ܣܘܪܝܐ) Cod: ܡܛܠ ܣ, h. e. *περὶ Σ.*, quam lectionem, quum in nullo cod. extet, mendo scribæ deberi suspicor, cfr. v. 9. — V. 8. ÷ܚܡܫܐ ܓܒܪ̈ܐ܀) Obelum ex *Sarav.* inserui. Desunt quæ his verbis respondent in textu Hebr. et uno cod. Holm. — *ib.* ܐܚ̈ܐ) Malim ܐܚ̈ܐ legere, quum codd. hex. *καὶ ἔλεγον* (vel *εἶπαν*) *αὐτοῖς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν* habeant; vulgati: *καὶ εἶπον τοῖς ἀδ. αὐτῶν*; in nullo cod. lectio nostra extat. Videtur scriba ܠ præfixisse, quo sensum meliorem efficeret. — V. 9. ⁒ܡܛܠ ܕܥܠܠܢ ، ܘܗܠܟܢ) Cod: ܡܛܠ ܕܥܠܠܢ ÷ܘܗܠܟܢ. Obelum in Lemniscum correxi, quia XVI tantum codd. hex. verba hoc signo inclusa exhibent, et in ܡܛܠ hoc signum contuli, quia verba *ὅτι εἰςήλθαμεν* pariter atque reliqua in cod. *Sarav.* Lemnisco notantur, et in iisdem tantum codd. extant, qui reliqua verba exhibent.

V. 7. *κατὰ τὴν σύγκρισιν*) *ὡς σύγκρισις* — V. 9. *ἐν τῇ γῇ*) *τὴν γῆν* — *ib.* *κατακληρονομῆσαι γῆν*) omnes codd: *κ. τὴν γῆν*, *Sarav.* *κ. σὺν τὴν γῆν* secundum Hebr. את הארץ. —

÷ἀπέχοντες ἐκ Σιδῶνος· καὶ λόγος
÷οὐκ ἦν αὐτοῖς μετὰ Συρίας· ἀλλὰ
÷ἀνάστητε, καὶ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐ-
÷τούς:↙ ὅτι ἑωράκαμεν σὺν τὴν γῆν,
καὶ ἰδοὺ ἀγαθὴ, σφόδρα· καὶ ὑμεῖς
σιωπᾶτε· μὴ ὀκνήσητε τοῦ πορευθῆ-
ναι εἰςελθεῖν τοῦ κατακληρονομῆσαι
10 γῆν· * ἡνίκα ἐὰν εἰςέλθητε, ἥξετε
πρὸς λαὸν πεποιθότα, καὶ ἡ γῆ εὐ-
ρύχωρος ※χερσίν:↙ ὅτι παρέδωκεν
αὐτὴν ὁ Θεὸς ἐν χειρὶ ὑμῶν· τόπος
οὗ οὐκ ἔστιν ἐκεῖ ὑστέρημα ῥήματος
11 ὅσων ἐν τῇ γῇ. * Καὶ ἀπῆραν
※ἐκεῖθεν: ἐκ συγγενείας τοῦ Δὰν
ἐκ Σαραὰ καὶ ἐξ Ἐσθαὸλ, ἑξακόσιοι
ἄνδρες περιεζωσμένοι σκεύη πολεμικά·
12 * καὶ ἀνέβησαν καὶ παρενέβαλον ἐν
Καριαθιαρὶμ ἐν Ἰούδα, ÷καὶ κατ-
÷έλυσαν ἐκεῖ:↙ διὰ τοῦτο ἐκλήθη
τῷ τόπῳ ἐκείνῳ παρεμβολὴ Δὰν ἕως
τῆς ἡμέρας ταύτης· ἰδοὺ κατόπισθεν
13 Καριαθιαρίμ· * καὶ παρῆλθον ἐκεῖ-
θεν, ÷καὶ ἦλθον: ἕως τοῦ ὄρους
Ἐφραΐμ· καὶ ἦλθον ἕως οἴκου Μιχά·
14 * καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ πέντε ἄνδρες

÷ܪ̈ܚܝܩܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܨܝܕܘܢ. ܘܡܠܬܐ
÷ܠܐ ܐܝܬ ܗܘܬ ܠܗܘܢ ܥܡ ܐܪܡ. ܐܠܐ
÷ܩܘܡܘ ܘܢܣܩ ܥܠܝܗܘܢ↙. ܡܛܠ ܕ
ܚܙܝܢ ܠܐܪܥܐ. ܘܗܐ ܛܒܐ ܛܒ. ܘܐܢܬܘܢ
ܫܬܩܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܠܐ ܬܬܚܡܠܘܢ ܠܡܐܙܠ
ܠܡܥܠ ܠܡܐܪܬ ܐܪܥܐ. * ܐܡܬܝ ܕ 10
ܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܬܐܬܘܢ ܠܘܬ ܥܡܐ ܬܟܝܠܐ.
ܘܐܪܥܐ ܪܘܝܚܐ ※ܒܐܝ̈ܕܝܐ(↙). ܡܛܠ ܕܐܫܠܡܗ̇
ܐܠܗܐ ܒܐܝܕܝܟܘܢ. ܕܘܟܬܐ ܐܝܟܐ ܕܠܐ
ܐܝܬ ܬܡܢ ܚܘܣܪܢܐ ܕܡܠܬܐ ܕܟܡܐ
ܕܒܐܪܥܐ. ÷. * ܘܫܩܠܘ ※ܡܢ ܬܡܢ(↙) 11
ܡܢ ܐܫܪܒܬܗ ܕܕܢ ܡܢ ܨܪܥܐ ܘܡܢ
ܐܫܬܐܘܠ. ܫܬܡܐܐ ܓܒܪ̈ܝܢ ܕܐܣܝܪܝܢ ܙܝܢܐ
ܩܪ̈ܒܢܝܐ(.) * ܘܣܠܩܘ ܘܫܪܘ ܒܩܪܝܬ 12
ܝܥܪܝܡ ܒܝܗܘܕܐ. ÷ܘܫܪܘ ܬܡܢ↙.
ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܬܩܪܝ ܠܕܘܟܬܐ ܗܝ ܡܫܪܝܬܐ
ܕܕܢ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܗܢܐ. ܗܐ ܒܣܬܪܗ̇
ܕܩܪܝܬ ܝܥܪܝܡ. * ܘܥܒܪܘ ܡܢ ܬܡܢ. 13
÷ܘܐܬܘ↙ ܥܕܡܐ ܠܛܘܪܐ ܕܐܦܪܝܡ. ܘܐܬܘ
ܥܕܡܐ ܠܒܝܬܗ ܕܡܝܟܐ. * ܘܥܢܘ ܚܡܫܐ 14

V. 11. ܘܫܩܠܘ) In Cod. ܘ cop. prima manu exaratum, postea erasum est, quod restitui, quia omnes codd. Gr. cum Hebr. *καί* exhibent. — V. 12. ܘܣܠܩܘ) Cod. sing: ܣܠܩ. — *ib.* ÷ܘܫܪܘ ܬܡܢ↙) Cod. pro Lemnisco Asteriscum habet, quem correxi, quia quæ his verbis respondent in textu Hebr. et verss. antiquis desunt, et in IX tantum codd. Gr., qui verba lemniscata afferre solent, leguntur. — V. 13. ÷ܘܐܬܘ↙) Cod ※ܘܐܬܘ, quod correxi, quia verba *καὶ ἦλθον*, quæ sine dubio varia lectio sunt pro iis quæ præcedunt, *καὶ παρῆλθον*, in *Sarav.* (præter quem VI codd. hæc verba habent) sub ÷ afferuntur, et nihil pro iis in textu Hebr. extat.

V. 10. *τόπος οὗ*) *τ. ὅπου* — *ib. ῥήματος ὅσων*) codd. plerique *παντὸς ῥήματος τῶν* vel *ὅσα* exhibent, lectio nostra autem in nullo cod. extat. — V. 12. *κατόπισθεν*) *ὀπίσω*

οἱ πορευόμενοι κατασκέψασθαι σὺν τὴν γῆν ※Λαισά:· καὶ εἶπον πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν· εἰ οἴδατε ὅτι ※ἐστὶν: ἐν τοῖς οἴκοις τούτοις ἐφοὺδ καὶ θεραφεὶμ, καὶ γλυπτὸν καὶ χωνευτόν; καὶ νῦν, γνῶτε τί ποιήσετε·
15 * καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ εἰς τὸν οἶκον τοῦ παιδαρίου τοῦ Λευίτου εἰς τὸν οἶκον τοῦ Μιχὰ, καὶ ἠσπάσαντο αὐ-
16 τὸν εἰς εἰρήνην· * καὶ οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες περιεζωσμένοι σκεύη πολεμικὰ ※αὐτῶν: οἱ ἐκ τῶν υἱῶν Δὰν, ἐστηλωμένοι παρὰ τὴν θύραν τοῦ πυλῶ-
17 νος· * καὶ ἀνέβησαν οἱ πέντε ἄνδρες οἱ πορευόμενοι κατασκέψασθαι σὺν τὴν γῆν· ἐπελθόντες ἐκεῖ, ἔλαβον σὺν τὸ γλυπτὸν καὶ σὺν τὸ ἐφοὺδ καὶ σὺν τὸ θεραφεὶμ, καὶ σὺν τὸ χωνευτόν, καὶ ὁ ἱερεὺς ἐστηλωμένος παρὰ τῇ θύρᾳ τοῦ πυλῶνος· καὶ οἱ ἑξακόσιοι ἄνδρες οἱ περιεζωσμένοι σκεύη πολε-
18 μικὰ, * καὶ οὗτοι εἰσῆλθον εἰς τὸν

ܓܒܪ̈ܐ ܕܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܠܡܓܫܘ
ܐܪܥܐ ※ܠܠܝܫ܆. ܘܐܡܪܘ ܠܘܬ ܐܚܝ̈ܗܘܢ
ܕܝܠܗܘܢ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕ※ܐܝܬ܆
ܒܒ̈ܬܐ ܗܠܝܢ ܐܦܘܕ ܘܬܪܦܝܡ܆. ܘܦܬܟܪܐ
ܘܢܣܟܐ. ܘܗܫܐ ܕܥܘ ܡܢܐ ܬܥܒܕܘܢ
ܐܠܗܘܢ. * ܘܐܬܦܢܝܘ ܠܬܡܢ ܠܒܝܬܗ 15
ܕܠܘܝܐ ܠܘܬ ܠܒܝܬܗ ܕܡܝܟܐ. ܘܫܐܠܘ
ܒܫܠܡܗ ܒܫܠܡܐ. * ܘܫܬܡܐܐ ܓܒܪ̈ܐ 16
ܕܐܣܝܪܝܢ ܙܝ̈ܢܐ ܕܩܪܒܐ ※ܕܝܠܗܘܢ܆ ܕܡܢ
ܒܢܝ̈ ܕܢ. ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܥܠ
ܬܪܥܗ ܕܬܪܥܐ. * ܘܣܠܩܘ ܚܡܫܐ 17
ܓܒܪ̈ܐ ܕܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܠܡܓܫܘ
ܐܪܥܐ. ܟܕ ܥܠܘ ܠܬܡܢ. ܢܣܒܘ
ܠܦܬܟܪܐ ܘܠܐܦܘܕ ܘܠܬܪܦܝܡ ܘܠܢܣܟܐ.
ܘܟܗܢܐ ܩܐܡ ܗܘܐ ܥܠ ܬܪܥܐ ܕܬܪܥܐ.
ܘܫܬܡܐܐ ܓܒܪ̈ܐ ܕܐܣܝܪܝܢ ܗܘܘ
ܙܝ̈ܢܐ ܕܩܪܒܐ. * ܐܦ ܗܢܘܢ ܥܠܘ 18

V. 14. Asteriscos verbis ܕ※ܠܠܝܫ܆ et ܕ※ܐܝܬ܆ adscriptos ex *Sarav.* inserui. — V. 15. ܘܫܐܠܘ ܒܫܠܡܗ ܒܫܠܡܐ) Quæ his verbis Græce respondent in *Sarav.* Asterisco notata sunt, quod dubito an ita corrigendum sit, ut Asteriscus non nisi ad verba εἰς εἰρήνην referatur, quæ in VIII codd. desiderantur. — V. 16. ※ܕܝܠܗܘܢ܆) Asteriscum ex *Sarav.* inserui.

V. 15. Post ἐκεῖ omnes codd. καὶ εἰσῆλθον addunt præter IX codd., qui longius exhibent additamentum, quod ab initio Lemnisco notatum fuisse videtur. In nullo cod. lectio nostra extat. — *ib.* εἰς εἰρήνην) ἐν εἰρήνῃ — V. 16. οἱ ἐκ τῶν . . πυλῶνος) verba in cod. Pauli transposita fuerunt contra eum ordinem, quem cum textu Hebr. tenent omnes codd. Gr., nisi forte hæc transpositio a scriba aliquo Syro facta est, quod mihi veri similius videtur. Tum in textu Syr. legendum erit ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܬܪܥܗ ܕܬܪܥܐ. ܕܡܢ ܒܢܝ̈ ܕܢ. — V. 17 & 18. σὺν accus. omnibus locis, ubi in his versibus occurrit, in *Esc.* legitur.

οἶκον Μιχὰ, καὶ ἔλαβον τὸ γλυπτὸν
καὶ τὸ ἐφοὺδ καὶ σὺν τὸ θεραφεὶμ καὶ
σὺν τὸ χωνευτόν· καὶ εἶπε πρὸς αὐ-
19 τοὺς ὁ ἱερεύς, τί ὑμεῖς ποιεῖτε; * Καὶ
εἶπον πρὸς αὐτόν· κώφευσον, ἐπίθες
τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ στόμα σου,
καὶ ἐλθὲ μεθ' ἡμῶν· καὶ ἔσῃ ἡμῖν
εἰς πατέρα, καὶ εἰς ἱερέα· μὴ βέλτιον
εἶναί σε ἱερέα οἴκου ἀνδρὸς ἑνὸς, ἢ
γενέσθαι σε ἱερέα φυλῆς καὶ συγγε-
20 νείας ἐν Ἰσραήλ; * καὶ ἠγαθύνθη
ἡ καρδία τοῦ ἱερέως· καὶ ἔλαβε σὺν τὸ
ἐφοὺδ καὶ σὺν τὸ θεραφεὶμ καὶ σὺν τὸ
γλυπτὸν καὶ σὺν τὸ χωνευτὸν, καὶ εἰς-
21 ῆλθεν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ λαοῦ. * Καὶ
ἀπέστρεψαν καὶ ἀπῆλθον· καὶ ἐπά-
ταξαν σὺν τὴν πανοικίαν καὶ σὺν τὴν
κτῆσιν αὐτοῦ τὴν ἔνδοξον ἔμπροσθεν
22 αὐτῶν· * αὐτῶν δὲ μεμακρυγκότων
ἀπὸ τοῦ οἴκου Μιχὰ, καὶ ἰδοὺ Μιχὰ
καὶ οἱ ἄνδρες ※οἱ ὄντες ἐν τοῖς
※οἴκοις↙, οἱ ἐν τῷ οἴκῳ μετὰ Μιχὰ,
23 ἔκραζον κατοπίσω τῶν υἱῶν Δάν· * καὶ
ἐβόησαν πρὸς τοὺς υἱοὺς Δάν· καὶ
ἐπέστρεψαν οἱ υἱοὶ Δὰν τὸ πρόσ-
ωπον αὐτῶν, καὶ εἶπον πρὸς Μιχά·
24 τί ἔστι σοι ὅτι ἔκραξας; * καὶ εἶπε·
τοὺς θεούς μου οὓς ἐποίησά μοι

ܠܒܝܬܗ ܕܡܝܟܐ. ܘܢܣܒܘ ܠܓܠܝܦܐ
ܘܠܐܦܘܕ ܘܠܬܪܦܝܡ ܘܠܢܣܟܐ. ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ ܗܘ ܟܗܢܐ. ܡܢܐ ܐܢܬܘܢ
19 ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܀ . * ܘܐܡܪܘ ܠܗ.
ܫܬܩ. ܣܝܡ ܐܝܕܟ ܥܠ ܦܘܡܟ. ܘܬܐ
ܥܡܢ. ܘܗܘܝܬ ܠܢ ܠܐܒܐ ܘܠܟܗܢܐ.
ܠܡܐ ܡܝܬܪܐ ܕܬܗܘܐ ܟܗܢܐ ܕܒܝܬܐ ܕܓܒܪܐ
ܚܕ ܐܘ ܕܬܗܘܐ ܟܗܢܐ ܕܫܒܛܐ ܘܕܐܫܝܢܘܬܐ
20 ܒܐܝܣܪܐܝܠ. * ܘܛܐܒ ܠܒܗ
ܕܟܗܢܐ. ܘܢܣܒ ܠܐܦܘܕ ܘܠܬܪܦܝܡ
ܘܠܓܠܝܦܐ ܘܠܢܣܟܐ. ܘܥܠ ܒܡܨܥܬܗ
21 ܕܥܡܐ. ܀ . * ܘܗܦܟܘ ܘܐܙܠܘ. ܘܡܚܘ
ܠܟܘܠܒܝܬܘܬܐ ܩܢܝܢܐ ܘܠܡܩܢܝܢܐ ܕܝܩܝܪܐ ܗܘ
22 ܩܕܡܝܗܘܢ. * ܟܕ ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܐܪܚܩܘ ܡܢ ܒܝܬܗ ܕܡܝܟܐ. ܘܗܐ ܡܝܟܐ
ܘܓܒܪ̈ܐ ※ܗܢܘܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ
※ܒܒ̈ܬܐ↙ ܗܢܘܢ ܕܒܒܝܬܐ ܥܡ ܡܝܟܐ.
23 ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܒܬܪ ܒ̈ܢܝ ܕܢ. * ܘܐܙܥܩܘ
ܠܘܬ ܒ̈ܢܝ ܕܢ. ܘܐܗܦܟܘ ܒ̈ܢܝ ܕܢ
ܦܪ̈ܨܘܦܐ ܕܝܠܗܘܢ ܘܐܡܪܘ ܠܘܬ ܡܝܟܐ.
24 ܡܢܐ ܐܝܬ ܠܟ ܕܩܥܝܬ. * ܘܐܡܪ. ܠܐܠܗ̈ܐ
ܕܝܠܝ ܗܠܝܢ ܕܥܒܕܬ ܠܝ ܢܣܒܬܘܢ.

V. 19. ܠܗ. ܫܬܩ. ܣܝܡ) Cod: ܠܗ ܫܬܩ. ܣܝܡ — V. 22. ܒܒ̈ܬܐ)
Cod: ܒܒ̈ܬܐ.

V. 19. ἐλθὲ) δεῦρο — V. 20. σὺν quater) sic *Esc.*; quod si etiam quarto loco rectum est, Aquilas in suo cod. Hebr. ואת המסכה post ואת הפסל additum legisse videtur. — *ib.* ἐν τῷ μέσῳ) Art. τῷ in nullo cod. extat. — V. 21. σὺν bis) sic *Esc.* — V. 24. ἐποίησά μοι) sic vers. *Armen.* Codd. Gr. μοί omittunt, aut (X codd. et *Ald.*) pro eo ἐμαυτῷ habent.

ἐλάβετε, καὶ σὺν τὸν ἱερέα, καὶ ἀπήλ-
θετε· καὶ τί μοι ἔτι; καὶ τί τοῦτο
25 *λέγετέ μοι, τί τοῦτο κράζεις; * καὶ*
εἶπον πρὸς αὐτὸν οἱ υἱοὶ Δάν· μὴ
ἀκουσθήτω ἡ φωνή σου μεθ' ἡμῶν,
μήποτε ἀπαντήσωσιν ὑμῖν, ἄνδρες
κατώδυνοι ψυχήν, καὶ προσθήσεις
τὴν ψυχήν σου καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ
26 *οἴκου σου; * Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ*
υἱοὶ Δὰν εἰς τὴν ὁδὸν αὐτῶν· καὶ
εἶδε Μιχὰ ὅτι ἰσχυρότεροι αὐτοῦ εἰσί,
καὶ ἐξένευσε, καὶ ἀνέστρεψεν εἰς τὸν
27 *οἶκον αὐτοῦ. * Καὶ αὐτοὶ ἔλαβον*
ὅσα ἐποίησε Μιχὰ, καὶ σὺν τὸν ἱερέα
ὃς ἦν αὐτῷ, καὶ ἦλθον, ἕως Λαϊσὰ,
ἐπὶ λαὸν ἡσυχάζοντα καὶ πεποιθότα·
καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἐν στόματι
ῥομφαίας, καὶ σὺν τὴν πόλιν ἐνέπρη-
28 *σαν ἐν πυρί, * καὶ οὐκ ἔστιν ἐξαι-*
ρούμενος· ὅτι μακράν ἐστιν ἀπὸ Σι-
δωνίων· καὶ λόγος οὐκ ἔστιν αὐτοῖς
μετὰ ἀνθρώπου· καὶ αὐτὴ ἐν τῇ κοι-
λάδι ἥ ἐστι τοῦ οἴκου ὄντος Ῥοώβ.
Καὶ ᾠκοδόμησαν σὺν τὴν πόλιν, καὶ
29 *κατῴκησαν ἐν αὐτῇ· * καὶ ἐκάλεσαν*
τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, Δάν· κατὰ τὸ
ὄνομα Δὰν τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ὅς
ἐγενήθη τῷ Ἰσραήλ· καὶ ἦν Λαῒς τὸ

ܘܠܟܘܡܪܐ ܐܘܒܠܬܘܢ. ܘܡܢܐ ܠܝ ܬܘܒ.
ܘܡܢܐ ܗܢܐ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ. ܡܢܐ
ܗܘ ܗܢܐ ܕܩܥܐ ܐܢܬ. * ܘܐܡܪܘ ܠܗ 25
ܒܢܝ̈ܐ ܕܕܢ. ܠܐ ܢܫܬܡܥ ܩܠܐ ܕܝܠܟ
ܥܡܢ. ܕܠܡܐ ܢܦܓܥܘܢ ܒܟܘܢ ܓܒܪ̈ܐ
ܡܪ̈ܝܪܝ ܢܦܫܐ. ܘܬܘܣܦ ܢܦܫܐ ܕܝܠܟ
ܘܢܦܫܐ ܕܒܝܬܟ. ܀ * ܘܐܙܠܘ ܒܢܝ̈ܐ ܕܕܢ 26
ܠܐܘܪܚܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܚܙܐ ܡܝܟܐ ܕܚܝܠܬܢܐ
ܐܢܘܢ ܡܢܗ ܐܝܬܝܗܘܢ. ܘܐܬܦܢܝ ܘܗܦܟ
ܠܒܝܬܗ. ܀ * ܘܗܢܘܢ ܢܣܒܘ ܟܠ 27
ܕܥܒܕ ܡܝܟܐ: ܘܠܟܘܡܪܐ ܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܐ
ܠܗ. ܘܐܬܘ ܥܕܡܐ ܠܠܝܫ. ܥܠ ܥܡܐ
ܕܫܠܐ ܘܬܟܝܠ. ܘܡܚܘ ܐܢܘܢ ܒܦܘܡܐ
ܕܣܝܦܐ. ܘܠܡܕܝܢܬܐ ܐܘܩܕܘ ܒܢܘܪܐ.
* ܘܠܝܬ ܐܝܬ ܕܡܦܨܐ. ܡܛܠ ܕܪܚܝܩܐ 28
ܐܝܬܝܗ̇ ܡܢ ܨܝܕܢܝ̈ܐ. ܘܡܠܬܐ ܠܐ ܐܝܬ
ܠܗܘܢ ܥܡ ܒܪܢܫܐ. ܘܗܝ ܒܥܘܡܩܐ
ܗ̇ܝ ܐܝܬ ܕܒܝܬܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܕܪܚܘܒ. ܀
ܘܒܢܘܗ̇ ܠܡܕܝܢܬܐ ܘܝܬܒܘ ܒܗ̇.
* ܘܩܪܘ ܠܫܡܗ̇ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܢ. ܐܝܟ 29
ܫܡܗ ܕܕܢ ܐܒܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܗܘ ܕܗܘܐ
ܠܐܝܣܪܐܝܠ. ܘܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܐ ܠܝܫ ܫܡܗ̇

V. 25. ܘܬܘܣܦ) in marg. notatur ܠܡܣܦ ܨ, sed ܠܡܣܦ (quod *ἀναλίσκεσθαι* sonat, cfr. Es. 59, 14. 66, 17) manifesto conjecturæ debetur scribæ, qui ܬܘܣܦ non intellexit.

V. 24. *σὺν τὸν ἱερέα*) sic *Esc.* — V. 25. *κατώδυνοι ψυχήν*) unus cod. et *Ald*: *κ. ψυχὴν αὐτῶν*, reliqui: *κ. τῇ ψυχῇ* — V. 27. *σὺν τὸν ἱερέα .. σὺν τὴν πόλιν*) sic *Esc.* — V. 28. *οἴκου ὄντος*) in nullo cod. *ὄντος* extat; malim in textu Syr. ܐܝܬܝܗܘܢ ut mendum librarii delere. — *ib. σὺν τὴν πόλιν*) sic *Esc.*

30 ὄνομα τῆς πόλεως τοπρότερον· *καὶ ἀνέστησαν αὐτοῖς οἱ υἱοὶ τοῦ Δὰν σὺν τὸ γλυπτὸν ÷τοῦ Μιχά:. Καὶ Ἰωνάθαν ※ὁ υἱὸς Μανασσῆ υἱὸς ※Γηρσὰμ: ÷υἱοῦ Μωυσῆ:, ※αὐτὸς: καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν ἱερεῖς τῇ φυλῇ τοῦ Δὰν, ἕως τῆς ἡμέρας τῆς μετοικε-
31 σίας τῆς γῆς· * καὶ ἔθηκαν αὐτοῖς τὸ γλυπτὸν Μιχὰ ὃ ἐποίησε, πάσας τὰς ἡμέρας ὅσας ἦν ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ ἐν Σηλώ.

30 ܕܡܕܝܢܬܐ ܡܢ ܩܕܡ. * ܘܐܩܝܡܘ ܠܗܘܢ
ܒܢܝ̈ܐ ܕܕܢ ܠܓܠܝܦܐ ܕܡܝܟܐ. ÷
ܘܝܘܢܬܢ ※ܒܪܗ ܕܡܢܫܐ ܒܪܗ ܕܓܪܫܘܡ↙
ܒܪܗ ܕܡܘܫܐ.↙ ※ܗܘ↙ ܘܒܢ̈ܘܗܝ
ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܟܗ̈ܢܐ ܠܫܒܛܐ ܕܕܢ.
31 ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܕܓܠܘܬܐ ܕܐܪܥܐ. * ܘܣܡܘ
ܠܗܘܢ ܠܓܠܝܦܐ ܕܡܝܟܐ ܗܘ ܕܥܒܕ.
ܟܠܗܘܢ ܝܘܡ̈ܬܐ ܗܢܘܢ ܕܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ ܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ ܒܫܝܠܘ. ÷ . ÷ .

CAP. XIX.

1 Καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, καὶ βασιλεὺς οὐκ ἦν ἐν Ἰσραήλ· καὶ ἐγένετο ἀνὴρ Λευίτης παροικῶν ἐν μηροῖς ὄρους Ἐφραΐμ, καὶ ἔλαβεν αὐτῷ ÷ὁ ἀνὴρ: γυναῖκα παλ-
2 λακὴν ἐκ Βηθλεὲμ Ἰούδα· * καὶ ὠργίσθη ἀπ' αὐτοῦ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ·

1 ܘܗܘܐ ܒܝܘܡ̈ܬܐ ܗܠܝܢ. ܘܡܠܟܐ ܠܐ
ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. ܘܗܘܐ ܓܒܪܐ ܠܘܝܐ
ܕܡܬܬܘܬܒ ܗܘܐ ܒܥܛܦ̈ܬܐ ܕܛܘܪܐ
ܕܐܦܪܝܡ. ܘܢܣܒ ܠܗ ÷ܗܘ ܓܒܪܐ↙
ܐܢܬܬܐ ܕܦܠܓܘܬܐ ܡܢ ܒܝܬ ܠܚܡ ܕܝܗܘܕܐ.
2 * ܘܪܓܙܬ ܥܠܘܗܝ ܦܠܓܘܬܐ ܕܝܠܗ. ܘܐܙܠܬ

V. 30. ܘܐܩܝܡܘ) Cod. sing. ܘܐܩܝܡ — *ib.* ܢ̈ܕܡܝܟܐ) Cod: ܒܕܡܝܟܐ, quod correxi, quia hoc nomen in XV tantum codd. hex. Holm. et *Esc.* extat. — *ib.* ※ܒܪܗ. ※ܗܘ↙. .) In Cod. Asterisci exarati sunt ante ܒܪܗ primum in marg. et ante ܕܓܪܫܘܡ et ܗܘ, quæ utraque vox in media linea scripta est; Metobelus non nisi post ܗܘ extat. Quod quum aperte signa critica perturbata esse ostendat, ita correxi, ut verba ܒܪܗ ܕܡܘܫܐ Lemnisco notarem, quia manifeste variam continent lectionem vel versionem pro ܒܪܗ ܕܡܢܫܐ, ex var. lect. textus Hebr. ortam (IX codd. lectionem nostram exhibent, VIII codd. *υἱοῦ Μωυσῆ* pro *υἱὸς Μανασσῆ* habent). Verba reliqua Asterisco inclusi, quod rectum esse ea re confirmatur, quod in VII codd. desiderantur. — V. 31. ܘܣܡܘ) Cod: ܘܣܡ — Cap. XIX. V. 1. ܗܘ ܓܒܪܐ↙) Cod. pro Lemnisco Obelum habet, quem correxi, quia XIV tantum codd. hex. Holm, *Esc.* et *Compl.* ὁ ἀνήρ exhibent.

V. 30. *μετοικεσίας*) *μετοικίας*, *ἀποικίας*, vel *ἀποικεσίας* — V. 31. *ὅσας*) *ἅς* — Cap. XIX. V. 1. *ἡμέραις ταύταις*) omnes codd. *ἡμ. ἐκείναις*, quod textus Syr. vix significare potest, nisi ܗܠܝܢ in ܗܢܘܢ corrigamus, cfr. Diss. § 22. — V. 2. *ὠργίσθη ἀπ' αὐτοῦ*) codd. hex: *ὠργίσθη αὐτῷ*, reliqui: *ἐπορεύθη ἀπ' αὐτοῦ*; suspicor in textu Syr. ܥܠܘܗܝ in ܠܗ (*αὐτῷ*) corrigendum esse.

καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον
τοῦ πατρὸς αὐτῆς εἰς Βηθλεὲμ Ἰού-
δα· καὶ ἐγένετο ἐκεῖ ἡμέρας, τετρά-
3 μηνον. * Καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ αὐτῆς,
καὶ ἐπορεύθη κατόπισθεν αὐτῆς τοῦ
λαλῆσαι ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῆς τοῦ
διαλλάξαι αὐτὴν ÷αὐτῷ:, καὶ ἀπ-
αγαγεῖν αὐτὴν πάλιν πρὸς αὐτόν· καὶ
τὸ παιδάριον αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ
ζεῦγος ὑποζυγίων· καὶ ἐπορεύθη ἕως
οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτῆς· καὶ εἶδεν
αὐτὸν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος, καὶ
4 παρῆν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, * ÷καὶ
÷ἐκράτησε τῆς χειρὸς αὐτοῦ:· καὶ
εἰσήγαγεν αὐτὸν ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ὁ
πατὴρ τῆς νεάνιδος ÷πρὸς αὐτόν:,
καὶ ἐκάθισε μετ' αὐτοῦ, τρεῖς ἡμέ-
ρας· καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον, καὶ ὕπνω-
5 σαν ἐκεῖ· * καὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέ-
ρᾳ τῇ τετάρτῃ, καὶ ὤρθρισαν το-
πρωΐ, καὶ ἀνέστη τοῦ ἀπελθεῖν. Καὶ
εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος πρὸς
τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ· στήρισον τὴν
καρδίαν σου κλάσματι ἄρτου, καὶ
6 μετὰ τοῦτο πορεύεσθε· * καὶ ἐκάθι-
σαν καὶ ἔφαγον ἀμφότεροι ἐπὶ τὸ
αὐτὸ καὶ ἔπιον. Καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ

ܡܢܗ ܠܒܝܬܐ ܕܐܒܘܗ̇ ܕܝܠܗ̇ ܠܒܝܬ ܠܚܡ
ܕܝܗܘܕܐ. ܘܗܘܬ ܬܡܢ ܝܘܡܬܐ ܐܪܒܥܐ
3 ܝܪ̈ܚܐ. ܀ * ܘܩܡ ܗܘ ܓܒܪܐ ܕܝܠܗ̇.
ܘܐܙܠ ܒܬܪܗ̇ ܠܡܡܠܠܘ ܥܡ ܠܒܐ
ܕܝܠܗ̇ ܠܡܬܪܥܝܘܬܗ̇ ÷ܠܗ̇.(↙)
ܘܠܡܗܦܟܘܬܗ̇ ܬܘܒ ܠܘܬܗ. ܘܛܠܝܐ
ܕܝܠܗ ܥܡܗ. ܘܙܘܓܐ ܕܚܡܪ̈ܐ. ܘܐܙܠ
ܥܕܡܐ ܠܒܝܬܗ ܕܐܒܘܗ̇ ܕܝܠܗ̇. ܘܚܙܝܗ
ܐܒܐ ܕܝܠܗ̇ ܕܥܠܝܡܬܐ. ܘܚܕܝ ܠܐܘܪܥܗ
4 * ÷ܘܐܚܕܗ ܒܐܝܕܗ(↙). ܘܐܥܠܗ ܚܡܘܗܝ
ܕܝܠܗ ܐܒܘܗ̇ ܕܥܠܝܡܬܐ ÷ܠܘܬܗ.↙
ܘܝܬܒ ܥܡܗ ܬܠܬܐ ܝܘܡܬܐ. ܘܐܟܠܘ
5 ܘܐܫܬܝܘ ܘܒܬܘ ܬܡܢ. * ܘܗܘܐ ܒܝܘܡܐ
ܪܒܝܥܝܐ ܘܩܕܡܘ ܒܨܦܪܐ. ܘܩܡ
ܠܡܐܙܠ. ܀ ܘܐܡܪ ܐܒܘܗ̇ ܕܥܠܝܡܬܐ ܠܘܬ
ܚܬܢܐ ܕܝܠܗ. ܣܡܘܟ ܠܒܐ ܕܝܠܟ
ܒܩܨܝܐ ܕܠܚܡܐ. ܘܒܬܪ ܗܕܐ ܐܙܠܘ
6 ܐܙܠܘܢ. * ܘܝܬܒܘ ܘܐܟܠܘ ܬܪܝܗܘܢ
ܐܟܚܕܐ ܘܐܫܬܝܘ. ܀ ܘܐܡܪ ܐܒܘܗ̇

V. 3. ÷ܠܗ̇) Cod: ܠܗ̇ ÷ — V. 4. ÷ܘܐܚܕܗ) Cod: ※ܘܐܚܕܗ, quod correxi, quia, si verba sequentia pro versione accipiuntur textus Hebr., nihil est in eo, quod verbis καὶ ἐκράτησε .. αὐτοῦ respondeat, et hæc verba in VIII tantum codd. leguntur. — *ib.* ÷ܠܘܬܗ) hoc etiam loco Cod. pro Lemnisco Asteriscum habet; nihil habet textus Hebr. quod huic voci respondeat, et VIII tantum codd. πρὸς αὐτόν exhibent.

V. 3. κατόπισθεν) ὀπίσω — *ib.* ὑποζυγίων) ὄνων, sic etiam infra, v. 10. 21. 28. — V. 4. γαμβρός) πενθερος — V. 5. γαμβρόν) νυμφίον — *ib.* κλάσματι) ψωμῷ — V. 6. ἀμφότεροι) οἱ δύο, sic etiam v. 8.

τῆς νεάνιδος πρὸς τὸν ἄνδρα· ἀρξά-
μενος ※δὴ: καὶ αὐλίσθητι καὶ ἀγα-
7 θυνθήτω ἡ καρδία σου· * καὶ ἀν-
έστη ὁ ἀνὴρ τοῦ ἀπελθεῖν, καὶ ἐβιάσα-
το αὐτὸν ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ· καὶ πάλιν
8 ηὐλίσθη ἐκεῖ· * καὶ ὤρθρισε τοπρωῒ
τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ τοῦ πορευθῆναι·
καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος·
στήρισον ※δὴ: τὴν καρδίαν σου
÷ἄρτῳ:, καὶ στραγεύθητι, ἕως κλίνῃ
ἡ ἡμέρα· καὶ ἔφαγον ÷καὶ ἔπιον:,
9 ἀμφότεροι. * Καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ
τοῦ πορευθῆναι αὐτὸς καὶ ἡ παλ-
λακὴ αὐτοῦ, καὶ τὸ παιδάριον αὐ-
τοῦ· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γαμβρὸς αὐ-
τοῦ ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος· ἰδοὺ δὴ,
κέκλικεν ἡ ἡμέρα εἰς τὴν ἑσπέραν·
κατάλυσον ※δὴ: ὧδε καὶ σήμερον,
※καὶ μείνατε ὧδε: ἔτι, καὶ ἀγαθυν-
θήτω ἡ καρδία σου· καὶ ὀρθριεῖτε
αὔριον εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν, καὶ ἀπ-
10 ελεύσῃ εἰς τὸ σκήνωμά σου· * καὶ
οὐκ ἠθέλησεν ὁ ἀνὴρ αὐλισθῆναι·
καὶ ἀνέστη, καὶ ἀπῆλθε· καὶ παρ-
εγένετο ἕως κατέναντι Ἰεβούς· αὕτη
ἐστὶν ἡ Ἱερουσαλήμ· καὶ μετ' αὐτοῦ

ܕܛܠܝܬܐ ܠܘܬ ܓܒܪܐ. ܟܕ ܫܪܐ ※ܗܟܝܠ↙
ܐܦ ܒܘܬ ܘܢܛܐܒ ܠܒܐ ܕܝܠܟ. * ܘܩܡ 7
ܗ̇ܘ ܓܒܪܐ ܠܡܐܙܠ. ܘܐܠܨܗ ܚܡܐ
ܕܝܠܗ. ܘܬܘܒ ܒܬ ܬܡܢ. * ܘܩܕܡ 8
ܒܨܦܪܐ ܒܝܘܡܐ ܕܚܡܫܐ ܠܡܐܙܠ. ܘܐܡܪ
ܐܒܘܗ̇ ܕܛܠܝܬܐ. ܣܡܘܟ ※ܗܟܝܠ↙
ܠܒܐ ܕܝܠܟ ÷ܒܠܚܡܐ.(↙) ܘܐܬܬܠܕ
ܥܕܡܐ ܕܢܓܠܐ ܝܘܡܐ. ܘܐܟܠܘ ÷ܘܐܫܬܝܘ↙
ܬܪܝܗܘܢ. ⁘ * ܘܩܡ ܗ̇ܘ ܓܒܪܐ ܠܡܐܙܠ 9
ܗ̇ܘ ܘܦܠܓܫܬܗ ܘܛܠܝܐ ܕܝܠܗ. ܘܐܡܪ ܠܗ
ܚܡܘܗܝ ܐܒܘܗ̇ ܕܛܠܝܬܐ. ܗܐ ܗܟܝܠ
ܢܓܠ ܝܘܡܐ ܠܪܡܫܐ. ܫܪܝ ※ܗܟܝܠ↙
ܗܪܟܐ ܐܦ ܝܘܡܢܐ. ※ܘܩܘܘ ܗܪܟܐ(↙)
ܬܘܒ ܘܢܛܐܒ ܠܒܟ. ܘܬܩܕܡܘܢ ܐܘܪܚܟܘܢ
ܠܡܚܪ ܠܐܘܪܚܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܘܬܐܙܠ ܠܡܫܟܢܐ
ܕܝܠܟ. * ܘܠܐ ܨܒܐ ܗ̇ܘ ܓܒܪܐ ܠܡܒܬ. 10
ܘܩܡ ܘܐܙܠ. ܘܐܬܐ ܥܕܡܐ ܠܘܩܒܠ
ܝܒܘܣ. ܗܕܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܐܘܪܫܠܡ. ܘܥܡܗ

V. 8. ܘܐܟܠܘ ÷ܘܐܫܬܝܘ↙) Cod: ܘܐܟܠܘ↙ ÷ܘܐܫܬܝܘ — V. 9. ܗ̇ܘ ܓܒܪܐ) malim ܗ̇ܘ ܓ̄ legere, cfr. Diss. § 11. Annot. — *ib.* ※ܘܩܘܘ ܗܪܟܐ) Cod: ܘܩܘܘ ※ܗܪܟܐ, quod correxi, quia *καὶ μείνατε ὧδε* in IV codd. Holm., *Esc.* et *Compl.* legitur, *ὧδε* autem solum in nullo cod. extat.

V. 8. *στραγεύθητι*) sic IV codd. Ita legendum esse jam conjecit *Schleusnerus* (Opusc. crit. ad Gen. XIX, 16.). — *ib.* *κλίνῃ ἡ ἡμέρα*) *κλῖναι τὴν ἡμέραν* — V. 9. *μείνατε ὧδε ἔτι*) in nullo cod. *ἔτι* h. l. extat, sed in IV codd. Holm., *Esc.* et *Compl.* post *ὧδε* prius pro *καί* nostro legitur.

ζεῦγος ὑποζυγίων ἐπισεσαγμένων,
※καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἐπ' αὐτῶν,
11 ※καὶ ὁ παῖς αὐτοῦ:· * αὐτοὶ κατὰ
Ἰεβούς, καὶ ἡ ἡμέρα κεκλικυῖα, σφό-
δρα. Καὶ εἶπε τὸ παιδάριον πρὸς
τὸν κύριον αὐτοῦ· δεῦρο δή, καὶ
ἐκκλίνωμεν εἰς τὴν πόλιν ταύτην τοῦ
Ἰεβουσαίου, καὶ αὐλισθῶμεν ἐν αὐ-
12 τῇ. * Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος
αὐτοῦ· οὐ μὴ ἐκκλινοῦμεν εἰς πόλιν
ἀλλοτρίου· ἢ οὐκ ἔστιν ἐκ τῶν υἱῶν
Ἰσραήλ· καὶ παρελευσόμεθα, ἕως
13 Γαβαά· * καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ αὐ-
τοῦ· δεῦρο καὶ εἰσέλθωμεν εἰς ἕνα
τῶν τόπων, καὶ αὐλισθῶμεν ἐν Γα-
14 βαὰ, ἢ ἐν Ῥαμά. * Καὶ παρῆλθον
καὶ ἀπῆλθον· ἐδεδύκει αὐτῷ γὰρ
αὐτοῖς ὁ ἥλιος, ἐχόμενα τῆς Γαβαὰ
15 ἥ ἐστι τοῦ Βενιαμίν· * καὶ ἐξέκλι-
ναν ἐκεῖ τοῦ εἰσελθεῖν καταλῦσαι ἐν
Γαβαά· καὶ εἰσῆλθε καὶ ἐκάθισεν ἐν
τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως, καὶ οὐκ
ἔστιν ἀνὴρ ὁ συνάγων αὐτοὺς εἰς
16 τὸν οἶκον τοῦ καταλῦσαι. * Καὶ ἰδοὺ
ἀνὴρ πρεσβύτης εἰσῆλθεν ἀπὸ τῶν
ἔργων αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἑσπέρας·
καὶ ὁ ἀνὴρ, ἐξ ὄρους Ἐφραΐμ· καὶ
αὐτὸς παρῴκει ἐν Γαβαά· καὶ οἱ
ἄνδρες τοῦ τόπου οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν,

ܙܘܓ ܕܒܥܝܪܐ ܕܡܛܥܢܝܢ. ※ܘܦܠܓܘܬܐ ܕܝܠܗ
※ܥܠܝܗܘܢ ܘܛܠܝܗ↙. * ܗܢܘܢ 11
ܠܘܩܒܠ ܝܒܘܣ. ܘܝܘܡܐ ܪܟܢ ܗܘܐ
ܛܒ. ⁘ ܘܐܡܪ ܛܠܝܐ ܠܘܬ ܡܪܗ ܕܝܠܗ.
ܬܐ ܗܟܝܠ ܘܢܣܛܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܕܐ
ܕܝܒܘܣܝܐ ܘܢܒܘܬ ܒܗ. ⁘ * ܘܐܡܪ 12
ܠܘܬܗ ܡܪܗ ܕܝܠܗ. ܠܐ ܢܣܛܐ ܠܡܕܝܢܬܐ
ܢܘܟܪܝܐ. ܗܝ ܕܠܐ ܐܝܬܝܗ ܡܢ ܒܢܝܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܢܥܒܪ ܥܕܡܐ ܠܓܒܥܐ. * ܘܐܡܪ 13
ܠܛܠܝܐ ܕܝܠܗ. ܬܐ ܘܢܥܘܠ ܠܚܕ ܡܢ
ܕܘܟܝܬܐ. ܘܢܒܘܬ ܒܓܒܥܐ ܐܘ ܒܪܡܬܐ. ⁘.
* ܘܥܒܪܘ ܘܐܙܠܘ. ܥܪܒ ܗܘܐ ܠܗ 14
ܓܝܪ ܠܗܘܢ ܫܡܫܐ. ܥܠ ܝܕ ܓܒܥܐ
ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ ܕܒܢܝܡܝܢ. * ܘܐܣܛܝܘ 15
ܠܬܡܢ ܠܡܥܠ ܠܡܒܬ ܒܓܒܥܐ. ܘܥܠ
ܘܝܬܒ ܒܫܘܩܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܘܠܝܬ
ܓܒܪܐ ܗܘ ܕܡܟܢܫ ܠܗܘܢ ܠܒܝܬܐ
ܠܡܒܬ. ⁘ * ܘܗܐ ܓܒܪܐ ܣܒܐ ܥܠ 16
ܡܢ ܥܒܕܐ ܕܝܠܗ ܡܢ ܚܩܠܐ ܒܪܡܫܐ.
ܘܗܘ ܓܒܪܐ ܡܢ ܛܘܪܐ ܕܐܦܪܝܡ. ܘܗܘ
ܡܬܬܘܬܒ ܗܘܐ ܒܓܒܥܐ. ܘܓܒܪܐ ܕܕܘܟܬܐ
ܒܢܝܐ ܕܒܢܝܡܝܢ. ܝܡܝܢܝܐ ܡܫܬܟܚܝܢ↙.

V. 10. ܘܛܠܝܗ↙ .. ※ܘܦܠܓܘܬܐ) Dubito an hic Asteriscus in Lemniscum corrigendus et ad ܘܛܠܝܗ solum referendus sit. Græce enim καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἐπ' αὐτῶν (vel μετ' αὐτοῦ) in omnibus codd. legitur, verum καὶ ὁ παῖς αὐτοῦ in VIII tantum codd. extat, qui plerumque verba lemniscata afferunt. — V. 16. ܝܡܝܢܝܐ ܡܫܬܟܚܝܢ↙) Cod. Asteri-

---

V. 11. ταύτην τοῦ Ἰεβουσαίου) omnes codd: τοῦ Ἰεβ. ταύτην — V. 14. ἐδεδύκει αὐτῷ γάρ) codd. hex. plerique: ἔδυ γάρ, reliqui: καὶ ἔδυ. ܠܗ (fortasse etiam ܗܘܐ) in textu Syr. delendum videtur. — V. 16. ἑσπέρας) ἐν ἑσπέρᾳ

17 ÷υἱοὶ λοιμοί:* * καὶ ἀναβλέψας τοῖς
ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, εἶδε οὖν τὸν ἄν-
δρα τὸν ὁδοιπόρον, ἐν τῇ πλατείᾳ
τῆς πόλεως· καὶ εἶπε ÷πρὸς αὐτὸν:
ὁ ἀνὴρ ὁ πρεσβύτης· ποῦ πορεύῃ,
18 καὶ πόθεν ἔρχῃ; * καὶ εἶπε πρὸς
αὐτόν· διαβαίνομεν ἐκ Βηθλεὲμ τῆς
Ἰούδα, ἕως μηρῶν ὄρους τοῦ Ἐφρα-
ἱμ· ἐκεῖθεν δὲ ἐγώ εἰμι. Καὶ ἐπο-
ρεύθην, ἕως εἰς Βηθλεὲμ τῆς Ἰούδα·
καὶ ÷νῦν: εἰς τὸν οἶκόν μου ἐγὼ
ἀποτρέχω· καὶ οὐκ ἔστιν ἀνὴρ συνά-
19 γων με εἰς τὴν οἰκίαν· * καί γε ἄχυρα
καὶ χορτάσματα, ὑπάρχει τοῖς ὄνοις
ἡμῶν· καί γε ἄρτος καὶ οἶνος ὑπάρ-
χει μοι, καὶ τῇ δούλῃ σου, καὶ τῷ
παιδαρίῳ· καὶ τοῖς δούλοις σου, οὐκ
ἔστιν ὑστέρημα παντὸς πράγματος.
20 * Καὶ εἶπεν ὁ ἀνὴρ ὁ πρεσβύτης·
εἰρήνη σοι· πλὴν πᾶν ὑστέρημά σου
ἐπ' ἐμέ· πλὴν ἐν τῇ πλατείᾳ, μὴ κα-
21 ταλύσῃς· * καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς

17 * ܘܟܕ ܚܪ ܒܥܝܢܘܗܝ܂ ܚܙܐ ܠܓܒܪܐ
ܗܘ ܒܥܠ ܐܘܪܚܐ܆ ܒܫܘܩܐ ܦܬܝܐ
ܕܡܕܝܢܬܐ܂ ܘܐܡܪ ※ܠܘܬܗ↙ ܓܒܪܐ ܗܘ
ܣܒܐ܂ ܠܐܝܟܐ ܐܙܠ ܐܢܬ ܘܡܢ ܐܝܟܐ ܐܬܐ
18 ܐܢܬ܂ * ܘܐܡܪ ܠܗ(.) ܥܒܪܝܢܢ ܡܢ
ܒܝܬ ܠܚܡ ܕܝܗܘܕܐ܂ ܥܕܡܐ ܠܥܛܦܝܬܐ
ܕܛܘܪܐ ܕܐܦܪܝܡ܂ ܡܢ ܬܡܢ ܕܝܢ ܐܢܐ ܐܝܬܝ܂ ܀
ܘܐܙܠܬ ܥܕܡܐ ܠܒܝܬ ܠܚܡ ܕܝܗܘܕܐ܂
※ܘܗܫܐ↙ ܠܒܝܬܐ ܕܝܠܝ ܐܢܐ ܗܦܟ ܐܢܐ܂
ܘܠܐ ܐܝܬ ܓܒܪܐ ܕܡܟܢܫ ܠܝ ܠܒܝܬܐ܂
19 * ܐܦ ܓܝܪ ܬܒܢܐ ܘܟܣܬܐ ܐܝܬ ܠܚܡܪܐ
ܕܝܠܢ܂ ܐܦ ܓܝܪ ܠܚܡܐ ܘܚܡܪܐ ܐܝܬ ܠܝ܂
ܘܠܐܡܬܐ ܕܝܠܟ ܘܠܛܠܝܐ܂ ܘܠܥܒܕܐ ܕܝܠܟ
ܠܐ ܐܝܬ ܚܣܝܪܘܬܐ ܕܟܠ ܨܒܘܬܐ܂ ܀
20 * ܘܐܡܪ ܓܒܪܐ ܗܘ ܣܒܐ܂ ܫܠܡܐ ܠܟ܂
ܒܪܡ ܟܠ ܚܣܝܪܘܬܐ ܕܝܠܟ ܥܠܝ܂ ܒܪܡ
21 ܒܫܘܩܐ ܠܐ ܬܒܘܬ܂ * ܘܐܥܠܗ ܠܒܝܬܐ

scum habet, quem in Lemniscum restitui, quia nihil est in textu Hebr., quod his verbis respondeat, et Græce υἱοὶ λοιμοί manifeste varia est lectio pro υἱοὶ Βενιαμίν, quod præcedit. XII codd. hoc additamentum exhibent. — V. 17. ※ܠܘܬܗ↙) Cod. pro Lemnisco Asteriscum habet, quem correxi, quia nihil habet hæc vox sibi respondens in textu Hebr., et Græce πρὸς αὐτόν in VIII tantum codd. legitur, qui verba lemniscata afferre solent. Fieri tamen potest, ut Asteriscus retinendus sit, h. e. ut illi tres interpretes Hebraice אליך legerint; Peschito enim (quæ ܠܗ habet) et Vulgata Lat. (*ad eum*) similem textum Hebr. habuisse videntur. — V. 18. ※ܘܗܫܐ) Cod: ܘܗܫܐ※, quod correxi, quia nihil est in textu Hebr. et verss. antiquis (præter Vulg. Lat., quæ „et *nunc*" habent), quod voci ܗܫܐ respondeat. IX codd. hex. νῦν exhibent, καί autem in nullo cod. deest, nec facile unquam defuisse potest.

V. 17. οὖν τὸν ἄνδρα) sic *Esc.* — V. 18. διαβαίνομεν) παραπορευόμεθα — V. 19. ὑπάρχει *bis*) ἐστί — *ib.* δούλῃ) παιδίσκῃ — V. 21. εἰσήγαγεν) εἰσήνεγκεν

τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ παρέβαλε τοῖς ὑποζυγίοις ⁘αὐτοῦ :· καὶ ἔνιψε τοὺς πόδας αὐτῶν· καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον·
22 * αὐτῶν δὲ ἀγαθυνθείσης τῆς καρδίας αὐτῶν, καὶ ἰδοὺ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἄνδρες υἱοὶ ἀδικίας παράνομοι περιεκύκλωσαν οὖν τὴν οἰκίαν· καὶ ἔκρουσαν ἐπὶ τὴν θύραν· καὶ εἶπαν πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν κύριον τῆς οἰκίας τὸν πρεσβύτην λέγοντες, ἐξάγαγε οὖν τὸν ἄνδρα τὸν εἰςελθόντα εἰς τὴν
23 οἰκίαν, ἵνα γνῶμεν αὐτόν· * καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἀνὴρ ὁ κύριος τῆς οἰκίας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· μηδαμῶς ἀδελφοί· μὴ πονηρεύεσθε δὴ ⁘καὶ μὴ ποιεῖτε τὴν ἀδικίαν ταύ⁘την :, μετὰ τὸ εἰςεληλυθέναι τὸν ἄνδρα τοῦτον εἰς τὴν οἰκίαν μου· μὴ ποιήσητε τὴν ἀφροσύνην ταύτην·
24 * ἰδοὺ ἡ θυγάτηρ μου ἡ παρθένος καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ, ἐξάξω αὐτὰς δέ, καὶ ταπεινώσατε αὐτάς· καὶ ποιή-

ܒܝܬܗ. ܘܐܪܡܝ ܠܒܥܝܪܐ ܕܝܠܗܘܢ.
ܘܐܫܝܓ ܠܪ̈ܓܠܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܐܟܠܘ
ܘܐܫܬܝܘ. * ܕܝܠܗܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܐܛܝܒ 22
ܠܒܗܘܢ. ܘܗܐ ܓܒܪ̈ܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܓܒܪ̈ܐ
ܒܢ̈ܝܐ ܕܥܘܠܐ ܥܒܪ̈ܝ ܥܠ ܢܡܘܣܐ
ܐܬܟܪܟܘܗܝ ܠܒܝܬܐ. ܘܢܩܫܘ ܥܠ
ܬܪܥܐ. ܘܐܡܪܘ ܠܘܬ ܓܒܪܐ ܡܪܗ ܕܒܝܬܐ
ܗܘ ܩܫܝܫܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܐܦܩ ܠܓܒܪܐ
ܗܘ ܕܥܠ ܠܒܝܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܕܥܝܘܗܝ.
* ܘܢܦܩ ܠܘܬܗܘܢ ܗܘ ܓܒܪܐ ܡܪܗ 23
ܕܒܝܬܐ ܘܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ. ܠܐ ܗܘ ܐܚ̈ܝ.. ܠܐ
ܠܡܐܒܫܘ ܗܟܝܠ. ܢܗܘܐ ܠܐ ܠܟܘܢ ܥܘܠܐ
ܗܢܐ:. ܡܢ ܒܬܪ ܕܥܠ ܓܒܪܐ ܗܢܐ
ܠܒܝܬܐ ܕܝܠܝ. ܠܐ ܬܥܒܕܘܢ ܣܟܠܘܬܐ
ܗܕܐ. * ܗܐ ܒܪܬܝ ܕܝܠܝ ܒܬܘܠܬܐ ܘܦܠܓܫܬܐ 24
ܕܝܠܗ. ܐܦܩ ܐܢܝܢ ܕܝܢ ܘܡܟܟܘ ܐܢܝܢ.

V. 21. ܕܝܠܗܘܢ) Cod: ܕܝܠܗ※. Textus Hebr. et verss. antiquæ (præter Pesch., quæ ܚܡܪܗ habet) nihil habent, quod huic voci respondeat. — V. 22. ܓܒܪ̈ܐ *prius*) Cod. sing: ܓܒܪܐ — V. 23. ܢܗܘܐ ܠܐ ܠܟܘܢ ܥܘܠܐ ܗܢܐ:) Cod: ※ܠܐ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܥܘܠܐ ܗܢܐ:. Nihil est, quod his verbis in textu Hebr. et verss. respondeat, et manifesto variam continent lectionem pro ܠܐ ܬܒܐܫܘܢ. — *ib.* ܕܥܠ ܓܒܪܐ) Cod. mendose: ܕܥܠܘ ܓܒܪܐ — V. 24. ܘܦܠܓܫܬܐ ܕܝܠܗ) Cod: ܘܦܠܓܫܬܐ ܕܝܠܗ̇

V. 21. ἔνιψε) sic *Alex.* solus contra textum Hebr. et omnes reliquos codd. Gr., qui plur. ἐνίψαντο vel ἔνιψαν habent. Malim Syriace ܘܐܫܝܓܘ (ἔνιψαν) legere. — V. 22. αὐτῶν δὲ ἀγαθυνθείσης τῆς καρδίας) aliter Græce sonare non potest textus noster Syriacus. In nullo cod. hæc lectio extat. — *ib.* υἱοὶ ἀδικίας παράνομοι) nullus cod. ἀδικίας exhibet, omnes autem υἱοὶ παρανόμων, quod ܒܢ̈ܝܐ ܥܒܪ̈ܝ ܥܠ ܢܡܘܣܐ sonaret. Suspicor nomen ܥܘܠܐ in textum Syr. ex scholio marg., quod ex Peschita (ܓܒܪ̈ܐ ܒܢ̈ܝ ܥܘܠܐ) petitum esse possit, receptum esse. — *ib.* ἐξάγαγε) ἐξένεγκε — *ib.* τὸν εἰςελθόντα) ὃς εἰςῆλθεν — V. 23. πονηρεύεσθε) κακοποιήσητε — V. 24. αὐτὰς δέ) codd. hex: δὴ αὐτάς, reliqui: αὐτάς solum, nullus cod. δέ habet.

σατε αὐταῖς, τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλ-
μοῖς ὑμῶν· καὶ τῷ ἀνδρὶ τούτῳ, μὴ
ποιήσητε τὸ ῥῆμα τῆς ἀφροσύνης
25 ταύτης· * καὶ οὐκ ἠθέλησαν οἱ ἄν-
δρες τοῦ ἀκοῦσαι αὐτοῦ. Καὶ ἐπ-
ελάβετο ὁ ἀνὴρ τῆς παλλακῆς αὐτοῦ,
καὶ ἐξήγαγεν αὐτὴν πρὸς αὐτοὺς ἔξω·
καὶ ἔγνωσαν αὐτὴν καὶ ἐνέπαιξαν
αὐτῇ ὅλην τὴν νύκτα ἕως τοπρωΐ,
καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὴν ἅμα τῷ ἀνα-
26 βαίνειν τὸν ὄρθρον. * Καὶ ἦλθεν
ἡ γυνὴ τὸ πρὸς πρωΐ· καὶ ἔπεσε
παρὰ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος τοῦ
οἴκου τοῦ ἀνδρὸς, οὗ ἦν ὁ κύριος
27 αὐτῆς ἐκεῖ, ἕως οὗ διεφώνησε. * Καὶ
ἀνέστη ὁ κύριος αὐτῆς τοπρωΐ, καὶ
ἤνοιξε τὰς θύρας τοῦ οἴκου, καὶ
ἐξῆλθε τοῦ ἀπελθεῖν εἰς τὴν ὁδὸν
αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἡ γυνὴ ἡ παλλακὴ
αὐτοῦ πεπτωκυῖα παρὰ τὴν θύραν·
καὶ αἱ χεῖρες αὐτῆς ἐπὶ τὸ πρόθυ-
28 ρον. * Καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν· ἀνά-
στηθι ἵνα ἀπέλθωμεν· καὶ οὐκ ἀπ-
εκρίθη αὐτῷ· ἀλλὰ τεθνήκει· καὶ
ἀνέλαβεν αὐτὴν ἐπὶ τὸ ὑποζύγιον,
καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς
29 τὸν τόπον αὐτοῦ, * καὶ εἰςῆλθεν
εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ ἔλαβε σὺν

ܘܥܒܕܘ ܠܗܝܢ. ܐܝܟ ܕܫܦܝܪ ܒܥܝܢܝ̈
ܟܘܢ. ܘܠܓܒܪܐ ܗܢܐ ܠܐ ܬܥܒܕܘܢ
ܡܠܬܐ ܕܫܛܝܘܬܐ ܗܕܐ. * ܘܠܐ ܨܒܘ 25
ܗܢܘܢ ܓܒܪ̈ܐ ܕܢܫܡܥܘܢܝܗܝ. ❖ ܘܐܚܕܗ̇
ܗܘ ܓܒܪܐ ܠܦܠܓܫܬܐ ܕܝܠܗ ܘܐܦܩܗ̇
ܠܘܬܗܘܢ ܠܒܪ. ܘܝܕܥܘܗ̇ ܘܐܬܠܥܒܘ
ܒܗ̇ ܟܠܗ ܠܠܝܐ ܥܕܡܐ ܠܨܦܪܐ. ܘܫܪܘܗ̇
ܒܡܣܩܗ ܕܡܕܢܚ ܫܦܪܐ. ❖ . * ܘܐܬܬ ܗܝ 26
ܐܢܬܬܐ ܠܐܦܝ ܨܦܪܐ. ܘܢܦܠܬ ܠܘܬ
ܬܪܥܐ ܕܬܪܥܐ ܕܒܝܬܗ ܕܓܒܪܐ(.) ܐܝܟܐ
ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܪܐ ܕܝܠܗ̇ ܬܡܢ. ܥܕܡܐ
ܕܐܬܢܓܗ. ❖ . * ܘܩܡ ܡܪܗ̇ ܒܨܦܪܐ. 27
ܘܦܬܚ ܠܬܪ̈ܥܐ ܕܒܝܬܐ: ܘܢܦܩ ܠܡܐܙܠ
ܠܐܘܪܚܐ ܕܝܠܗ. ܘܗܐ ܐܢܬܬܐ ܗܝ ܦܠܓܫܬܐ
ܕܝܠܗ ܢܦܝܠܐ ܠܘܬ ܬܪܥܐ. ܘܐܝܕܝ̈ܗ̇ ܕܝܠܗ̇
ܥܠ ܣܩܘܦܬܐ. ❖ . * ܘܐܡܪ ܠܘܬܗ̇. 28
ܩܘܡܝ ܕܢܐܙܠ. ܘܠܐ ܥܢܬܗ. ܐܠܐ ܡܝܬܐ
ܗܘܬ.. ܘܫܩܠܗ̇ ܥܠ ܚܡܪܐ. ܘܩܡ
ܗܘ ܓܒܪܐ ܘܐܙܠ ܠܕܘܟܬܐ ܕܝܠܗ * ܘܥܠ 29
ܠܒܝܬܗ. ܘܢܣܒ ܠܣܟܝܢܐ ܘܐܚܕܗ̇

V. 25. ܒܡܣܩܗ ܕܡܕܢܚ ܫܦܪܐ) Cod: ܒܡܣܩܗ ܕܡܕܢܚ ܫܦܪܐ, mendum scribæ manifestum.

V. 25. ἀναβαίνειν) ἀναβῆναι — V. 26. τὸ πρὸς πρωΐ) πρὸς τὸν ὄρθρον (?) — V. 28. ἵνα ἀπέλθωμεν) sic vers. *Slav*. Omnes codd. Gr: καὶ ἀπέλθωμεν, unde malim in textu Syr. ܘܢܐܙܠ legere, eo magis, quod literæ ܕ et ܘ in script. Estrangela facile confunduntur.

τὴν μάχαιραν καὶ ἐπελάβετο τῆς παλ-
λακῆς αὐτοῦ, καὶ ἐμέλισεν αὐτὴν
κατὰ τὰ ὀστᾶ αὐτῆς, εἰς δώδεκα με-
ρίδας· καὶ ἐξαπέστειλεν ÷ αὐτὰ: εἰς
30 πάσας τὰς φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ· * καὶ
ἐγένετο πᾶς ὁ ὁρῶν ἔλεγεν, οὔτε
ἐγενήθη οὔτε ὤφθη οὕτως, ἀπὸ
ἡμερῶν ἀναβάσεως υἱῶν Ἰσραὴλ ἐξ
Αἰγύπτου, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης·
÷καὶ ἐνετείλατο τοῖς ἀνδράσιν οὓς
÷ἐξαπέστειλε λέγων· τάδε ἐρεῖτε πρὸς
÷πάντα ἄνδρα Ἰσραήλ· εἰ γέγονε
÷κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο, ἀπὸ τῆς
÷ἡμέρας τῆς ἀναβάσεως τῶν υἱῶν
÷Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, ἕως τῆς ἡμέ-
÷ρας ταύτης:; θέσθε δὴ ὑμῖν περὶ
αὐτῆς βουλήν, καὶ λαλήσατε.

ܠܣܦܣܪܬܐ ܘܐܚܕܗ̇. ܘܡܫܡܫܬܗ ܐܝܟ ܗܕܡܐ
ܓܪ̈ܡܝܗ̇. ܠܬܪܥܣܪ ܡܢܘ̈ܬܐ. ܘܫܕܪ
÷ܐܢܝܢ↙ ܠܟܠܗܝܢ ܫܪ̈ܒܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ.
* ܘܗܘܐ ܕܟܠ ܡܢ ܕܚܙܐ ܐܡܪ ܗܘܐ. ܕܠܐ 30
ܗܘܬ ܘܠܐ ܐܬܚܙܝܬ ܗܟܢܐ. ܡܢ ܝܘ̈ܡܬܐ
ܕܡܣܩܬܐ ܕܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ ܡܢ ܡܨܪܝܢ(.)
ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܗܢܐ. ÷ܘܦܩܕ ܠܓܒܪ̈ܐ
÷ܗܢܘܢ ܕܫܕܪ ܟܕ ܐܡܪ. ܗܟܢܐ ܬܐܡܪܘܢ
÷ܠܘܬ ܟܠ ܓܒܪܐ ܐܝܣܪܝܠܝܐ. ܐܢ ܗܘܬ ܐܝܟ
÷ܡܠܬܐ ܗܕܐ. ܡܢ ܝܘܡܐ ܕܡܣܩܬܐ
÷ܕܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. ܥܕܡܐ
÷ܠܝܘܡܐ ܗܢܐ↙. ܣܝܡܘ ܗܟܝܠ ܠܟܘܢ
ܡܛܠܬܗ̇ ܡܠܟܐ ܘܡܠܠܘ. ⁘

CAP. XX.

1 Καὶ ἐξῆλθον πάντες οἱ υἱοὶ
Ἰσραήλ, καὶ ἐξεκκλησιάσθη ÷ πᾶσα:
ἡ συναγωγὴ ὡς ἀνὴρ εἷς· ἀπὸ Δάν,
καὶ ἕως Βηρσαβεέ, καὶ ἡ γῆ τοῦ Γα-
λαὰδ πρὸς Κύριον εἰς Μασσηφά·
2 * καὶ ἔστη τὸ κλίμα παντὸς τοῦ λα-
οῦ καὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τοῦ Ἰσραὴλ
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ,
τετρακόσιαι χιλιάδες ἀνδρῶν πεζῶν
3 σπωμένων ῥομφαίαν· * καὶ ἤκουσαν

ܘܢܦܩܘ ܟܠܗܘܢ ܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ. 1
ܘܐܬܟܢܫܬ ÷ܟܠܗ̇↙ ܟܢܘܫܬܐ ܐܝܟ
ܓܒܪܐ ܚܕ. ܡܢ ܕܢ ܘܥܕܡܐ ܠܒܝܪܫܒܥ.
ܘܐܪܥܐ ܕܓܠܥܕ ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܠܡܨܦܝܐ.
* ܘܩܡ ܓܒܐ ܕܟܠܗ ܥܡܐ ܘܟܠܗܝܢ 2
ܫܪ̈ܒܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܒܥܕܬܐ ܕܥܡܐ ܕܐܠܗܐ.
ܐܪܒܥܡܐܐ ܐܠܦܝܢ ܕܓܒܪ̈ܐ ܪ̈ܓܠܝܐ ܫܡܛܝ
ܣܝܦܐ. * ܘܫܡܥܘ ܒܢ̈ܝܐ ܕܒܢܝܡܝܢ 3

V. 29. ÷ܐܢܝܢ↙) Obelum ex *Sarav.* inserui. — *ib.* ܫܪ̈ܒܬܐ) Cod: ܫܪܒܬܐ — V. 30. ܘܦܩܕ ... ܗܢܐ↙) Lemniscum ex cod. 121 Holm. inserui. Quæ his verbis Græce respondent, in XIII codd. et *Ald.* extant, et aperte variam continent versionem pro priore parte hujus versus. — *ib.* ܗܟܢܐ ܬܐܡܪܘܢ) Cod: ܗܟܢܐ ܗܟܢܐ ܬܐܡܪܘܢ

V. 29. ἐπελάβετο τῆς παλλακῆς) ἐκράτησε τὴν παλλακήν — ib. αὐτά) αὐτάς — V. 30. οὔτε .. οὔτε) οὐκ .. καὶ οὐκ — ib. θέσθε δὴ ὑμῖν) codd. plerique pro ὑμῖν aut ἑαυτοῖς aut ὑμῖν αὐτοῖς habent; nullus cod. lect. nostram exhibet.

οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν ὅτι ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ
Ἰσραὴλ εἰς Μασσηφά, καὶ εἶπαν οἱ
υἱοὶ Ἰσραήλ· λαλήσατε ποῦ ἐγένετο
4 ἡ κακία αὕτη· * καὶ ἀπεκρίθη ὁ
ἀνὴρ ὁ Λευίτης ὁ ἀνὴρ τῆς γυναι-
κὸς τῆς φονευθείσης, καὶ εἶπεν· εἰς
Γαβαὰ τῆς Βενιαμὶν εἰςῆλθον ἐγὼ
καὶ ἡ παλλακή μου τοῦ καταλῦσαι,
5 * καὶ ἀνέστησαν οἱ ἄνδρες ἐπ' ἐμὲ οἱ
παρὰ τῆς Γαβαὰ, καὶ περιεκύκλωσαν
ἐπ' ἐμὲ σὺν τὴν οἰκίαν νυκτός· καὶ
ἐμὲ ἠθέλησαν ἀποκτεῖναι, καὶ τὴν
παλλακήν μου ἐταπείνωσαν καὶ ἐν-
6 έπαιξαν αὐτῇ, καὶ ἀπέθανε· * καὶ
ἐπελαβόμην τῆς παλλακῆς μου καὶ
ἐμέλισα αὐτήν, καὶ ἐξαπέστειλα ἐν
παντὶ ὁρίῳ κληρονομίας Ἰσραήλ, ὅτι
ἐποίησαν ※ζέμμα καὶ: ἀφροσύνην
7 ἐν τῷ Ἰσραήλ· * ἰδοὺ πάντες ὑμεῖς
οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, δότε ἑαυτοῖς λόγον
8 καὶ βουλὴν ※ὧδε:. * Καὶ ἀνέστη
πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἷς λέγων, οὐκ
εἰςελευσόμεθα ἀνὴρ εἰς τὸ σκήνωμα
αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐκκλινοῦμεν ἀνὴρ εἰς
9 τὸν οἶκον αὐτοῦ· * καὶ νῦν, τοῦτο τὸ
ῥῆμα ποιήσομεν τῇ Γαβαά ÷ ἀνα-
10 βησόμεθα: ἐπ' αὐτὴν ἐν κλήρῳ, * καὶ
ληψόμεθα δέκα ἄνδρας τοῖς ἑκατὸν,
※ταῖς πάσαις φυλαῖς τοῦ Ἰσραήλ:·

ܕܣܠܩܘ ܒܢܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܡܨܦܐ.
ܘܐܡܪܘ ܒܢܝܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ. ܡܠܠܘ ܐܝܟܐ
4 ܗܘܬ ܒܝܫܬܐ ܗܕܐ. * ܘܥܢܐ ܓܒܪܐ ܗܘ
ܠܘܝܐ ܓܒܪܗ ܕܐܢܬܬܐ ܗܝ ܕܐܬܩܛܠܬ
ܘܐܡܪ. ܠܓܒܥܐ ܕܒܢܝܡܝܢ ܥܠܬ ܐܢܐ
5 ܘܕܪܘܟܬܝ ܕܐܒܘܬ ܠܡܒܬ. * ܘܩܡܘ
ܓܒܪܐ ܥܠܝ ܗܢܘܢ ܕܡܢ ܓܒܥܐ.
ܘܐܬܟܪܟܘ ܥܠܝ ܠܒܝܬܐ ܒܠܠܝܐ.
ܘܠܝ ܨܒܘ ܠܡܩܛܠܢܝ. ܘܠܕܪܘܟܬܝ
ܕܝܠܝ ܫܥܒܕܘ ܘܐܬܒܙܚܘ ܒܗ. ܘܡܝܬܬ.
6 * ܘܐܚܕܬܗ ܠܕܪܘܟܬܝ ܕܝܠܝ ܘܦܠܓܬܗ.
ܘܫܕܪܬ ܒܟܠܗ ܬܚܘܡܐ ܕܝܪܬܘܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ.
ܡܛܠ ܕܥܒܕܘ ※ܙܢܝܘܬܐ ܘ↙ܣܟܠܘܬܐ
7 ܒܐܝܣܪܝܠ. * ܗܐ ܟܠܟܘܢ ܐܢܬܘܢ ܒܢܝܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ. ܗܒܘ ܐܢܬܘܢ ܠܟܘܢ ܡܠܬܐ
8 ܘܡܠܟܐ ※ܗܪܟܐ↙. ⁘ . * ܘܩܡ
ܟܠܗ ܥܡܐ ܐܝܟ ܓܒܪܐ ܚܕ ܟܕ ܐܡܪ. ܠܐ
ܢܥܘܠ ܓܒܪ ܠܡܫܟܢܗ ܕܝܠܗ. ܘܠܐ
9 ܢܦܢܐ ܓܒܪ ܠܒܝܬܐ ܕܝܠܗ. * ܘܗܫܐ
ܗܕܐ ܡܠܬܐ ܢܥܒܕ ܠܓܒܥܐ. ÷ܢܣܩ↙
10 ܥܠܝܗ ܒܦܣܐ. * ܘܢܣܒ ܥܣܪܐ ܓܒܪܐ
ܠܡܐܐ. ※ܠܟܠܗܝܢ ܫܒܛܐ ܕܐܝܣܪܝܠ↙.

Cap. XX. V. 6. ※ܙܢܝܘܬܐ ܘ↙ܣܟܠܘܬܐ) Cod: ܙܢܝܘܬܐ ܘܣ↙ܟܠܘܬܐ. Asteriscum ex *Sarav.* inserui. — V. 9. ÷ܢܣܩ↙) Obelum ex *Sarav.* inserui — V. 10. ܓܒܪܐ) Cod: ܓܒܪ — *ib.* ܠܡܐܐ. ※ܠܟܠܗܝܢ) Cod: ※ܠܡܐܐ. ܠܟܠܗܝܢ

Cap. XX. V. 4. φονευθείσης) πεφονευμένης (?, cfr. Diss. § 35. Annot. III.) — V. 5. οἱ ἄνδρες ἐπ' ἐμέ) omnes codd. cum Hebr. ἐπ' ἐμὲ οἱ ἄνδρες — *ib.* ἀποκτεῖναι) φονεῦσαι — V. 6. ἐπελαβόμην τῆς παλλακῆς) ἐκράτησα τὴν παλλακήν — V. 10. ταῖς πάσαις φυλαῖς) πάσαις ταῖς φ. vel εἰς πάσας (τὰς) φυλάς

καὶ ἑκατὸν τοῖς χιλίοις, καὶ χιλίους
τοῖς μυρίοις, λαβεῖν ἐπισιτισμὸν τῷ
λαῷ, ἐπιτελέσαι τοῖς εἰςπορευομένοις
τῇ Γαβαὰ τοῦ Βενιαμὶν, κατὰ πᾶσαν
τὴν ἀφροσύνην ἣν ἐποίησαν ἐν τῷ
11 Ἰσραήλ· * καὶ συνήχθησαν πᾶς ἀνὴρ
Ἰσραὴλ ἐκ τῶν πόλεων αὐτῶν, ὡς ἀνὴρ
12 εἷς συνήχθησαν. * Καὶ ἐξαπέστειλαν
αἱ φυλαὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἄνδρας ἐν πάσῃ
τῇ φυλῇ Βενιαμὶν λέγοντες, τίς ἡ
13 κακία αὕτη ἡ γενομένη ἐν ὑμῖν; * καὶ
νῦν δότε ἄνδρας ἀσεβεῖς τοὺς ἐν
Γαβαὰ ÷τοὺς υἱοὺς Βελιάλ:, καὶ
θανατώσομεν αὐτούς· καὶ ἐξαροῦ-
μεν κακίαν ἐξ Ἰσραήλ. Καὶ οὐκ ἠθέ-
λησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν, εἰςακοῦσαι
τῆς φωνῆς τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν τῶν
14 υἱῶν Ἰσραήλ. * Καὶ συνήχθησαν
οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν, ἐκ τῶν πόλεων αὐ-
τῶν εἰς Γαβαὰ, ἐξελθεῖν τοῦ πολε-
15 μῆσαι μετὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· * καὶ
ἐπεσκέπησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν ἐν τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ τῶν πόλεων, εἴκοσι
καὶ πέντε χιλιάδες ἀνδρῶν σπωμένων
ῥομφαίαν· χωρὶς τῶν κατοικούντων
τὴν Γαβαά, ÷οὗτοι: οἳ ἐπεσκέπησαν
ἑπτακόσιοι ἄνδρες ÷νεανίσκοι: ἐκλε-
16 κτοί· * ※ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ τούτου,

ܘܡܐܐ ܠܐܠܦܐ ܘܐܠܦܐ ܠܪ̈ܒܘܬܐ. ܠܡܣܒ
ܙܘܕܐ ܠܥܡܐ. ܠܡܫܡܠܝܘ ܠܥܐܠܝܢ
ܕܐܙܠܝܢ ܠܓܒܥܐ ܕܒܢܝܡܝܢ. ܐܝܟ ܟܠܗ̇
ܣܟܠܘܬܐ ܗܝ ܕܥܒܕܘ ܒܐܝܣܪܝܠ.
* ܘܐܬܟܢܫܘ ܟܠ ܓܒܪܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܡܢ 11
ܡܕܝܢ̈ܬܗܘܢ(.) ܐܝܟ ܓܒܪܐ ܚܕ ܐܬܟܢܫܘ. ܀
* ܘܫܕܪܘ ܫܪ̈ܒܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܓܒܪ̈ܐ ܒܟܠܗ̇ 12
ܫܪܒܬܐ ܕܒܢܝܡܝܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܡܢܐ ܗܝ
ܒܝܫܘܬܐ ܗܕܐ ܗܝ ܕܗܘܬ ܒܟܘܢ. * ܘܗܫܐ 13
ܗܒܘ ܓܒܪ̈ܐ ܪ̈ܫܝܥܐ ܗܢܘܢ ܕܒܓܒܥܐ
÷ܠܒܢ̈ܝܐ ܕܒܠܝܥܐܠ↙ ܘܢܡܝܬ ܐܢܘܢ.
ܘܢܥܒܪ ܒܝܫܘܬܐ ܡܢ ܐܝܣܪܝܠ. ܀ . ܘܠܐ
ܨܒܘ ܒܢ̈ܝܐ ܕܒܢܝܡܝܢ. ܠܡܫܡܥ
ܠܩܠܐ ܕܐܚ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ ܒܢ̈ܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܀ .
* ܘܐܬܟܢܫܘ ܒܢ̈ܝܐ ܕܒܢܝܡܝܢ. ܡܢ 14
ܡܕܝܢ̈ܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܠܓܒܥܐ. ܠܡܦܩ
ܠܡܩܪܒܘ ܥܡ ܒܢ̈ܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ.
* ܘܐܬܦܩܕܘ ܒܢ̈ܝܐ ܕܒܢܝܡܝܢ ܒܝܘܡܐ 15
ܗܘ ܡܢ ܡܕܝܢ̈ܬܐ. ܥܣܪܝܢ ܘܚܡܫܐ
ܐܠܦܝܢ ܓܒܪ̈ܐ ܫܠܝܦܝ ܣܝܦܐ. ܣܛܪ
ܡܢ ܥܡܘܪܝ ܕܓܒܥܐ. ÷ܗܠܝܢ↙
ܕܐܬܦܩܕܘ ܫܒܥܡܐܐ ܓܒܪ̈ܐ ÷ܥܠܝܡ̈ܐ↙
ܓܒܝ̈ܐ. * ※ܡܢ ܟܠܗ ܥܡܐ ܗܢܐ. 16

V. 12. ܘܫܕܪܘ ܫܪ̈ܒܬܐ) Cod: ܘܫܕܪܘ ܫܪܒܬܐ. Nomen ܫܪܒܬܐ etsi fem. h. l. ad synesin quasi masc. constructum est, cfr. *Hoffmann* Gr. Syr. p. 355. — *ib.* ܒܟܠܗ̇) Cod. mendose: ܕܟܠܗ̇ — V. 13. ܠܒܢ̈ܝܐ) Cod. Asteriscum habet, quem ex *Sarav.* correxi. — V. 15. Lemniscos verbis ܗܠܝܢ et ܥܠܝܡ̈ܐ adscriptos ex *Sarav.* inserui.

V. 10. τῇ Γαβαά) εἰς τὴν Γ. vel τὴν Γ. — V. 11. *συνήχθησαν posterius*) codd. aut ἐρχόμενοι aut nihil pro hoc verbo habent. — V. 12 πάσῃ τῇ φυλῇ) sic *Armen.*; in nullo cod. Gr. τῇ extat. — V. 13. ἄνδρας) codd. τοὺς vel σὺν τοὺς ἄνδρας (*Sarav.* et *Esc.*) habent. — V. 15. χωρὶς) ἐκτός — *ib.* τὴν Γαβαά) ἐν Γ.

※ἑπτακόσιοι ἄνδρες ἐκλεκτοί: ἀμ-
φοτεροδέξιοι· πάντες οὗτοι, σφεν-
δονῆται· βάλλοντες λίθους πρὸς τὴν
17 τρίχα, καὶ οὐ διαμαρτάνοντες. * Καὶ
÷πᾶς: ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐπεσκέπησαν
χωρὶς τῶν υἱῶν τοῦ Βενιαμὶν, τετρα-
κόσιαι χιλιάδες ἀνδρῶν σπωμένων
ῥομφαίαν· πάντες οὗτοι ἄνδρες πο-
18 λεμισταί· * καὶ ἀνέστησαν καὶ ἀν-
έβησαν εἰς Βαιθὴλ, καὶ ἐπηρώτησαν
ἐν τῷ Θεῷ· καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ·
τίς ἀναβήσεται ἡμῖν ἐν ἀρχῇ πολε-
μῆσαι μετὰ ※τῶν υἱῶν: Βενιαμίν;
καὶ εἶπε Κύριος, Ἰούδας ἀναβήσεται
19 ἐν ἀρχῇ. * Καὶ ἀνέστησαν οἱ υἱοὶ
Ἰσραὴλ ※τοπρωῒ:, καὶ παρενέβαλον
20 ἐπὶ τὴν Γαβαά· * καὶ ἐξῆλθε ÷πᾶς:
ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἰς πόλεμον μετὰ Βεν-
ιαμίν· καὶ παρετάξατο μετ' αὐτῶν
ἀνὴρ Ἰσραὴλ εἰς πόλεμον πρὸς τὴν
21 Γαβαά· * καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Βεν-
ιαμὶν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ διέφθειραν
ἐν Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, δύο καὶ
εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν ἐπὶ τὴν γῆν
22 ÷σπωμένων ῥομφαίαν:· * καὶ ἐν-
ίσχυσαν ※ὁ λαός: ἀνὴρ Ἰσραὴλ,
καὶ προσέθεντο παρατάξασθαι πό-
λεμον ἐν τῷ τόπῳ ᾧ παρετάξαντο

※ܫܒܥܡܐܐ ܓܒܪܐ ܡܓܒܝܐ↙ ܝܡܝܢܝܐ.
ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܩܠܥܐ. ܕܫܕܝܢ ܟܐܦܐ
17 ܠܘܬ ܣܥܪܬܐ ܘܠܐ ܛܥܝܢ. ܀. *ܘ÷ܟܠܗ↙
ܓܒܪܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܐܬܣܥܪܘ ܣܛܪ ܡܢ ܒܢܝܐ
ܕܒܢܝܡܝܢ. ܐܪܒܥ ܡܐܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܐ
ܫܠܝܦܝ ܣܝܦܐ. ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܓܒܪܐ
18 ܩܪܒܬܢܐ. *ܘܩܡܘ ܘܣܠܩܘ ܠܒܝܬ
ܐܝܠ. ܘܫܐܠܘ ܒܐܠܗܐ. ܘܐܡܪܘ ܒܢܝܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ. ܡܢܘ ܢܣܩ ܠܢ ܒܪܝܫܐ
ܠܡܩܪܒܘ ܥܡ ※ܒܢܝ↙ ܕܒܢܝܡܝܢ.
ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ (.) ܝܗܘܕܐ ܢܣܩ ܒܪܝܫܐ. ܀.
19 *ܘܩܡܘ ܒܢܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ※ܒܨܦܪܐ.↙
20 ܘܫܪܘ ܥܠ ܓܒܥܐ. *ܘܢܦܩ ÷ܟܠܗ↙
ܓܒܪܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܩܪܒܐ ܥܡ ܒܢܝܡܝܢ.
ܘܐܣܬܕܪ ܥܡܗܘܢ ܓܒܪܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܩܪܒܐ
21 ܠܘܬ ܓܒܥܐ. *ܘܢܦܩܘ ܒܢܝܐ ܕܒܢܝܡܝܢ
ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܚܒܠܘ ܒܐܝܣܪܝܠ
ܒܝܘܡܐ ܗܘ. ܬܪܝܢ ܘܥܣܪܝܢ ܐܠܦܝܢ
ܓܒܪܐ ܒܐܪܥܐ ÷ܫܠܝܦܝ ܣܝܦܐ↙.
22 *ܘܐܬܚܝܠܘ ※ܥܡܐ↙ ܓܒܪܐ ܕܐܝܣܪܝܠ.
ܘܐܘܣܦܘ ܠܡܣܕܪ ܩܪܒܐ ܒܕܘܟܬܐ ܗܝ

V. 17. ÷ܟܠܗ↙) Obelum ex *Sarav.* inserui. — V. 18. ܘܐܡܪܘ) Cod. sing: ܘܐܡܪ — V. 20. ÷ܟܠܗ↙) Obelum ex *Sarav.* introduxi. — V. 21. ÷ܫܠܝܦܝ ܣܝܦܐ↙) Cod: ※ܫܠܝܦܝ↙ ܣܝܦܐ

V. 16. διαμαρτάνοντες) ἐξαμαρτάνοντες — V. 18. ἐν ἀρχῇ *bis*) priore loco codd. hex. et posteriore loco omnes codd. pro his verbis ἀφηγούμενος habent, quod textus Syr. vix significare potest, nisi ܒܪܝܫܐ in ܪܝܫܐ corrigamus.

ἐκεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ· * καὶ
23 ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ ἔκλαυ-
σαν ἐνώπιον Κυρίου, ἕως ἑσπέρας·
καὶ ἐπηρώτησαν ἐν Κυρίῳ λέγοντες.
Εἰ προσθῶμεν προσεγγίσαι εἰς πόλε-
μον μετὰ ※υἱῶν: Βενιαμὶν τοῦ ἀδελ-
φοῦ μου; καὶ εἶπε Κύριος, ἀνάβητε
24 πρὸς αὐτόν. * Καὶ προσήλθοσαν
οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς ※τοὺς υἱούς:
Βενιαμὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ.
25 * Καὶ ἐξῆλθε Βενιαμὶν εἰς ἀπάντη-
σιν αὐτῶν ἐκ γῆς Γαβαὰ ἐν τῇ ἡμέ-
ρᾳ τῇ δευτέρᾳ, καὶ διέφθειραν ἐκ
τοῦ λαοῦ ἔτι, ὀκτωκαίδεκα χιλιάδας
ἀνδρῶν ἐπὶ τὴν γῆν· πάντες οὗτοι,
26 ἐσπασμένοι ῥομφαίαν· * καὶ ἀνέβη-
σαν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ πᾶς
ὁ λαὸς, καὶ ἦλθοσαν εἰς Βαιθήλ·
καὶ ἔκλαυσαν καὶ ἐκάθισαν ※ἐκεῖ:
ἔναντι Κυρίου, καὶ ἐνήστευσαν ἐν τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ※ἕως ἑσπέρας:· καὶ
ἀνήνεγκαν ὁλοκαυτώματα σωτηρίου
27 ἔναντι Κυρίου· * καὶ ἐπηρώτησαν οἱ
υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν Κυρίῳ, καὶ ἐκεῖ ἐγέ-
νετο ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης Κυρίου
28 ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, * καὶ Φι-
νεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν, παρ-
εστηκὼς ἐνώπιον αὐτῆς ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις ἐκείναις· λέγοντες, εἰ προσθῶμεν

ܕܣܕܪܘ ܬܡܢ ܒܝܘܡܐ ܗܘ ܩܕܡܝܐ.
ܘܣܠܩܘ ܒܢܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܘܒܟܘ ܩܕܡ * 23
ܡܪܝܐ ܥܕܡܐ ܠܪܡܫܐ. ܘܫܐܠܘ ܒܡܪܝܐ
ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܀ . ܐܢ ܢܘܣܦ ܠܡܬܩܪܒܘ
ܠܩܪܒܐ ܥܡ ※ܒܢܝܐ↙ ܕܒܢܝܡܝܢ ܐܚܐ
ܕܝܠܝ. ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ(.) ܣܩܘ ܠܘܬܗ. ܀ .
ܘܩܪܒܘ ܒܢܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܘܬ * 24
※ܒܢܝܐ↙ ܕܒܢܝܡܝܢ ܒܝܘܡܐ ܗܘ
ܕܬܪܝܢ. ܀ * ܘܢܦܩ ܒܢܝܡܝܢ ܠܐܘܪܥܐ 25
ܕܝܠܗܘܢ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܓܒܥ ܒܝܘܡܐ ܗܘ
ܕܬܪܝܢ. ܘܚܒܠܘ ܡܢ ܥܡܐ ܬܘܒ
ܬܡܢܬܥܣܪ ܐܠܦܐ ܕܓܒܪܐ ܥܠ ܐܪܥܐ:
ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܫܡܝܛܝ ܣܝܦܐ..
ܘܣܠܩܘ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ * 26
ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܘܐܬܘ ܠܒܝܬ ܐܝܠ. ܘܒܟܘ
ܘܝܬܒܘ ※ܬܡܢ↙ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܨܡܘ
ܒܝܘܡܐ ܗܘ ※ܥܕܡܐ ܠܪܡܫܐ↙. ܘܐܣܩܘ
ܝܩܕܐ ܡܫܠܡܢܐ ܕܦܘܪܩܢܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ.
ܘܫܐܠܘ ܒܢܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܒܡܪܝܐ(.) * 27
ܘܬܡܢ ܗܘܬ ܩܒܘܬܐ ܕܕܝܬܩܐ ܕܡܪܝܐ
ܒܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ. * ܘܦܝܢܚܣ ܒܪܗ 28
ܕܐܠܥܙܪ ܒܪܗ ܕܐܗܪܘܢ. ܩܐܡ ܗܘܐ ܩܕܡܝܗ
ܒܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ. ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܐܢ ܢܘܣܦ

V. 23 & 24. Asteriscos ante ܒܢܝܐ utroque loco ex *Sarav.* inserui. — V. 26. ܘܝܬܒܘ ※ܬܡܢ↙) fieri potest, ut secundum *Sarav.* Asteriscus ante ܘܝܬܒܘ exarandus sit. Ex testimonio codd. Gr. non facile quidquam effici potest, VII enim codd. verba *καὶ ἐκάθισαν ἐκεῖ*, IX codd. et *Ald.* *ἐκεῖ* solum omittunt.

V. 27. *ἐγένετο*) in nullo cod. extat hoc verbum. — V. 28. *λέγοντες εἰ προσθῶμεν*) sic codd. vulg.; quum autem ii codd., qui cum textu Syr. optime congruere solent, et cum

ἔτι τοῦ ἐξελθεῖν εἰς πόλεμον μετὰ
τῶν υἱῶν Βενιαμὶν τοῦ ἀδελφοῦ μου,
ἢ κοπάσω; καὶ εἶπε Κύριος ἀνάβητε·
καὶ αὔριον παραδώσω αὐτὸν ἐν τῇ
29 χειρί σου· * καὶ ἔθηκαν οἱ υἱοὶ Ἰσρα-
30 ὴλ ἔνεδρα ἐν τῇ Γαβὼν κύκλῳ, * καὶ
ἔταξαν ※οἱ υἱοὶ: Ἰσραὴλ πρὸς τὸν
Βενιαμὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ· καὶ
παρετάξαντο πρὸς τὴν Γαβαὰ, καθὼς
31 ἅπαξ καὶ ἅπαξ· * καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ
Βενιαμὶν εἰς ἀπάντησιν τοῦ λαοῦ,
καὶ ἐξειλκύσθησαν ἐκ τῆς πόλεως·
καὶ ἤρξαντο τύπτειν ἐκ τοῦ λαοῦ
τραυματίας καθὼς ἅπαξ καὶ ἅπαξ
ἐν ταῖς ὁδοῖς· ἥ ἐστι μία ἀναβαί-
νουσα εἰς Βαιθήλ· καὶ μία ⁘ἀνα-
⁘βαίνουσα: εἰς Γαβαὰ ἐν τῷ ἀγρῷ·
ὡσεὶ τριάκοντα ἄνδρας ἐν τῷ Ἰσρα-
32 ήλ. * Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Βενιαμίν·
προσκόπτουσιν ※αὐτοὶ: ἐνώπιον
ἡμῶν, καθὼς ἔμπροσθεν. Καὶ οἱ
υἱοὶ Ἰσραὴλ, εἶπαν· φύγωμεν, καὶ
ἐξελκύσωμεν αὐτοὺς ἐκ τῆς πόλεως
33 εἰς τὰς ὁδούς. * Καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσρα-
ὴλ ἀνέστη ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ, καὶ
παρετάξαντο, ἐν Βάαλ Θαμάρ· καὶ
τὸ ἔνεδρον Ἰσραὴλ, ἐξεπάλαιεν ἐκ τοῦ
τόπου αὐτοῦ ἀπὸ δυσμῶν τῆς Γα-
34 βαά· * καὶ παρεγένοντο ἐξεναντίας

ܠܘܬ ܠܡܦܩ ܠܩܪܒܐ ܥܡ ܒܢܝܐ
ܕܒܢܝܡܝܢ ܐܚܐ ܕܝܠܝ ܐܘ ܐܬܒܛܠ. ܘܐܡܪ
ܡܪܝܐ ܣܩܘ. ܘܠܡܚܪ ܐܫܠܡܝܘܗܝ
29 ܒܐܝܕܐ ܕܝܠܟ. * ܘܣܡܘ ܒܢܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ
30 ܟܡܐܢܐ ܒܓܒܥܘܢ ܚܕܪܝܗ̇. * ܘܐܣܩܘ
※ܒܢܝܐ܆ ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܘܬ ܒܢܝܡܝܢ
ܒܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ. ܘܐܣܛܕܪܘ ܠܘܬ ܓܒܥܐ.
31 ܐܝܟܢܐ ܕܚܕܐ ܙܒܢ ܘܚܕܐ ܙܒܢ. * ܘܢܦܩܘ
ܒܢܝܐ ܕܒܢܝܡܝܢ ܠܐܘܪܥܗ ܕܥܡܐ.
ܘܐܬܢܓܕܘ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܫܪܝܘ ܠܡܡܚܐ
ܡܢ ܥܡܐ ܩܛܝܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܚܕܐ ܙܒܢ ܘܚܕܐ
ܙܒܢ ܒܐܘܪܚܬܐ. ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ̇ ܚܕܐ ܕܣܠܩܐ
ܠܒܝܬ ܐܝܠ. ܘܚܕܐ ܢ݂ܚ݂ܬܐ܆ ܠܓܒܥܐ
ܒܚܩܠܐ(.) ܐܝܟ ܬܠܬܝܢ ܓܒܪܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. ܀
32 * ܘܐܡܪܘ ܒܢܝܐ ܕܒܢܝܡܝܢ. ܡܬܬܩܠܝܢ
※ܗܢܘܢ܆ ܩܕܡܝܢ ܐܝܟ ܕܡܢ ܩܕܝܡ. ܀
ܘܒܢܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܐܡܪܘ. ܢܥܪܘܩ ܘܢܓܪ
33 ܐܢܘܢ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܠܐܘܪܚܬܐ. ܀ . * ܘܟܠ
ܓܒܪܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܩܡ ܡܢ ܕܘܟܬܐ ܕܝܠܗ.
ܘܐܣܛܕܪܘ ܒܒܥܠ ܬܡܪ. ܘܟܡܐܢܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ ܡܬܬܓܚ ܗܘܐ ܡܢ ܕܘܟܬܐ
34 ܕܝܠܗ ܡܢ ܡܥܪܒܐ ܕܓܒܥܐ. * ܘܐܬܘ ܡܢ

V. 30. ※ܒܢܝܐ܆) Asteriscum ex *Sarav.* inserui. — V. 31. ܢ݂ܚ݂ܬܐ܆ Lemniscum ex *Sarav.* inserui. — V. 33. ܡܥܪܒܐ) Cod: ܡܥܪܒܐ, mendum scribæ. (Quod eo in verbis sequentibus congruunt, omnes sing: λέγων, εἰ προσθῶ vel προσθήσω habeant, dubito, an textus Syr. ex v. 23 depravatus putandus sit, et in ܐܢ ܐܘܣܦ ܐܡܪ ܠܝ corrigendus. — V. 29. Γαβών) hoc nomen in nullo cod. extat, neque unde ortum sit novi; sed aliter reddi non potest nomen Syriacum. Pesch. ܓܒܥ habet. — V. 31. τύπτειν) πατάσσειν, sic et v. 39. — V. 32. ἔμπροσθεν) τοπρότερον — ib. ἐξελκύσωμεν) ἐκσπάσωμεν

τῆς Γαβαὰ, δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν
ἐκλεκτῶν ἐκ παντὸς τοῦ Ἰσραήλ· καὶ
ὁ πόλεμος ἐβαρύνθη· καὶ αὐτοὶ οὐκ
ἔγνωσαν ὅτι ἀφῆπται αὐτῶν ἡ κα-
35 κία· * καὶ ἐτρόπωσε Κύριος τὸν Βεν-
ιαμὶν κατὰ πρόςωπον Ἰσραήλ· καὶ
διέφθειραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῷ Βεν-
ιαμὶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, εἴκοσι καὶ
πέντε χιλιάδας, καὶ ἑκατὸν ἄνδρας·
πάντες οὗτοι σπώμενοι ῥομφαίαν.
36 * Καὶ εἶδε Βενιαμὶν ὅτι νενίκηται,
καὶ ἔδωκαν ἄνδρες Ἰσραὴλ τόπον τῷ
Βενιαμίν· ὅτι ἤλπισαν ἐπὶ τὸ ἔνεδρον
37 ὃ ἔταξαν πρὸς τὴν Γαβαά· * καὶ ἐπο-
ρεύθησαν τὸ ἔνεδρον, καὶ ἐπάταξαν
σὺν ὅλην τὴν πόλιν, ἐν στόματι ῥομ-
38 φαίας· * καὶ ἡ συνταγὴ ἦν ἀνδρὶ
Ἰσραὴλ ※πρὸς τὸ ἔνεδρον: μάχαιρα,
τοῦ ἀνενέγκαι αὐτοὺς πυρσὸν τοῦ κα-
39 πνοῦ ※ἐκ τῆς πόλεως:· * καὶ ἀν-
έστρεψαν ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐν τῷ πολέμῳ.

ܠܘܩܒܠ ܓܒܥܐ. ܥܣܪܐ ܐܠ̈ܦܐ ܕܓܒ̈ܪܐ
ܓܒ̈ܝܐ ܡܢ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܩܪܒܐ
ܝܩܪ. ܘܗܢܘܢ ܠܐ ܝܕܥܘ ܕܡܛܝܐ ܠܗܘܢ
ܒܝܫܬܐ. * ܘܐܗܦܟܗ ܡܪܝܐ ܠܒܢܝܡܝܢ 35
ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܚܒܠܘ ܒܢ̈ܝܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ ܒܒܢܝܡܝܢ ܒܝܘܡܐ ܗܘ.
ܥܣܪܝܢ ܘܚܡܫܐ ܐܠ̈ܦܝܢ ܘܡܐܐ ܓܒ̈ܪܐ.
ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܫܠܝܦܝ ܣܝܦܐ. ܀
* ܘܚܙܐ ܒܢܝܡܝܢ ܕܐܙܕܟܝ. ܘܝܗܒܘ ܓܒ̈ܪܐ 36
ܕܐܝܣܪܝܠ ܕܘܟܬܐ ܠܒܢܝܡܝܢ. ܡܛܠ
ܕܣܒܪܘ ܥܠ ܟܡܝܢܐ ܗܘ ܕܣܕܪܘ ܠܘܬ
ܓܒܥܐ. * ܘܐܙܠܘ ܗܘ ܟܡܝܢܐ (.) ܘܡܚܝܘܗ̇ 37
ܠܟܠܗ̇ ܡܕܝܢܬܐ ܒܦܘܡܐ ܕܣܝܦܐ.
* ܘܙܘܢܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܓܒܪܐ ܕܐܝܣܪܝܠ 38
※ܠܘܬ ܟܡܝܢܐ↙ ܣܝܦܐ. ܕܢܣܩܘܢ
ܡܣܩܬܐ ܕܬܢܢܐ ※ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ↙.
* ܘܗܦܟܘ ܓܒܪܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܒܩܪܒܐ. ܀ 39

Castellus in lexico ܡܟܪܟܐ idem esse dicit atque ܡܟܪܟܐ, „si Affixum vel ipsi vel proximo nomini affigatur“, non intelligo, sed hallucinationem esse suspicor ex formula ut ܡܟܪܟܝܢ ܗܘܝܢ ortam.) — V. 37. ܘܐܙܠܘ) Ante hoc verbum sine dubio exciderunt verba ܘܟܡܝܢܐ ܐܣܬܪܗܒ ܘܐܬܚܝܠܘ ܠܘܬ ܓܒܥܐ, h. e. *καὶ τὸ ἔνεδρον ὥρμησε, καὶ ἐξεχύθησαν πρὸς (τὴν) Γαβαά*, quibus expressus est textus Hebr. in codd. hex. accuratioribus. Facile hæc verba prætermittere potuit scriba, quia etiam verba postrema, quæ præcedunt, ܠܘܬ ܓܒܥܐ sunt. — *ib.* ܗܘ ܟܡܝܢܐ) Malim ܗ̇ܘ legere, cfr. Diss. § 11 Annot. — V. 38. ܠܓܒܪܐ) Cod. plur: ܠܓܒ̈ܪܐ. — *ib.* ※ܠܘܬ ܟܡܝܢܐ↙) Asteriscum ex *Sarav.* inserui. — *ib.* ※ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ↙) Malim Metobelum post ܡܢ exarare; VII enim codd. Gr. ἐκ omittunt, in nullo autem cod. τῆς πόλεως deest.

V. 34. ἀφῆπται) ἐφῆπται — V. 36. νενίκηται) ita in nullo cod. legitur; codd. hex. τετρόπωται habent. — *ib.* ἔδωκαν ἄνδρες) sic etiam vers. *Armen.*; codd. Gr. (præter unum, in quo ἔδωκαν ἀνήρ) cum textu Hebr. sing: ἔδωκεν ἀνήρ habent. — V. 37. ἐπορεύθησαν) omnes codd. sing: ἐπορεύθη.

Βενιαμὶν γὰρ ἦρκται τοῦ τύπτειν τραυ-
ματίας ἐν ἀνδράσιν Ἰσραὴλ, ὡσεὶ τριά-
κοντα ἄνδρας· ὅτι εἶπαν, πλὴν τρο-
πούμενος τροποῦται ※αὐτὸς: ἐναν-
τίον ἡμῶν, καθὼς ὁ πόλεμος ὁ ἔμ-
40 *προσθεν· * καὶ ὁ πυρσὸς, ἤρξατο*
ἀναβαίνειν ἐκ τῆς πόλεως, στύλος
καπνοῦ. Καὶ ἐπέβλεψε Βενιαμὶν
ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἀνέβη συντέ-
λεια τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν·
41 ** καὶ ἀνὴρ Ἰσραὴλ, ἀνέστρεψε· καὶ*
ἔσπευσεν ἀνὴρ Βενιαμίν, καὶ εἶδεν
42 *ὅτι ἧπται αὐτοῦ ἡ κακία· * καὶ ἔκλι-*
ναν ἐνώπιον ἀνδρὸς Ἰσραὴλ εἰς τὴν
ὁδὸν τῆς ἐρήμου· καὶ ὁ πόλεμος, κατ-
έφθασεν αὐτόν· καὶ οἱ ἀπὸ τῶν
πόλεων, διέφθειρον αὐτὸν ἐν μέσῳ
43 *αὐτῶν· * καὶ κατέκοψαν τὸν Βενια-*
μὶν καταπαῦσαι αὐτὸν καταπαύσει·
κατεπάτησεν αὐτὸν, ἕως ἐξεναν-
τίας Γαβαὰ ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου·
44 ** καὶ ἔπεσαν ἐκ τοῦ Βενιαμὶν, ὀκτω-*
καίδεκα χιλιάδες ※ἀνδρῶν: σὺν
45 *πᾶσι τούτοις ἄνδρες δυνατοί· * καὶ*
ἐξέκλιναν, καὶ ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον
πρὸς τὴν πέτραν τοῦ Ῥεμμών· καὶ
ἐκαλαμήσαντο ※αὐτὸν: ἐν ταῖς
ὁδοῖς, πέντε χιλιάδες ἀνδρῶν· καὶ
προσεκολλήθησαν ὀπίσω αὐτοῦ, ἕως
Γαδαάμ· καὶ ἐπάταξαν ἐξ αὐτοῦ, δισ-
46 *χιλίους ἄνδρας. * Καὶ ἐγένοντο*
πάντες οἱ πεπτωκότες ἐν τῷ Βενια-

ܒܒܢܝܡܝܢ ܓܝܪ ܫܪܝ ܠܡܡܚܐ ܘܩܛ̈ܝܠܐ
ܒܓܒܪ̈ܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܐܝܟ ܬܠܬܝܢ ܓܒܪ̈ܐ.
ܡܛܠ ܕܐܡܪܘ. ܒܪܡ ܡܗܦܟ ܗܦܟ
※ܗܘ܀ ܩܕܡܝܢ ܐܝܟܢܐ ܕܩܪܒܐ ܗܘ ܕܡܢ
40 ܩܕܡ. * ܘܫܪܝܬ ܢܘܪܐ ܠܡܣܩ ܡܢ
ܡܕܝܢܬܐ. ܥܡܘܕܐ ܕܬܢܢܐ. ܀ ܘܚܪ
ܒܢܝܡܝܢ ܠܒܣܬܪܗ. ܘܗܐ ܣܠܩ
41 ܫܘܡܠܝܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܠܫܡܝܐ. * ܘܓܒܪܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ ܗܦܟ. ܘܐܣܬܪܗܒ ܓܒܪܐ
ܕܒܢܝܡܝܢ. ܘܚܙܐ ܕܡܛܬ ܒܗ ܒܝܫܬܐ.
42 * ܘܐܣܛܝܘ ܩܕܡ ܓܒܪܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܐܘܪܚܐ
ܕܡܕܒܪܐ. ܘܩܪܒܐ ܐܕܪܟܗ. ܘܗܢܘܢ ܕܡܢ
ܡܕ̈ܝܢܬܐ. ܡܚܒܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܒܡܨܥܬܐ
43 ܕܝܠܗܘܢ. * ܘܩܨܨܘܗܝ ܠܒܢܝܡܝܢ
ܕܢܫܬܠܝܘܗܝ ܒܫܠܝܐ. ܕܫܘܗܝ ܥܕܡܐ
ܠܩܘܒܠ ܓܒܥ ܡܢ ܡܕܢܚ ܫܡܫܐ.
44 * ܘܢܦܠܘ ܡܢ ܒܢܝܡܝܢ ܬܡܢܬܥܣܪ
ܐܠܦܝܢ ※ܓܒܪ̈ܐ܀. ܥܡ ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ
45 ܓܒܪ̈ܐ ܚܝܠܬܢܐ. * ܘܐܣܛܝܘ ܘܥܪܩܘ
ܠܡܕܒܪܐ ܠܘܬ ܫܘܥܐ ܕܪܡܘܢ.
ܘܥܒܪܘ ※ܗܘ܀(܁) ܒܐܘܪ̈ܚܬܐ ܚܡܫܐ
ܐܠܦܝܢ ܓܒܪ̈ܐ. ܘܕܒܩܘ ܒܬܪܗ ܥܕܡܐ
ܠܓܕܥܡ. ܘܡܚܘ ܡܢܗ ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ
46 ܓܒܪ̈ܐ. ܀ * ܘܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ

V. 44. ※ܓܒܪ̈ܐ) Asteriscum ex *Sarav.* inserui.

V. 39. *Βενιαμὶν γάρ*) omnes codd. *καὶ Β.* habent, præter IV, in quibus *ὁ δὲ Β.* legitur. — V. 45. *Γαδαάμ*) sic cod. Pauli sonuisse videtur; Pesch: ܓܕܥܘܢ

μὶν, εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδες ἀν-
δρῶν σπωμένον ῥομφαίαν· ἐν δὲ τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ σὺν πᾶσι τούτοις, ἄν-
47 δρες δυνατοί· * καὶ ἐξέκλιναν καὶ
ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον πρὸς τὴν πέ-
τραν τοῦ Ῥεμμὼν, ἑξακόσιοι ἄνδρες·
καὶ ἐκάθισαν ἐν τῇ πέτρᾳ Ῥεμμὼν
48 τετράμηνον. * Καὶ ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἀν-
εκάλεσαν εἰς τοὺς υἱοὺς Βενιαμίν,
καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς, ἐν στόματι
ῥομφαίας ἀπὸ πόλεως ἑξῆς ἕως κτή-
νους· ἕως παντὸς εὑρεθέντος εἰς πά-
σας τὰς πόλεις τὰς εὑρεθείσας,
ἐξαπέστειλαν ἐν πυρί.

ܢܦܠܘ ܡܢ ܒܢܝܡܝܢ. ܥܣܪܝܢ ܘܚܡܫܐ
ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܐ ܫܠܝܦܝ ܣܝܦܐ. ܒܝܘܡܐ
ܕܝܢ ܗܘ ܥܡ ܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ. ܓܒܪܐ
ܚܝܠܬܢܐ. * ܘܐܬܦܢܝܘ ܘܥܪܩܘ ܠܡܕܒܪܐ 47
ܠܘܬ ܟܐܦܐ ܕܪܡܘܢ. ܫܬܡܐܐ ܓܒܪܐ.
ܘܝܬܒܘ ܒܟܐܦܐ ܕܪܡܘܢ ܐܪܒܥܐ ܝܪܚܝܢ. ❖ .
* ܘܓܒܪܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܗܦܟܘ ܥܠ ܒܢܝܐ 48
ܕܡܢ ܒܢܝܡܝܢ. ܘܡܚܘ ܐܢܘܢ ܒܦܘܡܐ
ܕܣܝܦܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܒܬܪ ܕܒܬܪ ܥܕܡܐ
ܠܒܥܝܪܐ. ܥܕܡܐ ܠܟܠ ܕܐܫܬܟܚ
ܒܟܠܗܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܗܠܝܢ ܕܐܫܬܟܚܝ.
ܘܐܘܩܕܘ ܒܢܘܪܐ. ❖ .

CAP. XXI.

1 Καὶ ἀνὴρ Ἰσραὴλ ὤμωσεν ἐν
Μασσηφὰ λέγων, ἀνὴρ ἐξ ὑμῶν οὐ
δώσει τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Βεν-
2 ιαμὶν εἰς γυναῖκα· * καὶ παρεγένοντο
πᾶς ὁ λαὸς εἰς Μασσηφὰ καὶ
εἰς Βαιθὴλ, καὶ ἐκάθισαν ἐκεῖ, ἕως
ἑσπέρας ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· καὶ ἐπῆ-
ραν τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἔκλαυ-
3 σαν κλαυθμὸν μέγαν· * καὶ εἶπαν,
ἵνα τί Κύριε ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ἐγε-
νήθη αὕτη ἐν τῷ Ἰσραὴλ, τοῦ ἐπι-
σκεπῆναι σήμερον ἐν τῷ Ἰσραὴλ φυ-
4 λὴν μίαν; * Καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύ-

ܘܓܒܪܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܝܡܐ ܒܡܨܦܐ ܟܕ 1
ܐܡܪ. ܓܒܪܐ ܡܢܟܘܢ ܠܐ ܢܬܠ ܠܒܪܬܗ
ܠܒܢܝܡܝܢ ܠܐܢܬܬܐ. * ܘܐܬܘ 2
ܢܬܟܢܫܘܢ ܥܡܐ ܠܡܨܦܐ ܘܠܒܝܬ ܐܝܠ
ܘܝܬܒܘ ܬܡܢ ܥܕܡܐ ܠܪܡܫܐ ܩܕܡ
ܐܠܗܐ. ܘܐܪܝܡܘ ܩܠܐ ܕܝܠܗܘܢ ܘܒܟܘ
ܒܟܝܐ ܪܒܐ. * ܘܐܡܪܘ. ܠܡܢܐ ܡܪܝܐ 3
ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܗܘܬ ܗܕܐ
ܒܐܝܣܪܝܠ. ܕܢܬܚܙܐ ܝܘܡܢܐ ܒܐܝܣܪܝܠ
ܫܒܛܐ ܚܕ. ❖ . * ܘܗܘܐ ܠܝܘܡܐ ܕܒܬܪܗ 4

V. 46. ܕܡܢ ܒܢܝܡܝܢ) Cod: ܒܢܝܡܝܢ, mendum scribæ. Lectionem codicum hex. prætuli ei, quam exhibent reliqui (ἀπὸ Βενιαμὶν, sicut Hebr. מבנימין), quia ܒ facilius quam ܡܢ ante ܒܢܝܡܝܢ excidisse potest. — Cap. XXI. V. 2. ܢܬܟܢܫܘܢ ܥܡܐ) Cod: ܟܠܗ ܥܡܐ, quod ex *Sarav.* correxi.

V. 47. τετράμηνον) τέσσαρας μῆνας — V. 48. εὑρεθέντος) omnes codd. τοῦ præmittunt. — Cap. XXI. V. 3. ὁ Θεός) Θεέ

ριον, καὶ ὤρθρισαν ὁ λαός, καὶ ᾠκο-
δόμησεν ἐκεῖ θυσιαστήριον· καὶ ἀνή-
5 νεγκαν ὁλοκαυτώματα σωτηρίου· * καὶ
εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· τίς ὁ μὴ ἀνα-
βὰς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκ πασῶν τῶν φυ-
λῶν Ἰσραὴλ πρὸς Κύριον; ὅτι ὁ ὅρ-
κος μέγας ἦν τῷ μὴ ἀναβάντι πρὸς
Κύριον εἰς Μασσηφὰ λέγοντες, θα-
6 νάτῳ θανατωθήσεται· * καὶ παρ-
εκλήθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ περὶ Βεν-
ιαμὶν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν. Καὶ εἶ-
παν· ἀφήρηται σήμερον φυλὴ μία
7 ἐξ Ἰσραήλ· * ※καὶ εἶπαν↙· τί ποιή-
σωμεν αὐτοῖς τοῖς ὑπολειφθεῖσιν εἰς
γυναῖκας; καὶ ἡμεῖς ὠμόσαμεν ἐν τῷ
Κυρίῳ, τοῦ μὴ δοῦναι αὐτοῖς ἀπὸ
τῶν θυγατέρων ἡμῶν εἰς γυναῖκας·
8 * καὶ εἶπαν· τίς μία τῶν φυλῶν
Ἰσραήλ, ἥτις οὐκ ἀνέβη πρὸς Κύ-
ριον εἰς Μασσηφά; καὶ ἰδού, οὐκ
ἦλθον ἀνὴρ εἰς τὴν παρεμβολήν, ἀπὸ
Ἰαβεὶς Γαλαὰδ εἰς τὴν ἐκκλησίαν·
9 * καὶ ἐπεσκόπει ὁ λαός, καὶ ἰδοὺ οὐκ
ἦν ἐκεῖ ἀνὴρ ἀπὸ τῶν κατοικούντων
10 Ἰαβεὶς Γαλαάδ· * καὶ ἀπέστειλαν
ἐκεῖ ἡ συναγωγή, δώδεκα χιλιάδας
ἀνδρῶν ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς δυνάμεως·
καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς λέγοντες, πο-
ρεύθητε καὶ πατάξατε πάντας τοὺς
κατοικοῦντας τὴν Ἰαβεὶς Γαλαάδ, ἐν

ܒܨܦܪܐ. ܘܩܕܡܘ ܥܡܐ ܘܒܢܐ ܬܡܢ
ܡܕܒܚܐ. ܘܐܣܩܘ ܡܣܩܬܐ ܫ̈ܠܡܬܐ ܕܦܘܪܩܢܐ.
5 * ܘܐܡܪܘ ܒܢܝ̈ܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܡܢܘ ܕܠܐ
ܣܠܩ ܒܥܕܬܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܫܪ̈ܒܬܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܘܬ ܡܪܝܐ. ܡܛܠ ܕܡܘܡܬܐ
ܪܒܬܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܗ̱ܘܬ ܠܗܘ ܕܠܐ ܣܠܩ
ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܠܡܨܦܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܡܘܬܐ
6 ܢܬܩܛܠ. * ܘܐܬܒܝܐܘ ܒܢܝ̈ܐ ܕܐܝܣܪܝܠ
ܡܛܠ ܒܢܝܡܝܢ ܐܚܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܀ ܘܐܡܪܘ.
ܐܬܦܣܩܬ ܝܘܡܢܐ ܫܪܒܬܐ ܚܕܐ ܡܢ
7 ܐܝܣܪܝܠ. * ※ܘܐܡܪܘ↙. ܡܢܐ ܢܥܒܕ
ܠܗܘܢ ܠܗܠܝܢ ܕܐܫܬܚܪܘ ܠܢܫ̈ܐ. ܘܚܢܢ
ܝܡܝܢ ܒܡܪܝܐ. ܕܠܐ ܢܬܠ ܠܗܘܢ ܡܢ
8 ܒܢ̈ܬܢ ܕܝܠܢ ܠܢܫ̈ܐ. * ܘܐܡܪܘ. ܡܢ
ܗܝ ܚܕܐ ܡܢ ܫܪ̈ܒܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܗ̇ܝ ܕܠܐ
ܣܠܩܬ ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܠܡܨܦܐ. ܘܗܐ ܠܐ
ܐܬܘ ܓܒܪܐ ܠܡܫܪܝܬܐ. ܡܢ ܝܒܝܫ
9 ܕܓܠܥܕ ܠܥܕܬܐ. * ܘܡܣܬܟܠ ܗ̱ܘܐ ܥܡܐ.
ܘܗܐ ܠܐ ܐܝܬ ܗ̱ܘܐ ܬܡܢ ܓܒܪܐ ܡܢ ܗܠܝܢ
10 ܕܥܡܪܝܢ ܒܝܒܝܫ ܕܓܠܥܕ. * ܘܫܕܪܘ
ܬܡܢ ܟܢܘܫܬܐ ܬܪܬܥܣܪ ܐܠܦܝ̈ܢ ܓܒܪ̈ܐ
ܡܢ ܒܢ̈ܝܐ ܕܚܝܠܐ. ܘܦܩܕ ܐܢܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ.
ܐܙܠܘ ܘܡܚܘ ܠܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܥܡܪܝܢ

V. 7. ※ܘܐܡܪܘ) Sine dubio spurium est hoc verbum; neque enim in textu Hebr. neque in nullo cod. Gr. vestigium ejus extat, nisi forte in vers. *Armen.* apud Holm., quæ ejus loco *καὶ νῦν* habet. Irrepsisse videtur ex scholio marginali scribæ cujusdam, qui sensum ex Peschita, in qua versus ab hoc verbo incipit, supplere studuit. — V. 8. ܫܪ̈ܒܬܐ) Cod: ܫܪܒܬܐ — *ib.* ܓܒܪܐ) Cod. plur. ܓܒܪ̈ܐ, quod, ut ex Pesch. emendatum, correxi, quia omnes codd. Gr. cum Hebr. sing. *ἀνήρ* (vel *οὐδείς*) exhibent.

στόματι ῥομφαίας· καὶ τὰς γυναῖ-
11 κας, καὶ τὸν λαόν· * καὶ οὗτος ὁ
λόγος ὃν ποιήσετε· πᾶν ἀρσενικὸν
καὶ πᾶσαν γυναῖκα γινώσκουσαν κοί-
την ἄρσενος, ἀναθεματιεῖτε· ⁘πᾶσαν
δὲ νεάνιδα: ÷παρθένον, περιποιή-
12 σεσθε:· * καὶ εὗρον ἀπὸ τῶν κατοι-
κούντων Ἰαβεῖς Γαλαάδ, τετρακοσίας
νεάνιδας παρθένους, αἵτινες οὐκ
ἔγνωσαν ἄνδρας εἰς κοίτην ἄρσενος.
Καὶ ἤγαγον αὐτὰς εἰς τὴν παρεμβο-
λὴν εἰς Σηλώ, ἥ ἐστιν ἐν γῇ Χαναάν·
13 * καὶ ἀπέστειλαν πᾶσα ἡ συναγωγὴ
καὶ ἐλάλησαν πρὸς τὸν Βενιαμὶν τὸν
ἐν τῇ πέτρᾳ Ῥεμμών, καὶ ἐκάλεσαν
14 αὐτοὺς εἰς εἰρήνην· * καὶ ἀπέστρεψε
Βενιαμὶν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ
ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ· καὶ ἔδωκαν αὐ-
τοῖς τὰς γυναῖκας αἵτινες ἦσαν ἐκ
τῶν γυναικῶν Ἰαβεῖς Γαλαάδ· καὶ
15 ἤρεσαν αὐτοῖς οὕτω· * καὶ ὁ λαὸς
παρεκλήθη ἐπὶ τῷ Βενιαμὶν, ὅτι ἐπε-
ποιήκει ὁ Κύριος διακοπὴν ἐν ταῖς
16 φυλαῖς Ἰσραήλ· * καὶ εἶπον οἱ πρε-
σβύτεροι τῆς συναγωγῆς· τί ποιήσω-
μεν τοῖς ἐπιλοίποις εἰς τὰς γυναῖκας,

ܒܦܘܡܐ ܕܣܝܦܐ ܘܠܢܫ̈ܐ
11 ܘܠܥܡܐ܂ * ܘܗܢܐ ܡܠܬܐ ܗܝ
ܕܬܥܒܕܘܢ܂ ܟܠ ܕܟܪܐ ܘܟܠ ܐܢܬܬܐ
ܕܝܕܥܐ ܡܫܟܒܐ ܕܕܟܪܐ܂ ܬܚܪܡܘܢ܂
ܟܠ ܕܝܢ ܥܠܝܡܬܐ ÷ ܒܬܘܠܬܐ
12 ÷ ܬܚܝܘܢ܂ * ܘܐܫܟܚܘ ܡܢ ܗܠܝܢ
ܕܥܡܪܝܢ ܒܝܒܝܫ ܕܓܠܥܕ ܐܪܒܥܡܐܐ
ܥܠܝ̈ܡܢ ܒܬܘ̈ܠܬܐ܂ ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܝܕܥ
ܓܒܪܐ ܒܡܫܟܒܐ ܕܕܟܪܐ܂ ❖ ܘܐܝܬܝܘ
ܐܢܝܢ ܠܡܫܪܝܬܐ ܠܫܝܠܘ ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ̇
13 ܒܐܪܥܐ ܕܟܢܥܢ܂ * ܘܫܕܪܘ ܟܠܗ̇
ܟܢܘܫܬܐ ܘܡܠܠܘ ܠܘܬ ܒܢܝܡܝܢ
ܗܘ ܕܒܫܘܥܐ ܕܪܡܘܢ ܘܩܪܘ ܠܗܘܢ ܠܫܠܡܐ܂
14 * ܘܗܦܟ ܒܢܝܡܝܢ ܠܘܬ ܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ
ܒܙܒܢܐ ܗܘ܂ ܘܝܗܒܘ ܠܗܘܢ ܠܢܫ̈ܐ
ܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬ ܗܘܝ ܡܢ ܢܫ̈ܐ
ܕܝܒܝܫ ܕܓܠܥܕ܂ ܘܫܦܪܘ ܠܗܘܢ ܗܟܢܐ܂
15 * ܘܥܡܐ ܐܬܒܝܐ ܥܠ ܒܢܝܡܝܢ܂ ܡܛܠ
ܕܥܒܕ ܗܘܐ ܡܪܝܐ ܦܘܣܩܢܐ ܒܫܒܛܐ
16 ܕܐܝܣܪܝܠ܂ * ܘܐܡܪܘ ܩܫ̈ܝܫܐ ܕܟܢܘܫܬܐ܂
ܡܢܐ ܢܥܒܕ ܠܗܠܝܢ ܕܫܪܟܘ ܠܢܫ̈ܐ܂

V. 11. ܟܠ ܕܝܢ ܥܠܝܡܬܐ ÷ ܒܬܘܠܬܐ ܬܚܝܘܢ܂) Cod: ※ܟܠ ܕܝܢ ܥܠܝܡܬܐ※ ܒܬܘܠܬܐ ܬܚܘܢ. Verba *πᾶσαν δὲ νεάνιδα*, quæ in VIII tantum codd. hex. extant, varia sine dubio sunt lectio pro iis, quæ sequuntur, *παρθένον περιποιήσεσθε*. Quæ, quum in omnibus fere codd. Gr. extent, pariter autem atque priora in textu Hebr. desint, Obelo notavi. Pro ܬܚܘܢ (h. e. *ζήσετε*), quod, nisi in ܬܚܘܢ (*ζωογονήσετε* vel *ζωοποιήσετε*) corrigitur, absurdum est, codicum Gr. auctoritate innixus, ܬܚܝܘܢ edidi. — V. 12. ܠܫܝܠܘ) Cod: ܠܫܝܠܘ

V. 11. *ἀρσενικόν*) *ἄρσεν* — *ib.* *γινώσκουσαν*) *εἰδυῖαν* — V. 12. *ἤγαγον*) *ἤνεγκαν* — V. 16. *ἐπιλοίποις*) *ὑπολοίποις*

ὅτι ἠφανίσθη ἐκ τοῦ Βενιαμὶν γυνή;
17 * καὶ εἶπαν, κληρονομία διασεσωσμέ-
νη τῷ Βενιαμίν· καὶ οὐ μὴ ἐξαλει-
18 φθῇ φυλὴ ἐξ Ἰσραήλ· * καὶ ἡμεῖς
οὐ δυνησόμεθα δοῦναι αὐτοῖς εἰς
γυναῖκας ἐκ τῶν θυγατέρων ἡμῶν,
ὅτι ὠμόσαμεν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ λέγον-
τες, ἐπικατάρατος ὁ διδοὺς γυναῖκα
19 τῷ Βενιαμίν· * καὶ εἶπαν· ἰδοὺ ἑορτὴ
τῷ Κυρίῳ ἐν Σηλὼ ἀφ' ἡμερῶν εἰς
ἡμέρας, ἥ ἐστιν ἀπὸ Βοῤῥᾶ τῆς Βαιθ-
ήλ, κατ' ἀνατολὰς ἡλίου, ἐν τῇ
ὁδῷ τῇ ἀναβαινούσῃ ἐκ Βαιθὴλ εἰς
Σίκιμα, καὶ ἀπὸ νότου ÷τοῦ Λι-
20 ÷βάνου: τῆς Λεβωνά· * καὶ ἐν-
ετείλαντο τοῖς υἱοῖς Βενιαμὶν λέγον-
τες, ἀπέλθατε καὶ ἐνεδρεύσατε ἐν
21 τοῖς ἀμπελῶσι, * καὶ ἴδετε· καὶ ἰδοὺ
ὡς ἂν ἐξέλθωσιν αἱ θυγατέρες τῶν
κατοικούντων ἐν Σηλὼ χορεῦσαι ※ἐν
※τοῖς χοροῖς:, καὶ ἐξελεύσεσθε ἀπὸ
τῶν ἀμπελώνων, καὶ ἁρπάσετε ※ὑμῖν:
ἀνὴρ γυναῖκα ἑαυτῷ ἀπὸ τῶν θυγα-
τέρων Σηλώ, καὶ ἀπελεύσεσθε εἰς
22 τὴν γῆν Βενιαμίν· * καὶ ἔσται ὅταν
ἔλθωσιν οἱ πατέρες αὐτῶν ἢ οἱ ἀδελ-
φοὶ αὐτῶν κρίνεσθαι πρὸς ὑμᾶς, καὶ
ἐροῦμεν πρὸς αὐτούς, ἐλεήσατε αὐ-
τούς· ὅτι οὐκ ἔλαβον ἀνὴρ γυναῖκα

ܡܛܠ ܕܐܬܚܒܠܬ ܡܢ ܒܢܝܡܝܢ ܐܢܬܬܐ.
17 * ܘܐܡܪܘ. ܝܪܬܘܬܐ ܡܫܘܙܒܬܐ ܠܒܢܝܡܝܢ.
18 ܘܠܐ ܬܬܠܩܐ ܫܒܛܐ ܡܢ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܚܢܢ
ܠܐ ܡܫܟܚܝܢܢ ܠܡܬܠ ܠܗܘܢ ܠܢܫܐ
ܡܢ ܒܢܬܐ ܕܝܠܢ. ܡܛܠ ܕܝܡܝܢ ܒܢܝ̈ܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܠܝܛ ܗܘ ܗܘ
19 ܕܝܗܒ ܐܢܬܬܐ ܠܒܢܝܡܝܢ. * ܘܐܡܪܘ.
ܗܐ ܥܐܕܐ ܠܡܪܝܐ ܒܫܝܠܘ ܡܢ ܝܘܡܬܐ
ܠܝܘܡܬܐ. ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ ܡܢ ܓܪܒܝܐ ܕܒܝܬ
ܐܝܠ. ܠܡܕܢܚ ܫܡܫܐ. ܒܐܘܪܚܐ ܗܝ
ܕܣܠܩܐ ܡܢ ܒܝܬ ܐܝܠ ܠܫܟܝܡ. ܘܡܢ
ܬܝܡܢܐ ÷ܕܠܝܒܢܘܢ: ܕܠܒܘܢܐ.
20 * ܘܦܩܕܘ ܠܒܢܝ̈ܐ ܕܒܢܝܡܝܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ.
21 ܐܙܠܘ ܘܟܡܢܘ ܒܟܪ̈ܡܐ * ܘܚܙܘ. ܘܗܐ
ܡܐ ܕܢܦܩܢ ܒܢܬܐ ܕܥܡܪܝܢ ܕܒܫܝܠܘ
ܡܛܠ ܠܡܪܩܕ ※ܒܪ̈ܩܕܐ:
ܘܬܦܩܘܢ ܡܢ ܟܪ̈ܡܐ. ܘܬܚܛܦܘܢ
※ܠܟܘܢ(:) ܓܒܪ ܐܢܬܬܐ ܠܗ ܡܢ
ܒܢܬܐ ܕܫܝܠܘ. ܘܬܐܙܠܘܢ ܠܐܪܥܐ
22 ܕܒܢܝܡܝܢ. * ܘܢܗܘܐ ܐܡܬܝ ܕܢܐܬܘܢ
ܐܒܗ̈ܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܐܘ ܐܚܝ̈ܗܘܢ ܠܡܬܕܝܢܘ
ܠܘܬܟܘܢ ܘܢܐܡܪ ܠܘܬܗܘܢ. ܚܘܣܘ
ܥܠܝܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܢܣܒܘ ܓܒܪ

V. 17. ܡܫܘܙܒܬܐ) rectius ܡܫܘܙܒܘܬܐ legeretur, cfr. *Agrell*, Suppl. Synt. App. I, p. 12. — V. 19. ܕܠܝܒܢܘܢ) Cod: ܕܠܒܢܘܢ. τοῦ Λιβάνου manifeste varia est lectio pro τῆς Λεβωνά. — V. 21. ܕܥܡܪܝܢ) Cod: ܕܥܡܪܝܢ — ib. ܒܪ̈ܩܕܐ) Cod. sing: ܒܪܩܕܐ

V. 18. εἰς γυναῖκας) *Esc.* εἰς γυναῖκα habet, omnes reliqui codd. cum Hebr. γυναῖκας, omisso εἰς. — V. 21. ἴδετε) omnes codd: ὄψεσθε — *ib.* ὡς ἄν) ἐάν — *ib.* χορεῦσαι) χορεύειν

αὐτοῦ ἐν τῷ πολέμῳ· σὺ γὰρ ὑμεῖς
δεδώκατε αὐτοῖς κατὰ τὸν καιρὸν
23 ὃν ἐπλημμελήσατε· * καὶ ἐποίησαν οὕ-
τως οἱ υἱοὶ Βενιαμὶν, καὶ ἔλαβον γυ-
ναῖκας, κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἀπὸ
τῶν χορευουσῶν, ἃς διήρπασαν. Καὶ
ἀπῆλθον καὶ ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὴν
κληρονομίαν αὐτῶν, καὶ ᾠκοδόμησαν
÷αὐτοῖς: πόλεις, καὶ κατῴκησαν ἐν
24 αὐταῖς. * Καὶ περιεπάτησαν ἐκεῖ-
θεν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκεί-
νῳ ἀνὴρ εἰς τὴν φυλὴν αὐτοῦ, καὶ
εἰς τὴν συγγένειαν αὐτοῦ· καὶ ἀπῆλ-
θον ἐκεῖθεν ἀνὴρ εἰς τὴν κληρονο-
25 μίαν αὐτοῦ. * Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεί-
ναις, οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ἰσραήλ·
ἀνὴρ τὸ εὐθὲς ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς
αὐτοῦ ἐποίει.

ܐܢܬܬܐ ܕܝܠܗ ܒܩܪܒܐ. ܠܐ ܗܘܐ ܓܝܪ
ܐܢܬܘܢ ܝܗܒܬܘܢ ܠܗܘܢ ܒܙܒܢܐ
ܕܐܣܟܠܬܘܢ. * ܘܥܒܕܘ ܗܟܢܐ ܒܢܝ̈ܐ 23
ܕܒܢܝܡܝܢ. ܘܢܣܒܘ ܢܫ̈ܐ ܐܝܟ ܡܢܝܢܐ
ܕܝܠܗܘܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܪ̈ܩܕܢ. ܗܠܝܢ
ܕܚܛܦܘ. ❖ ܘܐܙܠܘ ܘܗܦܟܘ ܠܘܬ
ܝܪܬܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܒܢܘ ܢ̇ܠܗܘܢ؛
ܡܕ̈ܝܢܬܐ ܘܝܬܒܘ ܒܗܝܢ. ❖ . * ܘܗܠܟܘ 24
ܡܢ ܬܡܢ ܒܢܝ̈ܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܒܙܒܢܐ ܗ̇ܘ
ܓܒܪܐ ܠܫܒܛܐ ܕܝܠܗ. ܘܠܫܪܒܬܐ
ܕܝܠܗ. ܘܐܙܠܘ ܡܢ ܬܡܢ ܓܒܪܐ
ܠܝܪܬܘܬܐ ܕܝܠܗ. (❖) * ܒܝܘ̈ܡܬܐ ܗ̇ܢܘܢ ܠܐ 25
ܐܝܬ ܗܘܐ ܡܠܟܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. ܓܒܪܐ ܗ̇ܘ
ܕܬܪܝܨ ܒܥܝ̈ܢܐ ܕܝܠܗ ܥܒܕ ܗܘܐ.

Explicit Liber Judicum.

ܫܠܡ ܟܬܒܐ ܕܕܝ̈ܢܐ.

Scriptus vero et translatus est ex versione LXX interpretum.

ܐܬܟܬܒ ܕܝܢ ܘܐܬܦܫܩ ܡܢ
ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܫܒܥܝܢ.

V. 22. ܕܐܣܟܠܬܘܢ) Cod: ܕܬܣܬܟܠܘܢ, h. e. *συνήσετε*, quæ lectio sensu caret et in nullo cod. extat. ܐܣܟܠ autem *πλημμελέω* significat, e. g. Ps. 118, 67. Dan: 9, 7. — V. 23. ܢ̇ܠܗܘܢ) Cod: ܒܠܗܘܢ

V. 23. *αὐτοῖς*) codd. Gr. *ἑαυτοῖς*, nullus cod. lectionem nostram habet.

ΒΙΒΛΟΣ ΡΟΥΘ

κατὰ τοὺς ἑβδομήκοντα.

ܟܬܒܐ ܕܪܥܘܬ

ܟܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܫܒܥܝܢ

CAP. I.

1 *Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κρίνειν τοὺς*
κριτάς, καὶ ἐγένετο ἀνὴρ ἀπὸ Βηθ-
λεὲμ τῆς Ἰούδα τοῦ παροικῆσαι ἐν
ἀγρῷ Μωὰβ, αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ αὐ-
2 *τοῦ, καὶ οἱ ÷δύο: υἱοὶ αὐτοῦ· * καὶ*
ὄνομα τῷ ἀνδρὶ, Ἐλιμέλεχ· ※καὶ
※ὄνομα τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, Νοεμμίν:·
καὶ τὸ ὄνομα τοῖς δυσὶν υἱοῖς αὐτοῦ,
Μααλὼν καὶ Χελαιὼν Ἐφραθαῖοι
ἐκ Βηθλεὲμ τῆς Ἰούδα· καὶ ἤλθο-
σαν εἰς ἀγρὸν Μωὰβ, καὶ ἦσαν ἐκεῖ.
3 ** Καὶ ἀπέθανεν Ἐλιμέλεχ ὁ ἀνὴρ*
τῆς Νοεμμίν, καὶ κατελείφθη αὐτὴ
4 *καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτῆς· * καὶ ἔλαβον*
αὐτοῖς γυναῖκας Μωαβίτιδας· ὄνομα
τῇ μιᾷ Ὀρφά, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ
Ῥούθ· καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ, ὡςεὶ δέκα
5 *ἔτη· * καὶ ἀπέθανον καί γε ἀμφό-*
τεροι, Μααλὼν, καὶ Χελαιὼν· καὶ
κατελείφθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῶν δύο
υἱῶν αὐτῆς, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐ-
6 *τῆς· * καὶ ἀνέστη αὐτὴ καὶ αἱ δύο*
νύμφαι αὐτῆς, καὶ ἐπέστρεψαν ἐξ
ἀγροῦ Μωάβ, ὅτι ἤκουσαν ἐν ἀγρῷ

ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܕܝܢܝܢ ܕܝܢܐ. ܘܗܘܐ ܓܒܪܐ 1
ܡܢ ܒܝܬ ܠܚܡ ܕܝܗܘܕܐ ܠܡܬܬܘܬܒܘ
ܒܐܓܪܐ ܕܡܘܐܒ ܗܘ ܘܐܢܬܬܗ ܕܝܠܗ
ܘ※ܬܪܝܗܘܢ܆ ܒܢܝܐ ܕܝܠܗ. * ܘܫܡܐ 2
ܠܓܒܪܐ ܐܠܝܡܠܟ. ※ܘܫܡܐ ܠܐܢܬܬܐ
※ܕܝܠܗ ܢܥܡܝ܆. ܘܫܡܐ ܠܬܪܝܗܘܢ
ܒܢܝܐ ܕܝܠܗ. ܡܚܠܘܢ ܘܟܠܝܘܢ ܐܦܪܬܝܐ
ܡܢ ܒܝܬ ܠܚܡ ܕܝܗܘܕܐ. ܘܐܬܘ ܠܐܓܪܐ
ܕܡܘܐܒ ܘܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܬܡܢ. ܀
* ܘܡܝܬ ܐܠܝܡܠܟ ܓܒܪܗ ܕܢܥܡܝ. 3
ܘܐܫܬܒܩܬ ܗܝ ܘܬܪܝܗܘܢ ܒܢܝܐ ܕܝܠܗ.
* ܘܢܣܒܘ ܠܗܘܢ ܢܫܐ ܡܘܐܒܝܬܐ. 4
ܫܡܐ ܠܚܕܐ ܥܪܦܐ. ܘܫܡܐ ܠܬܪܝܢܝܬܐ
ܪܥܘܬ. ܘܥܡܪܘ ܬܡܢ ܐܝܟ ܥܣܪ ܫܢܝܐ.
* ܘܡܝܬܘ ܐܦ ܥܠ ܬܪܝܗܘܢ. ܡܚܠܘܢ 5
ܘܟܠܝܘܢ. ܘܐܫܬܒܩܬ ܗܝ ܐܢܬܬܐ ܡܢ
ܬܪܝܗܘܢ ܒܢܝܗ ܘܡܢ ܓܒܪܐ ܕܝܠܗ.
* ܘܩܡܬ ܗܝ ܘܬܪܬܝܗܝܢ ܟܠܠܬܐ 6
ܕܝܠܗ. ܘܗܦܟܝ ܡܢ ܐܓܪܐ ܕܡܘܐܒ.

Cap. I. V. 1. ܘܗܘܐ ܓܒܪܐ) Inter verba hæc excidisse suspicor ܟܦܢܐ ܒܐܪܥܐ. ܘܐܙܠ, h. e. *λιμὸς ἐν τῇ γῇ· καὶ ἐπορεύθη*, **quæ verba omnes codd. cum textu Hebr. exhibent.**

Μωάβ, ὅτι ἐπέσκεπται Κύριος τὸν
λαὸν αὐτοῦ, τοῦ δοῦναι αὐτοῖς ἄρ-
7 τους. * Καὶ ἐξῆλθαν ἐκ τοῦ τόπου
οὗ ἦν, καὶ αἱ δύο νύμφαι αὐτῆς μετ'
αὐτῆς· καὶ ἐπορεύοντο ἐν τῇ ὁδῷ
τοῦ ἐπιστρέψαι εἰς τὴν γῆν Ἰούδα·
8 * καὶ εἶπεν ἡ Νοεμμὶν ταῖς δυσὶ
νύμφαις αὐτῆς· πορεύθητε δὴ ἀπο-
στράφητε ἑκάστη εἰς τὸν οἶκον τῆς μη-
τρὸς αὐτῆς· ποιήσαι Κύριος μεθ'
ὑμῶν ἔλεον, καθὼς ἐποιήσατε μετὰ
9 τῶν τεθνηκότων καὶ μετ' ἐμοῦ· * δῴη
Κύριος ὑμῖν ἔλεον, καὶ εὕρητε ἀνά-
παυσιν ἑκάστη ἐν τῷ οἴκῳ ἀνδρὸς
αὐτῆς· καὶ κατεφίλησεν αὐτάς· καὶ
ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ
10 ἔκλαυσαν· * καὶ εἶπον αὐτῇ· μετὰ
σοῦ ἐπιστρέφομεν εἰς τὸν λαόν σου·
11 * καὶ εἶπε Νοεμμίν· ἐπιστράφητε δὴ
θυγατέρες μου· καὶ ἵνα τί πορεύεσθε
μετ' ἐμοῦ; μὴ ἔτι μοι υἱοὶ ἐν τῇ
κοιλίᾳ μου, καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς ἄν-
12 δρας; * ἐπιστράφητε δὴ θυγατέρες
μου ※πορεύεσθε:· ὅτι γεγήρακα τοῦ
μὴ εἶναί με ἀνδρί· διότι εἶπα· ὅτι ἐστί
μοι ὑπόστασις τοῦ γενηθῆναί με
※λελαϊχωμένην: ἀνδρὶ καὶ τέξομαι
13 υἱούς· * μὴ αὐτοὺς προσδέξεσθε
ἕως οὗ ἁδρυνθῶσιν, ἢ αὐτοῖς κατα-

ܡܛܠ ܕܫܡܥܬ ܒܐܓܪܘܣܐ ܕܡܘܐܒ.
ܕܣܥܪ ܡܪܝܐ ܠܥܡܐ ܕܝܠܗ. ܠܡܬܠ
7 ܠܗܘܢ ܠܚܡܐ ܀ * ܘܢܦܩܬ ܡܢ
ܕܘܟܬܐ ܐܝܟܐ ܕܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ. ܘܬܪܬܝܗܝܢ
ܟ̈ܠܠܬܐ ܕܝܠܗ̇ ܥܡܗ̇. ܘܐܙܠܝ ܗܘܝ
8 ܒܐܘܪܚܐ ܠܡܗܦܟܘ ܠܐܪܥܐ ܕܝܗܘܕܐ. * ܘܐܡܪܬ
ܢܥܡܝ ܠܬܪܬܝܗܝܢ ܟ̈ܠܠܬܐ ܕܝܠܗ̇.
ܐܙܠܝ ܗܟܝܠ ܗ̈ܦܘܟܝܢ ܟܠܚܕܐ ܠܒܝܬܐ
ܕܐܡܐ ܕܝܠܗ̇. ܢܥܒܕ ܡܪܝܐ ܥܡܟܝܢ
ܚܣܕܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܥܒ̈ܕܬܝܢ ܥܡ ܗܠܝܢ
9 ܕܡܝܬܝܢ ܘܥܡܝ. * ܢܬܠ ܡܪܝܐ ܠܟܝܢ
ܚܣܕܐ ܘܬܫܟ̈ܚܢ ܢܝܚܐ ܟܠܚܕܐ ܒܒܝܬܐ
ܕܓܒܪܐ ܕܝܠܗ̇. ܘܢܫܩܬ ܐܢܝܢ. ܘܐܪ̈ܝܡܝܢ
10 ܩܠܐ ܕܝܠܗܝܢ ܘܒ̈ܟܝܢ. * ܘܐܡ̈ܪܝ ܠܗ̇.
ܥܡܟܝ ܗ̈ܦܟܢܢ ܠܥܡܐ ܕܝܠܟܝ.
11 * ܘܐܡܪܬ ܢܥܡܝ. ܗ̈ܦܘܟܝܢ ܗܟܝܠ
ܒ̈ܢܬܐ ܕܝܠܝ. ܘܡܛܠ ܡܢܐ ܐ̈ܙܠܝܢ ܐܢܬܝܢ
ܥܡܝ. ܕܠܡܐ ܬܘܒ ܠܝ ܒ̈ܢܝܐ ܒܟܪܣܐ
ܕܝܠܝ: ܘܢܗܘܘܢ ܠܟܝܢ ܠܓܒ̈ܪܐ.
12 * ܗ̈ܦܘܟܝܢ ܗܟܝܠ ܒ̈ܢܬܐ ܕܝܠܝ
※ܐ̈ܙܠܝܢ↙. ܡܛܠ ܕܣܝܒܬ ܠܐ ܠܡܗܘܐ
ܠܓܒܪܐ. ܡܛܠ ܕܐܡܪܬ. ܕܐܝܬ ܠܝ
ܣܘܒܪܐ ܕܐܗܘܐ ※ܒܠܘܩܒܠܬܐ↙ ܠܓܒܪܐ
13 ܘܐܠܕ ܒ̈ܢܝܐ. * ܕܠܡܐ ܠܗܘܢ ܬܣܟܝܢ
ܥܕܡܐ ܕܢܪܒܘܢ. ܐܘ ܠܗܘܢ ܬܬܟ̈ܠܢ ܕܠܐ

V. 8. ܟ̈ܠܠܬܐ) Ribuj ego adpinxi. — *ib.* ܕܥܒܕܬܝܢ) Cod: ܕܥ̈ܒܕܬܝܢ — V. 11. ܐܢܬܝܢ) Cod: ܐ̈ܢܬܝܢ — *ib.* ܠܟܝܢ) Cod. mendose: ܠܟܢ

V. 10. *ἐπιστρέφομεν*) *ἐπιστρέψομεν* (?) — V. 12. *λελαϊχωμένην*) ita legendum esse, non *λελακχωμένη* (vel *λελοχωμένη*), quod exhibent codd., jam *Scharfenberg* conjecit, Animadverss. ad h. l.

σχεθήσεσθε τοῦ μὴ γενέσθαι ἀν-
δράσι; μὴ δὴ θυγατέρες μου· ὅτι
ἐπικράνθη μοι ※σφόδρα: ὑπὲρ ὑμᾶς,
ὅτι ἐξῆλθεν ἐν ἐμοὶ χεὶρ Κυρίου·
14 * καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ
ἔκλαυσαν ἔτι· καὶ κατεφίλησεν Ὀρφὰ
τὴν πενθερὰν αὐτῆς, καὶ ἐπέστρεψεν
εἰς τὸν λαὸν αὐτῆς· Ῥοὺθ δὲ ἠκο-
15 λούθησεν αὐτῇ. * Καὶ εἶπε Νοεμ-
μὶν πρὸς Ῥούθ· ἰδοὺ ἀνέστρεψεν ἡ
σύννυμφός σου, πρὸς τὸν λαὸν αὐ-
τῆς καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς αὐτῆς·
ἐπιστράφηθι ÷δὴ καὶ σύ: ὀπίσω
16 τῆς συννύμφου σου· * εἶπε δὲ Ῥούθ·
μὴ ἀπαντῆσαι μοι τὸ ἐγκαταλιπεῖν
σε ἢ ἀποστρέψαι με ἀπὸ ὄπισθέν σου·
ὅτι οὗ ἐὰν σὺ πορευθῇς, πορεύσο-
μαι· καὶ οὗ ἐὰν αὐλισθῇς, αὐλισθή-
σομαι ÷ἐκεῖ:· ὁ λαός σου, λαός
μου· καὶ ὁ θεός σου, θεός μου·
17 * καὶ οὗ ἐὰν ἀποθάνῃς, ἀποθα-
νοῦμαι καὶ ἐκεῖ ταφήσομαι· τάδε
ποιήσαι ὁ Κύριός μοι καὶ τάδε προσ-
θείη, ὅτι ὁ θάνατος διαστελεῖ ἀνὰ

ܬܬܟܠܝܢ ܠܓܒܪ̈ܐ(.) ܠܐ ܗܟܝܠ ܒܢ̈ܬܝ
ܕܝܠܝ. ܡܛܠ ܕܡܪܬ ܠܝ ※ܛܒ↙ ܝܬܝܪ
ܡܛܠܬܟܝܢ. ܡܛܠ ܕܢܦܩܬ ܒܝ ܐܝܕܗ
ܕܡܪܝܐ. * ܘܐܪܝܡܝ ܩܠܐ ܕܝܠܗܝܢ ܘܒܟ̈ܝܝ 14
ܬܘܒ. ܘܢܫܩܬ ܥܪܦܐ ܠܚܡܬܗ̇.
ܘܗܦܟܬ ܠܥܡܐ ܕܝܠܗ̇. ܪܥܘܬ ܕܝܢ
ܢܩܦܬ ܠܗ̇ ܀ * ܘܐܡܪܬ ܢܥܡܝ ܠܘܬ 15
ܪܥܘܬ. ܗܐ ܗܦܟܬ ܐܚܡܬܐ ܕܝܠܟܝ.
ܠܘܬ ܥܡܐ ܕܝܠܗ̇ ܘܠܘܬ ܐܠܗ̈ܐ ܕܝܠܗ̇.
ܗܦܘܟܝ ÷ܗܟܝܠ ܐܦ ܐܢܬܝ↙ ܒܬܪ
ܐܚܡܬܐ ܕܝܠܟܝ. * ܐܡܪܬ ܕܝܢ ܪܥܘܬ. 16
ܠܐ ܬܦܓܥܝ ܒܝ ܗܢ ܕܐܫܒܘܩܟܝ ܐܘ
ܕܐܗܦܘܟ ܡܢ ܒܣܬܪܟܝ. ܡܛܠ ܕܠܐܝܟܐ
ܕܐܝ ܗܘ ܕܐܙܠܐ ܐܢܬܝ ܐܙܠ. ܘܠܐܝܟܐ ܕܐܝ
ܗܘ ܕܒܝܬܝܢ ܐܢܬܝ ܐܒܘܬ ÷ܬܡܢ↙. ܥܡܐ ܕܝܠܟܝ
ܥܡܐ ܕܝܠܝ. ܘܐܠܗܐ ܕܝܠܟܝ ܐܠܗܐ
ܕܝܠܝ. * ܘܐܝܟܐ ܕܐܝ ܗܘ ܕܡܝܬܐ ܐܢܬܝ. 17
ܐܡܘܬ ܘܬܡܢ ܐܬܩܒܪ. ܗܠܝܢ ܢܥܒܕ
ܡܪܝܐ ܠܝ ܘܗܠܝܢ ܢܘܣܦ. ܕܡܘܬܐ

V. 13. ܡܛܠܬܟܝܢ.. ※ܛܒ↙) Cod. Metobelum post ܡܛܠܬܟܝܢ exaratum habet, quod correxi, quia Græce omnes codd. ὑπὲρ ὑμᾶς, sed VII tantum codd. et *Compl.* σφόδρα exhibent. — V. 15. ܗܦܟܬ) Cod: ܗܦܟܬܝ — *ib.* ܗܦܘܟܝ ÷ ܗܟܝܠ) Cod: ܗܦܘܟܝ÷ ܗܟܝܠ — V. 16. ܐܫܒܘܩܟܝ) Videsis ܝ parag. in 1ma pers. *fem.*, quod etiam in Pesch. h. l. „in manuscriptis“ pro ܐܫܒܘܩܟ, quod editum est, legi *Thorndicius* docet (in var. lectt. Bibl. polygl. Lond., Tom. VI). Ejusdem ܝ parag. exempla sunt ܐܡܘܬܝ infra, v. 17 et ܐܬܦܠܬܝ Mich. 7, 8. — *ib.* ܐܝܟܐ) Cod: ܐܝܬ, sic etiam c. 2, 9. 3, 9. 10, ubi ܐܝܟܐ edidi, cfr. not. ad Jud. 13, 7. — *ib.* ÷ܬܡܢ↙) Cod: ※ܬܡܢ↙

V. 13. ἀνδράσι) omnes codd: ἀνδρί — V. 16. τὸ ἐγκαταλιπεῖν) omnes codd. τοῦ exhibent pro τό — *ib.* οὗ *bis*) ὅπου — *ib.* οὗ ἐὰν σὺ πορευθῇς) eundem locum tenet σύ in vers. *Armen.*; in codd. Gr. aut post πορευθῇς aut ante οὗ (ὅπου) legitur.

μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. * Ἰδοῦσα δὲ
18 ÷Νοεμμὶν:, ὅτι κραταιοῦται αὐτὴ
τοῦ πορεύεσθαι μετ' αὐτῆς, ἔκοψε
τοῦ λαλῆσαι πρὸς αὐτὴν ἔτι. *Ἐπο-
19 ρεύθησαν δὲ ἀμφότεραι ἕως τοῦ πα-
ραγενέσθαι αὐτὰς εἰς Βηθλεέμ· καὶ
ἤχησε πᾶσα ἡ πόλις ἐπ' αὐτῇ καὶ
20 εἶπεν, αὕτη ἐστὶ Νοεμμίν. * Καὶ
εἶπε πρὸς αὐτάς· μὴ καλεῖτέ με
Νοεμμίν· καλέσατέ με πικράν, ὅτι
ἐπικράνθη ἐν ἐμοὶ ὁ ἱκανὸς σφόδρα·
21 * ἐγὼ ÷γὰρ: πλήρης ἐπορεύθην,
καὶ κενὴν ἀπέστρεψέ με ὁ Κύριος·
καὶ ἱνατί καλεῖτέ με Νοεμμίν, καὶ ὁ
Κύριος ἐταπείνωσέ με, καὶ ὁ ἱκανὸς
22 ἐκάκωσέ με· * καὶ ἀπέστρεψεν ἡ
Νοεμμὶν καὶ ἡ Ῥοὺθ ἡ Μωαβῖτις ἡ
νύμφη αὐτῆς ※μετ' αὐτῆς:, ἐπι-
στρέφουσα ἐξ ἀγροῦ Μωάβ· αὗται
δὲ παρεγενήθησαν εἰς Βηθλεὲμ, ἐν
ἀρχῇ θερισμοῦ κριθῶν.

ܢܦܪܘܫ ܡܘܬܐ ܠܝ ܘܠܟܝ. ܀
18 * ܟܕ ܚܙܬ ܕܝܢ ÷ܢܥܘܡܝ↙ ܕܡܬܚܝܠܐ
ܗܝ ܠܡܐܙܠ ܥܡܗ̇. ܫܠܝܬ ܡܢ
19 ܕܬܡܠܠ ܠܘܬܗ̇ ܬܘܒ. ܀ * ܐܙܠ
ܕܝܢ ܬܪܬܝܗܝܢ ܥܕܡܐ ܠܡܐܬܐ ܠܒܝܬ
ܠܚܡ. ܘܐܬܬܙܝܥܬ ܟܠܗ̇ ܡܕܝܢܬܐ ܥܠܝܗ̇
20 ܘܐܡܪܬ. ܗܕܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܢܥܘܡܝ. ܀ * ܘܐܡܪܬ
ܠܗܝܢ. ܠܐ ܬܩܪܝܢܢܝ ܢܥܘܡܝ.
ܩܪܝܢܝ ܡܪܝܪܬܐ. ܡܛܠ ܕܐܬܡܪܪܬ ܒܝ
21 ܗܘ ܕܣܦܩ ܗܘ ܛܒ. * ܐܢܐ ÷ܓܝܪ↙ ܡܠܝܬܐ
ܐܙܠܬ. ܘܣܦܝܩܬܐ ܐܗܦܟܢܝ
ܡܪܝܐ. ܘܠܡܢܐ ܩܪܝܢ ܐܢܬܝܢ ܠܝ
ܢܥܘܡܝ. ܘܡܪܝܐ ܡܟܟܢܝ. ܘܗܘ
22 ܕܣܦܩ ܗܘ ܐܒܐܫ ܠܝ. * ܘܗܦܟܬ
ܢܥܘܡܝ ܘܪܥܘܬ ܗܝ ܡܘܐܒܝܬܐ ܟܠܬܐ
ܕܝܠܗ̇ ※ܥܡܗ̇.:(↙) ܟܕ ܗܦܟܐ ܡܢ
ܚܩܠܐ ܕܡܘܐܒ. ܗܢܝܢ ܕܝܢ ܐܬܝ ܠܒܝܬ
ܠܚܡ. ܒܫܘܪܝܐ ܕܚܨܕܐ ܕܣܥܪܐ. ܀ . ܀

CAP. II.

1 Καὶ τῇ Νοεμμὶν ἀνὴρ γνώρι-
μος τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς· ὁ γὰρ ἀνὴρ
δυνατὸς ἐγένετο ἐν ἰσχύϊ, ἐκ τῆς συγ-
γενείας Ἀβιμέλεχ, καὶ τὸ ὄνομα αὐ-
2 τῷ, Βοόζ· * καὶ εἶπε Ῥοὺθ ÷ἡ
÷Μωαβῖτις: πρὸς Νοεμμὶν πο-

1 ܘܠܢܥܘܡܝ ܓܒܪܐ ܝܕܘܥܐ ܠܓܒܪܐ
ܕܝܠܗ̇. ܗܘ ܓܝܪ ܓܒܪܐ ܚܝܠܬܢܐ ܗܘܐ
ܒܚܝܠܐ. ܡܢ ܐܫܬܘܬܐ ܕܐܒܝܡܠܟ.
2 ܘܫܡܗ ܠܗ ܒܥܙ. ܀ * ܘܐܡܪܬ ܪܥܘܬ
÷ܗܝ ܡܘܐܒܝܬܐ(↙) ܠܘܬ ܢܥܘܡܝ.

V. 21. ܣܦܝܩܬܐ) Cod: ※ܣܦܝܩܬܐ (Peschito tamen etiam ܣܦܝܩܬܐ exhibet). — ib. ܐܒܐܫ) Cod: ܐܒܐܫ — Cap. II. V. 2. ÷ܗܝ ܡܘܐܒܝܬܐ) Extant hæc verba in textu

V. 18. πορεύεσθαι) πορευθῆναι — ib. ἔκοψε) sic (vel ἔκοπσε) mendose scriptum fuit in cod. Gr. Pauli pro ἐκόπασε, quod omnes alii codd. exhibent. — Cap. II. V. 1. ὁ γὰρ ἀνήρ) omnes codd: ὁ δὲ ἀνήρ — ib. ἐγένετο) in nullo cod. legitur, sed vestigium hujus verbi extat in vers. Georg., quæ ἦν habet.

ρευθῶ δὴ εἰς ἀγρὸν καὶ συνάξω ἐν
τοῖς στάχυσι, κατόπισθεν οὗ ἐὰν εὕ-
ρω χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ· εἶπε
δὲ ⁘Νοεμμίν:· πορεύου θύγατερ·
3 * καὶ ἐπορεύθη ἐλθοῦσα καὶ συνέ-
λεξεν ἐν τῷ ἀγρῷ κατόπισθε τῶν
θεριζόντων· καὶ περιέπεσε περιπτώ-
ματι, ἐν τῇ μερίδι τοῦ ἀγροῦ Βοὸζ
4 τοῦ ἐκ τῆς συγγενείας Ἀβιμέλεχ· * καὶ
ἰδοὺ Βοὸζ ἦλθεν ἐκ Βηθλεέμ· καὶ
εἶπε τοῖς θερίζουσι· ὁ Κύριος μεθ'
ὑμῶν. Καὶ εἶπαν αὐτῷ· εὐλογήσαι
5 σε Κύριος· * καὶ εἶπε Βοὸζ τῷ παι-
δαρίῳ αὐτοῦ, τῷ ἐφεστῶτι ἐπὶ τοὺς
θερίζοντας· τίνος ἡ νεᾶνις αὕτη;
6 * Καὶ ἀπεκρίθη τὸ παιδάριον τὸ
ἐφεστὸς ἐπὶ τοὺς θερίζοντας, καὶ
εἶπεν· ἡ παῖς Μωαβῖτίς ἐστιν, ἡ
ἀποστραφεῖσα μετὰ Νοεμμὶν ἐξ ἀγροῦ
7 Μωάβ, * καὶ εἶπε· συλλέξω δὴ, καὶ
συνάξω ἐν τοῖς δράγμασιν, ὀπίσω
τῶν θεριζόντων· καὶ ἦλθε καὶ ἔστη
ἀπὸ πρωΐθεν καὶ ἕως ἑσπέρας· οὐ
κατέπαυσεν ἐν τῷ ἀγρῷ μικρόν.
8 * Καὶ εἶπε Βοὸζ πρὸς Ῥούθ· οὐκ
ἤκουσας θύγατερ; μὴ πορευθῇς συλ-
λέξαι ἐν ἀγρῷ ἑτέρῳ· καὶ σὺ, οὐ πο-
ρεύσῃ ἐντεῦθεν· ὧδε κολλήθητι με-
9 τὰ τῶν κορασίων μου· * οἱ ὀφθαλ-
μοί σου εἰς τὸν ἀγρὸν οὗ ἐὰν θερί-

ܐܙܠ ܗܟܝܠ ܠܚܩܠܐ ܘܐܠܩܛ ܒܫܒ̈ܠܐ.
ܡܢ ܒܣܬܪ ܗܘ ܕܐܢ ܐܫܟܚ ܛܝܒܘܬܐ
ܒܥܝ̈ܢܘܗܝ ܕܝܠܗ. ܐܡܪܐ ܕܝܢ ܢܥܡܝ.
3 ܙܠܝ ܒܪܬܝ.. * ܘܐܙܠܬ ܟܕ ܐܬܬ ܘܠܩܛܬ
ܒܚܩܠܐ ܒܣܬܪ ܗܢܘܢ ܕܚܨܕܝܢ.
ܘܐܬܦܓܥܬ ܒܦܘܓܥܐ ܒܡܢܬܐ
ܕܚܩܠܐ ܕܒܥܙ ܗܘ ܕܡܢ ܐܚܝܢܘܬܐ
4 ܕܐܒܝܡܠܟ. * ܘܗܐ ܒܥܙ ܐܬܐ ܡܢ
ܒܝܬ ܠܚܡ. ܘܐܡܪ ܠܗܢܘܢ ܕܚܨܕܝܢ.
ܡܪܝܐ ܥܡܟܘܢ. ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܢܒܪܟܟ
5 ܡܪܝܐ. * ܘܐܡܪ ܒܥܙ ܠܛܠܝܐ ܕܝܠܗ.
ܗܘ ܕܩܐܡ ܥܠ ܗܢܘܢ ܕܚܨܕܝܢ. ܕܡܢ ܗܝ
6 ܥܠܝܡܬܐ ܗܕܐ. ܀ * ܘܥܢܐ ܛܠܝܐ ܗܘ
ܕܩܐܡ ܗܘܐ ܥܠ ܗܢܘܢ ܕܚܨܕܝܢ ܘܐܡܪ.
ܗܝ ܛܠܝܬܐ ܡܘܐܒܝܬܐ ܐܝܬܝܗ̇. ܗܝ
ܕܗܦܟܬ ܥܡ ܢܥܡܝ ܡܢ ܐܓܪܘܣܐ
7 ܕܡܘܐܒ * ܘܐܡܪܬ. ܐܠܩܘܛ ܗܟܝܠ
ܘܐܟܢܫ ܒܫܒ̈ܠܐ. ܒܣܬܪ ܗܢܘܢ ܕܚܨܕܝܢ.
ܘܐܬܬ ܘܩܡܬ ܡܢ ܨܦܪܐ ܘܥܕܡܐ ܠܪܡܫܐ.
8 ܠܐ ܢܚܬ ܒܚܩܠܐ ܩܠܝܠ. ܀ * ܘܐܡܪ ܒܥܙ
ܠܪܥܘܬ. ܠܐ ܫܡܥܬܝ ܒܪܬܝ. ܠܐ
ܬܐܙܠܝܢ ܠܡܠܩܛ ܒܚܩܠܐ ܐܚܪܢܐ.
ܘܐܢܬܝ ܠܐ ܬܐܙܠܝܢ ܡܢ ܗܪܟܐ. ܗܪܟܐ
9 ܕܒܘܩܝ ܥܡ ܥܠܝܡܬܐ ܕܝܠܝ. * ܥܝ̈ܢܝܟܝ
ܕܝܠܟܝ ܒܚܩܠܐ ܐܝܟܐ ܕܐܢ ܚܨܕܝܢ. ܘܬܐܙܠܝܢ

Hebr. Masor. (המואביה); unus tantum cod. Gr. *ἡ Μωαβῖτις* omittit, quod ostendere videtur, ea ab initio in textu vers. LXX extitisse, et Obelum, nisi omnino delendus sit, non esse corrigendum. — *ib.* ܢܥܡܝ) Cod: ※ܢܥܡܝ — *ib.* ܙܠܝ) cfr. not. ad Jud. 9, 10.

V. 2. *εἶπε δέ)* omnes codd: *εἶπε δὲ αὐτῇ* — V. 3. *ἐλθοῦσα καί)* omnes codd: *καὶ ἐλθοῦσα*

ζωσι, καὶ πορεύσῃ κατόπισθεν αὐ-
τῶν· ἰδοὺ ἐνετειλάμην σὺν τοῖς παι-
δαρίοις, τοῦ μὴ ἅψασθαί σου, καὶ
ὁπότε διψήσεις καὶ πορευθήσῃ εἰς
τὰ σκεύη, καὶ πίεσαι ὅθεν ἂν ὑδρεύ-
10 ονται τὰ παιδάρια. * Καὶ ἔπεσεν
ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ προσεκύ-
νησεν ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ εἶπε πρὸς
αὐτόν· τί ὅτι εὗρον χάριν ἐν ὀφθαλ-
μοῖς σου τοῦ ἐπιγνῶναί με, καὶ ἐγώ
11 εἰμι ξένη; * Καὶ ἀπεκρίθη Βοὺζ,
καὶ εἶπεν αὐτῇ· ἀπαγγελίᾳ ἀπηγγέλη
μοι ※πάντα: ὅσα πεποίηκας μετὰ
τῆς πενθερᾶς σου, μετὰ τὸ ἀποθα-
νεῖν τὸν ἄνδρα σου· καὶ ÷πῶς:
κατέλιπες τὸν πατέρα σου καὶ τὴν
μητέρα σου καὶ τὴν γῆν τῆς γενέσεώς
σου, καὶ ἐπορεύθης πρὸς τὸν λαὸν
ὃν οὐκ ᾔδεις, ἀπ᾽ ἐχθὲς καὶ ἀπὸ
12 τρίτης· * ἀποτίσαι Κύριος τὴν ἐργα-
σίαν σου· καὶ γένοιτο ὁ μισθός σου,
πλήρης παρὰ Κυρίου τοῦ Θεοῦ Ἰσρα-
ήλ, πρὸς ὃν ἦλθες πεποιθέναι ὑπὸ
13 τὰς πτέρυγας αὐτοῦ· * ἡ δὲ εἶπεν·
εὕροιμι χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου Κύ-
ριέ μου· ὅτι παρεκάλεσάς με, καὶ
ὅτι ἐλάλησας ἐπὶ τὴν καρδίαν τῆς
δούλης σου· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἔσομαι, ὡς
14 μία τῶν παιδισκῶν σου. * Καὶ εἶ-
πεν αὐτῇ Βοόζ· ἤδη ὥρα τοῦ φα-
γεῖν· πρόσελθε ὧδε, καὶ φάγεσαι
τῶν ἄρτων καὶ βάψεις τὸν ψωμόν

ܒܬܪܗܘܢ. ܗܐ ܦܩܕܬ ܠܛܠܝܐ ܕܠܐ
ܢܩܪܒܘܢ ܒܟܝ. ܘܐܡܬܝ ܕܨܗܝܬܝ ܐܙܠܝ
ܠܘܬ ܡܐܢܐ. ܘܐܫܬܝ ܡܢ ܐܝܟܐ
ܕܡܠܝܢ ܛܠܝܐ. ܀ * ܘܢܦܠܬ ܥܠ ܦܪܨܘܦܗ 10
ܕܝܠܗ ܘܣܓܕܬ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܘܐܡܪܬ ܠܘܬܗ.
ܡܢܐ ܕܐܫܟܚܬ ܛܝܒܘܬܐ ܒܥܝܢܝܟ ܕܬܫܬܘܕܥܢܝ
ܘܐܢܐ ܢܘܟܪܝܬܐ. ܀ * ܘܥܢܐ ܒܥܙ ܘܐܡܪ ܠܗ. 11
ܡܫܬܘܕܥܘ ܐܫܬܘܕܥ ܠܝ ※ܟܠܡܕܡ:
ܕܥܒܕܬܝ ܥܡ ܚܡܬܟܝ ܒܬܪ ܕܡܝܬ ܒܥܠܟܝ. ܘ÷ܐܝܟܢܐ:
ܫܒܩܬܝ ܠܐܒܘܟܝ ܘܠܐܡܟܝ ܘܠܐܪܥܐ
ܕܡܘܠܕܟܝ. ܘܐܙܠܬܝ ܠܘܬ ܥܡܐ ܗܘ
ܕܠܐ ܝܕܥܬܝ. ܡܢ ܐܬܡܠܝ ܘܡܢ
ܬܠܬܐ. * ܢܦܪܘܥ ܡܪܝܐ ܠܦܘܠܚܢܐ 12
ܕܝܠܟܝ. ܘܢܗܘܐ ܐܓܪܐ ܕܝܠܟܝ. ܡܠܝܐ
ܡܢ ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܠܘܬܗ ܗܘ
ܕܐܬܝܬܝ ܠܡܬܬܟܠܘ ܬܚܝܬ ܟܢܦܘܗܝ.
* ܗܝ ܕܝܢ ܐܡܪܬ. ܐܫܟܚ ܛܝܒܘܬܐ 13
ܒܥܝܢܝܟ ܡܪܝ. ܕܒܝܐܬܢܝ. ܘܕܡܠܠܬ
ܥܠ ܠܒܗ ܕܐܡܬܟ. ܘܗܐ ܐܢܐ ܐܗܘܐ ܐܝܟ ܚܕܐ ܡܢ
ܥܠܝܡܬܟ. ܀ * ܘܐܡܪ ܠܗ ܒܥܙ. 14
ܗܐ ܫܥܬܐ ܗܝ ܠܡܐܟܠ. ܐܬܩܪܒܝ
ܠܟܐ. ܘܐܟܘܠܝ ܡܢ ܠܚܡܐ ܘܬܨܒܥܝܢ

V. 11. [illegible]) Cod: [illegible]

V. 9. τοῖς παιδαρίοις) τοὺς παῖδας — ib. ὁπότε) ὅτε (?) — ib. ὑδρεύονται) ὑδρεύωνται vel ὑδρεύσωνται — V. 11. ἀπὸ τρίτης) In nullo cod. ἀπό extat.

σου ἐν τῷ ὄξει· καὶ ἐκάθισε Ῥοὺθ,
ἐκ πλαγίων τῶν θεριζόντων, καὶ
ἐβούνισεν αὐτῇ Βοὸζ ἄλφιτον, καὶ
ἔφαγε καὶ ἐνεπλήσθη καὶ κατέλιπε
15 * καὶ ἀνέστη τοῦ συλλέγειν· καὶ ἐν-
ετείλατο Βοὸζ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ
λέγων, καί γε ἀνὰ μέσον τῶν παι-
δαρίων συλλεγέτω, καὶ μὴ καταισχύ-
16 νητε αὐτήν· * καί γε παραβάλλον-
τες παραβαλεῖτε αὐτῇ ἐκ τῶν βεβου-
νισμένων· καὶ ἄφετε αὐτὴν καὶ συλ-
λέξει· καὶ οὐκ ἐπιτιμήσετε αὐτῇ·
17 * καὶ συνέλεξεν ἐν τῷ ἀγρῷ, ἕως
ἑσπέρας· καὶ ἐῤῥάβδισεν ἃ συνέλεξε,
18 καὶ ἐγενήθη, ὡς οἰφὶ κριθῶν· * καὶ
ἦρε καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν· καὶ
εἶδεν ἡ πενθερὰ αὐτῆς ἃ συνέλεξε,
καὶ ἐξενέγκασα ÷ Ῥοὺθ: ἔδωκεν αὐ-
τῇ ἃ κατέλιπεν, ἐξ ὧν ἐνεπλήσθη.
19 * Καὶ εἶπεν αὐτῇ ἡ πενθερὰ αὐτῆς·
ποῦ συνέλεξας σήμερον, καὶ ποῦ
ἐποίησας; εἴη ὁ ἐπιγνούς σε εὐλο-
γημένος· καὶ ἀπήγγειλε Ῥοὺθ τῇ
πενθερᾷ αὐτῆς ποῦ ἐποίησε· καὶ
εἶπε· τὸ ὄνομα τοῦ ἀνδρὸς μεθ' οὗ
20 ἐποίησα σήμερον, Βοόζ. * Καὶ εἶ-
πε Νοεμμὶν τῇ νύμφῃ αὐτῆς· εὐλο-
γητός ἐστι τῷ Κυρίῳ, ὅτι οὐκ ἐγκατ-
έλιπε τὸν ἔλεον αὐτοῦ μετὰ ζώντων
καὶ μετὰ τεθνηκότων· καὶ εἶπεν αὐ-

ܠܟܦܐ ܕܝܠܟܝ ܒܚܠܐ. ܘܝܬܒܬ ܪܘܬ.
ܡܢ ܣܛܪܐ ܕܚܨܘܕܐ. ܘܨܒܬ ܠܗ ܒܥܙ
ܩܠܝܐ. ܘܐܟܠܬ ܘܣܒܥܬ ܘܐܘܬܪܬ
* ܘܩܡܬ ܠܡܠܩܛܘ. ܘܦܩܕ ܒܥܙ 15
ܠܛܠܝܐ ܕܝܠܗ ܟܕ ܐܡܪ. ܐܦ ܒܝܬ
ܡܨܥܬ ܛܠܝܐ ܬܠܩܛ. ܘܠܐ ܬܬܒܗܬܝܘܗ.
* ܐܦ ܒܝܬ ܡܪܡܝܘ ܬܪܡܘܢ ܠܗ ܡܢ 16
ܗܠܝܢ ܕܨܒܝܢ. ܘܫܒܘܩܘܗ ܘܬܠܩܛ.
ܘܠܐ ܬܟܐܘܢ ܒܗ. * ܘܠܩܛܬ ܒܚܩܠܐ 17
ܥܕܡܐ ܠܪܡܫܐ. ܘܚܒܛܬ ܗܠܝܢ
ܕܠܩܛܬ. ܘܗܘܐ ܐܝܟ ܐܦܐ ܕܣܥܪܐ.
* ܘܫܩܠܬ ܘܥܠܬ ܠܡܕܝܢܬܐ. ܘܚܙܬ 18
ܚܡܬܗ ܕܝܠܗ ܗܠܝܢ ܕܠܩܛܬ. ܘܐܦܩܬ
÷ ܪܘܬ↙ ܝܗܒܬ ܠܗ ܗܠܝܢ ܕܐܘܬܪܬ
ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܣܒܥܬ. ܀ * ܘܐܡܪܬ ܠܗ 19
ܚܡܬܗ ܕܝܠܗ. ܐܝܟܐ ܠܩܛܬ ܝܘܡܢܐ.
ܘܐܝܟܐ ܥܒܕܬ. ܢܗܘܐ ܗܘ ܕܐܫܬܘܕܥܟܝ
ܡܒܪܟܐ. ܘܚܘܝܬ ܪܘܬ ܠܚܡܬܗ ܕܝܠܗ
ܐܝܟܐ ܥܒܕܬ. ܘܐܡܪܬ. ܫܡܗ ܕܓܒܪܐ
ܗܘ ܕܥܡܗ ܥܒܕܬ ܝܘܡܢܐ ܒܥܙ. ܀
* ܘܐܡܪܬ ܢܥܡܝ ܠܟܠܬܐ ܕܝܠܗ. ܡܒܪܟ 20
ܐܝܬܘܗܝ ܠܡܪܝܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܫܒܩ
ܠܛܝܒܘܬܐ ܕܝܠܗ ܥܡ ܚܝܐ ܘܥܡ

V. 14. ܚܠܐ) Cod. in marg: ܒܚܠܠܐ ܨܒ. Videtur scriba vocem ܚܠܐ non intellexisse. — V. 18. ܕܐܘܬܪܬ) Cod: ܕܐܘܬܪܬ.

V. 15. *παιδαρίων*) omnes codd: *δραγμάτων* — V. 16. *παραβάλλοντες παραβαλεῖτε*) *παρεμβάλλοντες παρεμβαλεῖτε* — V. 20. *μετὰ ζώντων .. τεθνηκότων*) omnes codd: *μετὰ τῶν ζώντων .. τῶν τεθν.* (cfr. Diss. § 36. Ann. V.)

τῇ Νοεμμίν· ἐγγίζει ἡμῖν ὁ ἀνήρ·
ἐκ τῶν ἀγχιστευόντων ἡμᾶς ἐστί·
21 * καὶ εἶπε Ῥοὺθ πρὸς τὴν πενθε-
ρὰν αὐτῆς· καί γε ὅτι εἶπε πρὸς μέ
μετὰ τῶν παιδαρίων μου προςκολλή-
θητι, ἕως ἐὰν τελέσωσιν ὅλον τὸν
22 ἄμητον τὸν ὑπάρχοντά μοι. * Καὶ
εἶπε Νοεμμὶν πρὸς τὴν Ῥοὺθ τὴν
νύμφην αὐτῆς· ἀγαθὸν θύγατερ
ὅτι ἐπορεύθης μετὰ τῶν κορασίων
αὐτοῦ, καὶ οὐ συναντήσουσί σοι ἐν
23 ἀγρῷ ἑτέρῳ. * Καὶ προσεκολλήθη
Ῥοὺθ τοῖς κορασίοις τοῦ Βοὸζ τοῦ
συλλέγειν, ἕως οὗ συνετέλεσε τὸν θε-
ρισμὸν τῶν κριθῶν, καὶ ※τὸν θε-
※ρισμὸν: τῶν πυρῶν· καὶ ἐκάθισε
μετὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς.

ܠܢܥܡܝܢ܂ ܘܐܡܪܬ ܠܗ̇ ܢܥܡܝܢ. ܩܪܝܒ
ܗܘ ܠܢ ܗܘ ܓܒܪܐ. ܡܢ ܐܢܫܝܢ ܕܝܠܢ
ܐܝܬܘܗܝ. * ܘܐܡܪܬ ܪܥܘܬ ܠܘܬ ܚܡܬܐ 21
ܕܝܠܗ̇. ܐܦ ܕܗܘ ܐܡܪ ܠܘܬܝ ܕܥܡ
ܛ̈ܠܝܐ ܕܝܠܝ ܬܬܩܦ. ܥܕܡܐ ܕܢܫܠܡܘܢ
ܟܠܗ ܚܨܕܐ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܝ. ܀ * ܘܐܡܪܬ 22
ܢܥܡܝܢ ܠܘܬ ܪܥܘܬ ܟܠܬܐ ܕܝܠܗ̇.
ܛܒܐ ܒܪܬܝ ܕܐܙܠܬܝ ܥܡ ܛܠܝ̈ܬܐ
ܕܝܠܗ. ܘܠܐ ܢܦܓܥܘܢ ܒܟܝ ܒܚܩܠܐ
ܐܚܪܢܐ. ܀ * ܘܩܪܒܬ ܪܥܘܬ ܠܛܠܝ̈ܬܗ 23
ܕܒܥܙ ܠܡܠܩܛܘ(.) ܥܕܡܐ ܕܫܠܡ
ܚܨܕܐ ܕܣܥܪ̈ܐ. ܘ※ܚܨܕܐ܆ ܕܚܛ̈ܐ. ܘܝܬܒܬ
ܥܡ ܚܡܬܐ ܕܝܠܗ̇. ܀

CAP. III.

1 Εἶπε δὲ αὐτῇ Νοεμμὶν ἡ πεν-
θερὰ αὐτῆς· θύγατερ, οὐ μὴ ζητήσω
σοι ἀνάπαυσιν ἵνα εὖ γένηταί σοι;
2 * καὶ νῦν, οὐκ ἰδοὺ Βοὸζ γνώριμος
ἡμῖν, οὗ ἦσθα μετὰ τῶν κορασίων
αὐτοῦ; ἰδοὺ αὐτὸς λικμᾷ τὴν ἅλωνα
3 τῶν κριθῶν, ταύτῃ τῇ νυκτί· * σὺ
δὲ λοῦσαι καὶ ἄλειψαι, καὶ περιθήσῃ
τὸν ἱματισμόν σου ἐπὶ σὲ, καὶ ἀνα-
βήσῃ ἐπὶ τὴν ἅλωνα. Μὴ γνωρι-

ܐܡܪܬ ܕܝܢ ܠܗ̇ ܢܥܡܝܢ ܚܡܬܐ 1
ܕܝܠܗ̇. ܒܪܬܝ. ܠܐ ܐܒܥܐ ܠܟܝ ܢܝܚܐ
ܐܝܟܢܐ ܕܫܦܝܪ ܢܗܘܐ ܠܟܝ. * ܘܗܫܐ. 2
ܠܐ ܗܐ ܒܥܙ ܝܕܘܥܐ ܗܘ ܠܢ: ܗܘ ܕܐܝܬܝܟܝ
ܗܘܝܬܝ ܥܡ ܛܠܝ̈ܬܐ ܕܝܠܗ. ܗܐ ܗܘ ܕܪܐ
ܐܕܪܐ ܕܣܥܪ̈ܐ ܒܗܢܐ ܠܠܝܐ. * ܐܢܬܝ ܕܝܢ 3
ܣܚܝ ܘܫܘܚܝ. ܘܠܒܫܝ ܠܒܘܫܐ
ܕܝܠܟܝ ܥܠܝܟܝ ܘܣܩܝ ܠܐܕܪܐ. ܀ ܠܐ

V. 21. ܠܘܬܝ) Cod. mendose: ܠܘܬܟܝ — V. 23. ܘ※ܚܨܕܐ܆ ܕܚܛ̈ܐ) Cod: ※ܘܚܨܕܐ ܕܚܛ̈ܐ܆, Græce IV tantum codd. et *Compl.* τὸν θερισμόν, omnes autem καί et τῶν πυρῶν exhibent.

V. 21. ἕως ἐάν) omnes codd: ἕως ἄν — *ib.* τὸν ὑπάρχοντα) ὅς (vel ὅσος ἄν?) ὑπάρχει — Cap. III. V. 2. οὐκ ἰδού) ita nullus cod. Plerique codd. οὐχί habent, unde dubito an in textu Syr. ܠܐ ܗܐ in ܠܐ ܗܘܐ corrigendum sit. — V. 3. λοῦσαι καὶ ἄλειψαι) omnes codd: λούσῃ καὶ ἀλείψῃ

σθῇς τῷ ἀνδρί, ἕως τοῦ συντελέσαι
4 τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν· * καὶ ἔσται ἐν
τῷ κοιμηθῆναι αὐτὸν, καὶ γνώσῃ
σὺν τὸν τόπον ποῦ κοιμᾶται ἐκεῖ·
καὶ ἐλεύσῃ καὶ ἀποκαλύψεις τὰ πρὸς
ποδῶν αὐτοῦ, καὶ κοιμηθήσῃ· καὶ
5 αὐτὸς ἀπαγγελεῖ σοι ἃ ποιήσεις· * εἶ-
πε δὲ Ῥοὺθ πρὸς αὐτήν· πάντα ὅσα
6 ἐὰν εἴπῃς μοι ποιήσω· * καὶ κατέβη
εἰς τὴν ἅλωνα· καὶ ἐποίησε, κατὰ
πάντα ὅσα ἐνετείλατο αὐτῇ, ἡ πεν-
7 θερὰ αὐτῆς. * Καὶ ἔφαγε Βοὸζ
※καὶ ἔπιε:, καὶ ἠγαθύνθη ἡ καρ-
δία αὐτοῦ· καὶ ἦλθε τοῦ κοιμηθῆναι
ἐν μερίδι τῆς στοιβῆς· αὐτὴ δὲ ἦλ-
θεν ἐν κρυφῇ, καὶ ἀπεκάλυψε τὰ
πρὸς ποδῶν αὐτοῦ, ※καὶ ἐκοιμήθη:.
8 * Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ μεσονυκτίῳ, καὶ
ἐξέστη ὁ ἀνὴρ καὶ ἐταράχθη· καὶ
ἰδοὺ γυνὴ κοιμᾶται πρὸς ποδῶν αὐ-
9 τοῦ· * εἶπε δέ· τίς εἶ σύ; ἡ δὲ εἶ-
πεν· ἐγώ εἰμι Ῥοὺθ, ἡ δούλη σου·
καὶ περιβαλεῖς τὸ πτερύγιόν σου ἐπὶ
τὴν δούλην σου· ὅτι ἀγχιστεὺς εἶ
10 σύ· * καὶ εἶπε Βοόζ· εὐλογημένη σὺ
τῷ Κυρίῳ θύγατερ· ὅτι ἠγάθυνας
τὸν ἔλεόν ÷σου: τὸν ἔσχατον ὑπὲρ
τὸν πρῶτον, τοῦ μὴ πορευθῆναί σε
ὀπίσω νεανιῶν, εἴτε πτωχὸς εἴτε
11 πλούσιος· * καὶ νῦν θύγατερ, μὴ
φοβοῦ· πάντα ὅσα ἐὰν εἴπῃς, ποι-

ܬܬܝܕܥܝܢ ܠܓܒܪܐ: ܥܕܡܐ ܕܢܫܠܡ
4 ܠܡܐܟܠܘ ܘܠܡܫܬܝܐ. * ܘܢܗܘܐ ܕܡܐ
ܕܢܕܡܟ: ܘܬܕܥܝܢ ܠܕܘܟܬܐ ܐܝܟܐ ܕܕܡܟ
ܬܡܢ. ܘܬܐܬܝܢ ܘܬܓܠܝܢ ܗܠܝܢ ܕܠܘܬ
ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܘܬܕܡܟܝܢ. ܘܗܘ ܢܚܘܝܟܝ
5 ܗܠܝܢ ܕܬܥܒܕܝܢ. * ܐܡܪܬ ܕܝܢ ܪܥܘܬ
ܠܘܬܗ̇. ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܐܢ ܬܐܡܪܝܢ ܠܝ
6 ܐܥܒܕ. * ܘܢܚܬܬ ܠܐܕܪܐ. ܘܥܒܕܬ ܐܝܟ
ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܦܩܕܬܗ̇. ܚܡܬܐ
7 ܕܝܠܗ̇ ܀ * ܘܐܟܠ ܒܥܙ ※ܘܐܫܬܝ.↙
ܘܛܐܒ ܠܒܐ ܕܝܠܗ. ܘܐܬܐ ܠܡܕܡܟ
ܒܓܒܐ ܕܓܕܝܫܐ. ܗܝ ܕܝܢ ܐܬܬ ܒܛܘܫܝܐ.
ܘܓܠܬ ܗܠܝܢ ܕܠܘܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܕܝܠܗ
8 ※ܘܕܡܟܬ.↙ ܀ * ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܦܠܓܗ
ܕܠܠܝܐ. ܘܬܘܗ ܗܘ ܓܒܪܐ ܘܐܫܬܓܫ.
ܘܗܐ ܐܢܬܬܐ ܕܡܟܐ ܠܘܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܕܝܠܗ:
9 * ܐܡܪ ܕܝܢ. ܡܢ ܗܝ ܐܝܬܝܟܝ ܐܢܬܝ.
ܗܝ ܕܝܢ ܐܡܪܬ. ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܪܥܘܬ. ܐܡܬܐ
ܕܝܠܟ. ܘܬܪܡܐ ܟܢܦܟ ܥܠ ܐܡܬܐ ܕܝܠܟ.
10 ܡܛܠ ܕܩܪܝܒܐ ܐܝܬܝܟ ܐܢܬ. * ܘܐܡܪ ܒܥܙ.
ܒܪܝܟܐ ܐܢܬܝ ܠܡܪܝܐ ܒܪܬܝ. ܡܛܠ
ܕܐܛܐܒܬܝ ܚܣܕܐ ÷ܕܝܠܟܝ↙ ܐܚܪܝܐ ܡܢ
ܡܢ ܩܕܡܝܐ. ܕܠܐ ܐܙܠܬܝ ܒܬܪ ܥܠܝܡ̈ܐ.
11 ܐܘ ܕܡܣܟܢܝܢ ܐܘ ܕܥܬܝܪ̈ܝܢ. * ܘܗܫܐ ܒܪܬܝ
ܠܐ ܬܕܚܠܝܢ. ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܐܢ ܬܐܡܪܝܢ

Cap. III. V. 10. ܚܣܕܐ) sic Cod.; rectius plur. ܚ̈ܣܕܐ legeretur. — ib. ÷ܕܝܠܟܝ↙) Textus Hebr. Masor. suffixum habet (חסדך), quod huic voci respondet. Quum tamen etiam Vulgata Lat. hoc suffixum non reddat, nihil obstat, quin Obelum retineamus.

V. 4. ποῦ) ὅπου vel οὗ — V. 7. μερίδι) μέρει — V. 10. εἴτε bis) εἴτοι vel ἤτοι

ήσω σοι· οἶδε γὰρ πᾶσα ἡ φυλὴ λαοῦ
12 μου, ὅτι γυνὴ δυνάμεως εἶ σύ· * καὶ
ὅτι ἀληθῶς ἀγχιστεὺς ἐγώ εἰμι· καί
γε ὅτι ἐστὶν ἀγχιστεὺς, ἐγγίων ὑπὲρ
13 ἐμέ· * αὐλίσθητι ταύτην τὴν νύκτα,
καὶ ἔσται τοπρωΐ, καὶ ἐὰν ἀγχιστεύ-
σῃ σε, ἀγαθόν· ἀγχιστευέτω· ἐὰν δὲ
μὴ βούληται ἀγχιστεῦσαί σε, ἀγχι-
στεύσω σε ἐγώ, ζῇ Κύριος· κοιμή-
14 θητι ἕως τοπρωΐ. * Καὶ ἐκοιμήθη
πρὸς ποδῶν αὐτοῦ, ἕως τοπρωΐ· ἡ δὲ
ἀνέστη, πρὸ τοῦ ἐπιγνῶναι ἄνδρα
τὸν πλησίον αὐτοῦ. Καὶ εἶπε Βοόζ·
μὴ γνωσθήτω ὅτι ἐλήλυθε γυνὴ εἰς
15 τὴν ἅλωνα. * Καὶ εἶπεν αὐτῇ· φέρε
τὸ περίζωμα τὸ ἐπάνω σου· καὶ
ἐκράτησεν αὐτὸ, καὶ ἐμέτρησεν, ἓξ
κριθῶν· καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτήν, καὶ
16 εἰςῆλθεν εἰς τὴν πόλιν· * καὶ ÷ Ῥούθ:
εἰςῆλθε πρὸς τὴν πενθερὰν αὐτῆς·
ἡ δὲ εἶπε, τίς σὺ θύγατερ; καὶ εἶ-
πεν αὐτῇ σὺν πάντα ὅσα ἐποίησεν
17 αὐτῇ ὁ ἀνήρ, * καὶ εἶπε· τὰ ἓξ τῶν
κριθῶν ταῦτα ἔδωκέ μοι· ὅτι εἶπε
πρὸς μέ· μὴ εἰςέλθῃς κενὴ πρὸς τὴν
18 πενθεράν σου· * ἡ δὲ εἶπε· κάθου
θύγατερ, ἕως τοῦ ἐπιγνῶναί σε,
πῶς οὐ πεσεῖται τὸ ῥῆμα· οὐ γὰρ

ܐܥܒܕ ܠܟܝ. ܝܕܥܐ ܗܝ ܓܝܪ ܟܠܗ
ܫܪܒܬܐ ܕܥܡܐ ܕܝܠܝ. ܕܐܢܬܬܐ ܕܚܝܠܐ
12 ܐܝܬܝܟܝ ܐܢܬܝ. * ܘܫܪܝܪܐܝܬ ܐܚܝܢܐ
ܦܪܘܩܐ ܐܢܐ ܐܝܬܝ. ܐܦ ܟܝܠ ܕܐܝܬ ܗܘ
13 ܐܚܝܢܐ ܕܩܪܝܒ ܝܬܝܪ ܡܢܝ. * ܒܘܬܝ
ܗܢܐ ܠܠܝܐ. ܘܢܗܘܐ ܠܨܦܪܐ. ܘܐܢ ܗܘ
ܢܦܪܘܩܟܝ ܛܒܐ. ܢܦܪܘܩ. ܐܢܕܝܢ ܠܐ ܢܨܒܐ
ܠܡܦܪܩܟܝ. ܐܦܪܘܩܟܝ ܐܢܐ. ܚܝ ܗܘ
14 ܡܪܝܐ. ܕܡܟܝ ܥܕܡܐ ܠܨܦܪܐ. ✣ * ܘܕܡܟܬ
ܠܘܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܕܝܠܗ ܥܕܡܐ ܠܨܦܪܐ. ܗܝ ܕܝܢ
ܩܡܬ ܩܕܡ ܕܢܫܬܘܕܥ ܓܒܪܐ ܠܩܪܝܒܐ
ܕܝܠܗ. ✣ . ܘܐܡܪ ܒܥܙ. ܠܐ ܢܬܝܕܥ ܕܐܬܬ
15 ܐܢܬܬܐ ܠܐܕܪܐ. ✣ * ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܝܬܝ
ܠܡܐܙܪܐ ܗܘ ܕܠܥܠ ܡܢܟܝ. ܘܠܒܟܬܗ
ܘܟܝܠ ܫܬ ܕܣܥܪ̈ܐ. ܘܣܡ ܥܠܝܗ
16 ܘܥܠܬ ܠܡܕܝܢܬܐ(.) * ܘ÷ܪܥܘܬ:
ܥܠܬ ܠܘܬ ܚܡܬܐ ܕܝܠܗ. ܗܝ ܕܝܢ
ܐܡܪܬ. ܡܢ ܐܢܬܝ ܒܪܬܝ. ܘܐܡܪܬ ܠܗ
ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܥܒܕ ܠܗ ܗ[ܘ] ܓܒܪܐ(.)
17 * ܘܐܡܪܬ. ܫܬ ܗܠܝܢ ܕܣܥܪ̈ܐ ܗܠܝܢ
ܝܗܒ ܠܝ. ܡܛܠ ܕܐܡܪ ܠܘܬܝ. ܠܐ
ܬܥܠܝܢ ܣܪܝܩܬܐ ܠܘܬ ܚܡܬܐ ܕܝܠܟܝ.
18 * ܗܝ ܕܝܢ ܐܡܪܬ. ܬܒܝ ܒܪܬܝ ܥܕܡܐ
ܕܬܫܬܘܕܥܝܢ. ܐܝܟܢܐ ܠܐ ܢܦܠܐ ܡܠܬܐ.

V. 15. ܠܡܐܙܪܐ) Cod: ܡܐܙܪܐ — V. 16. [ܘ]ܗ) Quæ h. l. et postea, c. 4, 1—6, uncis inclusa sunt, in Cod. perierunt, quia folium lacerum est (in præfatione, nescio qua negligentia, „*duo* folia lacera" esse, perperam scripsi). In textu restituendo semper quam diligentissime spatii rationem habui, quo facto satis accurate numerus literarum, quae interciderunt, dijudicari potest.

V. 12. *καί γε ὅτι*) *ὅτι* in nullo cod. extat. — V. 13. *ταύτην τὴν νύκτα*) *ταύτην*, quod in nullo cod. Gr. legitur, etiam in verss. *Arm.* et *Slav.* extat. — *ib.* *καὶ ἐάν*) in nullo cod. *καί* legitur. — *ib.* *ἐὰν δέ*) *εἰ δέ* — V. 16. *τίς σύ*) codd. varie, nullus autem lect. nostram exhibet.

μὴ ἡσυχάσῃ ὁ ἀνὴρ, ἕως ἂν συντελέσῃ τὸ ῥῆμα σήμερον.

[illegible]

CAP. IV.

1 Καὶ Βοὸζ ἀνέβη ἐπὶ τὴν πύλην
※τῆς πόλεως: καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ·
καὶ ἰδοὺ ὁ ἀγχιστεύων παραπορεύων,
ὃν εἶπε Βοόζ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν
Βοόζ· ἐκκλίνας κάθισον ὧδε συγγε-
νής· ÷ὁ δὲ εἶπε τίς σὺ συγγενής:;
2 καὶ ἐξέκλινε καὶ ἐκάθισε· * καὶ
ἔλαβε Βοὸζ δέκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν
πρεσβυτέρων τῆς πόλεως, καὶ εἶπε·
3 καθίσατε ὧδε· καὶ ἐκάθισαν. * Καὶ
εἶπε Βοὸζ τῷ ἀγχιστεῖ· τὴν μερίδα
τοῦ ἀγροῦ ἥ ἐστι τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν,
Ἀβιμέλεχ, ἣ δέδοται Νοεμμὶν, τῇ
4 ἐπιστρεφούσῃ ἐξ ἀγροῦ Μωάβ, * καὶ
ἐγὼ εἶπα· ἀποκαλύψω τὸ οὖς σου·
λέγων, κτῆσαι ἐναντίον τῶν καθη-
μένων καὶ ἐναντίον τῶν πρεσβυτέ-
ρων τοῦ λαοῦ μου· εἰ ÷οὖν: ἀγχι-
στεύεις, ἀγχίστευε· εἰ δὲ μὴ ἀγχι-

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]

Cap. IV. V. 1. [illegible]) Suspicor hanc vocem ut spuriam et ex Peschita insertam delendam esse, neque enim in textu Hebr. neque in ullo cod. Gr. vestigium ejus extat. Cfr. not. ad Jud. 21, 7. — *ib.* [illegible]) Cod. pro Lemnisco Asteriscum habet. — *ib.* [illegible]) Cod: [illegible] — V. 4. [illegible]) Cod: [illegible]

Cap. IV. V. 1. *παραπορεύων*) omnes codd. *παρεπορεύετο*, unde malim in textu Syr. verba transponere hoc modo: [illegible], quod rectum esse ea re affirmari possit, quod nulla omnino est causa verbi [illegible] post [illegible] inserendi. — *ib. συγγενής bis*) aliter vix verti potest Syriacum [illegible], nisi censeamus, Paulum vocem *κρύφιε*, quod omnes codd. exhibent, non intellexisse, ideoque temere ei significationem contextu aptam tribuisse. — *ib. τίς σύ*) codd., qui hæc verba exhibent, aut *τίς εἶ σύ* aut *τίς* solum habent. — V. 3. *τῇ ἐπιστρεφούσῃ*) ἡ *ἐπιστρέφουσα* — V. 4. *οὖς*) *ὠτίον*

στεύεις, ἀνάγγειλόν μοι, καὶ γνώσομαι· ὅτι οὐκ ἔστι πάρεξ σου, ἀγχιστεύων· καὶ ἐγώ εἰμι μετὰ σέ· ὁ δὲ εἶπεν· ἐγώ εἰμι· ἀγχιστεύσω.
5 * Καὶ εἶπε Βοόζ· ἐν ἡμέρᾳ ῇ κτήσασθαί σε τὸν ἀγρὸν ἐκ χειρὸς Νοεμμὶν, καὶ παρὰ Ῥοὺθ τῆς Μωαβίτιδος γυναικὸς τοῦ τεθνηκότος, ÷καὶ ÷αὐτὴν: κτήσασθαί σε δεῖ, ὥςτε ἀναστῆσαί σε τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκό-
6 τος ἐπὶ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ· * καὶ εἶπεν ὁ ἀγχιστεύς· οὐ δυνήσομαι τοῦ ἀγχιστεῦσαί μοι, μήποτε διαφθείρω τὴν κληρονομίαν μου· ἀγχίστευσόν σοι τὴν ἀγχιστείαν μου· ὅτι οὐ δυ-
7 νήσομαι ἀγχιστεῦσαι· * καὶ τοῦτο ἐγένετο τὸ δικαίωμα ἔμπροσθεν ἐν τῷ Ἰσραήλ· ἐπὶ τὴν ἀγχιστείαν καὶ ἐπὶ τὸ ἀντάλλαγμα τοῦ στῆσαι πάντα λόγον· ὑπελύετο ὁ ἀνὴρ τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ, καὶ ἐδίδου τῷ πλησίον αὐτοῦ, τῷ ἀγχιστεύοντι τὴν ἀγχιστείαν αὐτοῦ· καὶ τοῦτο ἦν τὸ μαρ-
8 τύριον ἐν Ἰσραήλ. * Καὶ εἶπεν ὁ ἀγχιστεὺς τῷ Βοόζ· κτῆσαί σοι τὴν

ܡܩܢܐ ܐܢܬ. ܐܘܕܥܝܢܝ ܘܐܕܥ. ܡܛܠ ܕܠܐ
ܐܝܬ ܠܒܪ ܡܢܟ. ܕܡܩܢܐ ܡܩܢܐ. ܘܐܢܐ
ܐܝܬ ܒܬܪܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܐܢܐ ܐܝܬ.
ܡܩܢܐ ܡܩܢܐ ܐܢܐ. ❖ * ܘܐܡܪ ܒܥܙ. 5
ܒܝܘܡܐ ܗܘ ܕܬܩܢܝܘܗܝ ܠܚܩܠܐ ܡܢ ܐܝܕܐ
ܕܢܥܡܝܢ: ܘܡܢ ܪܥܘܬ ܗܝ ܡܘܐܒܝܬܐ
ܐܢܬܬܗ ܕܗܘ ܕܡܝܬ. ÷ܐܦ ܠܗܕܐ ܕܬܩܢܐ
ܘܠܐ ܐܢܬ ܕܬܩܝܡ [ܠܗ] ܫܡܗ ܕܗܘ
ܕܡܝܬ ܥܠ ܝܪ[ܬܘ]ܬܐ ܕܝܠܗ. * ܘܐܡܪ ܗܘ 6
ܡܩܢܐ ܩܪܝܒܐ. [ܠܐ] ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܐܢܐ ܕܐܩܢܐ
[ܐܢܫ] ܠܝ. ܕܠܡܐ ܐܚܒܠ ܠܝܪܬܘܬܐ
ܕܝܠܝ.] ܩܢܝ ܠܟ ܠܡܩܢܝܢܘܬܐ
ܕܝܠܝ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ
ܕܐܩܢܐ ܐܢܫ. * ܗܕܐ ܗܘܬ ܙܕܩܐ ܡܢ 7
ܩܕܡ ܒܐܝܣܪܝܠ. ܥܠ ܡܩܢܝܢܘܬܐ ܐܘ ܥܠ
ܚܘܠܦܐ ܕܠܡܩܡܘ ܟܠ ܡܠܬܐ.
ܡܫܠܚ ܗܘܐ ܗܘ ܓܒܪܐ ܡܣܢܗ ܕܝܠܗ.
ܘܝܗܒ ܗܘܐ ܠܩܪܝܒܐ ܕܝܠܗ. ܗܘ
ܕܡܩܢܐ ܡܩܢܐ ܗܘܐ ܠܡܩܢܝܢܘܬܐ
ܕܝܠܗ. ܘܗܕܐ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܣܗܕܘܬܐ
ܒܐܝܣܪܝܠ. ❖ * ܘܐܡܪ ܗܘ ܡܩܢܐ ܩܪܝܒܐ 8

V. 5. ÷ܐܦ ܠܗܕܐ) Cod: ܐܦ ܠܗܕܐ. Deest quod his verbis respondeat in textu Hebr. et versionibus antiquis; in uno codice Græco καὶ αὐτὴν omittitur. — V. 7. ܕܝܠܗ. .. ܒܐܝܣܪܝܠ. ❖) Cod: ܕܝܠܗ. ❖ .. ܒܐܝܣܪܝܠ.

V. 4. ἀγχιστεύων) codd. τοῦ ἀγχιστεῦσαι vel ἀγχιστεύειν habent, nullus omnino lect. nostram. — ib. ἀγχιστεύσω) ἀγχιστεύω — V. 5. ῇ κτήσασθαί σε) sic (vel τῇ κτ.?) cod. Pauli sonuisse videtur; similiter vers. Slav. ἐν ῇ κτάῃ. Omnes codd. Gr: τοῦ κτήσασθαί σε — V. 6. μοί et σοί) omnes codd: ἐμαυτῷ et σεαυτῷ — V. 7. τοῦτο ἐγένετο) in nullo cod. ἐγένετο extat; sed in vers. Slav. Ostrog. et Mosq. post δικαίωμα legitur, et verss. Arm. et Georg. pro eo ἦν habent. — V. 8. κτῆσαί σοι) omnes codd. σεαυτῷ habent pro σοί

ἀγχιστείαν μου· καὶ ὑπελύσατο τὸ
ὑπόδημα αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ.
9 * Καὶ εἶπε Βοὸζ τῷ πρεσβυτέρῳ
καὶ παντὶ τῷ λαῷ· μάρτυρες ὑμεῖς
σήμερον ὅτι κέκτημαι πάντα τοῦ
Ἀβιμέλεχ, καὶ πάντα ὅσα ὑπῆρχε τῷ
Χελαιὼν καὶ τῷ Μααλὼν ἐκ τῆς χει-
10 ρὸς Νοεμμίν, * καί γε τὴν Ῥοὺθ
τὴν Μωαβῖτιν τὴν γυναῖκα Μαα-
λὼν, κέκτημαί μοι εἰς γυναῖκα, τοῦ
ἀναστῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκό-
τος ἐπὶ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ· καὶ
οὐκ ἐξολοθρευθήσεται τὸ ὄνομα τοῦ
τεθνηκότος ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ,
καὶ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ·
11 μάρτυρες ὑμεῖς σήμερον. * Καὶ εἶ-
πε πᾶς ὁ λαὸς οἱ ἐν τῇ πύλῃ, μάρ-
τυρες· καὶ οἱ πρεσβύτεροι, εἶπον·
δῴη Κύριος σὺν τὴν γυναῖκα τὴν εἰς-
πορευομένην εἰς τὸν οἶκόν σου, ὡς
Ῥαχὴλ καὶ ὡς Λίαν, αἳ ᾠκοδόμησαν
ἀμφότεραι τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραήλ, καὶ
ποιῆσαι δύναμιν ἐν Ἐφραθά· καὶ
12 ἔσται ὄνομα ἐν Βηθλεέμ· * καὶ γέ-
νοιτο ὁ οἶκός σου, ὡς ὁ οἶκος Φαρὲς,
ὃν ἔτεκε Θάμαρ τῷ Ἰούδᾳ· ἐκ τοῦ
σπέρματός σου δώσει Κύριός σοι ἐκ

ܠܒܥܙ. ܩܢܝ ܠܟ ܠܡܦܪܩܘܬܐ ܐܚܝܢܘܬܝ
ܕܝܠܝ. ܘܫܪܝܗ̇ ܡܣܐܢܐ ܕܝܠܗ ܘܝܗܒ
ܠܗ. ܀ *ܘܐܡܪ ܒܥܙ ܠܩܫܝܫܐ ܘܠܟܠܗ 9
ܥܡܐ. ܣܗܕ̈ܐ ܐܢܬܘܢ ܝܘܡܢܐ ܕܩܢܝܐ ܐܢܐ
ܟܠܡܕܡ ܕܐܒܝܡܠܟ: ܘܟܠܡܕܡ ܕܐܝܬ
ܗܘܐ ܠܟܠܝܘܢ ܘܠܡܚܠܘܢ ܡܢ ܐܝܕܐ
ܕܢܥܡܝܢ. * ܐܦ ܠܗ̇ ܠܪܥܘܬ ܗ̇ܝ 10
ܡܘܐܒܝܬܐ ܐܢܬܬܗ ܕܡܚܠܘܢ. ܩܢܝܐ ܐܢܐ
ܠܝ ܠܐܢܬܬܐ. ܠܡܩܡܘ ܫܡܐ ܕܗܘ
ܕܡܝܬ ܥܠ ܝܪܬܘܬܐ ܕܝܠܗ. ܘܠܐ ܢܬܒܛܠ
ܫܡܗ ܕܗܘ ܕܡܝܬ ܡܢ ܐܚ̈ܐ ܕܝܠܗ. ܘܡܢ
ܫܪܒܬܐ ܕܥܡܐ ܕܝܠܗ. ܣܗܕ̈ܐ ܐܢܬܘܢ
ܝܘܡܢܐ. ܀ * ܘܐܡܪ ܟܠܗ ܥܡܐ ܗܢܘܢ 11
ܕܒܬܪܥܐ ܣܗܕ̈ܐ. ܘܩܫܝܫ̈ܐ ܐܡܪܘ. ܢܬܠܝܗ̇
ܡܪܝܐ ܠܐܢܬܬܐ ܗܕܐ ܕܥܐܠܐ ܠܒܝܬܐ ܕܝܠܟ.
ܐܝܟ ܪܚܝܠ ܘܐܝܟ ܠܝܐ. ܗ̇ܢܝܢ ܕܒܢܝ̈
ܬܪܬܝܗܝܢ ܠܒܝܬܗ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܠܡܥܒܕ
ܚܝܠܐ ܒܐܦܪܬܐ. ܘܢܗܘܐ ܫܡܐ ܒܒܝܬ
ܠܚܡ. * ܘܢܗܘܐ ܒܝܬܐ ܕܝܠܟ ܐܝܟ ܒܝܬܗ 12
ܕܦܪܨ. ܗܘ ܕܝܠܕܬ ܬܡܪ ܠܝܗܘܕܐ. ܡܢ
ܙܪܥܐ ܕܝܠܟ ܢܬܠ ܡܪܝܐ ܠܟ ܡܢ ܛܠܝܬܐ

V. 11. ܕܒܬܪܥܐ) Cod: ܕܒܬܪܥܐ

V. 9. τῷ πρεσβυτέρῳ) sic unus cod.; præstet forsitan cum omnibus reliquis codd. Syriace plur. ܠܩܫܝܫ̈ܐ legere. — *ib.* ὑπῆρχε) omnes codd: ὑπάρχει. Dubito an in textu Syr. ܗܘܐ post ܕܐܝܬ ut ex Peschita petitum delendum sit; tunc Græce ὑπάρχει vertendum esset. — V. 10. τὴν Ῥούθ) τὴν in nullo quidem cod. sed apud *Theodoretum* ab Holm. laudatum legitur. — *ib.* κέκτημαί μοι) sic vers. *Arm.*; omnes codd. Gr: κ. ἐμαυτῷ

13 τῆς παιδίσκης ταύτης. * Καὶ ἔλαβε
Βοὸζ τὴν Ῥοὺθ, καὶ ἐγενήθη αὐτῷ
※εἰς γυναῖκα:↙ καὶ εἰςῆλθε πρὸς
αὐτήν· καὶ ἔδωκεν αὐτῇ Κύριος κύη-
14 σιν καὶ ἔτεκεν ÷αὐτῷ: υἱόν· * καὶ
εἶπον αἱ γυναῖκες πρὸς τὴν Νοεμμίν·
εὐλογητὸς Κύριος, ὃς οὐ κατέλυσέ
σοι ἀγχιστέα σήμερον, καὶ καλέσαι
15 τὸ ὄνομά σοι ἐν Ἰσραήλ· * καὶ ἔσται
σοι εἰς ἐπιστρέφοντα ψυχὴν καὶ τοῦ
διαθρέψαι τὴν πολιάν σου, ὅτι ἡ
νύμφη σου ἡ ἀγαπήσασά σε ἔτεκεν
αὐτόν· ἥ ἐστιν ἀγαθή σοι, ὑπὲρ
16 ἑπτὰ υἱούς. * Καὶ ἔλαβε Νοεμμὶν
σὺν τὸ παιδάριον, καὶ ἔθηκεν ※αὐτὸ:
ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῆς· καὶ ἐγενήθη
17 αὐτῷ, εἰς τιθηνόν· * καὶ ἐκάλεσαν
αἱ γείτονες αὐτῆς τὸ ὄνομα αὐτοῦ
λέγουσαι, ἐτέχθη υἱὸς τῇ Νοεμμίν·
καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ὠβήδ·
οὗτος ὁ πατὴρ Ἰεσσαὶ, πατρὸς
18 Δαυίδ. * Καὶ αὗται αἱ γενέσεις Φα-
ρές· Φαρὲς ἐγέννησε τὸν Ἐσρώμ·
19 * καὶ Ἐσρὼμ ἐγέννησε, τὸν Ἀράμ·
καὶ Ἀρὰμ ἐγέννησε, τον Ἀμιναδάβ·
20 * καὶ Ἀμιναδάβ ἐγέννησε, τὸν Ναασ-
σών· καὶ Ναασσὼν ἐγέννησε, τὸν

ܗܕܐ. ܀ * ܘܢܣܒܗ̇ ܒܥܙ ܠܪܘܬ. 13
ܘܗܘܬ ܠܗ ※ܠܐܢܬܬܐ↙. ܘܥܠ ܠܘܬܗ̇.
ܘܝܗܒ ܠܗ̇ ܡܪܝܐ ܒܛܢܐ ܘܝܠܕܬ ÷ܠܗ↙
ܒܪܐ. * ܘܐܡܪ̈ܝ ܢܫ̈ܐ ܠܘܬ ܢܥܡܝ. 14
ܡܒܪܟܐ ܗܘ ܡܪܝܐ. ܗܘ ܕܠܐ ܫܪܐ ܠܟܝ
ܡܢܟܝ ܩܪܝܒܐ ܝܘܡܢܐ. ܘܠܡܩܪܐ
ܫܡܐ ܠܟܝ ܒܐܝܣܪܝܠ. * ܘܢܗܘܐ 15
ܠܟܝ ܠܡܦܢܝܘ ܢܦܫܐ ܘܠܡܬܪܣܝܘ
ܠܣܝܒܘܬܟܝ. ܡܛܠ ܕܟܠܬܐ
ܕܠܟܝ ܗܝ ܕܐܚܒܬܟܝ ܐܝܠܕܬܗ.. ܗܝ
ܕܐܝܬܝܗ̇ ܛܒܐ ܠܟܝ. ܝܬܝܪ ܡܢ ܫܒܥܐ
ܒܢ̈ܝܐ. ܀ * ܘܢܣܒܬܗ ܢܥܡܝ ܠܛܠܝܐ. 16
ܘܣܡܬܗ※ܠܗ↙ ܒܥܘܒܗ̇ ܕܝܠܗ̇. ܘܗܘܬ ܠܗ
ܠܡܪܒܝܢܝܬܐ. * ܘܩܪ̈ܝ ܫܒܒ̈ܬܗ ܫܡܐ 17
ܕܝܠܗ ܡܢ ܐܡܪ̈ܝܢ. ܐܬܝܠܕ ܒܪܐ ܠܢܥܡܝ.
ܘܩܪ̈ܝ ܫܡܗ ܕܝܠܗ ܥܘܒܝܕ (.) ܗܢܘ
ܐܒܘܗܝ ܕܐܝܫܝ. ܐܒܘܗܝ ܕܕܘܝܕ. ܀ . ܀
* ܘܗܠܝܢ ܬܘܠܕ̈ܬܐ ܕܦܪܨ. ܦܪܨ ܐܘܠܕ ܠܚܣܪܘܢ. 18
* ܘܚܣܪܘܢ ܐܘܠܕ ܠܐܪܡ. ܘܐܪܡ ܐܘܠܕ 19
ܠܥܡܝܢܕܒ. * ܘܥܡܝܢܕܒ ܐܘܠܕ 20
ܠܢܚܫܘܢ. ܘܢܚܫܘܢ ܐܘܠܕ ܠܣܠܡܘܢ.

V. 13. ܕܝܠܗ) Cod: ※ܠܗ — V. 15. ܘܠܡܬܪܣܝܘ) Cod: ܘܡܬܪܣܝܘ — V. 16. ܘܣܡܬܗ※ܠܗ↙) Dubito an Asteriscus in Lemniscum corrigendus sit. Legitur quidem suffixum (ותשיתהו) in textu Hebr. Masor., sed Græce *αὐτό* in XI tantum codd., *Compl.* et *Ald.* legitur, qui verba lemniscata exhibere solent.

V. 14. *ὄνομά σοι*) omnes codd: *ὄνομά σου* — V. 16. *παιδάριον*) *παιδίον* — *ib.* *ἐν τῷ κόλπῳ*) *εἰς τὸν κόλπον* — V. 17. *γείτονες αὐτῆς*) in nullo cod. *αὐτῆς* extat.

21 Σαλμών· * καὶ Σαλμὼν ἐγέννησε
τὸν Βοόζ· καὶ Βοὸζ ἐγέννησε, τὸν
22 Ὠβήδ· * καὶ Ὠβὴδ ἐγέννησε, τὸν
Ἰεσσαί· καὶ Ἰεσσαὶ ἐγέννησε τὸν Δαυίδ.

Explicit Ruth.

Exemplari autem (Græco), ex quo descriptum est illud*), ex quo nostrum translatum est, ita inscriptum erat: descriptum est ex Tetraplis, secundum versionem LXX interpretum.

21 * ܘܣܠܡܘܢ ܝܠܕ ܠܒܥܙ. ܘܒܥܙ ܐܝܠܕ
22 ܠܥܘܒܝܕ. * ܘܥܘܒܝܕ ܝܠܕ ܠܐܝܫܝ. ܘܐܝܫܝ
ܐܝܠܕ ܠܕܘܝܕ. ܀ .

ܫܠܡܬ ܐܪܥܘܬ. ܀

ܨܚܚܐ ܕܝܢ ܕܐܬܟܬܒ ܗܿܘ ܕܐܬܦܫܩ
ܗܢܐ ܡܢܢ. ܪܫܝܡ ܗܘܐ ܒܟܠܗܘܢ
ܗܟܢܐ. ܐܬܟܬܒ ܡܢ ܐܪܒܥ ܦ̈ܐܬܐ ܐܝܟ
ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܫܒܥܝܢ.

V. 21. ܠܥܘܒܝܕ) Cod. primo ܠܥܒܝܕ, sed ܘ postea (eadem manu, ut videtur) supra lineam adscriptum est.

*) Ita verti, ut ܡܢܗ post ܕܐܬܦܫܩ elliptice omissum esse censuerim. Quæ tamen ellipsis quum durissima sit, et sensus parum bonus inde oriatur, valde dubito, an pro ܗܿܘ legendum sit ܗ̄, h. e. ܗܢܘ ܕܝܢ, unde sensus fieret: Exemplari, ex quo descriptum, *hoc est* translatum est nostrum (vel: descriptus, h. e. translatus est hic liber), inscriptum erat cet.

CORRIGENDA.

Pag. I. Lin. 15. pro *duo folia lacera sunt* lege *folium lacerum est* — Pag. III. Lin. 5 a f. pro ܡܪܟܒܬܗ l. ܡܪ̈ܟܒܬܗ — Pag. VII. Lin. 5 a f. pro *v.* III. l. *T.* III. — ib. Lin. 3 a f. post *integras* adde *(desunt var. lectt. ad cap. XIV, 18 — XVIII, 17)* — Pag. 7. Lin. 10 a f. pro »*huc*« l. »*illuc*« — ib. Lin. 3 a f. l. *perraro* — Pag. 8. Lin. 21—26 pro *χρεῖα* et *χρεῖαν* l. *χρεία* et *χρείαν* — Pag. 12. Lin. 2. pro ܣܡܡܐ l. ܣܡܡܬܐ — Pag. 18. Lin. 11. l. *τοῦ τόπου* — ib. Lin. 8 a f. l. *συντετέλεσται* — Pag. 19. Lin. 13. post *legerit* adde *Articulus etiam nomini præmissus, cui adjectum est pron. demonstr., interdum non exprimitur, cfr. not. ad Jud. 11, 37.* — Pag. 21. Lin. 4. pro § *16* l. § *15.* — Pag. 25. Lin. ult. pro *num σὺν* l. *an σὺν* — Pag. 27. Lin. 5 a f. l. ܡܡܘܠ̈ܐ ܐܝܬ — Pag. 30. Lin. 10. l. ܐܟܙܢܐ ܐܢܐ ܠܟ — Pag. 37. Lin. 5. pro *ejusmodi* l. *hujusmodi* — ib. Lin. 15. l. *perraro* — ib. Lin. 19. l. *habent* — Pag. 42. Lin. 10 a f. l. *ἀποβιάζου* — Pag. 48. Lin. 5 a f. pro ܡܬܠܚܡܝ̈ܢ l. ܢܬܠܚܡܝ̈ܢ — Pag. 51. Lin. 23. post ܠܡܠܟ̈ܐ adde ܣܡܡܐ — Pag. 53, Lin. 20. post *cfr.* dele *tamen* — ib. Lin. penult. l. ܐܬܠܒܢ — Pag. 55. Lin. 3 a f. pro *futuri* l. *futuro* — Pag. 57. Lin. 8. dele *Jud. 9, 9. 11. 15.* et adde Lin. 12. post *15.* — Pag. 58. Lin. 7. pro *non potest mendum non esse* l. *mendum esse videtur* — ib. Lin. 10 pro *sonaret* l. *sonare solet* — Pag. 67. col. Syr. L. 4 pro ܘܡܬܠܒܫ l. ܘܡܬܠܒܫ — ib. Lin. 9 a f. pro ܒܐܪܡܘܬܐ scribe ܒܐܪ̈ܡܘܬܐ — ib. Lin. 7 a f. dele notam: V. 33 *οὐδὲ .. καί.* — Pag. 81. Lin. 11 a f. l. *pag. V).* — Pag. 86. Lin. 10 a f. l. *pag. V).* — Pag. 89. col. Syr. Lin. 5. pro ܪܘܕܦܝܢ l. ܪ̈ܘܕܦܝܢ — Pag. 91. col. Syr. Lin. 6. pro ܐܚܠܠܗ l. ܐܝܠܠܗ — ib. Not. Lin. 6 l. *Peschita* — ib. Lin. 6 a f. pro ܒܠܒܗ l. ܒܠܒ̈ܗ) — Pag. 93. col. Gr. Lin. 13. pro *ποικιλίας.* l. *ποικιλίας,* — Pag. 97. Lin. 4 a f. post *quia* adde *nihil est in textu Hebr., quod huic voci respondeat, et* — ib. Lin. 3 a f. pro *hanc vocem* l. *σημεῖον* — Pag. 100 col. Gr. Lin. 11. & Not. Lin. penult. & Pag. 102 col. Gr. Lin. 4. l. *Ἱεροβάαλ* — Pag. 103. Not. Lin. 3. l. ܢܠܘܢ *prius)* — Pag. 105 col. Syr. Lin. 10. pro ܕ ܠܗ l. ܒܠܗ — Pag. 108 col. Gr. Lin. 14. lege *τὸν λόγον* — ib. Not. Lin. penult. et ult. pro *ib. λόγον) .. τὸν λόγον* l. *ib. τὸν λόγον) cfr. not. ad cap. 11, 37.* — Pag. 109. Lin. 5 a f. adde: V. 7. *ἐν τῇ ἐρήμῳ) omnes codd: τῆς ἐρήμου. Malim in textu Syr.* ܕܡܕܒܪܐ *legere pro* ܕܡܕܒܪ̈ܐ. — Pag. 117 col. Gr. Lin. 18 & 20. l. *Μααλώ* — Pag. 162. Lin. 2 a f. adde: V. 8. *εἰς τί) omnes codd. τί solum habent.* — Pag. 183. Not. Lin. 2. pro *nullo* lege *ullo.*